
UNIVERSIDAD Ð SEVILLA
Biblioteca

UMASS
BOSTON

ISAACI NEWTONI,

EQUITIS AURATI,

OPUSCULA

MATHEMATICA, PHILOSOPHICA

ET

PHILOLOGICA.

Collegit partímque Latinè vertit ac recensuit

JOH. CASTILLIONEUS

JURISCONSULTUS.

TOMUS PRIMUS

Continens

MATHEMATICA.

Accessit Commentariolus de VITA AUCTORIS.

LAUSANNÆ & GENEVÆ,

Apud MARCUM-MICHAELEM BOUSQUET

& Socios.

MDCCXLIV.

ILLUSTRISSIMÆ

SOCIETATI REGIÆ

A

SERENISSIMO REGE

CAROLO II.

AD PHILOSOPHIAM PROMOVENDAM

FUNDATÆ,

ET

AUSPICIIS

AUGUSTISSIMI REGIS

GEORGII

FLORENTI,

OPUSCULA HÆC

A

VIRO IMMORTALI

ejusdem

SOCIO CLARISSIMO, PRÆSIDE DIGNISSIMO,

ISAACO NEWTONO

CONSCRIPTA

DAT, DICAT, DEDICAT,

SEU POTIUS

REDDIT, RETRIBUIT, RESTITUIT

J. CASTILLIONEUS
Collector & Editor.

Tu

TU Pater & rerum Inventor; Tu patria nobis
Suppeditas præcepta, tuísque ex, Inclute, chartis
Floriferis ut Apes in saltibus omnia limant,
Omnia nos itidem depascimur aurea dicta,
Aurea, perpetuâ semper dignissima vitâ.

LUCRET. De Rer. Naturâ
Lib. III. vers. 9. & seq.

Tom. secund. initio & gallicè litteræ LEIBNITII, anglicè NEWTONI in libro inscripto Historia Fluxionum sive Tractatus originem & progressum peregregiæ istius Methodi brevissimo compendio, (& quasi synopticè) exhibens. Per Josephum Raphsonum A. M. & R. S. S. *Londini, typis Pearsonianis* an. 1715. à pag. 97. ad finem, unde versas eas hìc exhibui. Et hæc quidem de Tomo Primo.

De Opusculis TOMUM SECUNDUM *componentibus.*

Secundus initium ducit à Mundi systemate, quod Angli omnes NEWTONO tribuunt. Priùs editum fuit versum in Anglum sermonem, deinde verò latinè, ut ab Auctore conscriptum fuerat, & nos eum sistimus fideliter à latinâ editione transcriptum.

De Lectionibus Opticis quæ sequuntur, optimè, censeo referam partem præfationis editioni Londinensi præfixæ. Ibi discimus esse has Prælectiones publicas primas, quas NEWTONUS Cantabrigiæ habuit, quando BARROVIUS anno 1669 ei concessit munus professorium in Cathedrâ Lucasianâ. Hunc librum edidisset ipse Auctor, nisi ineptæ quorumdam imperitorum cavillationes eum deterruissent. (Hic forte est Tractatus ille de Refractione Lucis & Coloribus, quem, edendi cum Serierum infinitarum & Fluxionum Methodo consilium cœperat NEWTONUS.)

Liber de Opticis anno 1704 editus ab hoc tractatu haud parum differt. Multa quidem in utroque inveniuntur eodem sensu, sed ratione diversâ tradita; multa tamen præclara hìc occurrunt, quæ in altero non habentur. Ibi enim Auctor cavisse, quantùm potuit, videtur, ne demonstrationes geometricas cum argumentis philosophicis immisceret; & ubi necesse fuit Propositionem mathematicam proponere, ejus demonstratio vix unquam occurrit. Contrà autem, hìc omnia geometrica in hoc argumento necessaria fusè demonstrat; quæ forsitan in altero libro ideo omiserit, quoniam haud dubitavit, quin hæ prælectiones aliquando lucem essent

viſuræ; cùm non modò publicè Cantabrigiæ lectæ in Archivis fuerant repoſitæ, ſed etiam alia exemplaria in amicorum manibus adſervabantur. Quod ſpectat ad prima optices elementa, auctor noſter hìc ubique BARROVII prælectiones opticas ſequitur; & quæ, ille de omni luce ſcripſerat, NEWTONUS perſequitur ulteriùs, & applicat ad diverſam Radiorum Refrangibilitatem; rem BARROVIO ignotam, ſed ab eo omnino probatam quando ei ab auctore noſtro explicata fuit; quod una ex epiſtolis D. COLLINSII in Commercio epiſtolico edita teſtatur, ubi BARROVIUS de his prælectionibus loquens, opus vocat, quo majus præſens ætas vix protulit. Hìc etiam multæ propoſitiones demonſtrantur, quas auctor cum BARROVIO communicavit, & in prælectionibus ejus, demonſtrationibus prætermiſſis, editæ fuêre. Hìc nimirum demonſtratur modus illius focum ſuperficierum ſphæricarum inveniendi, & in omnibus aliis curvis locum habere oſtenditur ope Radii, qui dicitur, curvaturæ; item cauſticæ; (quas vocant) à refractione ortæ hìc determinantur. Has utique cauſticas in ſuperficiebus ſphæricis, & ipſe BARROVIUS determinavit. Hiſce verò prælectionibus NEWTONUS in curvis omnibus Radii curvaturæ earum ope has cauſticas exhibet.

Harum prælectionum exemplum NEWTONUS olim GREGORIO aſtronomiæ Profeſſori Saviliano dedit, à quo deſumtum eſt illud unde hæc editio deſcripta eſt, quod ſummâ fide & curâ deſcriptum fuiſſe cum eo GREGORII conferentes invenimus. Exemplum autem Gregorii, cùm ab ipſo NEWTONO fuiſſet acceptum, non dubitavimus, quin perfectum eſſet; ſed poſtquam editio noſtra typis fuerat impreſſa, audivimus exemplum illud Cantabrigiæ, in Academiæ archivis aſſervatum, magis eſſe abſolutum; cujus exemplum nacti, ex collatione rem ita eſſe invenimus. Differentias igitur unà cum erratis typographicis ad libri calcem adnotavimus. (Nos autem eas locis ſuis oppoſuimus.) Notularum, quas Editor addiderat, eas reliquimus, quibus loca indicantur ad quæ Newtonus reſpicit, vel

vel idem corrigitur. Unam aut alteram, quibus explicabatur, omisimus, quia ejus explicandi locus hìc non est.

Ceterum cùm hujus opusculi editio satìs mendosa sit, & cùm verosimillimum sit, non omnes Typographicos errores, in erratorum Indice, comprehensos fuisse; non pauca & conjecturâ correxi; sed quæ solùm ad stylum spectarent; & id quidem maximâ sobrietate, ita ut potiùs verear, ne reprehendar, quòd non satìs NEWTONI latinum sermonem ad nativum nidorem restituerim, quàm quòd nimis audacter id fecerim.

Opusculum XIX. è Transactionibus totum desumptum est. Latinè ab Auctoribus scripti fuerunt Articuli XII. XIII. XIV. XV. & XVI. cetera ex Anglo sermone verti. Ante Articulum XXXI. legitur in Transactionibus brevis dissertatio continens Refractionum historiam, & alia ad rem facientia, quam, quia NEWTONI non erat prætermisi.

Opusculum XX desumpsi ex HARRIS *Lexico Technico*, qui, illud à NEWTONO scriptum fuisse testatus, duo cum Auctoris veniâ affert exempla, latinum alterum autographum, alterum Anglicum à se concinnatum. Duo hæc exempla non paucis discriminibus inter se dissentiunt, quæ, licèt Auctori fuerint approbata, prætereunda censui, quia levissima sunt. Sed hoc adest notatu dignum. Pag. 414. lin. 11, & 12. Tomi nostri secundi habetur. *Si Particulæ acidæ minori proportione cum terrestribus jungantur, ut ab iis supprimi & occultari videantur.* Anglicum verò sonat. *Si hæ acidæ Particulæ jungantur terreis dumtaxat in parvâ Quantitate, adeò firmiter ab illis retinentur, ut omninò ab iis supprimi, & occultari videantur.* Et mihi quidem hæc secunda lectio ita primæ antestare videtur, ut diu dubitaverim an hanc afferrem, primàmque supprimerem, sed Editoris fidei magis consonum judicavi Textum fideliter exhibere, & de hoc discrimine hoc loco monere.

Ultimum locum occupat *Scala Graduum Caloris & Frigoris.* Edita hæc fuit in Transactionibus Philosophicis fine Auctoris nomine; sed eam apertè NEWTONO tribuit COTTESIUS

aut ejus Interpres. (*a*) Ad eam quoque respicere videtur NEWTONUS (*b*) ipse, dum ait, *Thermometro expertus sum, quòd septuplo solis æstivi calore aqua ebullit*, ut optime notat Doctissimus Interpres. (*b*)

Sic igitur perlustrato Tomo secundo ad tertium veniamus.

De Opusculis TOMUM TERTIUM *conficientibus.*

De *Brevibus Chronicis* hæc habeo. (*c*) Dignissima *Walliæ* Princeps, & deinde Britanniæ Regina, quæ ab ipso NEWTONO nonnulla de Chronologiâ suâ didicerat, eum per virum doctrinâ & sanguine nobilissimum, *Abbatem* CONTI, Patricium Venetum tunc in Britanniâ degentem, accivit petitura ea, quæ de Chronologiâ scripserat. Ille, scripta hæc imperfecta esse caussatus, eorumdem summarium se confecturum recipit. Brevì conficit, affert, eò adigitur, ut ejus exemplum cum nullo communicandum *Abbati* CONTI impertiret. Hic postea, *Lutetiam Parisiorum* delatus, tantum thesaurum omnino celandum non putavit; quo factum est ut *Brevia Chronica*, in Gallicam Linguam à Clarissimo FRERETO versa cum quibusdam ejusdem observationibus, Auctore frustra renuente, ederentur *Lutetiæ Parisiorum* anno 1725. Deinde, post NEWTONI mortem, anglicè typis excusa fuerunt cum Chronologiâ, unde ego ea in Latinum sermonem verti. Ceterùm, de ipsâ *Walliæ* Principe, reor, verba facit (*d*) noster in Apologiâ suâ pro Brevibus Chronicis.

Asserit NEWTONUS ipse (*e*) se *Cantabrigiæ* degentem Historiâ & *Chronologiâ* reficere solitum, dum alia studia fatigatus

(*a*) Leçons de Phisique expérimentale &c. traduites de l'Anglois de Mr. *Cottes* &c. à Paris 1742. pag. 384.

(*b*) Princip. Mathemat. cum Comment. PP. *Thomæ le Sueur* & *Francisci Jacquier* Tom. III. Par. Prim. pag. 51. 52.

(*c*) Ex Elogio *Newtoni* supra cit. collato cum Opusc. XXIV. Hujus collec. T. III. pag. 275.

(*d*) Tom. III. hujus Collect. pag. 276. 277.

(*e*) Ibid. pag. 280.

tus intermittere cogebatur. Hinc orta eſt ejus *Chronologia*, quam ut publicæ luci deſtinaret, nondum animum inducere poterat anno 1725. Tamen, paulò ante quàm mortuus eſt, eam emendavit & edere conſtituerat (*a*), quod effectum fuit à CONDUITTO, ejus affine, anno 1728, qui monet (*b*), quòd, cùm Caput quintum cum aliis transſcriptum non eſſet, dubitandum videbatur, an Auctor illud vulgare decreviſſet. Quia tamen erat inter ejus ſcripta, &, (ut patet,) ad hujus operis proſecutionem pertinet, non omittendum cenſuit. Poſtea, eodem anno ab Anonymo, cui multum me debere fateor, in gallicam linguam verſa typis vulgata fuit *Lutetiæ Pariſiorum*.

Obſervationes ad DANIELIS *vaticinia, nec non ad Sancti* JOANNIS *Apocalypſim*, pariter poſt ſcriptoris interitum anno 1733 editæ fuerunt anglicè. Eaſdem latinitate donavit egregius verbi divini miniſter *Guilielmus* SUDERMANNUS qui eas edidit Amſtelodami anno 1738. Cùm Doctiſſimus Interpres multum operæ in hac verſione impenderit, & cùm illam optimè exceperint Docti, meliùs me facturum putavi, ſi eam afferrem, quàm ſi novam, multo minoris pretii certè futuram, concinnarem. Jam Interpretem ipſum de hoc NEWTONI libello, & de verſione ſuâ loquentem audiamus.

Quas tibi offerimus, Lector, Illuſtriſſimi NEWTONI lucubrationes, non commentarium, (quem vocant,) ad DANIELEM & *Apocalypſin*, continent. *Obſervationum* illis, quod attendas, nomen eſt. Non ſingula hìc explicantur verba; minùs, etiam, minutias ſectatur Noſter: nec ulla, tamen, in his vaticiniis extat res memorabilior, quæ, quò referenda ſit, ipſius judicio, non, in genere, ſaltem, innuat. Ex ipſis rerum eventibus vaticinia interpretatur, & hos, quidem, limites prætergredi, ſummo jure, ipſi ſtultum ac ridiculum videtur. Ceterùm, abſque ambagibus ſuam ſententiam exponit, rerúmque geſtarum hiſtoriâ illuſtrat.

(*a*) Monit. in Chronol. edit. Londinen.
(*b*) Ibidem.

Supereft, ut quid, hac in verfione & editione, ego præftiterim, paucis exponam. Quantùm potui Latinè locutus fum; nec tamen, in rebus plerumque Ecclefiafticis, omninò vocibus Barbaris abftinere licuit; quibus ipfis, tamen, vix, nifi cùm vel prorfus, vel eâdem notione, Latinæ deërant, ufus fum. Ceterùm multùm abeft, ut ftylus fit, qualem vel ipfe cupiebam, vel reddere eum potuiffe mihi videor. In alienis vertendis, ipfius Auctoris ftylo, quantùm poffit, inhærendum effe Interpreti cenfeo. Simpliciffimus, verò, eft ftilus NEWTONI. Aliis nihilominus, phrafibus & vocibus hìc illic uti licuiffet. Scias, autem, Lector, me, poftquàm integram hanc verfionem adornâffem adeò majorum negotiorum majori copiâ fuiffe prohibitum quantùm decreveram temporis illi limandæ impendere, ut vel ipfa ejufdem editio hac de causâ nunquam fortaffe fuiffet proditura, nifi illam fermè qualis effet emittere, in eorum gratiam qui Anglica non intelligunt, quàm premere, melius duxiffem. Porrò, Sacræ Scripturæ loca, Noftro citata, fimpliciter, prout hìc ea vel ipfe vertit, vel ex Anglicâ verfione defumfit, Latinè reddidi, nullam ex Latinis quæ exftant verfionibus fequutus, eò quòd fæpiùs ipfa Anglicana verfio ab aliis, fæpiùs etiam NEWTONUS ab illâ differt. Eodem modo egi in locis, Noftro ex veteribus & Ecclefiæ Patribus citatis. Ubicumque Anglicè ea promebat, Latinè ea verti; ubicumque ipfe Latinè, five ex fuâ, five ex aliorum interpretatione, ea dabat, verbotenus defcripfi. Sæpiffimè aliter facere omninò non licuit, multis eorum, quos citat NEWTONUS, Auctorum, non inftructo; atque hoc ipfum in causâ fuit, quòd non femper, ubi fuos ille Auctores adfcribit, & loca diftinctè adnotat, num id rectè fecerit, confulere potuerim. Sæpiùs, itaque, hoc factum, fæpiùs etiam citationes indè emendatæ: fæpiùs notata Auctorum, quos nomine tenus dumtaxat Nofter appellabat, loca. Sæpiùs, autem, fieri non potuit, cùm nec ipfos Auctores aliquando nofter innueret. Vitia, infuper, Typographica fuftuli; ex. gr. p. 400. bis legebatur *Philometor*, tùm pro *Epiphane*, tùm pro *Seleuco Philopatore*. Aliquando tamen Lectores vitii monendos effe, cenfui,

censui, ut p. 326 &c. Aliquando, etiam, bis eadem occurrebant, ubi semel omittenda duxi; scilicet, non tantùm pag. 362 & 406, ubi illud monui, verùm etiam pag. 355 & 356. Præter animadversiones quasdam, & summaria rerum in margine, tres indices ad calcem adjeci. (Quorum duos rejeci, ne liber nimiùm excresceret, alterum inter meum invenies.)

De Notis, autem, pauca monenda sunt. Meas, ab illis quæ Auctori debentur, unciculis, quibus illæ includuntur, distinctas videbis. Longè autem plura adnotare erat animus, sed eadem, cujus mentionem feci, negotiorum majorum, & quæ minimè negligi fas est, copia, obstitit quò minùs variis rebus penitiùs investigandis otium suppeteret: quo si majori gavisus fuissem, de fundamentis expositionum NEWTONI & aliorum, præsertim quod ad vaticinium *de septuaginta hebdomadibus*, egissem distinctiùs. Eadem mihi otii penuria in causâ fuit, quare non examinaverim, num rectè, númve perperam Noster historias, (si qua de iis sit inter Viros Doctos controversia) referat; quod tamen aliquatenus feci ad initium Cap. IX. Et ad illud quidem caput, quid ad singula præstare intenderam, specimen exhibui. Non, itaque, credendum, me, ubicumque nihil notavi, vel ejusdem cum nostro esse sententiæ, vel nihil notandum duxisse. Multa erant præ manibus, verùm ulteriùs expendenda, aliique ad illa consulendi scriptores, priùs quàm par esset ea emittere: atque hæc omittenda potiùs, quàm non cocta satis tibi offerenda, videbantur. Uno loco, paginâ, scilicet, 422, ad hanc meam Præfationem te remitto, quòd, variis de causis, meliùs videbatur, hic, quàm illic, quæ necesse erat, monere. Docet ibi Noster, in variarum quæ memoraverat, superstitionum propagatione antesignanos fuisse Monachos, atque hisce ducem ANTONIUM. Egerat, autem, præcipuè de invocatione Sanctorum, atque hanc in Ecclesiam introductam dixerat honoribus, Sanctorum reliquiis exhibitis, eò maximè, quòd Ægyptii Martyrum cadavera inhumata, in lectulis, privatim in ædibus suis, servabant. Fuit, autem, in Angliâ, qui NEWTONUM postremæ oscitantiæ accusavit, eò quòd harum superstitionum

ſtitionum non tantùm eximium promotorem faciat ANTONIUM, verùm etiam, & hoc præſertim ex ATHANASII loco citato id probaretur: integer, enim ATHANASII locus, cujus partem Noſter citat, alieniſſimum ab iis ſuperſtitionibus fuiſſe ANTONIUM, judice hoc Anonymo, teſtatur. Hæc cùm accuſatio, fortè fortunâ, mihi innotuiſſet, ATHANASIUM conſulendum, atque omnia quò reſpicit, hìc deſcribenda cenſui. Ita, ergo, Epiſcopus Alexandrinus, *in Vitâ* ANTONII, versùs finem, *Operum Vol. II. pagg.* 501. *&c. Editionis Pariſienſis, annò* 1627. *Quis, verò, vitæ finis ipſi fuerit, æquum eſt & me commemorare, & vos cupidè audire, cùm & hoc æmulationem mereatur. Monachos, more ſuo, in monte exteriore viſebat: divináque providentiâ de vitæ ſuæ exitu certior factus; poſtremùm vos jam viſo, inquit fratribus, &c. — Ad hæc cùm fratres ipſum, ut maneret ſecum, vel invitum, adigere conarentur, ibidémque vitâ fungi, refragatus eſt, cùm alias ob multas cauſas, quòd ipſe ſilentio oſtendit, tùm ob hanc potiſſimùm: Amant Ægyptii piè defunctorum, atque in primis ſanctorum Martyrum corpora funerare quidem & linteis involvere; non autem mandare terræ, ſed, lectulo impoſita, intra privatos parietes retinere; mortuos eâ ratione honore ſe afficere exiſtimantes.* ANTONIUS *idcirco ſæpiùs Epiſcopos rogavit ut populum erudirent; ſimiliter etiam laïcis pudorem injecit, & mulieres objurgavit; hoc neque legitimum, neque omnino ſanctum eſſe adſerens. Nam & Patriarcharum & Profetarum corpora, ad hunc uſque diem ſepulchris ſervari, ipſum etiam Domini corpus in monumentum poſitum fuiſſe, ſaxum quoque obvolutum, quo tegeretur, donec die tertio reſurgeret. Quibus verbis peccare demonſtravit eum, qui poſt mortem, defunctorum corpora non humaret, quamvis ſancta eſſent: quid, enim, majus ſanctiúſve corpore Domini. Multi, ergo, hoc audito, poſtea ſub terram condiderunt cadavera, gratiáſque Deo egerunt, quòd tam probè inſtituti eſſent.* ANTONIUS, *autem, hujus moris gnarus, metuénſque ne & ſuo ita cadaveri facerent, poſt quàm Monachis, qui in exteriore erant monte, mandata dediſſet, ſeſe inde abſtulit, montémque interiorem ingreſſus, ubi commorari ſolebat, poſt menſes paucos in morbum incidit. Tum vocatis iis,*

qui

qui cum ipso erant (duo erant hi, qui & intus manebant, quindecim annos ἀσκούμενοι, *eique, propter senectutem, ministrantes) ipsis dixit: Equidem, ut scriptum est, viam patrum proficiscor; me, quippe, à Domino vocari video: vos, autem, sobrii estote, nec diuturnam vestram* ἄσκησιν *perdite, sed, tanquam primordio jam capto, alacritatem animi vestri ut retineatis incumbite. Nostis insidiatores Dæmones, nostis quàm sint immanes quidem, at viribus imbecilles. Ne, igitur, istos timeatis, verùm potiùs semper Christum spirate, eique credite, ac vivite tamquam in dies morientes, ipsi vobis caventes, earúmque memores admonitionum, quas ex me audiistis. Nulla, porro, vobis sit cum schismaticis consuetudo, neque omnino cum hæreticis Arianis: scitis enim qui & ego illos sim aversatus, propter perversam ipsorum Christóque adversam sectam.* Σπουδάζετε δὲ μᾶλλον καὶ ὑμεῖς, ἀεὶ συνάπτειν ἑαυτοὺς, προηγουμένως μὲν τῷ Κυρίῳ, ἔπειτα δὲ τοῖς ἁγίοις· ἵνα μετὰ θάνατον ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνὰς, ὡς φίλους καὶ γνωρίμους, δέξωνται καὶ αὐτοί. Ταῦτα λογίζεσθε, ταῦτα φρονεῖτε. καὶ εἰ μέλει ὑμῖν περὶ ἐμοῦ, καὶ μνημονεύετε ὡς περὶ πατρὸς· μὴ ἀφῆτέ τινας τὸ σῶμά μου λαβεῖν εἰς Αἴγυπτον, μήπως ἐν τοῖς οἴκοις ἀπόθωνται. Τούτου γὰρ χάριν εἰς ἦλθον εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἦλθεν ὧδε. οἴδατε δὲ καὶ πῶς ἀεὶ ἐνέτρεπον τοὺς τοῦτο ποιοῦντας, καὶ παρήγγελλον παύσασθαι τῆς τοιαύτης συνηθείας. θάψατε οὖν τὸ ὑμέτερον ὑμεῖς, καὶ ὑπὸ γῆν κρύψατε. καὶ ἔσω τὸ παρ' ἐμοῦ ῥῆμα φυλαττόμενον παρ' ὑμῖν, ὥστε μηδένα γινώσκειν τὸν τόπον, πλὴν ὑμῶν μόνων. ἐγὼ γὰρ, ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν νεκρῶν, ἀπολήψομαι παρὰ τοῦ Σωτῆρος ἄφθαρτον αὐτό. [*Vos, autem, & ipsi potiùs operam navate ut adhæreatis, primò, quidem, Domino, deinde Sanctis; ut post mortem vos, in æterna tabernacula, tamquam amicos & notos, & ipsi recipiant. Hæc observate, hæc animadvertite, ac si qua vobis mei cura, & instar patris mei mementote. Ne sinatis ullos meum cadaver in Ægyptum ferre, ne quando in suis domibus id deponant. Propterea, enim, in montem abii, & huc veni. Scitis, autem, & quomodo semper objurgaverim illud facientes, & adhortatus sim ut mitterent illum morem. Vos, itaque, meum cadaver sepelite, & sub terrâ condite: ac observetur à vobis id quod dixi, adeò ut nemo, præter vos solos, locum sciat. Ego, enim, in resurrectione mortuo-*

mortuorum, illud incorruptum à Servatore recipiam.] Censet Anonymus nullam esse, quâ ingentis criminis absolvatur NEWTONUS, rationem, nisi vel ipsum ATHANASIUM non legisse, sed tantùm, hæc, alii citata, memoriæ causâ notâsse, postea exactiùs expendenda; vel has posthumas Observationes, ut alias aliorum magnorum virorum, nihil esse, præter adversaria, è quibus opus ejusmodi componere mors Auctorem prohibuit. Postrema conjectura non omnino præter rationem videtur. Attamen & aliâ ratione, criminis certè magni, absolvi NEWTONUS possit, etiam si ipse, quo modo eæ sunt editæ, has Observationes perscripserit. Scilicet, nihil aliud culpat ANTONIUS, nisi corpora inhumata servari; nihil aliud vetat, nulli alii rei moribundus prospicit, nisi ne suum inhumatum servetur. Miraculorum edendorum virtutem ossibus Sanctorum adscribere non vetat; nec magis animarum eorum invocationem. Quin hanc potiùs, quæ superstitionum NEWTONO est cumulus, tacitè probat, jubendo ut Discipuli sui *Sanctis adhæreant, ut & hi ipsos, post mortem, quasi amicos & notos, recipiant in æterna tabernacula.* Minimùm Sanctorum animabus, rerum, quæ in terris aguntur, conscientiam, tacitè adscribit: quod satis profectò esse queat, nec multùm superstitioni deditis hominibus, ut haud frustra sese illas invocaturos credant.

Hæc etiam adnotanda proponit vir omni laude dignus.

Ad ea, quæ leguntur pag. 336. 337. (Cùm Noster Senatum populúmque & Principatum Romanum inter decem cornua, Cap. VI. non memoraverit, Imperiíque veteris Romani reliquias jam in regno Ravennæ statuerit, manifestum est, humani aliquid passum fuisse Virum Summum cùm hæc scriberet.)

Ad pag. 410. lin. 2. à fine [Errat NEVVTONUS, cujus memoriæ non rectè obversatus esse sequens locus ATHANASII (in fine Præfationis ad Vitam ANTONII) videtur. Διὰ τοῦτο ἅπερ αὐτός τε γινώσκω, πολλάκις γὰρ αὐτὸν ἑώρακα, καὶ ἃ μαθεῖν ἠδυνήθην παρὰ τοῦ ἀκολουθήσαντος αὐτῷ χρόνον οὐκ ὀλίγον, καὶ ἐπιχέαντος ὕδωρ κατὰ χειρὸς αὐτοῦ, γράψαι τῇ εὐλαβείᾳ ὑμῶν ἐσπούδασα. *Propterea & quæ ipse novi, (sæpe, enim, illum vidi,) & quæ discere ab eo potui*

potui, qui non parum temporis ipsum sequutus est, & aquam manibus adfudit, vestræ benevolentiæ scribere diligenter studui.]

Totam Præfationem, utpote longiusculam, non descripsi, hæc afferre contentus, quæ præcipua visa sunt.

Ultimum Opusculum de *Sacro Judæorum Cubito &c.* Latinè ab Auctore scriptum, Anglicè editum fuit inter Opera miscellanea Celeberrimi *Johannis* GRAVII, Tom. II. pag. 405. ann. 1737. *Londini*, unde nos illud desumpsimus.

En, Lector optime, quæ tibi in præsentia possum offerre. Si meum rem tibi gratam & utilem faciendi studium non displiceat, voti reus factus sum. Ceterùm, in versionibus meis perspicuitatem sum potiùs quàm elegantiam secutus. Res ipsa id petere videbatur, tum, quia Mathematica, Physica, & hujuscemodi sunt dilucidè tradenda, tum, quia NEWTONI stylus (cui meum accommodandum censui,) omnino simplex est & omni ornamento destitutus præter illud, quod sponte gignunt verba, cùm

— — provisam rem non invita sequuntur (*a*).

Præterea, frustra, fateor, elegantiam essem venatus. Nam, & profectò patet

— — — *Anglorum* obscura reperta
Difficile inlustrare Latinis versibus esse,
(Multa novis verbis præsertim cúm sit agendum,)
Propter egestatem linguæ, & rerum novitatem (*b*);

& Romanè

Judice, quem nosti, CLERICO (*c*)

scribere solùm datur illi, qui per aliquot annos, ceteris omnibus neglectis, optimos illius linguæ Auctores diurnâ nocturnâque

(*a*) Horat. Art. Poet. vers. 311.
(*b*) Lucret. de rerum nat. Lib. I. vers. 137. 138. 139. 140.
(*c*) Cler. Biblioth. Ant. & Nov. Tom. 25. pag. 381.

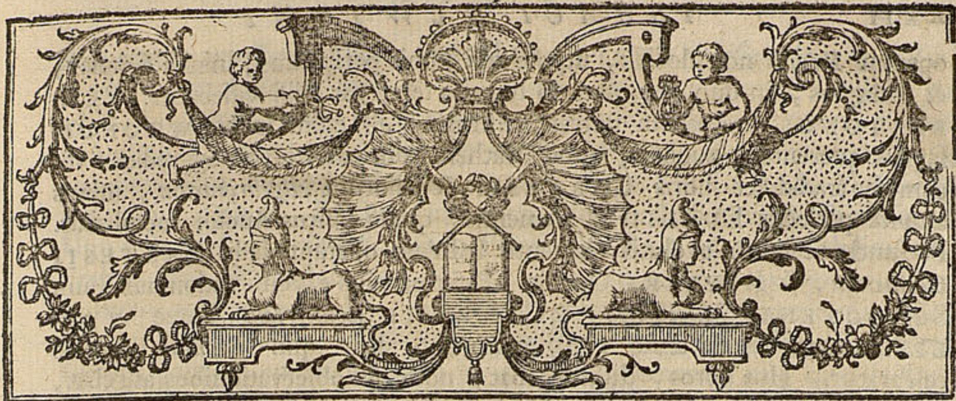
que manu verſavit. Mihi verò, ab ineunte ætate, rebus potiùs quàm verbis addiſcendis deſtinato, quantùm voluiſſem operæ Latinis Litteris navare non licuit. Sed, peropportunè accidit, ut hìc ornamenta non requirantur, perſpicuitas & fidelitas ſufficiant. Quæ duo utrùm præſtiterim, penes Doctos judicium eſto. Nihil certè, quod ad utrumqne, & præcipuè ad fidelitatem verſionis, conduceret, prætermiſi. Quandoquidem, poſtquàm, quantâ potui diligentiâ opuſculum aliquod ſum interpretatus, illud cum Gallicâ, ſiqua aderat, verſione accuratè contuli, aut, quantùm licuit, cum Viris rerum ipſarum, & Anglicæ ac Latinæ Linguæ peritiſſimis emendavi. Quamobrem illis à me debetur gratia maxima, eóſque obſecro, ut publicum hoc grati animi teſtimonium non reſpuant. Quamquam autem totis viribus errores vitaverim, eos non evitavi, ſatis ſcio. Tuam, igitur, cùm pro meis, tum pro Typographorum mendis clementiam imploro, Lector benigne. Vale, & memento quòd, humanæ naturæ vitio,

—— Opere in longo fas eſt obrepere ſomnum (*a*).

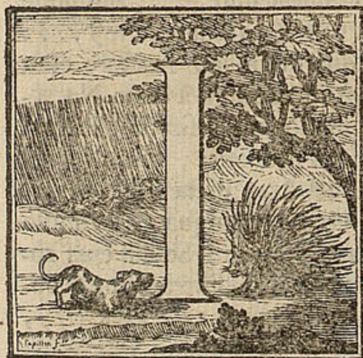
(*a*) Horat. Art. Poetic. verſ. 360.

D E

DE VITA
ISAACI NEWTONI
COMMENTARIOLUS.

SAACUS NEWTONUS, natus est *Woolstropiæ* in *Lincolni* Regione ipso *Nativitatis Dominicæ* die (Veteri Stilo) anno 1642; originem suam referebat ejus familia ad natu maximum *Johannis* NEWTONI Equitis aurati, & *Woolstropiæ* Domini, filium. Hujus Gens per totos ducentos annos in *Woolstropiam* dominata fuerat, ubi se transtulerat ex *Westby* in eâdem Regione; orta autem erat *Newtoni*, quæ *Lancastri* Urbs est. Matrem habuit ISAACUS noster *Annam* ASCOUGH, antiquo genere prognatam, quæ, cùm Virum, Auctoris nostri patrem, amisisset, iterum nupsit. Hæc filium suum, duodecim annos natum, misit in publicum *Granthami* Ludum litterarium, unde illum aliquot pòst annis removit, ut res suas ipse curare consuesceret. A quo negotio tam alienum, & tam libris suis deditum experta est, ut eum *Granthamum* remitteret, quò sibi posset indulgere. Hinc transiit ad Collegium *Trinitatis* in Universitate *Cantabrigiensi*, anno 1660, ætatis annum agens duodevicesimum. Auctor est FONTENELLIUS (*a*) eum, Mathemata discere cupientem,

(*a*) *Histoire de l'Acad. Royale des Sciences.* An. 1727. *Elog. Newt.*

operam *Euclidi* non dedisse, utpote qui nimis perspicuus, nimis simplex, & indignus, in quo pervolvendo tempus tereretur, illi videbatur. PEMBERTONUS ferè eadem narrat; affirmat (*a*) enim se NEWTONUM sæpiùs querentem audiisse, quòd Mathematum curriculum aggrediens totum se tradidisset libris CARTESII & aliorum *Algebristarum*, minus attentè perlectis EUCLIDIS elementis, quam tantus Auctor merebatur. Perfunctoriè igitur evolutis elementis sedulam operam dedit CARTESII *Geometriæ*, & KEPLERI Opticis. Patet ex ejus expensi rationibus illum SCHOOTENII *Miscellanea*, & CARTESII *Geometriam*, atque WALLISII opera emisse anno 1663 paulò ante diem quo *Domini* nativitas celebratur. Hos libros, dum legebat, notis & observationibus augebat, ac scientias, de quibus agebant, multùm promovebat. Sic (*b*) annis 1664, 1665, dum proferre conabatur *Wallisianam* interpolationem, excogitavit rationem Serierum obtinendarum per Radicum Extractionem & per Divisionem. Anno 1664 artium Baccalaureus factus est. Anno (*c*) 1666 admirandæ suæ Opticæ fundamenta jecit; & anno 1668 artium Magister creatus fuit, cùm jam Collegii socius fuisset electus. Hoc eodem anno, mense *Septembri* (sunt verba (*d*) Clarissimi COLLINSII) MERCATOR *Logarithmotechniam* edidit suam, quæ specimen hujus Methodi, (videlicet *Serierum infinitarum*) in unicâ tantùm Figurâ, nempe Quadraturam *Hyperbolæ* continet. Haud multo postquam in publicum prodierat liber, exemplar ejus Clarissimo WALLISIO *Oxoniam* misi...., aliúmque BARROVIO *Cantabrigiam*, qui quasdam NEWTONI chartas (*e*).... extemplo remisit. E quibus, & ex aliis, quæ olim ab Auctore cum BARROVIO communicata fuerant, patet illam Methodum à dicto NEWTONO aliquot annis antea excogitatam, & modo universali applicatam fuisse; ita ut ejus ope in quâvis Figurâ curvilineâ propositâ, quæ unâ vel pluribus proprietatibus definitur, Quadratura vel Area dictæ Figuræ, accurata, si possibile sit, sin minùs, infinitè vero propinqua; Evolutio vel Longitudo Lineæ curvæ; Centrum Gravitatis Figuræ; Solida ejus rotatione genita, & eorum Superficies, sine ullâ Radicum Extractione, obtineri queant; quo invento, ait Celeberrimus FONTENELLIUS (*f*), nihil subtilius nihil felicius excogitari potest ad opem humani intellectûs imbecillitati ferendam.

Tamen tanta erat NEWTONI modestia, ut (*g*) *maturam ad scribendum*

(*a*) Pembert. *Pref. in a View of Sir* Isaac Nowton's *Philosophy*.
(*b*) Vide Tom. I. hujus, pag. 329 -- 332.
(*c*) Vide Tom. II. hujus, pag. 379.
(*d*) Comm. Epistol. N°. XXIV. pag. 103. edit. sec.
(*e*) Hæ chartæ sunt *Analysis per Æquationes numero Terminorum infinitas*.
(*f*) Loco citato.
(*g*) Vide Tom. I. hujus, pag. 333.

dum ætatem expectaret, licèt, vel MERCATOREM ipsum jam *nosse* (*a*) *Extractionem Radicum æquè ac Divisionem*, *vel alios saltem*, *Divisione patefactâ inventuros reliqua* suspicaretur; id est, licèt alios inventionis gloriam occupaturos putaret. Libellus igitur de *Seriebus*, quem conscripserat, communicatus tantummodò fuit cum COLLINSIO & *Vice-Comiti* BROUNCHERO. Electus fuit anno 1669. Mathematum Professor in Universitate *Cantabrigiensi*, quam Provinciam BARROVIUS abdicaverat. Eodem anno & duobus proximis publicè prælegit *Lectiones Opticas*, illas, quas nos exhibuimus (*b*), quæ, in Anglicum sermonem conversæ, editæ fuerunt *Londini* anno 1728 in 8vo., & postea Latinè, quemadmodum scriptæ fuerant pariter Londini an. 1729 in 4°. Ibi continentur ea, quæ de Luce & Coloribus detegere cœperat anno 1666, & de quibus docuit *Regiam Societatem* anno 1671, scripto quodam, quod insertum fuit *Philosophicis Transactionibus* Februarii 19 an. 1672. N°. 80. (*c*). Hinc ortæ sunt plures controversiæ, quæ NEWTONUM, illarum inimicissimum, à *Lectionibus* ipsis edendis cum *Tractatu de Methodo Serierum infinitarum & Fluxionum* absterruerunt (*d*). In iisdem *Transactionibus* Martii 28 an. 1672 N°. 81. descripsit novum *Cata-Dioptricum Telescopium* à se excogitatum, quam descriptionem Doctissimus *Abbas* GALLOIS inseruit in Eruditorum Diario Februarii 29 an. 1679, additâ HUGENII Epistolâ (*d*), quâ Vir omni laude major ostendit quot & quantis commodis hoc genus Telescopia cetera antecellant. Adsunt in *Philosophicis Transactionibus* alia scripta (*e*) ad Telescopium hoc, & ad novam Theoriam de *Luce & Coloribus* pertinentia, quæ Auctoris ingenium, diligentiam, atque perspicacitatem in propatulo ponunt. Anno 1672 edidit *Cantabrigiæ* in 8vo. librum, cui titulus *Bernardi* VARENII *Geographia generalis*, *in quâ affectiones generales Telluris explicantur*, *aucta & illustrata ab* ISAACO NEWTON, quæ rursus excusa fuit, pariter in 8vo., anno 1687; sed ea, quæ NEWTONUS, publicæ utilitati studens, & gloriam suam negligens, contulit ad eam augendam & illustrandam, ita cum reliquis confusa sunt, ut ab iis distingui, nedum separari nequeant. Hyeme illo, qui finis fuit anni 1676, & principium anni 1677, NEWTONUS demonstravit quòd, *si vires centripetæ reciprocè sint ut Quadrata distantiarum*, *Planeta motu suo describet Ellipsim circa Centrum virium situm in inferiore Ellipseos Foco*, &, *Radiis ad hoc Centrum ductis*, *Areas describet Temporibus proportionales*. Anno 1683 hoc argumentum rursus meditari cœpit, & jam detectæ Propositioni nonnullas alias ad cœlestia Corpora spectantes adjecit; inter quas non ultimum locum occupat Demonstratio notissimæ illius *Keplerianæ* Propositionis, quòd, scilicet, *Planetæ in Ellipsibus moventur*; &, *si Radii ducantur*

(*a*) Tom. II. pag. 75. &c.
(*b*) Tom. II hujus, pag. 279.
(*c*) Vide Tom. I. hujus, pag. 334.
(*d*) Vide Tom. II. hujus, pag. 295. ad 300.
(*e*) Vide Tom. II. hujus, p. 301. ad 409.

tur ad Solem ſitum in inferiore Ellipſeos Foco, Areas Temporibus proportionales deſcribunt. Hanc Demonſtrationem miſit Celeberrimo HALLEIO menſe Decembri 1684, qui eam cum *Regali Societate* communicavit, & in hujus Tabulariis inſcripta fuit. Celeberrimâ hac *Societate* rogante, & HALLEIO etiam pervicaciter contendente, ad id adductus tandem fuit NEWTONUS, ut ſua *Principia* ſcriberet, quorum duo priores libri manu exarati *Regali Societati* lecti fuerunt; ſed, cùm HOOKIUS ſe ante noſtrum Auctorem KEPLERI Problema demonſtraviſſe contenderet, tertium librum ſupprimere ſtatuit NEWTONUS, quod tamen ne faceret ejus Amici exoraverunt. Aſſerit PEMBERTONUS (*a*), quòd prima cogitata, quibus ad *Principia* ſua manuductus fuit, ei in mentem venerunt anno 1666, cùm *Cantabrigiâ*, metu Peſtilentiæ, receſſiſſet. Nam, ſolus in hortis deambulans Gravitatis vim, (aliqui dicunt à pyro cadente admonitus) conſiderare cœpit; quòd, nempe, quoniam hæc vis ſenſibus non deprehenditur imminuta ad maxima à Terræ Centro intervalla, ad quæ pervenire liceat, neque ad faſtigia altiſſimorum ædificiorum, neque etiam ad ſublimiorum montium cacumina inde conficiendum probabiliter videtur, quòd hæc vis multò latiùs patet, quàm vulgo credi ſoleat; quidni ad Lunam uſque, tacitus dicebat? Si verò ita ſe res haberet, certè vim iſtam Lunæ motus ſentiret, & ab eâ fortaſſe Luna in orbitâ ſuâ retineretur. Quanquam autem vis Gravitatis non mutetur, (quod quidem ſenſibus percipi poſſit,) exiguis mutationibus intervallorum à Centro telluris, ad quæ evadere poſſumus, tamen arbitrabatur fieri poſſe, ut hæc vis multò minor eſſet apud Lunam, quàm apud nos. Decturus quanta eſſet hæc imminutio, ſecum ipſe reputabat, quòd, ſi Lunam in orbe ſuo retinet vis Gravitatis, procul dubio Planetæ primarii circa Solem à non abſimili vi circumducuntur. Et, plurium Planetarum Periodos cum eorumdem à Sole intervallis comparans, invenit, quòd, ſi quæ vis Gravitati ſimilis Planetas in ſuis orbitis continet, hæc decreſcere debet in duplicatâ ratione incrementorum diſtantiarum; ad quam concluſionem venit, ponens Planetas accuratè deſcribere Circulos Soli concentricos, à quibus quidem circulis orbes à pluribus Planetis deſcripti vix differunt. Igitur, ſupponens vim Gravitatis, ad Lunam uſque ſe extendentem, in eâdem ratione decreſcere, rationes ſubducere cœpit, perſpecturus utrùm hæc vis ad Lunam in orbitâ ſuâ retinendam ſufficeret. Cùm verò tunc libris deſtitueretur, poſuit, quemadmodum Geographi paſſim, & Angli Nautæ, antequam NORVOODUS Terram eſſet dimenſus, arbitrabantur, quòd unus Latitudinis gradus in terreſtri ſuperficie ſexaginta milliaria Anglica complectitur; ſed, quoniam hæc hypotheſis à verò non parum aberrat, quandoquidem ſinguli gradus novem & ſexaginta

(*a*) Pembert. *Pref. in à View of Sir* Iſaac Newton's *Philoſophy*.

sexaginta milliaria Anglica cum dimidio, circiter, continent, hinc factum est, ut ejus rationes spem fallerent; hinc opinatus est aliquam aliam causam saltem jungendam esse vi Gravitatis in Lunam agentis. Eâ de re hujus argumenti considerationem aliquamdiu intermisit. Sed aliquot annis pòst HOOKII epistola eum excitavit ad investigandum quamnam Lineam reipsa describat corpus è sublimi cadens, si Terræ circa suum Axem motus non negligatur. Hujuscemodi Corpus, cùm servet motum illum, quem Terræ revolutio tribuit loco, quem cadendo deserit, considerari debet tanquam anteriorem partem versùs projectum, & simul tractum deorsum, ad Terræ Centrum. Hinc iterum ad meditandum Lunæ motum animum adjecit; atque usus Terræ dimensionibus, quas paulò priùs Celeberrimus PICARTUS constituerat, Lunam in orbe suo retineri à solâ Gravitatis vi perspexit: unde sequebatur hanc vim decrescere quò magis à Terræ Centro receditur, quemadmodum ipse jampridem conjecerat. Ex hoc principio deduxit Lineam à cadente Corpore descriptam esse Ellipsin, cujus Focus alter est Terræ Centrum. Et, quoniam primarii Planetæ circa Solem in gyrum acti Ellipticos Orbes describunt, disquisitionem hanc, quam animi gratiâ susceperat, ad altiora posse accommodari non sine voluptate cognovit. Composuit igitur, duodecim, præterpropter, Propositiones ad Planetarum præcipuorum circa Solem motum pertinentes. Aliquot pòst annis, sermonibus HALLEII, qui, eum invisurus, *Cantabrigiam* petierat, eo adductus est, ut rursus meditationes suas ad hoc argumentum converteret, atque inde de hac re librum, cui titulus *Philosophiæ naturalis Principia mathematica* divulgavit. Hic liber tot, & tam accuratè excogitatarum rerum plenus, duodeviginti mensibus conscriptus fuit, quamquam ferè nullam, præter eam quam retulimus, suppellectilem sibi paravisset. Hactenus PEMBERTONUS. Hic liber primò editus fuit *Londini* in 4°. anno 1687; atque iterum pluribus in locis ab Auctore auctus & emendatus *Cantabrigiæ* anno 1713 in 4° curante *Rogero* COTTESIO, Viro illustrissimo, & in eâ Universitate Astronomiæ atque Physicæ experimentalis Professore: Tertiò *Amstelodami*, anno 1714; & denique *Londini* anno 1726 curâ *Henrici* PEMBERTONI rursus auctus. Hic liber, (juxta FONTENELLIUM (*a*),) in quo novum Philosophiæ Systema profundissimæ Geometriæ superstruitur, statim omnes illas laudes non obtinuit, quas merebat, & quas aliquando habiturus erat. Quoniam acutissimè cogitata multa paucis verbis efferuntur, & ex principiis summâ celeritate deducuntur ea, quæ inde confici possunt, atque Lector non pauca, quibus principia & conclusiones connectantur, proprio marte supplere debet, tempore opus erat ut intelligeretur. Mathematicorum Principes diligentem & sedulam operam illi navare coacti sunt,

[*a*] Hist. de l'Acad. Royale des Sciences, An. 1727. Elog. de *Mr. Newton.*

& ii, qui minùs ingenio & doctrinâ pollebant, illud mare navigare non sunt aggressi, nisi quando Principum testimonia animos addiderunt. Sed tandem, quando libri pretium satis perspectum fuit, undique concurrerunt suffragia, quæ tam lentè sibi adquisiverat, & omnia plausus compleverunt. Omnes mirati sunt mentem rerum inventricem, & quasi creatricem, mentem, quæ, si minus modesta fuisset, meliori, quàm LUCRETIUS, jure exclamare potuisset,

Avia Pieridum peragro loca, nullius antè
Trita solo; juvat integros accedere fontes,
Atque haurire . . . . . .

mentem, quam in fæculo felicissimo vix unus aut alter è totâ Doctorum Republicâ sortiuntur. Et, quò quisque magis ingenio pollebat, eò magis mirabatur, ita ut HOSPITALIUS ille, Eruditorum nobilissimus, & Nobilium eruditissimus, ab Anglis (a) eum invisentibus petere soleret, NEWTONUS-*ne vester, edit, bibit, dormit, ut homines alii faciunt? Ego quidem illum mihi fingo tanquam Genium*, & mentem à corporeis vinculis omninò solutam. Innituntur *Principia Mathematica* duabus præcipuè *Theoriis*, doctrinâ virium centralium, & Mediorum resistentiâ: utraque ferè prorsus nova est, & per sublimem Auctoris nostri Geometriam explicata. KEPLERUS ex cœlestibus TICHONIS observationibus tria confecerat. *Primò*, quòd iidem Planetæ æqualibus temporibus æquales Areas circa Solem describunt. *Secundò*, quòd per Ellipses moventur, in quarum communi Foco est Sol. *Tertiò*, quòd, in diversis Planetis, Quadrata ex temporibus periodicis sunt ut Cubi ex transversis Orbitarum Diametris. Ex *primo* Phænomeno confecit Auctor Planetas versùs Centrum Solis attrahi. Ex *secundo* vires hujus attractionis esse, reprocè, ut Quadrata spatiorum, quibus Planetæ distant à Solis Centro. Ex *tertio* denique Planetas omnes eandem Centripetam vim sentire. Eodem anno, quo *Principia* ista fuerunt edita, Rex JACOBUS II. privilegia Universitatis *Cantabrigiensis* aggressus est, pro quibus, inter alios, acerrimè stetit NEWTONUS, qui fuit inter illos, quos Universitas ad *Alti Consessûs* Curiam delegavit. Electus pariter fuit unus ex ejus Membris; dum anno 1688. *Factionis Comitia* fuerunt coacta, quibus adfuit quamdiu mansêrunt. Anno 1696 Illustrissimus MOUNTAGUE, tunc *Scaccarii Cancellarius*, & postea *Comes Hallifaxius* illi à Rege GULLIELMO munus Custodis pecuniæ feriundæ obtinuit, quo munere dum fungeretur, eximia fuit ejus opera quando nummi jam cusi novis imaginibus fignandi fuerunt. Tribus annis pòst creatus fuit Magister Fabrorum nummos cudentium, unde non exiguum lucrum ei redibat, & hoc munere, quoad vixit, potitus

(a) *Des Maizeaux.* Recueil de diverses Pieces sur la Philosophie &c. Pref.

potitus est. Anno 1699 in *Regiam Scientiarum Academiam*, quæ *Lutetiæ Parisiorum* floret, cooptatus fuit. Anno 1701 iterùm ab Universitate *Cantabrigiensi* Comitiorum Membrum electus fuit. Anno 1703 creatus fuit Præses *Regalis* apud *Londinenses Societatis*, quam Dignitatem per totum vitæ suæ tempus, hoc est, tres & viginti continuos annos, obtinuit. Anno 1704 edidit *Londini* in 4°. suam *Opticam*, seu librum de Reflexionibus, Refractionibus, Inflexionibus, & Coloribus Lucis; qui liber auctus iterùm typis excusus fuit pariter *Londini* anno 1718 in 8vo., ac tertiò anno 1721 in 8vo. In Latinam linguam versus ex primâ editione à Celeberrimo *Samuele* CLARKE editus fuit *Londini* anno 1706 in 4°. & ex secundâ anno 1719 pariter *Londini* in 4°. Illustris *Petrus* COSTE eumdem Gallicâ Linguâ donavit ex editione secundâ, & sic versum edidit *Amstelodami* 1720 in 12mo. in duo volumina divisum, & *Lutetiæ Parisiorum* eâdem formâ anno 1722. Juxta ingeniosissimum FONTENELLIUM (*a*) hic liber totus circa Lucis Anatomiam versatur. Tenuissimus Lucis Radius in cubiculum prorsus obscurum intromissus, (qui tamen, quantumvis sit exilis, semper est quasi *Fasciculus* ex infinito Radiorum numero constans,) ita dividitur & dissecatur, ut exhibeat tandem elementares componentes Radios ab aliis segregatos, atque singulos propriis Coloribus imbutos, &, post hanc separationem, nullis mutationibus obnoxios. Omnes hi Radii diversimodè colorati, si commisceantur, eo ipso Albedinem, quâ totus Radius præditus est, constituunt atque progignunt. Primigenii & colorati Radii, numquam fortasse separari potuissent, nisi ita naturâ comparati fuissent, ut, dum idem Medium, idem vitreum Prisma transmeant, sub diversis Angulis refringerentur, & hoc pacto, ad commoda intervalla excepti, disgregati comparerent. Hæc varia rubei, flavi, viridis, cœrulei, purpurei, & aliorum mediis coloribus distinctorum quamplurium Radiorum refrangibilitas, de quâ nulla fuerat suspicio, & ad quam vix conjiciendo poterat deveniri, est præcipua veritas circa quam hic NEWTONI liber versatur. Ab hac ducimur ad variam reflexibilitatem. Quinimo, radii sub eodem angulo super eamdem superficiem cadentes alternè refringuntur & reflectuntur. Præterea, Radii qui prope Corporum extremitates transeunt, licèt illa non tangant, attamen à Lineâ rectâ detorquentur, quæ sola res non primùm NEWTONO perspecta fuit, & *inflexio* nuncupatur. Ex his omnibus exsurgit nova Optica, ab aliis tam diversa, ut hæc Scientia tota Auctori nostro debita videatur. Huic libro, cùm primùm editus fuit, subjecit Tractatus duos, *de Speciebus & magnitudine Figurarum curvilinearum*, hoc est, *de Quadraturâ Curvarum*, & *Enumeratio Linearum tertii ordinis*, quos deinde sustulit, quia de rebus nimiùm ab Opticâ alienis agebant. Anno 1705 Eques creatus fuit ab ANNA Reginâ.

†††† 2 Anno

[*a*] Mémoir. de l'Acad. Royal. des Sciences, an. 1727. Elog. de *Mr. Newton.*

Anno 1707 *Cantabrigiæ* primùm edita fuit ejus *Arithmetica Universalis*, *sive de Compositione & Resolutione Arithmeticâ liber*; idque inscio Auctore, atque etiam, quando rescivit, ægrè ferente (*a*). Illum scripserat NEWTONUS triginta ferè annis antequam ederetur, anno nempe 1677, cùm Mathemata *Cantabrigiæ* profiteretur, & quidem currenti calamo, pro urgentis officii ratione, & ejus exemplum, pro more, in Universitatis Tabulariis reliquerat, unde editus fuit. Secundò editus fuit *Londini* anno 1722; sed in statu perfectiore, (ut Clarissimi s'GRAVESANDE verbis utar (*b*),) ut quis facilè percipiat non omninò fœtum abdicâsse Virum Celeberrimum. Eundem satis amplo Commentario, quem suadente eodem s'GRAVESANDE jam diu perfeci, in lucem proditurum propediem, & hoc ipso fortassis anno, spero. Anno 1711 vulgata fuit ejus *Analysis per Quantitatum Series*, *Fluxiones*, *& Differentias*, *cum Enumeratione Linearum tertii ordinis*, *Londini* in 4°. à *Gulielmo* JONES, Armigero, qui primùm illam reperit inter scripta *Joannis* COLLINSII, quæ anno 1669 à BARROVIO acceperat. Anno 1712 plures NEWTONI epistolæ impressæ fuerunt in libello, cui titulus *Commercium Epistolicum* D. Joannis COLLINS *& aliorum de Analysi promotâ*, *jussu Societatis Regiæ editum.*

GEORGIO I. regnum obtinente meliùs etiam in Aulâ cognitus fuit NEWTONUS, quandoquidem ornatissima *Walliæ* Princeps, ac deinde *Britanniæ* Regina illum pluribus de rebus ad subliminiores disciplinas pertinentibus interrogare solebat, & à respondentis ore pendebat, ita ut sæpè se felicem prædicaverit, cui eodem, quo NEWTONUS, tempore vivere, illùmque audire contigisset. Scripserat hic de Chronologiâ librum, quem in lucem non emittere decreverat; at optima Princeps, cum quâ præcipua sui Systematis chronologici capita communicaverat, tantum novitatis & ingenii in illis perspexit, ut sibi summarium optaverit, quod nemini daret, & apud se summâ fide & diligentiâ servaret. Veruntamen unum hujus Summarii exemplum in Galliam pervenit, ubi in Gallicam Linguam conversum fuit & editum *Lutetiæ Parisiorum*, cum nonnullis in illud observationibus. Quapropter NEWTONUS Transactionibus Philosophicis inseruit animadversiones quasdam in has observationes, quæ animadversiones itidem Gallicâ Linguâ donatæ fuerunt, typisque divulgatæ *Lutetiæ Parisiorum* anno 1726 in 8vo. cum epistola Excellentissimi *Abbatis* CONTI, quâ respondebat ad nonnulla, quæ de eo dixerat NEWTONUS in suis animadversionibus. Anno autem 1728 ipsa Chronologia edita fuit *Londini* in 4°. In eo libro præcipuè de hoc agitur, ut acutè sanè & ingeniosè, legendo tenuissima nonnulla vetustioris Græcorum Astrologiæ vestigia, investigetur quemnam locum tempore *Chironis Centauri*

Colurus

[*a*] *s'Gravesande* præfat. in Arithm. Univers. *Newtoni* edit. *Lugd. Batav.* 1732.
[*b*] Ibidem.

Colurus Æquinoctiorum occuparet. Siquidem, quoniam hodie notum est fixas Stellas unum in Longitudinem Gradum peragrare spatio annorum duorum & septuaginta, si sciremus per quas Stellas transiret Colurus ille CHIRONIS temporibus, dimetiendo intervallum, quo distant Stellae, per quas nunc transit, ab illis per quas tunc transibat, facilè quot anni à *Chironis* tempore ad praesens elapsi sint, determinaretur. Et, quia CHIRON fuit inter *Argonautas*, hinc notissimae hujus expeditionis, & idcirco *Trojani* belli tempus definiretur, duorum nempe maximorum facinorum, ex quibus tota vetus Chronologia pendet. Ea statuit NEWTONUS totis annis quingentis recentiora, quàm alii vulgò Chronologi. Contra hoc Systema scripserunt duo docti *Galli*, atque tres *Angli*, *Arthurus* BEDFORD, & *Samuel* SHUCFORD in praefatione ad secundum Volumen suae *Connexionis Historiae sacrae atque profanae*, atque WARBURTON in Sectione V. Lib. IV. *de Divinâ Mosis legatione.* Ceterùm non tantùm suis laboribus orbem litteratum ditavit, sed etiam alios ad idem compulit, ut de se testatur VOODWARDUS (*a*).

Bonâ valetudine usus est ad octogesimum aetatis annum usque, quo urinae incontinentiâ affligi coepit; attamen quinque sequentibus annis, per satis magna intervalla bene se habuit, aut certè non malè, quod prudenti victûs ratione, curisque, quarum antea non indiguerat, efficiebat. Provinciam suam curandae Monetae Nobili Viro CONDUITTO, qui NEWTONI Neptem uxorem duxerat, demandare coactus fuit. Magnos dolores nunquam perpessus est praeter viginti postremos vitae suae dies; tunc pro certo creditum est eum calculo laborare, & valetudinem recuperare non posse. Dum tantis doloribus cruciabatur, ut sudor largiter per vultum difflueret, nunquam ejulatum edidit, aut eos aegrè se ferre testatus est, &, si qua dabatur quies, subridere statim, ut solebat, & laetâ facie loqui. Semper aliquot horas quotidie lectioni aut scriptioni dederat. Scripta, quibus quid novi acciderit, enarratur, legit die Sabbathi duodevicesimo Mensis Martii anno 172$\frac{6}{7}$, & diutiùs cum Celeberrimo MEADIO, quo Medico utebatur, collocutus est, atque omnino sensuum & mentis compos erat, sed sub vesperam mente lapsus est, nec unquam sibi redditus. E vitâ decessit proximo die Lunae, vicesimo ejusdem mensis, natus annos octoginta quinque. Compositum fuit ejus cadaver in lecto funebri ad pompam ornato in Cubiculo *Jerosolymae Westmonasterii*, unde efferuntur Magnates, & aliquandò Reges. Latum ad sepulturam fuit in Abbatiâ *Westmonasterii*, & pallam, seu stragulum, quo feretrum obductum erat, sustinebant supremus Angliae Cancellarius, Dux Montrosae, Dux Roxburgi, Comes Pembrockiae, Comes Sussexii, & Comes Macclesfieldii. Episcopus Rochestriae, quem omnes ejus Ecclesiae Clerici co-

[*a*] Voodward. ad calcem sui libri, cui titulus *Fossils of all Kinds digested in to a Method suitable.*

mitabantur; funereas preces recitavit. Cadaver sepultum fuit ubi aditus est ad Chorum. Ejus Familia monumentum illius memoriæ posuit, in quo insculptum fuit hoc Epitaphium :

H. S. E.

ISAACUS NEWTONUS EQUES AURATUS:
QUI ANIMI VI PROPE DIVINA
PLANETARUM MOTUS, FIGURAS,
COMETARUM SEMITAS, OCEANIQUE ÆSTUS,
SUA MATHESI FACEM PRÆFERENTE,
PRIMUS DEMONSTRAVIT.
RADIORUM LUCIS DISSIMILITUDINES,
COLORUMQUE INDE NASCENTIUM PROPRIETATES,
QUAS NEMO ANTE SUSPICATUS ERAT,
PERVESTIGAVIT.
NATURÆ, ANTIQUITATIS, S. SCRIPTURÆ,
SEDULUS, SAGAX, FIDUS INTERPRES.
DEI O. M. MAJESTATEM PHILOSOPHIA APERUIT,
EVANGELII SIMPLICITATEM MORIBUS EXPRESSIT.
SIBI GRATULENTUR MORTALES
TALE TANTUMQUE EXTITISSE
HUMANI GENERIS DECUS.
NAT. XXV. DEC. A. D. MDCLII. OBIIT
MART. XX. MDCCXXVI.

Deinde Poëta summus *Alexander* POPE hoc Epitaphium in ejus honorem conscripsit.

ISAACUS NEWTONUS
QUEM IMMORTALEM
TESTANTUR TEMPUS, NATURA, COELUM:
MORTALEM
HOC MARMOR FATETUR.

&

& id quidem latinè, sequitur autem distichum anglicum, quod sic exprimere conati sumus.

Naturam, legésque suas nox atra tegebat:
Sit NEWTONUS, *ait Deus,* & *Lux cuncta fuerunt.*

Fuit staturâ mediocri, & subpinguis, saltem senex. Vultu fuit jucundo simul & venerando, præsertim, cùm, fictitiâ comâ ablatâ, veram detegeret canam densamque. Nunquam perspicillis usus est, & unum dentem amiserat. Fuit illi, juxta FONTENELLIUM, acies oculorum vivida & acris, sed juxta alios, qui NEWTONUM noverunt, & præsertim juxta Episcopum *Atterburyiensem*, in quâdam epistolâ, res longè aliter se habebat; saltem, inquit ille, viginti ab hinc annis, quo tempore, circiter, illum noscere cœpi. Neque in vultu, neque in agendo acutam illam sagacitatem, quæ in ejus libris deprehenditur, præseferebat; quin potiùs languorem quemdam, qui nihil magni pollicebatur illis, qui eum ignorabant. Lenissimus erat, & pacis studiosissimus. Maluisset obscuram agere vitam, quàm in illas lites & controversias incidere, quibus Viri ingenio doctrinâque præstantissimi sunt obnoxii. Hinc factum est, ut *Lectiones Opticas*, & *Methodum Fluxionum* & *Serierum infinitarum*, quamvis jam Typis paratas, supprimeret, siquidem, ut ait ipse (*a*), subortæ statim per diversorum Epistolas, (objectionibus, aliisque refertas,) crebræ interpellationes me prorsùs à consilio deterruerunt, & effecerunt ut me arguerem imprudentiæ, quòd, umbram captando, eatenus perdideram quietem meam, rem prorsus substantialem. Sed, observat FONTENELLIUS (*b*), hac umbrâ fraudatus non fuit, neque ut eam sibi compararet, amisit quietem, quam tanti faciebat, & insuper ex hac umbra tantum veræ felicitatis, quantum ex quiete, accepit. Modestiâ fuit summâ, & ab ea ne latum quidem unguem discessit, quamvis omnes in illam conspirarent. Semper ita de se, & de aliis locutus est, ut ab omni vel minima jactantiæ suspicione remotus unicuique, etiam iniquissimo, videretur. Simplex erat & affabilis, atque, ad cujusque captum se accommodans, omnibus parem se præstabat. Nunquam à vitæ communis officiis immunem redditum ingenio, aut famâ, quibus pollebat, se credidit. Quamquam Ecclesiæ Anglicanæ foret addictus, nunquam tamen aliter sentientes vexavisset, ut illos ad eam revocaret; non quia Religionem naturalem dumtaxat admitteret, nam Revelationi firmiter adhærebat, ita ut inter tot libros, quos assiduè versabat, nullum sæpiùs & attentiùs legeret, quàm Sacra Volumina. Nullam se beneficum præstandi neglexit occasionem, in quâ re sibi indulgere poterat,

[*a*] Epistola post. ad *Oldemb.* Tom. I. pag. 334. hujus.
[*b*] Loco sæpè citato.

rat, quandoquidem & avitâ re opimâ, & quæstuoso munere potiebatur, quos reditus prudentissimâ dispensatione augebat. Splendidus enim erat & magnificus, quando res ferebat, ceteroquin frugi, & ab omni divitiarum ostentatione, & apparatûs atque deliciarum studio alienissimus. Hinc factum est, ut non semel in affines, seu potiùs in indigos quoscunque liberalissimus esse posset. Cùm testamento largiri donum non putaret, intestatus mortuus est, & reliquit triginta & duo millia librarum *sterlinarum*, rerum quidem mobilium. Ceterùm, uxorem nunquam duxit. Quamquam, cùm jam esset magno natu, & morti proximus, memoriâ minus firmâ uteretur, attamen libros suos intelligebat (*a*); quod, (ait PEMBERTONUS,) adversatur iis, quæ à pluribus audivi. Cujus rei ratio fortassis est, quòd aliquando minùs ad sermones de hisce rebus habendos paratus erat, quàm optabatur. Sed animadvertendum est magnos Viros animo non raró peregrè esse, non solùm quando agitur de rebus ad vitam pertinentibus, sed etiam quando res est de scientiis, quibus præcipuam operam navàrunt. Inventores non eodem, quo reliqui, pacto cogitata in mente congerere & disponere videntur. Etenim, quoties illa proferre debent, partim saltem quodammodo rursus investigare coguntur; ideò non semper sibi sunt æquales: sed illi, qui res ope firmæ memoriæ retinent, sæpè inventoribus ipsis peritiores videntur. Ab eodem discimus NEWTONUM pauciores, quàm quis crederet, ex recentioribus Mathematicis legisse; sed inveniendi facultas, quæ miranda in illo erat, facilè illi sufficiebat, quæ necessaria erant ad prosequendum argumentum, quod susceperat. Sæpiùs se reprehendebat quòd res merè geometricas algebraïcis rationibus tractavisset, & quòd libro suo de Algebrâ *Arithmeticæ Universalis* titulum posuisset, meliùs asserens CARTESIUM suum de re eâdem volumen dixisse *Geometriam*, ut sic ostenderet has computationes subsidia tantùm esse Geometris ad inveniendum. Magni faciebat SLUSIUM, BARROVIUM, & HUGENIUM, qui hac corruptelâ vitiari se non sivissent. Commendare solebat laudabile incœptum *Hugonis de Omerique*, qui veterum Analysim restituere tentaverat, & summo in pretio habebat APOLLONII libros de *Sectione Rationis*, quia, cujus generis esset hæc Analysis, perspicuè demonstrant. Quamquam BARROVIUS inveniendi facultate non minùs, quin etiam fortasse magis valeat, quàm recentiorum quilibet, præter Auctorem nostrum, tamen NEWTONUS præcipuè HUGENIUM commendare solebat, quem recentiorum elegantissimum & optimum Veterum imitatorem nuncupabat. Horum institutum & demonstrandi rationem vehementer mirabatur, semet ipse reprobans, quòd non magis illis adhæsisset; lugebat errorem, in quo se incidisse dicebat, cùm, quando Mathesi cœpit incumbere, CARTESII, aliorúmque de Algebrâ Scriptorum libris sese totum tradidisset non priùs, quantâ

[*a*] *Pemberton A View of Sir Isaac Newton's Philosophy.* Prefa.

quantâ par erat diligentiâ consideratis EUCLIDIS Elementis, quæ, ut alia Veterum Geometrarum scripta tanti faciebat, (*a*) ut dicere soleret nihil necesse futurum de Geometriâ atque adeò universâ Mathesi scribere, si veterum commentationes ad nos pervenissent. Postquam ei creditum fuit munus argenti feriendi nihil magni, quod ad Philosophiam & Matheses attineret, aggressus est. Nam, quamvis pro magno incœpto haberi possit solutio notissimi Problematis de *Trajectoriis*, quod Anglis, tanquam ingenii lapis lydius proposuerat LEIBNITIUS cum illis contendens, & quod, utpote intricatissimum & difficillimum, elegerat, tamen ludus jocúsque fuit, NEWTONO, qui ut asseritur illud sub vespere recepit revertens ex æde, in quâ nummi conflantur, & quidem lassus, atque illud solvit, antequam cubitum abiret. Dissertationes plures de Antiquitatibus, Historiâ, Theologiâ, Chymiâ, aliisque argumentis reliquit. Refert Clarissimus COSTIUS (*b*), quòd cùm aliquando cum NEWTONO colloqueretur de iis, quæ habet LOCKIUS in libro suo de Mente Humanâ lib. IV. Cap. X. §. 18. quòd, scilicet, fieri posset, ut quamvis imperfectè, aliquo tamen pacto cognoscatur quomodo materies Dei virtute creata fuerit, ab illo audivit se auctorem esse hujus explicationis, quam indicat LOCKIUS; illam sibi in mentem venisse dum de hoc re verba faceret cum eodem LOCKIO, & Anglo quodam non minus ingenio & doctrinâ, quàm genere claro, & hanc esse. Aliquo pacto, aiebat, intelligere liceret quo pacto Materies creata fuerit, si supponeretur Deum suâ potentiâ vetuisse ne quid penetrare posset in certam Spatii partem, quod purum Spatium naturâ est penetrabile, æternum, necessarium, infinitum; sic enim illa Spatii pars impenetrabilitate gauderet, quæ qualitas de Materiei essentiâ est: &, quoniam purum Spatium omnino uniforme est, supponi posset Deum hoc impenetrabilitatis genus alteri Spatii parti impertivisse, & hinc quodammodo ideam mobilitatis haberemus, quæ iterum qualitas ad essentiam materiei pertinet.

(*a*) Auctor Versionis Gallicæ Chronol. Newt. in Præfat.
(*b*) Essai Philosoph. de Locke traduit par Mr. Coste Edit. sec. 1729.

INDEX OPUSCULORUM TOMI PRIMI.

OPUSCULUM I.

OPUSCULUM II.

OPUSCULUM III.

De Quadraturâ Curvarum.

OPUSCULUM IV.

OPUSCULUM V.

OPUSCULUM VI.

OPUSCULUM VII.

OPUS-

OPUSCULUM VIII.

OPUSCULUM IX.

OPUSCULUM X.

OPUSCULUM XI.

OPUSCULUM XII.

OPUSCUCUM XIII.

OPUSCULUM XIV.

OPUSCUCUM XV.

OPUSCULUM XVI.

OPUS-

OPUSCULUM I.

ISAACI NEWTONI ANALYSIS

PER ÆQUATIONES NUMERO TERMINORUM INFINITAS,

Edita LONDINI 1711.

DE ANALYSI

PER ÆQUATIONES NUMERO TERMINORUM INFINITAS.

Methodum generalem, quam de Curvarum quantitate per Infinitam terminorum Seriem mensuranda, olim excogitaveram, in sequentibus breviter explicatam potius quam accuratè demonstratam habes.

ASI *AB* (*Fig.* 1.) Curvæ alicujus *AD*, sit Applicata *BD* perpendicularis: Et vocetur $AB = x$, $BD = y$, & sint a, b, c, &c. Quantitates datæ, & m, n, Numeri Integri. Deinde, TAB. I.

Curvarum Simplicium Quadratura.

REGULA I.

Si $ax^{\frac{m}{n}} = y$; *Erit* $\frac{an}{m+n} x^{\frac{m+n}{n}} =$ *Area ABD.*

Res Exemplo patebit.

1. Si $x^2 (= 1x^{\frac{2}{1}}) = y$, hoc est, $a = 1 = n$ & $m = 2$; Erit $\frac{1}{3}x^3 = ABD$.

2. Si $4\sqrt{x} (= 4x^{\frac{1}{2}}) = y$; Erit $\frac{8}{3}x^{\frac{3}{2}} (= \frac{8}{3}\sqrt[2]{x^3}) = ABD$.

3. Si $\sqrt[3]{x^5} (= x^{\frac{5}{3}}) = y$; Erit $\frac{3}{8}x^{\frac{8}{3}} (= \frac{3}{8}\sqrt[3]{x^8}) = ABD$.

4. Si $\frac{1}{x^2} (= x^{-2}) = y$, id est, si $a = 1 = n$, & $m = -2$;

Erit $(-\frac{1}{1}x^{-\frac{1}{1}} =) - x^{-1} (= -\frac{1}{x}) = \alpha BD$, infinitè ver-
TAB. I. sùs α protensæ (*Fig.* 2.), quam Calculus ponit negativam, propterea quod jacet ex altera parte Lineæ BD.

5. Si $\frac{1}{\sqrt{x^3}} (= x^{-\frac{3}{2}}) = y$; Erit $(-\frac{2}{1}x^{-\frac{1}{2}} =) \frac{2}{-\sqrt{x}} = BD\alpha$.

6. Si $\frac{1}{x} (= x^{-1}) = y$; Erit $\frac{1}{0}x^{\frac{0}{1}} = \frac{1}{0}x^0 = \frac{1}{0} \times 1 = \frac{1}{0} =$ Infinitæ, qualis est Area Hyperbolæ ex utraque parte Lineæ BD.

Compositarum Curvarum Quadratura ex Simplicibus.

REGULA II.

Si valor ipsius y *ex pluribus istiusmodi Terminis componitur, Area etiam componetur ex Areis quæ à singulis Terminis emanant.*

EXEMPLA PRIMA.

Si $x^2 + x^{\frac{3}{2}} = y$; Erit $\frac{1}{3}x^3 + \frac{2}{5}x^{\frac{5}{2}} = ABD$.

Etenim (*Fig.* 3.) si semper sit $x^2 = BF$, & $x^{\frac{3}{2}} = FD$, erit, ex præcedente Regula, $\frac{1}{3}x^3 =$ superficiei AFB descriptæ per Lineam BF, & $\frac{2}{5}x^{\frac{5}{2}} =$ AFD descriptæ per DF; Quare $\frac{1}{3}x^3 + \frac{2}{5}x^{\frac{5}{2}} =$ toti ABD.

Sic si $x^2 - x^{\frac{3}{2}} = y$; Erit $\frac{1}{3}x^3 - \frac{2}{5}x^{\frac{5}{2}} = ABD$.

Et si $3x - 2x^2 + x^3 - 5x^4 = y$; Erit $\frac{3}{2}x^2 - \frac{2}{3}x^3 + \frac{1}{4}x^4 - x^5 = ABD$.

EXEM-

Exempla Secunda.

Si $x^{-2} + x^{-\frac{3}{2}} = y$; Erit (*Fig.* 6.) $-x^{-1} - 2x^{-\frac{1}{2}} = \alpha BD$. TAB. I.

Vel si $x^{-2} - x^{-\frac{3}{2}} = y$; Erit $-x^{-1} + 2x^{-\frac{1}{2}} = \alpha BD$.

Quarum signa si mutaveris, habebis Affirmativum valorem ($x^{-1} + 2x^{-\frac{1}{2}}$ vel, $x^{-1} - 2x^{-\frac{1}{2}}$) superficiei αBD, modò tota cadat supra basim $AB\alpha$.

Sin aliqua pars cadat infra (quod fit cùm Curva decussat suam Basin inter B & α, ut hìc (*Fig.* 4.) vides in δ,) istâ parte à parte superiori subductâ, habebis valorem Differentiæ: Earum verò Summam si cupis, quære utramque Superficiem seorsim, & adde. Quod idem in reliquis hujus Regulæ exemplis notandum volo.

Exempla Tertia.

Si $x^{2} + x^{-2} = y$; Erit $\frac{1}{3}x^{3} - x^{-1} =$ Superficiei descriptæ. Sed hìc notandum est, quòd dictæ Superficiei partes sic inventæ jacent ex diverso latere Lineæ BD.

Nempe, (*Fig.* 5.) posito $x^{2} = BF$, & $x^{-2} = FD$; Erit $\frac{1}{3}x^{3} = ABF$ Superficiei per BF descriptæ, & $-x^{-1} = DF\alpha$ Superficiei descriptæ per DF.

Et hoc semper accidit cum Indices $\left(\frac{m+n}{n}\right)$ rationum Basis x in valore Superficiei quæsitæ, sint variis signis affecti. In hujusmodi Casibus, pars aliqua $BD\delta\beta$ Superficiei media (quæ sola dari poterit, cum Superficies sit utrinque infinita) sic invenitur.

Subtrahe Superficiem ad minorem Basin $A\beta$ pertinentem, à Superficie ad majorem Basin AB pertinente, & habebis $\beta BD\delta$ Superficiem differentiæ Basium insistentem. Sic in hoc Exemplo. (*Vide Fig. præcedentem.*)

Si $AB = 2$, & $A\beta = 1$; Erit $\beta BD\delta = \frac{17}{6}$:

Etenim Superficies ad AB pertinens ($ABF - DF\alpha$), erit $\frac{8}{3} - \frac{1}{2}$ sive $\frac{13}{6}$; & superficies ad $A\beta$ pertinens ($A\Phi\beta - \delta\Phi\alpha$)

erit $\frac{1}{3} - 1$, sive $-\frac{2}{3}$: & earum differentia (ABF — DF — $A\Phi\beta + \delta\Phi\alpha = \beta BD\delta$) erit $\frac{13}{6} + \frac{2}{3}$ sive $\frac{17}{6}$.

Eodem modo, si $A\beta = 1$, $AB = x$; Erit $\beta BD\delta = \frac{2}{3} + \frac{1}{3}x^3 - x^{-1}$.

Sic si $2x^3 - 3x^5 - \frac{2}{3}x^{-4} + x^{-\frac{3}{5}} = y$, & $A\beta = 1$;

Erit $\beta BD\delta = \frac{1}{2}x^4 - \frac{1}{2}x^6 + \frac{2}{9}x^{-3} + \frac{5}{2}x^{\frac{2}{5}} - \frac{49}{18}$.

Denique notari poterit, quod si quantitas x^{-1} in valore ipsius y reperiatur, iste Terminus (cum Hyperbolicam superficiem generat) seorsim à reliquis considerandus est.

TAB. I. Ut si (*Fig.6.*) $x^2 + x^{-3} + x^{-1} = y$; Sit $x^{-1} = BF$, & $x^2 + x^{-3} = FD$, ac $A\beta = 1$; Et erit $\delta\Phi FD = \frac{1}{6} + \frac{1}{3}x^3 - \frac{1}{2}x^{-2}$, utpote quæ ex Terminis $x^2 + x^{-3}$ generatur.

Quare, si reliqua Superficies $\beta\Phi FB$, quæ Hyperbolica est, ex Calculo aliquo sit data, dabitur tota $\beta BD\delta$.

Aliarum omnium Quadratura.

REGULA III.

Sin valor ipsius y, *vel aliquis ejus Terminus sit præcedentibus magis compositus, in Terminos Simpliciores reducendus est; operando in Literis ad eundem modum quo Arithmetici in Numeris Decimalibus dividunt, Radices extrahunt, vel affectas Æquationes solvunt; & ex istis Terminis quæsitam Curvæ Superficiem, per præcedentes Regulas deinceps elicies.*

Exempla Dividendo.

TAB. II. Sit $\frac{aa}{b+x} = y$; Curvâ nempe existente Hyperbolâ (*Vid. Fig.* 11.)

Jam

Jam ut Æquatio ista à Denominatore suo liberetur, Divisionem sic instituo.

$$b+x)\,aa+0\,\left(\frac{aa}{b}-\frac{aax}{b^2}+\frac{aax^2}{b^3}-\frac{aax^3}{b^4}\ \&c.\right.$$

$$aa+\frac{aax}{b}$$

$$0-\frac{aax}{b}+0$$

$$-\frac{aax}{b}-\frac{aax^2}{b^2}$$

$$0+\frac{aax^2}{b^2}+0$$

$$+\frac{aax^2}{b^2}+\frac{aax^3}{b^3}$$

$$0-\frac{aax^3}{b^3}+0$$

$$-\frac{aax^3}{b^3}-\frac{aax^4}{b^4}$$

$$0+\frac{aax^4}{b^4}$$

&c.

Et sic vice hujus $y=\frac{aa}{b+x}$, nova prodit $y=\frac{a^2}{b}-\frac{a^2x}{b^2}+\frac{a^2x^2}{b^3}-\frac{a^2x^3}{b^4}$, &c. serie istac infinitè continuatâ; Adeoque (per Regulam Secundam) Area quæsita ABDC æqualis erit ipsi $\frac{a^2x}{b}-\frac{a^2x^2}{2b^2}+\frac{a^2x^3}{3b^3}-\frac{a^2x^4}{4b^4}$ &c. infinitæ etiam seriei, cujus tamen Termini pauci initiales sunt in usum quemvis satis exacti, si modo x sit aliquoties minor quam b.

Eodem modo, si sit $\frac{1}{1+xx}=y$, Dividendo prodibit $y=1-x^2+x^4-x^6+x^8$ &c. Unde (per Regulam Secundam) erit ABDC $=x-\frac{1}{3}x^3+\frac{1}{5}x^5-\frac{1}{7}x^7+\frac{1}{9}x^9$ &c.

Vel

Vel si Terminus xx ponatur in divisore primus, hoc modo $(xx+1)$, prodibit $x^{-2} - x^{-4} + x^{-6} - x^{-8}$ &c. pro valore ipsius y; Unde (per Regulam Secundam) erit $BD\alpha = -x^{-1} + \frac{1}{3}x^{-3} - \frac{1}{5}x^{-5} + \frac{1}{7}x^{-7}$ &c. Priori modo procede cum x est satis parva, posteriori cum satis magna supponitur.

Denique si $\frac{2x^{\frac{1}{2}} - x^{\frac{3}{2}}}{1+x^{\frac{1}{2}}-3x} = y$; Dividendo prodit $2x^{\frac{1}{2}} - 2x + 7x^{\frac{3}{2}} - 13x^{2} + 34x^{\frac{5}{2}}$ &c. unde erit $ABDC = \frac{4}{3}x^{\frac{3}{2}} - x^{2} + \frac{14}{5}x^{\frac{5}{2}} - \frac{13}{3}x^{3}$ &c.

Exempla Radicem extrahendo.

Si sit $\sqrt{aa+xx} = y$, Radicem sic extraho,

$$
\begin{array}{l}
aa+xx\left(a+\frac{x^2}{2a}-\frac{x^4}{8a^3}+\frac{x^6}{16a^5}-\frac{5x^8}{128a^7}\ \text{\&c.}\right.\\
\underline{aa}\\
0+xx\\
\quad \underline{xx+\frac{x^4}{4a^2}}\\
\quad 0-\frac{x^4}{4a^2}\\
\quad \underline{-\frac{x^4}{4a^2}-\frac{x^6}{8a^4}+\frac{x^8}{64a^6}}\\
\qquad 0+\frac{x^6}{8a^4}-\frac{x^8}{64a^6}\\
\qquad \underline{+\frac{x^6}{8a^4}+\frac{x^8}{16a^6}-\frac{x^{10}}{64a^8}+\frac{x^{12}}{256a^{10}}}\\
\qquad\quad 0-\frac{5x^8}{64a^6}+\frac{x^{10}}{64a^8}-\frac{x^{12}}{256a^{10}}\\
\qquad\qquad\qquad \text{\&c.}
\end{array}
$$

Unde, pro æquatione $\sqrt{aa+xx} = y$, nova producitur, $y = a + \frac{x^2}{2a} - \frac{x^4}{8a^3} + \frac{x^6}{16a^5} - \frac{5x^8}{128a^7}$ &c. Et (per Reg. 2.) Area

TAB. I. quæsita (*Fig.* 7.) ABDC erit $= ax + \frac{x^3}{6a} - \frac{x^5}{40a^3} + \frac{x^7}{112a^5} - \frac{5x^9}{1152a^7}$ &c. Et hæc est Quadratura Hyperbolæ.

Eodem

Eodem modo, si sit $\sqrt{aa - xx} = y$, ejus Radix erit $a - \frac{x^2}{2a} - \frac{x^4}{8a^3} - \frac{x^6}{16a^5} - \frac{5x^8}{128a^7}$, &c. Adeóque (*Fig.* 12.) Area TAB. II. quæsita ABDC erit æqualis $ax - \frac{x^3}{6a} - \frac{x^5}{40a^3} - \frac{x^7}{112a^5} - \frac{5x^9}{1152a^7}$, &c. Et hæc est Quadratura Circuli.

Vel, si ponas $\sqrt{x - xx} = y$, erit Radix æqualis infinitæ seriei. $x^{\frac{1}{2}} - \frac{1}{2}x^{\frac{3}{2}} - \frac{1}{8}x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{16}x^{\frac{7}{2}} - \frac{5}{128}x^{\frac{9}{2}}$, &c. Et (*Fig.* 1.) TAB. I. Area quæsita ABD æqualis erit $\frac{2}{3}x^{\frac{3}{2}} - \frac{1}{5}x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{28}x^{\frac{7}{2}} - \frac{1}{72}x^{\frac{9}{2}} - \frac{5}{704}x^{\frac{11}{2}}$, &c., sive $x^{\frac{1}{2}}$ in $\frac{2}{3}x - \frac{1}{5}x^2 - \frac{1}{28}x^3 - \frac{1}{72}x^4 - \frac{5}{704}x^5$, &c. Et hæc est Areæ Circuli Quadratura.

Si $\frac{\sqrt{1 + axx}}{\sqrt{1 - bx^2}} = y$, (Cujus Quadratura dat Longitudinem curvæ ellipticæ;) Extrahendo Radicem utramque prodit

$$\frac{1 + \frac{1}{2}ax^2 - \frac{1}{8}a^2x^4 + \frac{1}{16}a^3x^6 - \frac{5}{128}a^4x^8}{1 - \frac{1}{2}bx^2 - \frac{1}{8}b^2x^4 - \frac{1}{16}b^3x^6 - \frac{5}{128}b^4x^8}, \text{ \&c.}$$

Et dividendo, sicut fit in Fractionibus Decimalibus, habes

$$\begin{array}{lllll} 1 + \frac{1}{2}bx^2 & + \frac{3}{8}b^2x^4 & + \frac{5}{16}b^3x^6 & + \frac{35}{128}b^4x^8, \text{ \&c.} \\ + \frac{1}{2}a & + \frac{1}{4}ab & + \frac{3}{16}ab^2 & + \frac{5}{32}ab^3 \\ & - \frac{1}{8}a^2 & - \frac{1}{16}a^2b & - \frac{3}{64}a^2b^2 \\ & & + \frac{1}{16}a^3 & + \frac{1}{32}a^3b \\ & & & - \frac{5}{128}a^4 \end{array}$$

Adeóque Aream quæsitam

$$\begin{array}{lll} x + \frac{1}{6}bx^3 & + \frac{3}{40}b^2x^5, \text{ \&c.} \\ + \frac{1}{6}a & + \frac{1}{20}ab \\ & - \frac{1}{40}a^2 \end{array}$$

Sed obſervandum eſt, quòd Operatio non raró abbreviatur per debitam Æquationis præparationem, ut in allato Exemplo $\frac{\sqrt{1+ax^2}}{\sqrt{1-bx^2}} = y$ Si utramque partem Fractionis per $\sqrt{1-bxx}$ multiplices prodibit]

$$\frac{\sqrt{1 + \begin{array}{l}ax^2\\-b\end{array} - abx^4}}{1-bx^2} = y,$$

& reliquum opus perficitur extrahendo Radicem Numeratoris tantùm, & dividendo per Denominatorem.

Ex hiſce, credo, ſatis patebit modus reducendi quemlibet valorem ipſius y (quibuſcumque Radicibus vel Denominatoribus ſit perplexus, ut hìc videre eſt;

$$x^3 + \frac{\sqrt{x - \sqrt{1 - xx}}}{\sqrt[3]{axx^2 + x^3}} - \frac{\sqrt[5]{x^3 + 2x^5 - x^{\frac{2}{3}}}}{\sqrt[3]{x + x^2 - \sqrt[2]{2x - x^{\frac{2}{3}}}}} = y)$$

in ſeries infinitas ſimplicium Terminorum, ex quibus, per Regulam Secundam, quæſita Superficies cognoſcetur.

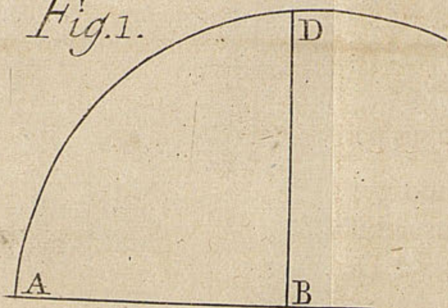
Exempla per Reſolutionem Æquationum.

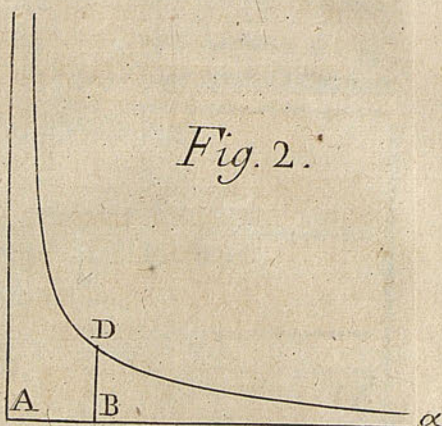
NUMERALIS ÆQUATIONUM AFFECTARUM RESOLUTIO.

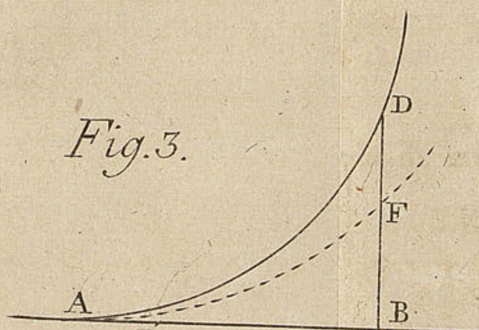
Quia tota difficultas in Reſolutione latet, modùm quo ego utor in Æquatione Numerali primùm illuſtrabo.

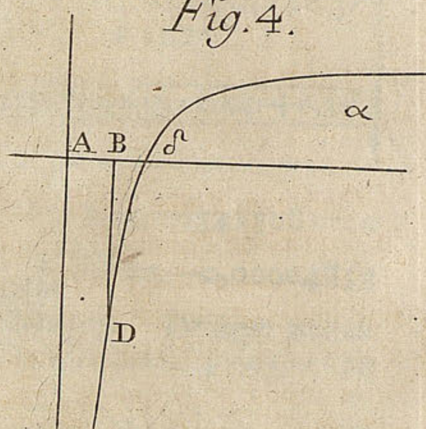
Sit $y^3 - 2y - 5 = 0$, reſolvenda: Et ſit 2, numerus qui minus quam decimâ ſui parte differt à Radice quæſitâ. Tum pono $2 + p = y$, & ſubſtituo hunc ipſi valorem in Æquationem, & inde nova prodit $p^3 + 6p^2 + 10p - 1 = 0$, cujus Radix p exquirenda eſt, ut Quotienti addatur: Nempe (neglectis $p^3 + 6p^2$ ob parvitatem) $10p - 1 = 0$, ſive $p = 0,1$, prope veritatem eſt; itaque ſcribo $0,1$ in Quotiente, & ſuppono $0,1 + q = p$, & hunc ejus valorem, ut prius ſubſtituo, unde prodit $q^3 + 6,3q^2 + 11,23q + 0,061 = 0$. Et cùm $11,23q + 0,061 = 0$ veritati prope accedat, ſive fere ſit q æqualis $-0,0054$ (dividendo nempe donec tot eliciantur Figuræ quot locis primæ Figuræ hujus & principalis Quotientis excluſive diſtant) ſcribo $-0,0054$ in inferiori parte Quotientis, cùm negativa ſit.

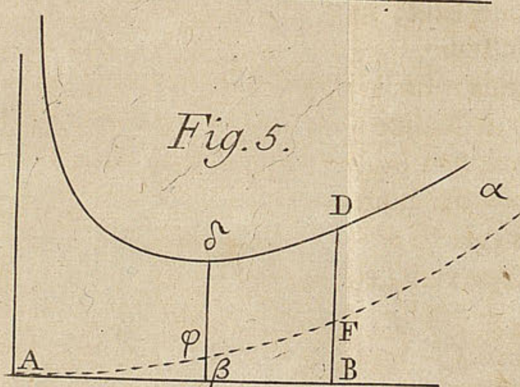
Et ſupponens $-0,0054 + r = q$, hunc ut prius ſubſtituo, & operationem ſic produco quo uſque placuerit. Verùm ſi ad bis tot

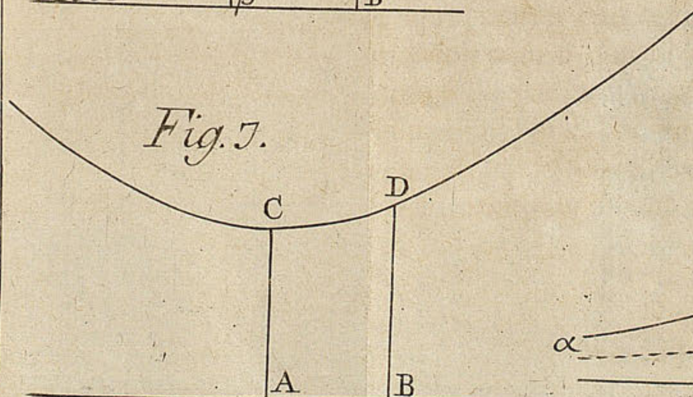

Fig. 1.
D
A
B

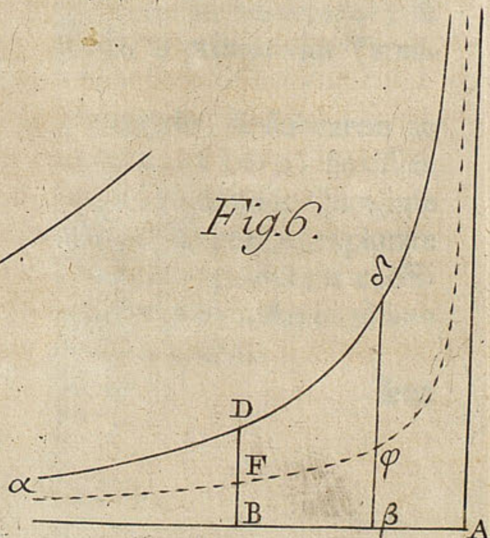

Fig. 2.
D
A
B
α

Fig. 3.
D
F
A
B

Fig. 4.
α
A
B
δ
D

Fig. 5.
α
D
δ
F
φ
A
β
B

Fig. 7.
D
C
A
B

Fig. 6.
δ
D
F
φ
α
B
β
A

figuras tantùm quot in Quotiente jam reperiuntur unâ demptâ, operam continuare cupiam, pro q ſubſtituo $-0,0054+r$ in hanc $6,3q^2 + 11,23q + 0,061$, ſcilicet primo ejus Termino (q^3) propter exilitatem.

$y^3 - 2y - 5 = 0$		$+2,10000000$
		$-0,00544853$
		$+2,09455147 = y$
$2+p=y$	$+y^3$	$+8+12p+6p^2+p^3$
	$-2y$	$-4-2p$
	-5	-5
	Summa	$-1+10p+6p^2+p^3$
$0,1+q=p$	$+p^3$	$+0,001+0,03q+0,3q^2+q^3$
	$+6p^2$	$+0,06+1,2+6,0$
	$+10p$	$+1,+10,$
	-1	$-1,$
	Summa	$+0,061+11,23q+6,3q^2+q^3$
$-0,0054+r=q$	$+6,3q^2$	$+0,000183708-0,06804r+6,3r^2$
	$+11,23q$	$-0,060642+11,23$
	$+0,061$	$+0,061$
	Summa	$+0,000541708+11,16196r+6,3r^2$
$-0,00004853+s=r$		

ſuam neglecto, & prodit $6,3r^2 + 11,16196r + 0,000541708 = 0$ fere, ſive (rejecto $6,3r^2$) $r = \frac{-0,000541708}{11,16196} = -0,00004853$ fere, quam ſcribo in negativa parte Quotientis. Denique negativam partem Quotientis ab Affirmativa ſubducens habeo $2,09455147$ Quotientem quæſitam.

Æquationes plurium dimenſionum nihilo ſecius reſolvuntur, & operam ſub fine, ut hìc factum fuit, levabis, ſi primos ejus Terminos gradatim omiſeris.

Præterea notandum eſt quòd in hoc exemplo, ſi dubitarem an $0,1=p$ veritati ſatis accederet, pro $10p-1=0$, finxiſſem $6p^2+10p-1=0$, & ejus Radicis primam Figuram in Quotiente ſcripſiſſem; & ſecundam vel tertiam Quotientis Figuram ſic explorare convenit, ubi in Æquatione iſta ultimò reſultante quadratum coefficientis penultimi Termini, non ſit decies majus quam factus ex ultimo Termino ducto in coefficientem Termini antepenultimi.

Imo laborem plerumque minues, præſertim in Æquationibus plurimarum dimenſionum, ſi Figuras omnes Quotienti addendas dicto modo (hoc eſt extrahendo minorem Radicum, ex tribus ultimis Terminis Æquationis noviſſime reſultantis) exquiras: Iſto enim modo Figuras duplo plures qualibet vice Quotienti lucraberis.

Hæc Methodus reſolvendi Æquationes pervulgata an ſit neſcio, certe mihi videtur præ reliquis ſimplex, & uſui accommodata. Demonſtratio ejus ex ipſo modo operandi patet, unde cùm opus ſit, in memoriam facile revocatur.

Æquationes in quibus vel aliqui vel nulli Termini deſint, eadem fere facilitate tractantur; & Æquatio ſemper relinquitur, cujus Radix unà cum acquiſita Quotiente adæquat Radicem Æquationis primo propoſitæ. Unde Examinatio Operis hìc æque poterit inſtitui ac in reliqua Arithmetica, auferendo nempe Quotientem à Radice primæ Æquationis (ſicut Analyſtis notum eſt) ut Æquatio ultima vel Termini ejus duo treſve ultimi producantur inde. Quicquid laboris hìc eſt, iſtud in Operatione ſubſtituendi quantitates unas pro aliis reperietur: Id quod varie perficias, at ſequentem modum maxime expeditum puto, præſertim ubi Numeri coefficientes conſtant ex pluribus Figuris.

Sit $p+3$ ſubſtituenda pro y in hanc $y^4-4y^3+5y^2-12y+17=0$. Et cùm iſta poſſit reſolvi in hanc formam $\overline{\overline{\overline{y-4}\times y+5}\times y-12}\times y+17=0$. Æquatio nova ſic generabitur $\overline{p-1}\times\overline{p+3}=p^2+2p-3$. & p^2+2p+2 in $p+3=p^3+5p^2+8p+6$. & p^3+5p^2+8p-6 in $p+3=p^4+8p^3+23p^2+18p-18$. & $p^4+8p^3+23p^2+18p-1=0$, quæ quærebatur.

LITERALIS ÆQUATIONUM AFFECTARUM RESOLUTIO.

His in numeris ſic oſtenſis: Sit Æquatio literalis $y^3+a^2y-2a^3+axy-x^3=0$, reſolvenda.

Primùm

Primùm inquiro valorem ipsius y cum x sit nulla, hoc est, elicio Radicem hujus Æquationis $y^3 + a^2y - 2a^3 = 0$, & invenio esse $+a$. Itaque scribo $+a$ in Quotiente, & supponens $+a+p=y$, substituo pro y valorem ejus, & Terminos inde resultantes ($p^3 + 3ap^2 + 4a^2p$, &c.) margini appono; Ex quibus assumo $+4a^2p + a^2x$ Terminos utique ubi p & x seorsim sunt minimarum dimensionum, & eos nihilo fere æquales esse suppono, sive $p = -\frac{1}{4}x$ fere, vel $p = -\frac{1}{4}x + q$. Et scribens $-\frac{1}{4}x$ in Quotiente, substituo $-\frac{1}{4}x + q$ pro p; Et Terminos inde resultantes iterum in margine scribo, ut vides in annexo schemate, & inde assumo Quantitates $+4a^2q - \frac{1}{16}ax^2$, in quibus utique q & x seorsim sunt minimarum dimensionum, & fingo $q = \frac{xx}{64a}$ fere, sive $q = +\frac{xx}{64a} + r$; & adnectens $+\frac{xx}{64a}$ Quotienti, substituo $\frac{xx}{64a} + r$ pro q; & sic procedo quo usque placuerit.

$$y^3 + a^2y - 2a^3 + axy - x^3 = 0$$

$$y = a - \frac{x}{4} + \frac{x^2}{64a} + \frac{131x^3}{512a^2} + \frac{509x^4}{16384a^3}, \text{ \&c.}$$

$+a+p=y$	$+y^3$	$+a^3 + 3a^2p + 3ap^2 + p^3$
	$+a^2y$	$+a^3 + a^2p$
	$+axy$	$+a^2x + axp$
	$-2a^3$	$-2a^3$
	$-x^3$	$-x^3$
$-\frac{1}{4}x+q=p$	$+p^3$	$-\frac{1}{64}x^3 + \frac{3}{16}x^2q - \frac{3}{4}xq^2 + q^3$
	$+3ap^2$	$+\frac{3}{16}ax^2 - \frac{3}{2}axq + 3aq^2$
	$+4a^2p$	$-a^2x + 4a^2q$
	$+axp$	$-\frac{1}{4}ax^2 + axq$
	$+a^2x$	$+a^2x$
	$-x^3$	$-x^3$
$+\frac{x^2}{64a}+r=q$	$+3aq^2$	$+\frac{3x^4}{4096a} + \frac{3}{32}x^2r + 3ar^2$
	$+4a^2q$	$+\frac{1}{16}ax^2 + 4a^2r$
	$-\frac{1}{2}axq$	$-\frac{1}{128}x^3 - \frac{1}{2}axr$
	$+\frac{3}{16}x^2q$	$+\frac{3x^4}{1024a} + \frac{3}{16}x^2r$
	$-\frac{1}{16}ax^2$	$-\frac{1}{16}ax^2$
	$-\frac{65}{64}x^3$	$-\frac{65}{64}x^3$

$$+4a^2 - \frac{1}{2}ax + \frac{9}{32}x^2) + \frac{131}{128}x^3 - \frac{15x^4}{4096a} (+ \frac{131x^3}{512a^2} + \frac{509x^4}{16384a^3}$$

Sin duplo tantùm plures Quotienti Terminos, uno dempto, jungendos adhuc vellem: Primo Termino (q^3) Æquationis noviſſime reſultantis miſſo, & iſtâ etiam parte ($-\frac{3}{4}q^2$) ſecundi, ubi x eſt tot dimenſionum quot in penultimo Quotientis; In reliquos Terminos ($3aq^2 + 4a^2q$, *&c.*) margini adſcriptos ut vides, ſubſtituo $\frac{x^2}{64a} + r$ pro q; & ex ultimis duobus Terminis ($\frac{15x^4}{4096a} - \frac{131}{128}x^3$

+

$+\frac{9}{32}x^2r - \frac{1}{2}axr + 4a^2r$) Æquationis inde resultantis, facta divisione, $4a^2 - \frac{1}{2}ax + \frac{9}{32}x^2$) $+\frac{131}{128}x^3 - \frac{15x^4}{4096a}$ elicio ($+\frac{131x^3}{512a^2}$ $+\frac{509x^4}{16384a^3}$. Quotienti adnectendos.

Denique Quotiens ista ($a - \frac{x}{4} + \frac{xx}{64a}$, &c.) per Regulam secundam, dabit $ax - \frac{x^2}{8} + \frac{x^3}{192a} + \frac{131x^4}{2048a^2} + \frac{509x^5}{81920a^3}$, &c. pro Area quæsita, quæ ad veritatem tanto magis accedit, quanto x sit minor.

Alius modus easdem Resolvendi.

Sin valor Areæ tanto magis ad veritatem accedere debet quanto x sit major; Exemplum esto $y^3 + axy + x^2y - a^3 - 2x^3 = 0$. Itaque hanc resoluturus excerpo Terminos $y^3 + x^2y - 2x^3$ in quibus x & y vel seorsim, vel simul multiplicatæ, sunt & plurimarum, & æqualium ubique dimensionum; & ex iis quasi nihilo æqualibus Radicem elicio. Hanc invenio esse x, & in Quotiente scribo. Vel, quod eodem recidit, ex $y^3 + y - 2$ (unitate pro x substituta) Radicem extraho, quæ hìc prodit 1, & eam per x multiplico, & factum (x) in Quotiente scribo. Denique pono $x + p = y$, & sic procedo ut in priori Exemplo, donec habeam Quotientem $x - \frac{a}{4} + \frac{aa}{64x} + \frac{131a^3}{512x^2} + \frac{509a^4}{16384x^3}$, &c. Adeóque Aream $\frac{x^2}{2} - \frac{ax}{4} + \boxed{\frac{aa}{64x}} - \frac{131a^3}{512x} - \frac{509a^4}{32768x^2}$, de qua vide exempla tertia Regulæ secundæ. Lucis gratia dedi hoc exemplum in omnibus idem cum priori, modò x & a sibi invicem ibi substituantur, ut non opus esset aliud Resolutionis exemplum hìc adjungere.

Area autem ($\frac{xx}{2} - \frac{ax}{4} + \boxed{\frac{aa}{64x}}$, &c.) terminatur ad Curvam quæ juxta Asymptoton aliquam in infinitum serpit; & Termini initiales ($x - \frac{1}{4}a$) valoris extracti de y, in Asymptoton istam semper terminantur; unde portionem Asymptoti facilè invenies. Idem semper notan-

notandum eſt cùm Area deſignatur Terminis plùs plúſque diviſis per x continuè, præterquamquod vice Aſymptoti rectæ quandoque habeatur Parabola conica, vel alia magis compoſita.

Sed hunc modum miſſum faciens, utpote particularem, quia non applicabilem Curvis in orbem ad inſtar Ellipſium flexis; de altero modo per exemplum $y^3 + a^2y + axy - 2a^3 - x^3 = 0$, ſupra oſtenſo (ſcilicet quo dimenſiones ipſius x in Numeratoribus Quotientis perpetuo augeantur) annotabo ſequentia.

1. Si quando accidit quòd valor ipſius y, cum x nullum eſſe fingitur, ſit quantitas ſurda vel penitus ignota, licebit illam litera aliqua deſignare. Ut in exemplo, $y^3 + a^2y + axy - 2a^3 - x^3 = 0$, ſi Radix hujus $y^3 + a^2y - 2a^3$ fuiſſet ſurda vel ignota, finxiſſem quamlibet (b) pro ea ponendam; & Reſolutionem ut ſequitur perfeciſſem. Scribens b in Quotiente, ſuppono $b + p = y$, & iſtum pro y ſubſtituo, ut vides; unde nova $p^3 + 3bp^2$, &c. reſultat, rejectis Terminis $b^3 + a^2b - 2a^3$, qui nihilo ſunt æquales, propterea quod b ſupponitur Radix hujus $y^3 + a^2y - 2a^3 = 0$. Deinde Termini $3b^2p + a^2p + abx$ dant $-\frac{abx}{3b^2 + a^2}$ Quotienti apponendum, & $-\frac{abx}{3b^2 + a^2} + q$ ſubſtituendum pro p, &c.

$y^3 + aay$

$y^3+aay+axy-2a^3-x^3=0$. Sit $cc=3b^2+a^2$.		
$y=b-\frac{abx}{c^2}+\frac{a^4bx^2}{c^6}+\frac{x^3}{c^2}+\frac{a^3b^3x^3}{c^8}-\frac{a^5bx^3}{c^8}+\frac{6a^5b^3x^3}{c^{10}}$, &c.		
$b+p=y$	$+y^3$	$+b^3+3b^2p+3bp^2+p^3$
	$+axy$	$+abx+axp$
	$+aay$	$+aab+aap$
	$-x^3$	$-x^3$
	$-2a^3$	$-2a^3$
$\frac{-abx}{cc}+q=p$	$+p^3$	$-\frac{a^3b^3x^3}{c^6}$, &c.
	$+3bp^2$	$+\frac{3a^2b^3x^2}{c^4}-\frac{6ab^2x}{c^2}q$, &c.
	$+axp$	$-\frac{a^2bx^2}{c^2}+axq$
	$+ccp$	$-abx+ccq$
	$-x^3$	$-x^3$
	$+abx$	$+abx$
$c^2+ax-\frac{6ab^2x}{cc}$) $\frac{a^4bx^2}{c^4}+x^3+\frac{a^3b^3x^3}{c^6}$ ($\frac{a^4bx^2}{c^6}+\frac{x^3}{c^2}+\frac{a^3b^3x^3}{c^8}$, &c.		

Completo opere, ſumo numerum aliquem pro a, & hanc $y^3+a^2y-2a^3=0$, ſicut de numerali Æquatione oſtenſum ſuprà, reſolvo; & Radicem ejus pro b ſubſtituo.

2. Si dictus valor ſit nihil, hoc eſt, ſi in Æquatione reſolvendâ nullus ſit Terminus, niſi qui per x vel y ſit multiplicatus, ut in hâc $y^3-axy+x^3=0$; tum Terminos ($-axy+x^3$) ſeligo, in quibus x ſeorſim & y etiam ſeorſim, ſi fieri poteſt, aliàs per x multiplicata, ſit minimarum dimenſionum. Et illi dant $+\frac{xx}{a}$ pro primo Termino Quotientis, & $\frac{xx}{a}+p$ pro y ſubſtituendum. In hac $y^3-a^2y+axy-x^3=0$, licebit primum Terminum Quotientis vel ex $-a^2y-x^3$, vel ex y^3-a^2y elicere.

3. Si valor iſte ſit imaginarius, ut in hac $y^4+y^2-2y+6-x^2y^2-2x+x^2+x^4=0$, augeo vel imminuo quantitatem x donec dictus valor evadat realis.

TAB. II. Sic in annexo *schemate* (*Fig.* 8.), cum AC (x) nulla est, tum CD (y) est imaginaria.

Sin minuatur AC per datam AB, ut BC fiat x; tum posito quòd BC (x) sit nulla, CD (y) erit valore quadruplici (CE, CF, CG, vel CH) realis; quarum Radicum (CE, CF, CG, vel CH) quælibet potest esse primus Terminus Quotientis, prout superficies BEDC, BFDC, BGDC, vel BHDC desideratur. In aliis etiam casibus, si quando hæsitas, te hoc modo extricabis.

Denique, si index potestatis ipsius x vel y sit fractio, reduco ipsum ad integrum: ut in hoc exemplo $y^3 - xy^{\frac{1}{2}} + x^{\frac{4}{3}} = 0$. Posito $y^{\frac{1}{2}} = v$, & $x^{\frac{1}{3}} = z$, resultabit $v^6 - z^3 v + z^4 = 0$, cujus Radix est $v = z + z^3$, &c. sive (restituendo valores) $y^{\frac{1}{2}} = x^{\frac{1}{3}} + x$, &c. & quadrando $y = x^{\frac{2}{3}} + 2x^{\frac{4}{3}}$, &c.

Et hæc de areis Curvarum investigandis dicta sufficiant. Imo, cùm Problemata omnia de Curvarum Longitudine, de quantitate & superficie Solidorum, déque Centro Gravitatis, possunt eò tandem reduci, ut quæratur quantitas Superficiei planæ lineâ curvâ terminatæ, non opus est quicquam de iis adjungere. In istis autem quo ego operor modo, dicam brevissime.

Applicatio prædictorum ad reliqua istiusmodi Problemata.

TAB. II. Sit (*Fig.* 9.) ABD Curva quævis, & AHKB rectangulum, cujus latus AH vel BK est unitas. Et cogita rectam DBK uniformiter ab AH motam, areas ABD & AK describere; & quòd BK (1) sit momentum, quo AK (x), & BD (y) momentum, quo ABD gradatim augetur; & quòd ex momento BD perpetim dato, possis, per prædictas regulas, aream ABD ipso descriptam investigare, sive cum areâ AK (x) momento 1 descriptâ conferre.

Jam, quâ ratione Superficies ABD ex momento suo perpetim dato, per præcedentes regulas elicitur, eâdem quælibet alia quantitas ex momento suo sic dato elicietur. Exemplo res fiet clarior.

Longi-

Longitudines Curvarum invenire.

Sit (*Fig.* 10.) ADLE Circulus, cujus Arcus AD longitudo eſt indaganda. Ductâ tangente DHT, & completo indefinite parvo rectangulo HGBK, & poſito AE $= 1 =$ 2AC. Erit, ut BK, ſive GH, momentum Baſis AB (x), ad HD momentum Arcûs AD :: BT : DT :: BD ($\sqrt{x - xx}$) : DC ($\frac{1}{2}$) :: 1 (BK) : $\frac{1}{2\sqrt{x - xx}}$ (DH). Adeóque $\frac{1}{2\sqrt{x - xx}}$ ſive $\frac{\sqrt{x - xx}}{2x - 2xx}$ eſt momentum Arcûs AD. Quod reductum fit $\frac{1}{2}x^{-\frac{1}{2}} + \frac{1}{4}x^{\frac{1}{2}} + \frac{3}{16}x^{\frac{3}{2}} + \frac{5}{32}x^{\frac{5}{2}} + \frac{35}{256}x^{\frac{7}{2}} + \frac{63}{512}x^{\frac{9}{2}}$, &c. Quare, per regulam ſecundam, longitudo Arcûs AD eſt $x^{\frac{1}{2}} + \frac{1}{6}x^{\frac{3}{2}} + \frac{3}{40}x^{\frac{5}{2}} + \frac{5}{112}x^{\frac{7}{2}} + \frac{35}{1152}x^{\frac{9}{2}} + \frac{63}{2816}x^{\frac{11}{2}}$, &c. ſive $x^{\frac{1}{2}}$ in $1 + \frac{1}{6}x + \frac{3}{40}x^2 + \frac{5}{112}x^3 + \frac{35}{1152}x^4 + \frac{63}{2816}x^5$, &c.

Non ſecus ponendo CB eſſe x, & Radium CA eſſe 1, invenies Arcum LD eſſe $x + \frac{1}{6}x^3 + \frac{3}{40}x^5 + \frac{5}{112}x^7$, &c.

Sed notandum eſt, quòd unitas iſta, quæ pro momento ponitur, eſt Superficies cum de Solidis, & Linea cum de Superficiebus, & Punctum cum de Lineis (ut in hoc exemplo) agitur.

Nec vereor loqui de unitate in Punctis, ſive Lineis infinite parvis, ſiquidem proportiones ibi jam contemplantur Geometræ, dum utuntur methodis Indiviſibilium.

Ex his fiat conjectura de Superficiebus & quantitatibus Solidorum, ac de Centris Gravitatum.

TAB. II.

Invenire prædictorum conversum.

Verùm si è contra ex areâ vel longitudine &c. Curvæ alicujus data longitudo Basis AB desideratur, ex Æquationibus per præcedentes regulas inventis extrahatur Radix de x.

Inventio Basis ex Area data.

TAB. II. Ut si (*Fig.* 11.) ex areâ ABDC Hyperbolæ ($\frac{1}{1+x} = y$) datâ, cupiam basim AB investigare, areâ istâ z nominatâ, extraho Radicem hujus z (ABCD) $= x - \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{3}x^3 - \frac{1}{4}x^4$, &c. neglectis illis Terminis, in quibus x est plurium dimensionum quàm z in Quotiente desideratur.

Ut, si vellem quòd z ad quinque tantùm dimensiones in Quotiente ascendat, negligo omnes $-\frac{1}{6}x^6 + \frac{1}{7}x^7 - \frac{1}{8}x^8$, &c. & Radicem hujus tantùm $\frac{1}{5}x^5 - \frac{1}{4}x^4 + \frac{1}{3}x^3 - \frac{1}{2}x^2 + x - z = 0$ extraho.

$x = z + \frac{1}{2}z^2 + \frac{1}{6}z^3 + \frac{1}{24}z^4 + \frac{1}{120}z^5$, &c.		
$z + p = x$	$+ \frac{1}{5}x^5$	$+ \frac{1}{5}z^5$, &c.
	$- \frac{1}{4}x^4$	$- \frac{1}{4}z^4 - z^3p$, &c.
	$+ \frac{1}{3}x^3$	$+ \frac{1}{3}z^3 + z^2p + zp^2$, &c.
	$- \frac{1}{2}x^2$	$- \frac{1}{2}z^2 - zp - \frac{1}{2}p^2$
	$+ x$	$+ z + p$
	$- z$	$- z$
$\frac{1}{2}z^2 + q = p$	$+ zp^2$	$+ \frac{1}{4}z^5$, &c.
	$- \frac{1}{2}p^2$	$- \frac{1}{8}z^4 - \frac{1}{2}z^2q$, &c.
	$- z^3p$	$- \frac{1}{2}z^5$, &c.
	$+ z^2p$	$+ \frac{1}{2}z^4 + z^2q$
	$- zp$	$- \frac{1}{2}z^3 - zq$
	$+ p$	$+ \frac{1}{2}z^2 + q$
	$+ \frac{1}{5}z^5$	$+ \frac{1}{5}z^5$
	$- \frac{1}{4}z^4$	$- \frac{1}{4}z^4$
	$+ \frac{1}{3}z^3$	$+ \frac{1}{3}z^3$
	$- \frac{1}{2}z^2$	$- \frac{1}{2}z^2$
$1 - z + \frac{1}{2}z^2)\ \frac{1}{6}z^3 - \frac{1}{8}z^4 + \frac{1}{20}z^5\ (\frac{1}{6}z^3 + \frac{1}{24}z^4 + \frac{1}{120}z^5$		

Analysin, ut vides, exhibui propter adnotanda duo sequentia:

1. Quòd inter substituendum, istos Terminos semper omitto, quos nulli deinceps usui fore prævideam. Cujus rei regula esto, quòd post primum Terminum ex qualibet quantitate sibi collaterali resultantem, non addo plures Terminos dextrorsum, quam istius primi Termini index dimensionis ab indice dimensionis maximæ unitatibus distat. Ut in hoc exemplo, ubi maxima dimensio est 5, omisi omnes Terminos post z^5, post z^4 posui unicum, & duos tantùm post z^3. Cùm Radix extrahenda (x) sit parium ubique, vel imparium dimensionum, hæc esto regula; Quòd post primum Terminum ex qualibet quantitate sibi collaterali resultantem, non addo plures Terminos dextrorsum, quam istius primi Termini index dimensionis ab indice dimensionis maximæ binis unitatibus distat; vel ternis unitatibus, si indices dimensionum ipsius x unitatibus ubique ternis à se invicem distant, & sic de reliquis.

2. Cùm video p, q, vel r, &c. in Æquatione novissime resultante esse unius tantùm dimensionis, ejus valorem, hoc est, reliquos Terminos Quotienti addendos, per divisionem quæro. Ut hìc vides factum.

Inventio Basis ex data Longitudine Curvæ.

TAB. II. Si (*Fig.* 12.) ex dato arcu αD Sinus AB desideratur; Æquationis $z = x + \frac{1}{6}x^3 + \frac{3}{40}x^5 + \frac{5}{112}x^7$, &c. supra inventæ, (posito nempe AB $= x$, αD $= z$, & A$\alpha = 1$,) Radix extracta erit $x = z - \frac{1}{6}z^3 + \frac{1}{120}z^5 - \frac{1}{5040}z^7 + \frac{1}{362880}z^9$, &c.

Et præterea, si Cosinum Aβ ex isto arcu dato cupis, fac Aβ $(= \sqrt{1 - xx}) = 1 - \frac{1}{2}z^2 + \frac{1}{24}z^4 - \frac{1}{720}z^6 + \frac{1}{40320}z^8 - \frac{1}{3628800}z^{10}$, &c.

De Serie progressionum continuanda.

Hìc obiter notetur, quòd 5 vel 6 Terminis istarum Radicum cognitis, eas plerumque ex analogia observata poteris ad arbitrium producere. Sic

Sic hanc $x = z + \frac{1}{2}z^2 + \frac{1}{6}z^3 + \frac{1}{24}z^4 + \frac{1}{120}z^5$, &c. produces dividendo ultimum Terminum per hos ordine numeros 2, 3, 4, 5, 6, 7, &c.

Et hanc $x = z - \frac{1}{6}z^3 + \frac{1}{120}z^5 - \frac{1}{5040}z^7$, &c. per hos 2×3, 4×5, 6×7, 8×9, 10×11, &c.

Et hanc $x = 1 - \frac{1}{2}z^2 + \frac{1}{24}z^4 - \frac{1}{720}z^6$, &c. per hos 1×2, 3×4, 5×6, 7×8, 9×10, &c.

Et hanc $z = x + \frac{1}{6}x^3 + \frac{3}{40}x^5 + \frac{5}{112}x^7$, &c. multiplicando per hos $\frac{1\times1}{2\times3}$, $\frac{3\times3}{4\times5}$, $\frac{5\times5}{6\times7}$, $\frac{7\times7}{8\times9}$, &c. Et ſic in reliquis.

Applicatio prædictorum ad Curvas mechanicas.

Et hæc de curvis geometricis dicta ſufficiant. Quinetiam Curva etiamſi mechanica ſit, methodum tamen noſtram nequaquam reſpuit.

Exemplo ſit (*Fig.* 13.) Trochoides ADFG, cujus vertex, A, & axis AH, & AKH rota, quâ deſcribitur. Et quæratur Superficies ABD. Jam poſito AB $= x$, BD $= y$, ut ſupra, & AH $= 1$; primo quæro Longitudinem ipſius BD. Nempe ex natura Trochoidis eſt KD $=$ arcui AK. Quare tota BD $=$ BK $+$ arc. AK. Sed eſt BK ($= \sqrt{x - xx}$) $= x^{\frac{1}{2}} - \frac{1}{2}x^{\frac{3}{2}} - \frac{1}{8}x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{16}x^{\frac{7}{2}}$, &c. & (ex prædictis) arcus AK $= x^{\frac{1}{2}} + \frac{1}{6}x^{\frac{3}{2}} + \frac{3}{40}x^{\frac{5}{2}} + \frac{5}{112}x^{\frac{7}{2}}$, &c. Ergo tota BD $= 2x^{\frac{1}{2}} - \frac{1}{3}x^{\frac{3}{2}} - \frac{1}{20}x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{56}x^{\frac{7}{2}}$, &c. Et (per Reg. 2.) area ABD $= \frac{4}{3}x^{\frac{3}{2}} - \frac{2}{15}x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{70}x^{\frac{7}{2}} - \frac{1}{252}x^{\frac{9}{2}}$, &c. TAB. II.

Vel breviùs ſic: Cùm recta AK tangenti TD parallela ſit, erit AB ad BK ſicut momentum lineæ AB ad momentum lineæ BD, hoc eſt $x : \sqrt{x - xx}$

$\sqrt{x-xx} :: 1 : \frac{1}{x}\sqrt{x-xx} = x^{-\frac{1}{2}} - \frac{1}{2}x^{\frac{1}{2}} - \frac{1}{8}x^{\frac{3}{2}} - \frac{1}{16}x^{\frac{5}{2}} - \frac{5}{128}x^{\frac{7}{2}}$, &c. Quare (per Reg. 2.) BD $= 2x^{\frac{1}{2}} - \frac{1}{3}x^{\frac{3}{2}} - \frac{1}{20}x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{56}x^{\frac{7}{2}} - \frac{5}{576}x^{\frac{9}{2}}$, &c. Et Superficies ABD $= \frac{4}{3}x^{\frac{3}{2}} - \frac{2}{15}x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{70}x^{\frac{7}{2}} - \frac{1}{252}x^{\frac{9}{2}} - \frac{5}{3168}x^{\frac{11}{2}}$, &c.

Non dissimili modo (posito C centro Circuli, & CB $= x$.) obtinebis aream CBDF, &c.

Sit (*Fig.* 14.) area ABDV Quadratricis VDE (cujus vertex est V, & A centrum circuli interioris VK cui aptatur) invenienda. Ductâ qualibet AKD, demitto perpendiculares DB, DC, KG. Eritque KG: AG :: AB(x): BD(y), sive $\frac{x \times AG}{KG} = y$. Verùm ex naturâ Quadratricis est BA ($=$DC) $=$ arcui VK, sive VK $= x$. Quare posito AV $= 1$, erit GK $= x - \frac{1}{6}x^3 + \frac{1}{120}x^5$, &c., ex supra ostensis, & GA $= 1 - \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{24}x^4 - \frac{1}{720}x^6$, &c.

$$\text{Adeòque } y \left(= \frac{x \times AG}{KG}\right) = \frac{1 - \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{24}x^4 - \frac{1}{720}x^6}{1 - \frac{1}{6}x^2 + \frac{1}{120}x^4 - \frac{1}{5040}x^6}, \text{ \&c.}$$

sive, divisione factâ, $y = 1 - \frac{1}{3}x^2 - \frac{1}{45}x^4 - \frac{2}{945}x^6$, &c. & (per Reg. 2.) area AVDB $= x - \frac{1}{9}x^3 - \frac{1}{225}x^5 - \frac{2}{6615}x^7$, &c.

Sic longitudo Quadratricis VD, licet calculo difficiliori, determinabilis est.

Nec quicquam hujusmodi scio, ad quod hæc methodus, ídque variis modis, sese non extendit. Imo tangentes ad curvas mechanicas (si quando id non aliàs fiat) hujus ope ducantur. Et quicquid vulgaris Analysis per Æquationes ex finito Terminorum numero constantes

tantes, (quando id sit possibile,) perficit; hæc per Æquationes infinitas semper perficiat: Ut nil dubitaverim nomen Analysis etiam huic tribuere. Ratiocinia nempe in hac non minus certa sunt quàm in illà, nec Æquationes minus exactæ; licèt omnes earum Terminos, nos homines & rationis finitæ nec designare neque ita concipere possimus, ut quantitates inde desideratas exacte cognoscamus: Sicut Radices surdæ finitarum Æquationum nec numeris nec quavis arte analyticâ ita possunt exhiberi ut alicujus quantitas à reliquis distincta exacte cognoscatur.

Denique ad Analyticam meritò pertinere censeatur cujus beneficio Curvarum areæ & longitudines &c. (id modò fiat) exactè & geometricè determinentur. Sed ista narrandi non est locus; respicienti duo, præ reliquis, demonstranda occurrunt.

I.

Demonstratio quadraturæ Curvarum simplicium in Regula prima.

Præparatio pro Regula prima demonstranda.

Sit itaque (*Fig.* 15.) Curvæ alicujus $AD\delta$ Basis $AB = x$, perpendiculariter applicata $BD = y$, & area $ABD = z$, ut priùs. Item sit $B\beta = o$, $BK = v$, & rectangulum $B\beta HK$ (ov) æquale spatio $B\beta\delta D$. TAB. II.

Est ergo $A\beta = x + o$, & $A\delta\beta = z + ov$. His præmissis, ex relatione inter x & z ad arbitrium assumptâ, quæro y isto, quem sequentem vides, modo.

Pro lubitu sumatur $\frac{2}{3} x^{\frac{3}{2}} = z$, sive $\frac{4}{9} x^3 = zz$. Tum $x + o$ ($A\beta$) pro x, & $z + ov$ ($A\delta\beta$) pro z substitutis, prodibit $\frac{4}{9}$ in $x^3 + 3x^2 o + 3xo^2 + o^3 =$ (ex natura Curvæ) $z^2 + 2zov + o^2 v^2$. Et sublatis ($\frac{4}{9} x^3$ & zz) æqualibus, reliquisque per o divisis, restat $\frac{4}{9}$ in $3x^2 + 3xo + o^2 = 2zv + ov^2$. Si jam supponamus $B\beta$ in

infinitum diminui & evanescere, sive o esse nihil, erunt v & y æquales, & Termini per o multiplicati evanescent, quare restabit $\frac{4}{9} \times 3xx = 2zv$, sive $\frac{2}{3}xx (= zy) = \frac{2}{3}x^{\frac{3}{2}}y$, sive $x^{\frac{1}{2}} \left(= \frac{x^2}{x^{\frac{3}{2}}}\right) = y$.

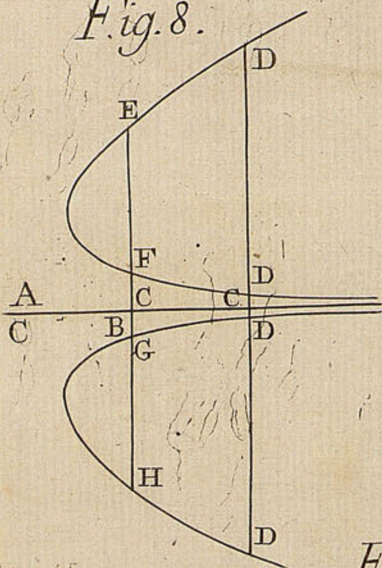
Quare è contra, si $x^{\frac{1}{2}} = y$, erit $\frac{2}{3}x^{\frac{3}{2}} = z$.

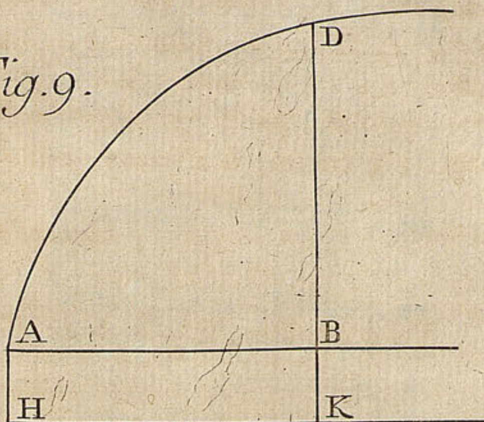
Demonstratio.

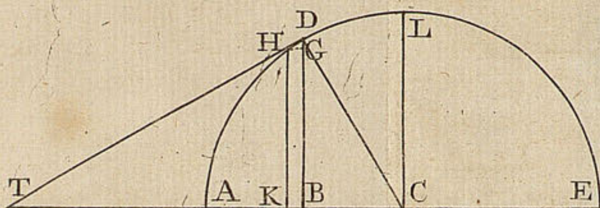
Vel generaliter, si $\frac{n}{m+n} \times ax^{\frac{m+n}{n}} = z$; sive ponendo $\frac{na}{m+n} = c$, & $m+n = p$, si $cx^{\frac{p}{n}} = z$, sive $c^n x^p = z^n$: tum $x+o$ pro x, & $z+ov$ (sive, quod perinde est, $z+oy$) pro z, substitutis, prodit c^n in $x^p + pox^{p-1}$, &c. $= z^n + noyz^{n-1}$, &c. reliquis nempe Terminis, qui tandem evanescerent, omissis. Jam sublatis $c^n x^p$ & z^n æqualibus, reliquísque per o divisis, restat $c^n px^{p-1} = nyz^{n-1} \left(= \frac{nyz^n}{z} = \frac{nyc^n x^p}{cx^{\frac{p}{n}}}\right)$ sive, dividendo per $c^n x^p$, erit $px^{-1} = \frac{ny}{cx^{\frac{p}{n}}}$ sive $pcx^{\frac{p-n}{n}} = ny$; vel restituendo $\frac{na}{m+n}$ pro c, & $m+n$ pro p, hoc est, m pro $p-n$, & na pro pc, fiet $ax^{\frac{m}{n}} = y$. Quare è contra si $ax^{\frac{m}{n}} = y$, erit $\frac{n}{m+n}ax^{\frac{m+n}{n}} = z$. Q. E. D.

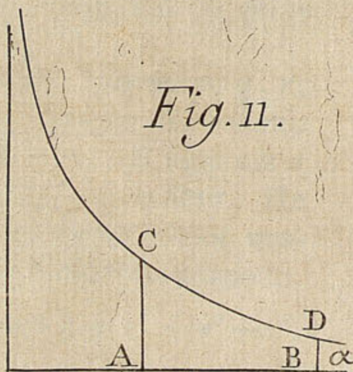
Inventio Curvarum quæ possunt quadrari.

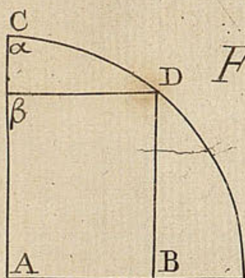
Hinc in transitu notetur modus quo Curvæ tot quot placuerit, quarum areæ sunt cognitæ, possunt inveniri; sumendo nempe quamlibet

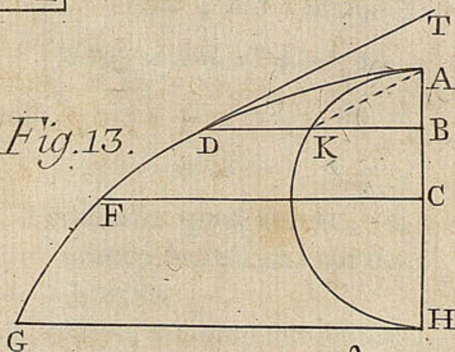

Fig. 8.
D
E
F
A
C
C
D
C
B
D
G
H
D

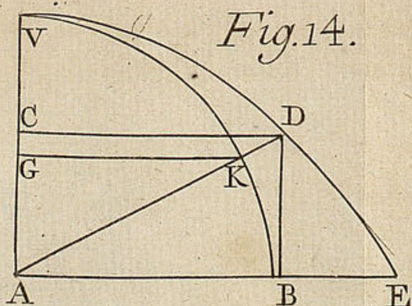

Fig. 9.
D
A
B
H
K

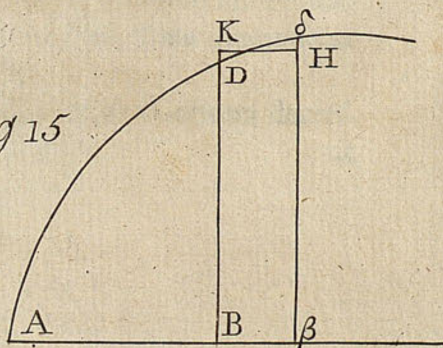

Fig. 10.
D
L
H
G
T
A
K
B
C
E

Fig. 11.
C
D
A
B
α

C
α
D
Fig. 12.
β
A
B

T
A
Fig. 13.
D
K
B
C
F
G
H

V
Fig. 14.
C
D
G
K
A
B
E

K
δ
D
H
Fig 15
A
B
β

libet æquationem pro relatione inter aream z & basin x ut inde quæratur applicata y. Ut si supponas $\sqrt{aa+xx}=z$, ex calculo invenies $\frac{x}{\sqrt{aa+xx}}=y$. Et sic de reliquis.

II.

Demonstratio resolutionis Æquationum affectarum.

Alterum demonstrandum est literalis Æquationum affectarum resolutio. Nempe, quòd Quotiens, cùm x sit satis parva, quo magis producitur eo magis ad veritatem accedit, ut defectus (p, q, vel r, &c.) quo distat ab exacto valore ipsius y, tandem evadat minor quavis data quantitate; & in infinitum producta sit ipsi y æqualis. Quod sic patebit.

1. Quoniam ex ultimo Termino Æquationum, quarum p, q, r, &c. sunt Radices, quantitas illa, in qua x est minimæ dimensionis (hoc est, plusquam dimidium istius ultimi Termini, si supponis x satis parvam esse) in qualibet operatione perpetuo tollitur: iste ultimus Terminus (per 1. 10. *Elem.*) tandem evadet minor quavis data quantitate; & prorsus evanescet si opus infinite continuatur.

Nempe si $x=\frac{1}{2}$, erit x dimidium omnium $x+x^2+x^3+x^4$, &c., & x^2 dimidium omnium $x^2+x^3+x^4+x^5$, &c. Itaque si x superet $\frac{1}{2}$, erit x plusquam dimidium omnium $x+x^2+x^3$, &c., & x^2 plusquam dimidium omnium $x^2+x^3+x^4$, &c. Sic si $\frac{x}{b}$ major sit $\frac{1}{2}$, erit x plusquam dimidium omnium $x+\frac{x^2}{b}+\frac{x^3}{bb}$, &c. Et sic de reliquis. Et numeros coefficientes quod attinet, illi plerumque descrescunt perpetuo, vel si quando increscant, tantùm opus est ut x aliquoties adhuc minor supponatur.

2. Si ultimus Terminus alicujus Æquationis continuo diminuatur donec tandem evanescat, una ex ejus Radicibus etiam diminuetur donec cum ultimo Termino simul evanescat.

3. Quare quantitatum p, q, r, &c. unus valor continuo decres-

cit donec tandem, cùm opus in infinitum producitur, penitus evanescat.

4. Sed valores istarum p, q, vel r, &c. unâ cum Quotiente eatenus extractâ adæquant Radices Æquationis propositæ (Sic in resolutione Æquationis $y^3 + aay + axy - 2a^3 - x^3 = 0$, supra ostensâ, percipies $y = a + p = a - \frac{1}{4}x + q = a - \frac{1}{4}x + \frac{xx}{64a} + r$, &c.) Unde satis liquet propositum, quòd Quotiens infinite productus fit unus ex valoribus de y.

Idem patebit substituendo Quotientem pro y in Æquationem propositam. Videbis enim Terminos illos sese perpetuo destruere, in quibus x est minimarum dimensionum.

OPUS-

OPUSCULUM II.

METHODUS
FLUXIONUM ET SERIERUM INFINITARUM,

Cum ejusdem

APPLICATIONE AD CURVARUM GEOMETRIAM;

AUCTORE

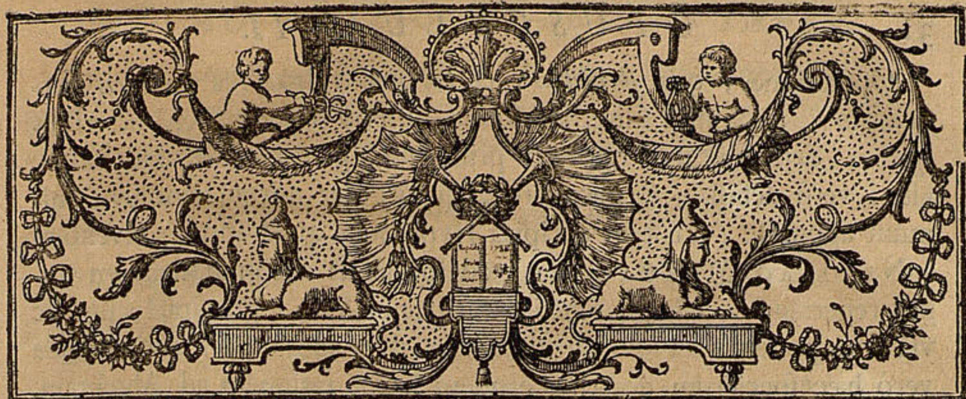
ISAACO NEWTONO,

Equite & Regiæ Societatis Præside.

Anglicè edita

à JOHANNE COLSONO M. A. & R. S. S. &c.

LONDINI An. 1736.

METHODUS
FLUXIONUM ET SERIERUM INFINITARUM.

INTRODUCTIO.

De Resolutione Æquationum per Series infinitas.

Um animadvertissem, quòd multi ex recentioribus Geometris, neglectâ Veterum syntheticâ methodo, præcipuam dederant operam colendæ arti analyticæ, quâ freti perficere valuerunt tot, & tam ardua, ut omnes geometricas speculationes pertractasse & exhausisse videantur, præter Curvarum quadraturas, & nonnulla alia hujus generis nondum satis perspecta & ponderata: non extra rem putavi libellum hunc in Tyronum Geometrarum gratiam conscribere, in quo fines Analyseos proferre, & Curvarum doctrinam augere conatus sum.

Operatio-

Operationes, quæ *speciebus*, & eæ quæ vulgaribus *numeris* perficiuntur, persimiles sunt, & solùm differre videntur characteribus quibus exponuntur, quorum primi sunt generales & indefiniti, alteri verò definiti, & peculiares; quapropter miror neminem animum appulisse (si saltem excipias Hyperbolæ quadraturam inventam à NICOLAO MERCATORE) ad speciebus accommodandam nuper repertam doctrinam Fractionum decimalium, præcipuè cùm sic via fieri potuisset ad inventa difficiliora & majoris momenti. Quia verò hæc specierum doctrina eandem habet rationem ad Algebram, ac numerorum decimalium scientia ad vulgarem Arithmeticam; hinc facilè additionem, subtractionem, divisionem, multiplicationem, & Radicum extractionem discere quis potest, dummodo in decimali ac speciosâ Arithmeticâ versatus sit, nec animum divertat unquam ab analogiâ, quæ est inter decimales Fractiones, & algebraïcos Terminos in infinitum productos. Nam, quod numeris accidit, id est, quòd eò magis eorum valor decrescit in decimali, vel subdecuplâ ratione, quò magis ad dextram accedunt, id, respectivè, locum etiam habet in speciebus, quando Termini (ut sæpius in sequentibus imperatur) juxta dimensiones Numeratoris, vel Denominatoris cujusque sunt dispositi in uniformem progressionem in infinitum prolatam. Et, ut Fractiones decimales hoc afferunt commodi, quòd vulgares fractæ, & radicales Quantitates, ad Arithmeticam decimalem relatæ, integrorum numerorum naturam aliquatenùs induunt, & ut integræ tractari possunt; sic, utilitas, quæ speciosas infinitas Series consequitur, est, quòd omnigeni complicati Termini (ut Fractiones, quarum Denominator complexus est; Radices complexarum Quantitatum, aut affectarum Æquationum &c.) redigi possunt ad simplicium Quantitatum ordinem, id est, ad infinitam Fractionum Seriem, quarum Numeratores, & Denominatores sunt simplices Termini, quo pacto labor non longus superat difficultates, quæ sub aliâ formâ ferè insuperabiles visæ fuissent. Quamobrem

Primò ostendam quomodo hæ Reductiones perfici possint, aut, quomodo compositæ Quantitates reduci possint ad simplices Terminos, præcipuè cùm computandi methodus obvia non est.

Deinde hanc Analysim applicabo ad solutionem Problematum.

Ratio

Ratio reducendi per Divisionem, & per Extractionem Radicum patebit sequentibus exemplis, ubi comparaveris invicem Methodos, quæ adhibentur in decimali, & speciosâ Arithmeticâ.

Exempla Reductionum per Divisionem.

Propositâ Fractione $\frac{aa}{b+x}$, divide aa per $b+x$, ut videbis in sequenti schemate.

$$b+x)\ aa+o\ (\frac{aa}{b}-\frac{aax}{bb}+\frac{aaxx}{b^3}-\frac{aax^3}{b^4}+\frac{aax^4}{b^5}, \text{ \&c.}$$

$$aa+\frac{aax}{b}$$

$$o-\frac{aax}{b}+o$$

$$-\frac{aax}{b}-\frac{aaxx}{bb}$$

$$o+\frac{aaxx}{bb}+o$$

$$+\frac{aaxx}{bb}+\frac{aax^3}{b^3}$$

$$o-\frac{aax^3}{b^3}+o$$

$$-\frac{aax^3}{b^3}-\frac{aax^4}{b^4}$$

$$o+\frac{aax^4}{b^4}+o, \text{ \&c.}$$

Quotiens igitur est $\frac{aa}{b}-\frac{aax}{bb}+\frac{aaxx}{b^3}-\frac{aax^3}{b^4}+\frac{aax^4}{b^5}$ &c, quæ Series in infinitum prolata æquivalet $\frac{aa}{b+x}$: Si verò sumas x pro primo Divisoris Termino (sic $x+b$) $aa+o$) Quotiens erit $\frac{aa}{x}-\frac{aab}{xx}+\frac{aabb}{x^3}-\frac{aab^3}{x^4}$; &c., quem inveniens operando ut supra.

Pariter Fractio $\frac{1}{1+xx}$ mutabitur in $1 - xx + x^4 - x^6 + x^8 - x^{10}$; &c. vel in $x^{-2} - x^{-4} + x^{-6} - x^{-8} + x^{-10}$; &c.

Et Fractio $\frac{2x^{\frac{1}{2}} - x^{\frac{3}{2}}}{1 + x^{\frac{1}{2}} - 3x}$ fiet $2x^{\frac{1}{2}} - 2x + 7x^{\frac{3}{2}} - 13xx + 34x^{\frac{5}{2}} - 73x^3$; &c.

Hìc opportunè obſervandum eſt, quòd ego, pro $\frac{1}{x}$; $\frac{1}{xx}$; $\frac{1}{x^3}$; $\frac{1}{x^4}$; &c. adhibeo x^{-1}; x^{-2}; x^{-3}; x^{-4}; &c., & $x^{\frac{1}{2}}$; x^3; $x^{\frac{5}{2}}$; $x^{\frac{1}{3}}$; $x^{\frac{2}{3}}$; &c. pro $\sqrt{x}$; $\sqrt{x^3}$; $\sqrt{x^5}$; $\sqrt[3]{x}$; $\sqrt[3]{xx}$; &c, ac $x^{-\frac{1}{2}}$; $x^{-\frac{2}{3}}$; $x^{-\frac{1}{4}}$; &c. pro $\frac{1}{\sqrt{x}}$; $\frac{1}{\sqrt[3]{xx}}$; $\frac{1}{\sqrt[4]{x}}$, &c., & id nixus Analogiâ, ut perſpicies ex ſequenti, aut ſimili geometricâ Progreſſione. x^3; $x^{\frac{5}{2}}$; xx; $x^{\frac{3}{2}}$; x^1; $x^{\frac{1}{2}}$; x^0, (vel 1;) $x^{-\frac{1}{2}}$; x^{-1}; $x^{-\frac{3}{2}}$; x^{-2}; $x^{-\frac{5}{2}}$; &c.

Eodem pacto pro $\frac{aa}{x} - \frac{a^2b}{xx} + \frac{a^2b^2}{x^3}$; &c. ſcribi poteſt $a^2x^{-1} - a^2bx^{-2} + a^2b^2x^{-3}$; &c.

Pariter pro $\sqrt{a^2 - x^2}$ ſcribere licet $\overline{aa - xx}|^{\frac{1}{2}}$, & $\overline{aa - xx}|^2$ pro Quadrato ipſius $aa - xx$, & $\overline{\frac{ab^2 - y^3}{by + yy}}|^{\frac{1}{3}}$ pro $\frac{\sqrt[3]{ab^2 - y^3}}{\sqrt{by + y^2}}$, & ſic de ceteris.

Igitur haud impropriè diſtingui poſſent Poteſtates in *Affirmativas*, & *Negativas*; *Integras*, & *Fractas*.

Exempla Reductionum per Extractionem Radicis.

Si proponatur Quantitas $aa + xx$, ejus Radix quadrata ſic extrahi poteſt.

$$aa + xx \,(\, a + \frac{xx}{2a} - \frac{x^4}{8a^3} + \frac{x^6}{16a^5} - \frac{5x^8}{128a^7} + \frac{7x^{10}}{256a^9} - \frac{21x^{12}}{1024a^{11}}$$

$$\frac{aa}{}$$

$$0 + xx$$

$$+ xx + \frac{x^4}{4aa}$$

$$\overline{\qquad - \frac{x^4}{4aa}}$$

$$- \frac{x^4}{4aa} - \frac{x^6}{8a^4} + \frac{x^8}{64a^6}$$

$$\overline{\qquad + \frac{x^6}{8a^4} - \frac{x^8}{64a^6}}$$

$$+ \frac{x^6}{8a^4} + \frac{x^8}{16a^6} - \frac{x^{10}}{64a^8} + \frac{x^{12}}{256a^{10}}$$

$$\overline{\qquad - \frac{5x^8}{64a^6} + \frac{x^{10}}{64a^8} - \frac{x^{12}}{256a^{10}};\ \&c.}$$

$$- \frac{5x^8}{64a^6} - \frac{5x^{10}}{128a^8} + \frac{5x^{12}}{512a^{10}}$$

$$\overline{\qquad + \frac{7x^{10}}{128a^8} - \frac{7x^{12}}{512a^{10}};\ \&c.}$$

$$+ \frac{7x^{10}}{128a^8} + \frac{7x^{12}}{256a^{10}}$$

$$\overline{\qquad - \frac{21x^{12}}{512a^{10}};\ \&c.}$$

Itaque Radix inventa est $a + \frac{xx}{2a} - \frac{x^4}{8a^3} + \frac{x^6}{16a^5}$; &c., ubi notari potest, quòd circa finem Operationis negligo Terminos omnes, quorum Dimensiones superant Dimensionem Termini, quem ultimum esse volo; *ex. gr.* $\frac{x^{12}}{a^{11}}$.

Licet autem ordinem Terminorum sic invertere, $xx + aa$, ac tunc Radix inventa foret $x + \frac{aa}{2x} - \frac{a^4}{8x^3} + \frac{a^6}{16x^5} - \frac{5a^8}{128x^7}$; &c.

Pariter Radix ipsius $aa - xx$ est $a - \frac{xx}{2a} - \frac{x^4}{8a^3} - \frac{x^6}{16a^5}$; &c.

Et Radix $x - xx$ est $x^{\frac{1}{2}} - \frac{1}{2}x^{\frac{3}{2}} - \frac{1}{8}x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{16}x^{\frac{7}{2}}$, &c.

Ipsius $aa + bx - xx$ est $a + \frac{bx}{2a} - \frac{xx}{2a} - \frac{bbxx}{8a^3}$; &c.

Et $\sqrt{\frac{1 + axx}{1 - bxx}}$ est $\frac{1 + \frac{1}{2}axx - \frac{1}{8}aax^4 + \frac{1}{16}a^3x^6;\ \&c.}{1 - \frac{1}{2}bxx - \frac{1}{8}bbx^4 - \frac{1}{16}b^3x^6;\ \&c.}$

quæ præterea (reipsâ dividendo) fit

$$\begin{array}{llll} 1 + \frac{1}{2}bxx & + \frac{3}{8}bbx^4 & + \frac{5}{16}b^3x^6 & \\ + \frac{1}{2}a & + \frac{1}{4}ab & + \frac{3}{16}abb; & \&c. \\ & - \frac{1}{8}aa & - \frac{1}{16}aab & \\ & & + \frac{1}{16}a^3. & \end{array}$$

Sed Operationes istæ sæpius (Quantitatibus ritè præparatis) breviores fieri possunt, ut in superiori Exemplo, in quo quærebatur $\sqrt{\frac{1 + axx}{1 - bxx}}$, si Numeratoris & Denominatoris Forma non fuisset eadem, cuncta duxissem in $\sqrt{1 - bxx}$, unde habuissem $\frac{\sqrt{1 + \begin{smallmatrix} a \\ -b \end{smallmatrix}xx - abx^4}}{1 - bxx}$, & opus perfecissem extrahendo Radicem solius Numeratoris, & eam dividendo per Denominatorem.

Hinc, puto, satìs apparet, quo pacto quævis aliæ Radices extrahi possint, & quomodo ad infinitas simplicium Terminorum Series revocari valeant compositæ Quantitates quantùmvis Radicalibus, aut Denominatoribus (ut $x^3 + \frac{\sqrt{x - \sqrt{1 - xx}}}{\sqrt[3]{axx + x^3}} - \frac{\sqrt[5]{x^3 + 2x^5 - x^{\frac{3}{2}}}}{\sqrt[3]{x + xx - \sqrt{2x - x^{\frac{2}{3}}}}}$) implicatæ.

De

De Reductione Affectarum Æquationum.

Jam explicare aggredior, quâ ratione Radices affectarum Æquationum in Series infinitas deduci possint; quod argumentum magis accuratè mihi persequendum est; quia, quæ hactenus tradita fuerunt à Mathematicis de numeralibus Æquationibus, valde perplexa sunt, & supervacaneis Operationibus intricata, ita ut Exemplo nobis esse non possint ad opus in speciebus perficiendum. Idcircò Primùm indicabo, quomodo breviter resolvi possint numerales Æquationes affectæ, Secundò eandem Methodum ad species transferam.

Sit Æquatio $y^3 - 2y - 5 = 0$ resolvenda, & 2 sit Numerus, (quomodocunque tandem repertus) qui minùs quàm decimâ sui Parte differat à verâ Radice. Tunc assumo $2 + p = y$; & substituo $2 + p$ pro y in assignatâ Æquatione, undè exsurgit nova Æquatio $p^3 + 6pp + 10p - 1 = 0$; aut $p = 0{,}1$, quæ Quantitas quàmpropiùs Veritati accedit; quapropter eam Quotienti appono, & fingo $0{,}1 + q = p$, & hunc fictitium Valorem pro p repono, ut antea, quod dat $q^3 + 6{,}3qq + 11{,}23q + 0{,}061 = 0$; & hinc conficitur $11{,}23q + 0{,}061 = 0$, quod propè verum est, aut (quod propius) $q = -0{,}0054$; hoc autem obtinetur dividendo $0{,}061$ per $11{,}23$, donec habeantur tot Figuræ, quot loca sunt inter primas hujus, & Quotientis præcipui Figuras exclusivè, ut hìc duo loca sunt inter 2 & $0{,}005$. Scribo igitur $-0{,}0054$, in inferiore Quotientis parte, quia est Quantitas Negativa, & facto $-0{,}0054 + r = q$, substituo ut supra, & ita prosequor Operationem quóusque libet, ut videtur in subjecto Diagrammate.

$y^3 - 2y - 5 = 0$	$+ 2,10000000$ $- 0,00544852$ $+ 2,09455148$; &c. $= y$
$2 + p = y \quad + y^3$ $- 2y$ $- 5$	$+ 8 + 12p + 6pp + p^3$ $- 4 - 2p$ $- 5$
Aggregatum	$- 1 + 10p + 6pp + p^3$
$0,1 + q = p \quad + p^3$ $+ 6pp$ $+ 10p$ $- 1$	$+ 0,001 + 0,03q + 0,3qq + q^3$ $+ 0,06 + 1,2 + 6$ $+ 1 + 10,$ $- 1$
Aggregatum	$0,061 + 11,23q + 6,3qq + q^3$
NB. $-0,0054 + r = q + q^3$ $+ 6,3qq$ $+ 11,23q$ $+ 0,061$	$- 0,0000001 \ * + 0,000 \ *r \ **$ $+ 0,0001837 \ * - 0,068 \ * \quad *$ $- 0,060642 \quad + 11,23.$ $+ 0,061$
Aggregatum	$+ 0,0005416 + 11,162r$
$- 0,00004852 + s = r$	

Sed opus, præfertim cùm Æquationes plurium Dimenfionum funt, fub finem haud parùm brevius reddi poteft hoc pacto. Statue quòufque Radicis Extractionem velis extendere, & quot loca fuperfunt implenda in Quotiente, tot (incipiens à primo) fume in Coefficiente penultimi Termini Æquationis, quæ in Diagrammatis dextrâ parte formatur, ac rejice Decimales, qui funt extra hæc loca. At Decimales in ultimo Termino negligendos invenies, addens fuperiori locorum numero tot loca, quot decimalium numerorum plena jam funt in Quotiente. Sed in antepenultimo Termino rejice eos,

NB. Habebatur $-$ 0,0000001~~57464~~ $+$ 0,000~~0~~87~~4~~8r $+$ ~~0,0162~~r^2 $+ r^3$
$+$ 0,00018370~~8~~ $-$ 0,068~~0~~4 $+$ ~~6,3~~
fed, cùm Numeri tranfverfo calamo notati omittendi fint, & Tabulam turbarent, eos huc rejecimus.

eos, qui ſunt poſt tot loca, quot reſtant dempto locorum plenorum ex implendorum numero; atque ita porrò progrediendo arithmeticè juxta locorum intervalla: Vel, quod idem eſt, ſemper abſcindi debent tot Figuræ, quot in penultimo Termino, ita ut ima loca efficiant Progreſſionem arithmeticam juxta Terminorum Seriem, aut, (cùm aliter accidit) ſupponi debent ſuppleta circulis; ſic in præſenti Exemplo, ſi Opus perſequi nolim ultra octavum Decimalium locum, poſtquàm poſui pro q, $0{,}0054+r$ (ubi quatuor loca Decimalium impleta ſunt in Quotiente, ac totidem implenda remanent) negligere poſſum Figuras, quæ quinque loca inferiora tenent, quas idcircò tranſverſo calamo notavi, & omittere poſſem etiam primum Terminum r^3 quamvis illius Coefficiens eſſet $0{,}99999$, &c. Deletis igitur his Figuris, Operatio ſequens dat Aggregatum; $0{,}00054\,16+11{,}162\,r$, unde, per Diviſionem productam quòuſque Terminus præſcribit, educitur $-0{,}0000\,4852=r$, quæ Quantitas Quotientem, quò volebamus, perducit. Nunc, ſubductâ negativâ Quotientis Parte ex affirmativâ, habebimus $2{,}09455148$, Radicem Æquationis propoſitæ.

Pariter obſervari poteſt, quòd ſi, in Operis initio, dubitarem utrùm $0{,}1=p$ ſatìs Radici propinquaret, pro $10p-1=0$ finxiſſem $6pp+10p-1=0$, & Quotienti appoſuiſſem primam hujus Radicis Figuram, tanquam nihilo propiorem; & benè hoc pacto reperietur ſecunda, aut etiam quarta Figura Quotientis, cùm in ſecundariâ Æquatione, quam tractas, Quadratum ex Coefficiente penultimi Termini decuplum ſaltèm non eſt producti ex ultimo Termino in Coefficientem antepenultimi; Imò quidem ſæpius laborem imminues, præcipuè cùm Æquationes ad plures Dimenſiones aſcendunt, quærendo Figuras omnes Quotienti addendas eâdem methodo, ſcilicet extrahendo minimam Radicum ex tribus ultimis Terminis Æquationis ſecundariæ; ſic enim plerumque Figuras duplo plus Quotienti lucraberis.

Jam ex numeralium ad ſpecioſarum Æquationum ſolutionem tranſeamus; ſed præmittendum eſt

Primò, quòd unus (quicunque tandem ille ſit) ex ſpecioſis, aut literalibus Coefficientibus, quando plures adſunt, à ceteris ſegregandus eſt, aut ſupponendus multò major, aut multò minor quàm reliqui omnes, vel proximior datæ Quantitati. Ratio eſt, quòd quia ejus

ejus Dimensiones semper crescunt in Numeratoribus, vel Denominatoribus Terminorum Quotientis, hi Termini jugiter decrescunt, & idcircò Quotiens assiduè accedit ad Radicem quæsitam, ut perspici potest ex iis, quæ superiùs observavimus de specie x in Exemplis Reductionum per Divisionem & Radicis Extractionem. In sequentibus autem pro his speciebus usurpabo x vel z; & y; p; q; r; s; &c. pro Radicalibus speciebus extrahendis.

Secundò, quòd cùm Fractiones complexæ, sive Quantitates surdæ occurrunt in propositis Æquationibus, aut deinde suboriuntur in processu, removendæ sunt Methodis, quas Analystæ satìs norunt. Ut si haberes $y^3 + \frac{bb}{b-x} yy - x^3 = 0$, Æquationem duc in $b - x$, & ex Producto $\begin{matrix} b \\ -x \end{matrix} y^3 + bbyy \begin{matrix} -bx^3 \\ +x^4 \end{matrix} = 0$ quære Valorem ipsius y. Potes etiam fingere $y \times \overline{b - x} = u$, & scribens $\frac{u}{b-x}$ pro y, reperies $u^3 + bbuu - b^3 x^3 + 3bbx^4 - 3bx^5 + x^6 = 0$; hinc excude Radicem u; atque ut obtineas y, Quotientem divide per $b - x$. Item si Æquatio $y^3 - xy^{\frac{1}{2}} + x^{\frac{4}{3}} = 0$ proponeretur, assumere potes $y^{\frac{1}{2}} = u$, & $x^{\frac{1}{3}} = z$, ac substitutis uu pro y, & z^3 pro x, exsurget $u^6 - z^3 u + z^4 = 0$, in quâ Æquatione resolutâ restitui debent x, & y. Invenietur enim Radix $u = z + z^3 + 6z^5$, &c., &, restituendo y ac x, habebitur $y^{\frac{1}{2}} = x^{\frac{1}{3}} + x + 6x^{\frac{5}{3}}$; &c. & quadrando, $y = x^{\frac{2}{3}} + 2x^{\frac{4}{3}} + 13xx$; &c.

Pariter, si adessent negativæ Dimensiones x, vel y, removeri possent ducendo in x, vel y; ut, si daretur Æquatio $x^3 + 3xxy^{-1} - 2x^{-1} - 16y^{-3} = 0$; duc in x, & y^3, unde conficietur $x^4 y^3 + 3x^3 y^2 - 2y^3 - 16x = 0$; Et si Æquatio esset $x = \frac{aa}{y} - \frac{2a^3}{yy} + \frac{3a^4}{y^3}$ multiplica per y^3, & habebis $xy^3 = aayy - 2a^3 y + 3a^4$, & sic de ceteris.

Tertiò, Æquatione sic præparatâ; Opus incipiendum est ab inventione primi ex Terminis Quotientis; ad hujus autem, & sequentium Terminorum investigationem conducit Regula generalis, cùm indefini-

indefinitæ ſpecies (x vel y) parvæ ſupponuntur, ad quem caſum duo reliqui poſſunt revocari.

Regula autem hæc eſt. Ex omnibus Terminis, è quibus abſunt ſpecies radicales (y; p; q; r; &c.) elige illum, in quo ſpecies indefinita (x; vel z; &c.) minimæ Dimenſionis eſt; Deinde elige alium Terminum, qui radicalem ſpeciem contineat, & talis ſit, ut Progreſſio Dimenſionum uniuſcujuſque ex ſupradictis ſpeciebus, aut quo majori poteſt gradu deſcendat, aut quo minori aſcendat; Et ſi plures ſunt Termini, quorum Dimenſiones non recedant ab hac Progreſſione, quouſque libet productâ, pariter ſumendi ſunt. Demum ex his Terminis ita ſepoſitis, & nihilo æquatis, excude valorem dictæ radicalis ſpeciei, & illum Quotienti adſcribe.

Sed, ut hæc Regula meliùs intelligatur, illi lucem afferam ſequenti Diagrammate. Fac Angulum BAC, & ejus latera BA, AC, divide in æquales partes, & eductis Perpendicularibus, diſtribue ſpa-

B	x^4	x^4y	x^4yy	x^4y^3	x^4y^4	x^4y^5	x^4y^6 &c.	
	x^3	x^3y	x^3yy	x^3y^3	x^3y^4	x^3y^5	x^3y^6 &c.	
	xx	xxy	$xxyy$	xxy^3	xxy^4	xxy^5	xxy^6 &c.	
	x	xy	xyy	xy^3	xy^4	xy^5	xy^6 &c.	
A	1	y	yy	y^3	y^4	y^5	y^6 &c.	C

tium Angulare in æqualia Quadrata vel Parallelogramma, quæ concipies denominata a Dimenſionibus ſpecierum x & y iis inſcriptarum. Deinde, propoſitâ Æquatione, aliquo Signo nota Parallelogramma reſpondentia omnibus ejuſdem Terminis, & Regulam applica duobus, aut fortè pluribus ex Parallelogrammis ita notatis, quorum unum ſit imum in columnâ AB ad ſiniſtram poſitâ, alterum verò contingat Regulam verſùs dextram, & reliqua omnia Regulam non tangentia ſint ſupra eam. Tum ſume eos Æquationis Terminos, qui Parallelogrammis à Regulâ tactis includuntur, & ex iis extrude Quantitatem in Quotiente ponendam. Sic ſi Radix y debeat extrahi ex Æquatione $y^6 - 5xy^5 + \frac{x^3}{a}y^4 - 7aaxxyy + 6a^3x^3 + bbx^4 = 0$; noto (*Fig.* 1.) Parallelogramma pertinentia ad Ter- TAB. I.

 minos

minos hujus Æquationis Asterico *, ut hic factum vides. Deindè Regulam DE applico ad infimum parallelogrammorum notatorum in sinistrâ columnâ, & Regulam in gyrum dextrorsùm ago ex inferioribus versùs superiora; donec incipiat similiter aliud, vel fortè plura ex parallelogrammis notâ distinctis contingere, & video loca sic tacta esse ea quibus includuntur termini x^3, $xxyy$, & y^6. Igitur ex his effingo Æquationem $y^6 - 7aaxxyy + 6a^3x^3 = 0$, (quam prætereà, si placet, redigo ad $u^6 - 7uu + 6 = 0$, ponendo $y = u\sqrt{ax}$,) ac ex ea quæro Valorem ipsius y, quem invenio quadruplicem, nempè $+\sqrt{ax}$, $-\sqrt{ax}$, $+\sqrt{2ax}$, & $-\sqrt{2ax}$, è quibus quemlibet assumere possum pro Quotientis Termino primo, tamen seligendus est ille qui convenit huic aut illi Radici, quam extrahere cupio.

Sic, propositâ Æquatione $y^5 - byy + 9bxx - x^5 = 0$, segrego Terminos $-byy + 9bxx$, & hinc habeo $y = 3x$ pro Quotientis Termino primo.

Et si daretur $y^3 + axy + aay - x^3 - 2a^3 = 0$, acciperem $y^3 + aay - 2a^3$, cujus Radix est $+a$, quam Quotienti adscribo.

Pariter, si haberem $xxy^5 - 3c^4xyy - c^5xx + c^7 = 0$, excerperem $xxy^5 + c^7$, undè obtinerem $y = -\sqrt[5]{\frac{c^7}{xx}}$, quæ Quantitas esset primus Quotientis Terminus. Atque ita porrò.

Sed hoc Termino reperto, si is aliquam Potestatem negativam includit, Æquationem deprimo eâdem indefinitæ speciei Potestate, tùm ut necessarium non sit eam deprimere in ipsâ Resolutione, tùm ut concinnè adhiberi possit Regula inferiùs tradenda de suppressione Terminorum supervacaneorum. Sic, propositâ Æquatione $8z^6y^3 + az^6yy - 27a^9 = 0$, cujus Radix incipit à Terminô $\frac{3a^3}{2zz}$; eam deprimo ipsâ zz, antequàm Resolutionem aggrediar, ita ut evadat $8z^4y^3 + az^4yy - 27a^9z^{-2} = 0$.

Tùm, opere progrediente, reliqui Termini, quibus Quotiens augendus est, eodem pacto excuduntur ex variis Æquationibus secundariis, sed plerùmque minori conatu; nam totum nego-

tium

tium perficitur dividendo infimum ex iis Terminis, qui & indefinitè parvis ſpeciebus (x, xx, x^3, &c.) ſunt affecti & Radicalium ſpecierum (p, q, r, &c.) expertes, per Quantitatem quâ afficitur Quantitas Radicalis unius Dimenſionibus & libera ab indefinitâ ſpecie, & Quotienti adſcribendo quidquid indè conficitur. Sic in exemplo ſequenti Termini $\frac{x}{4}$, $\frac{xx}{64a}$, $\frac{131x^3}{512aa}$, &c. gignuntur dividendo aax, $\frac{1}{16}aax$, $\frac{131}{128}x^3$, &c. per $4aa$.

Quibus præmiſſis, exhibenda ſupereſt praxis Reſolutionis. Sit igitur Æquatio $y^3+aay+axy-2a^3-x^3=0$, ea cujus petitur Reſolutio. Ex aliquot ejus Terminis conficio fictitiam Æquationem $y^3+aay-2a^3=0$ (juxta ea quæ tertio loco præmiſimus) & hinc obtineo $y-a=0$; quapropter ſcribo in Quotiente $+a$: ſed quia $+a$ non eſt accuratè Valor ipſius y, ſuppono $a+p=y$, & in Terminis Æquationis margini adſcriptæ pono $a+p$ pro y, & iterùm in margine ſcribo Terminos hinc exeuntes ($p^3+3app+apx$, &c.), inter quos denuò, per tertio loco præmiſſa, eligo Terminos $4aap+aax=0$ tanquam fictitiam Æquationem, quæ cum det $p=-\frac{1}{4}x$, ſcribo in Quotiente $-\frac{1}{4}x$: Quia tamen $-\frac{1}{4}x$ non æquat juſtum Valorem ipſius p, facio $-\frac{1}{4}x+q=p$, & in marginalibus Terminis pro p ſubſtituo $-\frac{1}{4}x+q$, atque Terminos indè confictos ($q^3-\frac{3}{4}qqx+3aqq$, &c.) rurſùs margini adſcribo, è quibus iterùm, juxta præcedentem Regulam, ſegrego Terminos $4aaq-\frac{1}{16}axx=0$ pro fictâ Æquatione, quæ quia præbet $q=\frac{xx}{64a}$, hâc ipſâ Quantitate Quotientem augeo. Item quia $\frac{xx}{64a}$ non eſt accuratus Valor ipſius q, ſuppono $\frac{xx}{64a}+r=q$, & in Terminis marginalibus pro q ſubſtituo $\frac{xx}{64a}+r$, & ſic pergo quouſque libet, ut præ oculis ponit ſequens Tabella.

$y^3+aay-2a^3+axy-x^3=0$	$y=a-\frac{x}{4}+\frac{xx}{64a}+\frac{131x^3}{512aa}+\frac{509x^4}{16384a^3}$, &c.	
$+a+p=y$	$+y^3$	$+a^3+3aap+3app+p^3$
	$+axy$	$+aax+apx$
	$+aay$	$+a^3+aap$
	$-x^3$	$-x^3$
	$-2a^3$	$-2a^3$
$-\frac{1}{4}x+q=p$	$+p^3$	$-\frac{1}{64}x^3+\frac{3}{16}qxx-\frac{3}{4}qqx+q^3$
	$+3app$	$+\frac{3}{16}axx-\frac{3}{2}aqx+3aqq$
	$+apx$	$-\frac{1}{4}axx+aqx$
	$+4aap$	$-aax+4aaq$
	$+aax$	$+aax$
	$-x^3$	$-x^3$
$+\frac{xx}{64a}+r=q$	$+q^3$	*
	$-\frac{3}{4}qqx$	*
	$+3aqq$	$+\frac{3x^4}{4096a}$ * $+\frac{3}{32}rxx+3arr$
	$+\frac{3}{16}qxx$	$+\frac{3x^4}{1024a}$ * $+\frac{3}{16}rxx$
	$-\frac{1}{2}aqx$	$-\frac{1}{128}x^3-\frac{1}{2}arx$
	$+4aaq$	$+\frac{1}{16}axx+4aar$
	$-\frac{65}{64}x^3$	$-\frac{65}{64}x^3$
	$-\frac{1}{16}axx$	$-\frac{1}{16}axx$
$+4aa-\frac{1}{2}ax+\frac{9}{32}xx)+\frac{131}{128}x^3-\frac{15x^4}{4096a}(+\frac{131x^3}{512aa}+\frac{509x^4}{16384a^3}$		

Si

Si Quotiens ad certam periodum tantùm perducendus foret, ita ut, ex. gr., in ultimo Termino x non ascenderet supra datam Dimensionem, faciens Terminorum substitutionem, eos omitto quos non usu-venturos prævideo; quâ de re hæc habetur Regula: Primo Termino, qui suboritur ex quavis Quantitate in collaterali margine, tot subjungito versùs dextram, quot sunt Unitates, quibus Index ejus Potestatis, quæ altissima debet esse in Quotiente, excedit Indicem istius suborti Termini.

Volo, ut præsenti utar exemplo, ut Quotiens (aut in Quotiente species x) altiùs non ascendat quàm, puta, ad quartam Dimensionem. Omitto itaque Terminos omnes post x^4, & unum pono post x^3: Quocirca pro deletis habendi sunt omnes Termini post signum *. Hoc pacto opus prosequere quoad tandem pervenias ad Terminos $\frac{15x^4}{4096a} - \frac{131x^3}{128} + 4aar - \frac{1}{2}arx$, in quibus p, q, r, aut s, quæ repræsentant Radicis extrahendæ supplementa, sunt unius Dimensionis, & è quibus per Divisionem tot potes obtinere Terminos, quot desiderari vidisti ad Quotientem complendum (id est $\frac{131x^3}{512aa} + \frac{509x^4}{16384a^3}$); itaque demùm habebis $y = a - \frac{1}{4}x + \frac{xx}{64a} + \frac{131x^3}{512aa} + \frac{509x^4}{16384a^3}$, &c.

Rem meliùs explicaturus addam aliud exemplum resolvendum. Detur Æquatio $\frac{1}{5}y^5 - \frac{1}{4}y^4 + \frac{1}{3}y^3 - \frac{1}{2}yy + y - z = 0$; & Quotiens inveniendus sit usque ad quintam Dimensionem tantùm, & superflui Termini rejecti concipiantur post signum &c.

$\frac{1}{5}y^5 - \frac{1}{4}y^4 + \frac{1}{3}y^3 - \frac{1}{2}yy + y - z = 0$		$y = z + \frac{1}{2}zz + \frac{1}{6}z^3 + \frac{1}{24}z^4 + \frac{1}{120}z^5$, &c.
$z + p = y$	$+\frac{1}{5}y^5$	$+\frac{1}{5}z^5$, &c.
	$-\frac{1}{4}y^4$	$-\frac{1}{4}z^4 - pz^3$, &c.
	$+\frac{1}{3}y^3$	$+\frac{1}{3}z^3 + pzz + ppz$, &c.
	$-\frac{1}{2}yy$	$-\frac{1}{2}zz - pz - \frac{1}{2}pp$
	$+y$	$+z + p$
	$-z$	$-z$
$\frac{1}{2}zz + q = p$	$+ppz$	$+\frac{1}{4}z^5$, &c.
	$-\frac{1}{2}pp$	$-\frac{1}{8}z^4 - \frac{1}{2}qzz$, &c.
	$-pz^3$	$-\frac{1}{2}z^5$, &c.
	$+pzz$	$+\frac{1}{2}z^4 + qzz$
	$-pz$	$-\frac{1}{2}z^3 - qz$
	$+p$	$+\frac{1}{2}zz + q$
	$+\frac{1}{5}z^5$	$+\frac{1}{5}z^5$
	$-\frac{1}{4}z^4$	$-\frac{1}{4}z^4$
	$+\frac{1}{3}z^3$	$+\frac{1}{3}z^3$
	$-\frac{1}{2}zz$	$-\frac{1}{2}zz$
$1 - z + \frac{1}{2}zz)\ \frac{1}{6}z^3 - \frac{1}{8}z^4 + \frac{1}{20}z^5\ (\frac{1}{6}z^3 + \frac{1}{24}z^4 + \frac{1}{120}z^5$		

Pariter

Paritèr, si proponas Æquationem $\frac{63}{2816}y^{11}+\frac{35}{1152}y^9+\frac{5}{112}y^7+\frac{3}{40}y^5+\frac{1}{6}y^3+y-z=0$ resolvendam solùm ad nonam usque Quotientis Dimensionem, rejicere potes ante ipsum Operis exordium $\frac{63}{2816}y^{11}$, & inter operandum omnes Terminos qui superant z^9, admittere autem unum post z^7, duos post z^5; observabis enim Quotientem paritèr ascensurum per duarum Unitatum intervalla, hoc pacto z, z^3, z^5, z^7, &c. Demùm autem habebis $y=z-\frac{1}{6}z^3+\frac{1}{120}z^5-\frac{1}{5040}z^7+\frac{1}{362880}z^9$, &c.

Hinc detegitur artificium, quo Æquationes affectæ *in infinitum*, aut constantes infinito Terminorum numero, tamen resolvi possunt: Videlicet, antequàm opus aggrediaris, rejice omnes Terminos in quibus Dimensio speciei indefinitè parvæ & non affectæ à Radicali specie excedit altissimam Dimensionem in Quotiente requisitam, aut è quibus, cùm pro Radicali specie substituis primum Terminum detectum ope Parallelogrammi, ut suprà, exsurgere nequeunt nisi Termini excedentes; eâ de causâ in ultimo exemplo Terminos omisi ultra y^9, licèt ad infinitum progrederentur. Eodem pacto, ut Cubica Radix extrahatur usque ad quartam Dimensionem ipsius z ex Æquatione

$$0=\begin{cases}-8+zz-4z^4+9z^6-16z^8,\ \&c.\\ +y\ \text{in}\ zz-2z^4+3z^6-4z^8,\ \&c.\\ -yy\ \text{in}\ zz-z^4+z^6-z^8,\ \&c.\\ +y^3\ \text{in}\ zz-\frac{1}{2}z^4+\frac{1}{3}z^6-\frac{1}{4}z^8,\ \&c.\end{cases}$$

omitto Terminos in infinitum omnes superiores iis qui conflantur ex $+y^3$ in $zz-\frac{1}{2}z^4+\frac{1}{3}z^6$, & ex $-yy$ in $zz-z^4+z^6$, atque ex $+y$ in $zz-2z^4$, & ex 1 in $-8+zz-4z^4$. Quapropter hanc solam Æquationem resolvendam assumo $\frac{1}{3}z^6y^3-\frac{1}{2}z^4y^3$ $+zzy^3$

$z^4y^3 + zzy^3 - z^6yy + z^4yy - zzyy - 2z^4y + zzy - 4z^4 + zz - 8 = 0$: Primus enim Quotientis Terminus ($2z^{-\frac{2}{3}}$) substitutus pro y in eâ Æquationis depressæ per $z^{\frac{2}{3}}$ parte quam negleximus, dat semper plus quàm quatuor Dimensiones.

Quadratis Æquationibus accomodari possunt quæ de altioribus diximus; ut si peteretur Radix hujus Æquationis

$$0 = \begin{cases} yy \\ -y \text{ in } a + x + \frac{xx}{a} + \frac{x^3}{aa} + \frac{x^4}{a^3}, \text{ \&c.} \\ + \frac{x^4}{4aa} \end{cases}$$

usque ad x^6; omitto cunctos in infinitum Terminos altiores quàm $-y$ in $a + x + \frac{xx}{a}$, & solùm assumo Æquationem $yy - ay - xy - \frac{xx}{a}y + \frac{x^4}{4aa} = 0$, quam resolvo aut more solito faciens $y = \frac{1}{2}a + \frac{1}{2}x + \frac{xx}{2a} - \sqrt{\frac{1}{4}aa + \frac{1}{2}ax + \frac{3}{4}xx + \frac{x^3}{2a}}$, aut breviùs & faciliùs jam traditâ affectarum Æquationum methodo, quâ obtinebis $y = \frac{x^4}{4a^3} - \frac{x^5}{4a^4}$ *, in quâ ultimus requisitus Terminus evanescit, aut æqualis nihilo fit.

Radices autem postquàm extractæ sunt usque ad satis magnum Terminorum numerum, ulteriùs quòusque libet extrahi possunt, solâ Serierum Analogiâ benè observatâ. Sic in infinitum prosequi potes hanc $z + \frac{1}{2}zz + \frac{1}{6}z^3 + \frac{1}{24}z^4 + \frac{1}{120}z^5$, &c. (quæ est Radix Æquationis infinitæ $z = y - \frac{1}{2}yy + \frac{1}{3}y^3 - \frac{1}{4}y^4$ &c.) semper dividendo Terminum ultimum per hanc Numerorum seriem 2, 3, 4, 5, 6, 7, &c.; & hæc $z - \frac{1}{6}z^3 - \frac{1}{120}z^5 - \frac{1}{5040}z^7 + \frac{1}{362880}z^9$, &c. produci potest, continuam faciendo Divisionem

per

per Numeros 2×3, 4×5, 6×7, 8×9, &c.: Rursus hujus $a + \frac{xx}{2a} - \frac{x^4}{8a^3} + \frac{x^6}{16a^5} - \frac{5x^8}{128a^7}$, &c., quotvis Termini reperiri possunt, jam repertos respectivè multiplicando per Fractiones $\frac{1}{2}$, $-\frac{1}{4}$, $-\frac{3}{6}$, $-\frac{5}{8}$, $-\frac{7}{10}$, &c., & sic de reliquis.

Sed, cùm investigatur primus Quotientis Terminus, aut aliquando etiam secundus, vel tertius, sese offerre potest difficultas superanda; nam, ejus valor, ut supra detectus, esse potest Quantitas surda, vel inextricabilis Radix altioris Æquationis affectæ; quando autem id fortè evenit, Radix ista, (dummodò non sit impossibilis,) exponi potest per aliquam Litteram, quo facto procedemus more solito, tanquam si cognita foret. Ut in exemplo $y^3 + axy + aay - x^3 - 2a^3 = 0$, si Radix Æquationis $y^3 + aay - 2a^3 = 0$ esset surda aut incognita, ponere potuissem aliquam Litteram (puta, b) pro eâ, & perfecissem Solutionem, ut sequitur, posito quòd inveniendus esset Quotiens tantùm usque ad tertiam Dimensionem.

$y^3 + aay + axy - 2a^3 - x^3 = 0$. Fac $aa + 3bb = cc$: Tunc

$$y = b - \frac{abx}{cc} + \frac{a^4bxx}{c^6} + \frac{x^3}{cc} + \frac{a^3b^3x^3}{c^8} - \frac{a^5bx^3}{c^8} + \frac{a^5b^3x^3}{c^{10}}; \text{ \&c.}$$

$b + p = y \quad + y^3$	$+ b^3 + 3bbp + 3bpp + p^3$
$+ axy$	$+ abx + apx$
$+ aay$	$+ aab + aap$
$- x^3$	$- x^3$
$- 2a^3$	$- 2a^3$
$-\frac{abx}{cc} + q = p \quad + p^3$	$-\frac{a^3b^3x^3}{c^6}$; &c.
$+ 3bpp$	$+ \frac{3aab^3xx}{c^4} - \frac{6ab^2x}{c^2}q$; &c.
$+ apx$	$- \frac{aabxx}{cc} + aqx$
$+ pcc$	$- abx + ccq$
$- x^3$	$- x^3$
$+ abx$	$+ abx$

$$cc + ax - \frac{6abbx}{cc}) \frac{a^4bxx}{c^4} + x^3 + \frac{a^3b^3x^3}{c^6} (\frac{a^4bxx}{c^6} + \frac{x^3}{cc} + \frac{a^3b^3x^3}{c^8}; \text{ \&c.}$$

Hìc,

Hìc, scripto b in Quotiente, fingo $b+p=y$, & posteà illum substituo pro y, ut vides, undè oritur p^3+3bpp, &c., rejectis Terminis $b^3+aab-2a^3$, ut nihilo æqualibus; supposuimus enim b esse Radicem Æquationis $y^3+aay-2a^3=0$. Termini verò $3bbp+aap+abx$ dant $p=-\frac{abx}{3bb+aa}$, quæ Quantitas adjungenda est Quotienti, & pro p substituendum $-\frac{abx}{3bb+aa}+q$.

Sed, brevitatis gratiâ, scribo cc pro $3bb+aa$, quæ tamen Quantitas $3bb+aa$ restituenda est, quandocunque percipiam hoc pacto Terminos fieri breviores. Opere peracto, assumo Numerum aliquem pro a, & resolvo Æquationem $y^3+aay-2a^3=0$, ut supra indicavi de numeralibus Æquationibus, & pro b pono aliquam ex ejus Radicibus, si tres Radices ea habeat. Seu potiùs hanc Æquationem libero à speciebus, (quantùm fieri potest,) & præsertim ab indefinitis, eâ methodo quam supra insinuavimus; & pro reliquis, si quæ restant quæ expelli nequeant, pono Numeros: Sic $y^3+aay-2a^3=0$ liberari potest ab a, Radice per a divisâ, undè fit $y^3+y-2=0$, cujus Radicem quære, per a multiplica, & substitue pro b.

Hactenùs species indefinitas parvas esse supposuimus. Si verò quàm propiùs accedere ponerentur datæ Quantitati, pro indefinitè parvâ differentiâ istâ speciem aliquam adhibeo, quâ substitutâ solvo Æquationem ut anteà: Scio, *ex. gr.*, aut suppono, quòd in Æquatione $\frac{1}{5}y^5-\frac{1}{4}y^4+\frac{1}{3}y^3-\frac{1}{2}yy+y-x+a=0$ est x ferè æqualis alicui Quantitati, ut a. Dico igitur earum differentiam esse z, & scribendo pro x, $a+z$, vel $a-z$, conficietur $\frac{1}{5}y^5-\frac{1}{4}y^4+\frac{1}{3}y^3-\frac{1}{2}yy+y\pm z=0$, quæ solvi potest Methodo jam præscriptâ.

Quòd si hæc species poneretur indefinitè magna, scriberem aliquam speciem pro ejus Reciprocâ, quæ idcirco esset indefinitè parva, & specie istâ substitutâ, progredior ad Resolutionem more solito. Proponatur, *ex. gr.*, $y^3+yy+y-x^3=0$, & sciamus

sciamus aut fingamus, quòd x sit Quantitas permagna; tunc pono z pro ejus parvâ Reciprocâ $\frac{1}{x}$, & $\frac{1}{z}$ substitutâ pro x dabit $y^3 + yy + y - \frac{1}{z^3} = 0$, cujus Radix est $y = \frac{1}{z} - \frac{1}{3} - \frac{2}{9}z + \frac{7}{81}zz + \frac{5}{81}z^3$, &c., quæ, restituto, si placet, x, evadet $y = x - \frac{1}{3} - \frac{2}{9x} + \frac{7}{81xx} + \frac{5}{81x^3}$, &c.

Sin autem istarum artium nulla ex animi sententiâ succederet, ad aliam confugere potes. Ut, in Æquatione $y^4 - xxyy + xyy + 2yy - 2y + 1 = 0$, in quâ primus Radicis Terminus quæri deberet ex Hypothesi, quòd $y^4 + 2yy - 2y + 1 = 0$; sed hæc Æquatio nullam habet Radicem possibilem; quare tentabis quid possis aliquâ aliâ ratione conficere. Potes, *ex. gr.*, supponere, quòd x parùm differat à $+2$, vel quòd $2 + z = x$; substituens autem $2 + z$ pro x invenies $y^4 - zzyy - 3zyy - 2y + 1 = 0$, & Quotiens incipiet ab Unitate. Potes etiam supponere quòd x est Quantitas indefinitè magna, vel quòd $\frac{1}{x} = z$, undè deduces $y^4 - \frac{yy}{zz} + \frac{yy}{z} + 2yy - 2y + 1 = 0$, & z chorum Terminorum ducet in Quotiente.

Hoc pacto procedens juxta varias Hypotheses, potes variis modis Radicem extrahere & exprimere.

Si vis determinare quot modis hoc perfici potest, tibi perspiciendum est quot sunt Quantitates, quæ scriptæ in Æquatione propositâ pro indefinitâ specie Æquationem illam divisibilem reddunt per y + vel − aliquâ Quantitate, vel per y tantùm; Hoc, *ex. gr.*, accidet in Æquatione $y^3 + axy + aay - x^3 - 2a^3 = 0$, si substituas $+a$ vel $-a$, vel $-2a$, vel $-\overline{2a^3}|^{\frac{1}{3}}$ pro x. Quocirca benè potes supponere Quantitatem x parum differre ab $+a$ vel $-a$ vel $-2a$ vel $-\overline{2a^3}|^{\frac{1}{3}}$, & totidem modis extrahere Radicem Æquationis propositæ, & forsan rursùs totidem modis ponendo has differentias indefinitè magnas. Præterea, si sumas pro indefinitâ Quantitate

titate nunc hanc, nunc illam ex ſpeciebus Radicem exprimentibus; voti compos fies fortè aliis modis; & iterum aliis ſubſtituendo pro indefinitâ ſpecie quoſvis fictitios valores, ut $az+bzz$, $\frac{a}{b+z}$, $\frac{a+cz}{b+z}$; &c., & operando, ut anteà, in Æquatione hìnc proveniente.

Ut autem in apertum ponatur veritas hujus Concluſionis, nempe quòd Quotientes ſic inventi, & producti ad libitum adeò propè ad Æquationis Radicem accedunt, ut denique ab eâ differant Quantitate minori, quàm quævis aſſignabilis, & idcirco quòd in infinitum protracti omninò ab eâ non differunt., animadvertendum eſt quòd Quantitates, quæ ſunt in ſiniſtrâ Columnâ dextri Lateris Diagrammatis, ſunt ultimi Termini Æquationum, quarum Radices ſunt p, q, r, s; &c., & quòd, illis evaneſcentibus, evaneſcunt quoque Radices p, q, r, s; &c., id eſt, differentiæ inter Quotientem & Radicem quæſitam; ita ut Quotiens nihil omninò tunc differat à verâ Radice. Quapropter ſub ipſum Operis initium, ſi videas quòd Termini, qui ſunt in indicatâ Columnâ, ſeſe omnes invicem deſtruant, concludendum eſt Quotientem huc uſque protractum perfectam Æquationis Radicem eſſe: Quòd ſi res alitèr ſe habeat, videbis tamen quòd omnes Termini, in quibus ſpecies indefinitè parva eſt paucarum Dimenſionum, id eſt, omnes maximi Termini auferuntur à Columnâ iſtâ, ita ut denique, aut nulli reſtent in eâ, aut ii tantùm, qui aſſignatâ quâlibet Quantitate minores ſunt, & idcirco nihilo non majores, ubi Opus in infinitum eſt protractum; ergo Quotiens extractus in infinitum eſt demum ipſiſſima Radix.

Denique, licèt ſpecies, quæ, perſpicuïtatis gratiâ, fuerunt hactenùs ſuppoſitæ indefinitè parvæ, ſupponantur quantumvis magnæ, tamen Quotiens erit adhuc verus, quanquam non adeò celeriter ad veram Radicem convergat: Quod patet ex rerum Analogiâ. Sed hìc conſiderandi ſunt Radicum Limites, aut maximæ & minimæ Quantitates; nam, harum proprietates communes ſunt finitis & infinitis Æquationibus: In his Radix eſt maxima vel minima; cùm maxima aut minima eſt differentia, quæ intercedit inter Aggregata affirmativorum & negativorum Terminorum; limitata autem eſt, quando indefinita Quantitas, (quæ propterea non malè ſupponi poteſt.

teſt perexigua,) major fieri nequit, quin Radicis magnitudo ſtatim evadat infinita, id eſt, impoſſibilis.

Ad huic argumento lucem affundendam ſit (*Fig.* 2.) ACD ſemicirculus deſcriptus ſupra Diametrum AD, & ſit BC ordinatim Applicata. Fac AB $= x$; BC $= y$; AD $= a$. Erit igitur $y = \sqrt{ax - xx} = \sqrt{ax} - \frac{x}{2a}\sqrt{ax} - \frac{xx}{8aa}\sqrt{ax} - \frac{x^3}{16a^3}\sqrt{ax}$; &c., ut ſupra. Quapropter, tunc BC vel y evadit maxima, cùm $\sqrt{ax}$ maximo intervallo ſuperat omnes Terminos $+ \frac{x}{2a}\sqrt{ax} + \frac{xx}{8aa}\sqrt{ax} + \frac{x^3}{16a^3}\sqrt{ax}$; &c., id eſt, cùm $x = \frac{1}{2}a$; terminata autem eſt cùm $x = a$; ſi enim fingas x majorem quàm a, Summa omnium Terminorum $- \frac{x}{2a}\sqrt{ax} - \frac{xx}{8aa}\sqrt{ax} - \frac{x^3}{16a^3}\sqrt{ax}$; &c. in infinitum excreſcet; ſed etiam eſt alter Limes, cùm ſcilicet $x = 0$, ob impoſſibilitatem ipſius $\sqrt{-ax}$, quibus Terminis, ſive Limitibus reſpondent ſemicirculi Limites, ſive Termini. TAB. I.

TRANSITIO AD

METHODUM FLUXIONUM.

Hactenùs de hâc computandi Methodo, cujus frequens erit uſus in ſequentibus. Nunc reſtat ut ad Artis analyticæ illuſtrationem proferam nonnulla Problematum ſpecimina, & præſertim eorum, quibus Curvarum natura magis in patulo poni poſſit. Sed antea obſervandum eſt, quòd, quidquid in iis arduum eſt, revocari poteſt ad duo ſequentia Problemata, quæ proponam de Spatio deſcripto per localem Motum, vel acceleratum, vel retardatum.

I.

Longitudine deſcripti ſpatii ſemper, (id eſt, quovis Temporis momento,) datâ, invenire Velocitatem Motûs Tempore propoſito.

II.

Velocitate Motûs ſemper datâ, invenire Longitudinem ſpatii deſcripti Tempore propoſito.

Si, *ex gr.*, in Æquatione $xx = y$ exponit y Longitudinem Spatii quodam momento Temporis percurſi, quod Tempus menſuratur & deſcriptum exhibetur ab alio ſpatio x creſcente juxta uniformem Celeritatem $\dot{x}$; exponet $2x\dot{x}$ Celeritatem, quâ Spatium y eodem Temporis momento progreditur ad ulteriorem ſui deſcriptionem, & vice verſâ. Hinc fit, ut in ſequentibus conſiderem Quantitates tanquam genitas continuo Incremento, ut Spatium, quod Corpus aut quælibet res mota deſcribit.

Cùm autem hìc Tempus tantùm conſiderandum veniat, tanquam expoſitum & menſuratum æquabili Motu locali, &, præterea, cùm ſolæ Quantitates ejuſdem generis invicem comparari valeant, ut & Velocitates, quibus augentur aut minuuntur: Idcirco, in iis, quæ ſequuntur, Tempus *formalitèr* non conſidero, ſed ſuppono, quòd una ex propoſitis Quantitatibus homogenea cum aliis creſcat æquabili Fluxu, ad quam ceteræ, tanquam ad Tempus, referantur, quæ ideò per Analogiam non inconcinnè dici poteſt *Tempus*. Quoties igitur vox *Tempus* in ſequentibus invenietur, (eam autem ſæpiuſculè uſurpavi perſpicuitatis & diſtinctionis cauſâ,) hoc verbum ſumendum eſt, non quaſi Tempus intellexiſſem in ſuâ *formali* ſignificatione, ſed tanquam ſignificans Quantitatem illam à Tempore diverſam, cujus æquabili Incremento vel Fluxu Tempus exponitur & menſuratur.

Nunc in poſterum *Fluentes* vocabo Quantitates has, quas conſidero tanquam gradatim & indefinitè creſcentes, eáſque repræſentabo per ultimas Alphabeti litteras u, y, x, & z, ut diſcerni poſſint ab aliis Quantitatibus, quæ in Æquationibus conſiderantur tanquam cognitæ & determinatæ; & quæ idcirco per primas Alphabeti litteras a, b, c; &c. exponuntur. At Velocitates, quibus ſingulæ Fluentes augentur per Motum generantem, (quas Velocitates appello *Fluxiones*, aut ſimplicitèr *Velocitates* vel *Celeritates*,) exprimuntur

tur

tur iisdem litteris puncto auctis, sic $\dot{u}$, $\dot{x}$, $\dot{y}$, & $\dot{z}$; id est, pro Celeritate Quantitatis u pono $\dot{u}$, & eodem pacto pro Celeritatibus aliarum Quantitatum x, y, & z scribam $\dot{x}$, $\dot{y}$, $\dot{z}$, respectivè.

His præmissis, statim argumentum inceptum tractare pergam; & primò quidem dabo Solutionem duorum nuper propositorum Problematum.

P R O B L. I.

Datâ Relatione, quam invicem habent Fluentes Quantitates, determinare Relationem, qua inter earum Fluxiones intercedit.

S O L U T I O.

Æquationem, quâ data Relatio exprimitur, dispone juxta Dimensiones alicujus ex Fluentibus Quantitatibus, quas includit, (puta, x,), & ejus Terminos multiplica per quancumque arithmeticam Progressionem, & deindè per $\frac{\dot{x}}{x}$: Hanc Operationem seorsum perfice pro quâvis Fluenti Quantitate; Tùm fac Aggregatum ex his omnibus Factis æquale nihilo, & habebis petitam Æquationem.

E X E M P L. I.

Si Relatio inter fluentes Quantitates x, & y exponitur Æquatione $x^3 - axx + axy - y^3 = 0$. Primùm dispone Terminos secundùm x, deindè secundùm y, & eos multiplica, ut hìc vides factum.

Mult.	$x^3 - axx + axy - y^3$.	$-y^3 + axy \begin{matrix} -axx \\ +x^3 \end{matrix}$
Per	$\frac{3\dot{x}}{x}$; $\frac{2\dot{x}}{x}$; $\frac{\dot{x}}{x}$; 0.	$\frac{3\dot{y}}{y}$; $\frac{\dot{y}}{y}$; 0

Undè conficitur $3xx\dot{x} - 2ax\dot{x} + ay\dot{x}$ * $-3yy\dot{y} + ax\dot{y}$ *

Aggre-

Aggregatum ex Productis est $3xx\dot{x} - 2ax\dot{x} + ay\dot{x} - 3yy\dot{y} + ax\dot{y} = 0$; Quæ Æquatio monstrat quænam Relatio sit inter Fluxiones $\dot{x}$, & $\dot{y}$; nam, si assumas x ad libitum, Æquatio, $x^3 + axy - axx - y^3 = 0$, dabit y, quo determinato habebis $\dot{x} : \dot{y} :: 3yy - ax : 3xx - 2ax + ay$.

E x e m p l. II.

Relatio Quantitatum x, y, & z, exprimatur Æquatione $2y^3 + xxy - 2cyz + 3yzz - z^3 = 0$

Mult. $2y^3 \begin{matrix} + xxy \\ - 2cz \\ + 3zz \end{matrix} - z^3$	$yxx \begin{matrix} + 2y^3 \\ - 2cyz \\ + 3yzz \\ - z^3 \end{matrix}$	$-z^3 + 3yzz - 2cyz \begin{matrix} + xxy \\ + 2y^3 \end{matrix}$
Per $\frac{2\dot{y}}{y}$; 0; $-\frac{\dot{y}}{y}$	$\frac{2\dot{x}}{x}$; 0	$\frac{3\dot{z}}{z}$; $\frac{2\dot{z}}{z}$; $\frac{\dot{z}}{z}$; 0
Habebis $4yy\dot{y} * + \frac{z^3\dot{y}}{y}$	$2yx\dot{x}$ *	$-3zz\dot{z} + 6yz\dot{z} - 2cy\dot{z}$ *

Quapropter Relatio, quæ est inter Fluentium Celeritates aut Fluxiones $\dot{x}$, $\dot{y}$, & $\dot{z}$ exponitur per $4yy\dot{y} + \frac{z^3\dot{y}}{y} + 2yx\dot{x} - 3zz\dot{z} + 6yz\dot{z} - 2cy\dot{z} = 0$.

Cùm autem in hoc secundo Exemplo tres sint fluentes Quantitates x, y, & z, habeatur, oportet, altera Æquatio, quâ prorsus determinari possit Relatio inter Fluentes x, y, & z, earúmque Fluxiones. Suppone, *ex. gr.*, quòd $x + y - z = 0$, hinc invenietur, per hanc Regulam, altera Relatio inter Fluxiones $\dot{x} + \dot{y} - \dot{z} = 0$: Jam istam cum superiore Æquatione compara, exterminando aliquam ex tribus illis Quantitatibus & Fluxionibus; & indè exsurget Æquatio plenè determinans Relationem ceterarum.

Si quando proposita Æquatio continet Fractiones complexas, aut Quantitates surdas, pro iis litteras aliquas assumo, easque repræsentare Quan-

Quantitates fluentes ſuppono, & procedo modo ſupra tradito: Deindè litteras aſſumtas ſupprimo & extermino, ut continuò factum videbis.

Exempl. III.

Relatio inter Quantitates x, & y, ſit $yy - aa - x\sqrt{aa - xx}$. Pro $x\sqrt{aa - xx}$ ſcribo z, & hinc duas habeo Æquationes $yy - aa - z = 0$, & $aaxx - x^4 - zz = 0$, quarum prima dat $2\dot{y}y - \dot{z} = 0$ ut ſupra, pro Relatione Celeritatum $\dot{y}$, & $\dot{z}$; altera verò $2aa\dot{x}x - 4\dot{x}x^3 - 2\dot{z}z = 0$, aut $\frac{aa\dot{x}x - 2x^3\dot{x}}{z} = \dot{z}$, pro Relatione Celeritatum $\dot{x}$, & $\dot{z}$; nunc expulſâ $\dot{z}$, erit $2\dot{y}y - \frac{aa\dot{x}x}{z} + \frac{2x^3\dot{x}}{z} = 0$, & reſtituendo $x\sqrt{aa - xx}$ pro z habebis $2\dot{y}y - \frac{aa\dot{x} + 2\dot{x}xx}{\sqrt{aa - xx}} = 0$ pro Relatione inter $\dot{y}$, & $\dot{x}$, quæ quærebatur.

Exempl. IV.

Si Æquatio $x^3 - ayy + \frac{by^3}{a+y} - xx\sqrt{ay + xx} = 0$ exponat Relationem, quæ eſt inter x, & y. Facio $\frac{by^3}{a+y} = z$, & $xx\sqrt{ay + xx} = u$, & obtineo tres Æquationes $x^3 - ayy + z - u = 0$; $az + yz - by^3 = 0$; & $ax^4y + x^6 - uu = 0$: Prima dat $3\dot{x}xx - 2a\dot{y}y + \dot{z} - \dot{u} = 0$; ſecunda $a\dot{z} + \dot{y}z + \dot{z}y - 3by\dot{y}y = 0$; ac tertia $4ayx^3\dot{x} + ax^4\dot{y} + 6x^5\dot{x} - 2u\dot{u} = 0$, pro Relationibus Velocitatum $\dot{u}$, $\dot{x}$, $\dot{y}$, & $\dot{z}$; ſed valores ipſarum $\dot{u}$, & $\dot{z}$, inventos per ſecundam ac tertiam Æquationem (nempè $\frac{3by\dot{y}y - z\dot{y}}{a+y}$ pro

pro $\dot{z}$; & $\frac{4ax^3y\dot{x} + ax^4\dot{y} + 6x^5\dot{x}}{2u}$ pro $\dot{u}$,) ſubſtitue in Æquatione primâ, & fiet $3xx\dot{x} - 2ay\dot{y} + \frac{3byy\dot{y} - z\dot{y}}{a + y} - \frac{4ayx^3\dot{x} - ax^4\dot{y} - 6x^5\dot{x}}{2u} = 0$: Jam, pro z, & u, repone earum valores $\frac{by^3}{a+y}$, & $xx\sqrt{ay + xx}$, & habebis petitam Æquationem $3xx\dot{x} - 2ay\dot{y} + \frac{3abyy\dot{y}}{aa + 2ay + yy} + \frac{2by^3\dot{y}}{aa + 2ay + yy} - \frac{4ayx\dot{x} - 6x^3\dot{x} - axx\dot{y}}{2\sqrt{ay + xx}}$, quæ exprimet Relationem inter Velocitates $\dot{x}$ & $\dot{y}$.

Hinc, puto, manifeſtum eſt quomodo peragi poſſit Operatio in aliis caſibus, ut, cùm Æquatio propoſita implicatur ſurdis Denominatoribus, cubicis Radicalibus, Radicalibus intra Radicales ut $\sqrt{ax + \sqrt{aa - xx}}$, aut quibuſvis aliis complexis Terminis ejuſdem generis.

Quinimò, etiamſi propoſita Æquatio involvat Quantitates, quæ determinari & exprimi geometricè nequeunt, quales ſunt Areæ curvilineæ, aut Curvarum Longitudines, inveniri tamen poteſt Relatio, quæ eſt inter earum Fluxiones, ut ſequens Exemplum demonſtrabit.

PRÆPARATIO IN

EXEMPLUM V.

TAB. I. Sit (*Fig.* 3.) BD Ordinata ad rectos Angulos ipſi AB; & ADH ſit Curva, cujus natura definitur Relatione, quæ eſt inter AB, & BD, & Æquatione exprimitur. Vocentur AB quidem x, & Area Curvæ ABD ad Unitatem applicata z; Jam, ad rectos Angulos educ AC æqualem Unitati; & per C age CE parallelam ad AB, & ſecantem BD in E. Nunc intellige ambas haſce ſuperficies ADB, & ACEB, generari motu Rectæ BED, patet quòd earum Fluxiones, (Fluxiones nempe Quantitatum $1 \times z$, & $1 \times x$, aut Quantitatum

z, &c.

$\dot{z}$, & $\dot{x}$,) sunt inter se ut Rectæ generantes BD, & BE; quocirca $\dot{z} : \dot{x} :: BD : BE$, aut 1; & idcircò $\dot{z} = \dot{x} \times BD$.

Hinc apparet, quòd z inveniri potest in Æquatione exprimente Relationem inter x & aliam fluentem Quantitatem y, & tamen Relatio Fluxionum $\dot{x}$ & $\dot{y}$ potest quomodocunque innotescere.

EXEMPL. V.

Proponatur, *ex. gr.*, Æquatio $zz + axz - y^4 = 0$, quæ exprimat Relationem inter x, & y; ac sit $\sqrt{ax - xx} = BD$, undè Curva determinetur, quæ idcirco erit Circulus; Æquatio $zz + axz - y^4 = 0$, dabit ex supra traditis $2\dot{z}z + a\dot{x}z + a\dot{z}x - 4y^3\dot{y} = 0$ pro Relatione Celeritatum $\dot{x}$, $\dot{y}$, & $\dot{z}$: Igitur, quia $\dot{z} = \dot{x} \times BD$ aut $= \dot{x}\sqrt{ax - xx}$, pro $\dot{z}$ pone hunc valorem, & inde conficietur hæc Æquatio $\overline{2z\dot{x} + a\dot{x}x} \times \sqrt{ax - xx} + az\dot{x} - 4y^3\dot{y} = 0$, quæ determinat Relationem Celeritatum $\dot{x}$, & $\dot{y}$.

SOLUTIONIS

DEMONSTRATIO.

Fluentium Quantitatum Momenta, (videlicet earum partes indefinitè parvæ, quarum accessione in indefinitè exiguis partibus Temporis Quantitates ipsæ jugitèr augentur,) sunt ut Velocitates, quibus fluunt aut crescunt.

Quapropter, si Momentum alicujus, (puta, x) repræsentatur Facto ex ejus Celeritate $\dot{x}$ in Quantitatem indefinitè parvam, (id est, $\dot{x}o$,) Momentum aliarum u, y, z repræsentandum erit per $\dot{u}o$, $\dot{y}o$, $\dot{z}o$, quia $\dot{u}o$, $\dot{x}o$, $\dot{y}o$, & $\dot{z}o$, invicem habent eandem Rationem, quam $\dot{u}$, $\dot{x}$, $\dot{y}$, & $\dot{z}$.

Jam, quia Momenta, *ex. gr.*, $\dot{x}o$, & $\dot{y}o$, sunt Incrementa in-

definitè parva, quibus fluentes Quantitates x, & y, augentur per indefinitè parva Temporis intervalla, ex eo sequitur has Quantitates x, & y, post indefinitè parva Temporis spatia evasisse $x + \dot{x}o$, & $y + \dot{y}o$. Æquatio verò, quæ quibuscumque Temporibus indiscriminatim exprimit Relationem fluentium Quantitatum, æquè bene exprimet Relationem, quæ intercedit inter $x + \dot{x}o$, & $y + \dot{y}o$, ac eam, quæ est inter x, & y, ita ut in eâdem Æquatione ponere liceat $x + \dot{x}o$, & $y + \dot{y}o$, pro x, & y.

Quamobrem, sit Æquatio $x^3 - axx + axy - y^3 = 0$, in eâ substitue $x + \dot{x}o$, & $y + \dot{y}o$, ipsis x, & y, obtinebis.

$$\left.\begin{array}{l} x^3 + 3xx\dot{x}o + 3x\dot{x}o\dot{x}o + \dot{x}^3o^3 \\ - axx - 2ax\dot{x}o - a\dot{x}o\dot{x}o \\ + axy + ay\dot{x}o + a\dot{x}o\dot{y}o \\ + ax\dot{y}o \\ - y^3 - 3yy\dot{y}o - 3y\dot{y}o\dot{y}o - \dot{y}^3o^3 \end{array}\right\} = 0$$

Sed, per hypothesim, est $x^3 - axx + axy - y^3 = 0$, expunge igitur hos Terminos, ceterósque divide per o & restabit $3xx\dot{x} - 2ax\dot{x} + ay\dot{x} + ax\dot{y} - 3yy\dot{y} + 3x\dot{x}\dot{x}o - a\dot{x}\dot{x}o + a\dot{x}\dot{y}o - 3y\dot{y}\dot{y}o + \dot{x}^3oo - \dot{y}^3oo = 0$: Cùm autem finxerimus o Quantitatem infinitè parvam, ut exponere posset Quantitatum Momenta, Termini in eam ducti pro nihilo possunt haberi cum aliis collati; eos igitur negligo, & superest $3xx\dot{x} - 2ax\dot{x} + ay\dot{x} + ax\dot{y} - 3yy\dot{y} = 0$, ut antea inveneramus in Exemplo I.

Hìc observandum venit, quòd semper evanescunt, cùm Termini qui per o multiplicati non sunt, tùm ii qui multiplicati sunt per o, duarum aut plurium Dimensionum; & quòd reliqui Termini divisi per o, semper acquirunt formam, quam habere debebant secundùm Regulam superiorem. Quòd erat ostendendum.

His

His autem demonſtratis, facilè ſequentur reliqua, quæ complectitur Regula, ut, quòd Æquatio eadem complecti poteſt plures fluentes Quantitates, & quòd Termini duci poſſunt non ſolùm in Indices fluentium Quantitatum, ſed etiam in quamcunque aliam Progreſſionem arithmeticam, ita ut in Operatione eadem ſit differentia Terminorum juxta ſingulas fluentes Quantitates, & Progreſſio diſponatur ſecundùm ordinem Dimenſionum uniuſcujuſque Fluentis. His conceſſis, quæ præterea docentur in Exemplis III., IV., & V., ſatìs per ſemet ipſa patebunt.

PROBL. II.

Datâ Æquatione, quæ contineat Quantitatum Fluxiones, invenire quam Relationem habeant inter ſe hæ Quantitates Fluentes.

SOLUTIO PECULIARIS.

Cùm hoc Problema ſit ſuperioris converſum, reſolvi debet per Operationes contrarias; ſcilicet, Termini ducti in $\dot{x}$ diſponi debent juxta Dimenſiones x, & dividi per $\frac{\dot{x}}{x}$, & deindè per Numeros Dimenſionum eorum, aut fortaſſe per aliquam aliam Progreſſionem arithmeticam: Tùm, eâdem operâ repetitâ pro Terminis multiplicatis per $\dot{u}$, $\dot{y}$, vel $\dot{z}$, Aggregatum ſic emergens poni debet æquale nihilo, rejectis Terminis ſupervacuis.

EXEMPLUM.

Proponatur Æquatio $3xx\dot{x} - 2ax\dot{x} + ay\dot{x} - 3yy\dot{y} + ax\dot{y} = 0$, Operatio fiet, ut hìc vides.

Divide $3xx\dot{x} - 2ax\dot{x} + ay\dot{x}$	Divide $- 3yy\dot{y}$ * $+ ax\dot{y}$
Per $\frac{\dot{x}}{x}$	Per $\frac{\dot{y}}{y}$
Quotiens est $3x^3 - 2axx + ayx$, quem divide per 3 ; 2 ; 1	Quotiens est $- 3y^3$ * $+ axy$, quem divide per 3 ; 2 ; 1
Quotiens est $x^3 - axx + axy$	Quotiens est $- y^3$ * $+ axy$

Igitur Aggregatum $x^3 - axx + axy - y^3 = o$, exprimet petitam Relationem Quantitatum x, & y.

Hic animadvertendum est, quòd etiamsi Terminus axy bis occurrat, illum tamen bis non adscribo Summæ $x^3 - axx + axy - y^3 = o$, sed alterum rejicio ut Terminum redundantem. Eodem pacto, si quando Terminus aliquis bis recurrit, (aut pluriès, si quando idem Terminus complectitur diversas Quantitates fluentes,) semèl scribi debet in Terminorum summâ.

Alia, quæ fuissent observanda, permittam solertiæ Artificis ; nam supervacaneum esset nimis diu in hoc argumento hærere : siquidem hoc pacto Problema non semper solvi potest. Unum tamen addam, videlicet, quòd si, postquam Fluentium Relationem inveneris hâc Methodo, regredi potes per Probl. I. ad propositam Æquationem Fluentes involventem, certò noscis Opus esse rectum, aliàs non. Sic in Exemplo proposito, si ex inventâ Æquatione $x^3 - axx + axy - y^3 = o$ quæro, per primum Problema, Relationem Fluxionum $\dot{x}$, & $\dot{y}$, pervenio ad propositam Æquationem $3xx\dot{x} - 2ax\dot{x} + ay\dot{x} + ax\dot{y} - 3yy\dot{y} = o$; undè constat Æquationem $x^3 - axx + axy - y^3 = o$ eam esse quam petebamus. Sed, propositâ Æquatione $x\dot{x} - \dot{y}x + a\dot{y} = o$, Methodus præscripta præbet $\frac{1}{2}xx - yx + ay = o$, Æquationem, quæ exponere deberet Relationem inter x, & y ; sed quæ ad hoc inepta est, quia hinc, per Probl. I., exculditur $x\dot{x} - \dot{y}x - x\dot{y} + a\dot{y} = o$, quæ Æquatio differt à propositâ.

His autem perfunctoriè præmissis aggredior generalem solutionem.

P R Æ-

PRÆPARATIO IN SOLUTIONEM.

Principio animadvertendum eſt, quòd in propoſitâ Æquatione ſymbola Fluxionum, (ſunt enim Quantitates diverſi generis ab iis, quarum Fluxiones ſunt,) in ſingulis Terminis aſcendere debent ad æquè altas Dimenſiones: ſi quando autem res aliter ſe habet, aſſumenda pro Unitate eſt aliqua Fluxio cujuſvis fluentis Quantitatis, & per eam Termini minùs alti ſunt multiplicandi totiès quotiès opus eſt, ut ſymbola Fluxionum perveniant ad eundem Dimenſionum numerum in omnibus Terminis.

Sit, *ex. gr.*, Æquatio $\dot{x} + \dot{x}\dot{y}\dot{y} - a\dot{x}\dot{x} = 0$, pro Unitate accipienda eſt Fluxio $\dot{z}$ tertiæ cujuſlibet Quantitatis fluentis z, & per eam primus Terminus $\dot{x}$ ſemèl, ultimus autem axx bis multiplicati concipiendi ſunt; ut Fluxiones in iis ad tot Dimenſiones aſcendant, ad quot in ſecundo Termino $\dot{x}\dot{x}\dot{y}$; non ſecus, ac ſi propoſita Æquatio deducta fuiſſet ab hâc $\dot{x}\dot{z} + \dot{x}\dot{x}\dot{y} - a\dot{x}\dot{x}\dot{z}\dot{z} = 0$, fingendo $\dot{z} = 1$. Haud alitèr in Æquatione $\dot{x}\dot{y} = \dot{y}\dot{y}$, concipi debet $\dot{x}$ eſſe Unitatem, per quam Terminus yy multiplicandus eſt.

Jam Æquationes, quæ ſolùm duas fluentes Quantitates complectuntur, & eæ pari Dimenſionum numero ubique gaudent, ſemper ita diſponi poſſunt, ut ad unam partem ſit Ratio Fluxionum, (puta, $\frac{\dot{y}}{\dot{x}}$, aut $\frac{\dot{x}}{\dot{y}}$, vel $\frac{\dot{z}}{\dot{x}}$, &c.), & ad aliam valor hujus Rationis expreſſus ſimplici Termino algebraïco, ut $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = 2 + 2x - y$. Et, cùm peculiaris ſupra tradita Solutio adhiberi nequit, ſemper Æquationes hâc formâ donandæ ſunt.

Quapropter, ſi quando in Rationis hujus valore aliquis Terminus im-

implicatus eſt Denominatore complexo aut radicali Signo, aut ſi quando Ratio ipſa eſt Radix affectæ Æquationis, antequam Opus aggrediare, debes Reductionem facere, ſive per Diviſionem ſive per Radicis extractionem ſive per Æquationis affectæ Reſolutionem, ut ſupra docuimus.

Proponatur, *ex. gr.*, Æquatio $a\dot{y} - x\dot{y} - a\dot{x} + x\dot{x} - y\dot{x} = 0$, primùm per Reductionem ea fit $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = 1 + \frac{y}{a-x}$, aut $\frac{\dot{x}}{\dot{y}} = \frac{a-x}{a-x+y}$.

In prima hypotheſi, redigo Terminum $\frac{y}{a-x}$, cujus Denominator eſt compoſita Quantitas $a - x$, ad infinitam ſimplicium Terminorum Seriem $\frac{y}{a} + \frac{xy}{aa} + \frac{xxy}{a^3} + \frac{x^3y}{a^4}$; &c., (quæ Reductio fit dividendo Numeratorem y per Denominatorem $a - x$,) unde excudo $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = 1 + \frac{y}{a} + \frac{xy}{aa} + \frac{xxy}{a^3} + \frac{x^3y}{a^4}$; &c., cujus ope determinanda eſt Relatio inter x & y.

Eodem pacto, ſi daretur Æquatio $\dot{y}\dot{y} = \dot{x}\dot{y} + \dot{x}\dot{x}xx$, aut $\frac{\dot{y}\dot{y}}{\dot{x}\dot{x}} = \frac{\dot{y}}{\dot{x}} + xx$, aut, per ulteriorem Reductionem, $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = \frac{1}{2} \pm \sqrt{\frac{1}{4} + xx}$ extraherem quadratam Radicem Terminorum $\frac{1}{4} + xx$, & obtinerem Seriem infinitam $\frac{1}{2} + xx - x^4 + 2x^6 - 5x^8 + 14x^{10}$; &c., quam ſi ſubſtituerem pro $\pm \sqrt{\frac{1}{4} + xx}$, haberem $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = 1 + xx - x^4 + 2x^6 - 5x^8 + 14x^{10}$; &c., aut $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = -xx + x^4 - 2x^6 + 5x^8 - 14x^{10}$; &c., prout $\sqrt{\frac{1}{4} + xx}$ additur ipſi $\frac{1}{2}$, vel ab eo ſubtrahitur.

Haud

Haud secus, propositâ Æquatione $\dot{y}^3 + ax\dot{x}x\dot{y} + aa\dot{x}x\dot{y} - x^3\dot{x}^3 - 2a^3\dot{x}^3 = 0$, aut $\frac{\dot{y}^3}{\dot{x}^3} + ax\frac{\dot{y}}{\dot{x}} + aa\frac{\dot{y}}{\dot{x}} - x^3 - 2a^3 = 0$; extraho Radicem cubicæ Æquationis affectæ, undè fit $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = a - \frac{x}{4} + \frac{xx}{64a} + \frac{131x^3}{512aa} + \frac{509x^4}{16384a^3}$; &c., ut jam inveneramus.

Hìc autem observandum est, quòd in compositorum censum refero solùm Terminos illos, qui compositi sunt respectu fluentium Quantitatum. Simplices enim reputo Quantitates, quæ compositæ sunt tantùm quoad Quantitates datas; quia reduci possunt ad Quantitates simplices, ponendo eas æquales alicui datæ Quantitati. Quapropter Quantitates $\frac{ax+bx}{c}$; $\frac{x}{a+b}$; $\frac{bcc}{ax+bx}$; $\frac{b^4}{axx+bxx}$; $\sqrt{ax+bx}$; &c., mihi simplices sunt, quia omnes reducere possum ad Quantitates simplices $\frac{ex}{c}$; $\frac{x}{e}$; $\frac{bcc}{ex}$; $\frac{b^4}{exx}$; $\sqrt{ex}$; (vel $e^{\frac{1}{2}}x^{\frac{1}{2}}$,) supponendo $a+b=e$.

Præterea, quò faciliùs una ex fluentibus Quantitatibus ab aliâ distingui possit, Fluxionem eam, quæ in Rationis Numeratore est, non impropriè vocari potest *Relata Quantitas*; ea verò, quæ est in Denominatore & cui prior comparatur, *Correlata*: Quin etiam Quantitates ipsæ fluentes iisdem respectivè Nominibus insigniri possunt. Et, ut sequentia meliùs intelligantur, concipere licet *Correlatam* Quantitatem esse Tempus, aut quamlibet aliam Quantitatem æquabiliter fluentem, per quam Tempus exponitur & mensuratur: Aliam verò, *Relatam* scilicet Quantitatem, esse spatium Tempore illo descriptum à re, vel Puncto gaudente Motu sive accelerato sive retardato; ac Problematis sensum esse, quòd Velocitate Motûs datâ ad quodcumque Temporis momentum, spatium descriptum per totum Tempus est determinandum.

Æquationes autem, quæ ad hoc Problema pertinent, ad tres Ordines revocari possunt.

Primus continet eas, in quibus inveniuntur duæ Quantitatum Fluxiones, & altera folùm ex earum Fluentibus.

Secundus illas quæ duas involvunt fluentes Quantitates, fimùl cùm earum Fluxionibus.

Tertius denique eas in quibus funt Fluxiones plurium quàm duarum Quantitatum.

Quibus præmiffis, tranfeo ad folutionem trium horum Problematis cafuum.

SOLUTIO CASUS I.

Statue fluentem Quantitatem, quæ unica eft in Æquatione, effe *Correlatam*, & Æquatione huic hypothefi aptatâ, (ponendo fcilicet hinc folam Rationem, quam habet Fluxio alterius Quantitatis ad hujus Fluxionem, & inde valorem hujus Rationis in fimplicibus Terminis,) multiplica valorem Rationis, quæ inter Fluxiones intercedit, per *Correlatam* Quantitatem; deindè divide fingulos hujus valoris Terminos per numerum Dimenfionum, ad quas elevata eft Quantitas ipfa *Correlata*, & id, quod fic affequeris, æquivalet alteri fluenti Quantitati.

Sic, propofitâ Æquatione $\dot{y}\dot{y} = \dot{x}\dot{y} + \dot{x}\dot{x}xx$, fuppono quòd x fit *Correlata* Quantitas, &, factâ Æquationis Reductione accomodatâ huic hypothefi, reperio $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = 1 + xx - x^4 + 2x^6$; &c. Jam multiplico valorem $\frac{\dot{y}}{\dot{x}}$ per x, undè affequor $x + x^3 - x^5 + 2x^7$; &c., quos Terminos fingulos divido per numerum Dimenfionum, quibus afficiuntur, & inde conficitur $x + \frac{1}{3}x^3 - \frac{1}{5}x^5 + \frac{2}{7}x^7$; &c., quam Quantitatem pono $= y$, & hâc Æquatione definietur Relatio inter x, & y. Quod petebatur.

Paritèr, fit Æquatio $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = a - \frac{x}{4} + \frac{xx}{64a} + \frac{131x^3}{512aa}$; &c., hinc habebis

habebis $y = ax - \frac{xx}{8} + \frac{x^3}{192a} + \frac{131x^4}{2048aa}$; &c., Æquationem, quæ determinat Relationem ipsarum x, & y.

Item, Æquatio $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = \frac{1}{x^3} - \frac{1}{xx} + \frac{a}{x^{\frac{1}{2}}} - x^{\frac{1}{2}} + x^{\frac{3}{2}}$; dat $y = -\frac{1}{2xx} + \frac{1}{x} + 2ax^{\frac{1}{2}} - \frac{2}{3}x^{\frac{3}{2}} + \frac{2}{5}x^{\frac{5}{2}}$; nam, duc valorem $\frac{\dot{y}}{\dot{x}}$ in x, fiet $+\frac{1}{xx} - \frac{1}{x} + ax^{\frac{1}{2}} - x^{\frac{3}{2}} + x^{\frac{5}{2}}$, aut $x^{-2} - x^{-1} + ax^{\frac{1}{2}} - x^{\frac{3}{2}} + x^{\frac{5}{2}}$; quibus Terminis divisis per numerum Dimensionum, orietur valor y, ille idem, quem supra invenimus.

Haud secùs, ex Æquatione $\frac{\dot{x}}{\dot{y}} = \frac{2bbc}{\sqrt{ay^3}} + \frac{3yy}{a+b} + \sqrt{by+cy}$, assequor $x = -\frac{4bbc}{\sqrt{ay}} + \frac{y^3}{a+b} + \frac{2}{3}\sqrt{by^3+cy^3}$; quia valor ipsius $\frac{\dot{x}}{\dot{y}}$ multiplicatus per y, gignit $\frac{2bbc}{\sqrt{ay}} + \frac{3y^3}{a+b} + \sqrt{by^3+cy^3}$; aut $2bbca^{-\frac{1}{2}}y^{-\frac{1}{2}} + \frac{3}{a+b}y^3 + \sqrt{b+c} \times y^{\frac{3}{2}}$; undè conficitur valor x, dividendo per numerum Dimensionum cujusque Termini.

Eodem pacto $\frac{\dot{y}}{\dot{z}} = z^{\frac{2}{3}}$ dat $y = \frac{3}{5}z^{\frac{5}{3}}$; & $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = \frac{ab}{cx^{\frac{1}{3}}}$ præbet $y = \frac{3abx^{\frac{2}{3}}}{2c}$. Sed Æquatio $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = \frac{a}{x}$ dat $y = \frac{a}{0}$; nam, si $\frac{a}{x}$ multiplicetur per x conficitur a, & si a dividatur per numerum Dimensionum x, videlicet per o, habetur $\frac{a}{0}$, quæ Quantitas infinita debet esse valor y.

Quapropter, si quando Terminus huic similis occurrit in valore

ipſius $\frac{\dot{y}}{x}$, id eſt, Fractio, cujus Denominator involvit *Correlatam* Quantitatem unius Dimenſionis, ipſi *Correlatæ* Quantitati ſubſtitue aggregatum ex eâ & quâcumque datâ ad libitum aſſumendâ, vel earum differentiam: Hoc enim pacto ſervabitur in Æquatione ſic effictâ Relatio, quæ erat in Æquatione primò propoſitâ, & infinita *Relata* Quantitas minuetur infinitâ ſuimet parte, & finita fiet, expreſſa tamen Terminis numero infinitis.

Quocirca, propoſitâ Æquatione $\frac{\dot{y}}{x} = \frac{a}{x}$; ſi pro x ſcribis $b+x$, Quantitate b ad libitum aſſumptâ, reperies $\frac{\dot{y}}{x} = \frac{a}{b+x}$, & per Diviſionem $\frac{\dot{y}}{x} = \frac{a}{b} - \frac{ax}{bb} + \frac{axx}{b^3} - \frac{ax^3}{b^4}$; &c. Nunc autem Regula nuper tradita dat $y = \frac{ax}{b} - \frac{axx}{2bb} + \frac{ax^3}{3b^3} - \frac{ax^4}{4b^4}$; &c., ad exponendam Relationem, quæ eſt inter x, & y.

Itidem, ſi habeas Æquationem $\frac{\dot{y}}{x} = \frac{2}{x} + 3 - xx$, ſi, (quia adeſt Terminus $\frac{2}{x}$,) ſcribas $1 + x$ pro x, orietur $\frac{\dot{y}}{x} = \frac{2}{1+x} + 2 - 2x - xx$. Jam, reducendo $\frac{2}{1+x}$ in infinitam Seriem $2 - 2x + 2xx - 2x^3 + 2x^4$; &c., conſequeris $\frac{\dot{y}}{x} = 4 - 4x + xx - 2x^3 + 2x^4$; &c.; &, juxta Regulam, $y = 4x - 2xx + \frac{1}{3}x^3 - \frac{1}{2}x^4 + \frac{2}{5}x^5$; &c., pro Relatione x, & y.

Eâdem ratione, propoſitâ Æquatione $\frac{\dot{y}}{x} = x^{-\frac{1}{2}} + x^{-1} - x^{\frac{1}{2}}$;

quia

quia in eâ video Terminum x^{-1}, (vel $\frac{1}{x}$,) tranſmuto x ponendo $1 - x$ pro eo, undè fit $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = \frac{1}{\sqrt{1-x}} + \frac{1}{1-x} - \sqrt{1-x}$.

Jam verò Terminus $\frac{1}{1-x}$ producit $1 + x + xx + x^3$; &c., ac Terminus $\sqrt{1-x}$ æquivalet $1 - \frac{1}{2}x - \frac{1}{8}xx - \frac{1}{16}x^3$; &c., & idcirco $\frac{1}{\sqrt{1-x}}$, aut $\frac{1}{1 - \frac{1}{2}x - \frac{1}{8}xx - \frac{1}{16}x^3;\ \&c.}$, idem eſt ac $1 + \frac{1}{2}x + \frac{3}{8}xx + \frac{5}{8}x^3$; &c. : His ergo valoribus ſubſtitutis, obtinebis $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = 1 + 2x + \frac{3}{2}xx + \frac{27}{16}x^3$; &c., ac, per Regulam, $y = x + xx + \frac{1}{2}x^3 + \frac{27}{64}x^4$; &c.; atque ita porrò.

Quin etiam in aliis caſibus, aliquando concinniori formâ donantur Æquationes, ſimili fluentis Quantitatis tranſmutatione; ut, ſi proponeretur Æquatio $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = \frac{ccx}{c^3 - 3ccx + 3cxx - x^3}$, pro x ſcribo $c - x$, & aſſequor $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = \frac{c^3 - ccx}{x^3}$, aut $\frac{c^3}{x^3} - \frac{cc}{xx}$, & hinc, per Regulam, $y = -\frac{c^3}{2xx} + \frac{cc}{x}$; ſed harum tranſmutationum uſus magis patebit ex ſequentibus.

SOLUTIO CASUS II.

PRÆPARATIO.

Hactenus de Æquationibus, quæ unam involvunt Fluentem: Sed quando ambæ apparent in Æquatione, Æquatio illa primùm reducenda eſt ad præſcriptam formam, ponendo hinc Fluxionum Rationem,

 tionem,

tionem, inde Aggregatum ex ſimplicibus Terminis, cui Fluxionum Ratio æqualis eſt.

Et, præterea, ſi quis Æquationis ita reductæ Terminus eſt Fractio denominata à Quantitate fluente, hic liberari debet à tali Denominatore per ſupra memoratam fluentis Quantitatis tranſmutationem.

Hoc pacto, propoſitâ Æquatione $ax\dot{y} - xy\dot{x} - aa\dot{x} = 0$, vel $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = \frac{y}{a} + \frac{a}{x}$, ob Terminum $\frac{a}{x}$ aſſumo b ad libitum, & pro x ſcribo $b + x$ ſive $b - x$, aut $x - b$: ſi ſcriberem $b + x$, fieret $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = \frac{y}{a} + \frac{a}{b + x}$. Tunc autem Termino $\frac{a}{b + x}$ in Seriem infinitam per Diviſionem diducto, aſſequerer $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = \frac{y}{a} + \frac{a}{b} - \frac{ax}{bb} + \frac{axx}{b^3} - \frac{ax^4}{b^4}$; &c.

Haud aliter, Æquatione $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = 3y - 2x + \frac{x}{y} - \frac{2y}{xx}$ propoſitâ, ſi propter Terminos $\frac{x}{y}$ & $\frac{2y}{xx}$ ſcriberem $1 - y$ pro y; & $1 - x$ pro x, oriretur $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = 1 - 3y + 2x + \frac{1 - x}{1 - y} + \frac{2y - 2}{1 - 2x + xx}$. Atqui Terminus $\frac{1 - x}{1 - y}$, per Diviſionem in infinitum, dat $1 - x + y - xy + yy - xyy + y^3 - xy^3$; &c., ac Terminus $\frac{2y - 2}{1 - 2x + xx}$, per ſimilem Diviſionem, præbet $2y - 2 + 4xy - 4x + 6xxy - 6xx + 8x^3y - 8x^3 + 10x^4y - 10x^4$; &c.: Igitur $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = -3x + 3xy + yy - xyy + y^3 - xy^3$; &c., $+ 6xxy - 6xx + 8x^3y - 8x^3 + 10x^4y - 10x^4$; &c.

REGU-

R E G U L A.

Æquatione ſic præparatâ, (quatenus opus eſt,) diſpone Terminos juxta Dimenſiones fluentium Quantitatum, primò ponens eos, qui *Relatâ* Quantitate non ſunt affecti, deindè eos, qui minimâ ejus Dimenſione ſunt implicati, & ſic deinceps. Eodem pacto in ſingulos ordines diſtribue Terminos juxta Dimenſiones *Correlatæ* Quantitatis, eóſque, qui primum ordinem conſtituunt, (qui nempe ſunt immunes à *Relatâ* Quantitate,) ſcribe, ita ut faciant lateralem Seriem à ſiniſtrâ dextram versùs, & reliquos, ita ut componant Seriem deſcendentem in ſiniſtrâ Columnâ, ut indicant ſubjectæ Tabellæ. Quibus ita præparatis, multiplica primum aut infimum Terminum prioris ordinis per *Correlatam* Quantitatem, & divide Productum per numerum ſuarum Dimenſionum, & quod hinc fit pone in Quotiente; erit enim primus Terminus valoris *Relatæ* Quantitatis: Tunc illum ſubſtitue in Terminis Æquationis, quæ jam poſita fuerat in ſiniſtrâ Columnâ pro *Relatâ* Quantitate, & ex Termino, qui tunc infimus erit, obtinebis ſecundum Quotientis Terminum eâdem ratione, quâ priorem aſſecutus fueras. Et hâc Operatione repetitâ Quotientem produces quoùſque volueris. Sed hoc magis perſpicuum fiet uno aut altero Exemplo.

E X E M P L. I.

Sit Æquatio $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = 1 - 3x + y + xx + xy$, cujus Terminos $1 - 3x + xx$ non affectos *Relatâ* Quantitate diſpoſitos vides in lateralem Seriem primo loco, & reliquos y & xy in ſiniſtrâ Columnâ.

	$+1 - 3x + xx$
$+y$	$* + x - xx + \frac{1}{3}x^3 - \frac{1}{6}x^4 + \frac{1}{30}x^5$; &c.
$+xy$	$* \quad x + xx - x^3 + \frac{1}{3}x^4 - \frac{1}{6}x^5 + \frac{1}{30}x^6$; &c.
Aggreg.	$+1 - 2x + xx - \frac{2}{3}x^3 + \frac{1}{6}x^4 - \frac{4}{30}x^5$; &c.
$y =$	$+x - xx + \frac{1}{3}x^3 - \frac{1}{6}x^4 + \frac{1}{30}x^5 - \frac{1}{45}x^6$; &c.

Nunc

Nunc priùs multiplico primum Terminum 1 in *Correlatam* Quantitatem x, undè conficitur x, quam Quantitatem divisam per Dimensionum numerum 1 colloco in Quotiente inferiùs scripto. Deindè, substituendo hunc Terminum pro y in Terminis margini appositis $+y$, & $+xy$, reperio $+x$, & $+xx$, quos scribo è conspectu ipsorum $+y$, & $+xy$, dextram versùs. Jam è reliquis segrego Terminos infimos $-3x$, & $+x$ quorum summa $-2x$ ducta in x evadit $-2xx$, & divisa per Dimensionum numerum 2 fit $-xx$, & hic Terminus secundus est valoris y Quotienti adscribendus. Postea sumo pariter hunc Terminum ad perficiendum valorem marginalium Terminorum $+y$, & $+xy$, undè assequor $-xx$, & $-x^3$, Terminos addendos ipsis $+x$, & $+xx$ jam adscriptis. Quo facto, rursus excerpo Terminos, qui nunc sunt infimi $+xx$, $-xx$, & $+xx$, quos in unum $+xx$ colligo, & indè educo $+\frac{1}{3}x^3$, (agendo ut antea,) tertium Terminum addendum valori ipsius y. Iterùm, posito hoc Termino $+\frac{1}{3}x^3$ in Terminorum marginalium valore, ex Terminis jam infimis $+\frac{1}{3}x^3$ & $-x^3$ simùl additis obtineo $-\frac{1}{6}x^4$ pro quarto Termino valoris y. Et sic in infinitum.

EXEMPL. II.

Eodem pacto, si determinanda foret Relatio x, & y, ex Æquatione $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = 1 + \frac{y}{a} + \frac{xy}{aa} + \frac{xxy}{a^3} + \frac{x^3y}{a^4}$; &c., quæ Series supponitur progredi in infinitum, pono 1 in altissimo loco, & Terminos reliquos in sinistrâ Columnâ, & persequor Opus ut videtur in apposito Diagrammate.

$+1$

	$+ 1.$
$+\frac{y}{a}$	$* + \frac{x}{a} + \frac{xx}{2aa} + \frac{x^3}{2a^3} + \frac{x^4}{2a^4} + \frac{x^5}{2a^5}$; &c.
$+\frac{xy}{aa}$	$* \quad * + \frac{xx}{aa} + \frac{x^3}{2a^3} + \frac{x^4}{2a^4} + \frac{x^5}{2a^5}$; &c.
$+\frac{xxy}{a^3}$	$* \quad * \quad * + \frac{x^3}{a^3} + \frac{x^4}{2a^4} + \frac{x^5}{2a^5}$; &c.
$+\frac{x^3y}{a^4}$	$* \quad * \quad * \quad * + \frac{x^4}{a^4} + \frac{x^5}{2a^5}$; &c.
$+\frac{x^4y}{a^5}$	$* \quad * \quad * \quad * \quad * + \frac{x^5}{a^5}$; &c.
&c.	
Aggregat.	$1 + \frac{x}{a} + \frac{3xx}{2aa} + \frac{2x^3}{a^3} + \frac{5x^4}{2a^4} + \frac{3x^5}{a^5}$; &c.
$y =$	$x + \frac{xx}{2a} + \frac{x^3}{2aa} + \frac{x^4}{2a^3} + \frac{x^5}{2a^4} + \frac{x^6}{2a^5}$; &c.

Propositum, puta, mihi fuerat extrahere valorem ipsius y tantùm usque ad sextam Dimensionem x; eâ de causâ inter operandum omitto omnes eos Terminos, quos ad rem non facturos prævideo, ut indicatur signo &c., quod subjunxi Seriebus intercisis.

E x e m p l. III.

Haud aliter, si proponeretur Æquatio $\frac{\dot{y}}{\dot{x}} = -3x + 3xy + yy - xyy + y^3 - xy^3 + y^4 - xy^4$; &c. $+ 6xxy - 6xx + 8x^3y - 8x^3 + 10x^4y - 10x^4$; &c., &, si producenda esset extractio valoris ipsius y, donec x ad septimam Dimensionem ascenderet, Terminos ordine disponerem, ut factum est in subjectâ Tabellâ, & Opus instituerem more solito, nisi quod, quia in sinistrâ Columnâ y invenitur non solùm unius sed duarum Dimensionum vel trium (vel etiam plusquàm trium, si quis producere vellet valorem y ultra septimam Dimensionem ipsius x,) subdo secundam & ter-

tiam Poteſtatem y gradatim protractas, quòuſque opus eſt, ut eæ, poſtquam poſitæ fuerint gradatim dexteram verſùs pro marginalium valore, ſaltem dent Terminos tot Dimenſionum, quot ad Operationem ſequentem requiri perſpicio.

	$-3x$	$-6xx$	$-8x^3$	$-10x^4$	$-12x^5$	$-14x^6$	; &c.
$+3xy$	*	*	$-\frac{9}{2}x^3$	$-6x^4$	$-\frac{75}{8}x^5$	$-\frac{273}{20}x^6$	; &c.
$+6xxy$	*	*	*	$-9x^4$	$-12x^5$	$-\frac{75}{4}x^6$	; &c.
$+8x^3y$	*	*	*	*	$-12x^5$	$-16x^6$	; &c.
$+10x^4y$	*	*	*	*	*	$-15x^6$	; &c.
&c.							
$+yy$	*	*	*	$+\frac{9}{4}x^4$	$+6x^5$	$+\frac{107}{8}x^6$	; &c.
$-xyy$	*	*	*	*	$-\frac{9}{4}x^5$	$-6x^6$	; &c.
&c.							
$+y^3$	*	*	*	*	*	$-\frac{27}{8}x^6$	; &c.
Aggregat.	$-3x$	$-6xx$	$-\frac{25}{2}x^3$	$-\frac{91}{4}x^4$	$-\frac{333}{8}x^5$	$-\frac{367}{5}x^6$	; &c.

$$y = -\frac{3}{2}xx - 2x^3 - \frac{25}{8}x^4 - \frac{91}{20}x^5 - \frac{111}{16}x^6 - \frac{367}{35}x^7 ; \text{&c.}$$

$$yy = +\frac{9}{4}x^4 + 6x^5 + \frac{107}{8}x^6 ; \text{&c.}$$

$$y^3 = -\frac{27}{8}x^6 ; \text{&c.}$$

Et hàc Methodo reperio demum $y = -\frac{3}{2}xx -$; &c. quæ eſt Æquatio petita: Sed, quia valor hic negativus eſt, apparet, quòd una

una ex Quantitatibus x, & y, decrescit cùm altera crescit. Idem dicendum est, quando una ex Fluxionibus affirmativa est, altera verò negativa.

E x e m p l. IV.

Eâdem ratione potest Æquatio resolvi, etiamsi Relata Quantitas affecta sit Dimensionibus fractis: Ut, si proponeretur indagandus valor x ex Æquatione $\frac{\dot{x}}{y} = \frac{1}{2}y - 4yy + 2yx^{\frac{1}{2}} - \frac{4}{5}xx + 7y^{\frac{5}{2}} + 2y^3$, in quâ est Terminus $2yx^{\frac{1}{2}}$, (aut $2y\sqrt{x}$,) affectus fractâ Dimensione $\frac{1}{2}$.

	$+\frac{1}{2}y \; * \; -4yy + 7y^{\frac{5}{2}} + 2y^3$
$+2yx^{\frac{1}{2}}$	$* \; * + yy \; * \; -2y^3 + 4y^{\frac{7}{2}} - 2y^4$; &c.
$-\frac{4}{5}xx$	$* \; * \; * \; * \; * \; * \; -\frac{1}{20}y^4$; &c.
Aggreg.	$+\frac{1}{2}y \; * \; -3yy + 7y^{\frac{5}{2}} \; * + 4y^{\frac{7}{2}} - \frac{41}{20}y^4$; &c.
$x = +\frac{1}{4}yy - y^3 + 2y^{\frac{7}{2}} \; * + \frac{8}{9}y^{\frac{9}{2}} + \frac{41}{100}y^5$; &c.	
$x^{\frac{1}{2}} = +\frac{1}{2}y - yy + 2y^{\frac{5}{2}} - y^3$; &c.	
$xx = +\frac{1}{16}y^4$; &c.	

Ex valore ipsius x gradatim deduco valorem $x^{\frac{1}{2}}$, (quod fit extrahendo Radicem quadratam,) ut videre potes in inferiore Diagrammatis parte, qui valor gradatim transferri & inseri potest in valore marginalis Termini $2yx^{\frac{1}{2}}$. Et hoc pacto tandem habebo Æquationem $x = \frac{1}{4}yy - y^3 + 2y^{\frac{7}{2}} + \frac{8}{9}y^{\frac{9}{2}} - \frac{41}{100}y^5$; &c., quâ x relativè ad y indefinitè exprimitur. Et sic rem peragere potes in ceteris casibus quibuslibet.

Suprà afferui, quòd hæ Solutiones perfici poffunt infinitis modis. Hoc facies affumendo ad libitum non folùm primam Quantitatem prioris Seriei, fed quamcumque aliam Quantitatem pro primo Quotientis Termino, & deindè procedendo ut antea. Sic, fi in priori ex præcedentibus Exemplis, accipis 1 tanquam primum Terminum valoris y, & fubftituis 1 pro y in marginalibus Terminis $+y$, & $+xy$, ac profequeris Operationem ut priùs, (cujus rei tentamen hìc attuli,) orietur alter valor y, nem-

	$+1 - 3x + xx$
$+y$	$+1 + 2x \quad * + x^3 + \frac{1}{4}x^4$; &c.
$+xy$	$* + x + 2xx \quad * + x^4$; &c.
Aggreg.	$+2 \quad * + 3xx + x^3 + \frac{5}{4}x^4$; &c.
$y = 1 + 2x \quad * + x^3 + \frac{1}{4}x^4 + \frac{1}{4}x^5$; &c.	

pe $1 + 2x + x^3 + \frac{1}{4}x^4$; &c. Item alter & alter orietur ex hypothefi, quòd 2, vel 3, aut quivis alius Numerus fit primus Quotientis Terminus: Vel, fi aliquod fymbolum, (puta, a,) adhibes ad repræfentandum indeterminatè primum Terminum, eâdem Operatione, (quam hìc appofui,) invenies $y = a + x + ax - xx + axx + \frac{1}{3}x^3 + \frac{2}{3}ax^3$; &c., in quâ pro a pone 1, 2, 0, $\frac{1}{2}$, aut quemcumque Numerum, affecuturus infinitis modis Relationem inter x, & y.

+ 1

	$+1-3x+xx$
$+y$	$+a+x-xx+\frac{1}{3}x^3$; &c.
	$+ax+axx+\frac{2}{3}ax^3$; &c.
$+xy$	$* +ax+xx-x^3$; &c.
	$+axx+ax^3$; &c.
Aggreg.	$+1-2x+xx-\frac{2}{3}x^3$; &c.
	$+a+2ax+2axx+\frac{5}{3}ax^3$; &c.
	$y=a+x-xx+\frac{1}{3}x^3-\frac{1}{6}x^4$; &c.
	$+ax+axx+\frac{2}{3}ax^3+\frac{5}{12}ax^4$; &c.

Obſervandum eſt, quòd, quando Quantitas extrahenda afficitur fractâ Dimenſione, (ut in quarto ex ſuperioribus Exemplis,) benè ſumetur Unitas, vel quivis alius commodus Numerus pro primo Termino; Et hoc quidem neceſſariò faciendum eſt, quando ad obtinendum valorem hujus fractæ Dimenſionis, Radix aliter extrahi nequit ob negativum ſignum; & etiam, quando nulli ſunt Termini, qui diſponi poſſint in primâ vel capitali Serie, unde primus hic Terminus deducitur.

Sic demum ad finem perduxi hoc valde intricatum & omnium aliorum difficillimum Problema, quando duæ ſolùm ſunt fluentes Quantitates unà cum Fluxionibus ſuis in propoſitâ Æquatione. Sed, præter generalem hanc Methodum, quæ ſe extendit ad omnes difficultates, aliæ ſunt plerumque breviores, quibus Opus facilius ſæpè reddi poteſt, & Lectori rem non injucundam faciam, ſiquod earum ſpecimen hìc ex abundanti referam.

I.

Cùm Quantitas resolvenda habet alicubi negativas Dimensiones, omninò necessarium non est priùs Æquationem aliâ formâ donare. Proponatur, *ex. gr.*, $\dot{y} = \frac{1}{y} - xx$, Æquatio in quâ y habet negativam Dimensionem; eam quidem convertere possum in aliam formam, *ex. gr.*, scribendo $1 + y$ pro y; Sed citiùs expedietur Resolutio Methodo, quam in suppositâ Tabellâ habes.

	$* \quad * - xx$
$\frac{1}{y}$	$1 - x + \frac{3}{2}xx$; &c.
Aggregat.	$1 - x + \frac{1}{2}xx$; &c.
	$y = 1 + x - \frac{1}{2}xx + \frac{1}{6}x^3$; &c.
	$\frac{1}{y} = 1 - x + \frac{3}{2}xx$; &c.

Hìc assumpsi Unitatem pro primo Termino valoris y, reliquos Terminos excudi ut antea; & interim hinc eduxi per partes (dividendo) valorem ipsius $\frac{1}{y}$, quem posui in valore Termini marginalis.

II.

Necessariò paritèr non requiritur, ut Dimensiones alterius fluentis Quantitatis semper affirmativæ sint. Nam, ex Æquatione $\dot{y} = 3 + 2y - \frac{yy}{x}$, sine præscriptâ Termini $\frac{yy}{x}$ Reductione obtineri potest $y = 3x - \frac{3}{2}xx + 2x^3$; &c. Et ex Æquatione $\dot{y} = -y + \frac{1}{x} - \frac{1}{xx}$, haberi potest $y = \frac{1}{x}$ pro valore ipsius y, si Operatio dirigatur juxta sequens specimen.

	$-\frac{1}{xx}+\frac{1}{x}$	
$-y$	$* -\frac{1}{x}$	
Aggregat.	$-\frac{1}{xx}$	o
$y=\frac{1}{x}$		

Hic obiter animadvertendum est, quòd inter infinitas Solutiones, quibus Æquatio potest enodari, sæpe sæpius aliqua est, quæ perducit ad finitum Quantitatis quæsitæ valorem, ut in superiori Exemplo. Hæ autem Solutiones non difficulter reperiuntur, sumpto aliquo symbolo pro primo Termino; nam, Solutione peractâ dari potest huic symbolo valor aliquis, qui totam Seriem finitam reddat.

III.

Rursùs, si valor ipsius y deducendus foret ab Æquatione $\frac{\dot{y}}{2x}+1-2x+\frac{1}{2}xx=y$, illum assequi potes, & quidem satis concinnè, Termino $\frac{\dot{y}}{2x}$ non reducto; modò supponas, (ut Analystæ faciunt,) datum id quod petitur. Sic, primum Terminum valoris y fingo $2ex$, & pono $2e$ esse numeralem Coefficientem, qui adhuc ignotus est; &, scribendo $2ex$ pro y in marginali Termino, obtineo e, quam Quantitatem pono dextram versùs, & Aggregatum $1+e$ dabit $x+ex$ pro illo ipso primo Termino, quem antea repræsentaveram symbolo $2ex$. Quapropter facio $2ex=x+ex$, & hinc deduco $e=1$; est igitur $2x$ primus valoris y Terminus $2ex$. Eodem pacto, fictitium Terminum $2fxx$ usurpo ad repræsentandum secun-

ſecundum Terminum valoris y, unde conficitur $-\frac{2}{3}$ pro valore ipſius f, & propterea ſecundus Terminus eſt $-\frac{4}{3}xx$: Haud aliter fictitius Coefficiens g in Termino tertio dabit $\frac{1}{10}$; & h in quarto præbebit o. Quocirca, cùm nullus alius Terminus ſuperſit, perſpicio peractum eſſe Opus, & valorem ipſius y eſſe accuratè $2x - \frac{4}{3}xx + \frac{1}{5}x^3$. Diagramma ſuppoſitum totam Operationem tibi ſiſtit.

	$1 - 2x + \frac{1}{2}xx$
$\frac{y}{2x}$	$e + fx + gxx + hx^3$
Aggregatum	$+1 - 2x + \frac{1}{2}xx$ $+e + fx + gxx + hx^3$
Per hypotheſim $\dot{y} = 2ex + 2fxx + 2gx^3 + 2hx^4$ Per conſequens $y = +x - xx + \frac{1}{6}x^3 + \frac{1}{4}hx^4$ $+ex + \frac{1}{2}fxx + \frac{1}{3}gx^3$ Re ipſâ $y = 2x - \frac{4}{3}xx + \frac{1}{5}x^3$	

Eodem pacto, ſi haberes $\dot{y} = \frac{3y}{4x}$, pone $y = ex^s$, ubi e denotat Coefficientem incognitum & s numerum Dimenſionum itidem incognitum. Subſtituendo ex^s pro y fiet $\dot{y} = \frac{3ex^{s-1}}{4}$, & hinc rurſus $y = \frac{3ex^s}{4s}$. Confer hos duos valores ipſius y, & invenies $\frac{3e}{4s} = e$; quocirca

quocirca $s = \frac{3}{4}$, & e eſt indefinita; igitur, aſſumptâ e ad libitum, habebis $y = e x^{\frac{3}{4}}$.

I V.

Potes aliquando etiam Operationem incipere ab altiore Quantitatis æquabilis Dimenſione, & gradatim deſcendere ad Poteſtates inferiores. Ut, ſi daretur Æquatio $\dot{y} = \frac{y}{xx} + \frac{1}{xx} + 3 + 2x - \frac{4}{x}$, velles autem incipere ab altiſſimo Termino $2x$, diſponens Seriem capitalem ordine contrario illi, quem hactenus ſervavimus; hinc demum excuderes $y = xx + 4x - \frac{1}{x}$; &c., juxta modum procedendi hìc appoſitum.

	$+ 2x + 3 - \frac{4}{x} + \frac{1}{xx}$
$+ \frac{y}{xx}$	$* + 1 + \frac{4}{x} \quad * - \frac{1}{x^3} + \frac{1}{2x^4}$; &c.
Aggreg.	$+ 2x + 4 \quad * + \frac{1}{xx} - \frac{1}{x^3} + \frac{1}{2x^4}$; &c.
$y = xx + 4x \quad * - \frac{1}{xx} + \frac{1}{2xx} - \frac{1}{6x^3}$; &c.	

Obiter obſerva, quòd in Operationis progreſſu, poteram inſeruiſſe quamcumque datam Quantitatem inter Terminos $4x$, & $-\frac{1}{x}$, pro intermedio Termino qui deeſt; & ita valor ipſius y potuiſſet exhiberi modis infinitis.

V.

Si præterea Quantitas *Relata* habet aliquem Dimensionum suarum fractum Indicem, revocari potest ad Integros, ponendo, quòd Quantitas Indice fracto affecta æqualis est alicui tertiæ Fluenti, & substituendo pro *Relatâ* Quantitate & ejus Fluxionibus Quantitatem eductam ex Æquatione fictitiâ, ejúsque Fluxiones.

Proposita sit, *ex. gr.*, Æquatio $\dot{y} = 3xy^{\frac{2}{3}} + y$, in quâ fracto Indice $\frac{2}{3}$ afficitur Quantitas *Relata*; sumptâ ad libitum Fluente aliquâ z, suppone $y^{\frac{1}{3}} = z$, vel $y = z^3$; Relatio Fluxionum, per Probl. I., erit $\dot{y} = 3zz\dot{z}$: Quapropter scribe $3zz\dot{z}$ pro $\dot{y}$, & z^3 pro y, & zz pro $y^{\frac{2}{3}}$, hinc habiturus $3zz\dot{z} = 3xzz + z^3$ aut $\dot{z} = x + \frac{1}{3}z$, ubi z fungitur officio *Relatæ* Quantitatis. Jam, extracto valore ipsius z, puta, $z = \frac{1}{2}xx + \frac{x^3}{18} + \frac{x^4}{216} + \frac{x^5}{3240}$; &c., restitue $y^{\frac{1}{3}}$ pro z, & obtinebis petitam Relationem inter x, & y, videlicet $y^{\frac{1}{3}} = \frac{1}{2}xx + \frac{1}{18}x^3 + \frac{1}{216}x^4$; &c., vel, omnia elevando ad tertiam Potestatem, $y = \frac{1}{8}x^6 + \frac{1}{24}x^7 + \frac{1}{288}x^8$; &c.

Item, si daretur Æquatio $\dot{y} = \sqrt{4y} + \sqrt{xy}$, vel $\dot{y} = 2y^{\frac{1}{2}} + x^{\frac{1}{2}}y^{\frac{1}{2}}$, facio $z = y^{\frac{1}{2}}$, sive $zz = y$, & hinc, per Probl. I., duco $2z\dot{z} = \dot{y}$; quapropter $2z\dot{z} = 2z + zx^{\frac{1}{2}}$, aut $\dot{z} = 1 + \frac{1}{2}x^{\frac{1}{2}}$; ergo, per priorem hujus Problematis Casum, est $z = x + \frac{1}{3}x^{\frac{3}{2}}$, sive $y^{\frac{1}{2}} = x + \frac{1}{3}x^{\frac{3}{2}}$, & quadrando, $y = xx + \frac{2}{3}x^{\frac{5}{2}} + \frac{1}{9}x^3$. Sed, si vis valorem y expressum infinitis modis diversis, pone $z = c + x + \frac{1}{3}x^{\frac{3}{2}}$,

$+ \frac{1}{3} x^{\frac{3}{2}}$, assumendo quemvis primum Terminum c, & habebis zz (id est y) $= cc + 2cx + \frac{2}{3} cx^{\frac{3}{2}} + xx + \frac{2}{3} x^{\frac{5}{2}} + \frac{1}{9} x^3$. Sed fortasse hæc persequens, quæ rarò usu-venient, nimis minuta scrutatus videbor.

SOLUTIO CASUS III.

Statim nos extricabimus à Problemate solvendo, quando Æquatio continet tres vel etiam plures Quantitatum Fluxiones. Nam, ad id sufficit quamlibet Relationem inter binas supponere, cùm hæc Relatio à statu quæstionis non determinatur, & hinc deduci potest Relatio, quæ est inter earum Fluxiones, ita ut exterminari possit alterutra cum Fluxione suâ. Quamobrem, si trium Quantitatum Fluxiones adsunt, una Æquatio assumenda est; duæ Æquationes, si quatuor insunt Fluxiones; atque ita porro; ita ut Æquatio proposita tandem in aliam transformetur, in quâ sint duæ Fluxiones tantummodo. Tunc autem Æquatio hæc resolvenda est ut supra, & sic detegentur Relationes aliarum Quantitatum.

Sit proposita Æquatio $2\dot{x} - \dot{z} + \dot{y}x = 0$: Ut obtineam Relationem Quantitatum x, y, & z, quarum Fluxiones $\dot{x}$, $\dot{y}$, & $\dot{z}$ sunt in Æquatione hâc, fingo Relationem quamlibet inter duas ex ipsis, puta, inter x, & y, supponendo quòd $x = y$, aut $2y = a + z$, sive $x = yy$; &c.: Sumamus $x = yy$, &, (quod hinc conficitur,) $\dot{x} = 2\dot{y}y$. Igitur Æquatio proposita, ponendo $2\dot{y}y$ pro $\dot{x}$, & yy pro x, mutatur in hanc $4\dot{y}y - \dot{z} + \dot{y}yy = 0$; & hinc educitur Relatio inter y, & z, id est, $2yy - z + \frac{1}{3} y^3 = 0$: Restitue x pro yy, & $x^{\frac{3}{2}}$ pro y^3, & invenies $2x + \frac{1}{3} x^{\frac{3}{2}} = z$. Ergo, ex infinitis modis, quibus x, y, & z, altera ad alteram, possunt referri, unus inventus fuit, qui exponitur per has Æquationes $x = yy$; $2yy + \frac{1}{3} y^3 = z$; & $2x + \frac{1}{3} x^{\frac{3}{2}} = z$.

DEMONSTRATIO.

Hoc pacto solutum est Problema, sed latet Demonstratio. Cùm autem tot & tam varia contineat hoc Problema, ut Demonstratio syntheticè sine maximis ambagibus deduci nequeat ex genuinis ejus fundamentis, sufficiet eam breviter indicare analyticè. Propositâ igitur Æquatione, & Opere peracto, tenta num ex Æquatione repertâ regredi liceat ad propositam, per Probl. I. Quod ubi accidit, constat Relationem, quæ est inter Quantitates in Æquatione repertâ, requirere Relationem, quæ est inter Fluxiones in propositâ; & vice versâ. *Q. E. D.*

Sic, Æquatione propositâ $\dot{y} = x$, ex eâ deduceretur Æquatio $y = \frac{1}{2}xx$, & ex hâc, vice versâ, per Probl. I., $\dot{y} = x\dot{x}$, aut $\dot{y} = x$, quia $\dot{x}$ sumitur pro Unitate. Eodem pacto, ex $\dot{y} = 1 - 3x + y + xx + xy$ conficitur $y = x - xx + \frac{1}{3}x^3 - \frac{1}{6}x^4 + \frac{1}{30}x^5 - \frac{1}{45}x^6$; &c., & rursus hinc, per Probl. I., $\dot{y} = 1 - 2x + xx - \frac{2}{3}x^3 + \frac{1}{6}x^4 - \frac{2}{15}x^5$; &c., qui duo valores conveniunt, ut patet substituendo $x - xx + \frac{1}{3}x^3 - \frac{1}{6}x^4 + \frac{1}{30}x^5$; &c., pro y in primo valore.

Sed in Æquationum Reductione adhibeo Operationem, cujus rationem afferendam censeo; ea consistit in alicujus fluentis Quantitatis transmutatione per ejus connexionem cum datâ Quantitate. Sint
TAB. I. (*Fig.* 4.) AE, atque *ae*, duæ Rectæ utrimque in infinitum protensæ; per quas ferantur duæ res mobiles, aut duo Puncta, quæ eodem Tempore pervenisse concipiantur in loca A, & *a*; B & *b*; C & *c*; D & *d*; &c., & Mobilis, quod fertur per AE, distantia à puncto B illius Motum ita metiatur, ut — BA, + BC, + BD, + BE successivè, & quando Mobile est in locis A, C, D, E, sint fluentes Quantitates. Pariter, sit *b* simile Punctum in alterâ Lineâ:

Tunc

Tunc igitur — BA, & — ba, erunt duæ contemporaneæ Fluentes, ut etiam + BC, & + bc; + BD, & + bd; + BE, & + be; &c. Jam, ſi Punctis B, & b, ſubſtituantur Puncta A, & c, ad quæ, velut quieſcentia, referantur Motus; tunc o, & — ca; + AB, & — cb; + AC, & o, + AD, & + cd; + AE, & + ce, erunt contemporaneæ fluentes Quantitates. Quocirca, mutatæ quidem ſunt fluentes Quantitates Additione & Subductione datarum Quantitatum AB, & ac; ſed in iis mutatæ non fuerunt neque Motuum Celeritates, neque mutua Fluxionum Relatio. Partes enim eodem Tempore genitæ AB, & ab; BC, & bc; CD, & cd; DE, & de, ſunt ejuſdem longitudinis in utrâque hypotheſi. Eodem pacto in Æquationibus has Quantitates exponentibus contemporaneæ Quantitatum partes non ideo mutantur, quia abſoluta earum magnitudo aliquâ datâ Quantitate augetur vel minuitur. Hinc patet propoſitum; etenim eò tantùm tendit Problema, ut determinentur contemporaneæ partes aut differentiæ abſolutarum Quantitatum u, x, y, aut z, deſcriptæ datâ Fluendi Ratione. Nihil autem intereſt cujuſnam abſolutæ magnitudinis ſint hæ Quantitates, dummodò earum contemporaneæ vel correſpondentes differentiæ conveniant cum propoſitâ Fluxionum Relatione.

Hujus rei ratio tradi etiam ſic algebraïcè poteſt. Propoſita ſit Æquatio $\dot{y} = yx\dot{x}$; & ſuppone $x = 1 + z$; igitur, per Probl. I., $\dot{x} = \dot{z}$; Quapropter pro $\dot{y} = yx\dot{x}$ ſcribere licet $\dot{y} = y\dot{x} + yz\dot{x}$. Nunc, quia $\dot{x} = \dot{z}$, liquet, quòd tametſi Quantitates x, & z, non ſint ejuſdem longitudinis, attamen æqualiter fluunt, reſpectivè ad y, & habent æquales unà genitas partes. Quidni igitur repræſentem eodem ſymbolo Quantitates, quarum Ratio fluendi eadem eſt, & ad determinandas earum contemporaneas differentias quidni ſcribam $\dot{y} = y\dot{x} + yx\dot{x}$, pro $\dot{y} = yx\dot{x}$.

Demum manifeſtò apparet, quomodo inveniri poſſint partes contemporaneæ ex Æquatione Fluentes involvente.

Sic adſit Æquatio $y = \frac{1}{x} + x$, &, cùm $x = 2$, ſit $y = 2\frac{1}{2}$;

L 3 at,

at, cùm $x = 3$, tunc $y = 3\frac{1}{3}$. Igitur, dum x fluit ex 2 in 3, y fluit ex $2\frac{1}{2}$ in $3\frac{1}{3}$, quapropter partes eodem Tempore descriptæ sunt $3 - 2 = 1$, & $3\frac{1}{3} - 2\frac{1}{2} = \frac{5}{6}$.

His, tanquam dicendorum fundamentis substratis, ad magis peculiaria Problemata descendam.

PROBL. III.

Quantitatum Maxima *&* Minima *determinare.*

Cùm Quantitas est omnium possibilium *Maxima*, vel *Minima*, ea, hoc ipso Temporis momento, nec retroversum fluit, nec antrorsum: Nam, si antrorsum fluere, id est, crescere posset, ante Fluxionem certè minor erat, quàm pòst; & pòst major quàm antea. Et, vice versâ, si retroversum flueret vel decresceret. Igitur quære ejus Fluxionem, per Probl. I., & eam nihilo æqualem pone.

EXEMPL. I.

Quærendus sit maximus Valor ipsius x in Æquatione $x^3 - axx + axy - y^3 = 0$; quære Relationem Fluxionum x, & y, & invenies $3x\dot{x}x - 2a\dot{x}x + a\dot{y}x + ax\dot{y} - 3\dot{y}yy = 0$: Fac $\dot{x} = 0$, restabit $ax\dot{y} - 3\dot{y}yy = 0$ vel $3yy = ax$. Hujus ope exterminabis alterutram ex Fluentibus x, & y è primariâ Æquatione, & aliam determinabis ex Æquatione hinc proveniente; & deinde ambas per $-yy + ax = 0$.

Hoc facere non aliud est, quàm multiplicare Terminos Æquationis propositæ per Dimensiones alterius fluentis Quantitatis y. Hinc deduci potest notissima Regula HUDDENII, quâ jubetur, ut ad inveniendam maximam vel minimam Quantitatem *Relatam*; Æquatio disponatur juxta Dimensiones Quantitatis *Correlatæ*, & Termini multiplicentur per aliquam arithmeticam Progressionem. Sed quia neque hæc Regula, nec ulla alia ex iis, quas vulgatas scio, se extendit

tendit ad Æquationes affectas surdis Quantitatibus, absque prævia Reductione; idcirco sequens dabo Exemplum ad hunc Casum spectans.

EXEMPL. II.

Determinanda sit maxima Quantitas y in Æquatione $x^3 - ayy + \frac{by^3}{a+y} - xx\sqrt{ay+xx} = 0$. Quære Fluxiones x, & y, quod dabit Æquationem $3xx\dot{x} - 2ay\dot{y} + \frac{3abyy\dot{y} + 2by^3\dot{y}}{aa+2ay+yy} - \frac{4ayx\dot{x} + 6x^3\dot{x} + axx\dot{y}}{2\sqrt{ay+xx}} = 0$. Jam, quia, per hypothesim, $\dot{y} = 0$, omitte Terminos ductos in $\dot{y}$, (quos ad laborem minuendum omisisse potuisses inter operandum,) & quos superstites invenies divide per $x\dot{x}$, demum habiturus $3x - \frac{2ay+3xx}{\sqrt{ay+xx}} = 0$: Hinc, Reductione facta, assequeris $4ay + 3xx = 0$, cujus ope poteris exterminare alterutram ex Quantitatibus x, & y, ex proposita Æquatione; & illa, quæ hinc exsurget, (erit autem cubica) dabit alterius valorem.

Ex hoc Problemate deduci potest Solutio sequentium.

I.

Dato Triangulo, aut Segmento cujusvis datæ Curvæ, inscribere maximum Rectangulum.

II.

Ducere maximam aut minimam rectam Lineam, quæ jacere possit inter datum Punctum & Curvam positione datam. Aut, *ex dato Puncto ducere Rectam, quæ ad rectos Angulos occurrat Curvæ.*

III.

Ducere rectam Lineam maximam aut minimam earum, quæ transeunt per datum Punctum, & jacent inter duas alias Lineas sive Rectas, sive Curvas.

IV. Ex-

I V.

Ex Puncto dato in Parabolâ Rectam excitare, quæ Parabolam secet sub Angulo omnium maximè obliquo. Idémque facere in aliis Curvis.

V.

Determinare Curvarum Vertices, earum maximas aut minimas latitudines, Puncta, in quibus partes gyrantes sese mutuò secant; &c.

V I.

Invenire Puncta Curvarum, in quibus eæ maximè vel minimè curvæ sunt.

V I I.

In datâ Ellipsi reperire minimum Angulorum, quo Ordinatæ earum Diametrum secent.

V I I I.

Ex omnibus Ellipsibus, quæ transire possunt per data quatuor Puncta, determinare maximam, vel eam quæ ad Circulum quàmproximè accedit.

I X.

Determinare partem sphæricæ Superficiei in remotiori Hemisphærio, quam illuminare potest Lux progrediens è magno intervallo, & refracta ab Hemisphærio proximiori.

Plura alia Problemata hujuscemodi faciliùs proponi possunt, quàm resolvi ob Calculi laborem.

PROBL.

P R O B L. I V.

Ducere Tangentes ad Curvas.

P R I M U S M O D U S.

Tangentes modis sanè variis duci possunt pro variis Relationibus, quæ inter rectas Lineas & Curvas intercedunt. Et primò quidem sit (*Fig.* 5.) B D recta Linea, vel Ordinata, faciens Angulum quemvis datum cum aliâ Rectâ A B, (quæ Basis est vel Abscissa,) & terminata ad Curvam E D. Moveatur Ordinata per spatium indefinitè parvum usque ad locum *b d*, ita ut ea augeatur Momento *c d*, cùm A B augetur Momento B *b*, cui D *c* æqualis est & parallela. Producatur D *d* donec ipsi A B occurrat in T; & hæc Linea Curvam tanget in D vel *d*, & similia erunt Triangula *dc* D, D B T, quapropter T B : B D :: D *c* (vel B *b*) : *c d*. TAB. I.

Cùm autem Relatio B D ad A B exprimatur Æquatione, quâ definitur Curvæ natura; hinc erue Fluxionum Relationem, per Probl. I. Deinde cape T B ad B D in eâdem Ratione, in quâ Fluxio ipsius A B est ad Fluxionem B D; & acta T D Curvam tanget in Puncto D.

E x e m p. I.

Si dicantur A B $= x$, & B D $= y$, earúmque Relatio exponatur per $x^3 - axx + axy - y^3 = 0$; erit Fluxionum Relatio $3xx\dot{x} - 2ax\dot{x} + ax\dot{y} + ay\dot{x} - 3yy\dot{y} = 0$; igitur $\dot{y} : \dot{x} :: 3xx - 2ax + ay : 3yy - ax ::$ BD(y) : BT. Quapropter BT $= \frac{3y^3 - axy}{3xx - 2ax + ay}$. Datur autem Punctum D; quare etiam D B, & B A, vel y, & x; ergo B T magnitudine datur, & hinc Tangens T D determinatur.

Hoc autem pacto concinnior reddi potest operandi Methodus. Propositæ Æquationis Terminos pone æquales nihilo; eos multiplica per numerum Dimensionum Ordinatæ; &, quod hinc conficitur, pone in Numeratore; deinde multiplica Terminos ejusdem Æquationis per numerum Dimensionum Abscissæ, & Productum di-

divisum per Abscissam pone in Denominatore valoris BT; tunc accipe BT versùs A, si ejus valor est affirmativus, & ad contrarias partes, si negativus.

$$\begin{matrix} 0 & & 0 & & 1 & & 3 & \\ x^3 & - & axx & + & axy & - & y^3 & = 0 \\ 3 & & 2 & & 1 & & 0 & \end{matrix}$$

Sic Æquatio $x^3 - axx + axy - y^3 = 0$, multiplicata per superiores Numeros dat, $axy - 3y^3$ pro Numeratore, & multiplicata per inferiores Numeros ac divisa per x præbet $3xx - 2ax + ay$ pro Denominatore valoris BT.

Pariter, Æquatio $y^3 - byy - cdy + bcd + dxy = 0$, (quæ exprimit naturam Parabolæ secundi generis, cujus ope CARTESIUS construxit Æquationes sex Dimensionum; Vide ejus Geometriam p. 42. *Amstel. Ed. An.* 1659,) ipso intuitu dat $\frac{3y^3 - 2byy - cdy + dxy}{dy}$, sive $\frac{3yy}{d} - \frac{2by}{d} - c + x = BT$.

Eâdem quoque ratione $aa - \frac{r}{q}xx - yy = 0$, (quæ pertinet ad Ellipsim, cujus centrum est A) præbet $\frac{-2yy}{-\frac{2r}{q}x}$, aut $\frac{qyy}{rx} = BT$; & sic de ceteris.

Notare potes, quòd nihil interest quinam sit Angulus, quem Ordinatæ faciunt cum Abscissâ.

Sed Regula hæc se non extendit, neque ad Æquationes affectas Quantitatibus surdis, neque ad Curvas mechanicas; tunc autem confugiendum est ad Methodum, quâ hæc, tanquam fundamento, innititur.

EXEMPL. II.

Sit Æquatio $x^3 - ayy + \frac{by^3}{a+y} - xx\sqrt{ay+xx} = 0$, exponens Relationem, quæ est inter AB, & BD, erítque, per Probl. I., Relatio Fluxionum $3xx\dot{x} - 2a\dot{y}y + \frac{3ab\dot{y}yy + 2by^3\dot{y}}{aa+2ay+yy} - \frac{4ay\dot{x}x - 6x^3\dot{x} - ax\dot{x}y}{2\sqrt{ay+xx}} = 0$;

quam-

quamobrem erit $3xx - \frac{4ayx - 6x^3}{2\sqrt{ay + xx}} : 2ay - \frac{3abyy - 2by^3}{aa + 2ay + yy} + \frac{axx}{2\sqrt{ay + xx}} :: (\dot{y} : \dot{x} ::)$ BD : DT.

E x e m p l. III.

Sit (*Fig.6.*) ED Conchois *Nicomedæa*, cujus Polus G, Asymptotus AT, Intervallum LD; & sit AG $= b$, LD $= c$, AB $= x$, & BD $= y$. Similia Triangula DBL, & DMG dant LB : BD :: DM : MG, id est, $\sqrt{cc - yy} : y :: x : b + y$, & idcirco $\overline{b+y} \times \sqrt{cc - yy} = xy$: Hâc Æquatione repertâ, suppono $\sqrt{cc - yy} = z$, unde consequor duas Æquationes $bz + yz = xy$, & $cc - yy = zz$, quarum ope invenio Fluxiones Quantitatum x, y, & z, per Probl. I. Prima dat $b\dot{z} + y\dot{z} + z\dot{y} = y\dot{x} + x\dot{y}$; & Secunda $-2y\dot{y} = 2z\dot{z}$, aut $z\dot{z} + y\dot{y} = 0$. Ex his autem amove $\dot{z}$, inventurus $-\frac{by\dot{y}}{z} - \frac{yy\dot{y}}{z} + z\dot{y} = y\dot{x} + x\dot{y}$; hæc autem Æquatio resoluta dat $\dot{y} : z - \frac{yy}{z} - \frac{by}{z} - x :: (\dot{y} : \dot{x} ::)$ BD : BT; atqui BD est ipsa y, ergo BT $= z - x - \frac{yy - by}{z}$, scilicet $-$ BT $=$ AL $+ \frac{\text{BL} \times \text{GM}}{\text{BL}}$, ubi signum $-$ præfixum ipsi BT denotat, quòd Punctum T sumendum est ad partes contrarias Puncto A. TAB. I.

SCHOLIUM.

Hinc patet quomodo reperiri valeat in Conchoïde Punctum, quod separat partem convexam à concavâ. Illud enim erit, cùm AT est omnium minima. Dic igitur AT $= u$; &, quia BT $= - z + x + \frac{by + yy}{z}$, erit $u = - z + 2x + \frac{by + yy}{z}$. Opus brevius rediturus pro x pone $\frac{bz + yz}{y}$, qui valor manat è supra-dictis, &

 habebis

habebis $\frac{2bz}{y} + z + \frac{by+yy}{z} = u$: Unde erui poſſunt, per Probl. I., Fluxiones $\dot{u}$, $\dot{y}$, & $\dot{z}$; ac, ſupponendo $\dot{u} = 0$, per Probl. III., invenies $\frac{2b\dot{z}}{y} - \frac{2bz\dot{y}}{yy} + \dot{z} + \frac{b\dot{y}+2y\dot{y}}{z} - \frac{by\dot{z}+zy\dot{y}}{zz} = \dot{u} = 0$. Denique, ſubſtituendo in hâc Æquatione $-\frac{y\dot{y}}{z}$ pro $\dot{z}$, & $cc - yy$ pro zz, (quos valores jam inveneramus); ac factâ Reductione legitimâ, obtinebis $y^3 + 3byy - 2bcc = 0$, cujus Æquationis Conſtructio determinabit y vel AM; & MD parallela AB acta per punctum M cadet in Punctum D Flexûs contrarii.

Quod ſi Curvæ, ad quas Tangentes ducendæ ſunt, forent mechanicæ; Quantitatum Fluxiones inveniri deberent, ut in Exempl. V. Probl. I. & cetera fieri ut ſupra.

Exempl. IV.

TAB. II. Sint (*Fig.* 7.) AC, & AD duæ Curvæ, quæ ſecant in Punctis C & D Rectam BCD applicatam Abſciſſæ AB in dato Angulo. Sint AB $= x$, BD $= y$, & $\frac{\text{Area ACB}}{1} = z$; eritque (per Probl. I. Præpar. ad Exemp. V.) $\dot{z} = \dot{x} \times$ BC.

Jam, ſit AC Circulus vel aliqua ex notis Curvis, & ad determinandam Curvam AD data ſit Æquatio involvens z, puta, $zz + azx = y^4$. Ergo, per Probl. I., $2z\dot{z} + ax\dot{z} + az\dot{x} = 4y^3\dot{y}$; &, ſcribendo $\dot{x} \times$ BC pro $\dot{z}$, erit $2z\dot{x} \times \text{BC} + a\dot{x}x \times \text{BC} + az\dot{x} = 4y^3\dot{y}$; quapropter $2z \times \text{BC} + ax \times \text{BC} + az : 4y^3 :: (\dot{y} : \dot{x} ::)$ BD : BT. Igitur, datâ naturâ Curvæ AC, Ordinatâ BC, & Areâ ACB vel z; dabitur etiam Punctum T, per quod tranſit Tangens DT.

Eodem pacto, ſi $3z = 2y$ eſt Æquatio pertinens ad Curvam AD, erit $(3\dot{z})\ 3\dot{x} \times \text{BC} = 2\dot{y}$, & ideo $3\text{BC} : 2 :: (\dot{y} : \dot{x} ::)$ BD : BT; & ſic de ceteris.

EXEMPL. V.

Sit AB $=x$, BD $=y$, ut priùs, & longitudo Curvæ AC $=z$; & actâ Tangente quâvis, ut Ct, erit Bt : Ct : : $\dot{x}$: $\dot{z}$, aut $\dot{z}=\frac{\dot{x}\times Ct}{Bt}$.

Nunc altera Curva AD, ad quam Tangens est ducenda, definiatur aliquâ datâ Æquatione involvente z; *ex. gr.*, $z=y$, quocirca $\dot{z}=\dot{y}$, ergo Ct : tB : : ($\dot{y}$: $\dot{x}$: :) DB : BT. Invento autem Puncto T, duci potest Tangens DT.

Pariter, supponendo $xz=yy$, fiet $x\dot{z}+z\dot{x}=2y\dot{y}$, unde, scribendo $\frac{\dot{x}\times Ct}{Bt}$ pro $\dot{z}$, conficietur $\frac{x\dot{x}\times Ct}{Bt}+z\dot{x}=2y\dot{y}$, & hinc $z+\frac{x\times Ct}{Bt}:2y$: : BD : DT.

EXEMPL. VI.

Sit (*Fig.* 8.) AC Circulus, aut quæcumque alia Curva cognita, cujus Tangens est Ct; & sit AD alia Curva, cujus Tangens agi debet, & quæ definitur assumendo AB æqualem Arcui AC; Síntque CE, BE Ordinatæ ad AB sub quovis dato Angulo; & Relatio, quæ est inter BD, & CE vel EA, exprimatur Æquatione aliquâ. TAB. II.

Nunc dic AB vel AC $=x$, BD $=y$, AE $=z$, & CE $=u$.

Liquet, quòd $\dot{u}$, $\dot{x}$, & $\dot{z}$, Fluxiones ipsarum CE, AC, & AE, eandem inter se Rationem habent ac CE, Ct, & Et; quapropter $\frac{\dot{x}\times CE}{Ct}=\dot{u}$, & $\frac{\dot{x}\times Et}{Ct}=\dot{z}$.

Jam, detur Æquatio quævis definiens Curvam AD, puta, $y=z$. Igitur $\dot{y}=\dot{z}$; ergo Et: tC : : ($\dot{y}$: $\dot{x}$: :) DB : BT.

Aut data Æquatio sit $y = z + u - x$, unde assequemur $\dot{y} = (\dot{z} + \dot{u} - \dot{x} =)\ \dot{x} \times \frac{CE + Et - tC}{Ct}$, & idcirco $CE + Et - tC : Ct :: (\dot{y} : \dot{x} ::)\ DB : BT$.

Aut denique detur Æquatio $ayy = u^3$, quæ progignet $2a\dot{y}y = (3uu\dot{u} =)\ 3uu\dot{x} \times \frac{CE}{Ct}$: Hinc autem conficitur $3uu \times CE : 2ay \times Ct :: DB : BT$.

Exempl. VII.

TAB. II. Sit (*Fig.* 9.) FC Circulus, quem CS tangit in C, & sit FD Curva, quæ definitur assumpta aliquâ Relatione inter Ordinatam DB & Arcum FC terminatum ab AD ductâ per Centrum. Tunc, demissâ CE ordinatim ad Circulum, dic AC vel AF $= 1$, AB $= x$, BD $= y$, AE $= z$, EC $= u$, & CF $= t$; hinc habebis $\dot{z}t = (\dot{t} \times \frac{EC}{SC} =)\ \dot{u}$, & $-\dot{u}t = (\dot{t} \times -\frac{ES}{CS} =)\ \dot{z}$; ubi pono $\dot{z}$ Quantitatem negativam, quia AE decrescit, crescente EC. Præterea, AE : EC :: AB : BD, ergo $zy = ux$, quocirca, per Probl. I., $z\dot{y} + y\dot{z} = u\dot{x} + x\dot{u}$; unde exterminatis $\dot{z}$, $\dot{u}$, & u, provenit $x\dot{y} - yy\dot{t} - xx\dot{t} = y\dot{x}$.

Definiatur nunc Curva DF aliquâ Æquatione, unde excudi possit valor ipsius $\dot{t}$ in Æquatione nuper inventâ ponendus. Suppone, *ex. gr.*, $t = y$, (Æquatio ad primam Quadratricem); ergo, per Probl. I., $\dot{t} = \dot{y}$, & $x\dot{y} - yy\dot{y} - xx\dot{y} = y\dot{x}$; quamobrem $y : -x + yy + xx :: (\dot{y} : -\dot{x} ::)$ BD (y) : BT: Est igitur $BT = xx + yy - x$, & $AT = xx + yy = \frac{ADq}{AT}$.

Haud aliter, si foret $tt = by$, haberemus $2t\dot{t} = b\dot{y}$, & propterea $AT = \frac{b}{2t} \times \frac{ADq}{AF}$, atque ita porro.

Exempl.

EXEMPL. VIII.

Sit (*Fig.* 10.) nunc AD Recta æqualis Arcui FC, & Curva ADH Spiralis *Archimedæa*, stantibus nominibus, quæ supra Lineis imposuimus. Ob rectum Angulum ABD, est $xx + yy = tt$; & idcirco (per Probl. I.) $x\dot{x} + y\dot{y} = t\dot{t}$. Atqui AD : AC :: DB : CE, ergo $t\dot{u} = \dot{y}$, & eâ de causâ (per Probl. I.) $t\dot{u} + u\dot{t} = \dot{y}$. Denique, Fluxio Arcûs FC est ad Fluxionem rectæ Lineæ CE, ut CA ad AE, vel ut AD ad AB, videlicet $\dot{t} : \dot{u} :: t : x$; & propterea $x\dot{t} = t\dot{u}$: Confer Æquationes nuper inventas, & perspicies esse $u\dot{t} + x\dot{t} = \dot{y}$; quocirca etiam erit $x\dot{x} + y\dot{y} = (t\dot{t} =) \frac{t\dot{y}}{u+x}$: Ergo, si, completo Parallelogrammo ABDQ, facias DQ : QP :: (DB : BT :: $\dot{y} : -\dot{x}$ ::) $x : y - \frac{t}{u+x}$, id est, si abscindas AP $= \frac{t}{u+x}$, erit PD Perpendicularis Spirali. TAB. II.

Hinc, opinor, satìs patet quâ viâ duci possint Tangentes ad omnigenas Curvas. Attamen extra rem non puto ostendere quomodo Problema solvi possit, quando Curvæ referuntur ad Rectas quocumque alio modo: Eo enim pacto, præ manibus habens plures methodos diversas, semper usurpare poteris faciliorem simul, ac simpliciorem.

SECUNDUS MODUS.

Sit (*Fig.* 11.) D Punctum in Curvâ, ex quo ad datum Punctum G ducta sit subtensa DG, & sit DB ordinatim applicata ad Abscissam AB sub dato Angulo quocumque. Jam fluat Punctum D per infinitè parvum Curvæ spatium Dd, & ex GD, abscindatur Gk æqualis ipsi Gd, ac compleatur Parallelogrammum dcBb. Tunc Dk, & Dc erunt eodem tempore genita Momenta ipsarum GD, DB, quibus nempe utraque mulctatur, dum D transfertur in d. TAB. II.

Jam,

Jam, recta Linea Dd producatur, donec secet ipsam AB in T, & ex Puncto T ad subtensam GD demittatur ad rectos Angulos TF; unde formabuntur similia Trapezia Dcdk, & DBTF; & ideo BD : DF :: cD: Dk.

Cùm igitur Æquatio Curvam determinans exhibeat Relationem, quæ est inter BD & DG, quære Fluxionum Relationem; & abscinde DF quartam post DB, Fluxionem GD, & Fluxionem BD. Dehinc ex F excita Perpendicularem FT, & juncta DT Curvam tanget in D. Erit DF capienda versùs G, si ea est affirmativa; & ad contrarias partes, si negativa.

Exempl. I.

Dic GD $= x$ & DB $= y$; ac Relatio earum exponatur per $x^3 - axx + axy - y^3 = 0$: Relatio Fluxionum erit $3xx\dot{x} - 2ax\dot{x} + ay\dot{x} + ax\dot{y} - 3yy\dot{y} = 0$: Quâ de causâ $3xx - 2ax + ay : 3yy - ax :: (\dot{y} : \dot{x} ::)$ DB(y): DF; Ergo DF $= \frac{3y^3 - axy}{3xx - 2ax + ay}$.

Jam, cùm detur in Curvâ Punctum D, & idcirco BD, & DG, vel y, & x, dabitur etiam Punctum F; ex quo si educatur Perpendicularis FT, hæc Abscissæ AB occurrens in T, aperiet viam ad ducendam Tangentem TD.

Hinc, ut patet, manat ipsa eadem Regula, quam pro primo casu inveneramus. Nam, dispone omnes datæ Æquationis Terminos in unâ eâdémque parte, eos multiplica per Ordinatæ y Dimensiones, &, quod hinc provenit, pone in Fractionis Numeratorem: Deinde singulos hos Terminos duc in Subtensæ x Dimensiones, Factum divide per Subtensam x, & Quotientem adscribe Denominatori valoris DF: Illam verò Lineam DF sumes versùs G, si affirmativus est ejus valor; sin minùs, ad contrarias partes. Hic animadvertere potes, quòd in toto hoc negotio nulla habetur ratio distantiæ Puncti G ab Abscissâ AB, (licèt nulla esset hæc distantia,) nec Anguli ABD, quem Ordinata BD facit cum Abscissâ BA.

Sit

Sic Æquatio ſuperior $x^3 - axx + axy - y^3 = 0$ ſtatim dat $axy - 3y^3$ pro Numeratore, & $3xx - 2ax + ay$ pro Denominatore valoris D F.

Sic pariter $a + \frac{b}{a}x - y = 0$ (Æquatio ſpectans ad conicas Sectiones) præbet $-y$ pro Numeratore, & $\frac{b}{a}$ pro Denominatore valoris D F, ideo futuræ $= -\frac{ay}{b}$.

Haud aliter (*Fig.* 6.) in Conchoïde, (in quâ Problema ſolvi poteſt expeditiùs quàm ſupra,) ponendo $GA = b$, $LD = c$, $DG = x$, & $BD = y$; erit BD (y): DL (c) :: AG (b): GL ($x - c$); quare $xy - cy = bc$ aut $xy - cy - bc = 0$. Hæc Æquatio, juxta Regulam, dat $\frac{xy - cy}{y}$, videlicet $x - c = DF$. Produc igitur GD in F, ita ut ſit $DF = LG$; ad F erige Perpendicularem FT, quæ occurrat Aſymptoto AB in T; acta TD Conchoïdem tanget. TAB. I.

Si quando autem compoſitæ aut ſurdæ Quantitates ſunt in Æquatione, confugiendum eſt ad generalem Methodum, niſi malis Æquationem reducere.

EXEMPL. II.

Si (*Fig.* 11.) Æquatio $\overline{b+y} \times \sqrt{cc - yy} = xy$ daretur ad exprimendam Relationem, quæ inter GD, & DB intercedit; quære Fluxionum Relationes, per Probl. I., *ex. gr.*, ſuppone $\sqrt{cc - yy} = z$, unde conficientur Æquationes $bz + yz = xy$, & $cc - yy = zz$: Hinc invenientur Fluxionum Relationes $b\dot{z} + y\dot{z} + z\dot{y} = x\dot{y} + y\dot{x}$, & $-2y\dot{y} = 2z\dot{z}$. Nunc, exterminatis z & $\dot{z}$, habebis $\dot{y}\sqrt{cc - yy} - \frac{by\dot{y} + yy\dot{y}}{\sqrt{cc - yy}} - x\dot{y} = y\dot{x}$; igitur $y : \sqrt{cc - yy} - \frac{by + yy}{\sqrt{cc - yy}} - x :: (\dot{y} : \dot{x} ::)$ BD (y): DF. TAB. II.

TERTIUS MODUS.

TAB. II. Quinimo (*Fig.* 12.) si Curva referretur ad duas subtensas A D & D B, quæ ductæ à duobus datis Punctis A, & B, convenirent ad Curvam. Concipe Punctum D fluere in Curvâ per infinitè parvum spatium D d, & ex A D, ac D B, abscinde A k quidem æqualem A d, & B c parem B d; tunc k D & D c, erunt simul genita Momenta Linearum A D, D B. Quapropter sume F D, quæ ad D B habeat eandem Rationem ac Momentum k D ad Momentum D c, (id est Fluxio Rectæ A D ad Fluxionem ipsius D B); & age BT, T F Perpendiculares ipsis D B, A D, & sibi mutuò occurrentes in T: similia erunt Trapezia D F T B ac D kdc, quamobrem Diagonalis D T Curvam tanget.

Igitur ex Æquatione definiente Relationem, quæ est inter A D & D B excude, per Probl. I., Relationem, quæ inter Fluxiones intercedit, & abscinde D F habentem ad D B eandem Rationem.

Exempl. I.

Supponamus A D $= x$, & D B $= y$, & earum Relatio sit $a + \frac{ex}{d} - y = 0$. Hæc autem Æquatio spectat ad Ellipses secundi Ordinis, quarum Proprietates pertinentes ad Lucis Refractionem demonstratæ fuerunt à Cartesio in secundo suæ *Geometriæ* Libro.

Jam Fluxionum Relatio erit $\frac{e\dot{x}}{d} - \dot{y} = 0$, quapropter $e : d ::$ $(\dot{y} : \dot{x} ::)$ BD : DF.

Eâdem ratione, si foret $a - \frac{ex}{d} - y = 0$, haberemus $e : -d$ :: BD : DF. In primâ hypothesi sumi deberet DF versùs A, & ad contrarias partes in secundâ.

Coroll. I.

Ergo si $d = e$, (tunc autem Curva evaderet Sectio conica,) esset

esset FD = DB; & propterea Triangula DFT, & DBT, æqualia essent, & Angulus FDB bisectus à Tangente.

Coroll. II.

Hinc etiam sponte fluunt ea, quæ satis operosè demonstravit Cartesius de Lucis per has Curvas Refractione. Nam, si DT sumatur pro Radio, sunt DF, & DB, (qui sunt in datâ Ratione *d* ad *e*,) sinus Angulorum DTF, & DTB, quos nempe faciunt Radius AD Incidens in superficiem Curvæ, & ejus Reflexus aut Refractus DB. Et similiter est ratiocinandum de Refractione Sectionum conicarum, cùm alterutrum ex Punctis A vel B concipitur ad infinitum intervallum.

Facilè modificari posset hæc Regula, ut de superiore fecimus, & plura harum modificationum exempla afferre: Quinimo, si quâvis aliâ ratione Curvæ referantur ad Rectas, nec facilè ad superiores Relationum modos revocari possint, facile erit, pro re natâ, novas Methodos invenire in allatarum imitationem.

QUARTUS MODUS.

Gyret, (*Fig.* 14.) *ex. gr.*, recta Linea BCD circa datum Punctum B, & unum ex Punctis ejus D describat Curvam quamdam, dum alterum C semper est in communi Sectione Rectæ BCD & alterius Rectæ AC positione datæ. Exprimatur insuper Æquatione aliquâ Relatio, quæ est inter CB, & BD: Age BF Parallelam ipsi AC, eámque produc, donec in F occurrat ipsi FD Perpendiculari ad B: Rursus erige FT ad rectos Angulos ipsi DF; & inveni FT, quæ ad BC eandem habeat Rationem ac Fluxio DB ad Fluxionem BC. Tanget enim Curvam acta DT. TAB. III.

QUINTUS MODUS.

Sed si, dato Puncto A, Æquatio exprimeret Relationem inter AC, & BD, agere deberes CG Parallelam ipsi DF, & quærere FT, ita ut ea foret ad BG, ut Fluxio BD est ad Fluxionem AC.

SEXTUS MODUS.

Rurfùs, fi Æquatio exponeret Relationem inter A C, & C D, conveniant Rectæ A C & F T in H, & fume H T, quæ ad B G eandem habeat Rationem ac Fluxio D C ad Fluxionem C A. Et fic de ceteris.

SEPTIMUS MODUS.

Pro Spiralibus.

Neque aliter perficitur Problema, cùm Curvæ referuntur, non ad rectas Lineas, fed ad alias Curvas; quod ufu-venit in mechanicis Curvis. Sit (*Fig.* 15.) B G Peripheria Circuli, cujus femidiameter eft A G, quæ dum gyrat circa Centrum A, concipiatur Punctum D moveri quovis pacto, dummodo Spiralem aliquam A D E defcribat: Suppone D d effe infinitè exiguam partem Curvæ, per quam fluat D, ac fume c A = A d; eruntque c D, & G g, eodem tempore nata Momenta Rectæ A D & Peripheriæ B G: Quapropter age A t Parallelam $c\,d$, id eft, ad rectos Angulos ipfi A D, eámque fecet in T Tangens T D; tum erit D c : $c\,d$ :: D A : A T. Rurfum fit G t Parallela Tangenti D T, & habebis $c\,d$: G g :: (A d vel A D : A G ::) A T : A t.

TAB. III.

Quocirca, propofitâ Æquatione exprimente Relationem, quæ intercedit inter ipfas B G & A D, quære Relationem, quæ eft inter earum Fluxiones, per Probl. I. & fac in eâdem Ratione t A ad A G; Juncta G t erit Tangenti parallela.

EXEMPL. I.

Dictis B G = x, & A D = y, fit earum Relatio $x^3 - axx + axy - y^3 = 0$: Erit, per Probl. I., $3xx - 2ax + ay : 3yy - ax :: (y : x ::)$ D A : A t: Puncto autem t fic invento, age t G, & ipfi parallelam D T, quæ Curvam tanget.

EXEMPL.

EXEMPL. II.

Si haberetur $\frac{ax}{b} = y$, (quæ est Æquatio ad Spiralem *Archimedæam*,) esset $\frac{a\dot{x}}{b} = \dot{y}$, & idcirco $a : b :: (\dot{y} : \dot{x} ::)$ DA : At. Unde, obiter, si producatur AT in P, ita ut sit PA : AB :: $a : b$, juncta PD erit Perpendicularis ad Curvam.

EXEMPL. III.

Si esset $xx = by$, foret $2\dot{x}x = b\dot{y}$, & $2x : b ::$ DA : At. Et hoc pacto Tangentes facilè duci possunt ad quascumque Spirales.

OCTAVUS MODUS.

Pro Quadratricibus.

Si verò Curva esset ejusmodi naturæ, ut quævis Recta AGD (*Fig.* 16.) acta per Centrum A secaret Arcum Circuli in G & Curvam in D, ac Relatio, quæ est inter Arcum BG, & rectam Lineam DH ordinatim applicatam Basi aut Abscissæ AH sub dato Angulo, definiretur Æquatione quâlibet: Concipe Punctum D moveri in Curvâ per infinitè parvum spatiolum Dd, & comple Parallelogrammum dhHk; dehinc produc Ad ad c, ut cA = AD; eruntque Gg ac Dk, simul generata Momenta Arcûs BG & Ordinatæ DH. Jam, produc Dd rectà in T, ubi occurret ipsi AB, & hinc educ TF perpendicularem ad DcF: Erunt igitur similia Trapezia Dkdc & DHTF, quocirca kD : Dc :: DH : DF. Quòd si præterea ducatur Gf ad rectos Angulos ipsi AG & secans AF in f, erit, (ob Parallelas DF & Gf,) Dc : Gg :: DF : Gf; ergo, *ex æquo*, Dk : Gg :: DH : Gf, id est, ut Momenta Fluxionum Linearum DH, & BG. TAB. III.

Quære igitur ex Æquatione exponente Relationem BG ad DH Relationem Fluxionum (per Probl. I.); & in eâdem Ratione fac

Gf, Tangentem scilicet Circuli BG, ad DH; age DF Parallelam Gf, quæ secet Af productam in F, ad F erige Perpendicularem FT occurrentem ipsi AB in T, & juncta DT tanget Quadratricem.

E x e m p l. I.

Faciendo BG $=x$, & DH $=y$, sit $xx=by$, ergo (per Probl. I.) $2x\dot{x}=b\dot{y}$; quapropter $2x : b :: (\dot{y} : \dot{x} ::)$ DH : Gf; & Puncto f determinato, cetera perficientur ut supra.

Sed hæc Regula potest aliquando sic fortasse elegantior fieri: Fac $\dot{x} : \dot{y} ::$ BA : AL: Deinde, AL : AD :: AD : AT; ac juncta DT Curvam tanget. Nam, æqualia Triangula AFD, ATD dant AD $\times$DF $=$ AT$\times$DH, &, propterea, AT : AD :: (DF vel $\frac{AD}{AG}$ $\times Gf$: DH aut $\frac{\dot{y}}{\dot{x}}$ Gf ::) AD : ($\frac{\dot{y}}{\dot{x}}$ AG sive) AL.

E x e m p l. II.

Sit $x=y$ (quæ Æquatio ad Veterum Quadraticem pertinet), erit quoque $\dot{x}=\dot{y}$: Quocirca AB : AD :: AD : AT.

E x e m p l. III.

Sit $axx=y^3$, ergo $2ax\dot{x}=3yy\dot{y}$: Fac itaque $3yy : 2ax :: (\dot{x} : \dot{y}$ ::) AB : AL; deinde AL : AD :: AD : AT, & sic expeditè determinare licet Tangentes ad quascumque alias Quadratices quantumlibet compositas.

NONUS MODUS.

Denique sit ABF data quævis Curva, quam tangit Recta Bt; & BD pars Rectæ BC, (quæ ordinatim applicata est sub dato quolibet Angulo Abscissæ AC,) intercepta inter hanc datam & aliam Curvam

Curvam DE, ad partem Curvæ AB habeat Relationem aliquam expressam Æquatione quâcumque; ad secundam hanc Curvam duces Tangentem DT, sumendo (in prioris Curvæ Tangente) TB, quæ ad BD habeat eandem Rationem ac Fluxio Curvæ AB ad Fluxionem Rectæ BD.

EXEMPL. I.

Vocatis AB $= x$, & BD $= y$, sit $ax = yy$, & ideo $a\dot{x} = 2y\dot{y}$: Erit $a : 2y :: (\dot{y} : \dot{x} ::)$ BD : BT.

EXEMPL. II.

Sit $\frac{a}{b}\dot{x} = \dot{y}$, (Æquatio ad Trochoïdem si ABF est Circulus,) ergo $\frac{a}{b}\dot{x} = \dot{y}$, & $a : b ::$ BD : BT.

Nec difficiliùs ducentur Tangentes, cùm Relatio, quæ est inter BD & AC aut CB, expressa est per Æquationem aliquam, vel quando Curvæ referuntur ad rectas Lineas, sive ad alias quasvis Curvas, quomodocumque demum id fiat.

Aliorum quoque Problematum Solutio deduci potest ex iisdem Principiis. Hujus generis sunt sequentia.

I.

Invenire in Curvâ Punctum, in quo Tangens parallela sit Abscissæ, vel cuivis alteri Lineæ rectæ positione datæ, aut ad eam perpendicularis, vel obliqua sub Angulo dato.

II.

Invenire Punctum, ubi Tangens est omnium maximè, vel minimè inclinata ad Abscissam, vel ad aliam rectam Lineam positione datam. Videlicet.

Invenire confinia Flexuum contrariorum. Hujus Problematis specimen jam dedimus in Conchoïde.

III. Ex

III.

Ex Puncto dato extra Curvæ Perimetrum ducere Rectam, quæ cum Perimetro faciat Angulum Contactûs, vel rectum vel quemcumque datum. Scilicet, *Ex dato Puncto ducere ad Curvas Tangentem, vel Perpendicularem, vel Rectam quomodocumque inclinatam.*

IV.

Ex Puncto dato intra Parabolam ducere Lineam rectam, facientem cum Perimetro omnium maximum vel minimum Angulum. Et idem facere in Curvis quibuslibet.

V.

Rectam ducere, quæ tangat duas Curvas positione datas, aut unam eandémque in duobus Punctis; ubi id fieri potest.

VI.

Curvam sub Legibus datis describere, quæ aliam Curvam positione datam tangat in dato Puncto.

VII.

Determinare Refractionem Lucis Radii, qui cadit in quamcumque Curvam Superficiem.

Resolutio horum & similium Problematum adeò difficilis non est (præter Computationis molestiam), ut hìc in iis moremur, & bene me Geometris consuluisse puto eorum mentionem solùm faciendo.

PROBL. V.

Determinare Quantitatem Curvaturæ, quam habet data quævis Curva in dato Puncto.

Pauca

Pauca sunt Problemata Curvas spectantia hoc elegantiora, & quæ penitiùs earum naturam detegant. Ad hujus Resolutionem præmitto sequentia generalia.

I.

Idem Circulus ubique eandem habet Curvaturam, & in diversis Circulis ea est in reciprocâ Diametrorum Ratione. Si Diameter unius Circuli subdupla est Diametri Circuli aliûs, Curvatura primi erit dupla Curvaturæ secundi. Si primi Diameter est subtripla Diametri secundi, Curvatura primi erit tripla Curvaturæ secundi, &c.

I I.

Si Circulus tangat Curvam in ejus parte concavâ ad datum Punctum, & ejusmodi magnitudinis sit, ut nullus alius Circulus tangens, possit describi intra Angulum hujus Contactûs, Circulus ille eandem habebit Curvaturam ac Curva in Contactûs Puncto. Nam, Circulus, qui descriptus esset inter Curvam & alium Circulum per Punctum Contactûs, minùs differret â Curvâ quàm alter Circulus, & magis quàm ille, accederet ad Curvæ illius Curvaturam. Ergo ejus Curvaturæ proximus omnium est Circulus ille, inter quem & Curvam nullus alius Circulus describi potest.

I I I.

Quapropter Centrum Curvaturæ, quam habet Curva in quolibet Puncto, est Centrum Circuli æquè curvi; & ideo Radius vel semidiameter Curvaturæ, est Rectæ perpendicularis ad Curvam pars intercepta inter Curvam & Centrum hoc.

I V.

Et Ratio Curvaturæ in diversis Punctis noscetur ex Ratione Curvaturæ Circulorum æquè curvorum ac Curva in Punctis illis, aut ex reciprocâ Ratione Radii Curvaturæ.

 Igitur

Igitur Problema versatur in hoc, ut reperiatur Radius aut Centrum Curvaturæ.

TAB. III. Quamobrem concipe, quòd (*Fig.* 18.) ad tria Curvæ Puncta δ, D, & d actæ sunt Perpendiculares, quarum quæ sunt ad δ, & D, conveniunt in H, quæ verò ad D, & d, in h; ac Punctum D sit inter Puncta δ & d: Si Curvatura major est versùs Dδ quàm versùs Dd, erit DH minor quàm dh. Sed, quo magis Perpendiculares δH, & dh, accedunt mediæ Perpendiculari DH, eo minùs distant Puncta H, & h; & denique, cùm hæ Perpendiculares coeunt, coïncidunt etiam hæc Puncta: Coïncidant igitur in C; erit illud Curvaturæ Centrum ad Curvæ Punctum D, in quo Perpendiculares consistunt. Quod per se patet.

Sed Punctum illud C plura habet Symptomata vel Proprietates, quæ non inutiles erunt ad illud determinandum.

I.

Ibi conveniunt Perpendiculares, quæ hinc inde sunt ab ipsâ DC, & ab illâ infinitè parum distant.

II.

Illud separat ac distinguit Interfectiones Perpendicularium, quæ utrimque sunt ad finitum & exiguum Intervallum, ita ut eæ, quæ sunt ad partem magis curvam Dδ, conveniant supra illud in H, & quæ ad minùs curvam Dd, infra illud in h.

III.

Si DC moveri intelligatur, & semper tamen sit Perpendicularis ad Curvam, ejus Punctum C, (excepto motu, quo accedit vel recedit à Puncto Insistentiæ C,) omnium minimè movetur, quin est quasi Centrum Motûs.

IV. Si

IV.

Si Centro C & Radio CD Circulus deſcribatur, nullus alius Circulus agi poteſt per Punctum Contactûs inter hunc & Curvam.

V.

Denique, ſi Centrum H aut *h* alterius Circuli tangentis, gradatim accedat ad illius Centrum C, donec tandem cum eo coeat, tunc quodcumque Punctum, in quo hic Circulus Curvam ſecat, coïncidet cum D Puncto Contactûs.

Hæ Proprietates ſingulæ aperire poſſunt viam ad Problema pluribus modis ſolvendum: Nos autem ex his primam eligemus, velut ſimpliciorem.

Ad quodcumque (*Fig. 19.*) Curvæ Punctum D agantur DT Tangens, & DC Perpendicularis; & Sit C Centrum Curvaturæ, ut antea. Præterea, ſit AB Abſciſſa, cui BD applicatur ad rectos Angulos, & quam DC ſecat in P. Age DG parallelam AB, & GC ei perpendicularem, ex quâ abſcinde C*g* cujuſvis datæ magnitudinis, & ad eam age perpendicularem *g*δ, quæ ſecet ipſam CD in δ. Tunc erit C*g* : *g*δ :: (BT : BD ::) Fluxio Abſciſſæ ad Fluxionem Ordinatæ. Pariter, intellige Punctum D infinitè parum progredi in Curvâ uſque ad *d*; & actâ *de* ad rectos Angulos ipſi DG, ac C*d* perpendiculari ad Curvam, C*d* ſecet DG in F, & *g*δ in *f*. Erunt D*e* Momentum Abſciſſæ, *de* Momentum Ordinatæ, & δ*f* eodem tempore ſubortum Momentum Rectæ *g*δ. Quapropter $DF = De + \frac{de \times de}{De}$. Cùm igitur habeas Rationes horum Momentorum, aut, (quod idem eſt,) Fluxionum Momenta hæc generantium, habebis Rationem ipſius CG ad datam Lineam C*g*, (quæ eadem eſt ac Ratio ipſius DF ad δ*f*,), & hinc determinabitur Punctum C. TAB. III.

Sit igitur $AB = x$, $BD = y$, $Cg = 1$, & $g\delta = z$; erit $1 : z :: \dot{x} : \dot{y}$, aut $z = \frac{\dot{y}}{\dot{x}}$. Jam δ*f* Momentum ipſius *z* ſit $o \times \dot{z}$, (id

est Factum ex Velocitate in infinitè exiguam Quantitatem o,) erunt ideo Momenta $De = o \times \dot{x}$, $de = o \times \dot{y}$, & idcirco $DF = o\dot{x} + \frac{o\dot{y}\dot{y}}{\dot{x}}$: Quâ de causâ est $Cg(1)$: CG :: (δf: DF ::) $o\dot{z}$: $o\dot{x} + \frac{o\dot{y}\dot{y}}{\dot{x}}$; id est, $CG = \frac{\dot{x}\dot{x} + \dot{y}\dot{y}}{\dot{x}\dot{z}}$.

Et quia licet ex arbitrio tribuere quamcumque Velocitatem Fluxioni Abscissæ x, (ad quam, tanquam ad æquabilem Fluxionem, ceteræ possunt referri) fac $\dot{x} = 1$, & idcircò $\dot{y} = z$, & $CG = \frac{1 + zz}{\dot{z}}$, ergo $GD = \frac{z + z^3}{\dot{z}}$, & $DC = \frac{\overline{1 + zz} \times \sqrt{1 + zz}}{\dot{z}}$.

Propositâ igitur Æquatione, quæ contineat Relationem inter DB & BA, ad Curvam definiendam, primò quære Relationem, quæ est inter $\dot{x}$, & $\dot{y}$, per Probl. I., & eodem tempore pone 1 pro $\dot{x}$, & z pro $\dot{y}$. Deinde ex Æquatione hinc proveniente, per idem Probl. I.; excude Relationem inter $\dot{x}$, $\dot{y}$, & $\dot{z}$, & simul substitue 1 pro $\dot{x}$, & z pro $\dot{y}$, ut antea. Hoc pacto prima Operatio dabit valorem ipsius z, & secunda $\dot{z}$; quibus inventis, produc BD in H, concavam Curvæ partem versùs, ita ut $DH = \frac{1 + zz}{\dot{z}}$; & age HC parallelam AB, quæ secet Perpendicularem CD in C; erit C Centrum Curvaturæ, quâ Curva gaudet in D. Vel, quia est $1 + zz = \frac{PT}{BT}$, sume $DH = \frac{PT}{\dot{z} \times BT}$, aut $DC = \frac{DP^3}{\dot{z} \times DB^3}$.

Exempl. I.

Sic Æquatione $ax + bxx - yy = 0$ propositâ, (quæ est ad Hyperbolam, cujus Latus rectum est a, transversum autem $\frac{a}{b}$,), habebi-

habebimus (per Probl. I.) $a + 2bx - 2\dot{z}y = 0$, (ponendo scilicet 1 pro $\dot{x}$, & $\dot{z}$ pro $\dot{y}$ in Æquatione proveniente, quæ ceteroquin esset $a\dot{x} + 2bx\dot{x} - 2y\dot{y} = 0$), & hinc iterum exsurget $2b - 2zz - 2y\dot{z} = 0$, (rursus 1 & z scriptis pro $\dot{x}$ & $\dot{y}$,): Ex primâ reperies $z = \frac{a + 2bx}{2y}$, & ex alterâ $\dot{z} = \frac{b - zz}{y}$. Quapropter, aliquo Puncto D in Curvâ dato, & propterea datis x & y, hinc dabuntur z & $\dot{z}$; quibus cognitis, abscinde CG vel DH $= \frac{1 + zz}{\dot{z}}$, & age HC.

Si in Numeris ponas $a = 3$, & $b = 1$ ita ut $3x + xx = yy$, exprimat naturam Hyperbolæ. Et si assumas $x = 1$, erit $y = 2$, $z = \frac{5}{4}$, $\dot{z} = -\frac{9}{32}$, & DH $= -9\frac{1}{9}$. Jam, reperto Puncto H, educ Perpendicularem HC, quæ secet Perpendicularem CD, antea ductam, aut (quod idem est) fac DH : HC :: (1 : z ::) 1 : $\frac{5}{4}$, eritque juncta CD Radius Curvaturæ.

Cùm arbitraris Computationem non nimis perplexam futuram, substituere potes indefinitos valores ipsarum $\dot{z}$, & z, in $\frac{1 + zz}{\dot{z}}$, quæ exponit valorem ipsius CG. Hoc pacto in præsenti Exemplo habebis per debitam Reductionem DH $= y + \frac{4y^3 + 4by^3}{aa}$. Tamen valor ipsius DH à computatione præbetur negativus, ut videre potes in Exemplo Numerali. Quod negotium solùm indicat ipsam DH capiendam esse B versùs; Si enim valor ipse foret affirmativus, Recta illa sumenda esset contrarias partes versùs.

COROLL. I.

Hinc, Si signum præfixum symbolo $+ b$ mutetur, ut fiat $ax - bxx - yy = 0$, (Æquatio ad Ellipsim,) hinc assequeremur DH $= \frac{4y^3 - 4by^3}{aa} + y$.

COROLL.

Coroll. II.

Sed si $b = 0$, quo pacto Æquatio evaderet $ax - yy = 0$, (quæ spectat ad Parabolam,) tunc DH esset $= y + \frac{4y^3}{aa}$, & hinc DG $= \frac{1}{2}a + 2x$.

Coroll. III.

Ex his expressionibus facilè confici potest, quòd Radius Curvaturæ pro quâlibet Sectione conicâ semper est $\frac{4DP^3}{aa}$.

Exempl. II.

Si daretur $x^3 = ayy - xyy$, (quæ Æquatio pertinet ad Cissoïdem Dioclis;) per Probl. I., esset primò $3xx = 2az\dot{y} - 2xzy - yy$, & deinde $6x = 2ayz + 2azz - 2zy - 2xyz - 2xzz - 2zy$, ergo $z = \frac{3xx + yy}{2ay - 2xy}$, & $\dot{z} = \frac{3x - azz + xzz + 2zy}{ay - xy}$. Quocirca, dato aliquo Puncto in Cissoïde, & propterea datis x & y, dabuntur quoque z & $\dot{z}$; quibus cognitis, abscinde CG $= \frac{1 + zz}{\dot{z}}$

Exempl. III.

Si $\overline{b + y} \times \sqrt{cc - yy} = xy$, (quam Æquationem spectare ad Conchoïdem jam invenimus, pag. 91. hujus,) fac $\sqrt{cc - yy} = u$, unde orietur $bu + uy = xy$. Nunc harum Æquationum prima, (videlicet $cc - yy = uu$,) dat (per Probl. I.) $- 2y\dot{y} = 2u\dot{u} = - 2yz$, (scribendo z pro $\dot{y}$,), altera verò præbet $b\dot{u} + y\dot{u} + zu = y + xz$. Hæ Æquationes rectè dispositæ determinabunt $\dot{u}$ & z: Ut

Ut autem inveniatur etiam $\dot{z}$, extermina ex ultimâ Æquatione Fluxionem $\dot{u}$, substituendo $-\frac{yz}{u}$, unde fiet $-\frac{byz}{u}-\frac{yyz}{u}+uz = y+xz$, Æquatio, quæ solas complectitur Quantitates fluentes absque Fluxionibus, ut requirit Solutio primi Problematis. Quapropter hinc, per Probl. I., habebis $-\frac{bz\dot{z}}{u}-\frac{b\dot{y}z}{u}+\frac{byz\dot{u}}{uu}-\frac{2y\dot{y}z}{u}-\frac{yy\dot{z}}{u}+\frac{yyz\dot{u}}{uu}+u\dot{z}+z\dot{u}=2\dot{z}+x\dot{z}$. Hæc autem Æquatio reducta & in ordinem disposita dabit $\dot{z}$: Datis autem z & $\dot{z}$; sume $GC=\frac{1+zz}{\dot{z}}$.

Si hanc Æquationem ultimam divisisses solùm per z, tunc, per Probl. I., habuisses $-\frac{b\dot{z}}{u}+\frac{by\dot{u}}{uu}-\frac{2y\dot{y}}{u}+\frac{yy\dot{u}}{uu}+\dot{u}=\dot{z}-\frac{y\dot{z}}{zz}$, quæ Æquatio definiens $\dot{z}$, simplicior fuisset illâ quam inveneramus.

Hoc Exemplum tradidi, ut videre posses quomodo perficienda est Operatio, cùm dantur Æquationes implicatæ Quantitatibus surdis: Alioquin Curvatura Conchoïdis inveniri posset breviori ratione, sic: Partes Æquationis $\overline{b+y}\times\sqrt{cc-yy}=xy$ quadratæ & divisæ per yy, præbent $\frac{bbcc}{yy}+\frac{2bcc}{y}\,{+cc \atop -bb}-2by-yy=xx$; ergo, per Probl. I., $-\frac{2bbccz}{y^3}-\frac{2bccz}{yy}-2bz-2yz=2x$, vel $-\frac{bbcc}{y^3}-\frac{bcc}{yy}-b-y=\frac{x}{z}$; & hinc, rursum per Probl. I., $\frac{3bbccz}{y^4}+\frac{2bccz}{y^3}-z=\frac{1}{z}-\frac{x\dot{z}}{zz}$. Per quarum primam determinatur z; & $\dot{z}$ per secundam.

Exem-

EXEMPL. IV.

TAB. IV. Sit (*Fig.* 20.) ADF Trochoïs, (vel Cycloïs,) pertinens ad Circulum ALE, cujus Diameter eſt AE; & poſito quòd Ordinata BD Circulo occurrat in L, dic AE $= a$, AB $= x$, BL $= u$, BD $= y$, & Arcum AL $= t$, ac Fluxionem ejuſdem Arcûs $= \dot t$. Et primò, (ductâ ſemidiametro PL,) erit Fluxio Baſeos aut Abſciſſæ AB ad Fluxionem Arcûs AL, ut BL ad LP, id eſt, $\dot x$ vel $1 : \dot t :: u : \frac{1}{2}a$; igitur $\frac{a}{2u} = \dot t$. Jam, ex Circuli naturâ, eſt $ax - xx = uu$, & idcirco, per Probl. I., $a - 2x = 2u\dot u$, vel $\frac{a - 2x}{2u} = \dot u$.

Præterea, ob Trochoïdis naturam, eſt LD æqualis Arcui LA, id eſt, $u + t = y$: Unde (per Probl. I.) $\dot u + \dot t = z$: Denique, pro Fluxionibus $\dot t$ & $\dot u$ ſcribe earum valores, & obtinebis $\frac{a - x}{u} = z$: Et hinc (per Probl. I.) erues $-\frac{a\dot u}{uu} + \frac{x\dot u}{uu} - \frac{1}{u} = \dot z$. Quibus inventis abſcinde — DH $= \frac{1 + zz}{\dot z}$, & age Perpendicularem HC.

COROLL. I.

Hinc ſequitur, quòd DH $=$ 2BL, & HC $=$ 2BE, aut, quòd EF biſecat CD Radium Curvaturæ in N. Quod patebit ſubſtituendo valores ipſarum z & $\dot z$, nuper inventos in Æquatione $\frac{1 + zz}{\dot z}$ $=$ DH, & aptè reducendo quod hinc conficitur.

COROLL. II.

Quamobrem, Curva FCK indefinitè deſcripta à Centro Curvaturæ

turæ ipsius ADF est altera Trochoïs huic æqualis, cujus Vertices ad I & F tangunt hujus Cuspides. Sit enim Circulus Fλ æqualis Circulo ALE & similiter positus; & Cβ parallela ipsi EF ducatur occurrens Circulo in λ, erit Arcus Fλ æqualis (Arcui EL, qui æquat Rectam FN, quæ est æqualis) Cλ.

COROLL. III.

Recta eadem CD, quæ ad rectos Angulos insistit Trochoïdi IAT, tangit Trochoïdem IKF in Puncto C.

COROLL. IV.

Hinc, si (in inversis Trochoïdibus) Cuspidi K superioris Trochoïdis appendatur pondus filo ad intervallum KA vel 2EA, & filum supponatur semet, (dum pondus oscillat,) applicare partibus Trochoïdis FK, & KI, quæ hinc inde prohibent ne filum extendatur in rectâ Lineâ, sed illud compellunt, (simul ac à Perpendiculari discessit,) ad se gradatim inflectendum sursum & ad mutuandam Trochoïdis figuram, dum ejus inferior pars CD infra ultimum Punctum Contactûs semper manet in Lineâ rectâ, pondus hoc movebitur in Perimetro Trochoïdis inferioris; est enim filum ei semper ad rectos Angulos.

COROLL. V.

Ergo tota Longitudo fili KA æqualis est Perimetro Trochoïdis KCF, ejúsque pars CD æqualis ipsi CF parti hujus Perimetri.

COROLL. VI.

Quia filum oscillans movetur circa Punctum mobile C, tanquam circa Centrum; superficies, quam tota Linea CD indesinenter percurrit, est ad superficiem, quam pars CN supra Rectam IF peragrat per idem Tempus, ut CD^2 ad CN^2, scilicet ut 4 ad 1. Est ergo

Area CFN subquadrupla Areæ CFD, & Area KCNE subquadrupla Areæ AKCD.

COROLL. VII.

Item, quia Subtensa EL æqualis est & parallela ipsi CN, & convertitur circa immobile Centrum E, ad amussim, ut CN convertitur circa mobile Centrum C, Superficies, quas eodem Tempore ambæ describunt, æquales erunt, id est, Area CFN æquabit Circuli segmentum EL: Quocirca Area NFD æquabit ter segmentum illud, & tota Area EADF erit tripla semicirculi.

COROLL. VIII.

Cùm pondus D pervenit ad Punctum F, totum filum circumvolutum fuit Trochoïdis Perimetro KCF, & Radius Curvaturæ in nihilum evanuit. Quapropter Trochoïs IAF ad Cuspidem F magis curva est, quàm Circulus quilibet, & cum Tangente Fβ productâ, facit Angulum Contactûs infinitè majorem illo quem Circulus quivis facere potest cum rectâ Lineâ.

Sed dantur Anguli Contactûs qui sunt infinitè majores, quàm quilibet ex iis, quos facit Trochoïs, & alii rursùs his infinitè majores, & sic in infinitum; attamen eorum maximus infinitè minor est Angulis Rectilineis. Sic $xx = ay$, $x^3 = byy$, $x^4 = cy^3$, $x^5 = dy^4$, &c., exprimunt Seriem Curvarum, quarum singulæ successivè faciunt cum Abscissâ Angulos Contactûs infinitè majores omnibus iis, quos Curvæ præcedentes facere possunt cum eâdem Abscissâ. Anguli autem Contactûs, quos prima Curva exposita per Æquationem $xx = ay$ facit, sunt ejusdem generis ac Circulares; & quos secunda $x^3 = byy$ sunt ejusdem generis ac Trochoïdales. Ac, tametsi Anguli Curvarum posteriorum semper infinitè excedant Angulos præcedentium, tamen nunquam pervenire possunt ad magnitudinem Anguli rectilinei.

Eodem pacto Æquationes $x = y$, $xx = ay$, $x^3 = bby$, $x^4 = c^3y$, &c. denotant Seriem Linearum, quarum subsequentes faciunt

ciunt ad vertices cum Abſciſſis Angulos infinitè minores, iis quos faciunt præcedentes. Et quidem poſſunt inter Angulos Contactûs, quos faciunt duo ex his Curvarum generibus, fieri alii Anguli Contactûs ad infinitum, quorum alii aliis infinitè majores ſint.

Jam patet, quòd Anguli Contactûs unius generis ſunt infinitè majores, quàm Anguli cujuſvis alterius generis; quoniam Curva unius generis, quantùmvis magna ea ſit, tranſire nequit per Punctum Contactûs inter Tangentem & Curvam alterius generis quantumvis exigua ea ſit. Aut Angulus Contactûs unius generis neceſſariò nequit continere Angulum Contactûs alterius generis, ut totum partem continet. Sic, Angulus Contactûs Curvæ $x^4 = cy^3$, aut Angulus, quem ea facit cum Abſciſſâ, neceſſariò includit Angulum Contactûs Curvæ $x^3 = byy$, & nunquam in illo contineri poteſt: Nam Anguli, qui ſeſe mutuò poſſunt excedere, ſunt ejuſdem generis; ut accidit ſupra dictis Angulis Trochoïdis, & Curvæ, cujus natura exponitur per Æquationem $x^3 = byy$.

Et hinc apparet, quòd Curvæ poſſunt in aliquibus Punctis eſſe infinitè magis rectæ, vel infinitè magis curvæ, quàm Circulus quilibet, tametſi non ideò amittant formam Curvarum. Sed hæc tantùm obiter.

EXEMPL. V.

Sit (*Fig.* 21.) ED Quadratrix Circuli deſcripti Centro A; &, demiſſâ DB perpendiculari ad AE, pone $AB = x$, $BD = y$, & $AE = 1$. Tunc erit $x\dot{y} - yy\dot{y} - xx\dot{y} = y\dot{x}$, ut antea. Jam ſcribe, 1 pro $\dot{x}$, & z pro $\dot{y}$, & Æquatio evadet $xz - yyz - xxz = y$; & hinc, per Probl. I; habebis $z\dot{x} + x\dot{z} - yy\dot{z} - 2zy\dot{y} - xx\dot{z} - 2zx\dot{x} = \dot{y}$. Hinc autem, reducendo & rurſùs ponendo 1 pro $\dot{x}$, & z pro $\dot{y}$, erues $\ddot{z} = \frac{2zzy + 2zx}{x - xx - yy}$. Et, cùm jam inveneris z & $\dot{z}$, fac $\frac{1 + zz}{\dot{z}} = DH$, & age HC, ut ſupra. TAB. III.

Si

Si quæris Problematis Conſtructionem, eam valdè expeditam invenies. Age DP ad rectos Angulos ipſi DT, & quæ ſecet in P ipſam AT, & fac 2AP : AE :: PT : CH. Eſt enim $z = \left(\frac{y}{x - xx - yy} = \right) \frac{BD}{-BT}$, & $zy = \frac{BDq}{-BT} = -BP$, ac $zy + x = -AP$, atque $\frac{2z}{x - xx - yy}$ in $zy + x = \frac{2BD}{AE \times BTq}$ in $-AP = \dot{z}$. Præterea, eſt $1 + zz = \frac{PT}{BT}$, (eſt enim $= 1 + \frac{BDq}{BTq} = \frac{DTq}{BTq}$,), & propterea $\frac{1 + zz}{\dot{z}} = \frac{PT \times AE \times BT}{-2BD \times AP} = DH$. Denique eſt BT : BD :: DH : $HC = \frac{PT \times AE}{-2AP}$. Ubi negativus valor tantùm oſtendit, quòd CH ſumi debet ex DH ad eaſdem partes ac AB.

Eâdem ratione determinari poteſt breviſſimâ Computatione, Curvatura Spiralium, & aliarum Curvarum quarumcumque.

Quinimò hæc Methodus, (ut jam ſupra fecimus pro Tangentibus ducendis,) accomodari poteſt ad determinandam ſine præviâ Reductione Curvaturam, quando Curvæ referuntur ad Rectas quovis alio pacto. Sed, quia omnes Curvæ, tùm geometricæ tùm etiam mechanicæ, (præcipuè cùm leges definientes expreſſæ ſunt per Æquationes infinitas, ut infra monſtrabimus,) referri poſſunt ad Ordinatas perpendiculares, ideò me ſatis de hâc re dixiſſe puto.

Quæ præterea deſiderari poſſent, facilè quiſque proprio ingenio ſupplere poteſt; præſertim, poſtquam ad meliùs hoc argumentum illuſtrandum, addidero Methodum pro ſpiralibus.

TAB. IV. Sit (*Fig.* 22.) BK Circulus, A ejus Centrum, & B Punctum datum in Peripheriâ. Sit AD*d* Spiralis quælibet, DC ei ad rectos Angulos, & C Centrum Curvaturæ in Puncto D: Actâ Rectâ ADK, duc CG ei parallelam & æqualem, & inſuper Perpendicularem GF, quæ ſecet ipſam CD in F. Dic AB vel AK $= 1 =$ CG, BK $= x$, AD $= y$, & GF $= z$. Jam concipe Punctum D progredi in Spirali per infinitè exiguum Spatium D*d*; deinde per *d* age Semidiametrum A*k*, ac per C Rectam C*g* Semidiametro A*k* parallelam & æqualem, ac *gf* ipſi *g*C ad rectos Angulos. Juncta autem

autem C*d* secet *gf* in *f* & GF in P; produc GF in φ, ita ut sit $G\varphi = gf$, & age *de* perpendicularem ad AK, quam produces donec secet CD in I. Jam eodem tempore genita Momenta ipsarum BK, AD, & $G\varphi$ erunt K*k*, D*e*, & $F\varphi$; quæ idcirco vocanda sunt $o\dot{x}$, $o\dot{y}$, & $o\dot{z}$.

Nunc est AK : A*e* (AD) :: K*k* : $de = o\dot{y}$, ubi assumo $\dot{x} = 1$, ut anteà. Pariter CG : GF :: *de* : $eD = o\dot{y}z$, & idcirco $yz = \dot{y}$. Præterea, CG : CF :: *de* : $dD = o\dot{y} \times CF$ :: D*d* : $dI = o\dot{y} \times CFq$. Insuper, quia Angulus $PC\varphi$, (æqualis Angulo GC*g*,) æquat Angulum DA*d*; & Angulus $CP\varphi$, (par Angulo CDI, æquali Angulis *ed*D & Recto simul,) æquat Angulum AD*d*; Triangula $CP\varphi$ & AD*d* similia sunt, ergo AD : D*d* :: CP (CF) : $P\varphi = o \times CFq$: Hinc aufer $F\varphi$, & restabit $FP = o \times CFq - o \times \dot{z}$. Denique, demissâ CH perpendiculari ad AD, est FP : *d*I :: CG : *e*H vel $HD = \frac{\dot{y} \times CFq}{CFq - \dot{z}}$, aut, substituendo $1 + zz$ pro CF*q*, invenies $DH = \frac{\dot{y} + \dot{y}zz}{1 + zz - \dot{z}}$. Ubi observandum est, quòd, in hoc Computationis genere, pro æqualibus sumo Quantitates, quarum, (velut hìc ipsarum AD & A*e*,) Ratio infinitè parum differt ab Æqualitatis Ratione.

Hinc autem manat sequens Regula. Cùm habes Æquatione expositam Relationem ipsarum *x* & *y*, quære Relationem Fluxionum $\dot{x}$ & $\dot{y}$ (per Probl. I.), & pone 1 pro $\dot{x}$ & yz pro $\dot{y}$: Deinde ex Æquatione sic inventâ rursus (per Probl. I.) erue Relationem inter $\dot{x}$, $\dot{y}$, & $\dot{z}$, atque iterum scribe 1 pro $\dot{x}$: Quod primò conficitur, per debitam Reductionem dabit $\dot{y}$ & *z*; &, quod secundò fit, dabit $\dot{z}$; quibus cognitis, sume $DH = \frac{\dot{y} + \dot{y}zz}{1 + zz - \dot{z}}$, & educ Perpendicularem HC, quæ occurrit in C ipsi DC Perpendiculari ad Spiralem anteà ductæ, eritque C Centrum Curvaturæ. Vel, (quod eòdem recidit,) fac CH : HD :: *z* : 1, & age CD.

EXEMPL. I.

Sit Æquatio $ax = y$, (quæ pertinet ad Spiralem *Archimedæam*), erit (per Probl. I.) $a\dot{x} = \dot{y}$, aut, (scriptis 1 pro $\dot{x}$, & $y\dot{z}$ pro $\dot{y}$,) $a = y\dot{z}$. Et hinc rursus (per Probl. I.) $0 = \dot{z}\dot{y} + y\ddot{z}$: Quapropter dato in Spirali quovis Puncto D, & ideò Rectâ AD vel y datâ magnitudine, dabuntur etiam $\dot{z} = \frac{a}{y}$, & $\ddot{z} = \left(-\frac{\dot{z}\dot{y}}{y}\right.$ aut$\left.\right) -\frac{a\dot{z}}{y}$: Quibus cognitis, fac $1 + \dot{z}\dot{z} - \ddot{z} : 1 + \dot{z}\dot{z} ::$ AD (y) : DH; & $1 : \dot{z} ::$ DH : HC.

Hinc sponte fluit Constructio hæc. Produc AB in Q, ita ut sit AB ad Arcum BK, ut Arcus BK ad BQ, & fac AB + AQ : AQ :: AD : DH :: a : HC.

EXEMPL. II.

Si $axx = y^3$ esset Æquatio determinans Relationem, quæ est inter BK & AD, haberes (per Probl. I.) $2a\dot{x}x = 3yy\dot{y}$, aut $2ax = 3y^2\dot{z}$, & hinc rursus $2a\dot{x} = 3y^2\ddot{z} + 9\dot{z}yy$; est igitur $\dot{z} = \frac{2ax}{3y^3}$, & $\ddot{z} = \frac{2a - 9\dot{z}\dot{z}y^2}{3y^3}$: His autem cognitis, fac $1 + \dot{z}\dot{z} - \ddot{z} : 1 + \dot{z}\dot{z} ::$ AD : DH. Sive, opere ad optimam formam redacto, fac $9xx + 10 : 9xx + 4 ::$ AD : DH.

EXEMPL. III.

Eodem pacto, si Relatio ipsarum BK, AD definiretur Æquatione $axx - bxy = y^3$, invenires $\frac{2ax - by}{bxy + 3y^3} = \dot{z}$, & $\frac{2a - 2b\dot{z}y - b\dot{z}\dot{z}xy - 9\dot{z}\dot{z}y^2}{bxy + 3y^2} = \ddot{z}$. Unde DH, & deinde Punctum C determinabuntur, ut suprà.

Et hâc ratione facilè determinabitur Curvatura quarumlibet aliarum

rum Spiralium, aut invenientur Regulæ pro quibuscumque aliis Curvarum generibus, ad imitationem Regularum quas hactenus tradidimus.

Jamque perfecimus Problema hoc; sed, cùm usi simus Methodo satis diversâ à vulgaribus Methodis, & cùm Problema ipsum sit ex iis, quæ rariusculè apud Geometras occurrunt, me rem supervacaneam facturum non existimo, si ad illustrandam & confirmandam Solutionem allatam, tradam Specimen alterius; quæ magis obvia est, & minùs differt à vulgari Tangentium ducendarum Methodo. Concipiatur ergo Circulus descriptus quovis Centro, & quovis Radio, ita ut ille Curvam secet in pluribus Punctis; Circulus ille, si contrahi aut dilatari intelligatur, donec duo ex his intersectionis Punctis coïncidant, ibi tanget Curvam. Et præterea, si ejus Centrum supponatur accedere ad Punctum Contactûs, aut ab eo recedere ut tertium intersectionis Punctum coeat cum primo in ipso Contactûs Puncto; Circulus ille erit æquè curvus ac Curva in eodem Contactûs Puncto, ut innui in ultimâ ex quinque Centri Curvaturæ Proprietatibus supra allatis, & quarum quamlibet asserui viam aperire ad diversimode Problema solvendum.

Quapropter (*Fig.* 23.) Centro C, Radio CD, describatur Circulus secans Curvam in Punctis d, D, & δ; & demissis Perpendicularibus db, DB, $\delta\beta$, ac CF ad Absciffam AB. Dic $AB = x$, $BD = y$, $AF = u$, $FC = t$, & $CD = s$. Tunc erunt $BF = u - x$, & $BD + FC = y + t$. Summa Quadratorum ex his æquat Quadratum ex DC, id est, $uu - 2ux + xx + yy + 2ty + tt = ss$; quam expressionem breviorem si reddere velis, pone $uu + tt - ss = qq$ (symbolo ad arbitrium sumpto), & Æquatio superior fiet $xx - 2ux + yy + 2ty + qq = 0$. Nunc, postquam determinaveris t, u, & qq, habebis $s = \sqrt{uu + tt - qq}$. TAB. IV.

Jam proponatur Æquatio quæcumque ad definiendam Curvam, cujus Curvatura petitur. Hujus Æquationis ope potes ad arbitrium exterminare alterutram ex Quantitatibus x & y, & hinc prodibit Æquatio, cujus Radices, (db, DB, $\delta\beta$, si extermines x; & Ab, AB, Aβ, si extermines y,) sunt ad intersectionis Puncta d, D, δ, &c. Harum tres cùm æquales evadunt, Circulus Curvam tangit, & præterea eundem habet Curvaturæ gradum ac Curva in

Con-

Contactûs Puncto. Tres autem Radices æquales fient, si conferas hanc Æquationem cum alterâ fictitiâ eundem Dimensionum numerum & tres Radices æquales habente, ut jam CARTESIUS monstravit. Aut expeditiùs, si bis multiplices ejus Terminos per aliquam arithmeticam Progressionem.

EXEMPLUM.

Sit Æquatio $ax = yy$, (quæ est ad Parabolam). Exterminato x (id est, posito in superiore Æquatione pro x ejus valore $\frac{yy}{a}$), consequeris aliam hìc infra positam, cujus Radices tres y restant æquales reddendæ. Ad quod perficiendum multiplico bis ejus Terminos, per Progressionem aliquam arithmeticam, ut hìc factum vides.

$$\begin{array}{lcccccc} & \frac{y^4}{aa} & * & -\frac{2u}{a}yy & +2ty & +qq & =0 \\ & & & +yy & & & \\ & 4 & * & 2 & 1 & 0 & \\ & 3 & * & 1 & 0 & -1 & \\ \hline \text{Hinc assequor} & \frac{12y^4}{aa} & & -\frac{4u}{a}yy + & 2yy & & =0 \end{array}$$

aut $u = \frac{3yy}{a} + \frac{1}{2}a$, unde facilè infertur, quòd $BF = 2x + \frac{1}{2}a$, ut antea.

Dato igitur Puncto aliquo D in Parabolâ, age DP perpendicularem ad Curvam, & sume in Axe PF = 2AB, erige FC ad rectos Angulos ipsi AF, quæ occurrat DP in C; erit C petitum Curvaturæ Centrum.

Idem perfici potest in Ellipsi & Hyperbolâ, sed computatio erit satìs perplexa, &, in genere, pro aliis Curvis valde molesta,

De

De Quæstionibus quæ habent affinitatem quamdam cum Superiore Problemate.

Ex Resolutione superioris Problematis nonnulla alia possunt enodari, talia sunt.

I.

Invenire punctum, in quo Curva datum habet Curvaturæ gradum.

Quæratur, *ex. gr.*, in Parabolâ $ax = yy$ punctum, in quo Radius Curvaturæ sit datæ longitudinis f: Invento, ut supra, Centro Curvaturæ, determinabis Radium, quem invenies $= \frac{a + 4x}{2a} \times \sqrt{aa + 4ax}$; debet autem esse $= f$, ergo per Reductionem erit $x = -\frac{1}{4}a + \sqrt[3]{\frac{1}{16}aff}$.

II.

Invenire punctum Rectitudinis.

Punctum *Rectitudinis* voco illud, in quo Radius Curvaturæ est infinitus, aut ejus Centrum ad infinitum intervallum. Hoc accidit ad Verticem Parabolæ $a^3x = y^4$. Illud idem punctum plerumque est Limes Flexûs contrarii, cujus determinationem supra tradidimus; sed alia determinatio nec inelegans deduci potest ex hoc Problemate; scilicet: Quo major fit Radius Curvaturæ, eo minor (*Fig.* 19.) evadit Angulus DCd, & simul Momentum δf; ita ut Fluxio Quantitatis z minuatur cum illo, &, cùm Radius est infinitus, omnino evanescat. Quapropter quære Fluxionem $\dot{z}$, & eam pone æqualem nihilo. TAB. III.

Ut, si velles determinare Limitem Flexûs contrarii in Parabolâ secundi generis, cujus ope CARTESIUS construit Æquationes sex

Dimensionum. Æquatio autem ad hanc Curvam est $x^3 - bxx - cdx + bcd + dxy = 0$. Hinc (per Probl. I.) oritur $3xx\dot{x} - 2bx\dot{x} - cd\dot{x} + dy\dot{x} + dx\dot{y} = 0$, quæ Æquatio, (scribendo 1 pro $\dot{x}$, & z pro $\dot{y}$,) evadit $3xx - 2bx - cd + dy + dxz = 0$; unde rursus (per Probl. I.) $6x\dot{x} - 2b\dot{x} + d\dot{y} + dz\dot{x} + dx\dot{z} = 0$; hìc iterum pone 1 pro $\dot{x}$ & z pro $\dot{y}$ & o pro $\dot{z}$, & habebis $6x - 2b + 2dz = 0$: Scribe in Æquatione $3xx - 2bx - cd + dy + dxz = 0$ pro dz ejus valorem $3x - b$, reperies $-bx - cd + dy = 0$, aut $y = c + \frac{bx}{d}$; qui valor, positus pro y in Æquatione ad Curvam, præbebit $x^3 + bcd = 0$, unde Limes Flexûs contrarii definietur.

Eodem pacto determinari possunt puncta Rectitudinis, quando non sunt inter partes contrariè flexas. Exprimat Æquatio $x^4 - 4ax^3 + 6aaxx - b^3y = 0$ naturam Curvæ. Hinc habebis (per Probl. I.) $4x^3 - 12axx + 12aax - b^3z = 0$; & hinc rursus $12xx - 24ax + 12aa - b^3\dot{z} = 0$. Jam suppono $\dot{z} = 0$, & per Reductionem assequor $x = a$. Abscindo igitur (*Fig.* 14.) TAB. IV. AB $= a$, & erigo Perpendicularem BD, quæ Curvæ occurret in D, Puncto Rectitudinis, ut petebatur.

III.

Invenire Punctum Curvaturæ infinitæ.

Quære Radium Curvaturæ, eúmque pone æqualem nihilo. Sic, in Parabolâ secundi generis, cujus Æquatio est $x^3 = ayy$, Radius est CD $= \frac{4a + 9x}{6a} \times \sqrt{4ax + 9xx}$, qui in nihilum evanescit, quando $x = 0$.

IV. De-

I V.

Determinare Punctum maximæ, vel minimæ Curvaturæ.

In hisce Punctis Radius evadit omnium maximus, vel minimus; quapropter Centrum Curvaturæ in illo temporis momento, neque ad punctum Contactûs accedit, neque ab eo recedit: sed planè stat immobile. Igitur, (*Fig.* 25.,) inventâ Fluxione Radii CD, sive, breviùs, alterutrius BH vel AK, eam pone æqualem nihilo. TAB. IV.

Si Quæstio, *ex. gr.*, proponeretur de Parabolâ secundi generis $x^3 = aay$: Priùs determina Centrum Curvaturæ. Invenies autem $DH = \frac{aa + 9xy}{6x}$, &idcirco $BH = \frac{aa + 15xy}{6x}$; Pone $BH = u$, ergo $\frac{aa}{6x} + \frac{5}{2}y = u$; itaque (per Probl. I.) $-\frac{aa\dot{x}}{6xx} + \frac{5}{2}\dot{y} = \dot{u}$. Nunc suppone $\dot{u}$ vel Fluxionem ipsius BH æqualem nihilo, & præterea, (quia per hypothesim $x^3 = aay$, id est, per Probl. I. $3xx\dot{x} = aa\dot{y} = 3xx$, ponendo $\dot{x} = 1$,) ipsi $\dot{y}$ substitue $\frac{3xx}{aa}$, & reperies $45x^4 = a^4$. Itaque abscinde $AB = a\sqrt[4]{\frac{1}{45}} = a \times 45^{-\frac{1}{4}}$, & ex B educta Perpendicularis BD occurret Curvæ in Puncto maximæ Curvaturæ. Sive, quod idem est, fac AB : BD :: $3\sqrt{5}$: 1.

Eadem ratione (*Fig.* 26.) Hyperbola secundi generis, repræsentata Æquatione $xyy = a^3$, maximè inflexa erit ad Puncta D & *d*, quæ determinabis capiendo Abscissam AQ = 1, erigendo hinc Perpendicularem $QP = \sqrt{5}$, & inde Q*p* ei æqualem, & demum jungendo AP, A*p*, quæ Rectæ secabunt Curvam in quæsitis Punctis D & *d*. TAB. IV.

V.

Determinare locum Centri Curvaturæ, aut describere Curvam, in quâ semper est hoc Centrum.

Supra demonstravimus, quòd Centrum Curvaturæ Trochoïdis

Q 2 semper

femper invenitur in alterâ Trochoïde. Haud aliter Centrum Curvaturæ Parabolæ eft in alterâ Parabolâ, fed fecundi generis, quæ exprimitur Æquatione $axx = y^3$, ut facilè computatio tibi monftrabit.

V I.

Si Lux incidat in Curvam quamcumque, reperire Curvæ Focos, aut concurfum Radiorum, qui ab omnibus ejus Punctis Refringuntur.

Quære Curvaturam, quam habet Curva in hoc Puncto, ac Centro & Radio Curvaturæ defcribe Circulum: Deinde quære concurfum Radiorum refractorum à Circulo circa hoc Punctum. Idem enim erit concurfus Radiorum refractorum à propofitâ Curvâ.

Hic locus eft addendi peculiarem Methodum determinandæ Curvaturæ ad Curvarum Vertices, quando eæ fecant Abfciffas ad rectos Angulos. Nam, Punctum, in quo Perpendicularis ad Curvam fecans Abfciffam, eam poftremo fecat eft Centrum ipfum hujus Curvaturæ. Quare, cùm detur Relatio inter Abfciffam x, & y Ordinatam, ad rectos Angulos, connexas, atque ideo etiam (per Probl. I.) Relatio inter Fluxiones $\dot{x}$ & $\dot{y}$; valor ipfius $y\dot{y}$, poftquam in eo pofueris 1 pro $\dot{x}$, & o pro y dabit Radium Curvaturæ.

Sic in Ellipfi $ax - \frac{a}{b}xx = yy$, eft $\frac{a\dot{x}}{2} - \frac{a}{b}x\dot{x} = y\dot{y}$; qui valor $y\dot{y}$, (fi fupponas $y = 0$, & eâ de causâ $x = b$,) fcribendo 1 pro $\dot{x}$, dat $\frac{1}{2}a$ æqualem Radio Curvaturæ. Eodem pacto ad Hyperbolæ & Parabolæ Vertices femper invenies Radium Curvaturæ æqualem femiffi Lateris recti.

Eâdem ratione in Conchoïde definitâ per Æquationem $\frac{bbcc}{xx} + \frac{2bcc}{x} + cc - bb - 2bx - xx = yy$, valor $y\dot{y}$ (inventus per

Probl.

Probl. I.) erit $-\frac{bbcc}{x^3}-\frac{bcc}{xx}-b-x$: Nunc, supponendo $y=0$, & idcirco $x=+c$ vel $-c$, habebis $-\frac{bb}{c}+2b-c$ aut $\frac{bb}{c}-2b+c$ pro Radio Curvaturæ. Fac (*Fig.* 6.) igitur AE: EG :: EG: EC, & A*e*: *e*G :: *e*G: *ec*, ac Puncta C & *c*, erunt Centra Curvaturæ ad Vertices E & *e* Conchoïdum conjugatarum. TAB. I.

PROBL. VI.

Determinare Qualitatem Curvaturæ ad datum Punctum cujuslibet Curvæ.

Per *Qualitatem* Curvaturæ intelligo ejus formam, ejus, scilicet, majorem vel minorem inæqualitatem, aut majorem vel minorem diversitatem in Curvæ partibus diversis. Sic, si quæras: Quænam est Qualitas Curvaturæ in Circulo? Respondeo quòd ea est uniformis vel invariabilis. Pariter, si quæratur quænam est Qualitas Curvaturæ in Spirali, quæ (*Fig.* 23.) describitur motu Puncti D progredientis in AD ex A Motu accelerato, dum Recta AK fertur uniformi TAB. III. rotatione circa Centrum A, & cujus Puncti D Velocitas ita acceleretur, ut Recta AD habeat ad Arcum BK descriptum ex dato puncto B eandem Rationem ac Numerus ad suum Logarithmum; si, inquam, peteretur quænam est Qualitas Curvaturæ hujus Spiralis, respondendum esset eam esse uniformiter variam vel æquabiliter inæqualem. Et sic aliæ Curvæ in diversis Punctis dici possunt inæquabiliter inæquales juxta diversitatem earum Curvaturæ.

Quæritur ergo Inæquabilitas aut Varietas Curvaturæ in singulis Curvæ Punctis: Ad quod observo.

I.

Quòd Curvæ, ubi similes sunt, habent in Punctis similiter positis similem Curvaturæ Inæquabilitatem aut Diversitatem.

II.

Quòd Momenta Radiorum Curvaturæ in his Punctis, sunt proportionalia eodem tempore natis Momentis Curvarum, & Fluxiones Fluxionibus.

III.

Quòd idcirco, ubi hæ Fluxiones non sunt proportionales, similis non est Inæquabilitas Curvaturæ.

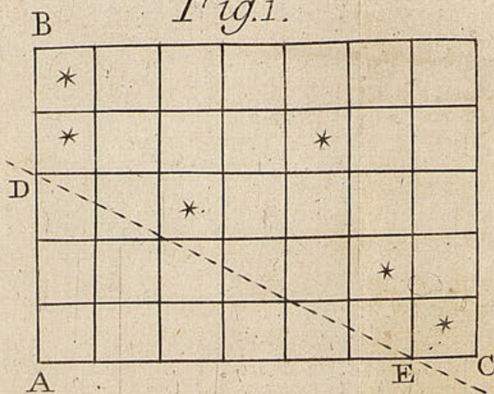
Major enim est Inæquabilitas, quando major est Ratio quam Fluxio Radii Curvaturæ habet ad Curvæ Fluxionem; Quapropter hæc Fluxionum Ratio non ineptè dici potest *Index* Inæquabilitatis aut Varietatis Curvaturæ.

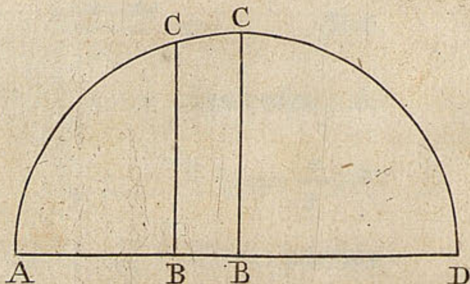
TAB. III. Ad Puncta (*Fig.* 19.) D & *d* infinitè proxima in Curvâ A D *d*, agantur Radii Curvaturæ D C & *dc*, &, si D *d* sit Momentum Curvæ, erit C *c* eodem tempore genitum Momentum Radii Curvaturæ, & $\frac{Cc}{Dd}$ Index Inæquabilitatis Curvaturæ: Nam, eo major dici potest hæc Inæquabilitas, quo major est Quantitas Rationis $\frac{Cc}{Dd}$; vel eo dissimilior ab uniformi Curvaturâ Circuli dici potest Curvatura hæc.

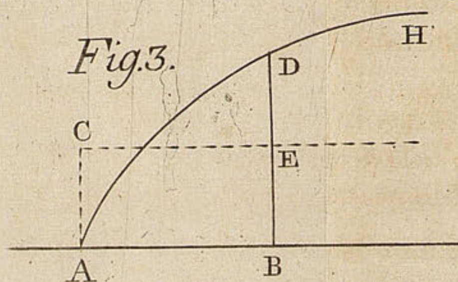
Jam, demissis D B & *db* ordinatim ad rectos Angulos Applicatis alicui Rectæ A B secanti D C in P, pone $AB = x$; $BD = y$; $DP = t$; $DC = u$, & ideo $Bb = o\dot{x}$, erítque $Cc = o\dot{u}$; & BD : DP :: $Bb : Dd = \frac{to\dot{x}}{y}$; ac $\frac{Cc}{Dd} = \frac{y\dot{u}}{t\dot{x}} = \frac{y\dot{u}}{t}$, ponendo $\dot{x} = 1$.

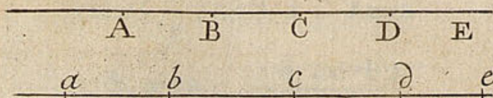
Cùm autem Relatio inter *x* & *y* exhibeatur per Æquationem aliquam, & hinc (juxta Probl. IV. & V.) inveniri possit Perpendicularis D P vel *t*, & Radius Curvaturæ *u*, ipsiúsque Radii Fluxio $\dot{u}$ (per Probl. I.;) datur ergo etiam $\frac{y\dot{u}}{t}$, Index Inæquabilitatis Curvaturæ.

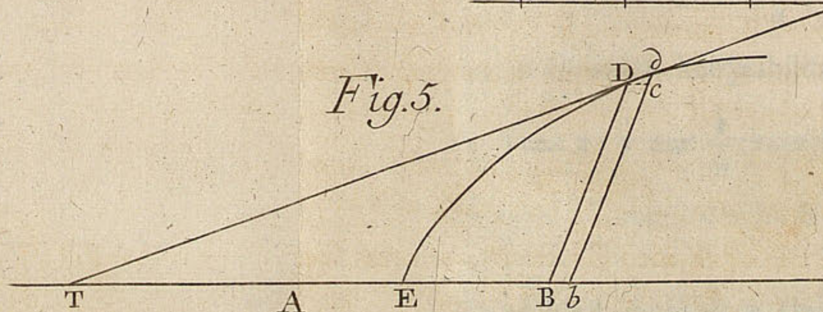
EXEMPL.

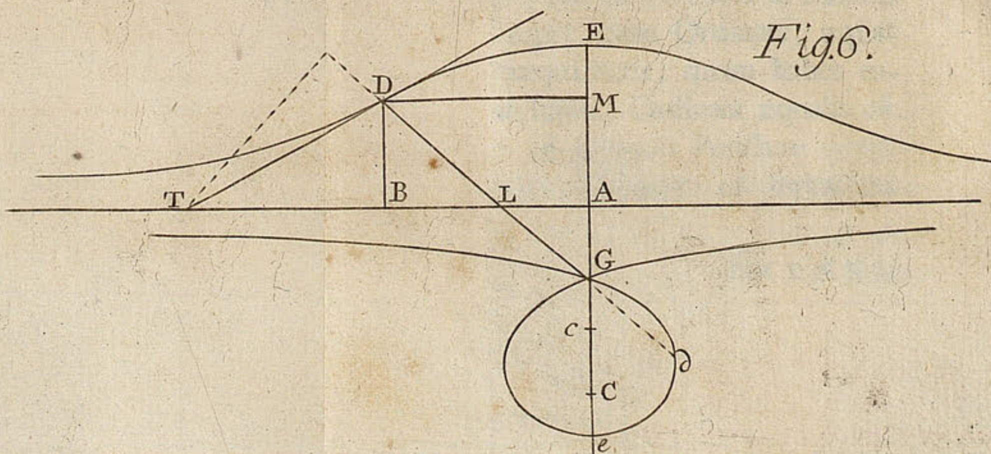

Fig. 1.
B
D
A
E
C

Fig. 2.
C
C
A
B
B
D

Fig. 3.
H
D
C
E
A
B

Fig. 4.
A
B
C
D
E
a
b
c
∂
e

Fig. 5.
D
∂
c
T
A
E
B
b

Fig. 6.
E
D
M
T
B
L
A
G
c
∂
C
e

EXEMPL. I.

Sit Æquatio ad Parabolam $2ax = yy$. Tunc (per Probl. IV.) $BP = a$, ergo $DP = \sqrt{aa + yy} = t$. Item (per Probl. V.) $BK = a + 2x$; & $BP : PD :: BK : DC = \frac{at + 2tx}{a} = u$. Jam, Æquationes $2ax = yy$; $aa + yy = tt$; & $\frac{at + 2tx}{a} = u$, dant: $2a\dot{x} = 2y\dot{y}$; $2y\dot{y} = 2t\dot{t}$; & $\frac{a\dot{t} + 2x\dot{t} + 2t\dot{x}}{a} = \dot{u}$. Has reduc, & pro $\dot{x}$ scribe 1, atque invenies $\dot{y} = \frac{a}{y}$; $\dot{t} = (\frac{y\dot{y}}{t}) = \frac{a}{t}$; & $\dot{u} = \frac{a\dot{t} + 2x\dot{t} + 2t}{a}$. Sic autem determinatis $\dot{y}$, $\dot{t}$, & $\dot{u}$, habebis $\frac{y\dot{u}}{t}$ Indicem Inæquabilitatis Curvaturæ.

Si, in Numeris, determinares quòd $a = 1$, aut $2x = yy$, & quòd $x = \frac{1}{2}$; tunc $y = (\sqrt{2x} =) 1$; $\dot{y} = (\frac{a}{y} =) 1$; $t = (\sqrt{aa + yy} =) \sqrt{2}$; $\dot{t} = (\frac{a}{t} =) \sqrt{\frac{1}{2}}$; & $\dot{u} = (\frac{a\dot{t} + 2x\dot{t} + 2t}{a} =) 3\sqrt{2}$. Igitur $\frac{y\dot{u}}{t} = 3$, qui Numerus est Index Inæquabilitatis.

Si verò statuisses quòd $x = 2$, tunc $y = 2$; $\dot{y} = \frac{1}{2}$; $t = \sqrt{5}$; $\dot{t} = \sqrt{\frac{1}{5}}$; & $\dot{u} = 3\sqrt{5}$. Quamobrem $(\frac{y\dot{u}}{t} =)$ 6 esset Index Inæquabilitatis.

Igitur Inæqualitas Curvaturæ, quâ prædita est Parabola in Puncto illo, ex quo demissa ad rectos Angulos super Axem Ordinata, æqualis est recto Lateri, illius est duplex Inæqualitatis, quam habet eadem Curva ad Punctum, unde acta, ut supra, Ordinata æqualis est semissi Lateris recti, id est, Curvatura ad primum Punctum duplo magis differt à Circuli Curvatura, quàm Curvatura ad secundum Punctum.

EXEMPL.

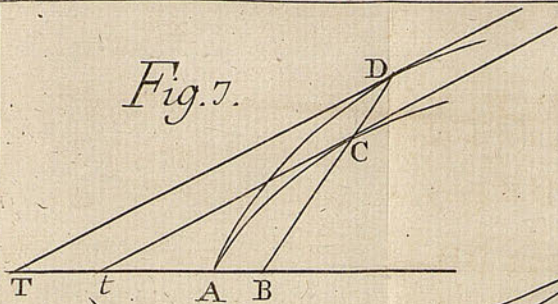
Exempl. II.

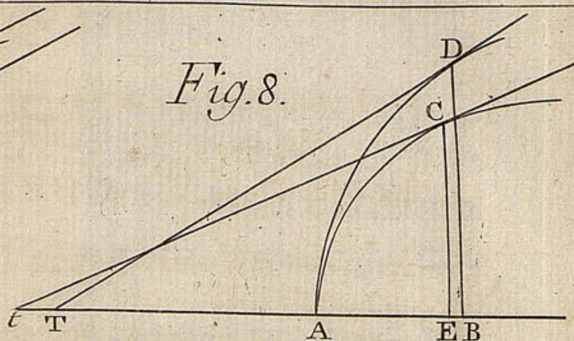
Sit Æquatio $2ax - bxx = yy$, & (per Probl. IV.) eſt $a - bx = BP$; ergo $tt = aa - 2abx + bbxx + yy = aa - byy + yy$: Pariter (per Probl. V.) eſt $DH = y + \frac{y^3 - by^3}{aa}$; ubi, ſi pro $yy - byy$ ponas $tt - aa$, habebis $DH = \frac{tty}{a}$; Sed eſt $BD : DP :: DH : DC = \frac{t^3}{aa} = u$; Ac (per Probl. I.) Æquationes $2ax - bxx = yy$; $aa - byy + yy = tt$; & $\frac{t^3}{aa} = u$; dant $a - bx = y\dot{y}$; & $y\dot{y} - by\dot{y} = t\dot{t}$; ac $\frac{3tt\dot{t}}{aa} = \dot{u}$. Datur igitur $\dot{u}$; ergo etiam $\frac{y\dot{u}}{\dot{t}}$ Index Inæquabilitatis Curvaturæ.

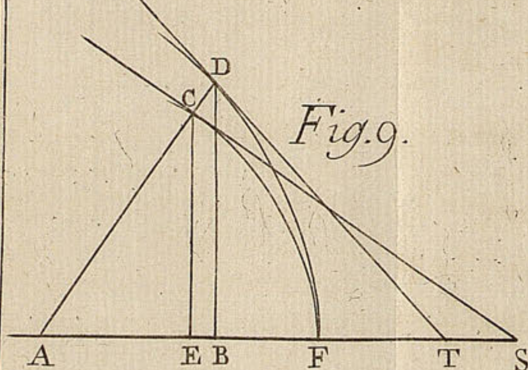
Sic in Ellipſi $2x - 3xx = yy$; in quâ eſt $a = 1$; & $b = 3$; ſi ponas $x = \frac{1}{2}$, erit etiam $y = \frac{1}{2}$: ſed $\dot{y} = -1$; $t = \sqrt{\frac{1}{2}}$; $\dot{t} = \sqrt{2}$; & $\dot{u} = 3\sqrt{\frac{1}{2}}$: quocirca $\frac{y\dot{u}}{\dot{t}} = \frac{3}{2}$, quæ Fractio exponit Curvaturæ Inæquabilitatem. Hinc patet, quòd Inæquabilitas Curvaturæ, quam habet Ellipſis ad Punctum D hìc aſſignatum, eſt bis minùs inæquabilis, (vel bis ſimilior Curvaturæ Circuli,) quàm Curvatura Parabolæ ad ejus Punctum, ex quo demiſſa Ordinata ad Axem æquat ſemiſſem Lateris recti.

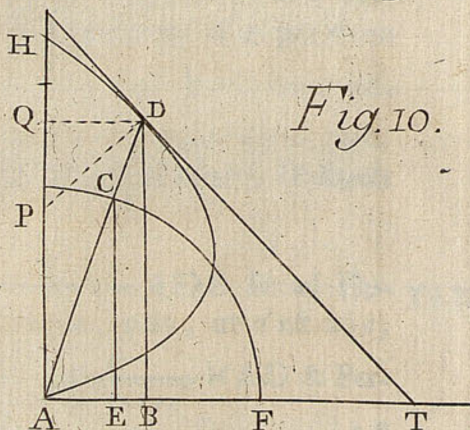
Si animus fert comparare Concluſiones, quas invenimus in his Exemplis, perſpicies, quòd in Parabolâ $2ax = yy$ eſt Index Inæquabilitatis $(\frac{y\dot{u}}{\dot{t}} =) \frac{3y}{a}$, ſed in Ellipſi $2ax - bxx = yy$ habes $(\frac{y\dot{u}}{\dot{t}} =) \frac{3y - 3by}{aa} \times BP$; unde in Hyperbolâ $2ax + bxx = yy$, ſervatâ Analogiâ, erit Index $(\frac{y\dot{u}}{\dot{t}} =) \frac{3y + 3by}{aa} \times BP$. Unde liquet, quòd ad diverſa Puncta ſingularum Sectionum conica-

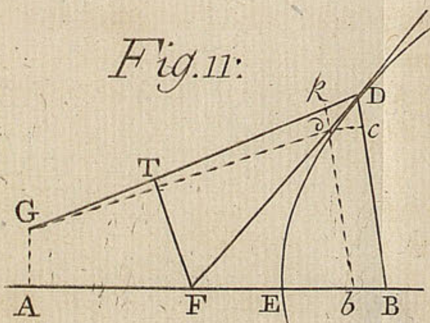
rum

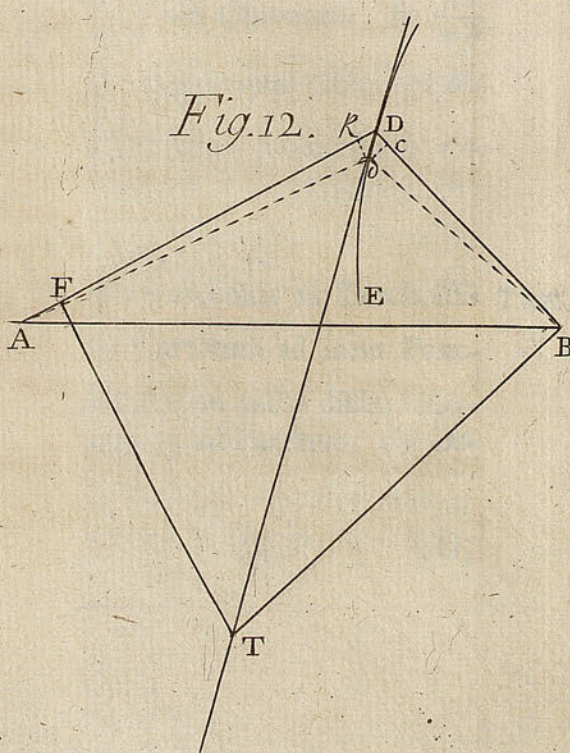

Fig. 7.
D
C
T
t
A
B

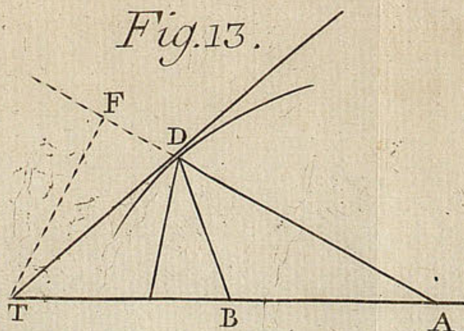

Fig. 8.
D
C
t
T
A
E
B

Fig. 9.
D
C
A
E
B
F
T
S

Fig. 10.
H
Q
D
C
P
A
E
B
F
T

Fig. 11.
k
D
c
T
G
A
F
E
b
B

Fig. 12.
k
D
c
E
F
A
B
T

Fig. 13.
F
D
T
B
A

rum seorsum consideratarum, Inæquabilitas Curvaturæ est ut rectangulum $BD \times BP$, & quòd ad varia Parabolæ Puncta est ut Ordinata BD.

Cùm autem Parabola sit simplicissima Figurarum, quæ inæqualiter flectuntur, & cùm Inæqualitas Curvaturæ in illâ facilè determinetur, (est enim ejus Index $6 \times \frac{\text{Ordinatam}}{\text{Latere Recto}}$,), ideo Curvatura aliarum Curvarum non inconcinnè comparabitur cum hujus Curvaturâ.

Sic, si quæratur quænam est Curvatura Ellipseos $2x - 3xx = yy$ ad illud Perimetri Punctum, quod determinatur assumptâ $x = \frac{1}{2}$: Quia hujus Curvaturæ Index est $\frac{3}{2}$, ut jam invenimus, respunderi potest Curvaturam hanc similem esse ei, quam habet Parabola $6x = yy$ ad Punctum illud, inter quod & Axem, Ordinata ad rectos Angulos par est $\frac{3}{2}$.

Haud secus, (*Fig.* 15.) cùm Fluxio Spiralis ADE sit ad Fluxionem Subtensæ AD in aliquâ datâ Ratione, puta, ut d est ad e; ejus Concavitatem versùs age $AP = \frac{e}{\sqrt{dd - ee}} \times AD$ & Perpendicularem ipsi AD; atque erit P Centrum Curvaturæ, & $\frac{AP}{AD}$ aut $\frac{e}{\sqrt{dd - ee}}$ Index Inæquabilitatis: Quapropter hæc Spiralis habet ubique Curvaturam similiter inæquabilem, ut Parabola $6x = yy$ eam habet in Puncto, ex quo ducta ad rectos Angulos Ordinata ad Axem æqualis est Quantitati $\frac{e}{\sqrt{dd - ee}}$. TAB. III.

Eâdem ratione (*Fig.* 20.) Index Inæquabilitatis ad Trochoïdis Punctum D invenietur $\frac{AB}{BL}$. Igitur ejus Curvatura ad idem Punctum D eodem pacto inæquabilis est, aut eodem pacto differt à Circulo ac Curvatura cujusvis Parabolæ $ax = yy$ ad Punctum, ubi Ordinata est $= \frac{1}{6} a \times \frac{AB}{BL}$. TAB. IV.

His, opinor, sensus Problematis satìs explanatus est; eo autem benè perspecto, quilibet, qui observet Series rerum supra traditarum, poterit sibimet ipse plura suppeditare Exempla, & invenire plures operandi Methodos ab hisce diversas, prout occasio postulabit. Ita ut ei non admodum difficilis, sive potiùs omnino facilis sit futura, (dummodo fastidium illi non faciant computationis tædium & ambages,) Solutio Problematum ejusdem naturæ, puta.

I.

Invenire in quâvis Curvâ Punctum, ubi Inæquabilitas Curvaturæ est aut nulla, aut infinita, aut omnium maxima vel minima.

Sic Inæquabilitas nulla est ad Sectionum conicarum Vertices, infinita ad Trochoïdis Cuspides, maxima ad ea Ellipseos Puncta, ad quæ Rectangulum $BD \times BP$ est omnium maximum, id est, ad quæ Ellipsis secatur à Diagonalibus Parallelogrammi ita circumscripti, ut Latera tangant præcipuos Curvæ Vertices.

II.

Determinare Curvam certæ alicujus Speciei, puta, Sectionem conicam, cujus Curvatura ad datum Punctum sit æqualis & similis Curvaturæ alterius cujusvis Curvæ ad datum Punctum.

III.

Determinare conicam Sectionem, ad cujus quodcumque Punctum Curvatura & positio Tangentis, (respectivè ad Axem,) similes sint Curvaturæ & Tangentis positioni alterius cujusque Curvæ ad datum Punctum.

Utilitas hujus Problematis in eo versatur, quod sic pro Ellipsibus secundi generis, quarum proprietates ad Lucis Refractionem pertinentes explicatæ fuerunt à CARTESIO in *Geometriâ* suâ, usurpari possunt Sectiones conicæ, quæ idem ferè prorsus efficient. Quod intelligendum est de ceteris Curvis.

PROBL.

Fig. 14.

D T C A H F G B

Fig. 15.

E g G P ∂ c D A B T t

Fig. 16.

D c k ∂ G g F f A H h B L T

Fig. 17.

E D F B D E T t A C

Fig. 18.

∂ D δ H C h

Fig. 19.

∂ D F G e T A B b P K δ f g H C c

PROBL. VII.

Reperire quotlibet Curvas, quarum Areæ possint exhibeti finitâ Æquatione.

Sit (*Fig.* 27.) AB Abscissa Curvæ, è cujus Vertice A demittatur Perpendicularis AC = 1, deinde agatur CE Parallela AB. Præterea, sit BD ordinatim Applicata ad rectos Angulos, quæ occurrat Rectæ CE in E & Curvæ AD in D. Intellige Areas ACEB & ADB generari motu Rectarum EB & BD decurrentium Rectam AB: Tunc harum Arearum Incrementa vel Fluxiones erunt semper ut Lineæ describentes EB & BD. Fac igitur Parallelogrammum ACEB, aut AB × 1 = x, & Area Curvæ ADB dicatur = z, & Fluxiones $\dot{x}$ ac $\dot{z}$ erunt ut BE & BD, ita ut, si ponas $\dot{x} = 1 =$ EB, fit $\dot{z} =$ BD. TAB. V.

Assumptâ nunc Æquatione arbitrariâ, quâ determinetur Relatio ipsarum x & z, ex eâ (per Probl. I.) eruetur $\dot{z}$; igitur habebuntur duæ Æquationes, quarum una determinabit Curvam, altera verò Aream.

EXEMPLA.

Sume $xx = z$, unde (per Probl. I.) $2x\dot{x} = \dot{z}$, aut, (quia $\dot{x} = 1$,) $2x = \dot{z}$.

Pone $\frac{x^3}{a} = z$, hinc oritur $\frac{3xx}{a} = \dot{z}$, Æquatio ad Parabolam.

Sit $ax^3 = zz$, aut $a^{\frac{1}{2}} x^{\frac{3}{2}} = z$, unde conficietur $\frac{3}{2} a^{\frac{1}{2}} x^{\frac{1}{2}} = \dot{z}$, aut $\frac{9}{4} ax = \dot{z}\dot{z}$, Æquatio pariter ad Parabolam.

Assume $a^6 x^{-2} = zz$, aut $a^3 x^{-1} = z$, & habebis $-a^3 x^{-2} = \dot{z}$, aut $a^3 + xx\dot{z} = 0$. Ubi valor negativus ipsius

$\dot{z}$ tantùm indicat quòd B D sumi debet ad partes contrarias, relativè ad B E.

Item, si capias $aacc + ccxx = zz$, assequeris $2cc\dot{x} = 2z\dot{z}$, unde, eliminato symbolo z, erues $\frac{cx}{\sqrt{aa+xx}} = \dot{z}$.

Vel, si ponas $\frac{aa+xx}{b} \times \sqrt{aa+xx} = z$, fac $\sqrt{aa+xx} = u$, eritque $\frac{u^3}{b} = z$, atque hinc (per Probl. I.) $\frac{3uu\dot{u}}{b} = \dot{z}$: Atqui Æquatio $aa+xx = uu$ dat $2x = 2u\dot{u}$; cujus ope si extermines $\dot{u}$, invenies $\frac{3ux}{b} = \dot{z} = \frac{3x}{b}\sqrt{aa+xx}$.

Si demum assumas $8 - 3xz + \frac{2}{5}z = zz$, obtinebis $-3z - 3x\dot{z} + \frac{2}{5}\dot{z} = 2z\dot{z}$, quapropter, ex assumptâ Æquatione primò quærenda est Area z, & deinde Ordinata $\dot{z}$, ex Æquatione quæ suboritur.

Et sic ex Areis ad libitum fictis semper determinare licet Ordinatas, ad quas pertinent.

PROBL. VIII.

Invenire quotlibet Curvas quarum Areæ ad Aream cujuscumque datæ Curvæ habeant Relationem expositam finitâ Æquatione.

TAB. V. Curva data (*Fig.* 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35.) sit F D H, & G E I Curva petita. Concipe earum Ordinatas B D, & E C moveri ad rectos Angulos per earum Abscissas vel Bases A B, & A C. Tunc, Incrementa vel Fluxiones Arearum hoc modo descriptarum, erunt ut hæ Ordinatæ ductæ in Velocitates quibus feruntur, videlicet in respectivarum Abscissarum Fluxiones. Pone igitur A B $= x$, B D $= u$, A C $= z$, atque C E $= y$; Aream verò A F D B $= s$, & Aream A G E C $= t$; Harumque Arearum Fluxiones sint $\dot{s}$, & $\dot{t}$; at-

$\dot{t}$; atque erit $\dot{u}\,x : y\,\dot{z} :: \dot{s} : \dot{t}$; quamobrem, si ponas $\dot{x} = 1$, & $\dot{u} = \dot{s}$ ut antea, restabit $y\dot{z} = \dot{t}$, & $\frac{\dot{t}}{\dot{z}} = y$.

Idcirco assumantur duæ Æquationes, quarum una exprimat Relationem Arearum s, & t, & altera Relationem Abscissarum ad eas pertinentium x, & z: Ex his Æquationibus erue (per Probl. I.) Fluxiones $\dot{t}$ & $\dot{z}$, & deinde fac $\frac{\dot{t}}{\dot{z}} = y$.

E X E M P L. I.

Data Curva FDH sit Circulus expressus Æquatione $ax - xx = uu$, & quærantur aliæ Curvæ quarum Areæ sint æquales Areæ Circuli. Est ergo, per hypothesin, $s = t$, & propterea $\dot{s} = \dot{t}$, ac $y = \frac{\dot{t}}{\dot{z}} = \frac{u}{\dot{z}}$. Superest $\dot{z}$, quæ determinanda est assumptâ aliquâ Relatione inter Abscissas x, & z.

Suppone, *ex. gr.*, quòd $ax = zz$, tunc (per Probl. I.) $a = 2z\dot{z}$; Igitur, (ipsi $\dot{z}$ substituendo $\frac{a}{2z}$,) $y = \frac{u}{\dot{z}}$ fiet $= \frac{2uz}{a}$: Sed $u = (\sqrt{ax - xx} =) \frac{z}{a}\sqrt{aa - zz}$, ergo $\frac{2zz}{aa} \times \sqrt{aa - zz} = y$ est Æquatio ad Curvam, cujus Area æquat Aream Circuli.

Pariter, posito quòd $xx = z$, hinc oritur $2x = \dot{z}$, & ideo $y = (\frac{u}{\dot{z}}) \frac{u}{2x}$; unde, exterminatis u & x, excudes $y = \frac{\sqrt{az^{\frac{1}{2}} - z}}{2z^{\frac{1}{2}}}$.

Sed si $cc = xz$, esset $o = z + x\dot{z}$, & $-\frac{u x \dot{z}}{z} = y = -\frac{c^3}{z^3}\sqrt{az - cc}$.

Pariter, suppositâ Æquatione $ax + \frac{s}{1} = z$, esset (per Probl. I.) $\dot{a} + \dot{s} = \dot{z}$, & idcirco $\frac{u}{a + \dot{s}} = y = \frac{u}{a + u}$, quæ Æquatio est ad mechanicam Curvam.

Exempl. II.

Iterum detur Circulus $ax - xx = uu$, & petantur Curvæ, quarum Areæ sint ad Aream Circuli in quâcumque aliâ assumptâ Ratione. Ut, si poneres $cx + s = t$, ac $ax = zz$, esset (per Probl. I.) $\bar{c} + \dot{s} = \dot{t}$, ac $a = 2z\dot{z}$: Quocirca $y = \frac{\dot{t}}{\dot{z}} = \frac{2cz + 2z\dot{s}}{a}$; &, ponendo $\sqrt{ax - xx}$ pro $\dot{s}$ & $\frac{zz}{a}$ pro x, esset $y = \frac{2cz}{a} + \frac{2zz}{aa}\sqrt{aa - zz}$.

Sed, si assumeres $s - \frac{2u^3}{3a} = t$, & $z = x$, haberes $\dot{s} - \frac{2uu\dot{u}}{a} = \dot{t}$, ac $1 = \dot{z}$: Quâ de causâ $y = \frac{\dot{t}}{\dot{z}} = \dot{s} - \frac{2uu\dot{u}}{a}$, aut $= u - \frac{2uu\dot{u}}{a}$. Jam, ad exterminandum $\dot{u}$, resume Æquationem $ax - xx = uu$, quæ (per Probl. I.) dat $a - 2x = 2u\dot{u}$, ergo $y = \frac{2ux}{a}$; unde, si elimines u & x substituendo earum valores $\sqrt{vx - xx}$ & z, fiet $y = \frac{2z}{a} \times \sqrt{az - zz}$.

Quòd

Quòd si cepisses $ss = t$, & $x = zz$ invenisses $2s\dot{s} = \dot{t}$, & $\dot{x} = 2z\dot{z}$, & propterea $y = \frac{\dot{t}}{\dot{z}} = 4sz\dot{s}$; &, scribendo pro $\dot{s}$ & x, $\sqrt{ax - xx}$ ac zz, conficitur $y = 4szz \times \sqrt{a - zz}$ Æquatio ad Curvam mechanicam.

EXEMPL. III.

Eâdem ratione possunt inveniri Figuræ, quæ habeant assumptam Relationem ad aliquam aliam datam Figuram. Detur Hyperbola $cc + xx = uu$; si assumas $s = t$, & $xx = cz$, habebis $\dot{s} = \dot{t}$, & $2x = c\dot{z}$, igitur $y = \frac{\dot{t}}{\dot{z}} = \frac{c\dot{s}}{2x}$: Jam, substitue $\sqrt{cc + xx}$ pro $\dot{s}$, & $c^{\frac{1}{2}} z^{\frac{1}{2}}$ pro x; erit $y = \frac{c}{2z}\sqrt{cz + zz}$.

Haud aliter, si ponas $xu - s = t$, & $xx = cz$, reperies $u + x\dot{u} - \dot{s} = \dot{t}$, & $2x = c\dot{z}$; sed $\dot{u} = \dot{s}$, ergo $x\dot{u} = \dot{t}$. Quapropter $y = \frac{\dot{t}}{\dot{z}} = \frac{c\dot{u}}{\dot{z}}$: Atqui Æquatio $cc + xx = uu$, dat $\dot{x} = uu$ (per Probl. I.), est igitur $y = \frac{cx}{2u}$; quæ Æquatio, ponendo $\sqrt{cc + xx}$ pro u, & $c^{\frac{1}{2}} z^{\frac{1}{2}}$ pro x, evadit $y = \frac{cz}{2\sqrt{cz + zz}}$.

EXEMPL. IV.

Quinimo, si Cissois $\frac{xx}{\sqrt{ax - xx}} = u$ esset data Figura, cui comparanda Figura peteretur; & si, ad hoc perficiendum assumeres $\frac{x}{3}\sqrt{ax - xx} + \frac{2}{3}s = t$ suppone $\frac{x}{3}\sqrt{ax - xx} = h$, & hujus Fluxionem pone $\dot{h}$; erit igitur $\dot{h} + \frac{2}{3}\dot{s} = \dot{t}$. Sed Æqua-

tio

tio $\frac{ax^3 - x^4}{9} = hh$, dat $\frac{3axx - 4x^3}{9} = 2h\dot{h}$, & propterea, (exterminando h,) $\frac{3ax - 4xx}{6\sqrt{ax - xx}} = \dot{h}$. Præterea, quia $\frac{2}{3}\dot{s} = \frac{2}{3}\dot{u} = \frac{4xx}{6\sqrt{ax - xx}}$, erit $\frac{ax}{2\sqrt{ax - xx}} = \dot{t}$. Nunc determinaturus z & $\dot{z}$ assume $\sqrt{aa - ax} = z$; unde (per Probl. I.) $-a = 2z\dot{z}$, aut $\dot{z} = -\frac{a}{2z}$. Quapropter est $y = (\frac{\dot{t}}{\dot{z}} = -\frac{zx}{\sqrt{ax - xx}} = \sqrt{\frac{zzx}{a - x}} = \sqrt{ax} =) \sqrt{aa - zz}$. Cùm autem Æquatio hæc sit ad Circulum, hic habes Relationem inter Areas Circuli, & Cissoidis.

Quòd si assumpsisses $\frac{2x}{3}\sqrt{ax - xx} + \frac{1}{3}s = t$, & $x = z$, hinc dimanâsset $y = \sqrt{az - zz}$; Æquatio rursus ad Circulum.

Eâdem ratione, si daretur aliqua Curva mechanica, possent reperiri aliæ Curvæ mechanicæ priori conferendæ.

Sed ad inveniendas Curvas geometricas, optimum erit ex Rectis, quæ geometricè altera ab alterâ dependent, aliquam sumere pro Basi, vel Abscissâ; & Aream, quæ complet Parallelogrammum, investigare, ponendo ejus Fluxionem æquivalere Abscissæ ductæ in Fluxionem Ordinatæ.

EXEMPL. V.

TAB. IV. Sic (*Fig.* 20.) propositâ Trochoïde ADF, eam refero ad Abscissam AB; &, completo Parallelogrammo ABDG, investigo Superficiem complentem ADG, eam supponendo descriptam motu Rectæ GD, & idcircò ejus Fluxionem æquivalentem Lineæ GD ductæ in Velocitatem Motûs sui, id est $= x \times \dot{u}$. Nunc, quia AL parallela est Tangenti DT, est AB ad BL, ut Fluxio ejusdem AB ad Fluxionem Ordinatæ BD, videlicet ut 1 ad $\dot{u}$. Quocirca $\dot{u}$

$= \frac{BL}{AB}$, & ideo $x\dot{u} = BL$. Ergo Area ADG describitur Fluxione BL; &, quia eâdem Fluxione describitur Area circularis ALB, hæc illi æqualis est.

Eodem pacto, si concipias ADF esse Figuram Arcuum, aut Sinuum versorum, ea scilicet, cujus Ordinata BD æqualis est Arcui AL; Cùm Fluxio Arcûs AL sit ad Fluxionem Abscissæ AB, ut PL ad LB; id est, cùm sit $\dot{u} : 1 :: \frac{1}{2}a : \sqrt{ax - xx}$, & propterea $\dot{u} = \frac{a}{2\sqrt{ax - xx}}$, erit $x\dot{u}$, Fluxio Areæ ADG $= \frac{ax}{2\sqrt{ax - xx}}$: Quocirca Recta æqualis Quantitati $\frac{ax}{2\sqrt{ax - xx}}$ si concipiatur applicata, tanquam Ordinata perpendicularis ad Punctum aliquod B Rectæ AB, terminabitur certâ Curvâ geometricâ, cujus Area contigua Abscissæ AB æqualis est Areæ ADG.

Et sic inveniri possunt Figuræ geometricæ, æquales aliis Figuris effictis Applicatione (sub quovis Angulo) Arcuum Circuli, Hyperbolæ, aut alterius cujuscumque Curvæ, ad Sinus rectos, aut versos horum Arcuum, aut ad aliam quamlibet Rectam, quæ possit geometricè determinari.

In Spiralibus brevissimum est negotium. Nam (*Fig.* 36.) ex Rotationis Centro A describe quolibet Radio Arcum DG, qui secet Rectam AF in G, & Spiralem in D; quia hic Arcus, tanquam Linea, quæ fertur per Abscissam AG, describit Spiralis Aream AHDG, ita ut Fluxio hujus Areæ sit ad Fluxionem Rectanguli $1 \times AG$, ut Arcus GD est ad 1, ideo Recta perpendicularis GL æqualis huic Arcui, eodem pacto peragrans eandem Lineam AG describet Aream A*l*LG æqualem Areæ AHDG; & Curva A*l*L erit geometrica. Præterea, si ducatur subtensa AL, erit Triangulum $ALG = \frac{1}{2} AG \times GL = \frac{1}{2} AG \times GD =$ Sectori AGD. Igitur Segmenta complentia AL*l* & ADH erunt etiam æqualia. Et hæc non solum conveniunt *Spirali Archimedeæ*, (in quâ Hypothesi A*l*L est *Parabola Apolloniana*) sed cuicumque alteri; ita ut TAB. VI.

quævis earum converti eâdem facilitate poſſit in æquales Geometricas Curvas.

Poteram attuliſſe plura ſpecimina Conſtructionum hujus Problematis, ſed hæc ſufficient; ſunt enim adeo generalia, ut, quæcunque hactenus inventa ſunt, aut (opinor) inveniri poſſunt de Curvaram Areis; aliquo pacto in his contineantur, & per hæc determinari poſſint, plerumque ſine ſolitis ambagibus, & perplexitatibus.

Præcipua verò utilitas hujus, & præcedentis Problematis in eo ſita eſt, quòd aſſumptis conicis Sectionibus, aut quibuſvis aliis Curvis cognitæ magnitudinis, invenire licet alias Curvas, quæ cum iis comparari poſſunt, & earum Æquationes ordine diſponi in Catalogo, ſeu Tabulâ. Conſtructâ autem hac Tabulâ, quando invenienda eſt Area Curvæ alicujus, perſpiciendum eſt utrùm Æquatio dedefiniens ejus naturam, vel immediatè ſit in hac Tabulâ, vel ſaltem transformari poſſit in aliam, quæ ibi ſit; quod ſi accidit, datur hæc Area. Inſuper Catalogus, aut Tabula hæc applicari poteſt ad determinandas Curvarum Longitudines; ad invenienda earum Centra Gravitatis; Solida genita earum rotatione; Superficies horum Solidorum, & quaſvis alias Fluentes Quantitates generatas Fluxionibus huic analogis.

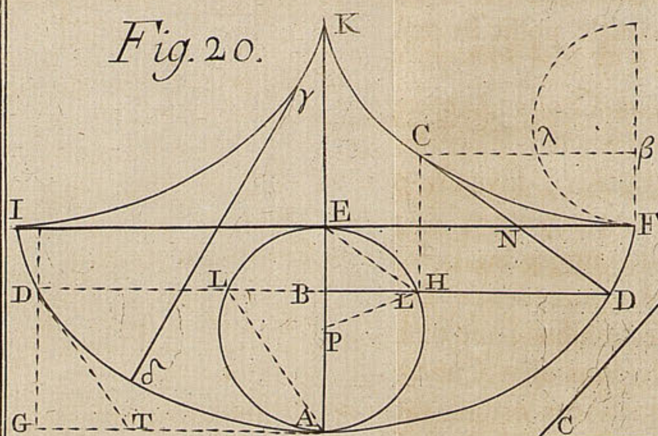
PROBL. IX.

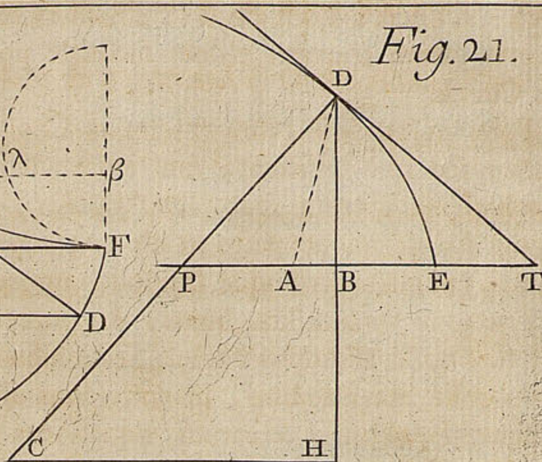
Determinare Aream cujuſcunque Curvæ propoſitæ.

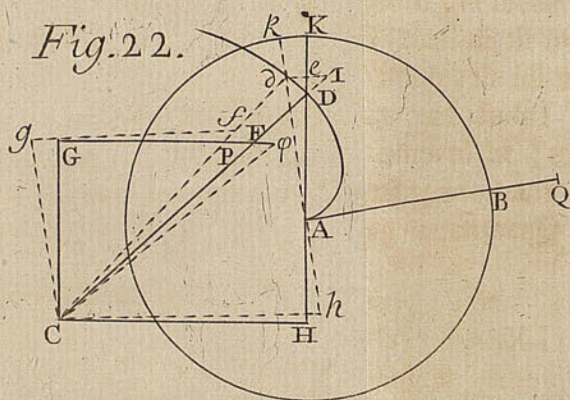
Hujus Problematis Reſolutio hinc pendet, quòd ex datâ Fluxionum Relatione, poteſt inveniri Fluentium Ratio, (ut in Probl. II.).

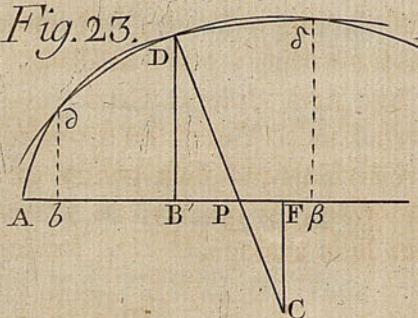
TAB. V. Et primò quidem, ſi (*Fig.* 27.) recta Linea B D, cujus Motu deſcribitur Area quæſita A F D B, fertur ad rectos Angulos ſuper Abſciſſam A B poſitione datam; intellige, (ut antea,) Parallelogrammum A B E C eodem tempore deſcribi ultra A B à Lineâ, quæ Unitatem æquet. Et, poſito, quòd B E ſit Fluxio hujus Parallelogrammi; erit B D Fluxio Areæ quæſitæ.

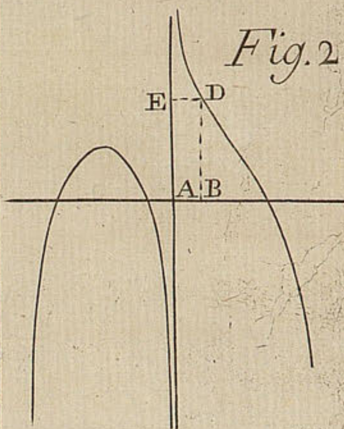
Fac igitur $AB = x$; & pariter $ABEC = 1 \times x = x$; ac $BE = \dot{x}$; Item, voca Aream $AFDB = z$; erítque $BD = \dot{z}$; quinetiam $= \frac{\dot{z}}{\dot{x}}$

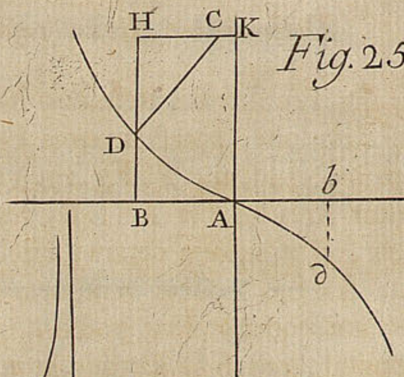

Fig. 20.
K
γ
C
λ
β
I
E
F
N
D
L
B
H
L
D
P
δ
G
T
A

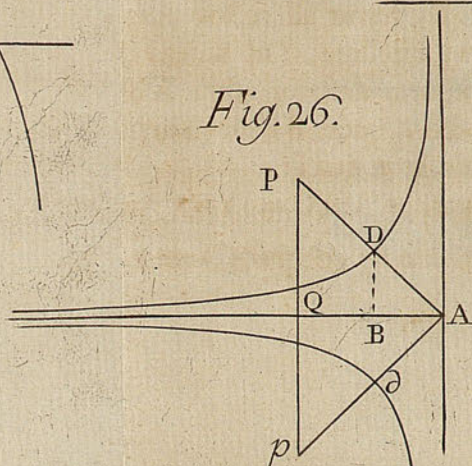

Fig. 21.
D
P
A
B
E
T
C
H

Fig. 22.
k
K
e
D
g
G
P
F
φ
A
B
Q
C
H
h

Fig. 23.
D
δ
A
b
B
P
F
β
C

Fig. 24.
E
D
A
B

Fig. 25.
H
C
K
D
b
B
A

Fig. 26.
P
D
Q
B
A
p

$\frac{\dot z}{\dot x}$, quia $\dot x = 1$. Igitur Æquatio exprimens BD, unà exprimit Rationem Fluxionum $\frac{\dot z}{\dot x}$, & hinc (per Problematis I. Caſ. I.) poteſt excudi Relatio Fluentium x, & z.

E X E M P L. I.

Quando BD, *aut* $\dot z$, *æquat aliquam ſimplicem Quantitatem.*

Detur $\frac{xx}{a} = \dot z$, aut $= \frac{\dot z}{\dot x}$ (Æquatio ad Parabolam), hinc (per Probl. II.) conficietur $\frac{x^3}{3a} = z$. Quapropter $\frac{x^3}{3a}$, aut $\frac{1}{3}$ AB×BD æquat Aream Parabolæ AFDB.

Proponatur $\frac{x^3}{aa} = \dot z$ (Æquatio ad Parabolam ſecundi generis); hinc habebimus $\frac{x^4}{4aa} = z$; videlicet $\frac{1}{4}$ AB × BD eſt Area AFDB.

Sit $\frac{a^3}{xx} = \dot z$, aut $a^3x^{-2} = \dot z$ (Æquatio ad Hyperbolam ſecundi generis), ex eâ eruetur $-a^3x^{-1} = z$, aut $-\frac{a^3}{x} = z$. Rectangulum nempe (*Fig.* 37.) AB × BD æquat Aream HDBH in infinitum extenſam, & jacentem ultra Ordinatam BD, ut inſinuat negativus ejus valor. TAB. VI.

Eodem pacto, ſi daretur $\frac{a^4}{x^3} = \dot z$, aſſequeremur $-\frac{a^4}{2xx} = z$.

Quinimo propoſita Æquatio $ax = \dot z\dot z$, (quæ rurſus pertinet

ad Parabolam), id est $a^{\frac{1}{2}} x^{\frac{1}{2}} = \dot{z}$, suppeditat $\frac{2}{3} a^{\frac{1}{2}} x^{\frac{3}{2}} = z$, scilicet $\frac{2}{3}$ AB × BD = Areæ AFDB.

Sed $\frac{a^3}{x} = \dot{z}\dot{z}$; dat $+ 2 a^{\frac{3}{2}} x^{\frac{1}{2}} = z$, aut 2 AB × BD = AFDB.

Sed $\frac{a^5}{x^3} = \dot{z}\dot{z}$; gignit $- \frac{2 a^{\frac{5}{2}}}{x^{\frac{1}{2}}} = z$, sive 2 AB × BD = HDBH.

Denique $a x x = \dot{z}^3$; præbet $\frac{3}{5} a^{\frac{1}{3}} x^{\frac{5}{3}} = z$; videlicet $\frac{3}{5}$ AB×BD = AFDB.

Exempl. II.

Quando $\dot{z}$ æquat Aggregatum ex simplicibus Quantitatibus.

Sit $x + \frac{xx}{a} = \dot{z}$; erit $\frac{xx}{2} + \frac{x^3}{3a} = z$.

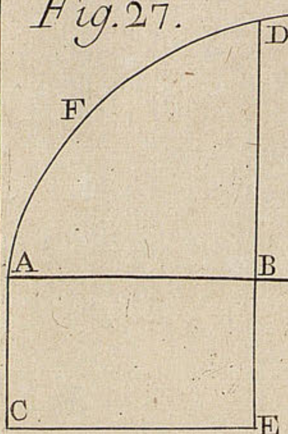
Detur $a + \frac{a^3}{xx} = \dot{z}$; habebimus $a x - \frac{a^3}{x} = z$.

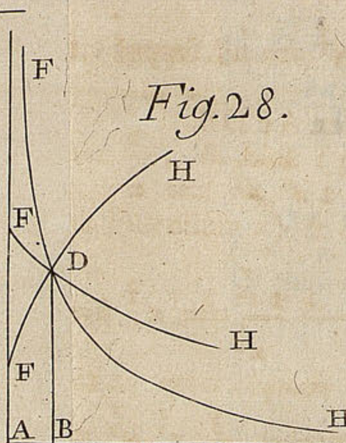
Proponatur $3x^{\frac{1}{2}} - \frac{5}{xx} - \frac{2}{x^{\frac{1}{2}}} = \dot{z}$; hinc exsurget $2x^{\frac{3}{2}} + \frac{5}{x} - 4x^{\frac{1}{2}} = z$.

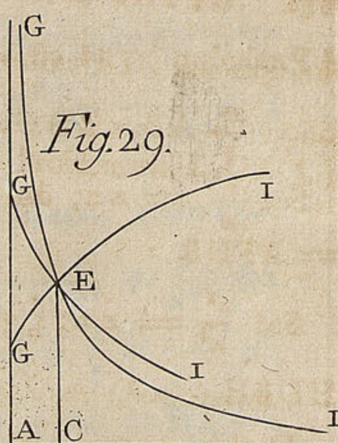
Exempl. III.

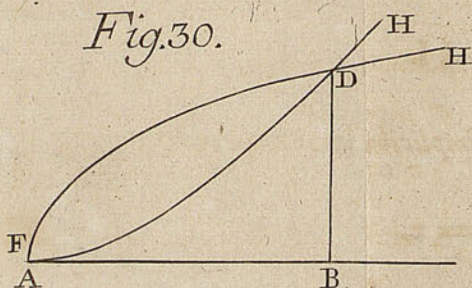
Ubi Reductio *per* Divisionem *præmittenda est.*

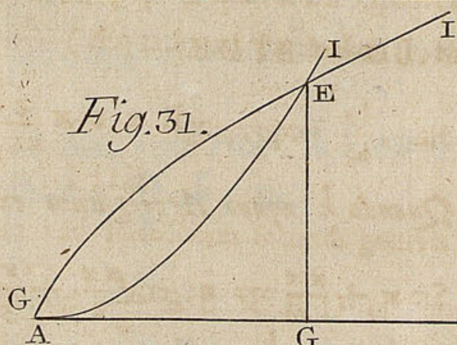
Detur $\frac{aa}{b+x} = \dot{z}$ (Æquatio ad Hyperbolam *Apollonianam*); & Divisione in infinitum peractâ, fiet $\dot{z} = \frac{aa}{b} - \frac{aax}{bb} + \frac{aax}{b^3}$ —

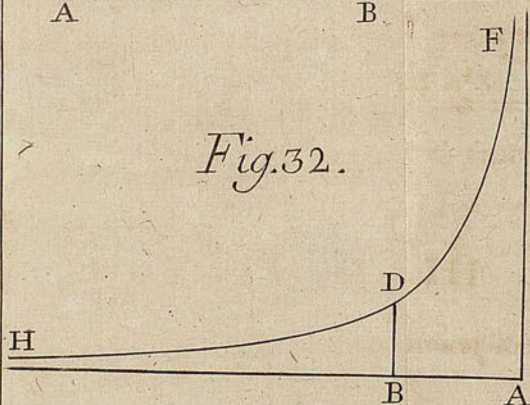

Fig. 27.
D
F
A
B
C
E

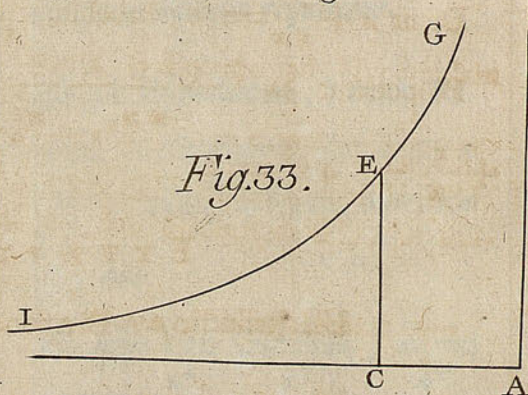

F
Fig. 28.
H
F
D
H
F
H
A
B

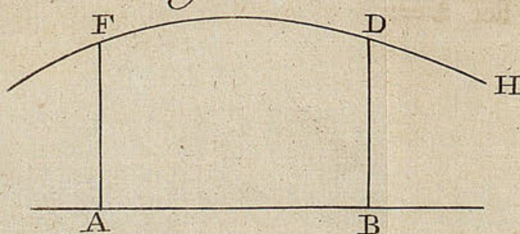

G
Fig. 29.
I
G
E
G
I
I
A
C

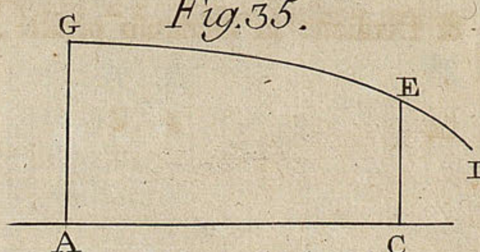

Fig. 30.
H
H
D
F
A
B

I
I
E
Fig. 31.
G
A
G

F
Fig. 32.
D
H
B
A

G
Fig. 33.
E
I
C
A

Fig. 34.
F
D
H
A
B

G
Fig. 35.
E
I
A
C

$-\frac{aax^3}{b^4}$; &c. Et hinc (per Probl. II.), ut in secundâ Exemplorum congerie, obtinebis $z = \frac{aax}{b} - \frac{aaxx}{2bb} + \frac{aax^3}{3b^3} - \frac{aax^4}{4b^4}$; &c.

Proponatur $\frac{1}{1+xx} = \dot{z}$, erit, per Divisionem, $\dot{z} = 1 - xx + x^4 - x^6$; &c, aut etiam $\dot{z} = \frac{1}{xx} - \frac{1}{x^4} + \frac{1}{x^6}$; &c. Quapropter (per Probl. II.) $z = x - \frac{1}{3}x^3 + \frac{1}{5}x^5 - \frac{1}{7}x^7$; &c. $=$ AFDB; aut $z = -\frac{1}{x} + \frac{1}{3x^3} - \frac{1}{5x^5}$; &c. $=$ HDBH.

Sit $\frac{2x^{\frac{1}{2}} - x^{\frac{3}{2}}}{1 + x^{\frac{1}{2}} - 3x} = \dot{z}$; Divisio suppeditabit $\dot{z} = 2x^{\frac{1}{2}} - 2x + 7x^{\frac{3}{2}} - 13xx + 34x^{\frac{5}{2}}$; &c. Et hinc (per Probl. II.) erit $z = \frac{4}{3}x^{\frac{3}{2}} - xx + \frac{14}{5}x^{\frac{5}{2}} - \frac{13}{3}x^3 + \frac{68}{7}x^{\frac{7}{2}}$; &c.

EXEMPL. IV.

Ubi prævia Reductio *per* Extractionem Radicis *requiritur.*

Detur $\dot{z} = \sqrt{aa+xx}$ (, Æquatio ad Hyperbolam,) cujus Radix extracta, ad infinitam Terminorum multitudinem, dat $\dot{z} = a + \frac{xx}{2a} - \frac{x^4}{8a^3} + \frac{x^6}{16a^5} - \frac{5x^8}{112a^7}$; &c. , unde, ut supra, $z = ax + \frac{x^3}{6a} - \frac{x^5}{40a^3} + \frac{x^7}{112a^5} - \frac{5x^9}{1008a^7}$; &c.

Eodem pacto, si proponeretur Æquatio (ad Circulum) $\dot{z} = \sqrt{aa-xx}$, ea suppeditaret $z = ax - \frac{x^3}{6a} - \frac{x^5}{40a^3} - \frac{x^7}{112a^5} - \frac{5x^9}{1008a^7}$; &c.

Et si haberemus $\dot{z} = \sqrt{x - xx}$ (Æquatio iterum ad Circulum) per Radicis Extractionem exsurgeret $\dot{z} = x^{\frac{1}{2}} - \frac{1}{2} x^{\frac{3}{2}} - \frac{1}{8} x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{16} x^{\frac{7}{2}}$; &c. Et idcirco $z = \frac{2}{3} x^{\frac{3}{2}} - \frac{1}{5} x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{28} x^{\frac{7}{2}} - \frac{1}{72} x^{\frac{9}{2}}$; &c.

Sic $\dot{z} = \sqrt{aa + bx - xx}$ (Æquatio pariter ad Circulum) suppeditat, per Radicis Extractionem, $\dot{z} = a + \frac{bx}{2a} - \frac{xx}{2a} - \frac{bbxx}{8a^3}$; &c. Hinc autem conficitur $z = ax + \frac{bxx}{4a} - \frac{x^3}{6a} - \frac{bbx^3}{24a^3}$; &c.

Sic etiam $\sqrt{\frac{1 + axx}{1 - bxx}} = \dot{z}$, dat per debitam Reductionem

$$\begin{array}{llll} \dot{z} = 1 + \frac{1}{2} b\,xx & + \frac{3}{8} bb\,x^4 & ; \text{\&c.} \\ \phantom{\dot{z} = 1} + \frac{1}{2} a & + \frac{1}{4} ab & ; \text{\&c.} \\ & - \frac{1}{8} aa & ; \text{\&c.} \end{array}$$

unde fit

$$\begin{array}{llll} z = x + \frac{1}{6} b\,x^3 & + \frac{3}{40} bb\,x^5 & ; \text{\&c.} \\ - \frac{1}{6} a & + \frac{1}{20} ab & ; \text{\&c.} \\ & - \frac{1}{40} aa & ; \text{\&c.} \end{array}$$

Sic demum $\dot{z} = \sqrt[3]{a^3 + x^3}$ per Extractionem cubicæ Radicis, dat $\dot{z} = a + \frac{x^3}{3aa} - \frac{x^6}{9a^5} + \frac{5x^9}{81a^8}$; &c., quapropter (per Probl. II.) est $z = ax + \frac{x^4}{12aa} - \frac{x^7}{63a^5} + \frac{x^{10}}{162a^8}$; &c. $=$ AFDB.

Aut

Aut etiam $\dot{z} = x + \frac{a^3}{3xx} - \frac{a^6}{9x^5} + \frac{5a^9}{81x^8}$; &c., unde $z = \frac{1}{2} \times xx - \frac{a^3}{3x} + \frac{a^6}{36x^4} - \frac{5a^9}{567x^7}$; &c. $=$ HDBH.

E X E M P L. V.

Quando Æquatio per Solutionem affectæ Æquationis *præparanda est.*

Si Curva definiretur Æquatione $\dot{z}^3 + aa\dot{z} + ax\dot{z} - 2a^3 - x^3 = 0$; Extrahe Radicem, & invenies $\dot{z} = a - \frac{x}{4} + \frac{xx}{64a} + \frac{131x^3}{512aa}$; &c., unde obtinebis, Methodo jam sæpius usurpatâ, $z = ax - \frac{xx}{8} + \frac{x^3}{192a} + \frac{131x^4}{2048aa}$; &c.

Quod si $\dot{z}^3 - c\dot{z}\dot{z} - 2xx\dot{z} - cc\dot{z} + 2x^3 + c^3 = 0$ esset Æquatio ad Curvam, Resolutio proferret tres varias Radices; videlicet aut $\dot{z} = c + x - \frac{xx}{4c} + \frac{x^3}{32cc}$; &c., aut $\dot{z} = c - x + \frac{3xx}{4c} - \frac{15x^3}{32cc}$; &c., aut denique $\dot{z} = -c - \frac{xx}{2c} - \frac{x^3}{2cc} + \frac{x^5}{4c^4}$; &c. Unde prodirent valores trium Arearum correspondentium; nempe $z = cx + \frac{1}{2}xx - \frac{x^3}{12c} + \frac{x^4}{128cc}$; &c., aut $z = cx - \frac{1}{2}xx + \frac{x^3}{4c} - \frac{15x^4}{128cc}$; &c., aut denique $z = -cx - \frac{x^3}{6c} - \frac{x^4}{8cc} + \frac{x^6}{24c^4}$; &c.

Nihil hìc subjungo de Curvis Mechanicis, quia Methodus eas revocandi ad geometricarum formam postea tradetur.

Cùm autem valores z hìc inventi pertineant ad Areas, quæ jacent aliquando juxta finitam Abscissæ partem AB, aliquando juxta ejus partem BH infinitè productam versùs H, aliquando tandem juxta

juxta partes ambas pro variis earum Terminis; ut assignari possit legitimus Areæ valor adjacens alicui parti Abscissæ, hæc Area semper fieri debet æqualis differentiæ valorum z, pertinentium ad partes Abscissarum, quæ terminantur initio & fine Areæ.

TAB. VI. *Ex. gr.* Curva (*Fig.* 37.) expressa per Æquationem $\frac{1}{1+xx}=z$ habet Aream, (ut jam invenimus,) $z=x-\frac{1}{3}x^3+\frac{1}{5}x^5$, &c. Nunc, determinaturus Quantitatem Areæ bdDB adjacentis parti Abscissæ bB; ex valore ipsius z, qui oritur ponendo AB $=$ X, aufero valorem z, qui exsurgit dicendo Ab, $=x$, & restat $X-\frac{1}{3}X^3+\frac{1}{5}X^5$; &c. $-x+\frac{1}{3}x^3-\frac{1}{5}x^5$, &c., pro valore Areæ bdDB. Unde constat, quòd, si Ab. aut x supponeretur æqualis nihilo, valor totius Areæ AFDB foret $X-\frac{1}{3}X^3$ $+\frac{1}{5}X^5$, &c.

In eâdem Curvâ reperitur etiam $z=-\frac{1}{x}+\frac{1}{3x^3}-\frac{1}{5x^5}$; &c. Hinc rursus, juxta jam dicta, Area bdDB $=\frac{1}{x}-\frac{1}{3x^3}$ $+\frac{1}{5x^5}$, &c., $-\frac{1}{X}+\frac{1}{3X^3}-\frac{1}{5X^5}$; &c. Quapropter, si AB, aut X poneretur infinita, adjacens Area bdH protensa versus H, quæ etiam in infinitum extenditur, æquivaleret $\frac{1}{x}-\frac{1}{3x^3}+\frac{1}{5x^5}$; &c. Nam, ultima Series $-\frac{1}{X}+\frac{1}{3X^3}-\frac{1}{5X^5}$; &c., evanesceret ob Denominatorem infinitum.

In Curvâ expositâ per Æquationem $a+\frac{a^3}{xx}=z$ invenimus, quòd $z=ax-\frac{a^3}{x}$. Quod ostendit, quòd $aX-\frac{a^3}{X}-ax+\frac{a^3}{x}$ exponit Aream bdDB, quæ fit infinita, quando x ponitur æqualis nihilo, aut X infinita; & idcirco utraque Area AFDB, & bdH in infinitum protenditur; & aliquæ tantummodo partes intermediæ, ut

ut *bd* DB, exhiberi possunt. Hoc autem semper accidit, quando Abscissa x est simul in aliquorum ex Terminis valoris z Denominatore, & in aliorum Numeratore. Sed quando x est solùm in eorum Numeratore, ut in primo Exemplo, valor z pertinet ad Aream adjacentem ipsi AB, hinc ab hâc Ordinatâ. Et quando x est tantùm in Denominatore, ut in secundo Exemplo, hic valor, postquam omnia Terminorum signa mutaveris, spectat ad totam Aream infinitè productam inde ab Ordinatâ.

Si Curva (*Fig.* 38.) secat Abscissam alicubi inter Puncta *b*, & B, puta, in E, pro Areâ habebis differentiam (*bd*E — BDE) Arearum sitarum ad diversas Abscissæ partes; cui differentiæ adde Rectangulum BDG*b* & obtinebis Aream *d*EDG. TAB. VI.

Sed hoc præcipuè observandum est, cùm in valore z nonnulli Termini divisi sunt per x non ascendentis supra primam Dimensionem: Nam Areæ respondentes hisce Terminis pertinent ad conicas Hyperbolas; & ideo seorsum exhiberi debent per Series infinitas, quomodo factum videbis in sequentibus.

Sit $\frac{a^3 - aax}{ax + xx} = \dot{z}$ Æquatio ad Curvam: Hæc, per Divisionem, suppeditat $\dot{z} = \frac{aa}{x} - 2a + 2x - \frac{2xx}{a} + \frac{2x^3}{aa}$; &c. Hinc $z = \boxed{\frac{aa}{x}} - 2ax + xx - \frac{2x^3}{3a} + \frac{x^4}{2aa}$; &c. Et Area *bd*DB $= \boxed{\frac{aa}{X}} - 2aX + XX - \frac{2X^3}{3a}$, &c., $- \boxed{\frac{aa}{x}} + 2ax - xx + \frac{2x^3}{3a} - \frac{x^4}{2aa}$; &c. Ubi signa $\boxed{\frac{aa}{x}}$; & $\boxed{\frac{aa}{X}}$ indicant exiguas Areas spectantes ad Terminos $\frac{aa}{x}$, & $\frac{aa}{X}$.

Nunc investigaturus $\boxed{\frac{aa}{x}}$; & $\boxed{\frac{aa}{X}}$, pono A*b*, aut x esse definitam & *b*B indefinitam, aut Fluentem, quam idcirco voco $= y$; ita

ita ut sit $\boxed{\frac{aa}{x+y}}$ Quantitas æqualis Areæ Hyperbolicæ, quæ adjacet ipsi bB, id est, $\boxed{\frac{aa}{X}} - \boxed{\frac{aa}{x}}$. Atqui, per Divisionem, invenio $\frac{aa}{x+y} = \frac{aa}{x} - \frac{aay}{xx} + \frac{aayy}{x^3} - \frac{aay^3}{x^4}$; &c. & ideo $\boxed{\frac{aa}{x+y}}$, aut $\boxed{\frac{aa}{X}} - \boxed{\frac{aa}{x}} = \frac{aay}{x} - \frac{aayy}{2xx} + \frac{aay^3}{3x^3} - \frac{aay^4}{4x^4}$; &c.; ergo tota Area petita bdDB $= \frac{aay}{x} - \frac{aayy}{2xx} + \frac{aay^3}{3x^3}$; &c. $= 2aX + XX - \frac{2X^3}{3a}$; &c. $+ 2ax - xx + \frac{2x^3}{3a}$; &c.

Eodem pacto, si sumpsissem AB, aut X pro Lineâ definitâ, habuissem $\boxed{\frac{aa}{X}} - \boxed{\frac{aa}{x}} = \frac{aay}{X} + \frac{aayy}{2XX} + \frac{aay^3}{3X^3} + \frac{aay^4}{4X^4}$; &c.

TAB. VI. Quinimo, si (*Fig.* 37.) Bb bisecaretur in C, & AC assumeretur definitæ Longitudinis, & Cb ac CB indefinitæ; fac AC $= e$; & bC, aut CB $= y$, erit $bd = \frac{aa}{e-y} = \frac{aa}{e} + \frac{aay}{ee} + \frac{aayy}{e^3} + \frac{aay^3}{e^4} + \frac{aay^4}{e^5}$; &c. quapropter Area Hyperbolica adjacens Abscissæ parti bC, erit $= \frac{aay}{e} + \frac{aayy}{2ee} + \frac{aay^3}{3e^3} + \frac{aay^4}{4e^4} + \frac{aay^5}{5e^5}$; &c. Sed etiam BD $= \frac{aa}{e+y} = \frac{aa}{e} - \frac{aay}{ee} + \frac{aayy}{e^3} - \frac{aay^3}{e^4} + \frac{aay^4}{e^5}$; &c., & idcirco Area adjacens alteri Abscissæ parti BC $= \frac{aay}{e} - \frac{aayy}{2ee} + \frac{aay^3}{3e^3} - \frac{aay^4}{4e^4} + \frac{aay^5}{5e^5}$; &c. Ergo summa harum Arearum $= \frac{2aay}{e} + \frac{2aay^3}{3e^3} + \frac{2aay^5}{5e^5}$; &c. æquivalebit ipsi $\boxed{\frac{aa}{X}} - \boxed{\frac{aa}{x}}$.

Sic

Sic Æquationis $\dot{z}^3 + \dot{z}\dot{z} + \dot{z} - x^3 = 0$, denotantis naturam Curvæ, Radix est $\dot{z} = x - \frac{1}{3} - \frac{2}{9x} + \frac{7}{81xx} + \frac{5}{81x^3}$; &c. Unde conficitur $z = \frac{1}{2}xx - \frac{x}{3} - \boxed{\frac{2}{9x}} - \frac{7}{81x} - \frac{5}{162xx}$; &c. Et Area $bdDB = \frac{1}{2}XX - \frac{1}{3}X - \boxed{\frac{2}{9X}} - \frac{7}{81X} - \frac{5}{162XX}$; &c. $- \frac{1}{2}xx + \frac{1}{3}x + \boxed{\frac{2}{9x}} + \frac{7}{81x} + \frac{5}{162xx}$; &c, id est, $= \frac{1}{2}XX - \frac{1}{3}X - \frac{7}{81X}$; &c; $- \frac{1}{2}xx + \frac{1}{3}x + \frac{7}{81x}$; &c. $- \frac{4y}{9e} - \frac{4y^3}{27e^3} - \frac{4y^5}{45e^5}$; &c.

Sed hi Termini Hyperbolici plerumque, & summo quidem commodo, possunt evitari immutato Abscissæ initio, id est, ipsâmet Abscissâ auctâ, vel diminutâ Quantitate aliquâ datâ. Ut, in primo Exemplo, in quo $\frac{a^3 - aax}{ax + xx} = \dot{z}$ erat Æquatio ad Curvam, si ponerem initium Abscissæ ad Punctum b, & assumptâ Ab alicujus datæ Longitudinis, $\frac{1}{2}a$, scriberem x pro reliquâ Abscissâ Bb; videlicet, si minuerem Abscissam Quantitate $\frac{1}{2}a$, scribens $x + \frac{1}{2}a$ pro x, Æquatio evaderet $\frac{\frac{1}{2}a^3 - aax}{\frac{3}{4}aa + 2ax + xx} = \dot{z}$; & (per Divisionem) $\dot{z} = \frac{2}{3}a - \frac{28}{9}x + \frac{200xx}{27a}$; &c., unde fit $z = \frac{2}{3}ax - \frac{14}{9}xx + \frac{200}{81a}x^3$; &c. $=$ Areæ $bdDB$.

Et sic, modò initium Abscissæ ponatur nunc ad hoc, nunc ad illud Punctum, Area Curvæ potest exprimi modis infinitis.

Etiam Æquatio $\frac{a^3 - aax}{ax + xx} = \dot{z}$ poterat resolvi in duas infinitas

T 2 Series

Series $z = \frac{a^3}{xx} - \frac{a^4}{x^3} + \frac{a^5}{x^4}$; &c; $- a + x - \frac{xx}{a} + \frac{x^3}{aa}$; &c. ubi nullus invenitur Terminus divisus per primam Potestatem ipsius x. Sed genus hoc Serierum, in quarum unâ x in infinitum ascendit in Numeratoribus, & in alterâ in Denominatoribus, aptæ non sunt ad obtinendum ex iis valorem z, per Calculum arithmeticum, quando Species convertuntur in Numeros.

Si quis, postquam consecutus fuerit Areæ valorem in Speciebus, aggrediatur Calculum numericum, is non facilè in difficultates incidet. Attamen, ut major lux superioribus affundatur, addam unum, aut alterum Exemplum.

TAB. VI. Proponatur (*Fig.* 39.) Hyperbola AD, cujus Æquatio quidem est $\sqrt{x + xx} = z$, Vertex autem A, & uterque Axis æqualis Unitati. Juxta ea, quæ supra attulimus, Area ADB $= \frac{2}{3} x^{\frac{3}{2}} + \frac{1}{5} x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{28} x^{\frac{7}{2}} + \frac{1}{72} x^{\frac{9}{2}} - \frac{5}{704} x^{\frac{11}{2}}$; &c., id est, ea æquat $x^{\frac{1}{2}}$ in $\frac{2}{3} x + \frac{1}{5} xx - \frac{1}{28} x^3 + \frac{1}{72} x^4 - \frac{5}{704} x^5$; &c., quæ Series in infinitum produci potest, multiplicando ultimum Terminum, per successivos Terminos hujus Progressionis $\frac{1 \cdot 3}{2 \cdot 5} x$; $\frac{-1 \cdot 5}{4 \cdot 7} x$; $\frac{-3 \cdot 7}{6 \cdot 9} x$; $\frac{-5 \cdot 9}{8 \cdot 11} x$; $\frac{-7 \cdot 11}{10 \cdot 13} x$; &c. Id est, primus Terminus $\frac{2}{3} x^{\frac{3}{2}} \times \frac{1 \cdot 3}{2 \cdot 5} x$ dat secundum Terminum $\frac{1}{5} x^{\frac{5}{2}}$; Hic autem multiplicatus per $\frac{-1 \cdot 5}{4 \cdot 7} x$ conficit tertium $- \frac{1}{28} x^{\frac{7}{2}}$; Qui rursus multiplicatus per $\frac{-3 \cdot 7}{6 \cdot 9} x$ facit $\frac{1}{72} x^{\frac{9}{2}}$ quartum; & sic in infinitum.

Jam, tribuatur ipsi AB data quævis Longitudo, puta, $\frac{1}{4}$ & pro x scribatur hic Numerus, ejúsque Radix $\frac{1}{2}$ pro $x^{\frac{1}{2}}$: tunc primus Terminus $\frac{2}{3} x^{\frac{3}{2}}$, aut $\frac{2}{3} \times \frac{1}{8}$ reductus ad Fractiones decimales evadit

evadit 0, 08333333; &c. Hic in $\frac{1\cdot 3}{2\cdot 4\cdot 5}$ ductus conficit 0,00625 secundum Terminum; Qui ductus in $\frac{-1\cdot 5}{4\cdot 4\cdot 7}$ præbet — 0,0002790178; &c., tertium Terminum. Atque ita porrò. At in duas Tabulas distribuo Terminos, quos ita gradatim invenio; ponens Affirmativos in earum unâ, negativos autem in alterâ, & illos addo, ut hìc factum vides.

+0,0833333333333333	−0,0002790178571429
625000000000	34679066051
271267361111	834465027
5135169396	26285354
144628917	961296
4954581	38676
190948	1663
7963	75
352	4
16	−0,0002825719389575
1	+0,0896109885646518
+0,0896109885646518	0,0893284166257043

Deinde ex Affirmativorum summâ detraho summam negativorum, superest 0,0893284166257043, quæ est Quantitas Areæ hyperbolicæ ADB. Quod erat inveniendum.

Nunc, proponatur (*Fig.* 39.) Circulus A*d*F qui exprimitur Æquatione $\sqrt{x - xx} = z$, cujus nempe Diameter Unitas est, ac (juxta jam dicta) ejus Area A*d*B erit $\frac{2}{2}x^{\frac{3}{2}} - \frac{1}{5}x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{28}x^{\frac{7}{2}} - \frac{1}{72}x^{\frac{9}{2}}$; &c. Cùm autem in hâc Serie, Termini nullo pacto differant à Terminis Seriei, quâ superiùs exposita fuit Area hyperbolica, nisi signis + & —; tantùm connectendi, supersunt iidem Termini cum diversis signis; Subtrahendum est, scilicet, Aggregatum ex ambabus superiorum Tabularum Summis 0,0898935605036193, TAB. VI.

ex duplo primi Termini 0, 1666666666666666; &c., & quod restat, nempe, 0,07677310616630473 erit pars A*d*B Areæ circularis, supposità Rectà AB quadrante Diametri. Hìc observare potes, quòd, licèt Area circularis cum hyperbolicâ conferri nequeat, geometricè rem considerando, tamen ambas deteximus eodem Calculo arithmetico.

Circuli parte A*d*D sic inventâ, hìnc erui potest tota Area. Etenim age Radium *d*C, & multiplica B*d*, aut $\frac{1}{4}\sqrt{3}$ in BC vel $\frac{1}{4}$, & Producti semissis, id est, $\frac{1}{32}\sqrt{3}$, aut 0,0541265877365275 erit valor Trianguli C*d*B; hoc adde Areæ A*d*B, & assequeris Sectorem AC*d* = 0,1308996938995747, qui sextuplicatus, id est, 0,7853981633974482 dabit totam Aream.

Hinc, obiter, detegetur Longitudo Peripheriæ, (quæ erit 3,1415926535897928,) dividendo scilicet Aream per Diametri quadrantem.

His addere libet Calculum Areæ comprehensæ inter Hyperbolam *d*FD (*Fig.* 40.) & ejus Asymptotum CA. Sit C Hyperbolæ Centrum, & faciendo CA = a, AF = b, & AB = Ab = x: erit $\frac{ab}{a+x}$ = BD & $\frac{ab}{a-x} = bd$; igitur Area AFDB $= bx - \frac{bxx}{2a} + \frac{bx^3}{3aa} - \frac{bx^4}{4a^3}$; &c., & Area AF$db = bx + \frac{bxx}{2a} + \frac{bx^3}{3aa} + \frac{bx^4}{4a^3}$; &c., earúmque Summa dbBD $= 2bx + \frac{2bx^3}{3aa} + \frac{2bx^5}{5a^4} + \frac{2bx^7}{7a^6}$; &c. Jam suppone AC = AF = 1 & AB aut Ab = $\frac{1}{10}$; existentibus Cb = 0,9, & CB = 1,1, ac substituendo hos Numeros pro a, b, & x, primus Seriei Terminus evadit 0,2, secundus 0,00066666666 &c., tertius 0,000004, & sic deinceps, ut vides in appositâ Tabellâ.

TAB. VI.

	0,2000000000000000	
	6666666666666	
	40000000000	
	285714286	
	2222222	
	18182	
	154	
	1	
Summa	0,2006706954621511	= Areæ bdDB.

Si seorsum habere velles Areæ partes Ad & AD, subduc minorem AB ex majore Ad, & superesse perspicies $\frac{bxx}{a} + \frac{bx^4}{2a^3} + \frac{bx^6}{3a^5} + \frac{bx^8}{4a^7}$; &c., ubi scriptis 1 pro a & b, ac $\frac{1}{10}$ pro x & Terminis ad Fractiones decimales revocatis, habebis.

	0,0100000000000000	
	500000000000	
	3333333333	
	25000000	
	200000	
	1667	
	14	
Summa	0,0100503358535014	= Ad — AD.

Jam, si hæc Arearum Differentia addatur earum Summæ jam repertæ, aut ab eâ subtrahatur, dimidium Aggregatum 0,1053605156578263 erit Area major Ad, & demidium reliquum 0,0953101798043248 erit minor Area AD.

Quin, tametsi supponas AB & Ab = $\frac{1}{100}$, vel CB = 1,01 & Cb = 0,99, excudere potes ex iisdem Tabulis Areas istas AD & Ad dummodò Numeros legitimè transferas in inferiora loca, ut hìc factum vides.

O,

0,0200000000000000000 0,0001000000000000
666666666666 50000000
4000000 3333

28 Summa 0,0001000050003333 = $Ad - AD$

Summa 0,0200006667066694 = bD

Dimidium Aggregatum Dimidium Residuum

0,0100503358535014 = Ad 0,0099503308531681 = AD

Eodem pacto, si ponas AB & $Ab = \frac{1}{1000}$, aut CB = 1,001, & Cb = 0,999; habebis Aream Ad = 0,00100050003335835, & AD = 0,00099950003330835.

Ita pariter, (si AC & AF = 1,), faciendo AB & Ab = 0,2, aut 0,02, aut 0,002 exsurgent Areæ.

Ad = 0, 22314355131420 97.
vel Ad = 0, 0202027073175194.
vel Ad = 0, 002002.
& AD = 0, 1823215567939546.
& AD = 0, 0198026272961797.
& AD = 0, 001.

Ex his Areis ita repertis facilè deduci possunt aliæ per solas Additiones & Substractiones. Ut enim $\frac{1,2}{0,8}$ in $\frac{1,2}{0,9} = 2$, Summa 0, 6931471805599453 Arearum pertinentium ad Rationes $\frac{1,2}{0,8}$ & $\frac{1,2}{0,9}$, (id est, insistentium super Abscissæ partes 1,2 — 0,8, & 1,2 — 0,9,) erit Area AF $\delta\beta$, positâ Cβ = 2, ut notum est.

Rursus quia $\frac{1,2}{0,8}$ in 2 = 3, Summa 1, 0986122886681097 Arearum pertinentium ad $\frac{1,2}{0,8}$ & 2 erit AF $\delta\beta$ si Cβ est 3.

Item quia $\frac{2\times 2}{0,5} = 5$, & $2\times 5 = 10$, per legitimam Arearum Addi-

Additionem reperies 1,6093379124341004 $=$ AF$\delta\beta$, quando CB $= 5$; & 2,302585092994045 7 $=$ AF$\delta\beta$, cùm CB $= 10$.

Sic pariter, quia $10\times10 = 100$, & $10\times100 = 1000$, ac $\sqrt{5}\times10\times0,98 = 7$, ac $10\times1,1 = 11$, ac $\frac{1000\times1,001}{7\times11} = 13$, ac $\frac{100\times0,998}{2} = 499$, palam eſt quòd Area AF$\delta\beta$ reperiri poteſt per compoſitionem Arearum ſupra inventarum, quando Cβ $=$ 100; 1000; 7, aut cuivis alteri ſupra dictorum Numerorum, ſtante ſemper AB $=$ BF $= 1$.

Hæc ad id ſpectant, ut palam fiat, quòd hinc deduci poteſt Methodus valde concinna, quâ conſtrui poteſt Canon Logarithmorum, qui determinant Areas hyperbolicas, (è quibus Areis erui facilè poſſunt Logarithmi) & qui reſpondent Numeris primitivis quotquot ſunt, & id ſolùm per duas Operationes non nimis perplexas. Sed, cùm hic Canon ex hoc fonte meliùs quàm ex alio quolibet derivari videatur, quid fiet, ſi eorum Conſtructionem hìc indico, quò magis perfectum ſit opus?

Primùm igitur, aſſumptis 0 pro Logarithmo Numeri 1, & 1 pro Logarithmo Numeri 10, ut vulgò fit, Logarithmi Numerorum primitivorum 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 37, inveſtigandi ſunt, dividendo Areas Hyperbolicas nuper inventas per 2,302585092994045 7, quæ eſt Area reſpondens Numero 10: vel, (quod idem eſt,) multiplicando eas per hujus reciprocam 0,4342944819032518.

Sic, *ex. gr.*, ſi 0,6931471 8, &c., eſt Area reſpondens Numero 2, ea multiplicata per 0,43429 &c., facit 0,3010299956639812 Logarithmum Numeri 2.

Deinde Logarithmi aliorum Numerorum, qui ſunt in Canone, & qui componuntur horum Multiplicatione, inveniendi ſunt per Additionem Logarithmorum ad eos pertinentium, ut fieri ſolet. Ac loca inania poſtea ſunt interpolanda ope ſequentis Theorematis.

THEOR. I.

Sit n Numerus, cui Logarithmus aptari debet, & x differentia inter hunc & duos proximos Numeros æqualiter utrinque diſſitos,

& quorum Logarithmi jam inventi ſint, & ſit d dimidiata Logarithmorum differentia. Tunc optatus Numeri n Logarithmus obtinebitur addendo Quantitatem $d + \frac{dx}{2n} + \frac{dx^3}{12n^3}$ &c. Logarithmo minoris Numeri.

Nam, ſi Numeri exponantur per Cp, $C\beta$ & CP; & ſit Rectangulum CBD aut $C\beta\delta = 1$, ut anteà; & agantur Ordinatæ pq & PQ; ſcribatur n pro $C\beta$, & x pro βp aut βP, Area $pqQP$ aut $\frac{2x}{n} + \frac{2x^3}{3n^3} + \frac{2x^5}{5n^5}$; &c., erit ad Aream $pq\delta\beta$ aut $\frac{x}{n} + \frac{xx}{2nn} + \frac{x^3}{3n^3}$; &c. ut differentia quæ eſt inter extremorum Numerorum Logarithmos, vel $2d$, ad differentiam quæ eſt inter Logarithmos minoris & medii, quæ idcirco erit $\dfrac{\frac{dx}{n} + \frac{dxx}{2nn} + \frac{dx^3}{3n^3};\ \&c.}{\frac{x}{n} + \frac{x^3}{3n^3} + \frac{x^5}{5n^5};\ \&c.}$, id eſt (factâ Diviſione) $d + \frac{dx}{2n} + \frac{dx^3}{12n^3}$; &c.

Hujus Seriei duo primi Termini $d + \frac{dx}{n}$ erunt, puto, ſatis accurati ad conſtruendum Canonem Logarithmorum, quanquam Logarithmi ad quatuordecim vel quindecim Figuras uſque producendi forent; dummodò tamen Numeri, quorum Logarithmi ſunt inveniendi, non ſint infra 1000. Quod vix moleſtiam faceſſere poſſet ei qui computat, quia x paſſim unitas eſt aut binarium. Sed tamen non neceſſariò loca omnia interpolanda ſunt per hanc Regulam. Nam, Logarithmi Numerorum, qui conflantur per Multiplicationem aut Diviſionem Numerorum jam inventorum, excudi poſſunt ex Numeris, quorum Logarithmi reperti jam ſunt, addendo ſcilicet, aut ſubducendo Logarithmos iſtos. Quinimo etiam per Logarithmorum differentias primas, ſecundas, tertias, &c., ſi res poſtulat, impleri poſſunt loca inania, & quidem expeditè. Superior autem Regula ſolùm adhibenda eſt, quando plura loca plena deinceps deſunt, ut ſic inveniantur eorum differentiæ.

Eâdem Methodo poſſunt inveniri Regulæ, pro Logarithmorum interca-

intercalatione, quando ex tribus Numeris dantur Logarithmi, pertinentes ad medium & minimum, aut ad medium & maximum, quamquam Numeri non constituant arithmeticam Progressionem.

Quinetiam, facilè, hujus Methodi vestigia premendo detegi possunt Regulæ utiles ad construendas Tabulas Sinuum & Tangentium artificialium sine naturalium auxilio: Sed hæc obiter.

Hactenus locuti sumus de Quadraturâ Curvarum, quæ exprimuntur Æquationibus constantibus ex Terminis complicatis, & id per harum Æquationum Reductionem, ad alias quæ conflantur infinito simplicium Terminorum numero. Cùm autem hæ Curvæ possint aliquando quadrari etiam per Æquationes finitas, aut quomodocumque comparari cum aliis Curvis, quarum Areæ quodam modo haberi possunt pro datis; cujus generis sunt Sectiones conicæ. Ideo non extra rem putavi hìc afferre duos sequentes Catalogos, aut Tabulas Theorematum, quas pollicitus eram, quásque construxi ope superiorum Propositionum VII. & VIII.

Harum Tabularum prima exhibet Areas Curvarum quæ quadrari possunt. Secunda verò continet Curvas, quarum Areæ conferri possunt cum Sectionum conicarum Areis. In utrâque litteræ d; e; f; g; h, denotant datas Quantitates quascumque, x & z Curvarum Abscissas, u & y Ordinatas parallelas, s & t Areas, ut priùs. Sed litteræ η & θ adnexæ z, indicant Numerum Dimensionum ipsius z, sive is sit integer, sive fractus, sive affirmativus sive negativus: Ut si $\eta = 3$, tunc $z^{\eta} = z^3$; $z^{2\eta} = z^6$, $z^{-\eta} = z^{-3}$ aut $\frac{1}{z^3}$; $z^{\eta+1} = z^4$; & $z^{\eta-1} = zz$.

Præterea in Arearum valoribus scripsi, brevitatis causâ, R pro Radicalibus $\sqrt{e + fz^{\eta}}$ aut $\sqrt{e + fz^{\eta} + gz^{2\eta}}$, & p pro $\sqrt{h + iz^{\eta}}$, quibus afficitur valor Ordinatæ y.

Tabula I. continens aliquas Areas Curvilineas relatas ad rectilin. Figuras, constructa per Probl. VII.

Ordo Curvarum			Arearum Valor
I		$dz^{\eta-1} = y$	$\frac{d}{\eta} z^{\eta} = t$
II		$\frac{dz^{\eta-1}}{ee+2efz^{\eta}+ffz^{2\eta}} = y$	$\frac{dz^{\eta}}{\eta ee+\eta efz^{\eta}} = t$, aut $\frac{-d}{\eta ef+\eta ffz^{\eta}} = t.$
III	1	$dz^{\eta-1}\sqrt{e+fz^{\eta}} = y$	$\frac{2d}{3\eta f} R^3 = t$
	2	$dz^{2\eta-1}\sqrt{e+fz^{\eta}} = y$	$\frac{-4e+6fz^{\eta}}{15\eta ff} dR^3 = t$
	3	$dz^{3\eta-1}\sqrt{e+fz^{\eta}} = y$	$\frac{16ee-24efz^{\eta}+30ffz^{2\eta}}{105\eta f^3} dR^3 = t$
	4	$dz^{4\eta-1}\sqrt{e+fz^{\eta}} = y$	$\frac{-96e^3+144eefz^{\eta}-180effz^{2\eta}+210f^3z^{3\eta}}{945\eta f^4} dR^3 = t$
IV	1	$\frac{dz^{\eta-1}}{\sqrt{e+fz^{\eta}}} = y$	$\frac{2d}{\eta f} R = t$
	2	$\frac{dz^{2\eta-1}}{\sqrt{e+fz^{\eta}}} = y$	$\frac{-4e+2fz^{\eta}}{3\eta ff} dR = t$
	3	$\frac{dz^{3\eta-1}}{\sqrt{e+fz^{\eta}}} = y$	$\frac{16ee-8efz^{\eta}+6ffz^{2\eta}}{15\eta f^3} dR = t$
	4	$\frac{dz^{4\eta-1}}{\sqrt{e+fz^{\eta}}} = y$	$\frac{-96e^3+48eefz^{\eta}-36effz^{2\eta}+30f^3z^{3\eta}}{105\eta f^4} dR = t$

		Ordo Curvarum	Arearum Valor
V	1	$2\theta e z^{\theta-1} \;\; \begin{matrix}+2\theta f\\+3\eta f\end{matrix} z^{\theta+\eta-1} \;\; \begin{matrix}**\end{matrix}$ in $\frac{1}{2}\sqrt{e+fz^{\eta}}=y$	$z^{\theta}R^{3}=t$
	2	$2\theta e z^{\theta-1} \;\; \begin{matrix}+2\theta f\\+3\eta f\end{matrix} z^{\theta+\eta-1} \;\; \begin{matrix}+2\theta g\\+6\eta g\end{matrix} z^{\theta+2\eta-1}$ in $\frac{1}{2}\sqrt{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}=y$	$z^{\theta}R^{3}=t$
VI	1	$\dfrac{2\theta e z^{\theta-1}+\overline{2\theta+\eta}\times fz^{\theta+\eta-1}}{2\sqrt{e+fz^{\eta}}}=y$	$z^{\theta}R=t$
	2	$\dfrac{2\theta e z^{\theta-1}+\overline{2\theta+\eta}\times fz^{\theta+\eta-1}+\overline{2\theta+2\eta}\times gz^{\theta+2\eta-1}}{2\sqrt{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}}=y$	$z^{\theta}R=t$
VII	1	$\dfrac{2\theta e z^{\theta-1}+\overline{2\theta-\eta}\times fz^{\theta+\eta-1}}{\overline{e+fz^{\eta}}\times 2\sqrt{e+fz^{\eta}}}=y$	$\dfrac{z^{\theta}}{R}=t$
	2	$\dfrac{2\theta e z^{\theta-1}+\overline{2\theta-\eta}\times fz^{\theta+\eta-1}+\overline{2\theta-2\eta}\times gz^{\theta+2\eta-1}}{\overline{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}\times 2\sqrt{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}}=y$	$\dfrac{z^{\theta}}{R}=t$
VIII	1	$\dfrac{2\theta e z^{\theta-1}+\overline{2\theta-2\eta}\times fz^{\theta+\eta-1}}{ee+2efz^{\eta}+ffz^{2\eta}}=2y$	$\dfrac{z^{\theta}}{RR}$ aut $\left(\dfrac{z^{\theta}}{e+fz^{\eta}}\right)=t$
	2	$\dfrac{2\theta e z^{\theta-1}+\overline{2\theta-2\eta}\times fz^{\theta+\eta-1}+\overline{2\theta-4\eta}\times gz^{\theta+2\eta-1}}{ee+2efz^{\eta}+\overline{ff+2eg}\times z^{2\eta}+2fgz^{3\eta}+ggz^{4\eta}}=2y$	$\dfrac{z^{\theta}}{RR}$ aut $\dfrac{z^{\theta}}{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}=t$
IX		$2\theta ehz^{\theta-1} \;\; \begin{matrix}+\overline{2\theta+3\eta}\times fh\\+\overline{2\theta+\eta}\times ei\end{matrix} z^{\theta+\eta-1}+\overline{2\theta+4\eta}\times fiz^{\theta+2\eta-1}$ in $\dfrac{\sqrt{e+fz^{\eta}}}{2\sqrt{h+iz^{\eta}}}=y$	$z^{\theta}R^{3}p=t$
X		$2\theta ehz^{\theta-1} \;\; \begin{matrix}+\overline{2\theta+3\eta}\times fh\\+\overline{2\theta-\eta}\times ei\end{matrix} z^{\theta+\eta-1}+\overline{2\theta+2\eta}\times fiz^{\theta+2\eta-1}$ in $\dfrac{\sqrt{e+fz^{\eta}}}{\overline{h+iz^{\eta}}\times\sqrt{h+iz^{\eta}}}=y$	$\dfrac{z^{\theta}R^{3}}{p}=t$

Addere potuissem alia plura ejusdem generis: sed jam transire libet ad aliud Curvarum genus, quæ cum Sectionibus conicis comparari possunt. Curvæ omnes, de quibus agit sequens Catalogus aut Tabula, repræsentantur (*Fig.* 41.) Lineis QEχR. Harum Abscissæ incipiunt ab A, & sunt AC, Ordinatæ CE, initium Areæ $\alpha\chi$, & Area descripta $\alpha\chi$EC. At initium Areæ, vel primus Terminus (qui plerumque aut initium ducit ab Abscissæ initio A, aut ab eo distat per infinitum intervallum,) invenitur repertâ Longitudine Abscissæ Aα, cùm Areæ valor evanescit & erectâ Perpendiculari $\alpha\chi$.

TAB. VI.

Eodem pacto habes Sectiones conicas repræsentatas (*Fig.* 42. *N^is*. 1. 2. 3. 4.) Lineis PDG quarum Centrum est A, Vertex a, Semidiametri rectangulares Aa & AP, initium Abscissæ A aut a aut α, Abscissa AB vel aB vel αB, Ordinata BD, Tangens DT, quæ occurrit ipsi AB in T, subtensa aD, & Rectangulum inscriptum aut circumscriptum ABDO.

TAB. VI.

Servatis igitur symbolis supra constitutis, erit AC $= z$; CE $= y$; $\alpha\chi$EC $= t$; AB vel aB $= x$; BD $= u$; & ABDP aut aGDB $= s$. Et præterea, si quando duæ Sectiones conicæ necessariæ erunt ad Aream aliquam determinandam; Area secunda dicetur σ, ejus Abscissa ξ, & Ordinata γ. Ponitur autem p pro $\sqrt{ff - 4eg}$.

Tabula II. continens aliquas Areas Curvilineas relatas ad Conicas Sectiones constructa per Probl. VIII.

		Formæ Curvarum.	Sectionis Conicæ. Abscissæ.	Sectionis Conicæ. Ordinatæ.	Arearum Valor.	Fig.
I	1	$\frac{dz^{\eta-1}}{e+fz^{\eta}}=y$	$z^{\eta}=x$	$\frac{d}{e+fx}=u$	$\frac{1}{\eta}s=t=\frac{\alpha GDB}{\eta}$	N°. 1.
	2	$\frac{dz^{2\eta-1}}{e+fz^{\eta}}=y$	$z^{\eta}=x$	$\frac{d}{e+fx}=u$	$\frac{d}{\eta f}z^{\eta}-\frac{e}{\eta f}s=t$	
	3	$\frac{dz^{3\eta-1}}{e+fz^{\eta}}=y$	$z^{\eta}=x$	$\frac{d}{e+fx}=u$	$\frac{d}{2\eta f}z^{2\eta}-\frac{de}{\eta ff}z^{\eta}+\frac{ee}{\eta ff}s=t$	
II	1	$\frac{dz^{\frac{1}{2}\eta-1}}{e+fz^{\eta}}=y$	$\sqrt{\frac{d}{e+fz^{\eta}}}=x$	$\sqrt{\frac{d}{f}-\frac{e}{f}xx}=u$	$\frac{2ux\div 4s}{\eta}=t=\frac{4}{\eta}ADGa$	N° 3. 4.
	2	$\frac{dz^{\frac{3}{2}\eta-1}}{e+fz^{\eta}}=y$	$\sqrt{\frac{d}{e+fz^{\eta}}}=x$	$\sqrt{\frac{d}{f}-\frac{e}{f}xx}=u$	$\frac{2d}{\eta f}z^{\frac{1}{2}\eta}+\frac{4es-2eux}{\eta f}=t$	
	3	$\frac{dz^{\frac{5}{2}\eta-1}}{e+fz^{\eta}}=y$	$\sqrt{\frac{d}{e+fz^{\eta}}}=x$	$\sqrt{\frac{d}{f}-\frac{e}{f}xx}=u$	$\frac{2d}{3\eta f}z^{\frac{3}{2}\eta}-\frac{2de}{\eta ff}z^{\frac{1}{2}\eta}+\frac{2eeux-4ees}{\eta ff}=t$	
III	1	$\frac{d}{z}\sqrt{e+fz^{\eta}}=y$	$\frac{1}{z^{\eta}}=xx$	$\sqrt{f+exx}=u$	$\frac{4de}{\eta f}\times\overline{\frac{u^3}{2ex}-s}=t=\frac{4de}{\eta f}$ in $aGDT$, aut in $APDB\div TDB$	N°. 2. 3. 4.
		aut sic	$\frac{1}{z^{\eta}}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{8dee}{\eta ff}\times\overline{s-\frac{1}{2}ux-\frac{fu}{4e}+\frac{ffu}{4eex}}=t=\frac{8dee}{\eta ff}$ in $AGDa+\frac{ffu}{4eex}$	N°. 3. 4.
	2	$\frac{d}{z^{\eta+1}}\sqrt{e+fz^{\eta}}=y$	$\frac{1}{z^{\eta}}=xx$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{-2d}{\eta}s=t=\frac{2d}{\eta}APDB$, seu $\frac{2d}{\eta}aGDB$	N°. 2. 3. 4.
		aut sic	$\frac{1}{z^{\eta}}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{4de}{\eta f}\times\overline{s-\frac{1}{2}xu-\frac{fu}{2e}}=t=\frac{4de}{\eta f}\times aGDK$	N°. 3. 4.
	3	$\frac{d}{z^{2\eta+1}}\sqrt{e+fz^{\eta}}=y$	$\frac{1}{z^{\eta}}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{-d}{\eta}s=t=\frac{d}{\eta}\times -aGDB$, aut $BDPK$	N°. 4.
	4	$\frac{d}{z^{3\eta+1}}\sqrt{e+fz^{\eta}}=y$	$\frac{1}{z^{\eta}}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{3dfs-2du^3}{6\eta e}=t$	
IV	1	$\frac{d}{z\sqrt{e+fz^{\eta}}}=y$	$\frac{1}{z^{\eta}}=xx$	$\sqrt{f+exx}=u$	$\frac{4d}{\eta f}\times\overline{\frac{1}{2}xu\div s}=t=\frac{4d}{\eta f}$ in PAD, aut in $aGDA$	N°. 2. 3. 4.
		aut sic	$\frac{1}{z^{\eta}}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{8de}{\eta ff}\times\overline{s-\frac{1}{2}xu-\frac{fu}{4e}}=t=\frac{8de}{\eta ff}$ in $aGDA$	N°. 3. 4.
	2	$\frac{d}{z^{\eta+1}\sqrt{e+fz^{\eta}}}=y$	$\frac{1}{z^{\eta}}=xx$	$\sqrt{f+exx}=u$	$\frac{2d}{\eta e}\times\overline{s-xu}=t=\frac{2d}{\eta e}$ in POD, aut in $AODGa$	N°. 2. 3. 4
		aut sic	$\frac{1}{z^{\eta}}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{4d}{\eta f}\times\overline{\frac{1}{2}xu\div s}=t=\frac{4d}{\eta f}$ in $aDGa$	N°. 3. 4.
	3	$\frac{d}{z^{2\eta+1}\sqrt{e+fz^{\eta}}}=y$	$\frac{1}{z^{\eta}}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{d}{\eta e}\times\overline{3s\div 2xu}=t=\frac{d}{\eta e}$ in $3aDGa\div aDB$ Triang.	N°. 3. 4.
	4	$\frac{d}{z^{3\eta+1}\sqrt{e+fz^{\eta}}}=y$	$\frac{1}{z^{\eta}}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{10dfxu-15dfs-2dexxu}{6\eta ee}=t$	
V	1	$\frac{dz^{\eta-1}}{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}=y$	$\sqrt{\frac{d}{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}}=x$	$\sqrt{\frac{d}{g}+\frac{ff-4eg}{4gg}xx}=u$	$\frac{xu-2s}{\eta}=t$	
		aut sic	$\sqrt{\frac{dz^{2\eta}}{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}}=x$	$\sqrt{\frac{d}{e}+\frac{ff-4eg}{4ee}xx}=u$	$\frac{2s-xu}{\eta}=t$	
	2	$\frac{dz^{2\eta-1}}{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}=y$	$\sqrt{\frac{d}{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}}=x$; $fz^{\eta}+gz^{2\eta}=\xi$	$\sqrt{\frac{d}{g}+\frac{ff-4eg}{4gg}xx}=u$; $\frac{1}{e+\xi}=\gamma$	$\frac{d\sigma+2fs-fxu}{2\eta g}=t$	
VI	1	$\frac{dz^{\frac{1}{2}\eta-1}}{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}=y$	$\sqrt{\frac{2dg}{f-p+2gz^{\eta}}}=x$; $\sqrt{\frac{2dg}{f+p+2gz^{\eta}}}=\xi$	$\sqrt{d+\frac{-f+p}{2g}xx}=u$; $\sqrt{d+\frac{-f-p}{2g}\xi\xi}=\gamma$	$\frac{2xu-4s-2\xi\gamma+4\sigma}{\eta p}=t$	
	2	$\frac{dz^{\frac{3}{2}\eta-1}}{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}=y$	$\sqrt{\frac{2dez^{\eta}}{fz^{\eta}-pz^{\eta}+2e}}=x$; $\sqrt{\frac{2dez^{\eta}}{fz^{\eta}+pz^{\eta}+2e}}=\xi$	$\sqrt{d+\frac{-f-p}{2e}xx}=u$; $\sqrt{d+\frac{-f-p}{2e}\xi\xi}=\gamma$	$\frac{4s-2xu-4\sigma+2\xi\gamma}{\eta p}=t$	

70

		Formæ Curvarum.	Conicæ Sectiones. Abscissæ.	Conicæ Sectiones. Ordinatæ.	Arearum Valor.	Fig. 41.
VII	1	$\frac{d}{z}\sqrt{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}=y$	$z^{\eta}=x$ $\frac{1}{z^{\eta}}=\xi$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$ $\sqrt{g+f\xi+e\xi\xi}=\gamma$	$\frac{4dee\xi\gamma+2def\gamma-2dfgux\begin{matrix}+4deg\\-2dff\end{matrix}u-8dee\sigma+4dfgs}{4\eta eg-\eta ff}=t$	N°. 2. 3. 4.
	2	$dz^{\eta-1}\sqrt{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}=y$	$z^{\eta}=x$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$	$\frac{d}{\eta}s=t=\frac{d}{\eta}\times\alpha GDB$	N°. 3. 4.
	3	$dz^{2\eta-1}\sqrt{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}=y$	$z^{\eta}=x$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$	$\frac{d}{3\eta g}u^{3}-\frac{df}{2\eta g}s=t$	N°. 2. 3. 4.
	4	$dz^{3\eta-1}\sqrt{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}=y$	$z^{\eta}=x$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$	$\frac{6dgx-5df}{24\eta gg}u^{3}+\frac{5dff-4deg}{16\eta gg}s=t$	N°. 3. 4.
VIII	1	$\frac{dz^{\eta-1}}{\sqrt{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}}=y$	$z^{\eta}=x$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$	$\frac{8dgs-4dgux-2dfu}{4\eta eg-\eta ff}=t=\frac{8dg}{4e\eta g-\eta ff}\times\alpha GDB\pm DBA$ Triang.	N°. 3. 4.
	2	$\frac{dz^{2\eta-1}}{\sqrt{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}}=y$	$z^{\eta}=x$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$	$\frac{-4dfs+2dfux+4deu}{4\eta eg-\eta ff}=t$	
	3	$\frac{dz^{3\eta-1}}{\sqrt{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}}=y$	$z^{\eta}=x$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$	$\frac{\begin{matrix}+3dff\\-4deg\end{matrix}s\begin{matrix}-2dff\\+4deg\end{matrix}ux-2defu}{4\eta egg-\eta ffg}=t$	
	4	$\frac{dz^{4\eta-1}}{\sqrt{e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}}}=y$	$z^{\eta}=x$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$	$\frac{\begin{matrix}+36defg\\-15df^{3}\end{matrix}s\begin{matrix}+8degg\\-2dffg\end{matrix}uxx\begin{matrix}+10df^{3}\\-28defg\end{matrix}ux\begin{matrix}+10deff\\-16deeg\end{matrix}u}{24\eta eg^{3}-6\eta ffgg}=t$	
IX	1	$\frac{dz^{\eta-1}\sqrt{e+fz^{\eta}}}{g+hz^{\eta}}=y$	$\sqrt{\frac{d}{g+hz^{\eta}}}=x$	$\sqrt{\frac{df}{h}+\frac{eh-fg}{h}xx}=u$	$\frac{\begin{matrix}+4fg\\-4eh\end{matrix}s\begin{matrix}-2fg\\+2eh\end{matrix}ux+\frac{2dfu}{x}}{\eta fh}=t$	
	2	$\frac{dz^{2\eta-1}\sqrt{e+fz^{\eta}}}{g+hz^{\eta}}=y$	$\sqrt{\frac{d}{g+hz^{\eta}}}=x$	$\sqrt{\frac{df}{h}+\frac{eh-fg}{h}xx}=u$	$\frac{\begin{matrix}+4egh\\-4fgg\end{matrix}s\begin{matrix}-2egh\\+2fgg\end{matrix}ux+\frac{2}{3}dh\frac{u^{3}}{x^{3}}-2dfg\frac{u}{x}}{\eta fhh}=t$	
X	1	$\frac{dz^{\eta-1}}{g+hz^{\eta}\ \sqrt{e+fz^{\eta}}}=y$	$\sqrt{\frac{d}{g+hz^{\eta}}}=x$	$\sqrt{\frac{df}{h}+\frac{eh-fg}{h}xx}=u$	$\frac{2ux-4s}{\eta f}=t=\frac{4}{\eta f}ADGa$	
	2	$\frac{dz^{2\eta-1}}{g+hz^{\eta}\ \sqrt{e+fz^{\eta}}}=y$	$\sqrt{\frac{d}{g+hz^{\eta}}}=x$	$\sqrt{\frac{df}{h}+\frac{eh-fg}{h}xx}=u$	$\frac{4gs-2gux+\frac{2du}{x}}{\eta fh}=t$	
XI	1	$dz^{-1}\sqrt{\frac{-e+fz^{\eta}}{g+hz^{\eta}}}=y$	$\sqrt{g+hz^{\eta}}=x$ $\sqrt{h+gz^{-\eta}}=\xi$	$\sqrt{\frac{eh-fg}{h}+\frac{f}{h}xx}=u$ $\sqrt{\frac{fg-eh}{g}+\frac{e}{g}\xi\xi}=\gamma$	$\frac{2du^{3}xz^{-\eta}-4dfs-4de\sigma}{\eta fg-\eta eh}=t$	
	2	$dz^{\eta-1}\sqrt{\frac{e+fz^{\eta}}{g+hz^{\eta}}}=y$	$\sqrt{g+hz^{\eta}}=x$	$\sqrt{\frac{eh-fg}{h}+\frac{f}{h}xx}=u$	$\frac{2d}{\eta h}s=t$	
	3	$dz^{2\eta-1}\sqrt{\frac{e+fz^{\eta}}{g+hz^{\eta}}}=y$	$\sqrt{g+hz^{\eta}}=x$	$\sqrt{\frac{eh-fg}{h}+\frac{f}{h}xx}=u$	$\frac{dhu^{3}x\begin{matrix}-3dfg\\-deh\end{matrix}s}{2\eta fhh}=t$	

Antequam ad Exemplis illuſtranda Theoremata in hiſce Curvarum claſſibus tradita pertranſeam, obſervandum puto, quòd.

I.

Cùm in Æquationibus Curvas exprimentibus ſemper poſuerim omnia Quantitatum d; e; f; g; h, & i, ſigna affirmativa, ſi quando ea negativa occurrunt, mutanda ſunt in ſubſequentibus valoribus Abſciſſæ & Ordinatæ ad conicam Sectionem pertinentium, atque etiam Areæ quæſitæ.

I I.

Quinetiam cùm ſigna ſiymbolorum Numeralium η & θ negativa ſunt, mutari debent in Arearum valoribus. His autem ſignis mutatis, Theoremata ipſa novam formam induunt.

Sic, ſi ſignum ipſius η mutetur in quartâ formâ Tabulæ II, tertium Theorema evadit $\frac{d}{z^{-2\eta+1}\sqrt{e+fz^{-\eta}}} = y$; $\frac{1}{z^{-\eta}} = x$, &c., id eſt, $\frac{dz^{3\eta-1}}{\sqrt{ez^{2\eta}+fz^{\eta}}} = y$; $z^{\eta} = x$; $\sqrt{fx+exx} = u$; $\frac{d}{\eta e} \times \overline{2ux - 3s} = t$. Quod in ceteris quoque obſervandum eſt

I I I.

Series ſingulorum ordinum, præter ſecundum Tabulæ I, continuari in infinitum utrimque poſſunt. Etenim in Seriebus tertii & quarti ordinis Tabulæ I. Numerales primorum Terminorum Coefficientes (2 ; -4; 16 ; -96; 768 ; &c.,) conflantur continuâ Multiplicatione Numerorum -2 ; -4; -6; -8 ; -10; &c., & Coefficientes ſequentium Terminorum deducuntur ex priorum Coefficientibus, in tertio quidem ordine, eos gradatim multiplicando per $-\frac{3}{2}$; $-\frac{5}{4}$; $-\frac{7}{6}$; $-\frac{9}{8}$; $-\frac{11}{10}$; $-\frac{13}{12}$; &c.,

&c., & in quarto per $-\frac{1}{2}$; $-\frac{3}{4}$; $-\frac{5}{6}$; $-\frac{7}{8}$; $-\frac{9}{10}$; $-\frac{11}{12}$; &c.; At Denominatorum Coefficientes 1; 3; 15; 105; &c., conficiuntur invicem gradatim multiplicando Numeros 1; 3; 5; 7; 9; &c.

Veniamus ad Tabulam II. Series Ordinum primi, secundi, tertii, quarti, noni, & decimi, in infinitum producuntur solâ Divisione. Habes, *ex. gr.* in primo ordine $\frac{dz^{4\eta-1}}{e+fz^{\eta}}=y$; unde, si Divisionem protrahas ad convenientem periodum, assequeris

$$\frac{d}{f}z^{3\eta-1}-\frac{de}{ff}z^{2\eta-1}+\frac{dee}{f^3}z^{\eta-1}-\frac{\frac{de^3}{f^3}z^{\eta-1}}{e+fz^{\eta}}=y.$$

Tres primi Termini spectant ad primum Ordinem Tabulæ I. & quartus ad primam Speciem hujus Ordinis. Hinc patet quòd Area est $\frac{d}{3\eta f}z^{3\eta}-\frac{de}{2\eta ff}z^{2\eta}+\frac{dee}{\eta f^3}z^{\eta}-\frac{e^3}{\eta f^3}s$, ponendo s pro Areâ Sectionis conicæ, cujus Abscissa est $x=z^{\eta}$ & Ordinata $u=\frac{d}{e+fx}$.

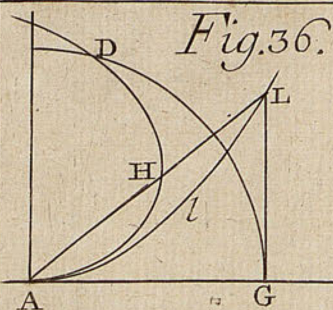
Series autem Ordinum quinti & sexti continuari possunt in infinitum ope duorum Theorematum constituentium quintum Ordinem Tabulæ I. per legitimam Additionem & Substractionem. Series autem septimi & octavi ope Theorematum sexti Ordinis Tabulæ I. & & Series undecimi, auxilio Theorematis decimi Ordinis ejusdem Tabulæ I.

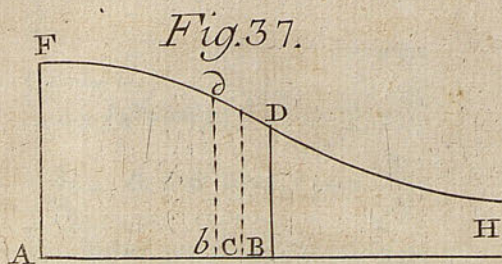
Continuanda sit, *ex gr.*, Series tertii Ordinis Tabulæ II. suppone $\theta=-4\eta$, & primum Theorema quinti Ordinis Tabulæ I. fiet

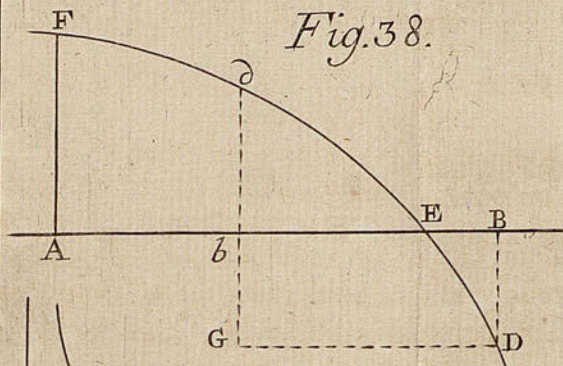
$$-8\eta ez^{-4\eta-1}-5\eta fz^{-3\eta-1}\times\frac{1}{2}\sqrt{e+fz^{\eta}}=y;\ \frac{R^3}{z^{4\eta}}=t.$$

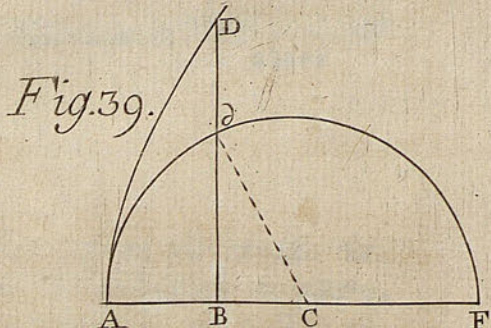
Sed juxta quartum Theorema hujus Seriei producendæ, scribendo $-\frac{5\eta f}{2}$ pro d, est $-\frac{5\eta}{2}fz^{-3\eta-1}\sqrt{e+fz^{\eta}}=y$; $\frac{1}{z^{\eta}}=x$;

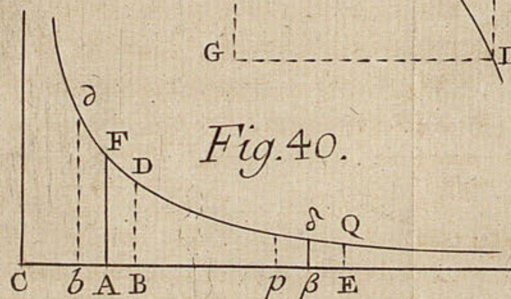
$\sqrt{fx}$

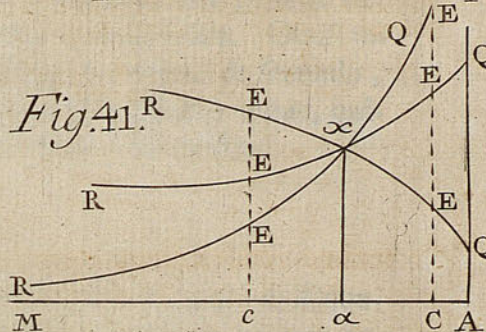

Fig. 36.
D
L
H
l
A
G
F

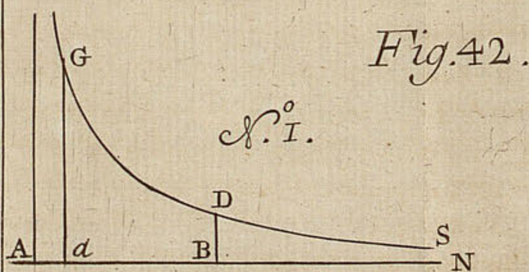

Fig. 37.
F
∂
D
A
b
C
B
H

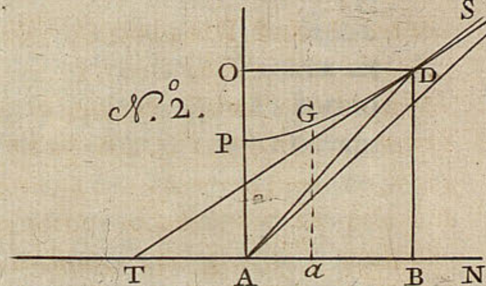

Fig. 38.
F
∂
E
B
A
b
G
D

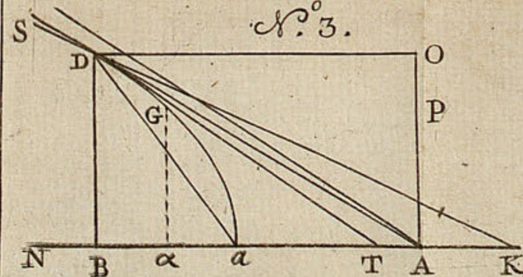

Fig. 39.
D
∂
A
B
C
F

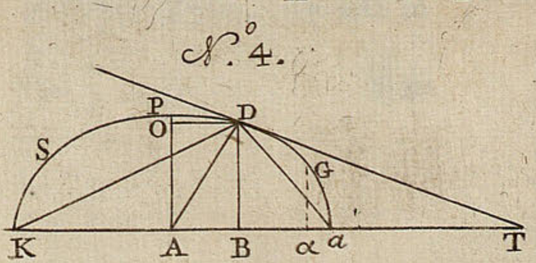

Fig. 40.
∂
F
D
δ
Q
C
b
A
B
p
β
E

Fig. 41.
R
R
R
Q
Q
Q
E
E
E
E
E
E
∝
M
c
α
C
A

Fig. 42.
N.° 1.
G
D
S
A
d
B
N

N.° 2.
S
O
D
G
P
T
A
a
B
N

N.° 3.
S
D
O
G
P
N
B
α
a
T
A
K

N.° 4.
P
O
D
S
G
K
A
B
α
a
T

$\sqrt{fx+exx}=u$; & $\frac{10fu^3-15ffs}{12e}=t$, ergo ſubtrahendo primos valores y & t, supereſt $4\eta ez^{-4\eta-1}\sqrt{e+fz^\eta}=y$; $\frac{10fu^3-15ffs}{12e}-\frac{R^3}{z^{4\eta}}=t$. His multiplicatis per $\frac{d}{4\eta e}$, & (ſi libet) pro $\frac{R^3}{z^{4\eta}}$ ſcripto u^3x, prodibit quintum Theorema Seriei producendæ, nempe $\frac{d}{z^{4\eta+1}}\sqrt{e+fz^\eta}=y$; $\frac{1}{z^\eta}=x$; $\sqrt{fx+exx}=u$; & $\frac{10dfu^3-15dffs}{48\eta ee}-\frac{du^3x}{4\eta e}=t$.

I V.

Plures ex his Ordinibus poſſunt etiam aliter ex aliis excudi. Sic, in Tabulâ II. quintus, ſextus, ſeptimus, & undecimus ex octavo, & nonus ex decimo: Ita ut eos omiſiſſe potuiſſem, niſi poſſent eſſe alicujus utilitatis, quamquam non omninò neceſſarii ſint. Omiſi tamen plures Ordines quos educere potuiſſem ex primo & ſecundo, ut & ex nono & decimo ob Denominatores complicatos nimis, quibus afficiuntur, quâ de cauſâ non facilè utiles eſſe poſſunt.

V.

Si Æquatio Curvam definiens compoſita eſt ex pluribus Æquationibus diverſorum Ordinum aut diverſarum Specierum ejuſdem ordinis, ejus Area pariter compoſita erit ex correſpondentibus Areis. Semper autem curandum eſt ut eæ rectè connectantur aptis ſignis. Nam, non ſemper unà addendæ, aut ſubducendæ ſunt Ordinatæ ex Ordinatis, & correſpondentes Areæ ex Areis; ſed aliquando harum ſumma, & illarum Differentia ſumi debet ad conſtituendam novam Ordinatam aut Aream correſpondentem. Et hoc fieri debet, quando Areæ poſitæ ſunt ad contrarias Ordinatæ partes. Sed ut cautus Geometra faciliùs vitare poſſit hos ſcopulos, præfixi apta ſigna variis Arearum valoribus, licèt aliquando eæ forent negativæ, ut feci in quinto & ſeptimo Ordine Tabulæ II.

V I.

Præterea, circa Arearum Signa animadvertendum eſt, quòd $+s$ æquè denotat, aut quòd Area Sectionis conicæ pertinens ad Abſciſſam, de quâ agitur, addi debet alteri Quantitati in valore ipſius t; (vide primum ex Exemplis ſequentibus); aut quòd ſubtrahi debet Area poſita ad alteram ab Ordinatâ partem. Et vice verſâ $-s$ ambiguè denotat tum, quòd Area adjacens Abſciſſæ ſubtrahenda eſt, tum, quòd Area ad alteram Ordinatæ partem poſita, addenda eſt, ut conveniens videtur. Pariter valor ipſius t, ſi prodit affirmativus, indicat Aream Curvæ adjacere Abſciſſæ; Et è contra, ſi negativus eſt, eam jacere ad alteram ab Ordinatâ partem.

V I I.

Sed, ut hæc Area certiùs definiatur, quærendi tibi ſunt ejus Limites. Hi autem Limites, (quod ſpectat ad Abſciſſam, Ordinatam, & Curvæ Perimetrum,) incerti, aut ambigui nequeunt eſſe; Sed Limes initialis, aut initium unde Curva incipit deſcribi, habere poteſt plures ſitus. In Exemplis ſequentibus, Limes hic eſt aut ad initium Abſciſſæ, aut ab eo diſtat intervallo infinito, aut ad Punctum, in quo Curva concurrit cum Abſciſſâ. At eſſe poteſt ubicunque; &, ubicunque tamen ille ſit, inveniri poteſt quærendo Longitudinem, quâ gaudet Abſciſſa quando valor ipſius t nihilo æqualis eſt, & inde agendo Ordinatam. Nam, Ordinata ſic ducta erit Limes quæſitus.

V I I I.

Si aliqua pars Areæ jacet infra Abſciſſam, t indicat differentiam hujus partis, ab illâ, quæ eſt ſupra Abſciſſam.

I X.

Si quando in valoribus ipſarum x; u; & t; Terminorum Dimenſiones aut nimium aſcendunt, aut nimium deſcendunt, revocari poſ-

poſſunt ad juſtum gradum, Terminos aliquâ datâ Quantitate, quæ concipi poteſt fungi munere Unitatis, toties dividendo, aut multiplicando, quoties opus eſt ad Exponentes æquandos.

X.

Præter ſuperiores Catalogos aut Tabulas, conſtrui poſſunt Tabulæ Curvarum relatarum ad alias Curvas, in ſuo genere, ſimpliciores; puta ad $\sqrt{a + fx^2} = u$; aut ad $x\sqrt{e + fx^2} = u$; aut ad $\sqrt{e + fx^4} = u$; &c. Ita ut ſimul derivare liceat Aream Curvæ propoſitæ ex modulo ſimpliciori, & noſcere ad quas Curvas ea referatur. Sed jam, quæ ſupra tradidimus, Exemplis illuſtremus.

Exempl. I.

Sit (*Fig.* 43.) QER Curva Conchoïdalis ejus naturæ, ut deſcripto Semicirculo QHA, & actâ AC Perpendiculari ad Diametrum AQ, ſi compleatur Parallelogrammum QACI, & ducatur ejus Diagonalis AI, quæ Semicirculum ſecat in H, ac demittatur ex H ſuper IC ad rectos Angulos HE, Punctum E tangat hanc Curvam, cujus quæritur Area ACEQ. TAB. VII.

Idcirco fac AQ $= a$; AC $= z$; CE $= y$; &, ob continuè Proportionales IA; AQ; HA; EC, erit EC, aut $y = \frac{a^3}{aa + zz}$.

Nunc, ut hæc Æquatio induat formam illarum, quæ ſunt in Tabulis, pone $\eta = 2$; & pro z^2 ſcribe in Denominatore z^η; atque in Numeratore $a^3 z^{\frac{1}{2}\eta - 1}$ pro a^3, aut $a^3 z^{1-1}$, unde orietur $y = \frac{a^3 z^{\frac{1}{2}\eta - 1}}{aa + z^\eta}$, Æquatio primæ Speciei ſecundi Ordinis Tabulæ II, &, per Comparationem Terminorum, habebis $d = a^3$; $e = aa$; & $f = 1$; quapropter $\sqrt{\frac{a^3}{aa + zz}} = x$; $\sqrt{a^3 - aaxx} = u$; & $ux - 2s = t$. Jam, ut inventi valores x, & u, redigantur ad juſtum Dimenſionum numerum, elige aliquam datam Quantita-

 tem,

tem, ut a, per quam, tanquam per Unitatem in valore ipsius x, semel a^3 multiplicetur, in valore autem u, dividantur a^3 quidem semel, sed $aaxx$ bis. Unde obtinebis $\sqrt{\frac{a^4}{aa+zz}} = x$; $\sqrt{aa - xx} = u$; & $ux - 2s = t$: En autem Constructionem.

Centro A, Radio AQ describe Circuli Quadrantem QDP; ex AC abscinde AB = AH, educ Perpendicularem BD Arcui occurrentem in D, & junge AD. Dico, quòd duplex Sector ADP æquat Aream quæsitam ACEQ. Nam, quia $\sqrt{\frac{a^4}{aa+zz}} = (\sqrt{AQ \times EC} = HA =) AB = x$; & $\sqrt{aa - xx} = (\sqrt{ADq - ABq} =)$ BD aut u; atque $ux - 2s$ = bis Triang. ADB − 2ABDQ; aut = bis Triang. ADB + 2BDP; hæc Area est æqualis sive − 2QAD, sive + 2DAP; Quorum valorum affirmativus 2DAP, pertinet ad Aream ACEQ hinc ab EC; & negativus − 2QAD ad Aream RCER, quæ in infinitum protenditur ultra EC.

At hæ Problematum Solutiones ita repertæ aliquando majori elegantiâ donari possunt. Ut nunc, ductâ HR Semidiametro Circuli QHA, erit, ob æquales Arcus QH, & DP, Sector QHR semissis Sectoris DAP, & ideo Quadrans Superficiei ACEQ.

Exempl. II.

TAB. VII. Sit (*Fig.* 44.) AGE Curva descripta à Puncto E, quod est ad Verticem Anguli recti AEF, cujus alterum latus AE indefinitum semper transit per datum Punctum A, alterum verò FE datæ Longitudinis labitur super indefinitam Rectam AF positione datam; Demitte EH ad rectos Angulos super AF, & comple Parallelogrammum AHEC; Jam dictis AC = z; CE = y; & EF = a; Quia FH; HE; HA sunt in proportione continuâ, erit HA aut $y = \frac{zz}{\sqrt{aa - zz}}$.

Nunc, ut cognoscamus Aream AGEC, pone $zz = z^{\pi}$; aut $z = \pi$;

$z = \eta$; quapropter erit $\frac{z^{\frac{1}{2}\eta} - 1}{\sqrt{aa - z^{\eta}}} = y$. Cùm autem hìc z habeat in Numeratore fractam Dimensionem, deprime valorem y, eum dividendo per $z^{\frac{1}{2}\eta}$, & obtinebis $\frac{z^{\eta} - 1}{\sqrt{aaz^{-\eta} - 1}} = y$, Æquationem secundæ Speciei septimi Ordinis Tabulæ II. Terminis autem comparatis, invenimus $d = 1$; $e = -1$; & $f = aa$.

Est igitur $zz = (\frac{1}{z^{-\eta}} =)\, xx$; $\sqrt{aa - xx} = u$; & $s - ux = t$. Quapropter, cùm x, & z simul æquentur, & cùm $\sqrt{aa - xx} = u$ sit Æquatio ad Circulum, cujus Semidiameter est a, Centro A, Radio EF, aut a, describe Circulum PDQ, quem CE secet in D, & compleatur Parallelogrammum ACDI; Tunc erit AC $= z$; CD $= u$; & Area quæsita AGEC $= s - ux$ $=$ ACDP $-$ ACDI $=$ IDP.

EXEMPL. III.

Sit (*Fig.* 45.) AGE Cissois pertinens ad Circulum ADQ descriptum Diametro AQ. Agatur DCE ad rectos Angulos super Diametrum, & quæ secet has Curvas in D, & E. Jamque, vocatis AC $= z$; CE $= y$; & AQ $= a$; Cùm sint CD; AC; CE continuè proportionales, erit CE, sive $y = \frac{zz}{\sqrt{az - zz}}$; & (dividendo per z) $y = \frac{z}{\sqrt{az^{-1} - 1}}$. Igitur $z^{-1} = z^{\eta}$, aut $\eta = -1$; & ideo $y = \frac{z^{-2\eta - 1}}{\sqrt{az^{\eta} - 1}}$, quæ Æquatio est tertiæ speciei, quarti Ordinis Tabulæ II. Quapropter, per Terminorum Comparationem, est $d = 1$; $e = -1$; & $f = a$; Ergo $z = \frac{1}{z^{\eta}} = x$; $\sqrt{ax - xx} = u$; & $3s - 2ux = t$. Quâ de TAB. VIII.

 causâ

causâ est $AC = x$; $CD = u$; & ideo $ACDH = s$; itaque $3ACDH - 4ADC$ Triang. $= 3s - 2ux = t =$ Areæ Cissoidali A C E G A. Aut, (quod idem est,) ter Segmentum A D H A æquat Aream A D E G A, sive quater Segmentum A D H A æquat Aream A H D E G A.

Exempl. IV.

TAB. VII. Sit (*Fig.* 46.) P E prima Veterum Conchoïs descripta Centro G; Asymptoto A L; & Intervallo L E. Age ejus Axem G A P, & demitte Ordinatam C E. Nunc appella $AC = z$; $CE = y$; $GA = b$; & $AP = c$: Proportionales $AC : CE - AL :: GC : CE$ dabunt C E, sive $y = \frac{b+z}{z} \times \sqrt{cc - zz}$.

Jam, ut hinc excudi possit ejus Area P E C, seorsum considerari debent partes Ordinatæ C E. Et, si Ordinata C E ita dividatur in D, ut sit $CD = \sqrt{cc - zz}$, & $ED = \frac{b}{z}\sqrt{cc - zz}$, erit CD Ordinata ad Circulum descriptum Centro A, & Radio A P. Quapropter Areæ pars C D P cognita est, & tantùm invenienda superest pars D P E D. Quia igitur Ordinatæ pars D E, quâ describitur, æquivalet $\frac{b}{z}\sqrt{cc - zz}$, suppone $2 = \eta$, & ea fiet $\frac{b}{z}\sqrt{cc - z^{\eta}} = DE$, Æquatio primæ Speciei tertii Ordinis Tabulæ II. Terminos igitur compara, & reperies $d = b$; $e = cc$; & $f = -1$; quapropter $\frac{1}{z} = \sqrt{\frac{1}{z^{\eta}}} = x$; $\sqrt{-1 + ccxx} = u$; & $2bccs - \frac{bu^{3}}{x} = t$.

His autem inventis, revocandi sunt ad justum Dimensionum Numerum Termini, multiplicando scilicet nimium depressos, & dividendo nimium altos per aliquam datam Quantitatem. Hoc si fiat per

per c, assequemur $\frac{cc}{z} = x$; $\sqrt{-cc + xx} = u$; & $\frac{2bs}{c} - \frac{bu^3}{cx} = t$. Quæ Æquatio sic potest construi.

Centro A, præcipuo Vertice P, & Latere recto 2 A P describe Hyperbolam P K. Tunc ex Puncto C age rectam C K, quæ tangat Hyperbolam in K: Erítque ut P A ad bis A G, ita Area C K P C ad Aream quæsitam D P E D.

EXEMPL. V.

Gyret (*Fig.* 47.) *Norma* G F E circa Polum G, ita ut angulare Punctum F labatur super Rectâ A F positione datâ, & quodvis aliud Punctum E sumptum in altero Latere E F, concipiatur describere Curvam P E. TAB. VIII.

Investigaturus Aream hujus Curvæ demitte G A, & E H ad rectos Angulos super Rectam A F, & completo Parallelogrammo AHEC, dic G A $= b$; A C $= z$; C E $= y$; & E F $= c$. Ac, propter Proportionales F H : H E :: G A : A F, habebis A F $= \frac{bz}{\sqrt{cc - zz}}$. Igitur C E, aut $y = \frac{bz}{\sqrt{cc - zz}} - \sqrt{cc - zz}$. Sed, quia $\sqrt{cc - zz}$ est Ordinata ad Circulum descriptum Semidiametro c; Centro A describatur Circulus iste P D Q, quem C E producta secet in D; Tunc erit D E $= \frac{bz}{\sqrt{cc - zz}}$. Ope cujus Æquationis reliqua Area P D E P, aut D E R Q determinanda est. Quocirca suppone $\eta = 2$, & $\theta = b$, & erit D E $= \frac{bz^{\eta - 1}}{\sqrt{cc - z^{\eta}}}$, Æquatio primæ Speciei quarti Ordinis Tabulæ I; Nunc, per Comparationem Terminorum, invenies $b = d$; $cc = e$; & $-1 = f$; ita ut $-b\sqrt{cc - zz} = -bR = t$.

Sed, quia negativus est valor ipsius t, & idcirco Area repræsentata per t, jacet ultra Lineam D E; ut inveniatur Limes initialis; quære cujusnam Longitudinis sit z; cum t evanescit, eámque reperies c. Produc igitur A C ad Q donec sit A Q $= c$; & erige Ordina-

dinatam QR; & DQRED erit Area illa, cujus valor nuper inventus exprimitur per $-b\sqrt{cc-zz}$.

Si vis noscere Quantitatem Areæ PDE positæ ad Abscissam AC, & cum eâ coextensæ, ignoto Limite QR, eam potes hoc pacto determinare.

Ex valore, quem habet t, cùm Abscissa est ipsa AC, subduc valorem, quem t habet ad Abscissæ initium, id est ex $-b\sqrt{cc-zz}$, subtrahe $-bc$, & sic reperies optatam Quantitatem $bc-b\sqrt{cc-zz}$. Quare, comple Parallelogrammum PAGK, & super AP demitte ad rectos Angulos Rectam DM, occurrentem ipsi GK in M, erit Parallelogrammum PKML æquale Areæ PDE.

Si quando Æquatio definiens Curvæ naturam, in Tabulis nequit inveniri, nec ad simpliciores Terminos reduci per Divisionem, aut per alias artes; ea transformanda est in alias Æquationes ad Curvas, quæ ad eam referantur, ut ostendimus in Probl. VIII. donec tandem aliqua proveniat, cujus Area nosci possit ex Tabulis. Quòd si, licèt omnibus Laboribus exhaustis, tamen id inveniri non possit, pro certo habendum est, quòd Curva proposita comparari nequit, neque cum Figuris Rectilineis, neque cum Sectionibus conicis.

Eodem pacto, quando res est de Curvis mechanicis, eæ priùs transformandæ sunt in æquales Figuras geometricas, ut ostensum est in eodem Probl. VIII, & deinde harum geometricarum Curvarum Areæ sunt per Tabulas inveniendæ. Accipe hujus negotii Exemplum.

EXEMPL. VI.

Determinanda proponatur Area Figuræ Arcuum cujuscunque Sectionis conicæ, quando ii Arcus ordinatim applicantur ad rectos earum Sinus. *Ex. gr.* Sit (*Fig.* 48.) A Centrum Sectionis conicæ, ejus Semiaxes sint QA, & AR; CD Ordinata ad Axem AR, & PD Curvæ ad Angulos rectos occurrat in Puncto D.

TAB. VIII.

Præterea sit AE dicta mechanica Curva, quæ secet CD in E; & ex ejus naturâ jam definitâ, erit CE æqualis Arcui QD. Igitur

tur determinari debet, aut Area AEC, aut, completo Parallelogrammo ACEF, excessus AEF. Ad quod obtinendum, sit a Latus rectum Sectionis conicæ, & b, aut 2AQ Latus transversum. Insuper sint AC $= z$; & CD $= y$; & erit $\sqrt{\frac{1}{4}bb + \frac{b}{a}zz} = y$, Æquatio ad Sectionem conicam, ut omnes norunt. Sed PC $= \frac{b}{a}z$; ergo PD $= \sqrt{\frac{1}{4}bb + \frac{bb+ab}{aa}zz}$.

Jam, quia Fluxio Arcûs QD est ad Fluxionem Abscissæ AC, ut PD est ad DC; si Fluxio Abscissæ ponatur æqualis Unitati; erit Fluxio Arcûs QD, aut Ordinatæ CE $= \dfrac{\sqrt{\frac{1}{4}bb + \frac{bb+ab}{aa}zz}}{\sqrt{\frac{1}{4}bb + \frac{b}{a}zz}}$.

Hanc duc in FE, aut z, & invenies $z\dfrac{\sqrt{\frac{1}{4}bb + \frac{bb+ab}{aa}zz}}{\sqrt{\frac{1}{4}bb + \frac{b}{a}zz}}$ esse Fluxionem Areæ AEF. Quapropter, si ex Ordinatâ CD abscindis CG $= z\dfrac{\sqrt{\frac{1}{4}bb + \frac{bb+ab}{aa}zz}}{\sqrt{\frac{1}{4}bb + \frac{b}{a}zz}}$, Area ACG descripta ab ipsâ CG latâ per AC æquabit Aream AEF, & Curva AG erit geometrica.

Igitur invenienda restat Area AGC. Ut voti compos fias, substitue z^η pro z^2 in ultimâ Æquatione, quæ hoc pacto evadet $z^{\eta-1}\dfrac{\sqrt{\frac{1}{4}bb + \frac{bb+ab}{aa}z^\eta}}{\sqrt{\frac{1}{4}bb + \frac{b}{a}z^\eta}} =$ CG, Æquatio secundæ speciei

Ordinis undecimi Tabulæ II. Compara Terminos, eritque $d = 1$; $e = \frac{1}{4}bb = g$; $f = \frac{bb + ab}{aa}$, & $h = \frac{b}{a}$; itaque $\sqrt{\frac{1}{4}bb + \frac{b}{a}zz} = x$; $\sqrt{-\frac{b^3}{4a} + \frac{a+b}{a}xx} = u$; & $\frac{a}{b}s = t$. Videlicet CD $= x$; DP $= u$, & $\frac{a}{b}s = t$. Cujus Constructio sic fieri potest.

Ad Q erige QK perpendicularem, & æqualem ipsi QA, & per Punctum D age HI ei quidem parallelam, sed æqualem ipsi DP: Linea KI, ad quam HI terminatur, erit Sectio conica, & Area comprehensa HIKQ erit ad Aream quæsitam AEF ut b, ad a, aut ut PC ad CA.

Hic animadverte, quod, mutato signo ipsius b, Sectio conica, cujus Arcus æquat Rectam CE, evadit Ellipsis, & si præterea facias $b = -a$, Ellipsis abit in Circulum; & tunc Linea KI fit Recta parallela ipsi AQ.

Postquam Area Curvæ alicujus ita reperta est & constructa, indaganda est Demonstratio Constructionis, ut omisso, quatenus fieri potest, Calculo algebraïco, Theorema fiat concinnum, & elegans, ac publicum lumen sustinere valeat. Est autem generalis demonstrandi Methodus, quam illustrare conabor sequentibus Exemplis.

CONSTRUCTIONIS EXEMPLI V.

DEMONSTRATIO.

TAB. VIII. In (*Fig.* 47.) Arcu PQ, sume Punctum d indefinitè propinquum Puncto D, & age de, ac dm parallelas ipsis DE, ac DM, & secantes DM, & AP in p, ac l. Erit DEed Momentum Areæ PDEP, & LMml Momentum Areæ LMKP. Age Semidiametrum AD, & concipe Arcum indefinitè exiguum Dd esse Lineam rectam, ac Triangula Dpd, & ALD similia erunt, & ideo Dp : pd :: AL : LD. Sed est FH : HE :: GA : AF; id est AL : LD :: ML : DE; ergo Dp : pd :: ML : DE. Quapropter pD×DE $= pd$×ML; id est Momentum DEed æquale est Momento LMml. Cùm autem hoc demonstratum indeterminatè sit de omnibus

nibus simul genitis Momentis quibuscunque, patet quòd omnia Momenta Areæ PDEP æqualia sunt omnibus unà subsurgentibus Momentis Areæ PLMK, & idcirco, quòd Areæ ipsæ compositæ ex his Momentis æquales sunt. Q. E. D.

CONSTRUCTIONIS EXEMPLI III.

DEMONSTRATIO.

Sit (*Fig.* 45.) DE*ed* Momentum superficiei AHDE, & A*d* DA eodem tempore genitum Momentum Segmenti ADH. Age Semidiametrum DK, & D*e* secet AK in *c*; eritque C*c* ad D*d* ut CD ad DK. Præterea, est DC : QA (2DK) :: AC : DE; ergo C*c* : 2D*d* :: CD : 2DK :: AC : DE, & $Cc \times DE = 2Dd \times AC$. Nunc ad D*d* Momentum Peripheriæ, productum, id est ad Tangentem Circuli, demitte ad rectos Angulos AI; & IA æquabit AC. Itaque $2\,Dd \times AC = 2\,Dd \times AI$ = quater Triang. A*d*D. Quocirca quater Triang. $AdD = Cc \times DE$ = Momento DE*ed*. Igitur quodlibet Momentum Spatii AHDE quadruplex est eodem tempore geniti Momenti Segmenti ADH, quamobrem totum illud Spatium quadruplex est totius Segmenti. Q. E. D. TAB. VII.

CONSTRUCTIONIS EXEMPLI IV.

DEMONSTRATIO.

Age (*Fig.* 46.) *ce* parallelam ipsi CE, & indefinitè parum ab eâ distitam; duc pariter *ck* Tangentem Hyperbolæ; & demitte KM perpendicularem ad AP. Jam, ex Hyperbolæ naturâ est CA : AP :: PA : AM, & idcirco AG*q* : GL*q* :: CA*q* : LE*q* (aut AP*q*) :: AP*q* : AM*q*, & *divisim* AG*q* : AL*q* (DE*q*) :: AP*q*. AM*q* — AP*q* (MK*q*). Et *inversè* GA : AP :: DE : MK: Sed Areola DE*ed* est ad Triangulum CK*c*, ut Altitudo DE ad ad dimidiam Altitudinem KM; id est, ut AG ad $\frac{1}{2}$ AP. Ergo omnia Momenta Spatii PDE sunt ad omnia simul orta Momenta TAB. VII.

Spatii PKC, ut AG ad $\frac{1}{2}$ AP, quapropter tota Spatia erunt in eâdem ratione. Q. E. D.

CONSTRUCTIONIS EXEMPLI VI.

DEMONSTRATIO.

TAB. VIII. Duc *dc* Parallelam, & infinitè proximam ipsi DC (*Fig.* 48.,) & Curvæ AE occurentem in *e*; atque age *hi* & *fe*, quæ secent DC in *p*, atque *q*. Erit per Hypothesim, *d*D = E*q*; & quia similia sunt Triangula D*dp*, & DCP, habebis *p*D: (D*d*) E*q*:: CP: (PD) HI; itaque D*p* × HI = E*q* × CP; & propterea DP × HI (Momentum scilicet ipsius HI*ih*): E*q* × AC (Momentum ipsius EF*fe*) :: E*q* × CP: E*q* × AC :: PC: CA. Et, quia PC, & CA sunt in datâ ratione, in eâ nempè quam Latus transversum habet ad rectum conicæ Sectionis DQ, ideò Momenta HI*ih*, & EF*fe* Arearum HIKQ, & AEF sunt in eâdem ratione, ergo in hâc quoque sunt Areæ ipsæ. *Q. E. D.*

In hoc Demonstrationum genere, animadvertendum est, quòd pro æqualibus habeo Quantitates, quarum ratio est æqualitatis. Ea autem existimanda est ratio æqualitatis, quæ ab æqualitate differt ratione inæquali minori, quàm quælibet assignabilis. Sic, in ultimâ Demonstratione suppofui rectangulum E*q* × AC, aut FE*qf* æquale Spatio FE*ef*, quia (cùm differentia E*qe* sit iis infinitè minor, aut nihilo æqualis relata ad illa Spatia) nulla est inter illa inæqualitatis ratio. Eâdem ratione assumpsi DP × HI = HI*ih*; & sic de ceteris.

Methodum demonstrandi, quòd Curvarum Areæ sunt æquales, aut in datâ ratione, ex eo quòd earum Momenta sunt æqualia, aut in datâ ratione, usurpavi, quia affinitatem quandam habet cum Methodis, quæ passim in his negotiis adhibentur.

Magis tamen genuina, & rerum naturæ consona videtur ea, quæ profluit ex Superficierum genesi per motum, aut Fluxiones. Ex quo fonte sic, *Ex. gr.* deduci posset Demonstratio Constructionis TAB. VII. Exempli II. Ex naturâ Circuli *Fig.* 44.) Fluxio Rectæ DI est ad Fluxio-

Fluxionem Rectæ IP, ut AI ad ID, & est AI: ID :: DI: CE ex Curvæ AGE naturâ; ergo $CE \times I\dot{D} = DI \times I\dot{P}$. Sed $CE \times I\dot{D}$ æquat Fluxionem Areæ ACEG, & $DI \times I\dot{P}$ æquat Fluxionem Areæ PDI; Ergo Areæ istæ genitæ Fluxionibus æqualibus debent esse æquales. *Q. E. D.*

Ut major lux his affundatur, addam Demonstrationem Constructionis, quâ determinavimus Aream Cissoïdis in Exemplo III. Deletæ concipiantur in Schemate (*Fig*.45.) Lineæ solis Punctis indicatæ. Age Chordam DQ, & Rectam QR, quæ est Cissoïdis Asymptotus. Nunc, ex Circuli naturâ, est $DQq = AQ \times QC$. Ergo (per Probl. I.) $2DQ \times Q\dot{D} = AQ \times Q\dot{C}$. Quapropter $AQ : QD :: 2D\dot{Q} : Q\dot{C}$. Rursum, ex Cissoïdis naturâ, est ED: DA :: AQ: QD; ergo $ED : DA :: 2D\dot{Q} : Q\dot{C}$, ac $ED \times Q\dot{C} = AD \times 2D\dot{Q} = 4 \times \frac{1}{2} AD \times D\dot{Q}$. Jam, quia DQ perpendicularis est ad extremitatem ipsius DA gyrantis circa A; & $\frac{1}{2} AD \times Q\dot{D}$ æquat Fluxionem, quæ gignit Aream ADOQ, atque ejus Quadruplex $ED \times C\dot{Q}$ æqualis est Fluxioni generanti Aream cissoïdalem QREDO; Igitur hæc Area QREDO in infinitum protensa gignitur Quadruplex alterius ADOQ. *Q. E. D.* TAB. VII.

SCHOLIUM.

Ope Superiorum Tabularum, non solùm Curvarum Areæ, sed etiam Quantitates alterius generis, quæ gignuntur analogâ fluendi ratione, deduci possunt ex earum Fluxionibus, & id per hoc Theorema; nempe, Quantitas cujuscunque generis, est ad Unitatem ejusdem generis, ut Area cujusvis Curvæ est ad Unitatem superficialem, dummodo Fluxio generans hanc Quantitatem sit ad Unitatem sui generis, ut Fluxio generans Aream est ad Unitatem pariter sui generis; id est, ut Recta perpendiculariter lata per Abscissam, (sive

 Ordinata,)

Ordinata,) quâ Area defcribitur eft ad Unitatem linearem. Quapropter, fi quælibet Fluxio exponatur per hanc mobilem Ordinatam, Quantitas genita hac Fluxione exponetur per Aream ab hac Ordinatâ defcriptam, aut, fi Fluxio exponatur per eofdem algebraïcos Terminos, qui exponunt Ordinatam, genita Quantitas per eos exponetur, qui exponunt Aream defcriptam. Igitur quærenda eft in primâ Tabularum Columnâ Æquatio, quæ exhibet Fluxionem cujufvis generis, & valor ipfius t, qui eft in ultimâ Columnâ exprimet Quantitatem genitam.

Exhibeat, *Ex. gr.* $\sqrt{1+\frac{9z}{4a}}$ Fluxionem alicujus generis, eam fac æqualem y, & ut revocetur ad Formam Æquationum, quæ funt in Tabulis, fcribe z^{η} pro z, & prodibit $z^{\eta-1}\sqrt{1+\frac{9}{4a}z^{\eta}}=y$, Æquatio primæ Speciei tertii Ordinis Tabulæ I. Comparatis verò Terminis, conficietur $d=1$; $e=1$; $f=\frac{9}{4a}$; & propterea $\frac{8a+18z}{27}\times\sqrt{1+\frac{9z}{4a}}=\frac{2d}{3\eta f}R^{3}=t$. Ergo Quantitas $\frac{8a+18z}{27}\times\sqrt{1+\frac{9z}{4a}}$ ea eft, quæ generatur Fluxione $\sqrt{1+\frac{9z}{4a}}$.

Eodem pacto fi $\sqrt{1+\frac{16z^{\frac{2}{3}}}{9a^{\frac{2}{3}}}}$ exprimit Fluxionem aliquam, legitimè reducendo hanc Æquationem, (aut ponendo $z^{\frac{2}{3}}$ extra fignum, & fcribendo z^{η} pro $z^{-\frac{2}{3}}$,) habebitur $\frac{1}{z^{\eta+1}}\sqrt{z^{\eta}+\frac{16}{9a^{\frac{2}{3}}}}=y$, Æquatio fecundæ Speciei quinti Ordinis Tabulæ II.

Collatio Terminorum dat $d=1$; $e=\frac{16}{9a^{\frac{2}{3}}}$; & $f=1$. Eft igitur $z^{\frac{2}{3}}=\frac{1}{z^{\eta}}=xx$; $\sqrt{1+\frac{16xx}{9a^{\frac{2}{3}}}}=u$; & $\frac{3}{2}s=\frac{-2d}{\eta}s=t$. Quibus inventis, cognita erit Quantitas genita Fluxione

$\sqrt{1+}$

$\sqrt{1 + \frac{16z^{\frac{2}{3}}}{9a^{\frac{2}{3}}}}$, eam faciendo ad Unitatem sui generis, ut Area $\frac{3}{2}s$ est ad Unitatem superficialem, aut, (quod in idem recidit,) supponendo t non amplius indicare Superficiem, sed Quantitatem alterius generis, quæ est ad Unitatem sui generis, ut hæc Superficies ad Unitatem Superficierum.

Sic, si supponas, quod $\sqrt{1 + \frac{16z^{\frac{2}{3}}}{9a^{\frac{2}{3}}}}$ exponit Fluxionem linearem, intellige t non amplius exprimere Superficiem, sed Lineam, quæ *ex. gr.* sit ad Unitatem linearem, ut Area, quæ (secundùm Tabulas) exponitur per t, est ad superficialem Unitatem, aut quæ invenitur applicando hanc Aream Unitati lineari. Tunc, si hæc Unitas linearis ponatur $= e$; Longitudo genita à præcedente Fluxione erit $= \frac{3s}{2e}$. Atque his Fundamentis possunt hæ Tabulæ utiles esse ad determinandam Curvarum Longitudinem, Soliditatem Solidorum ab iis genitorum, & quascunque alias Quantitates, æquè bene ac Areas Curvarum.

De Quæstionibus, quæ ad has referuntur.

I.

Mechanicè invenire per approximationem Areas Curvarum.

Tota Methodus in eo versatur, ut valores duarum, aut plurium Figurarum rectilinearum jungantur, ita ut quamproximé constituant quæsitum Areæ curvilineæ valorem.

Sic (*Fig.* 49.) in Circulo A F D, qui exprimitur Æquatione $x - xx = zz$, invento valore Areæ A F D B, videlicet $\frac{2}{3}x^{\frac{3}{2}} - \frac{1}{5}x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{28}x^{\frac{7}{2}} - \frac{1}{72}x^{\frac{9}{2}}$, &c. inveniendi sunt valores plurium TAB. VIII.

Rectan-

Rectangulorum, qualia sunt $x\sqrt{x - xx}$, aut $x^{\frac{3}{2}} - \frac{1}{2}x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{8}x^{\frac{7}{2}} - \frac{1}{16}x^{\frac{9}{2}}$; &c., valor ipsius DB×BA; & $x\sqrt{x}$ aut $x^{\frac{3}{2}}$, valor ipsius DA×AB. Deinde hi valores multiplicandi sunt per aliquas diversas litteras, quæ gerunt vicem Numerorum indefinitè, & simul addendi, hujúsque summæ Termini comparandi sunt correspondentibus Terminis valoris Areæ AFDB, ut ad æqualitatem accedant, quantùm fieri potest. Multiplicentur *Ex. gr.* hæc Parallelogramma per e & f; erit eorum summa $\begin{matrix}+e\\+f\end{matrix}\, x^{\frac{3}{2}} - \frac{1}{2}ex^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{8}ex^{\frac{7}{2}}$; &c., qui Termini comparati cum his $\frac{2}{3}x^{\frac{3}{2}} - \frac{1}{5}x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{28}x^{\frac{7}{2}}$; &c., suppeditant $e + f = \frac{2}{3}$; & $-\frac{1}{2}e = -\frac{1}{5}$; aut $e = \frac{2}{5}$, & $f = \frac{2}{3} - e = \frac{4}{15}$. Quapropter $\frac{2}{5}$DB×BA $+\frac{4}{15}$DA×AB = Areæ AFDB, quàm proximè. Nam $\frac{2}{5}$ DB ×BA $+\frac{4}{15}$DA×AB $= \frac{2}{3}x^{\frac{3}{2}} - \frac{1}{5}x^{\frac{5}{2}} - \frac{1}{20}x^{\frac{7}{2}} - \frac{1}{40}x^{\frac{9}{2}}$, &c., quo valore subducto ex Areâ AFDB restat solùm error $\frac{1}{20}x^{\frac{7}{2}} + \frac{1}{90}x^{\frac{9}{2}}$; &c.

TAB. VIII. Pariter (*Fig.* 49.), Si AB bifariam secta esset in E, valor Rectanguli AB × DE esset $x\sqrt{x - \frac{3}{4}xx}$, aut $x^{\frac{3}{2}} - \frac{3}{8}x^{\frac{5}{2}} - \frac{9}{128}x^{\frac{7}{2}} - \frac{27}{1024}x^{\frac{9}{2}}$; &c., quod collatum cum Rectangulo DA × AB præbet $\frac{8DE + 2AD}{15}$ in AB = Areæ AFDB, & error est solùm $\frac{1}{560}x^{\frac{7}{2}} + \frac{1}{5760}x^{\frac{9}{2}}$; &c., qui semper minor est, quàm $\frac{1}{1500}$ pars totius Areæ, etiam quando AFDB est Circuli Quadrans. Sed hoc Theorema potest ita proponi. Ut 3 est ad 2, ita

ita Rectangulum ex A B in D E unà cum quintâ parte Differentiæ, quæ est inter A D, & D E ad Aream A F D B quàmproximè.

Et sic in unum conjiciendo duo Rectangula $AB \times ED$, & $AB \times BD$, aut tria Rectangula, aut sumendo semper plura Rectangula, confici possunt aliæ Regulæ, quæ eò accuratiores erunt, quò plura Rectangula adhibebuntur. Idem intelligendum est de Areâ Hyperbolæ, & quarumlibet aliarum Curvarum. Quinimo sæpè uno Rectangulo potest Area commodè exhiberi, ut in Circulo, de quo supra, sumendo E B ad B A, ut $\sqrt{10}$ ad 5, erit Rectangulum $AB \times ED$ ad Aream A F D B, ut 3 ad 2, & error solùm erit $\frac{1}{175} x^{\frac{7}{2}} + \frac{11}{2250} x^{\frac{9}{2}}$; &c.

I I.

Areâ datâ determinare Abscissam, & Ordinatam.

Nulla est difficultas, quando Area exprimitur Æquatione finitâ: Sed quando ea exponitur per infinitam Seriem, extrahi debet Radix affecta, quæ denotat Abscissam. Sic pro Hyperbolâ, quam definit Æquatio $\frac{ab}{a+x} = z$, postquam inveneris $z = bx - \frac{bxx}{2a} + \frac{bx^3}{3aa} - \frac{bx^4}{4a^3}$; &c., si ex datâ Areâ vis invenire Abscissam x, extrahe Radicem affectam, & habebis $x = \frac{z}{b} + \frac{zz}{2abb} + \frac{z^3}{6aab^3} + \frac{z^4}{24a^3b^4} + \frac{z^5}{96a^4b^5}$; &c., & præterea si noscere cupis Ordinatam $\dot{z}$, divide ab per $a+x$, id est per $a + \frac{z}{b} + \frac{zz}{2abb} + \frac{z^3}{6aab^3} + \frac{z^4}{24a^3b^4}$; &c., unde fiet $\dot{z} = b - \frac{z}{a} - \frac{zz}{2aab} - \frac{z^3}{6a^3bb} - \frac{z^4}{24a^4b^3}$; &c.

Eodem pacto in Ellipsi, quæ determinatur Æquatione $ax - \frac{a}{c} \times$

 $xx =$

$\dot{x}\dot{x} = \dot{z}\dot{z}$, poſtquam inventa fuerit Area $z = \frac{2}{3} a^{\frac{1}{2}} x^{\frac{3}{2}}$ $- \frac{a^{\frac{1}{2}} x^{\frac{5}{2}}}{5c} - \frac{a^{\frac{1}{2}} x^{\frac{7}{2}}}{28cc} - \frac{a^{\frac{1}{2}} x^{\frac{9}{2}}}{72c^3}$; &c., ſcribe u^3 pro $\frac{3z}{2a^{\frac{1}{2}}}$, & t pro $x^{\frac{1}{2}}$, ea fit $u^3 = t^3 - \frac{3t^5}{10c} - \frac{3t^7}{56cc} - \frac{t^9}{48c^3}$; &c., &, extractâ Radice, $t = u + \frac{u^3}{10c} + \frac{81u^5}{1400cc} + \frac{1171u^7}{252000c^3}$; &c., cujus Quadratum $uu + \frac{u^4}{5c} + \frac{22u^6}{175cc} + \frac{823u^8}{7875c^3}$; &c., æquale eſt x; & hoc valore poſito pro x, in Æquatione $ax - \frac{a}{c}xx = \dot{z}\dot{z}$, & extractâ Radice, conficitur $\dot{z} = a^{\frac{1}{2}} u - \frac{2a^{\frac{1}{2}} u^3}{5c} - \frac{38a^{\frac{1}{2}} u^5}{175cc} - \frac{407a^{\frac{1}{2}} u^7}{2250c^3}$; &c., Ita ut ex datâ Areâ z, & ideo u, aut $\sqrt[3]{\frac{3z}{2a^{\frac{1}{2}}}}$, datur Abſciſſa x, & Ordinata $\dot{z}$. Hæc omnia poſſunt aptari Hyperbolæ, mutatis tantùm ſignis Quantitatis c in eis Terminis, in quibus ea aſcendit ad impares Dimenſiones.

PROBL. X.

Invenire quotlibet Curvas, quarum Longitudo, finitâ Æquatione poſſit exprimi.

Sequentes poſitiones viam aperiunt ad hujus Problematis Solutionem.

I.

TAB. VIII. Si (*Fig.* 50.) recta Linea DC concipiatur ita moveri, ut ſemper Perpendicularis ſit Curvæ AD, omnia ejus Puncta G; r; g; &c., deſcribent alias Curvas, ut GK; rs; gk; &c., quæ æquidiſtantes erunt & Perpendiculares illi Rectæ.

II. Si

I I.

Si hæc Recta utrinque in infinitum producatur, ejus extrema ad contrarias partes movebuntur; idcirco erit aliquod Punctum intermedium, omnis motûs expers, quod propterea vocari poterit Centrum motûs. Hoc Punctum erit Centrum ipsum Curvaturæ, quâ Curva A D gaudet ad Punctum D, & de quo supra locuti sumus. Sit illud C.

I I I.

Si supponis, quòd Linea A D non est Circularis, sed inæquabiliter curvata, sit ea magis curvata δ versùs, quàm versùs Δ. Centrum illud assiduè locum mutabit, & propiùs accedet ad partes magis curvas, ut in K; ac recedet à partibus minùs Curvis, ut in *k*, & hoc pacto describet aliquam Lineam ut K C *k*.

I V.

Recta Linea D C semper tanget Lineam à Curvaturæ Centro descriptam. Moveatur enim versùs δ Punctum D in hac Rectâ sumptum, alterum ejus Punctum G positum inter C, & D Puncta, eodem tempore accedit ad Punctum K, & movetur ad easdem partes, ac Punctum D per Posit. I I. Rursus, idem Punctum D moveatur versùs Δ; tunc Punctum *g*, quod eodem tempore fertur versùs K, & situm est ultra Punctum C, movetur ad contrarias partes, ac Punctum D, id est, ad easdem, ad quas ferebatur Punctum G in priori suppositione, dum accedebat ad K. Igitur Puncta K, & *k* jacent ad easdem partes Lineæ D C; sed Puncta K & *k* indefinitè exprimunt omnia Puncta; ergo patet, quòd tota Curva jacet ad eandem partem Lineæ rectæ D C, & ideo ab eâ non secatur, sed solùm tangitur.

Hìc supposuimus Lineam δ D Δ esse semper magis curvatam versùs δ, & minùs versùs Δ; Nam, si ejus major, aut minor Curvatura esset in D, tunc recta Linea D C secaret Curvam C K, sub

Angulo tamen, qui minor esset quocunque Angulo rectilineo, quod idem est ac si diceres, eam tangeret. Quinimo tunc Punctum C est Limes, aut Cuspis, in quo duæ partes hujus Curvæ, quàm maximè potest, obliquè concurrentes, mutuò se se tangunt; & ideo meliùs dici potest hanc Curvam tangi, quàm secari à Rectâ D C, quæ dividit angulum Contactûs.

V.

Recta Linea CG æquat Curvam CK. Nam, intellige omnia Rectæ Puncta r; $2r$; $3r$; $4r$; &c. describere Arcus Curvarum rs; $2r2s$; $3r3s$; $4r4s$; &c; dum accedunt ad Curvam CK motu Rectæ; & quia Arcus isti (per Positionem I.) Perpendiculares sunt Rectis, quæ tangunt Curvam CK (per Posit. IV.) ideo Perpendiculares sunt etiam ad hanc Curvam. Quapropter eæ partes Lineæ C K. quæ interceptæ sunt his Arcubus, & quæ, ob infinitam earum exiguitatem, haberi possunt tanquam Rectæ, æquales sunt intervallis eorumdem Arcuum; videlicet (per Posit. I.) singulis partibus Rectæ CG; Et, æqualibus æqualia addendo, tota Linea CK æqualis est toti Lineæ C G.

Idem conficies considerando, quòd quævis pas Lineæ C G, dum movetur, semet successivè applicat cuilibet parti Curvæ CK, & ideo eam metitur, ad amussim ut Peripheria rotæ, dum gyrando movetur super Planum, metitur intervallum, quod jugiter describitur à Puncto Contactûs.

Hinc liquet quòd Problema solvi potest, assumendo ad libitum aliquam Curvam A δ D Δ, & hinc determinando aliam Curvam KCk, TAB.VIII. in quâ semper sit Centrum Curvaturæ Curvæ assumptæ. Igitur (*Fig.* 51.) demitte Perpendiculares DB, & CL, super Rectâ AB positione datâ, & in AB sume aliquod Punctum A, & dic AB $= x$; Et BD $= y$; & assume relationem quamcunque inter x, & y ad determinandam Curvam AD; deinde, per Probl. V, inveni Punctum C, per quod determinare poteris Curvam K C, & ejus Longitudinem C G.

Exem-

EXEMPLUM.

Sit (*Fig.* 51.) $ax = yy$ Æquatio ad Curvam, quæ ideo erit Parabola *Apolloniana*. Et, per Probl. V. reperies $AL = \frac{1}{2}a + 3x$; $CL = \frac{4y^3}{aa}$; & $DC = \frac{a+4x}{a} \times \sqrt{\frac{1}{4}aa + ax}$. Quibus inventis Curva KC determinatur per AL, & LC; ac Longitudo ejus per DC. Nam, quia, pro arbitrio sumpsimus Puncta K, & C ubi libuit in Curvâ KC, supponamus K esse Centrum Curvaturæ Parabolæ ad ejus Verticem; quocirca, ponendo AB, & BD, id est, x, & y, evanescere, assequemur $DC = \frac{1}{2}a$. Et hæc est Longitudo ipsius AK, vel DG, quâ subductâ ex indefinito valore DC, superest GC, aut $CK = \frac{a+4x}{a} \times \sqrt{\frac{1}{4}aa + ax} - \frac{1}{2}a$. TAB.VIII.

Nunc, si cognoscere vis quænam Curva sit hæc, & quanta ejus Longitudo absque relatione ad Parabolam; dic $KL = z$, & $LC = u$; & erit $z = AL - \frac{1}{2}a = 3x$, vel $\frac{1}{3}z = x$; ac $\frac{az}{3} = ax = yy$. Quapropter $4\sqrt{\frac{z^3}{27a}} = \frac{4y^3}{aa} = CL = u$, aut $\frac{16z^3}{27a} = uu$; quæ Æquatio ostendit Curvam KC esse Parabolam secundi generis. Ejus Longitudo autem reperitur $\frac{3a+4z}{3a} \times \sqrt{\frac{1}{4}aa + \frac{1}{3}az} - \frac{1}{2}a$, scribendo scilicet $\frac{1}{3}z$ pro x in valore ipsius CG.

Problema resolvi etiam potest sumendo Æquationem, quæ exprimat relationem quæ est inter AP, & PD, supposito P Puncto, quo Abscissa, & Perpendicularis se intersecant. Nam, vocatis $AP = x$, & $PD = y$; concipe CDP moveri per Spatium infinitè parvum, & venire, puta, in Cpd. Abscinde ex CD, & Cd, partes $C\Delta$, & $C\delta$, ambas ejusdem datæ Longitudinis, *Ex. gr.* $= 1$; & ad CL demitte Perpendiculares Δg; & $\delta\gamma$, quarum altera Δg, (quam dico $= z$,) secat Cd in f. Jam, completo Parallelo-

 grammo

grammo $gy\delta e$, & ponendo esse $\dot{x}$; $\dot{y}$; & $\dot{z}$ Fluxiones Quantitatum x; y; & z, ut priùs, erit $e\Delta : \Delta f :: \overline{e\Delta}|^2 : \overline{\Delta\delta}|^2 : \overline{gC}|^2 : \overline{C\Delta}|^2 :: \frac{\overline{Cg}|^2}{C\Delta} : \Delta C$. Et $\Delta f : Pp :: \Delta C : CP$. Ergo, *ex æquo*, $\Delta e : Pp :: \frac{\overline{Cg}|^2}{C\Delta} : CP$. Sed Pp est Momentum Abscissæ, quo accedente ea fit Ap; & Δe est eodem tempore genitum Momentum Perpendicularis Δg, quo recedente ea fit δy: Quocirca Δe; & Pp sunt ut Fluxiones Linearum Δg (z), & AP (x), id est, ut $\dot{z}$ & $\dot{x}$. Quamobrem $\dot{z} : \dot{x} :: \frac{\overline{Cg}|^2}{C\Delta} : CP$. Sed, quia est $\overline{Cg}|^2 = \overline{C\Delta}|^2 - \overline{\Delta g}|^2 = 1 - zz$, & $C\Delta = 1$, erit $CP = \frac{\dot{x} - zz\dot{x}}{\dot{z}}$. Præterea, quia licet assumere aliquam ex tribus Fluxionibus $\dot{x}$; $\dot{y}$; & $\dot{z}$, pro uniformi illâ, ad quam aliæ referuntur; sit $\dot{x}$ Fluxio hæc, quæ Unitati æquivalet; erit igitur $CP = \frac{1 - zz}{\dot{z}}$.

Insuper est $C\Delta$ (1) : Δg (z) :: $CP : PL$; & ΔC (1) : Cg ($\sqrt{1 - zz}$) :: $PC : CL$; quapropter $PL = \frac{z - z^3}{\dot{z}}$, & $CL = \frac{1 - zz}{\dot{z}} \times \sqrt{1 - zz}$. Denique, ductâ pq parallela Arcui infinitè exiguo Dd, aut perpendiculari ad DC, erit Pq Momentum ipsius DP, quo scilicet accedente ea fit dp eodem tempore, quo AP evadit Ap. Quocirca pP, & Pq sunt ut Fluxiones ipsarum AP (x), & PD (y), id est, ut 1 ad $\dot{y}$. Igitur quia ob similia Triangula Ppq, & $C\Delta g$, sunt $C\Delta$, & Δg, vel 1, & z, in eâdem ratione, erit $\dot{y} = z$, Unde habes Problematis solutionem hanc.

Ex propositâ Æquatione, quæ exprimit relationem inter x; & y; investiga relationem Fluxionum, $\dot{x}$, & $\dot{y}$ (per Probl. I.), & ponendo

nendo $\dot{x} = 1$ obtinebis valorem $\dot{y}$, cui æqualis est z. Deinde scribendo z pro y, ope ultimæ Æquationis require relationem Fluxionum $\ddot{x}$; $\dot{y}$; & $\dot{z}$ (per Probl. I.), & rursus substitue 1 pro $\ddot{x}$, hinc assequeris valorem $\dot{z}$. Quibus inventis fac $\frac{1 - \dot{y}\dot{y}}{\dot{z}} = CP$; $z \times CP = PL$; & $CP \times \sqrt{1 - \dot{y}\dot{y}} = CL$; & C erit Punctum in Curvâ, cujus pars quæcunque CK æqualis est rectæ Lineæ CG, quæ est differentia Tangentium ad Angulos rectos insistentium Curvæ Dd, & actarum ex Punctis C, & K.

E X E M P L U M.

Sit $ax = yy$ Æquatio exponens relationem ipsarum AP, & PD; eritque (per Probl. I.) primò $a\dot{x} = 2y\dot{y}$, aut $a = 2yz$. Deinde $2y\ddot{z} + 2z\dot{y} = 0$, aut $\frac{-zz}{y} = \ddot{z}$. Unde conficitur $CP = \frac{1 - \ddot{y}\ddot{y}}{\ddot{z}} = y - \frac{4y^3}{aa}$; $PL = z \times CP = \frac{1}{2}a - \frac{2yy}{a}$, & $CL = \frac{aa - 4yy}{2aa} \times \sqrt{4yy - aa}$. Et, subtrahendo ex CP & PL y & x, remanet $CD = -\frac{4y^3}{aa}$; & $AL = \frac{1}{2}a - \frac{3yy}{a}$. subtraho autem y, & x, quia, quando CP & PL habent valores affirmativos, cadunt ultra Punctum P versùs D & A, & minui debent sublatis Quantitatibus affirmativis DP, & PA; Quando verò valores habent negativos, cadunt ad contrarias partes Puncti P, & augeri debent, quod pariter fit ablatis affirmativis Quantitatibus DP & PA.

Nunc excudenda est Longitudo Curvæ, in quâ est Punctum C, comprehensa inter duo ejus Puncta K & C; ad quod obtinendum quærenda est Longitudo Tangentis ad Punctum K, & subducenda ex CD. *Ex. gr.*, si K esset Punctum, ubi Tangens terminatur, cùm $C\Delta$ & Δg, aut 1 & z invicem æquantur, quod ideo erit in ipsâ Abscissâ AP; scribe 1 pro z in Æquatione $a = 2yz$, unde reperies

ries $a = 2y$, vel $\frac{1}{2}a = y$. Quapropter pro y scribe $\frac{1}{2}a$ in valore ipsius C D, id est, in $-\frac{4y^3}{aa}$; & provenit $-\frac{1}{2}a$. Et hæc est Longitudo Tangentis ad Punctum K, aut ipsius D G; Quantitas autem, quâ superior indefinitus valor C D ab hac differt, est $\frac{4y^3}{aa} - \frac{1}{2}a$, nempe G C, cui æqualis est Curvæ pars K C.

Jam, hoc pacto deteges quænam Curva ea sit; Ex A L, (mutato priùs ejus signo, quò fiat affirmativa;) aufer A K, quæ erit $\frac{1}{4}a$, & restabit K L $= \frac{3yy}{a} - \frac{3}{4}a$; hanc dic $= t$, & in valore Lineæ C L, quam appello u, scribe $\frac{4at}{3}$ pro $4yy - aa$; hinc oritur $\frac{2t}{3a}\sqrt{\frac{4}{3}at} = u$, aut $\frac{16t^3}{27a} = uu$, quæ Æquatio pertinet ad Parabolam secundi generis, ut jam inveneramus.

Si quando relatio ipsarum t, & u concinnè Æquatione concludi nequit, sufficiet invenisse Longitudines C P, & PL. Ut, si ad exponendam relationem inter A P, & P D assumeretur Æquatio $3aax + 3aay - y^3 = 0$. Hinc (per Probl. I.) habetur primò $aa + aaz - yyz = 0$; Deinde $aa\dot{z} - 2zy\dot{y} - yy\dot{z} = 0$, & propterea $z = \frac{aa}{yy - aa}$, & $\dot{z} = \frac{2zy\dot{y}}{aa - yy}$. Unde dantur P C $= \frac{1 - \dot{y}\dot{y}}{\dot{z}}$, & PL $= z \times$ PC, quibus determinatur Punctum C, quod Curvam tangit; & Longitudo Curvæ duobus Punctis intercepta innotescit ex differentiâ duarum correspondentium Tangentium D C, aut C P $- y$.

Ex. gr. si ponas $a = 1$, & sumas (ad determinandum aliquod Punctum C in Curvâ) $y = 2$; P, aut x evadit $\frac{y^3 - 3aay}{3aa} = \frac{2}{3}$; $z = \frac{1}{3}$; $\dot{z} = -\frac{4}{9}$; P C $= -2$; & P L $= -\frac{2}{3}$. Jam, si aliud Punctum determinaturus, facias $y = 3$; erit A P $= 6$; z

=

$= \frac{1}{8}$; $\dot{z} = -\frac{3}{256}$; PC $= -84$, & PL $= -10\frac{1}{2}$. Quibus datis, aufer y ex P C, & supererit -4 in primâ Hypothesi, & -87 in secundâ, quæ erunt duæ Longitudines duarum D C; harum verò differentia 83 est Longitudo Curvæ inter duo Puncta reperta C, & *c*.

Hæc intelligenda sunt de Curvis, quæ inter duo Puncta C, & *c*, aut C, & K nullum habent ex illis Terminis, aut Limitibus, quos vocavimus Cuspides. Nam, quando unus aut plures ex Terminis istis, sunt inter hæc Puncta, (qui Termini reperiuntur determinatis maximis aut minimis P C, vel C D,) seorsum quærendæ sunt Longitudines singularum partium Curvæ, quæ sunt inter Terminos istos, & Puncta C, vel K, & deinde hæ Longitudines invicem addendæ.

PROBL. XI.

Invenire quotlibet Curvas, quarum Longitudines comparari possint cum aliquâ Curvâ propositâ, aut cum suis Areis applicatis datæ Lineæ, & id per finitam Æquationem.

Problema solvitur involvendo Longitudinem, aut Aream Curvæ propositæ in Æquatione, quam assumpsimus in Problemate superiore, ad definiendam relationem, quæ est inter AP, & PD. Sed, ut z, & $\dot{z}$ hinc (per Probl. I.) eruere liceat, priùs detegenda est Fluxio Longitudinis, aut Areæ.

Fluxio autem Longitudinis invenitur eam ponendo æqualem Radici quadratæ, extractæ ex Aggregato Quadratorum ex Fluxionibus Abscissæ, & Ordinatæ. Nam, sit (*Fig.* 52.) RN Ordinata ad rectos Angulos super Abscissam MN, & ea moveatur super MN; sit autem QR Curva proposita, ad quam terminatur RN. Jam, dic MN $= s$; NR $= t$; & RQ $= u$; ac Fluxiones earum $\dot{s}$; $\dot{t}$, & $\dot{u}$ respectivè. Intellige Rectam NR venire in locum nr priori infinitè propinquum, & demitte Rs ad rectos Angulos super nr; Tunc erunt Rs; sr; & rR simul exorientia Momenta Linearum MN; NR; & RQ, quibus accedentibus illæ evadunt Mn; nr; & rQ. TAB.IX.

Hæc autem Momenta eandem inter se rationem habent, ac earumdem Linearum Fluxiones; & quia rectus est Angulus Rsr, erit $\sqrt{\overline{Rs}|^2 + \overline{sr}|^2} = Rr$; aut $\sqrt{\dot{s}\dot{s} + \dot{t}\dot{t}} = \dot{u}$.

Sed duabus Æquationibus opus est ad determinandas Fluxiones $\dot{s}$, & $\dot{t}$, quarum una definire debet Relationem, quæ est inter MN, & NR, aut inter s, ac t, & ex quâ deducenda est Relatio Fluxionum $\dot{s}$, & $\dot{t}$; altera verò determinare debet Relationem, existentem inter MN, aut NR in datâ Figurâ, ac PA, aut x in quæsitâ; unde deducere liceat Relationem, quam Fluxio $\dot{s}$, aut $\dot{t}$ habet ad Fluxionem $\dot{x}$, aut $\dot{r}$.

Detectâ verò $\dot{u}$, Fluxiones $\dot{y}$, & $\dot{z}$ excudi debent ex tertiâ assumptâ Æquatione, quâ definiri potest Longitudo ipsius PD, aut y. Deinde sumere debes $PC = \frac{1 - \dot{y}\dot{y}}{\ddot{z}}$; $PL = \dot{y} \times PC$; ac $DC = CP - y$, ut in Problemate superiore.

EXEMPL. I.

Sit $as - ss = tt$ Æquatio ad datam Curvam QR, quæ erit Circulus; exprimat $xx = as$ Relationem ipsarum AP & MN, ac $\frac{2}{3} u = y$ Relationem Longitudinis Curvæ datæ QR, & Rectæ PD.

Per primam erit $a\dot{s} - 2s\dot{s} = 2t\dot{t}$, aut $\frac{a - 2s}{2t}\dot{s} = \dot{t}$; Quapropter $\frac{a\dot{s}}{2t} = \sqrt{\dot{s}\dot{s} + \dot{t}\dot{t}} = \dot{u}$. Per secundam est $2x = a\dot{s}$, & ideo $\frac{x}{t} = \dot{u}$; & per tertiam $\frac{2}{3}\dot{u} = \dot{y}$; id est, $\frac{2x}{3t} = \dot{z}$; & idcirco $\frac{2}{3t} - \frac{2x\dot{t}}{3tt} = \ddot{z}$. Quibus inventis, accipere debes $PC = \frac{1 - \dot{y}\dot{y}}{\ddot{z}}$, $PL = \dot{y} \times PC$; & $DC = CP - y$, aut $PC - \frac{2}{3}$ QR. Unde constat, quòd Longitudo datæ Curvæ QR nequit inveniri, nisi priùs detur Longitudo Rectæ DC, & hinc Longitudo Curvæ, ad quam pertinet Punctum C, & vice versâ.

EXEMPL.

Exempl. II.

Stante Æquatione $as - ss = tt$, pone $x = s$, & $uu - 4ax = 4ay$. Ex primâ erues $+\frac{a\dot{s}}{2t} = \dot{u}$, ut ſupra. At è ſecundâ $1 = \dot{s}$, & ideo $\frac{a}{2t} = \dot{u}$. Ex tertiâ verò $2u\dot{u} - 4a = 4a\dot{y}$, aut (eliminando $\dot{u}$) $\frac{u}{4t} - 1 = z$. Quapropter $\frac{\dot{u}}{4t} - \frac{u\dot{t}}{4tt} = \dot{z}$.

Exempl. III.

Proponantur hæ tres Æquationes $aa = st$; $a + 3s = x$; & $x + u = y$. Prima, quæ pertinet ad Hyperbolam, dat $o = t\dot{s} + s\dot{t}$ aut $-\frac{t\dot{s}}{s} = \dot{t}$; igitur $\frac{\dot{s}}{s}\sqrt{ss+tt} = \sqrt{\dot{s}\dot{s}+\dot{t}\dot{t}} = \dot{u}$; ſecunda præbet $3\dot{s} = 1$, & ideo $\frac{1}{3s}\sqrt{ss+tt} = \dot{u}$; Tertia denique $1 + \dot{u} = \dot{y}$ aut $1 + \frac{1}{3s}\sqrt{ss+tt} = z$; quapropter $\dot{w} = \dot{z}$, ponendo ſcilicet $\dot{w}$ pro Fluxione Radicalis $\frac{1}{3s}\sqrt{ss+tt}$, quam ſi facias $= w$, aut $\frac{1}{9} + \frac{tt}{9ss} = ww$ invenies $\frac{2t\dot{t}}{9ss} - \frac{2tt\dot{s}}{9s^3} = 2w\dot{w}$; Et primùm ſubſtituendo $-\frac{t\dot{s}}{s}$ pro $\dot{t}$, deinde $\frac{1}{3}$ pro $\dot{s}$ & dividendo per $2w$, orietur $\frac{-2tt}{27ws^3} = \dot{w} = \dot{z}$. Nunc, inventis $\dot{y}$, & $\dot{z}$, cetera perficientur ut in primo Exemplo.

Jam, ſi ex quocunque Curvæ Puncto Q demittatur ſuper MN perpendicularis QV, & poſtuletur Curva, cujus Longitudo noſci poſſit ex Areâ QRNV applicatâ ad datam Lineam, hæc data Linea dicatur E, & Longitudo $\frac{QRNV}{E}$, quæ prodit ex hac applicatione, vocetur u, ac Fluxio ejus $\dot{u}$; Quia Fluxio Areæ QRNV eſt ad Fluxionem Areæ Parallelogrammi rectanguli conſtituti ſuper VN,

& cujus altitudo eſt E, ut Ordinata, aut mobilis Linea NR $= t$, quâ deſcribitur Area Curvilinea, eſt ad mobilem Lineam E, quâ eodem tempore deſcribitur Rectangulum; & Fluxiones $\dot{u}$, & $\dot{s}$ Linearum u, & MN, (aut s,) aut Longitudines, quæ exſurgunt applicando has Areas ad datam Lineam E, ſunt in eâdem ratione, erit $\dot{u} = \frac{t\dot{s}}{E}$. Quocirca quærendus eſt per hanc Regulam valor ipſius $\dot{u}$, & cetera conficienda, ut in præcedentibus Exemplis.

Exempl. IV.

Sit QR Hyperbola, quæ definitur Æquatione $aa + \frac{ass}{c} = tt$; hinc prodit (per Probl. I.) $\frac{as\dot{s}}{c} = t\dot{t}$, vel $\frac{as\dot{s}}{ct} = \dot{t}$; ſi jam aſſumas duas alias Æquationes $x = s$, & $y = u$; ex primâ aſſequeris $1 = \dot{s}$, unde $\dot{u} = \frac{t\dot{s}}{E} = \frac{t}{E}$, ultima verò præbebit $\dot{u} = \dot{y}$ aut $\dot{z} = \frac{t}{E}$, quapropter $\ddot{z} = \frac{\dot{t}}{E}$, & ſubſtituendo $\frac{as\dot{s}}{ct}$ aut $\frac{as}{ct}$ pro $\dot{t}$, reperies $\frac{as}{Ect} = \ddot{z}$. Nunc inventis $\dot{y}$, & $\ddot{z}$, fac $\frac{1 - \dot{y}\dot{y}}{\ddot{z}} = CP$, & $\dot{y} \times CP = PL$, ut priùs, & ſic determinabitur Punctum C, & Curva, in quâ eſt Punctum illud. Hujus autem Curvæ Longitudo innoteſcet ex Longitudine DC, quæ æquivalet ipſi CP $- u$, ut jam ſatis demonſtravimus.

Sed, & alia Methodus adeſt hujus Problematis reſolvendi, & hæc in eo tota verſatur, ut inveniantur Curvæ, quarum Fluxiones ſint aut æquales Fluxionibus Curvæ propoſitæ, aut compoſitæ ex hujus, & alterius Lineæ Fluxionibus. Hæc Methodus aliquando utilis eſt, cùm Curvæ mechanicæ transformandæ ſunt in æquales geometricas Curvas, cujus rei præclarum Exemplum habemus in Lineis Spiralibus.

Sit:

Sit enim (*Fig*.53.) AB Recta positione data; DB Arcus, qui moveatur super AB, tanquam Abscissa, & cujus Centrum semper sit A; AD*d* Spiralis, quâ Arcus isti semper terminantur; *bd* Arcus infinitè priori proximus, aut Locus, in quem venit hic Arcus exiguo motu; DC perpendiculariter insistat Arcui *bd*; & *d*G sit illorum Arcuum differentia; AH alia Curva æqualis Spirali AD; BH Recta, quæ ad rectos Angulos movetur super AB, & quæ finitur Curvâ AH; *bh* Locus quamproximus, in quem Linea pervenit motu suo, & HK perpendicularis ad *bh*. Jam, in infinitè exiguis Triangulis DC*d*, HK*h*, quia DC, & HK æquales sunt eidem tertiæ Lineæ B*b*, & idcirco mutuò æquales, & D*d* ac H*h* (per Hypothesim) sunt correspondentes æqualium Curvarum partes, & ideo æquales, ac recti sunt Anguli ad C & K; æqualia pariter erunt reliqua latera C*d*, & K*h*; Præterea, quia AB : BD :: A*b* : *b*C : *b*A — AB (B*b*) : *bc* — BD (CG), idcirco $\frac{BD \times Bb}{AB}$ = CG; Hoc dempto ex *d*G remanet $dG - \frac{DB \times Bb}{AB} = dC$ = *h*K. Dic igitur AB = *z*; BD = *u*; & BH = *y*, earúmque Fluxiones $\dot{z}$; $\dot{u}$; & $\dot{y}$ respectivè; Cùm B*b*, *d*G, & *h*K sint unà genita earundem Momenta, quibus accedentibus eæ Lineæ evadunt A*b*; *b*D; & *bh*, ea Momenta sunt inter se, ut Fluxiones. Igitur in ultimâ Æquatione pro Momentis ponantur Fluxiones, & symbola pro Lineis, ac habebitur $\dot{u} - \frac{u\dot{z}}{z} = \dot{y}$. Nunc si $\dot{z}$ ponatur æquabilis, aut Unitas, ad quam ceteræ Fluxiones referuntur, Æquatio erit $\dot{u} - \frac{u}{z} = \dot{y}$.

Quapropter, si Relatio quæ existit inter AB, & BD, (aut inter *z*, & *u*,) exponatur Æquatione aliquâ Spiralem determinante, dabitur Fluxio $\dot{u}$ (per Probl. I.) & ideo etiam Fluxio $\dot{y}$, eam ponendo æqualem $\dot{u} - \frac{u}{z}$. Et (per Probl. II.) dabitur Linea *y*, aut BH, cujus illa est Fluxio.

TAB. IX.

EXEMPL. I.

Si detur Æquatio $\frac{zz}{a} = u$, quæ eſt ad Spiralem ARCHIMEDIS, erit (per Probl. I.) $\frac{2z}{a} = \dot{u}$; hinc aufer $\frac{u}{z}$, aut $\frac{\dot{z}}{a}$, reſtabit $\frac{z}{a} = \dot{y}$; igitur (per Probl. II.) $\frac{zz}{2a} = y$. Quæ Æquatio monſtrat Curvam AH, cui æqualis eſt Spiralis AD, eſſe Parabolam *Apollonianam*, cujus Latus rectum eſt $2a$, & Ordinata BH æqualis ſemiſſi Arcûs BD.

EXEMPL. II.

Si proponeretur Spiralis definita per Æquationem $z^3 = auu$; aut $u = \frac{z^{\frac{3}{2}}}{a^{\frac{1}{2}}}$. hinc aſſequeremur (per Probl. I.) $\dot{u} = \frac{3z^{\frac{1}{2}}}{2a^{\frac{1}{2}}}$, unde ſubtrahe $\frac{u}{z}$, aut $\frac{z^{\frac{1}{2}}}{a^{\frac{1}{2}}}$ reſtat $\frac{z^{\frac{1}{2}}}{2a^{\frac{1}{2}}} = \dot{y}$; hinc autem conficiemus (per Probl. II.) $\frac{z^{\frac{3}{2}}}{3a^{\frac{1}{2}}} = y$. Id eſt, $\frac{1}{3}$ BD = BH, & AB erit Parabola ſecundi generis.

EXEMPL. III.

Si Æquatio ad Spiralem eſſet $z\sqrt{\frac{a+z}{c}} = u$; haberemus (per Probl. I.) $\frac{2a+3z}{2\sqrt{ac+cz}} = \dot{u}$; unde ſi demis $\frac{u}{z}$ aut $\sqrt{\frac{a+z}{c}}$, ſuperſtitem invenies $\frac{z}{2\sqrt{ac+cz}} = \dot{y}$. Jam, quia Quantitas genita Fluxione $\dot{y}$ nequit reperiri per Probl. II., niſi ea reſolvatur in Seriem infinitam, juxta Scholium Problematis IX, eam reduco ad Formam Æquationum,

num, quæ sunt in primâ Tabularum Columnâ, substituendo z^{η} pro z; quo facto Æquatio superior evadit $\frac{z^{2\eta-1}}{2\sqrt{ac+cz^{\eta}}} = \dot{y}$, quæ est secundæ Speciei, quarti Ordinis Tabulæ I, Et comparatis Terminis, est $d = \frac{1}{2}$; $e = ac$; & $f = c$; itaque $\frac{z-2a}{3c} \times \sqrt{ac+cz} = t = y$; quæ Æquatio pertinet ad Curvam geometricam AH Longitudine æqualem Spirali AD.

PROBL. XII.

Determinare Curvarum Longitudinem.

In præcedenti Problemate demonstravimus Fluxionem curvæ Lineæ, æqualem esse Radici quadratæ extractæ ex Aggregato Quadratorum Fluxionum Abscissæ, & Ordinatæ perpendicularis. Accipe igitur Fluxionem Abscissæ pro uniformi & determinatâ mensurâ, aut pro Unitate, ad quam reliquæ Fluxiones referuntur; deinde, ex Æquatione Curvam definiente, erue Fluxionem Ordinatæ, & habebis Fluxionem Curvæ, ex quâ (per Probl. II.) deducere poteris ejus Longitudinem.

EXEMPL. I.

Proponatur (*Fig.* 54.) Curva FDH, quæ definitur Æquatione $\frac{z^3}{aa} + \frac{aa}{12z} = y$; dictis scilicet Abscissâ AB $= z$, & Ordinatâ mobili BD $= y$. Jam; ex Æquatione istâ deduces (per Probl. I.) $\frac{3zz}{aa} - \frac{aa}{12zz} = \dot{y}$ (ponendo Unitatem pro Fluxione ipsius z, & $\dot{y}$ pro Fluxione y). Harum Fluxionum Quadrata in unum conjice, inventurus $\frac{9z^4}{a^4} + \frac{1}{2} + \frac{a^4}{144z^4} = \ddot{t}t$, &, extracta Radice, TAB. IX.

$\frac{3zz}{aa} + \frac{aa}{12zzz} = \dot{t}$; Et hinc (per Probl. II.) $\frac{z^3}{aa} - \frac{aa}{12z} = t$. Ubi $\dot{t}$ repræſentat Curvæ Fluxionem, & t ejus Longitudinem.

Quamobrem, ſi petitur Longitudo alicujus partis dD hujus Curvæ, ex Punctis d, & D demitte perpendiculares db & DB, ſuper AB, & pone in valore ipſius t Quantitates Ab & AB ſeorſum, pro z; erítque differentia Quantitatum hinc prodeuntium Longitudo quæſita dD. *Ex. gr.* ſit $Ab = \frac{1}{2}a$, & $AB = a$, ſcribe $\frac{1}{2}a$ pro z, & invenies $t = -\frac{a}{24}$; Deinde rurſus ſcribe a pro z, & obtinebis $t = \frac{11a}{12}$, ex hoc valore primum deme, reſtabit $\frac{23a}{24}$, quæ erit Longitudo ipſius dD. Si verò tantùm Ab determinata eſſet, & fieret $= \frac{1}{2}a$, & haberetur AB pro indefinitâ, reſtaret $\frac{z^3}{aa} - \frac{aa}{12z} + \frac{a}{24}$ pro valore dD.

Si noſcere cupis partem Curvæ repræſentatam per t, ſuppone valorem ipſius t nihilo æqualem; unde obtinebis $z^4 = \frac{a^4}{12}$, aut $z = \frac{a}{\sqrt[4]{12}}$. Igitur, ſume $Ab = \frac{a}{\sqrt[4]{12}}$, & erige perpendicularem bd, Longitudo Arcûs dD erit t aut $\frac{z^3}{aa} - \frac{aa}{12z}$. Idem dictum volo de aliis Curvis.

Nec diverſa via ineunda eſſet, ſi proponeretur Curva, cujus Æquatio foret $\frac{z^4}{a^3} + \frac{a^3}{32zz} = y$; hinc enim deduceretur $\frac{z^4}{a^3} - \frac{a^3}{32zz} = t$; neque ſi daretur Æquatio $\frac{z^{\frac{3}{2}}}{a^{\frac{1}{2}}} - \frac{1}{3}a^{\frac{1}{2}}z^{\frac{1}{2}} = y$; ex quâ fieret $\frac{z^{\frac{3}{2}}}{a^{\frac{1}{2}}} + \frac{1}{3}a^{\frac{1}{2}}z^{\frac{1}{2}} = t$. Neque demum ſi proponeretur Æquatio

tio generalis $cz^{\theta} + \frac{z^{2-\theta}}{4\theta\theta c - 8\theta c} = y$, in quâ θ adhibetur ad indicandum quemvis numerum five integrum, five fractum. Hæc autem Æquatio præbet $cz^{\theta} - \frac{z^{2-\theta}}{4\theta\theta c - 8\theta c} = t$.

EXEMPL. II.

Proponatur Curva definita hac Æquatione $\frac{2aa + 2zz}{3aa} \times \sqrt{aa + zz} = y$; Erit (per Probl. I.) $\dot{y} = \frac{4a^4 z + 8aaz^3 + 4z^5}{3a^4 y}$, aut (exterminato y) $\dot{y} = \frac{2z}{aa}\sqrt{aa + zz}$. Hujus Quadratum adde Unitati, & obtinebis $1 + \frac{4zz}{aa} + \frac{4z^4}{a^4}$, & erit ejus Radix $1 + \frac{2zz}{aa} = \dot{t}$. Hinc autem (per Probl. II.) erues $z + \frac{2z^3}{3aa} = t$.

EXEMPL. III.

Proponatur Parabola fecundi generis, cujus Æquatio eft $z^3 = ayy$, aut $\frac{z^{\frac{3}{2}}}{a^{\frac{1}{2}}} = y$; hæc (per Probl. I.) dat $\frac{3z^{\frac{1}{2}}}{2a^{\frac{1}{2}}} = \dot{y}$. Igitur, $\sqrt{1 + \frac{9z}{4a}} = \sqrt{1 + \dot{y}\dot{y}} = \dot{t}$. Sed quia Longitudo Curvæ genita Fluxione $\dot{t}$, nequit inveniri per Probl. II. abfque Reductione ad infinitam Seriem Terminorum fimplicium, confulo Tabulas Probl. IX., & juxta Scholium ad illud pertinens, invenio $t = \frac{\overline{8a + 18z} \times \sqrt{1 + \frac{9z}{4a}}}{27}$.

Et eâdem ratione poteris invenire Longitudinem Parabolarum expreffarum Æquationibus $z^5 = ay^4$; $z^7 = ay^6$; $z^9 = ay^8$; &c.

Exempl. IV.

Proponatur Parabola, cujus Æquatio est $z^4 = ay^3$; aut $\frac{z^{\frac{4}{3}}}{a^{\frac{1}{3}}} = y$. hinc (per Probl. I.) orietur $\frac{4z^{\frac{1}{3}}}{3a^{\frac{1}{3}}} = \dot{y}$. Igitur $\sqrt{1+\frac{16z^{\frac{2}{3}}}{9a^{\frac{2}{3}}}} = \sqrt{1+\dot{y}\dot{y}} = \dot{t}$. His inventis, consulo Tabulas, secundùm supradictum Scholium, & hos Terminos comparando cum Terminis secundi Theorematis quinti ordinis Tabulæ II, habeo $z^{\frac{1}{3}} = x$; $\sqrt{1+\frac{16xx}{9a^{\frac{2}{3}}}} = u$; & $\frac{3}{2}s = t$. Ubi x quidem denotat Hyperbolæ Abscissam, y Ordinatam, s verò Aream, & t Longitudinem, quæ prodit Aream $\frac{3}{2}s$ applicando Unitati lineari.

Eodem Pacto Longitudines Parabolarum $z^6 = ay^5$; $z^8 = ay^7$; $z^{10} = ay^9$; &c. revocari possunt ad Aream Hyperbolæ.

Exempl. V.

TAB. IX. Proponatur (*Fig.* 55.) Cissoïs Veterum, cujus Æquatio est $\frac{aa - 2az + zz}{\sqrt{az - zz}} = y$; hinc fit (per Probl. I.) $-\frac{a - 2z}{2zz} \times \sqrt{az - zz} = \dot{y}$; & idcirco $\frac{a}{2z}\sqrt{\frac{a+3z}{z}} = \sqrt{1+\dot{y}\dot{y}} = \dot{t}$, quæ, scribendo z^{η} pro $\frac{1}{z}$, aut z^{-1}, evadit $\frac{a}{2z}\sqrt{az^{\eta}+3} = \dot{t}$, Æquatio primæ Speciei tertii Ordinis Tabulæ II; Jam, per Terminorum comparationem, invenio $\frac{a}{2} = d$; $3 = e$; & $a = f$; itaque $z = \frac{1}{z^{\eta}} = xx$; $\sqrt{a+3xx} = u$, & $6s - \frac{2u^3}{x} = \frac{4de}{\eta f} \times \frac{u^3}{2ex} - s = t$. Hæc autem Æquatio, accipiendo a pro Unitate,

tate, per quam multiplicatæ aut divisæ hæ Quantites revocari possunt ad justum Dimensionum numerum, evadit $az = xx$; $\sqrt{aa + 3xx} = u$; & $\frac{6s}{a} - \frac{2u^3}{ax} = t$; quæ sic construi potest.

Sit DV Cissois; VA Diameter Circuli, ad quem illa pertinet; AF Cissoidis Asymptotus; & DB perpendicularis ad AV, & Curvæ occurrens in D. Semiaxe FA = AV, & Semiparametro GA $= \frac{1}{3}$ AV describe Hyperbolam FkK; deinde sume AC mediam proportionalem inter BA, & AV; per C, & V age Ck, & VK perpendiculares ipsi AV, & occurrentes Hyperbolæ in k & K, quam in his Punctis tangant Rectæ kt, & KT occurrentes VA in t & T; & AV applicetur Rectangulum AVNM æquale spatio TKkt. Longitudinem Cissoidis dico sextuplam Altitudinis VN.

Exempl. VI.

Sit (*Fig.* 39.) Ad Ellipsis, cujus Æquatio $\sqrt{az - 2zz} = y$, & proponatur Curva mechanica AD ejus naturæ, ut si producatur Bd, aut y donec ea Curvæ occurrat in D, sit BD æqualis Arcui Ad Ellipseos. Nunc, ut hujus Longitudo determinetur; Æquatio $\sqrt{az - 2zz} = y$ dabit $\frac{a - 4z}{2\sqrt{az - 2zz}} = \dot{y}$, cujus Quadrato addens Unitatem, consequeris $\frac{aa - 4az + 8zz}{4az - 8zz}$, Quadratum Fluxionis Arcûs Ad. Huic rursus adde Unitatem, unde fiet $\frac{aa}{4az - 8zz}$, cujus Radix quadrata $\frac{a}{2\sqrt{az - 2zz}}$ est Fluxio Curvæ AD. Ubi, si z extrahatur extra signum radicale, & pro z^{-1} scribatur z^{η}, ea fiet $\frac{a}{2z\sqrt{az^{\eta} - 2}}$, Fluxio primæ Speciei quarti Ordinis Tabulæ TAB. VI.

II. Hinc, Terminis collatis, deteges $d = \frac{1}{2}a$; $e = -2$; &

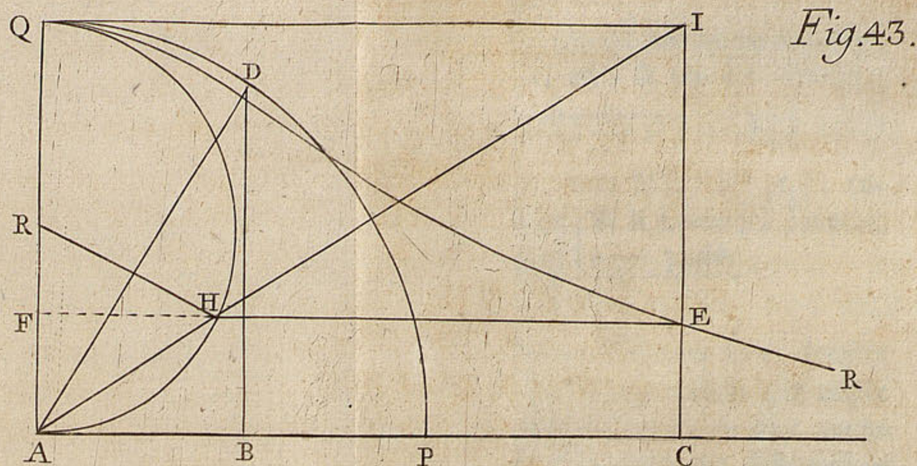
 $f = a$

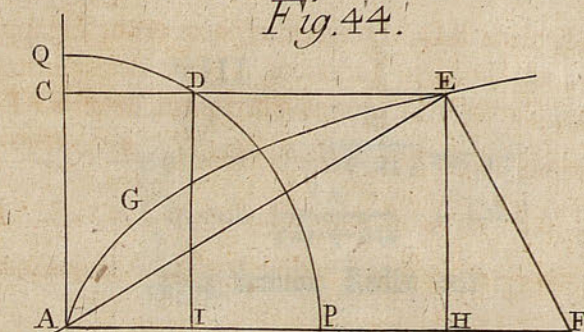
$f = a$, quapropter $z = \frac{1}{z^{\eta}} = x$; $\sqrt{ax - 2xx} = u$; & $\frac{8s}{a} - \frac{4ux}{a} + u = \frac{8de}{\eta ff} \times \overline{s - \frac{1}{2}ux - \frac{fu}{4e}} = t$.

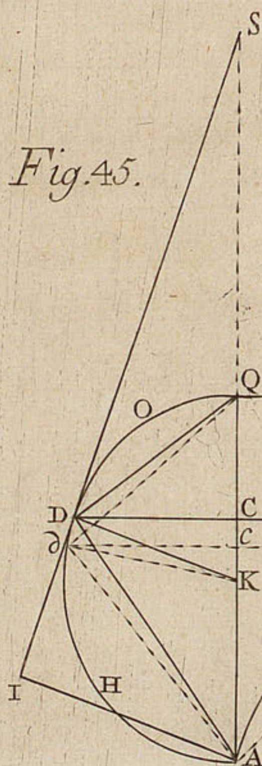
En hujus Conſtructionem; Age dC (poſito C Ellipſeos Centro;) ſuper A C conſtitue Parallelogrammum æquale Sectori ACd; hujus dupla Altitudo æquabit Longitudinem Curvæ A D.

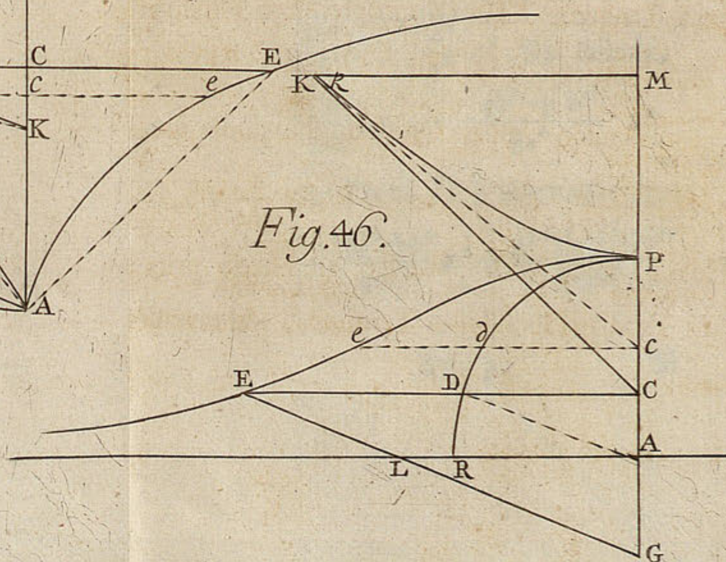
EXEMPL. VII.

TAB. IX. Sint (*Fig.* 56.) $A\beta = \varphi$ (N°. 1.), & $\alpha\delta$ Hyperbola, cujus Æquatio $\sqrt{-a + b\varphi\varphi} = \beta\delta$, & Tangens $T\delta$: Jam proponatur Curva VdD, cujus Abſciſſa AB ſit $\frac{1}{\varphi\varphi}$, & cujus Ordinata perpendicularis B D, Longitudo, quæ oritur ex applicatione Areæ $\alpha\delta T\alpha$, ad Unitatem Linearem. Nunc determinaturus Longitudinem hujus Curvæ V D, quæro Fluxionem Areæ $\alpha\delta T\alpha$ poſitâ uniformi Fluxione ipſius A B, eámque reperio $\frac{a}{4bz}\sqrt{b - az}$, (vocando ſcilicet $AB = z$, & ejus Fluxionem $= 1$,). Eſt enim $AT = \frac{a}{b\varphi} = \frac{a}{b}\sqrt{z}$ cujus Fluxio eſt $\frac{a}{2b\sqrt{z}}$. Hujus autem ſemiſſis ductus in Altitudinem $\beta\delta$, aut $\sqrt{-a + \frac{b}{z}}$ eſt Fluxio Areæ $\alpha\delta T$ deſcriptæ à Tangente δT. Quapropter hæc Fluxio eſt $\frac{a}{4bz}\sqrt{b - az}$, quæ applicata Unitati fit Fluxio Ordinatæ B D. Hujus Quadratum $\frac{aab - a^3z}{16bbzz}$ adde Unitati Quadrato Fluxionis ipſius B D, & exſurget $\frac{aab - a^3z + 16bbzz}{16bbzz}$, cujus Radix $\frac{1}{4bz}\sqrt{aab - a^3z + 16bbzz}$ eſt Fluxio Curvæ V D. Sed hæc eſt Fluxio primæ Speciei ſeptimi Ordinis Tabulæ II: Confer Terminos, & invenies $\frac{1}{4b} = d$; aab =

Fig. 43.
Q
I
D
R
H
F
E
R
A
B
P
C

Fig. 44.
Q
C
D
E
G
A
I
P
H
F

Fig. 45.
S
Q
O
D
C
E
∂
c
e
K
I
H
A

Fig. 46.
K
k
M
P
e
∂
c
E
D
C
A
L
R
G

$= e$; $-a^3 = f$; $16bb = g$ & idcirco $z = x$; & $\sqrt{aab - a^3x + 16bbxx} = u$, (Æquatio ad Sectionem conicam, puta HG (N°. 2.), cujus Area EFGH est s & ubi EF $= x$; ac FG $= u$;) pariter $\frac{1}{z} = \xi$; & $\sqrt{16bb - a^3\xi + ab\xi\xi} = \gamma$ (Æquatio ad aliam Sectionem conicam, puta ML (N°. 3.), cujus Area IKLM est σ, & ubi IK $= \xi$; & KL $= \gamma$) Demum $t = \frac{2aabb\xi\gamma - a^3b\gamma - a^4u - 4aabb\sigma - 32abbs}{64b^4 - a^4}$.

Quapropter, ut innotescat aliqua Curvæ VD pars Dd, demitte db perpendicularem ad AB, & fac A$b = z$; deinde per nuper inventa quære valorem ipsius t. Jam fac AB $= z$, & hinc rursus erue t. Tunc Longitudo quæsita Dd exponetur per differentiam horum duorum valorum ipsius t.

Exempl. VIII.

Proponatur Hyperbola, cujus Æquatio sit $\sqrt{aa + bzz} = y$; Hinc (per Probl. I.) habebis $\dot{y} = \frac{bz}{y}$, aut $\frac{bz}{\sqrt{aa + bzz}}$. Cujus Quadratum adde Unitati; hujus autem Summæ Radix erit $\sqrt{\frac{aa + bzz + bbzz}{aa + bzz}} = \dot{t}$. Nunc, quia Fluxio hæc abest è Tabulis, eam redigo in Seriem infinitam, & primò, per Divisionem, fit $\dot{t} = \sqrt{1 + \frac{bb}{aa}zz - \frac{b^3}{a^4}z^4 + \frac{b^4}{a^6}z^6 - \frac{b^5}{a^8}z^8}$; &c. deinde, per Extractionem Radicis, $\dot{t} = 1 + \frac{bb}{2aa}zz - \frac{4b^3 + b^4}{8a^4}z^4 + \frac{8b^4 + 4b^5 + b^6}{16a^6}z^6$; &c. Unde (per Probl. II.) invenietur Arcus hyperbolicus, aut $t = z + \frac{bb}{6aa}z^3 - \frac{4b^3 + b^4}{40a^4}z^5 + \frac{8b^4 + 4b^5 + b^6}{112a^6}z^7$; &c.

Si proponeretur Ellipsis $\sqrt{aa - bzz} = y$, ubique mutanda forent signa ipsius b, unde conficeretur $z + \frac{bb}{6aa}z^3 + \frac{4b^3 - b^4}{40a^4}z^5 + \frac{8b^4 - 4b^5 + b^6}{112a^6}z^7$; &c., pro Longitudine ejus Arcûs. Similiter, ponendo Unitatem pro b, erit $z + \frac{z^3}{6aa} + \frac{3z^5}{40a^4} + \frac{5z^7}{112a^6}$; &c. Longitudo Arcûs Circularis. Numerales autem Coefficientes hujus Seriei possunt inveniri in infinitum, continuâ Multiplicatione Terminorum hujus Progressionis $\frac{1 \times 1}{2 \times 3}$; $\frac{3 \times 3}{4 \times 5}$; $\frac{5 \times 5}{6 \times 7}$; $\frac{7 \times 7}{8 \times 9}$; $\frac{9 \times 9}{10 \times 11}$; &c.

EXEMPL. IX.

TAB. IX. Denique proponatur (*Fig.* 57.) Quadratrix VDE, cujus Vertex est V, A Centrum, & AV Semidiameter Circuli interioris, cui ea aptatur, & rectus sit Angulus VAE. Jam, per A ducatur quævis Recta AKD occurrens Circulo in K, & Quadratrici in D, & super AE demittantur KG, DB ad rectos Angulos; dic KV $= x$; VA $= a$; AG $= z$, & BD $= y$; & erit, ut in superiore Exemplo, $x = z + \frac{z^3}{6aa} + \frac{3z^5}{40a^4} + \frac{5z^7}{112a^6}$; &c. Extrahe Radicem z, unde prodibit $z = x - \frac{x^3}{6aa} + \frac{x^5}{120a^4} - \frac{x^7}{5040a^6}$; &c. cujus Quadratum subduc ex AKq, aut aa; & reliqui Radix $a - \frac{xx}{2a} + \frac{x^4}{24a^3} - \frac{x^6}{720a^5}$; &c. erit GK. Nunc, quia ob Quadratricis naturam est AB $=$ VR $= x$, & est AG : GK :: AB : BD (y), divide AB $\times$ GK per AG, quo pacto habebis $y = a - \frac{xx}{3a}$

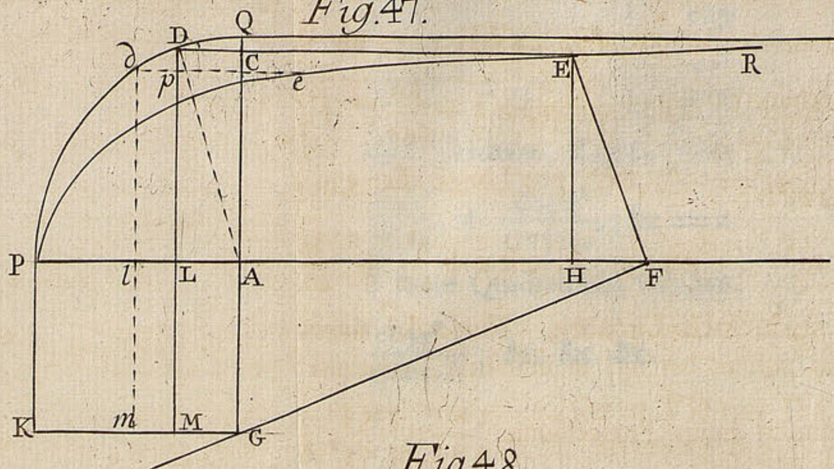

Fig. 47.

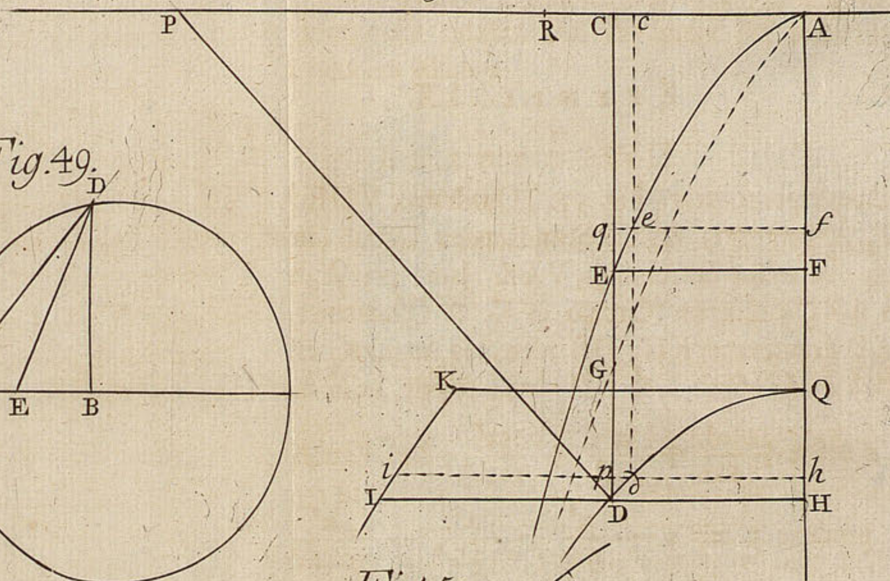

Fig. 48.

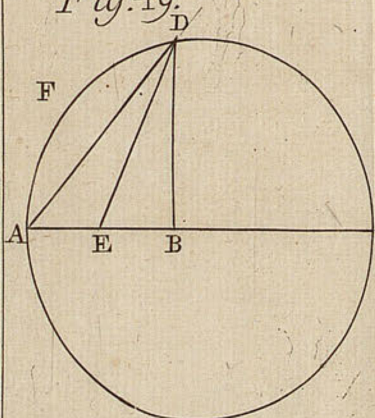

Fig. 49.

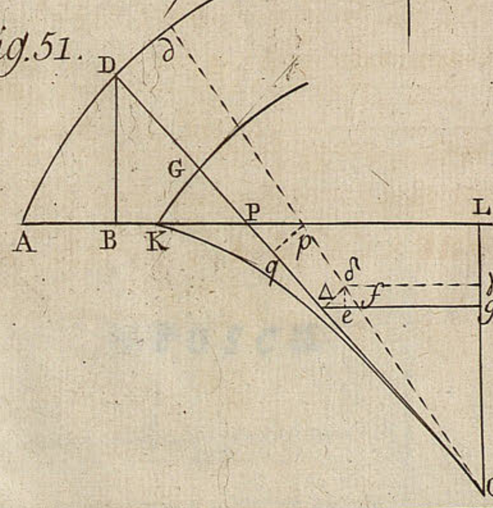

Fig. 51.

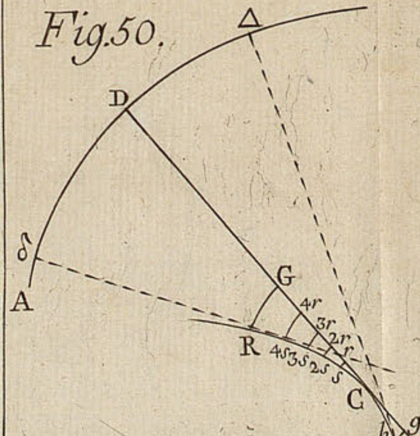
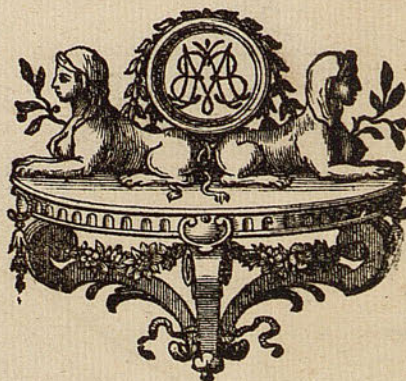

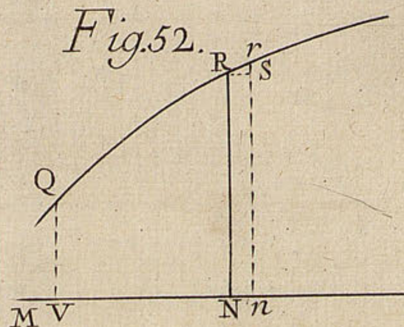
Fig. 50.

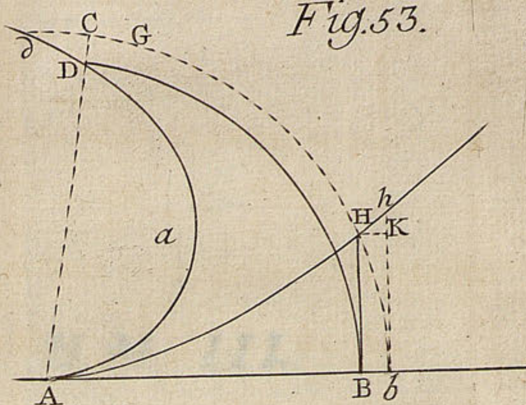
$-\frac{x^4}{45a^3} - \frac{2x^6}{945a^5}$; &c. Ergo (per Probl. I.) $\dot{y} = -\frac{2x}{3a} - \frac{4x^3}{45a^3}$ $-\frac{4x^5}{315a^5}$; &c., cujus Quadrato adjice Unitatem, & quære Summæ Radicem, futuram $1 + \frac{2xx}{9aa} + \frac{14x^4}{405a^4} + \frac{604x^6}{127575a^6}$; &c. $= t$. Unde (per Probl. II.) poteſt obtineri Arcus Quadratricis, videlicet $VD = x + \frac{2x^3}{27aa} + \frac{14x^5}{2825a^4} + \frac{604x^7}{893025a^6}$; &c. &c. &c.

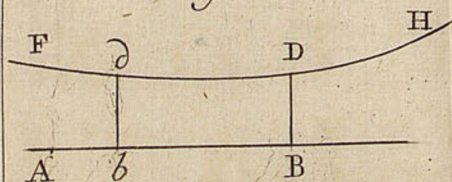

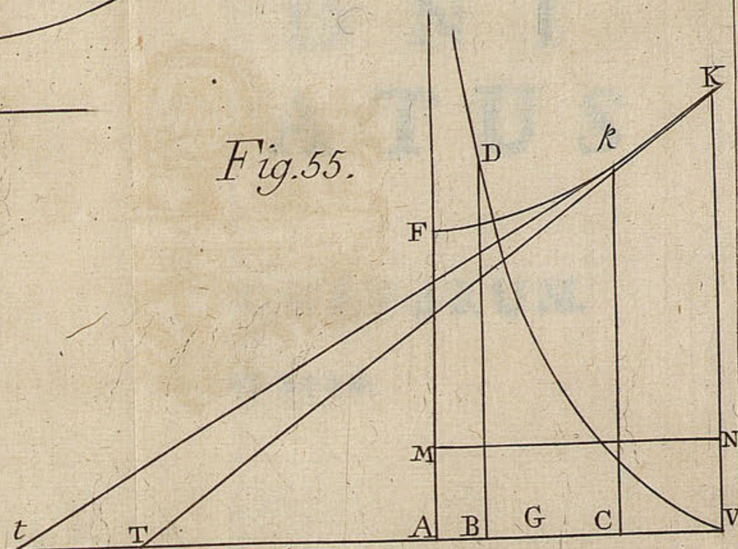

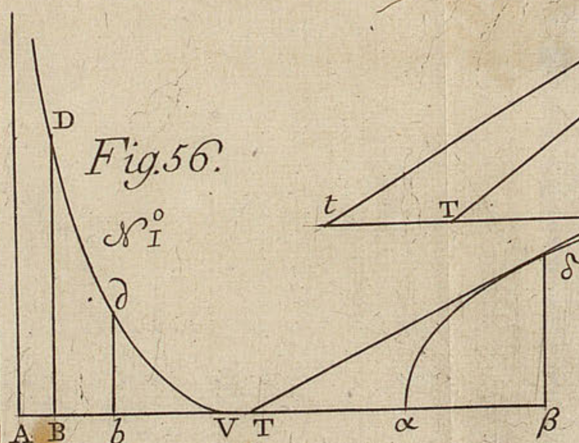
OPUSCU-

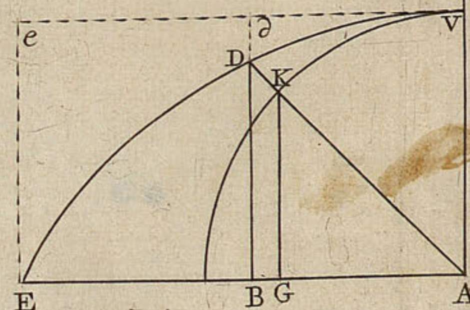

Fig. 52.
R
r
S
Q
M
V
N
n

Fig. 53.
C
G
D
a
H
h
K
A
B
b

Fig. 54.
F
D
H
A
b
B

Fig. 55.
K
k
D
F
M
N
t
T
A
B
G
C
V

Fig. 56.
D
N° 1
A
B
b
V
T
α
β
δ
N° 2
H
G
E
F
N° 3
M
L
I
K

Fig. 57.
e
V
D
K
E
B
G
A

OPUSCULUM III.

ISAACI
NEWTONI
TRACTATUS
DE
QUADRATURA CURVARUM.

Editus LONDINI 1706.

ISAACI NEWTONI TRACTATUS DE QUADRATURA CURVARUM.

INTRODUCTIO.

UANTITATES Mathematicas, non ut ex partibus quàm minimis constantes, sed ut motu continuo descriptas hìc considero. Lineæ describuntur ac describendo generantur non per appositionem partium, sed per motum continuum Punctorum; Superficies per motum Linearum; Solida per motum Superficierum; Anguli per rotationem Laterum; Tempora per fluxum continuum, & sic in ceteris. Hæ Geneses in rerum naturâ locum verè

habent, & in Motu Corporum quotidie cernuntur. Et ad hunc modum Veteres ducendo Rectas mobiles in longitudinem Rectarum immobilium Genesim docuerunt Rectangulorum.

Considerando igitur, quòd Quantitates æqualibus Temporibus crescentes & crescendo genitæ, pro Velocitate majori vel minori quâ crescunt ac generantur, evadunt majores vel minores, Methodum quærebam determinandi Quantitates ex Velocitatibus Motuum vel Incrementorum, quibus generantur; & has Motuum vel Incrementorum Velocitates nominando *Fluxiones*, & Quantitates genitas nominando *Fluentes*, incidi paulatim *annis* 1665, & 1666 in Methodum Fluxionum, quâ hic usus sum in Quadraturâ Curvarum.

Fluxiones sunt quàm proximè ut Fluentium Augmenta æqualibus Temporis particulis quàm minimis genita, &, ut accuratè loquar, sunt in primâ Ratione Augmentorum nascentium; exponi autem possunt per Lineas quascunque, quæ sunt ipsis proportionales.

TAB. I. Ut si (*Fig.* 1.) Areæ ABC, $ABDG$ Ordinatis BC, BD super Basi AB uniformi cum Motu progredientibus describantur, harum Arearum Fluxiones erunt inter se ut Ordinatæ describentes BC & BD, & per Ordinatas illas exponi possunt; propterea quòd Ordinatæ illæ sunt ut Arearum Augmenta nascentia.

Progrediatur Ordinata BC de loco suo BC in locum quemvis novum bc.

Compleatur Parallelogrammum $BCEb$, ac ducatur Recta VTH, quæ Curvam tangat in C, ipsísque bc & BA productis occurrat in T & V: & Abscissæ AB, Ordinatæ BC, & Lineæ curvæ ACc Augmenta modò genita erunt Bb, Ec & Cc; & in horum Augmentorum nascentium Ratione primâ sunt Latera Trianguli CET, ideòque Fluxiones ipsarum AB, BC & AC sunt ut Trianguli illius CET Latera CE, ET, & TC, & per eadem Latera exponi possunt, vel, quod perinde est, per Latera Trianguli consimilis VBC.

Eodem recidit, si sumantur Fluxiones in ultimâ Ratione partium evanescentium. Agatur Recta Cc, & producatur eadem ad K. Redeat Ordinata bc in locum suum priorem BC, & coeuntibus

Punctis

Punctis C & c, Recta CK coincidet cum Tangente CH, & Triangulum evanescens CEc in ultimâ suâ formâ evadet simile Triangulo CET, & ejus Latera evanescentia CE, Ec, & Cc erunt ultimò inter se, ut sunt Trianguli alterius CET Latera CE, ET, & TC; & propterea in hac Ratione sunt Fluxiones Linearum AB, BC & CA. Si Puncta C & c parvo quovis intervallo à se invicem distant, Recta CK parvo intervallo à Tangente CH distabit. Ut Recta CK cum Tangente CH coincidat, & Rationes ultimæ Linearum CE, Ec, & cC inveniantur, debent Puncta C & c coire & omnino coincidere. Errores quàm minimi in rebus mathematicis non sunt contemnendi.

Simili argumento, si Circulus Centro B, Radio BC, descriptus in longitudinem Abscissæ AB ad Angulos rectos uniformi cum motu ducatur, Fluxio Solidi geniti ABC erit ut Circulus ille generans; & Fluxio Superficiei ejus erit ut Perimeter Circuli illius; & Fluxio Lineæ curvæ AC conjunctim. Nam, quo Tempore Solidum ABC generatur ducendo Circulum illum in longitudinem Abscissæ AB, eodem Superficies ejus generatur ducendo Perimetrum Circuli illius in Longitudinem Curvæ AC. Hujus Methodi accipe etiam Exempla; quæ sequuntur.

II.

Recta (Fig. 2.) PB *circa Polum datum* P *revolvens secet aliam Positione datam Rectam* AB : *quæritur Proportio Fluxionum Rectarum illarum* AB *&* PB. TAB. III.

Progrediatur Recta PB de loco suo PB in locum novum Pb. In Pb capiatur PC ipsi PB æqualis, & ad AB ducatur PD sic, ut Angulus bPD æqualis sit Angulo bBC; &, ob similitudinem Triangulorum bBC, bPD, erit Augmentum Bb ad Augmentum Cb, ut Pb ad bD. Redeat jam Pb in locum suum priorem PB, ut Augmenta illa evanescant, & evanescentium Ratio ultima, id est, Ratio ultima Pb ad Db, ea erit quæ est PB ad DB, existente Angulo PDB recto; & propterea in hac Ratione est Fluxio ipsius AB ad Fluxionem ipsius PB.

I I.

TAB. II. *Recta* (Fig. 3.) PB *circa datum Polum* P *revolvens secet alias duas Positione datas Rectas* AB *&* AE, *in* B *&* E: *quæritur Proportio Fluxionum Rectarum illarum* AB *&* AE.

Progrediatur Recta revolvens PB de loco suo PB in locum novum Pb Rectas AB, AE in Punctis b & e secantem, & Rectæ AE, Parallela BC ducatur ipsi Pb occurrens in C, & erit Bb ad BC, ut Ab ad Ae; & BC ad Ee, ut PB ad PE; &, conjunctis Rationibus, Bb ad Ee, ut $Ab \times PB$ ad $Ae \times PE$. Redeat jam Linea Pb in locum suum priorem PB, & Augmentum evanescens Bb erit ad Augmentum evanescens Ee, ut $AB \times PB$ ad $AE \times PE$, ideóque in hac Ratione est Fluxio Rectæ AB ad Fluxionem Rectæ AE.

Hinc si Recta revolvens PB Lineas quasvis curvas Positione datas secet in Punctis B, & E, & Rectæ jam mobiles AB, AE, Curvas illas tangant in sectionum Punctis B, & E; erit Fluxio Curvæ, quam Recta AB tangit, ad Fluxionem Curvæ, quam Recta AE tangit, ut $AB \times PB$ ad $AE \times PE$. Id quod etiam eveniet, si Recta PB Curvam aliquam Positione datam perpetuò tangat in Puncto mobili P.

I I I.

Fluat Quantitas x *uniformiter, & invenienda sit Fluxio Quantitatis* x^n.

Quo Tempore Quantitas x fluendo evadit $x + o$. Quantitas x^n evadet $\overline{x + o}^n$, id est, per Methodum Serierum infinitarum,

$$x^n + nox^{n-1} + \frac{nn - n}{2} oox^{n-2} + \text{; \&c.}$$

Et Augmenta o & $nox^{n-1} + \frac{nn-n}{2} oox^{n-2} +$; *&c.*

sunt ad se invicem, ut 1 & $nx^{n-1} + \frac{nn-n}{2} ox^{n-2} +$; *&c.*

Eva-

Evanescant jam Augmenta illa, & eorum Ratio ultima erit 1 ad nx^{n-1}: ideóque Fluxio Quantitatis x est ad Fluxionem Quantitatis x^n, ut 1 ad nx^{n-1}.

Similibus argumentis, per Methodum Rationum primarum & ultimarum, colligi possunt Fluxiones Linearum, seu rectarum seu curvarum, in casibus quibuscunque; ut & Fluxiones Superficierum, Angulorum, & aliarum Quantitatum. In finitis autem Quantitatibus Analysin sic instituere, & finitarum nascentium vel evanescentium Rationes primas vel ultimas investigare, consonum est Geometriæ Veterum; & volui ostendere quòd in Methodo Fluxionum non opus sit Figuras infinitè parvas in Geometriam introducere. Peragi tamen potest Analysis in Figuris quibuscunque, seu finitis seu infinitè parvis, quæ Figuris evanescentibus finguntur similes, ut & in Figuris, quæ per Methodos *Indivisibilium* pro infinitè parvis haberi solent, modò cautè procedas.

Ex Fluxionibus invenire Fluentes Problema difficilius est, & Solutionis primus gradus æquipollet Quadraturæ Curvarum; de quâ sequentia olim scripsi.

TRACTA-

TRACTATUS
DE
QUADRATURA CURVARUM.

QUANTITATES indeterminatas ut Motu perpetuo crescentes vel decrescentes, id est, ut fluentes vel defluentes in sequentibus considero, designóque litteris z, y, x, u, & earum Fluxiones, seu Celeritates crescendi, noto iisdem litteris punctatis $\dot{z}$, $\dot{y}$, $\dot{x}$, $\dot{u}$. Sunt & harum Fluxionum Fluxiones, seu mutationes magis aut minùs celeres, quas ipsarum z, y, x, u, Fluxiones secundas nominare licet, & sic designare $\ddot{z}$, $\ddot{y}$, $\ddot{x}$, $\ddot{u}$, & harum Fluxiones primas, seu ipsarum z, y, x, u, Fluxiones tertias, sic $\dddot{z}$, $\dddot{y}$, $\dddot{x}$, $\dddot{u}$, & quartas sic $\ddddot{z}$, $\ddddot{y}$, $\ddddot{x}$, $\ddddot{u}$. Et quemadmodum $\dddot{z}$, $\dddot{y}$, $\dddot{x}$, $\dddot{u}$, sunt Fluxiones Quantitatum $\ddot{z}$, $\ddot{y}$, $\ddot{x}$, $\ddot{u}$; & hæ sunt Fuxiones Quantitatum $\dot{z}$, $\dot{y}$, $\dot{x}$, $\dot{u}$; & hæ sunt Fluxiones Quantitatum primarum z, y, x, u: sic hæ Quantitates considerari possunt ut Fluxiones aliarum, quas sic designabo, z', y', x', u'; & hæ ut Fluxiones aliarum z'', y'', x'', u''; & hæ ut Fluxiones aliarum z''', y''', x''', u'''. Designant igitur z'', z', z, $\dot{z}$, $\ddot{z}$, $\dddot{z}$, $\ddddot{z}$; &c. Seriem Quantitatum, quarum quælibet posterior est Fluxio præcedentis; & quælibet prior est Fluens Quantitas Fluxionem habens subsequentem. Similis est Series $\overline{\sqrt{az - zz}}''$, $\overline{\sqrt{az - zz}}'$,

$\sqrt{az}$

$\sqrt{az-zz}$, $\dot{\overline{\sqrt{az-zz}}}$, $\ddot{\overline{\sqrt{az-zz}}}$, $\dddot{\overline{\sqrt{az-zz}}}$; ut & Series, $\frac{az+zz}{a-z}''$, $\frac{az+zz}{a-z}'$, $\frac{az+zz}{a-z}$, $\dot{\frac{az+zz}{a-z}}$, $\ddot{\frac{az+zz}{a-z}}$, $\dddot{\frac{az+zz}{a-z}}$: & notandum est, quòd Quantitas quælibet prior in his Seriebus est, ut Area Figuræ curvilineæ, cujus ordinatim Applicata rectangula est Quantitas posterior & Abscissa est z: uti $\overline{\sqrt{az-zz}}'$, Area Curvæ, cujus Ordinata est $\sqrt{az-zz}$, & Abscissa z. Quò autem spectant hæc omnia patebit in Propositionibus, quæ sequuntur.

PROPOSITIO I.

PROBLEMA I.

Datâ Æquatione quotcunque Fluentes Quantitates involvente, invenire Fluxiones.

SOLUTIO.

Multiplicetur omnis Æquationis Terminus per Indicem Dignitatis Quantitatis cujusque fluentis quam involvit, & in singulis Multiplicationibus mutetur Dignitatis Latus in Fluxionem suam; & Aggregatum Factorum omnium sub propriis Signis erit Æquatio nova.

EXPLICATIO.

Sunto a, b, c, d, *&c.* Quantitates determinatæ & immutabiles, & proponatur Æquatio quævis Quantitates fluentes z, y, x, &c. involvens, uti $x^3 - xyy + aaz - b^3 = 0$. Multiplicentur Termini primò per Indices Dignitatum x, & in singulis Multiplicationibus pro Dignitatis Latere, seu x unius Dimensionis, scribatur $\dot{x}$; & Summa Factorum erit $3\dot{x}xx - \dot{x}yy$.

Idem fiat in y, & prodibit $-2xy\dot{y}$. Idem fiat in z, & prodibit $aa\dot{z}$. Ponatur Summa Factorum æqualis nihilo, & habebitur Æquatio $3xx\dot{x} - \dot{x}yy - 2xy\dot{y} + aa\dot{z} = 0$. Dico, quòd hac Æquatione definitur Relatio Fluxionum.

DEMONSTRATIO.

Nam, sit o Quantitas admodùm parva, & sunto $o\dot{z}$, $o\dot{y}$, $o\dot{x}$, Quantitatum z, y, x Momenta, id est, Incrementa momentanea synchrona. Et, si Quantitates fluentes jam sunt z, y, & x, hæ, post momentum temporis, Incrementis suis $o\dot{z}$, $o\dot{y}$, $o\dot{x}$, auctæ, evadent $z+o\dot{z}$, $y+o\dot{y}$, $x+o\dot{x}$, quæ in Æquatione primâ pro z, y, & x scriptæ, dant Æquationem $x^3 + 3xxo\dot{x} + 3xoo\dot{x}\dot{x} + ooo\dot{x}^3 - xyy - o\dot{x}yy - 2xoy\dot{y} - 2\dot{x}ooy\dot{y} - xoo\dot{y}\dot{y} - \dot{x}ooo\dot{y}\dot{y} + aaz + aao\dot{z} - b^3 = 0$. Subducatur Æquatio prior, & Residuum divisum per o erit $3xx\dot{x} + 3x\dot{x}o\dot{x} + \dot{x}^3oo - \dot{x}yy - 2xy\dot{y} - 2\dot{x}oy\dot{y} - xo\dot{y}\dot{y} - \dot{x}oo\dot{y}\dot{y} + aa\dot{z} = 0$. Minuatur Quantitas o in infinitum, & neglectis Terminis evanescentibus, restabit $3xx\dot{x} - \dot{x}yy - 2xy\dot{y} + aa\dot{z} = 0$. *Q. E. D.*

EXPLICATIO PLENIOR.

Ad eundem modum si Æquatio esset $x^3 - xyy + aa \times \sqrt{ax - yy} - b^3 = 0$, produceretur $3xx\dot{x} - \dot{x}yy - 2xy\dot{y} + aa \times \dot{\overline{\sqrt{ax - yy}}} = 0$. Ubi, si Fluxionem $\dot{\overline{\sqrt{ax - yy}}}$ tollere velis, pone $\sqrt{ax - yy} = z$, & erit $ax - yy = zz$, & (per hanc Propositionem) $a\dot{x} - 2\dot{y}y = 2\dot{z}z$, seu $\frac{a\dot{x} - 2\dot{y}y}{2z} = \dot{z}$, hoc est

est, $\frac{a\dot x - 2y\dot y}{2\sqrt{ax - yy}} = \dot{\overline{\sqrt{ax - yy}}}$. Et inde $3xx\dot x - \dot x yy - 2xy\dot y$ $+ \frac{a^3\dot x - 2aay\dot y}{2\sqrt{ax - yy}} = 0$.

Et, per Operationem repetitam pergitur ad Fluxiones secundas, tertias, & sequentes.

Sit Æquatio $zy^3 - z^4 + a^4 = 0$, & fiet, per Operationem primam, $\dot z y^3 + 3z\dot y yy - 4\dot z z^3 = 0$; per secundam $\ddot z y^3 + 6\dot z\dot y yy + 3z\ddot y yy + 6z\dot y\dot y y - 4\ddot z z^3 - 12\dot z\dot z zz = 0$; per tertiam $\dddot z y^3 + 9\ddot z\dot y yy + 9\dot z\ddot y yy + 18\dot z\dot y\dot y y + 3z\dddot y yy + 18z\ddot y\dot y y$ $+ 6z\dot y\dot y\dot y - 4\dddot z z^3 - 36\ddot z\dot z zz - 24\dot z\dot z\dot z z = 0$.

Ubi verò sic pergitur ad Fluxiones secundas, tertias, & sequentes, convenit Quantitatem aliquam ut uniformiter fluentem considerare, & pro ejus Fluxione primâ Unitatem scribere, pro secundâ verò & sequentibus nihil. Sit Æquatio $zy^3 - z^4 + a^4 = 0$, ut supra; & fluat z uniformiter, sitque ejus Fluxio Unitas, & fiet, per Operationem primam $y^3 + 3z\dot y yy - 4z^3 = 0$; per secundam $6\dot y yy + 3z\ddot y yy + 6z\dot y\dot y y - 12zz = 0$; per tertiam $9\ddot y yy$ $+ 18\dot y\dot y y + 3z\dddot y yy + 18z\ddot y\dot y y + 6z\dot y^3 - 24z = 0$.

In hujus autem generis Æquationibus concipiendum est, quòd Fluxiones in singulis Terminis sint ejusdem ordinis, id est, vel omnes primi ordinis $\dot y$, $\dot z$, vel omnes secundi, $\ddot y$, $\dot y\dot y$, $\dot y\dot z$, $\dot z\dot z$, vel omnes tertii $\dddot y$, $\ddot y\dot y$, $\ddot y\dot z$, $\dot y^3$, $\dot y\dot y\dot z$, $\dot y\dot z\dot z$, $\dot z^3$, &c. Et, ubi res aliter se habet, complendus est ordo per subintellectas Fluxiones Quantitatis uniformiter fluentis. Sic Æquatio novissima, complendo ordinem tertium, fit $9\dot z\ddot y yy + 18\dot z\dot y\dot y y + 3z\dddot y yy + 18z\ddot y\dot y y$ $+ 6z\dot y^3 - 24z\dot z^3 = 0$.

PROPOSITIO II.

PROBLEMA II.

Invenire Curvas, quæ quadrari possunt.

TAB. I. Sit (*Fig.* 1.) *ABC* Figura invenienda, *BC* ordinatim Applicata rectangula, & *AB* Abscissa. Producatur *CB* ad *D* ut sit $BD = 1$, & compleatur Parallelogrammum *ABDG*: & Arearum *ABC*, *ABDG* Fluxiones erunt ut *BC* & *BD*. Assumatur igitur Æquatio quævis, quâ Relatio Arearum definiatur, & inde dabitur Relatio Ordinatarum *BC* & *BD* per Prop. I. *Q. E. I.*

Hujus rei Exempla habentur in Propositionibus duabus sequentibus.

PROPOSITIO III.

THEOR. I.

Si pro Abscissâ *AB* & Areâ *AD*, seu $AB \times 1$, promiscuè scribatur z, & si pro $e + fz^n + gz^{2n} + hz^{3n} +$, *&c.* Scribatur R: sit autem Area Curvæ $z^\theta R^\lambda$ erit ordinatim Applicata $BC =$.

$$\theta e \begin{matrix} +\theta \\ +\lambda n \end{matrix} fz^n \begin{matrix} +\theta \\ +2\lambda n \end{matrix} gz^{2n} \begin{matrix} +\theta \\ +3\lambda n \end{matrix} hz^{3n} +, \textit{\&c.} \text{ in } z^{\theta-1} R^{\lambda-1}.$$

DEMONSTRATIO.

Nam, si sit $z^\theta R^\lambda = u$, erit, per Prop. I, $\theta \dot{z} z^{\theta-1} R^\lambda + \lambda z^\theta \dot{R} R^{\lambda-1} = \dot{u}$. Pro R^λ, in primo Æquationis Termino, & z^θ in secundo, scribe $RR^{\lambda-1}$ & $zz^{\theta-1}$, & fiet $\theta \dot{z} R + \lambda z \dot{R}$ in $z^{\theta-1} R^{\lambda-1} = \dot{u}$. Erat autem $R = e + fz^n + gz^{2n} + hz$

$+ hz^{3n} +$, &c. Et inde, per Prop. I., fit $\dot{R} = nf\dot{z}z^{n-1} + 2ng\dot{z}z^{2n-1} + 3nh\dot{z}z^{3n-1} +$ &c., quibus substitutis & scriptâ *BD* seu r pro $\dot{z}$, fiet

$$\left.\begin{array}{l}\theta e + \begin{array}{l}+\theta\\+\lambda\eta\end{array} fz^{n} \begin{array}{l}+\theta\\+2\lambda\eta\end{array} gz^{2n} \begin{array}{l}+\theta\\+3\lambda\eta\end{array} hz^{3n} \begin{array}{l}+\ \&c.\\+\ \&c.\end{array}\end{array}\right. \text{in } z^{\theta-1} R^{\lambda-1} = u = BC. \text{ Q. E. D.}$$

PROPOSITIO IV.

THEOR. II.

Si Curvæ Abscissa *AB* sit z, & si pro $e + fz^{n} + gz^{2n} +$ &c. scribatur R, & pro $k + lz^{n} + mz^{2n} +$ &c. Scribatur S: fit autem Area Curvæ $z^{\theta} R^{\lambda} S^{\mu}$: erit ordinatim Applicata $BC =$.

$$\left.\begin{array}{l}\theta ek + \left.\begin{array}{l}\begin{array}{l}+\theta\\+\lambda n\end{array} fk\\ \begin{array}{l}+\theta\\+\mu n\end{array} el\end{array}\right\} z^{n} + \left.\begin{array}{l}\begin{array}{l}+\theta\\+2\lambda n\end{array} gk\\ \begin{array}{l}+\theta\\+\lambda n\\+\mu n\end{array} fl\\ \begin{array}{l}+\theta\\+2\mu n\end{array} em\end{array}\right\} z^{2n} + \left.\begin{array}{l}\begin{array}{l}+\theta\\+2\lambda n\\+\mu n\end{array} gl\\ \begin{array}{l}+\theta\\+\lambda n\\+2\mu n\end{array} fm\end{array}\right\} z^{3n} \ldots * \ldots \begin{array}{l}+\theta\\+2\lambda n\\+2\mu n\end{array} gmz^{4n}\end{array}\right\} \text{in } z^{\theta-1} R^{\lambda-1} S^{\mu-1}$$

Demonstratur ad modum Propositionis superioris.

PROPOSITIO V.

THEOR. III.

Si Curvæ Abſciſſa AB ſit z, & pro $e+fz^{n}+gz^{2n}+hz^{3n}$ $+$ *&c.* ſcribatur R : ſit autem ordinatim Applicata $z^{\theta-1}R^{\lambda-1}$ in $a+bz^{n}+cz^{2n}+dz^{3n}+$ *&c.* & ponatur $\frac{\theta}{n}=r$; $r+\lambda=s$; $s+\lambda=t$; $t+\lambda=u$; *&c.* erit Area $z^{\theta}R^{\lambda}$ in

$$+\frac{\frac{1}{n}a}{re}$$

$$+\frac{\frac{1}{n}b-sfA}{\overline{r+1}\times e}z^{n}$$

$$+\frac{\frac{1}{n}c-\overline{s+1}\times fB-tgA}{\overline{r+2}\times e}z^{2n}$$

$$+\frac{\frac{1}{n}d-\overline{s+2}\times fC-\overline{t+1}\times gB-uhA}{\overline{r+3}\times e}z^{3n}$$

$$+\frac{-\overline{s+3}\times fD-\overline{t+2}\times gC-\overline{u+1}\times hB}{\overline{r+4}\times e}z^{4n}$$

$+$ &c.

Ubi A, B, C, D, &c. denotant totas Coefficientes datas Terminorum ſingulorum in Serie cum ſignis ſuis $+$, & $-$, nempe

A primi Termini Coefficientem $+\frac{\frac{1}{n}a}{re}$

B ſecundi Termini Coefficientem $+\frac{\frac{1}{n}b-sfA}{\overline{r+1}\times e}$

C tertii Termini Coefficientem $+\frac{\frac{1}{n}c-\overline{s+1}\times fB-tgA}{\overline{r+2}\times e}$

Et ſic deinceps.

DEMONSTRATIO.

Sunto, juxta Propositionem tertiam

CURVARUM ORDINATÆ.

$$\left.\begin{array}{llllllll}
 & +\theta & & +\theta & & +\theta & & +\&c. \\
1.\ \theta e & & fAz^{n} & & gAz^{2n} & & hAz^{3n} & \\
 & +\lambda e & & +2\lambda n & & +3\lambda n & & +\&c. \\
 & +\theta & & +\theta & & +\theta & & +\&c. \\
2.\ \ldots & & eBz^{n} & +n & fBz^{2n} & +n & gBz^{3n} & +\&c. \\
 & +n & & +\lambda n & & +2\lambda n & & +\&c. \\
 & & & +\theta & & +\theta & & +\&c. \\
3.\ \ldots & \ldots & \ldots & & eCz^{2n} & +2n & fCz^{3n} & +\&c. \\
 & & & +2n & & +\lambda n & & +\&c. \\
 & & & & & +\theta & & +\&c. \\
4.\ \ldots & \ldots & \ldots & \ldots & \ldots & & eDz^{3n} & \\
 & & & & & +3n & & +\&c.
\end{array}\right\} \text{in } z^{\theta-1} R^{\lambda-1}$$

CURVARUM AREÆ.

1. $Az^{\theta} R^{\lambda}$
2. $Bz^{\theta+n} R^{\lambda}$
3. $Cz^{\theta+2n} R^{\lambda}$
4. $Dz^{\theta+3n} R^{\lambda}$

Et si Summa Ordinatarum ponatur æqualis Ordinatæ $a+bz^{n}+cz^{2n}+dz^{3n}+$ &c. in $z^{\theta-1} R^{\lambda-1}$, Summa Arearum $z^{\theta} R^{\lambda}$ in $A+Bz^{n}+Cz^{2n}+Dz^{3n}+$ &c. æqualis erit Areæ Curvæ, cujus iſta eſt Ordinata. Æquentur igitur Ordinatarum Termini correſpondentes,

& fiet $a=\theta e A$,

$b=\overline{\theta+\lambda n}\times fA+\overline{\theta+n}\times eB$,

$c=\overline{\theta+2\lambda n}\times gA+\overline{\theta+n+\lambda n}\times fB+\overline{\theta+2n}\times eC$,

&c. &c.

& inde $A = \frac{a}{\theta e}$

$$B = \frac{b - \overline{\theta + \lambda n} \times fA}{\overline{\theta + n} \times e}$$

$$C = \frac{c - \overline{\theta + 2\lambda n} \times gA - \overline{\theta + n + \lambda n} \times fB}{\overline{\theta + 2n} \times e}$$

Et sic deinceps in infinitum.

Pone jam $\frac{\theta}{n} = r$; $r + \lambda = s$; $s + \lambda = t$ &c. & in Areâ $z^{\theta} R^{\lambda}$ in $A + Bz^{n} + Cz^{2n} + Dz^{3n} +$ &c. scribe ipsorum A, B, C, &c. valores inventos, & prodibit Series proposita. Q. E. D.

Et notandum est, quòd Ordinata omnis duobus modis in Seriem resolvitur. Nam Index n vel affirmativus esse potest, vel negativus.

Proponatur Ordinata $\frac{3k - lzz}{zz\sqrt{kz - lz^{3} + mz^{4}}}$. Hæc vel sic scribi potest $z^{-\frac{5}{2}} \times \overline{3k - lzz \times k - lzz + mz^{3}}|^{-\frac{1}{2}}$, vel sic $z \times \overline{-l + 3kz^{-2}} \times \overline{m - lz^{-1} + kz^{-3}}|^{-\frac{1}{2}}$.

In Casu priore est $a = 3k$; $b = 0$; $c = -l$; $e = k$; $f = 0$; $g = -l$; $h = m$; $\lambda = -\frac{1}{2}$; $n = 1$; $\theta - 1 = -\frac{5}{2}$; $\theta = -\frac{3}{2} = r$; $s = -1$; $t = -\frac{1}{2}$; $u = 0$.

In posteriore est $a = -l$; $b = 0$; $c = 3k$; $e = m$; $f = -l$; $g = 0$; $h = 1$; $\lambda = -\frac{1}{2}$; $n = -1$; $\theta - 1 = 1$; $\theta = 2$; $r = -2$; $s = -1\frac{1}{2}$; $t = -1$; $u = -\frac{1}{2}$;

Tentandus est casus uterque. Et, si Serierum alterutra ob Terminos tandem deficientes abrumpitur ac terminatur, habebitur Area Curvæ in Terminis finitis. Sic, in Exempli hujus priore Casu, scribendo in Serie valores ipsorum $a, b, c, e, f, g, h, \lambda, \theta, r, s, t, u,$

Termini

Termini omnes poſt primum evaneſcunt in infinitum, & Area Curvæ prodit $-2\sqrt{k - \frac{lzz + mz^3}{z^3}}$. Et hæc Area ob ſignum negativum adjacet Abſciſſæ ultra Ordinatam productæ. Nam, Area omnis affirmativa adjacet tam Abſciſſæ quàm Ordinatæ; negativa verò cadit ad contrarias partes Ordinatæ, & adjacet Abſciſſæ productæ, manente ſcilicet ſigno Ordinatæ. Hoc modo Series alterutra, & nonnumquam utraque, ſemper terminatur & finita evadit, ſi Curva geometricè quadrari poteſt. At, ſi Curva talem Quadraturam non admittit, Series utraque continuabitur in infinitum, & earum altera converget & Aream dabit approximando, præterquàm ubi r, (propter Aream infinitam,) vel nihil eſt, vel numerus integer & negativus; vel ubi $\frac{z}{e}$ æqualis eſt Unitati. Si $\frac{z}{e}$ minor eſt Unitate, converget Series, in quâ Index n affirmativus eſt: ſin $\frac{z}{e}$ Unitate major eſt, converget Series altera. In uno Caſu Area adjacet Abſciſſæ ad uſque Ordinatam ductæ, in altero adjacet Abſciſſæ ultra Ordinatam productæ.

Nota inſuper, quòd ſi Ordinata contentum eſt ſub Factore rationali Q, & Factore ſurdo irreducibili R^{π}, & Factoris ſurdi Latus R non dividit Factorem rationalem Q; erit $\lambda - 1 = \pi$; & $R^{\lambda - 1} = R^{\pi}$. Sin Factoris ſurdi Latus R dividit Factorem rationalem ſemel, erit $\lambda - 1 = \pi + 1$, & $R^{\lambda - 1} = R^{\pi + 1}$: ſi dividat bis, erit $\lambda - 1 = \pi + 2$, & $R^{\lambda - 1} = R^{\pi + 2}$: ſi ter, erit $\lambda - 1 = \pi + 3$, & $R^{\lambda - 1} = R^{\pi + 3}$: & ſic deinceps.

Si Ordinata eſt Fractio rationalis irreducibilis cum Denominatore ex duobus vel pluribus Terminis compoſito; reſolvendus eſt Denominator in Diviſores ſuos omnes primos. Et ſi Diviſor ſit aliquis, cui nullus alius eſt æqualis, Curva quadrari nequit; ſin duo vel plures ſint Diviſores æquales, rejiciendus eſt eorum unus; & ſi adhuc alii duo vel plures ſint ſibi mutuò æquales & prioribus inæquales, rejiciendus eſt etiam eo-

rum unus, & ſic in aliis omnibus æqualibus, ſi adhuc plures ſint: deinde Diviſor, qui relinquitur, vel contentum ſub Diviſoribus omnibus, qui relinquuntur, ſi plures ſunt, ponendum eſt pro R, & ejus Quadrati reciprocum R^{-2} pro $R^{\lambda - 1}$, præterquàm ubi contentum illud eſt Quadratum, vel Cubus, vel Quadrato-Quadratum, &c. quo caſu ejus Latus ponendum eſt pro R, & Poteſtatis Index 2, vel 3, vel 4, negativè ſumptus pro λ. Et Ordinata ad Denominatorem R^2, vel R^3, vel R^4, vel R^5 &c. reducenda.

Ut, ſi Ordinata ſit $\frac{z^5 + z^4 - 8z^3}{z^5 + z^4 - 5z^3 - zz + 8z - 4}$, quoniam hæc Fractio irreducibilis eſt, & Denominatoris Diviſores ſunt pares, nempe $z - 1$, $z - 1$, $z - 1$, & $z + 2$, $z + 2$, rejicio Magnitudinis utriuſque Diviſorem unum, & reliquorum $z - 1$, $z - 1$, $z + 2$, contentum $z^3 - 3z + 2$ pono pro R, & ejus Quadrati reciprocum $\frac{1}{R^2}$, ſeu R^{-2}, pro $R^{\lambda - 1}$. Dein Ordinatam ad Denominatorem R^2 ſeu $R^{1 - \lambda}$ reduco, & fit $\frac{z^6 - 9z^4 + 8z^3}{\overline{z^3 - 3z + 2}|^2}$, id eſt, $z^3 \times \overline{8 - 9z + z^3} \times \overline{2 - 3z + z^3}|^{-2}$.
Et inde eſt $a = 8$; $b = -9$; $c = 0$; $d = -1$; &c. $e = 2$; $f = -3$; $g = 0$; $h = 1$; $\lambda - 1 = -2$; $\lambda = -1$; $n = 1$; $\theta - 1 = 3$; $\theta = 4 = r$; $s = 3$; $t = 2$; $u = 1$. Et his in Serie ſcriptis prodit Area $\frac{\dot{z}^4}{z^3 - 3z + 2}$, Terminis omnibus in totâ Serie poſt primum evaneſcentibus.

Si denique Ordinata eſt Fractio irreducibilis, & ejus Denominator contentum eſt ſub Factore rationali Q, & Factore ſurdo irreducibili R^{π}, inveniendi ſunt Lateris R Diviſores omnes primi, & rejiciendus eſt Diviſor unus Magnitudinis cujuſque; & per Diviſores qui reſtant, ſi qui ſint, multiplicandus eſt Factor rationalis Q: & ſi factum æquale eſt Lateri R, vel Lateris illius Poteſtati alicui, cujus Index eſt numerus integer, eſto Index ille m, & erit $\lambda - 1 = -\pi - m$; & $R^{\lambda - 1} = R^{-\pi - m}$.

Ut,

Ut, si Ordinata sit $\dfrac{3q^5 - q^4x + 9q^3xx - qqx^3 - 6qx^4}{qq - xx \times \sqrt[3]{q^3 + qqx - qxx - x^3}}$, quoniam Factoris surdi Latus R, seu $q^3 + qqx - qxx - x^3$, Divisores habet $q + x$, $q + x$, $q - x$, qui duarum sunt Magnitudinum, rejicio Divisorem unum Magnitudinis utriusque, & per Divisorem $q + x$, qui relinquitur, multiplico Factorem rationalem $qq - xx$. Et quoniam Factum $q^3 + qqx - qxx - x^3$ æquale est Lateri R, pono $m = 1.$, &, inde, cùm π sit $\frac{1}{3}$, fit $\lambda - 1 = -\frac{4}{3}$. Ordinatam igitur reduco ad Denominatorem $R^{-\frac{4}{3}}$, & fit $x^0 \times \overline{3q^6 + 2q^5x + 8q^4xx + 8q^3x^3 - 7qqx^4 - 6qx^5} \times \overline{q^3 + qqx - qxx - x^3}|^{-\frac{4}{3}}$. Unde est $a = 3q^6$; $b = 2q^5$; &c., $e = q^3$; $f = qq$; &c., $\theta - 1 = 0$; $\theta = 1 = n$; $\lambda = -\frac{1}{3}$; $r = 1$; $s = \frac{2}{3}$; $t = \frac{1}{3}$; $u = 0$. Et his in Serie scriptis, prodit Area $\dfrac{3qqx + 3x^3}{\sqrt[3]{q^3 + qqx - qxx - x^3}}$, Terminis omnibus in Serie totâ post tertium evanescentibus.

PROPOSITIO VI.

THEOR. IV.

Si Curvæ Abscissa AB sit z, & scribantur R pro $e + fz^n + gz^{2n} + hz^{3n} + \&c.$ & S pro $k + lz^n + mz^{2n} + pz^{3n}$ &c. Sit autem ordinatim Applicata $z^{\theta - 1}R^{\lambda - 1} \times S^{\mu - 1}$ in $a + bz^n + cz^{2n} + dz^{3n} + \&c.$, &, si Terminorum $e, f, g, h,$ &c., & $k, l, m, p,$ &c. Rectangula sint.

ek	fk	gk	hk;	&c.
el	fl	gl	hl;	&c.
em	fm	gm	hm;	&c.
ep	fp	gp	hp;	&c.

Et ſi Rectangulorum illorum Coefficientes numerales ſint reſpectivè.

$$\frac{1}{n\theta}=r;\ r+\lambda=s;\ s+\lambda=t;\ t+\lambda=u;\ \&c.$$

$$r+\mu=s';\ s+\mu=t';\ t+\mu=u';\ u+\mu=w';\ \&c.$$

$$s'+\mu=t'';\ t'+\mu=u'';\ u'+\mu=w'';\ w'+\mu=x'';\ \&c.$$

$$t''+\mu=u''';\ u''+\mu=w''';\ w''+\mu=x''';\ x''+\mu=y''';\ \&c.$$

Area Curvæ erit hæc

$$z^{\theta}R^{\lambda}S^{\mu}\ \text{in}\ +\frac{\frac{1}{n}a}{rek}$$

$$+\frac{\frac{1}{n}b - sfkA - s'el}{\overline{r+1}\times ek}z^{n}$$

$$+\frac{\frac{1}{n}c - \overline{s+1}\times fkB - \overline{s'+1}\times el \quad -tgkA - t'fl - t''em}{\overline{r+2}\times ek}z^{2n}$$

$$+\frac{\frac{1}{n}d - \overline{s+2}\times fkC - \overline{s'+2}\times el \quad - \overline{t+1}\times gkB - \overline{t'+1}\times fl - \overline{t''+1}\times em \quad -vhkA - v'gl - v''fm - v'''en}{\overline{r+3}\times ek}z^{3n}$$

$$+\&c.$$

Ubi A denotat Termini primi Coefficientem datum $\frac{\frac{1}{n}a}{rek}$ cum ſigno ſuo + vel —; B Coefficientem datum ſecundi; C Coefficientem datum tertii; & ſic deinceps. Terminorum verò, a, b, c, &c. e, f, g, &c. k, l, m, &c. unus vel plures deeſſe poſſunt. Demonſtratur Propoſitio ad modum præcedentis, & quæ ibi notantur hic

hic obtinent. Pergit autem Series talium Propositionum in infinitum, & Progressio Seriei manifesta est.

PROPOSITIO VII.

Theor. V.

Si pro $e + fz^{n} + gz^{2n} +$ *&c.* scribatur R ut supra, & in Curvæ alicujus Ordinatâ $z^{\theta \pm n\sigma} R^{\lambda \pm \tau}$ maneant Quantitates datæ θ, n, λ, e, f, g, *&c.* & pro σ ac τ scribantur successivè numeri quicunque integri: & si detur Area unius ex Curvis, quæ per Ordinatas innumeras sic prodeuntes designantur, si Ordinatæ sunt duorum nominum in Vinculo Radicis, vel, si dentur Areæ duarum ex Curvis, si Ordinatæ sunt trium nominum in Vinculo Radicis, vel Areæ trium ex Curvis, si Ordinatæ sunt quatuor nominum in Vinculo Radicis, & sic deinceps in infinitum: dico, quòd dabuntur Areæ Curvarum omnium. Pro nominibus hìc habeo Terminos omnes in Vinculo Radicis tam deficientes quàm plenos, quorum Indices Dignitatum sunt in Progressione arithmeticâ. Sic Ordinata $\sqrt{a^4 - ax^3 + x^4}$ ob Terminos duos inter a^4 & $-ax^3$ deficientes pro Quinquinomio haberi debet. At $\sqrt{a^4 + x^4}$ Binomium est, & $\sqrt{a^4 + x^4 - \frac{x^8}{a^4}}$ Trinomium, cùm Progressio jam per majores differentias procedat. Propositio verò sic demonstratur.

CASUS I.

Sunto Curvarum duarum Ordinatæ $pz^{\theta - 1} R^{\lambda - 1}$, & $qz^{\theta + n - 1} \times R^{\lambda - 1}$, & Areæ pA, & qB, existente R Quantitate trium nominum $e + fz^{n} + gz^{2n}$.

Et, cùm per Prop. III., sit $z^{\theta} R^{\lambda}$ Area Curvæ, cujus Ordinata est $\theta e \begin{matrix} +\theta \\ +\lambda n \end{matrix} fz^{n} \begin{matrix} +\theta \\ +2\lambda n \end{matrix} gz^{2n}$ in $z^{\theta - 1} R^{\lambda - 1}$, subduc Ordi-

 natas

natas & Areas priores de Areâ & Ordinatâ posteriori, & manebit $\begin{matrix}\theta e+\theta \\ -p+\lambda n\end{matrix} fz^{n} \begin{matrix}+\theta \\ +2\lambda n\end{matrix} gz^{2n}$ in $z^{\theta-1}R^{\lambda-1}$. Ordi-
$-qz^{n}$

nata nova Curvæ; & $z^{\theta}R^{\lambda} - pA - qB$ ejusdem Area. Pone $\theta e = p$; & $\theta f + \lambda nf = q$, & Ordinata evadet $\begin{matrix}\theta \\ +2\lambda n\end{matrix} gz^{2n}$ in $z^{\theta-1}R^{\lambda-1}$, & Area $z^{\theta}R^{\lambda} - \theta eA - \theta fB - \lambda nfB$. Divide utramque per $\theta g + 2\lambda ng$, & Aream prodeuntem dic C, & assumptâ utcunque r, erit rC Area Curvæ, cujus Ordinata est $rz^{\theta+2n-1}R^{\lambda-1}$. Et, quâ ratione ex Areis pA & qB Aream rC Ordinatæ $rz^{\theta+2n-1}R^{\lambda-1}$ congruentem invenimus, licebit ex Areis qB & rC Aream quartam, puta fD, Ordinatæ $fz^{\theta+3n-1}R^{\lambda-1}$ congruentem invenire, & sic deinceps in infinitum. Et par est ratio Progressionis ab Areis B & A in partem contrariam pergentis. Si Terminorum θ, $\theta+\lambda n$, & $\theta+2\lambda n$ aliquis deficit & Seriem abrumpit, assumatur Area pA in principio Progressionis unius, & Area qB in principio alterius, & ex his duabus Areis dabuntur Areæ omnes in Progressione utrâque. Et contra, ex aliis duabus Areis assumptis fit regressus per Analysin ad Areas A & B, adeò ut ex duabus datis ceteræ omnes dentur. *Q. E. O.*

Hic est casus Curvarum, ubi ipsius z Index θ augetur vel diminuitur perpetuâ Additione vel Subductione Quantitatis n. Casus alter est Curvarum ubi Index λ augetur vel diminuitur Unitatibus.

CASUS II.

Ordinatæ $pz^{\theta-1}R^{\lambda}$ & $qz^{\theta+n-1}R^{\lambda}$, quibus Areæ pA & qB jam respondeant, si in R, seu $e+fz^{n}+gz^{2n}$, ducantur, ac deinde ad R vicissim applicentur, evadunt $pe+pfz^{n}+pgz^{2n}$ in $z^{\theta-1}R^{\lambda-1}$, & $qez^{n}+qfz^{2n}+qgz^{3n}$ in $z^{\theta-1}R^{\lambda-1}$. Et, per Prop. III., est $az^{\theta}R^{\lambda}$ Area Curvæ, cujus Ordinata est

θae

$\theta ae \begin{matrix}+\theta\\+\lambda n\end{matrix} afz^n \begin{matrix}+\theta\\+2\lambda n\end{matrix} agz^{2n}$ in $z^{\theta-1}R^{\lambda-1}$, & $bz^{\theta+n}R^{\lambda}$ Area Curvæ, cujus Ordinata est $\begin{matrix}+\theta\\+n\end{matrix} bez^n$, $\begin{matrix}+\theta\\+n\\+\lambda n\end{matrix} bfz^{2n} \begin{matrix}+\theta\\+n\\+2\lambda n\end{matrix} bgz^{3n}$ in $z^{\theta-1}R^{\lambda-1}$. Et harum quatuor Arearum Summa est $pA + qB + az^{\theta}R^{\lambda} + bz^{\theta+n}R^{\lambda}$, & Summa respondentium Ordinatarum,

$$\left.\begin{array}{l}
\theta ae \begin{matrix}+\theta\\+\lambda n\end{matrix} af \\
\\
pe \begin{matrix}+\theta\\+n\end{matrix} be \\
\\
+pf \\
+qe
\end{array}\right\} z^n
\left.\begin{array}{l}
\begin{matrix}+\theta\\+2\lambda n\end{matrix} ag \\
\\
\begin{matrix}+\theta\\+n\\+\lambda n\end{matrix} bf \\
\\
+pg \\
+qf
\end{array}\right\} z^{2n}
\left.\begin{array}{l}
\begin{matrix}+\theta\\+n\\+2\lambda n\end{matrix} bg \\
\\
+qg
\end{array}\right\} z^{3n}
\ \text{in}\ z^{\theta-1}R^{\lambda-1}$$

Si Terminus primus, tertius, & quartus ponantur seorsim æquales nihilo, per primum fiet $\theta ae + pe = 0$, seu $-\theta a = p$, per quartum $-\theta b - nb - 2\lambda nb = q$, & per tertium (eliminando p & q) $\frac{2ag}{f} = b$. Unde secundus fit $\frac{\lambda naff - 4\lambda nage}{f}$; adeóque Summa quatuor Ordinatarum est $\frac{\lambda naff - 4\lambda nage}{f} z^{\theta+n-1} R^{\lambda-1}$, & Summa totidem respondentium Arearum est $az^{\theta}R^{\lambda} + \frac{2ag}{f}z^{\theta+n}R^{\lambda} - \theta aA - \frac{2\theta + 2n + 4\lambda n}{f}agB$. Dividantur hæ Summæ per $\frac{\lambda naff + 4\lambda nage}{f}$, & si Quotum posterius dicatur D, erit D Area Curvæ, cujus Ordinata est Quotum prius $z^{\theta+n-1} \times R^{\lambda-1}$. Et, eâdem ratione, ponendo omnes Ordinatæ Terminos, præter primum, æquales nihilo, potest Area Curvæ

Curvæ inveniri, cujus Ordinata eſt $z^{\theta - 1} R^{\lambda - 1}$. Dicatur Area iſta *C*; & quâ ratione ex Areis *A* & *B* inventæ ſunt Areæ *C* ac *D*, ex his Areis *C* ac *D* inveniri poſſunt aliæ duæ *E* & *F* Ordinatis $z^{\theta - 1} R^{\lambda - 2}$ & $z^{\theta + n - 1} R^{\lambda - 2}$ congruentes, & ſic deinceps in infinitum. Et, per Analyſin contrariam, regredi licet ab Areis *E* & *F* ad Areas *C* ac *D*, & inde ad Areas *A* & *B*, aliaſque, quæ in Progreſſione ſequuntur. Igitur ſi Index λ perpetuâ Unitatum Additione vel Subductione augeatur vel minuatur, & ex Areis, quæ Ordinatis ſic prodeuntibus reſpondent, duæ ſimpliciſſimæ habeantur, dantur aliæ omnes in infinitum. *Q. E. O.*

CASUS III.

Et per Caſus hoſce duos conjunctos, ſi tam Index θ perpetuâ Additione vel Subductione ipſius n, quàm Index λ perpetuâ Additione vel Subductione Unitatis, utcunque augeatur vel minuatur, dabuntur Areæ ſingulis prodeuntibus Ordinatis reſpondentes. *Q. E. O.*

CASUS IV.

Et ſimili argumento, ſi Ordinata conſtat ex quatuor nominibus in Vinculo Radicali, & dantur tres Arearum; vel ſi conſtat ex quinque nominibus, & dantur quatuor Arearum, & ſic deinceps: dabuntur Areæ omnes, quæ addendo vel ſubducendo numerum n Indici θ, vel Unitatem Indici λ generari poſſunt. Et par eſt ratio Curvarum, ubi Ordinatæ ex Binomiis conflantur, & Area una earum, quæ non ſunt geometricè quadrabiles, datur. *Q. E. O.*

PROPOSITIO VIII.

THEOR. VI.

Si pro $e + fz^{n} + gz^{2n} +$ *&c.*, & $k + lz^{n} + mz^{2n} +$ *&c.* ſcribantur *R* & *S* ut ſupra, & in Curvæ alicujus Ordinatâ $z^{\theta \pm n\sigma} \times R^{\lambda \pm \tau}$

$R^{\lambda \pm \tau} S^{\mu \pm \upsilon}$ maneant Quantitates datæ θ, n, λ, μ, e, f, g, k, l, m, *&c.* Et pro σ, τ, & υ, ſcribantur ſucceſſivè numeri quicunque integri: & ſi dentur Areæ duarum ex Curvis, quæ per Ordinatas ſic prodeuntes deſignantur, ſi Quantitates R & S ſunt Binomia; vel ſi dentur Areæ trium ex Curvis, ſi R & S conjunctim ex quinque nominibus conſtant; vel Areæ quatuor ex Curvis, ſi R & S conjunctim ex ſex nominibus conſtant; & ſic deinceps in infinitum: dico quòd dabuntur Areæ Curvarum omnium.

Demonſtratur ad modum Propoſitionis ſuperioris.

PROPOSITIO IX.

Theor. VII.

Æquantur Curvarum Areæ inter ſe, quarum Ordinatæ ſunt reciprocè ut Fluxiones Abſciſſarum.

Nam, contenta ſub Ordinatis & Fluxionibus Abſciſſarum erunt æqualia, & Fluxiones Arearum ſunt ut hæc contenta.

Coroll. I.

Si aſſumatur Relatio quævis inter Abſciſſas duarum Curvarum, & inde, per Prop. I., quæratur Relatio Fluxionum Abſciſſarum, & ponantur Ordinatæ reciprocè proportionales Fluxionibus, inveniri poſſunt innumeræ Curvæ, quarum Areæ ſibi mutuò æquales erunt.

Coroll. II.

Sic enim Curva omnis, cujus hæc eſt Ordinata $z^{\theta - 1}$ in $\overline{e + fz^{n} + gz^{2n} + \&c.}|^{\lambda}$ aſſumendo Quantitatem quamvis pro ν, & ponendo $\frac{n}{\nu} = s$, & $z^{s} = x$, migrat in aliam ſibi æqualem, cujus Ordinata eſt $\frac{\nu}{n} x^{\frac{\nu\theta - n}{n}}$ in $\overline{e + fx^{\nu} + gx^{2\nu} + \&c.}|^{\lambda}$

COROLL. III.

Et Curva omnis, cujus Ordinata est $z^{\theta-1}$ in $\overline{a+bz^{n}+cz^{2n}+\&c.}\times\overline{e+fz^{n}+gz^{2n}+\&c.}|^{\lambda}$ assumendo Quantitatem quamvis pro ν, & ponendo $\frac{n}{\nu}=s$; & $z^{s}=x$, migrat in aliam sibi æqualem, cujus Ordinata est $\frac{\nu}{n}x^{\frac{\nu\theta-n}{n}}$ in $\overline{a+bx^{\nu}+cx^{2\nu}+\&c.}\times\overline{e+fx^{\nu}+gx^{2\nu}+\&c.}|^{\lambda}$

COROLL. IV.

Et Curva omnis, cujus Ordinata est $z^{\theta-1}$ in $\overline{a+bz^{n}+cz^{2n}+\&c.}\times\overline{e+fz^{n}+gz^{2n}+\&c.}|^{\lambda}\times\overline{k+lz^{n}+mz^{2n}+\&c.}|^{\mu}$, Assumendo Quantitatem quamvis pro ν, & ponendo $\frac{n}{\nu}=s$, & $z^{s}=x$, migrat in aliam sibi æqualem, cujus Ordinata est $\frac{\nu}{n}x^{\frac{\nu\theta-n}{n}}$ in $\overline{a+bx^{\nu}+cx^{2\nu}+\&c.}\times\overline{e+fx^{\nu}+gx^{2\nu}+\&c.}|^{\lambda}\times\overline{k+lx^{\nu}+mx^{2\nu}+\&c.}|^{\mu}$

COROLL. V.

Et Curva omnis, cujus Ordinata est $z^{\theta-1}$ in $\overline{e+fz^{n}+gz^{2n}+\&c.}|^{\lambda}$ Ponendo $\frac{1}{z}=x$, migrat in aliam sibi æqualem, cujus Ordinata est $\frac{1}{x^{\theta+1}}\times\overline{e+fx^{-n}+gx^{-2n}+\&c.}|^{\lambda}$, id est, $\frac{1}{x^{\theta+1+n\lambda}}\times\overline{f+ex^{n}}|^{\lambda}$, si duo sunt nomina in Vinculo Radicis, vel $\frac{1}{x^{\theta+1+2n\lambda}}\times\overline{g+fx^{n}+ex^{2n}}|^{\lambda}$, si tria sunt nomina; & sic deinceps.

COROLL. VI.

Et Curva omnis, cujus Ordinata est $z^{\theta-1}$ in $\overline{e+fz^{n}+gz^{2n}+\&c.}|^{\lambda}$ $\times\ \overline{k+lz^{n}+mz^{2n}+\&c.}|^{\mu}$, ponendo $\frac{1}{z}=x$, migrat in aliam sibi æqualem, cujus Ordinata est $\frac{1}{x^{\theta+1}}\times\overline{e+fx^{-n}+gx^{-2n}+\&c.}|^{\lambda}$ $\times\overline{k+lx^{-n}+mx^{-2n}+\&c.}|^{\mu}$, id est, $\frac{1}{x^{\theta+1+n\lambda+n\mu}}$ $\times\ \overline{f+ex^{n}}|^{\lambda}\times\overline{l+kx^{n}}|^{\mu}$, si bina sunt nomina in Vinculis Radicum, vel $\frac{1}{x^{\theta+1+2n\lambda+n\mu}}\times\overline{g+fx^{n}+ex^{2n}}|^{\lambda}\times\overline{l+kx^{n}}|^{\mu}$, si tria sunt nomina in Vinculo Radicis prioris, ac duo in Vinculo posterioris; & sic in aliis.

Et nota, quòd Areæ duæ æquales in novissimis hisce duobus Corollariis jacent ad contrarias partes Ordinatarum. Si Area in alterutrâ Curvâ adjacet Abscissæ, Area huic æqualis in alterâ Curvâ adjacet Abscissæ productæ.

COROLL. VII.

Si Relatio inter Curvæ alicujus Ordinatam y & Abscissam z definiatur per Æquationem quamvis affectam hujus formæ, y^{α} in e $+fy^{n}z^{\delta}+gy^{2n}z^{2\delta}+hy^{3n}z^{3\delta}+\&c.=z^{\beta}$ in $k+ly^{n}z^{\delta}$ $+my^{2n}z^{2\delta}+\&c.$, hæc Figura, assumendo $s=\frac{n-\delta}{n}$, $x=\frac{1}{s}z^{s}$, & $\lambda=\frac{n-\delta}{\alpha\delta+\beta n}$, migrat in aliam sibi æqualem, cujus Abscissa x, ex datâ Ordinatâ u, determinatur per Æquationem non affectam $\frac{1}{s}u^{\alpha\lambda}\times\overline{e+fu^{n}+gu^{2n}+hu^{3n}+\&c.}|^{\lambda}\times$ $\overline{k+lu^{n}+mu^{2n}+\&c.}|^{-\lambda}=x$.

COROLL. VIII.

Si Relatio inter Curvæ alicujus Ordinatam y & Abſciſſam z, definitur per Æquationem quamvis affectam hujus formæ y^{α} in $\overline{e + fy^{n} z^{\delta} + gy^{2n} z^{2\delta} + \&c.} = z^{\beta}$ in $\overline{k + ly^{n} z^{\delta} + my^{2n} z^{2\delta}}$ $\overline{+ \&c.} + z^{\gamma}$ in $\overline{p + qy^{n} z^{\delta} + ry^{2n} z^{2\delta} + \&c.}$ hæc Figura, aſſumendo $s = \frac{n - \delta}{n}$, $x = \frac{1}{s} z^{s}$, $\mu = \frac{\alpha\delta + \beta n}{n - \delta}$, & $\nu = \frac{\alpha\delta + \gamma n}{n - \delta}$, migrat in aliam ſibi æqualem, cujus Abſciſſa x ex datâ Ordinata u, determinatur per Æquationem minùs affectam u^{α} in $\overline{e + fu^{n} + gu^{2n}}$ $\overline{+ \&c.} = s^{\mu} x^{\mu}$ in $\overline{k + lu^{n} + mu^{2n} + \&c.} + s^{\nu} x^{\nu}$ in $\overline{p + qu^{n}}$ $\overline{+ ru^{2n} + \&c.}$

COROLL. IX.

Curva omnis, cujus Ordinata eſt $\pi z^{\theta - 1}$ in $\nu e + \overline{\nu + n}\, fz^{n} + \overline{\nu + 2n} \times$ $gz^{2n} + \&c. \times \overline{e + fz^{n} + gz^{2n} + \&c.}|^{\lambda - 1} \times$ $\overline{a + b \times \overline{ez^{\nu} + fz^{\nu + n} + gz^{\nu + 2n} + \&c.}|^{\tau}}|^{\alpha}$ ſi ſit $\theta = \nu\lambda$, & aſſumantur $x = \overline{ez^{\nu} + fz^{\nu + n} + gz^{\nu + 2n} + \&c.}|^{\pi}$, $\sigma = \frac{\tau}{\pi}$, & $\vartheta = \frac{\lambda - \pi}{\omega}$ migrat in aliam ſibi æqualem, cujus Ordinata eſt $x^{\vartheta} \times \overline{a + bx^{\sigma}}|^{\omega}$.

Et nota, quòd Ordinata prior in hoc Corollario evadit ſimplicior ponendo $\lambda = 1$, vel ponendo $\tau = 1$, & efficiendo, ut Radix Dignitatis extrahi poſſit cujus Index eſt ω, vel etiam ponendo $\omega = -1$, & $\lambda = 1 = \tau = \sigma = \pi$, ut alios Caſus prætercam.

COROLL. X.

Pro $ez^{\nu} + fz^{\nu+n} + gz^{\nu+2n} + \&c.$ $\nu ez^{\nu-1} + \begin{matrix}\nu\\+n\end{matrix} fz^{\nu+n-1} + \begin{matrix}\nu\\+2n\end{matrix} gz^{\nu+2n-1} + \&c.$ $k + lz^{n} + mz^{2n} + \&c.$ & $nlz^{n-1} + 2nmz^{2n-1} + \&c.$ scribantur R, $\dot{r}$, S & $\dot{s}$ respectivè, & Curva omnis, cujus Ordinata est $\pi S\dot{r} + \phi R\dot{s}$ in $R^{\lambda-1} S^{\mu-1} \times \overline{aS^{\sigma} + bR^{\tau}}^{\,\omega}$, si fit $\frac{\mu - \nu\omega}{\lambda} = \frac{\upsilon}{\tau} = \frac{\phi}{\pi}$, $\frac{\tau}{\pi} = \sigma$, $\frac{\lambda - \pi}{\pi} = \vartheta$, & $R^{\pi} S^{\phi} = x$, migrat in aliam sibi æqualem, cujus Ordinata est $x^{\vartheta} \times \overline{a + bx^{\sigma}}^{\,\omega}$.

Et nota, quòd Ordinata prior evadit simplicior, ponendo Unitates pro τ, υ, & λ, vel μ, & faciendo ut Radix Dignitatis extrahi possit cujus Index est ω, vel ponendo $\omega = -1$, vel $\mu = 0$.

PROPOSITIO X.

PROBL. III.

Invenire Figuras simplicissimas, cum quibus Curva quævis geometricè comparari potest, cujus ordinatim Applicata y per Æquationem non affectam ex datâ Abscissâ z determinatur.

CASUS I.

Sit Ordinata $az^{\theta-1}$, & Area erit $\frac{1}{\theta} az^{\theta}$, ut ex Propos. V., ponendo $b = o = c = d = f = g = h$, & $e = 1$, facilè colligitur.

CASUS II.

Sit Ordinata $a z^{\theta - 1} \times \overline{e + f z^n + g z^{2n} + \&c.}|^{\lambda - 1}$ Et, si Curva cum Figuris rectilineis geometricè comparari potest, quadrabitur per Prop. V. ponendo $b = o = c = d$. Sin minùs convertetur in aliam Curvam sibi æqualem, cujus Ordinata est $\frac{a}{n}$ $x^{\frac{\theta - n}{n}} \times \overline{e + f x + g x x + \&c.}|^{\lambda - 1}$ per Corol. II. Prop. IX. Deinde, si de Dignitatum Indicibus $\frac{\theta - n}{n}$, & $\lambda - 1$, per Prop. VII., rejiciantur Unitates, donec Dignitates illæ fiant quàm-minimæ, devenietur ad Figuras simplicissimas, quæ hac ratione colligi possunt. Dein harum unaquæque, per Corol. V. Prop. IX. dat aliam, quæ nonnunquam simplicior est. Et ex his per Prop. III. & Coroll. IX. & X. Prop. IX. inter se collatis, Figuræ adhuc simpliciores quandoque prodeunt. Denique ex Figuris simplicissimis assumptis facto regressu computabitur Area quæsita.

CASUS III.

Sit Ordinata $z^{\theta - 1} \times \overline{a + b z^n + c z^{2n} + \&c.} \times \overline{e + f z^n + g z^{2n} + \&c.}|^{\lambda - 1}$, & hæc Figura, si quadrari potest, quadrabitur per Prop. V. Sin minus, distinguenda est Ordinata in partes $z^{\theta - 1} \times a \times \overline{e + f z^n + g z^{2n} + \&c.}|^{\lambda - 1}$, $z^{\theta - 1} \times b z^n \times \overline{e + f z^n + g z^{2n} + \&c.}|^{\lambda - 1}$, &c. &, per Cas. II. inveniendæ sunt Figuræ simplicissimæ, cum quibus Figuræ partibus illis respondentes comparari possunt. Nam, Areæ Figurarum partibus illis respondentium sub signis suis + & — conjunctæ component Aream totam quæsitam.

CASUS IV.

Sit Ordinata $z^{\theta-1} \times \overline{a+bz^{n}+cz^{2n}+\&c.} \times \overline{e+fz^{n}+gz^{2n}+\&c.}|^{\lambda-1} \times \overline{k+lz^{n}+mz^{2n}+\&c.}|^{\mu-1}$: &, si Curva quadrari potest, quadrabitur per Prop. V I. Sin minus, convertetur in simpliciorem, per Corol. I V. Prop. I X. ac deinde comparabitur cum Figuris simplicissimis, per Prop. VIII. & Corol. V I, I X, & X Prop. I X., ut fit in Casu I I, & I I I.

CASUS V.

Si Ordinata ex variis partibus constat, partes singulæ pro Ordinatis Curvarum totidem habendæ sunt, & Curvæ illæ, quotquot quadrari possunt, sigillatim quadrandæ sunt, earúmque Ordinatæ de Ordinatâ totâ demendæ. Dein Curva, quam Ordinatæ pars residua designat seorsim, (ut in Casu I I, I I I, & I V.,) cum Figuris simplicissimis comparanda est, cum quibus comparari potest. Et Summa Arearum omnium pro Areâ Curvæ propositæ habenda est.

COROLL. I.

Hinc etiam Curva omnis, cujus Ordinata est Radix quadratica affecta Æquationis suæ, cum Figuris simplicissimis, seu rectilineis, seu curvilineis, comparari potest. Nam, Radix illa ex duabus partibus semper constat, quæ, seorsim spectatæ, non sunt Æquationum Radices affectæ. Proponatur Æquatio $aayy+zzyy=2a^{3}y+2z^{3}y-z^{4}$, & extracta Radix erit $y=\frac{a^{3}+z^{3}+a\sqrt{a^{4}+2az^{3}-z^{4}}}{aa+zz}$, cujus pars rationalis $\frac{a^{3}+z^{3}}{aa+zz}$, & pars irrationalis $\frac{a\sqrt{a^{4}+2az-z^{4}}}{aa+zz}$ sunt Ordinatæ Curvarum, quæ per hanc Propositionem vel quadrari possunt, vel cum Figuris simplicissimis comparari, cum quibus collationem geometricam admittunt.

COROLL.

COROLL. II.

Et Curva omnis, cujus Ordinata per Æquationem quamvis affectam definitur, quæ, per Corol. VII. Prop. IX., in Æquationem non affectam migrat, vel quadratur per hanc Propositionem, si quadrari potest, vel comparatur cum Figuris simplicissimis, cum quibus comparari potest. Et hac ratione Curva omnis quadratur, cujus Æquatio est trium Terminorum. Nam Æquatio illa, si affecta sit, transmutatur in non affectam, per Corol. VII. Prop. IX., ac deinde per Corol. II., & V. Prop. IX., in simplicissimam migrando, dat vel Quadraturam Figuræ, si quadrari potest, vel Curvam simplicissimam, quâ cum comparatur.

COROLL. III.

Et Curva omnis, cujus Ordinata per Æquationem quamvis affectam definitur, quæ per Corol. VIII. Prop. IX. in Æquationem quadraticam affectam migrat, vel quadratur per hanc Propositionem, & hujus Corol. I., si quadrari potest, vel comparatur cum Figuris simplicissimis, cum quibus collationem geometricam admittit.

SCHOLIUM.

Ubi quadrandæ sunt Figuræ, ad Regulas hasce generales semper recurrere nimis molestum esset: præstat Figuras, quæ simpliciores sunt & magis usui esse possunt, semel quadrare, & Quadraturas in Tabulam referre; deinde Tabulam consulere, quoties ejusmodi Curvam aliquam quadrare oportet. Hujus autem generis sunt Tabulæ duæ sequentes, in quibus z denotat Abscissam, y Ordinatam rectangulam, & t Aream Curvæ quadrandæ, & d, e, f, g, h, n, sunt Quantitates datæ cum signis suis $+$ & $-$.

TABULA

T A B U L A

Curvarum simpliciorum, quæ quadrari possunt.

	Curvarum Formæ.	Curvarum Areæ.
	Forma prima. $dz^{n-1} = y$	$\frac{d}{n} z^n = t$
	Forma secunda. $\frac{dz^{n-1}}{ee + 2efz^n + ffz^{2n}} = y$	$\frac{dz^n}{nee + nefz^n} = t$, vel $\frac{-d}{nef + nffz^n} = t$.
	Forma tertia.	
1	$dz^{n-1}\sqrt{e+fz^n} = y$	$\frac{2d}{3nf} R^3 = t$, existente $R = \sqrt{e+f^n}$
2	$dz^{2n-1}\sqrt{e+fz^n} = y$	$\frac{-4e + 6fz^n}{15nff} dR^3 = t$
3	$dz^{3n-1}\sqrt{e+fz^n} = y$	$\frac{16ee - 24efz^n + 30ffz^{2n}}{105nf^3} dR^3 = t$
4	$dz^{4n-1}\sqrt{e+fz^n} = y$	$\frac{-96e^3 + 144eefz^n - 180effz^{2n} + 210f^3z^{3n}}{945nf^4} dR^3 = t$
	Forma quarta.	
1	$\frac{dz^{n-1}}{\sqrt{e+fz^n}} = y$	$\frac{2d}{nf} R = t$
2	$\frac{dz^{2n-1}}{\sqrt{e+fz^n}} = y$	$\frac{-4e + 2fz^n}{3nff} dR = t$
3	$\frac{dz^{3n-1}}{\sqrt{e+fz^n}} = y$	$\frac{16ee - 8efz^n + 6ffz^{2n}}{15nf^3} dR = t$
4	$\frac{dz^{4n-1}}{\sqrt{e+fz^n}} = y$	$\frac{-96e^3 + 48eefz^n - 36effz^{2n} + 30f^3z^{3n}}{105nf^4} dR = t$

TABULA

Curvarum ſimpliciorum quæ cum Ellipſi & Hyperbola comparari poſſunt.

Sit jam (*Fig.* 4. 5. 6. 7.) aGD, vel PGD, vel GDS, Sectio conica, cujus Area ad Quadraturam Curvæ propoſitæ requiritur, ſitque ejus Centrum A; Axis Ka; Vertex a; Semiaxis conjugatus AP; datum Abſciſſæ principium A, vel a, vel α; Abſciſſa AB, vel aB, vel $\alpha B = x$; Ordinata rectangula $BD = u$; & Area $ABDP$, vel $aBDG$, vel $\alpha BDG = s$; exiſtente αG Ordinatâ ad Punctum α. Jungantur KD, AD, aD. Ducatur Tangens DT occurrens Abſciſſæ AB in T, & compleatur Parallelogrammum $ABDO$. Et, ſi quando ad Quadraturam Curvæ propoſitæ requiruntur Areæ duarum Sectionum conicarum, dicatur poſterioris Abſciſſa ξ, Ordinata Υ, & Area σ. Sit autem $\div$ differentia duarum Quantitatum, ubi incertum eſt utrum poſterior de priori, an prior de poſteriori ſubduci debeat.

CURVA-

Curvarum Formæ.			Sectionis Conicæ.		Curvarum Areæ.
		Forma prima.	*Abscissa.*	*Ordinata.*	
Fig. 5.	1	$\frac{dz^{n-1}}{e+fz^{n}}=y$	$z^{n}=x$	$\frac{d}{e+fx}=u$	$\frac{1}{n}s=t=\frac{\alpha GDB}{n}$
	2	$\frac{dz^{2n-1}}{e+fz^{n}}=y$	$z^{n}=x$	$\frac{d}{e+fx}=u$	$\frac{d}{nf}z^{n}-\frac{e}{nf}s=t$
	3	$\frac{dz^{3n-1}}{e+fz^{n}}=y$	$z^{n}=x$	$\frac{d}{e+fx}=u$	$\frac{d}{2nf}z^{2n}-\frac{de}{nff}z^{n}+\frac{ee}{nff}s=t$
		Forma secunda.			
Fig. 6. 7.	1	$\frac{dz^{\frac{1}{2}n-1}}{e+fz^{n}}=y$	$\sqrt{\frac{d}{e+fz^{n}}}=x$	$\sqrt{\frac{d}{f}-\frac{e}{f}xx}=u$	$\frac{2xu \div 4s}{n}=t=\frac{4}{n}ADGa$
	2	$\frac{dz^{\frac{3}{2}n-1}}{e+fz^{n}}=y$	$\sqrt{\frac{d}{e+fz^{n}}}=x$	$\sqrt{\frac{d}{f}-\frac{e}{f}xx}=u$	$\frac{2de}{nf}z^{-\frac{n}{2}}+\frac{4es-2exu}{nf}=t$
	3	$\frac{dz^{\frac{5}{2}n-1}}{e+fz^{n}}=y$	$\sqrt{\frac{d}{e+fz^{n}}}=x$	$\sqrt{\frac{d}{f}-\frac{e}{f}xx}=u$	$\frac{2de}{3nf}z^{\frac{3n}{2}}-\frac{2dee}{nff}z^{\frac{n}{2}}+\frac{2eexu-4ees}{nff}=t$

G g 2

	Forma tertia.			
FIG. 5. 6. 7. 1	$\frac{d}{z}\sqrt{e+fz^{n}}=y$	$\frac{1}{z^{n}}=xx$	$\sqrt{f+exx}=u$	$\frac{4de}{nf}$ in $\frac{V^{3}}{2ex}-s=t=\frac{4de}{nf}$ in $aGDT$, vel in $APDB \div TDB$
	Vel fic	$\frac{1}{z^{n}}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{8dee}{nff}$ in $s-\frac{1}{2}xu-\frac{fu}{4e}+\frac{ffu}{4eex}=t=\frac{8dee}{nff}$ in $aGDA+\frac{ffu}{4eex}$
2	$\frac{d}{z^{n+1}}\sqrt{e+fz^{n}}=y$	$\frac{1}{z^{n}}=xx$	$\sqrt{f+exx}=u$	$\frac{-2d}{n}s=t=\frac{2d}{n}APDB$, feu $\frac{2d}{n}aGDB$
	Vel fic	$\frac{1}{z^{n}}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{4de}{nf}$ in $s-\frac{1}{2}xu-\frac{fu}{2e}=t=\frac{4de}{nf}\times aGDK$
3	$\frac{d}{z^{2n+1}}\sqrt{e+fz^{n}}=y$	$\frac{1}{z^{n}}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{-d}{n}s=t=\frac{d}{n}\times -aGDB$, vel $BDPK$
4	$\frac{d}{z^{3n+1}}\sqrt{e+fz^{n}}=y$	$\frac{1}{z^{n}}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{3dfs-2du^{3}}{6ne}=t$
	Forma quarta.			
FIG. 5. 1	$\frac{d}{z\sqrt{e+fz^{n}}}=y$	$\frac{1}{z^{n}}=xx$	$\sqrt{f+exx}=u$	$\frac{4d}{nf}$ in $\frac{1}{2}xu \div s=t=\frac{4d}{nf}$ in PAD, vel in $aGDA$
	Vel fic	$\frac{1}{z^{n}}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{8de}{nff}$ in $s-\frac{1}{2}xu-\frac{fu}{4e}=t=\frac{8de}{nff}$ in $aGDA$
2	$\frac{d}{z^{n+1}\sqrt{e+fz^{n}}}=y$	$\frac{1}{z^{n}}=xx$	$\sqrt{f+exx}=u$	$\frac{2d}{ne}$ in $s-xu=t=\frac{2d}{ne}$ in POD, vel in $AODGa$
	Vel fic	$\frac{1}{z^{n}}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{4d}{nf}$ in $\frac{1}{2}xu \div s=t=\frac{4d}{nf}$ in $aDGa$

3	$\frac{d}{z^{2n+1}\sqrt{e+fz^n}}=y$	$\frac{1}{z^n}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{d}{ne}$ in $3s \div 2xu=t=\frac{d}{ne}$ in $3aDGa \div \Delta aDB$
4	$\frac{d}{z^{3n+1}\sqrt{e+fz^n}}=y$	$\frac{1}{z^n}=x$	$\sqrt{fx+exx}=u$	$\frac{10dfxu-15dfs-2dexxu}{6nee}=t$
	Forma quinta.			
1	$\frac{dz^{n-1}}{e+fz^n+gz^{2n}}=y$ Vel sic	$\sqrt{\frac{d}{e+fz^n+gz^{2n}}}=x$ $\sqrt{\frac{dz^{2n}}{e+fz^n+gz^{2n}}}=x$	$\sqrt{\frac{d}{g}+\frac{ff-4eg}{4gg}xx}=u$ $\sqrt{\frac{d}{e}+\frac{ff-4eg}{4ee}xx}=u$	$\frac{xu-2s}{n}=t$ $\frac{2s-xu}{n}=t$
2	$\frac{dz^{2n-1}}{e+fz^n+gz^{2n}}=y$	$\sqrt{\frac{d}{e+fz^n+gz^{2n}}}=x$ $fz^n+gz^{2n}=\xi$	$\sqrt{\frac{d}{g}+\frac{ff-4eg}{4gg}xx}=u$ $\frac{1}{e+\xi}=\Upsilon$	$\frac{d\sigma+2fs-fxu}{2ng}=t$
	Forma sexta, ubi scribitur p. pro $\sqrt{ff+4eg}$.			
1	$\frac{dz^{\frac{1}{2}n-1}}{e+fz^n+gz^{2n}}=y$	$\sqrt{\frac{2dg}{f-p+2gz^n}}=x$ $\sqrt{\frac{2dg}{f+p+2gz^n}}=\xi$	$\sqrt{d+\frac{-f+p}{2g}xx}=u$ $\sqrt{d+\frac{-f-p}{2g}\xi\xi}=\Upsilon$	$\frac{2xu-4s-2\xi\Upsilon+4\sigma}{np}=t$
2	$\frac{dz^{\frac{3}{2}n-1}}{e+fz^n+gz^{2n}}=y$	$\sqrt{\frac{2dez^n}{fz^n-pz^n+2e}}=x$ $\sqrt{\frac{2dez^n}{fz^n+pz^n+2e}}=\xi$	$\sqrt{d+\frac{-f-p}{2e}xx}=u$ $\sqrt{d+\frac{-f-p}{2e}\xi\xi}=\Upsilon$	$\frac{4s-2xu-4\sigma+2\xi\Upsilon}{np}=t$

		Forma septima			
FIG. 5. 6.	1	$\frac{d}{z}\sqrt{e+fz^{n}+gz^{2n}}=y$	$z^{n}=x$ $\frac{1}{z^{n}}=\xi$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$ $\sqrt{g+f\xi+e\xi\xi}=\Upsilon$	$\frac{4dee\xi\Upsilon+2def\Upsilon-2dffu-8dee\sigma+4dfgs}{4neg-nff}=t$
	2	$dz^{n-1}\sqrt{e+fz^{n}+gz^{2n}}=y$	$z^{n}=x$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$	$\frac{d}{n}s=t=\frac{d}{n}$ in αGDB
	3	$dz^{2n-1}\sqrt{e+fz^{n}+gz^{2n}}=y$	$z^{n}=x$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$	$\frac{d}{3ng}u^{3}-\frac{df}{2ng}s=t$
	4	$dz^{3n-1}\sqrt{e+fz^{n}+gz^{2n}}=y$	$z^{n}=x$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$	$\frac{5dgx-5df}{24ngg}u^{3}+\frac{5dff-4deg}{16ngg}s=t$
		Forma octava.			
FIG. 5.	1	$\frac{dz^{n-1}}{\sqrt{e+fz^{n}+gz^{2n}}}=y$	$z^{n}=x$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$	$\frac{8dgs-4dgxu-2dfu}{4neg-nff}=t=\frac{8dg}{4neg-nff}$ in $\alpha GDB\pm\Delta DBA$
	2	$\frac{dz^{2n-1}}{\sqrt{e+fz^{n}+gz^{2n}}}=y$	$z^{n}=x$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$	$\frac{-4dfs+2dfxu+4deu}{4neg-nff}=t$
	3	$\frac{dz^{3n-1}}{\sqrt{e+fz^{n}+gz^{2n}}}=y$	$z^{n}=x$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$	$\frac{\begin{matrix}3dff\\-4deg\end{matrix}s\begin{matrix}-2dff\\+4deg\end{matrix}xu-2defu}{4negg-nffg}=t$
	4	$\frac{dz^{4n-1}}{\sqrt{e+fz^{n}+gz^{2n}}}=y$	$z^{n}=x$	$\sqrt{e+fx+gxx}=u$	$\frac{\begin{matrix}36defg\\-15deff\end{matrix}s\begin{matrix}+8degg\\-2dffg\end{matrix}xxu\begin{matrix}-28defg\\+10deff\end{matrix}xu\begin{matrix}+10deeg\\-16deef\end{matrix}u}{24neg^{3}-6nffg}=t$

	Forma nona.			
1	$\dfrac{dz^{n-1}\sqrt{e+fz^n}}{g+hz^n}=y$	$\sqrt{\dfrac{d}{g+hz^n}}=x$	$\sqrt{\dfrac{df}{h}+\dfrac{eh-fg}{h}xx}=u$	$\dfrac{\begin{array}{l}4fg\\-4eh\end{array}s\begin{array}{l}-2fg\\+2eh\end{array}xu+\dfrac{2dfu}{x}}{nfh}=t$
2	$\dfrac{dz^{2n-1}\sqrt{e+fz^n}}{g+hz^n}=y$	$\sqrt{\dfrac{d}{g+hz^n}}=x$	$\sqrt{\dfrac{df}{h}+\dfrac{eh-fg}{h}xx}=u$	$\dfrac{\begin{array}{l}4egh\\-4fgg\end{array}s\begin{array}{l}-2egh\\+2fgg\end{array}xu+\dfrac{2}{3}dh\dfrac{u^3}{x^3}-2dfg\dfrac{u}{x}}{nfhh}=t$
	Forma decima.			
FIG. 5. 6. 1	$\dfrac{dz^{n-1}}{g+hz^n\ \sqrt{e+fz^n}}=y$	$\sqrt{\dfrac{d}{g+hz^n}}=x$	$\sqrt{\dfrac{df}{h}+\dfrac{eh-fg}{h}xx}=u$	$\dfrac{2xu-4s}{nf}=t=\dfrac{4}{nf}ADGa$
2	$\dfrac{dz^{2n-1}}{g+hz^n\ \sqrt{e+fz^n}}=y$	$\sqrt{\dfrac{d}{g+hz^n}}=x$	$\sqrt{\dfrac{df}{h}+\dfrac{eh-fg}{h}xx}=u$	$\dfrac{2gs-2gxu+\dfrac{2du}{x}}{nfh}=t$
	Forma undecima.			
1	$dz^{-1}\sqrt{\dfrac{e+fz^n}{g+hz^n}}=y$	$\sqrt{g+hz^n}=x$ $\sqrt{h+gz^{-n}}=\xi$	$\sqrt{\dfrac{eh-fg}{h}+\dfrac{f}{h}xx}=u$ $\sqrt{\dfrac{fg-eh}{g}+\dfrac{e}{g}\xi\xi}=\Upsilon$	$\dfrac{dxu^3z^{-n}-4dfs-4de\sigma}{nfg-neh}=t$
2	$dz^{n-1}\sqrt{\dfrac{e+fz^n}{g+hz^n}}=y$	$\sqrt{g+hz^n}=x$	$\sqrt{\dfrac{eh-fg}{h}+\dfrac{f}{h}xx}=u$	$\dfrac{2d}{nh}s=t$
3	$dz^{2n-1}\sqrt{\dfrac{e+fz^n}{g+hz^n}}=y$	$\sqrt{g+hz^n}=x$	$\sqrt{\dfrac{eh-fg}{h}+\dfrac{f}{h}xx}=u$	$\dfrac{dhxu^3\begin{array}{l}-3dfg\\-deh\end{array}s}{2nfhh}=t$

In Tabulis hisce, Series Curvarum cujusque Formæ utrinque in infinitum continuari potest, Scilicet in Tabulâ primâ, in Numeratoribus Arearum Formæ tertiæ & quartæ, Numeri coefficientes initialium Terminorum (2, —4, 16, —96, 768, &c.) generantur multiplicando Numeros —2, —4, —6, —8, &c. in se continuò, & subsequentium Terminorum Coefficientes ex initialibus derivantur multiplicando ipsos gradatim, in Formâ quidem tertiâ, per $-\frac{3}{2}$, $-\frac{5}{4}$, $-\frac{7}{6}$, $-\frac{9}{8}$, $-\frac{11}{10}$, &c., in quartâ verò per $-\frac{1}{2}$, $-\frac{3}{4}$, $-\frac{5}{6}$, $-\frac{7}{8}$, $-\frac{9}{10}$, &c. Et Denominatorum Coefficientes 3, 15, 105, &c. prodeunt multiplicando Numeros 1, 3, 5, 7, 9, &c. in se continuò.

In secundâ verò Tabulâ, Series Curvarum Formæ primæ, secundæ, quintæ, sextæ, nonæ, & decimæ ope solius Divisionis, & Formæ reliquæ ope Propositionis tertiæ, & quartæ, utrinque producuntur in infinitum.

Quin-etiam hæ Series mutando signum numeri n variari solent. Sic enim *ex. gr.* Curva $\frac{d}{z}\sqrt{\overline{e+fz^n}}=y$, evadit $\frac{d}{z^{\frac{1}{2}n+1}}\sqrt{\overline{f+ez^n}}$.

PROPOSITIO XI.

Theor. VIII.

TAB. I. Sit (*Fig.* 8.) $ADIC$ Curva quævis Abscissam habens $AB=z$, & Ordinatam $BD=y$; & sit $AEKC$ Curva alia, cujus Ordinata BE æqualis est prioris Areæ ADB ad Unitatem applicatæ; & $AFLC$ Curva tertia, cujus Ordinata BF æqualis est secundæ Areæ AEB ad Unitatem applicatæ; & $AGMC$ Curva quarta, cujus Ordinata BG æqualis est tertiæ Areæ AFB ad Unitatem applicatæ; & $AHNC$ Curva quinta, cujus Ordinata BH æqualis est quartæ Areæ AGB ad Unitatem applicatæ; & sic deinceps in infinitum. Et sunto A, B, C, D, E, &c. Areæ Curvarum Ordinatas

natas habentium y, zy, z^2y, z^3y, z^4y, & Abſciſſam communem z.

Detur Abſciſſa quævis $AC = t$, ſitque $BC = t - z = x$, & ſunto P, Q, R, S, T Areæ Curvarum Ordinatas habentium x, xy, x^2y, x^3y, x^4y, & Abſciſſam communem x.

Terminentur autem hæ Areæ omnes ad Abſciſſam totam datam AC, nec non ad Ordinatam poſitione datam & infinitè productam CI: Et erit Arearum ſub initio poſitarum prima $ADIC = A = P$; ſecunda $AEKC = tA - B = Q$; tertia $AFLC = \frac{ttA - 2tB + C}{2} = \frac{1}{2}R$; quarta $AGMC = \frac{t^3A - 3ttB + 3tC - D}{6} = \frac{1}{6}S$; quinta $AHNC = \frac{t^4A - 4t^3B + 6ttC - 4tD + E}{24} = \frac{1}{24}T$.

COROLLARIUM.

Unde, ſi Curvæ, quarum Ordinatæ ſunt y, zy, z^2y, z^3y, &c. vel y, xy, x^2y, x^3y, &c. quadrari poſſunt, quadrabuntur etiam Curvæ $ADIC, AEKC, AFLC, AGMC$, &c. Et habebuntur Ordinatæ BE, BF, BG, BH Areis Curvarum proportionales.

SCHOLIUM.

Quantitatum fluentium Fluxiones eſſe primas, ſecundas, tertias, quartas, aliáſque diximus ſupra. Hæ Fluxiones ſunt ut Termini Serierum infinitarum convergentium. Ut ſi z^n ſit Quantitas fluens, & fluendo evadat $\overline{z+o}^n$, deinde reſolvatur in Seriem convergentem $z^n + noz^{n-1} + \frac{nn-n}{2}ooz^{n-2} + \frac{n^3 - 3nn + 2n}{6}o^3z^{n-3} +$ &c., Terminus primus hujus Seriei z^n erit Quantitas illa fluens; ſecundus noz^{n-1} erit ejus Incrementum primum, ſeu Differentia prima, cui naſcenti proportionalis eſt ejus Fluxio

prima; tertius $\frac{nn - n}{2} oo z^{n - 2}$, erit ejus Incrementum ſecundum, ſeu Differentia ſecunda, cui naſcenti proportionalis eſt ejus Fluxio ſecunda; quartus $\frac{n^3 - 3nn + 2n}{6} o^3 z^{n - 3}$, erit ejus Incrementum tertium, ſeu Differentia tertia, cui naſcenti Fluxio tertia proportionalis eſt, & ſic deinceps in infinitum.

Exponi autem poſſunt hæ Fluxiones per Curvarum Ordinatas BD, BE, BF, BG, BH, *&c.* ut, ſi Ordinata BE, $(= \frac{ADB}{1})$ ſit Quantitas fluens, erit ejus Fluxio prima ut Ordinata BD. Si BF $(= \frac{AEB}{1})$ ſit Quantitas fluens, erit ejus Fluxio prima ut Ordinata BE, & Fluxio ſecunda ut Ordinata BD. Si BH $(= \frac{AGB}{1})$ ſit Quantitas fluens, erunt ejus Fluxiones, prima, ſecunda, tertia, & quarta, ut Ordinatæ BG, BF, BE, BD, reſpectivè.

Et hinc in Æquationibus, quæ Quantitates tantùm duas incognitas involvunt, quarum una eſt Quantitas uniformiter fluens, & altera eſt Fluxio quælibet Quantitatis alterius fluentis, inveniri poteſt fluens illa altera per Quadraturam Curvarum. Exponatur enim Fluxio ejus per Ordinatam BD, & ſi hæc ſit Fluxio prima, quæratur Area $ADB = BE \times 1$; ſi Fluxio ſecunda, quæratur Area $AEB = BF \times 1$; ſi Fluxio tertia, quæratur Area $AFB = BG \times 1$, *&c.* Et Area inventa erit Exponens Fluentis quæſitæ.

Sed & in Æquationibus, quæ Fluentem & ejus Fluxionem primam ſine alterâ Fluente, vel duas ejuſdem Fluentis Fluxiones, primam & ſecundam, vel ſecundam & tertiam, vel tertiam & quartam, *&c.* ſine alterutrâ Fluente involvunt, inveniri poſſunt Fluentes per Quadraturam Curvarum. Sit Æquatio $aa\ddot{u} = au + uu$, exiſtente $u = BE$, $\dot{u} = BD$, $z = AB$, & $\dot{z} = 1$, & Æquatio illa, complendo Dimenſiones Fluxionum, evadit $aa\ddot{u} = au\dot{z} + uu\dot{z}$, ſeu $\frac{aa\ddot{u}}{au + uu} = \dot{z}$. Jam fluat u uniformiter,

&

& sit ejus fluxio $\dot{u} = 1$, & erit $\frac{aa}{au + uu} = \dot{z}$; &, quadrando Curvam cujus Ordinata est $\frac{aa}{au + uu}$ & Abscissa u, habebitur Fluens $\dot{z}$. Adhuc sit Æquatio $aa\ddot{u} = a\dot{u} + \dot{u}\dot{u}$, existente $u = BF$, $\dot{u} = BE$, $\ddot{u} = BD$, & $z = AB$; &, per Relationem inter $\ddot{u}$ & $\dot{u}$, seu BD, & BE, invenietur Relatio inter AB, & BE ut in Exemplo superiore. Deinde, per hanc Relationem, invenietur Relatio inter AB, & BF, quadrando Curvam AEB.

Æquationes, quæ tres incognitas Quantitates involvunt, aliquando reduci possunt ad Æquationes, quæ duas tantùm involvunt, & in his Casibus Fluentes invenientur ex Fluxionibus, ut suprà.

Sit Æquatio $a - bx^{m} = cxy^{n}\dot{y} + dy^{2n}\dot{y}\dot{y}$. Ponatur $y^{n}\dot{y} = \dot{u}$, & erit $a - bx^{m} = cx\dot{u} + d\dot{u}\dot{u}$: hæc Æquatio, quadrando Curvam cujus Abscissa est x & Ordinata $\dot{u}$, dat Aream u, & Æquatio altera $y^{n}\dot{y} = \dot{u}$, regrediendo ad Fluentes, dat $\frac{1}{n+1}y^{n+1} = u$. Unde habetur Fluens y.

Quin etiam in Æquationibus, quæ tres incognitas involvunt, & ad Æquationes, quæ duas tantùm involvunt, reduci non possunt, Fluentes quandoque prodeunt per Quadraturam Curvarum.

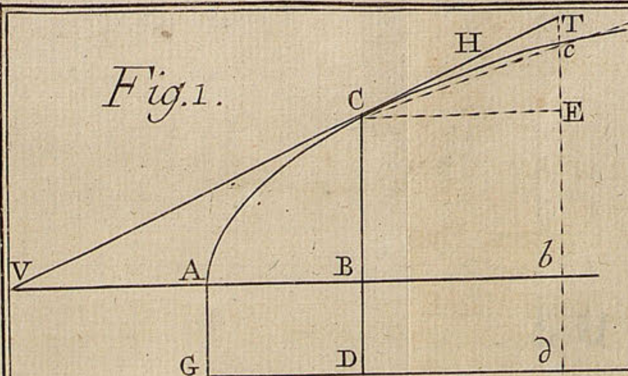
Sit Æquatio $\overline{ax^{m} + bx^{n}}|^{p} = rex^{r-1}y^{s} + sex^{r}\dot{y}y^{s-1} - f\dot{y}y^{t}$, existente $\dot{x} = 1$. Et pars posterior $rex^{r-1}y^{s} + sex^{r}\dot{y}y^{s-1} - f\dot{y}y^{t}$, regrediendo ad Fluentes, fit $ex^{r}y^{s} - \frac{f}{t+1}y^{t+1}$, quæ proinde est ut Area Curvæ, cujus Abscissa est x & Ordinata $\overline{ax^{m} + bx^{r}}|^{p}$, & inde datur Fluens y.

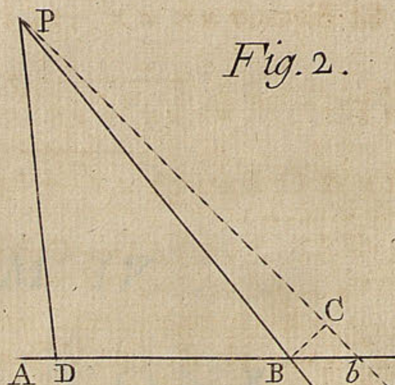
Sit Æquatio $\dot{x} \times \overline{ax^m + bx^n}|^p = \frac{\dot{y} y^{n-1}}{\sqrt{e + fy^n}}$. Et Fluens, cujus Fluxio est $\dot{x} \times \overline{ax^m + bx^n}|^p$ erit ut Area Curvæ, cujus Abſciſſa eſt x & Ordinata eſt $\overline{ax^m + bx^n}|^p$. Item, Fluens, cujus Fluxio eſt $\frac{\dot{y} y^{n-1}}{\sqrt{e + fy^n}}$ erit ut Area Curvæ, cujus Abſciſſa eſt y & Ordinata $\frac{\dot{y} y^{n-1}}{\sqrt{e + fy^n}}$, id eſt, (per Caſum primum Formæ quartæ Tabulæ I.) ut Area $\frac{2d}{nf}\sqrt{e + fy^n}$. Pone ergo $\frac{2d}{nf}\sqrt{e + fy^n}$ æqualem Areæ Curvæ, cujus Abciſſa eſt x & Ordinata $\overline{ax^m + bx^n}|^p$, & habebitur Fluens y.

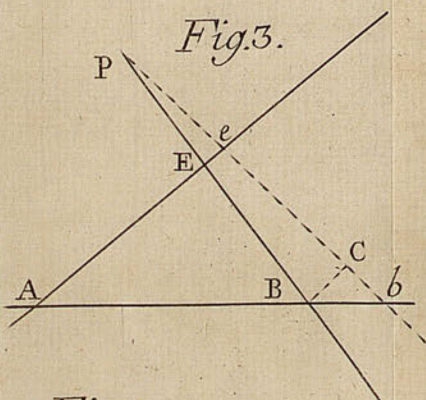
Et nota, quod Fluens omnis, quæ ex Fluxione primâ colligitur, augeri poteſt vel minui Quantitate quàvis non Fluente. Quæ ex Fluxione ſecundâ colligitur, augeri poteſt vel minui Quantitate quâvis, cujus Fluxio ſecunda nulla eſt. Quæ ex Fluxione tertiâ colligitur, augeri poteſt vel minui Quantitate quâvis, cujus Fluxio tertia nulla eſt; & ſic deinceps in infinitum.

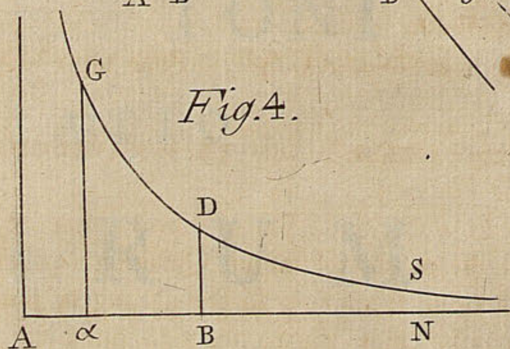
Poſtquàm verò Fluentes ex Fluxionibus collectæ ſunt, ſi de veritate concluſionis dubitatur, Fluxiones Fluentium inventarum viciſſim colligendæ ſunt & cum Fluxionibus ſub initio propoſitis comparandæ. Nam, ſi prodeunt æquales, concluſio rectè ſe habet: ſin minus, corrigendæ ſunt Fluentes ſic, ut earum Fluxiones Fluxionibus ſub initio propoſitis æquentur. Nam, & Fluens pro lubitu aſſumi poteſt, & aſſumptio corrigi, ponendo Fluxionem Fluentis aſſumptæ æqualem Fluxioni propoſitæ, & Terminos homologos inter ſe comparando.

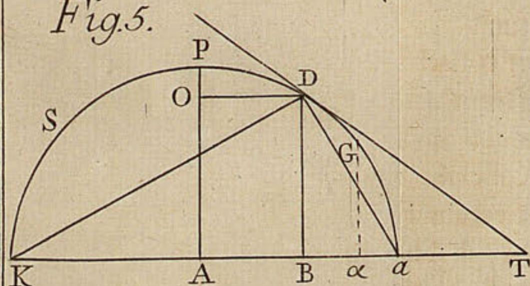
Et his principiis via ad majora ſternitur.

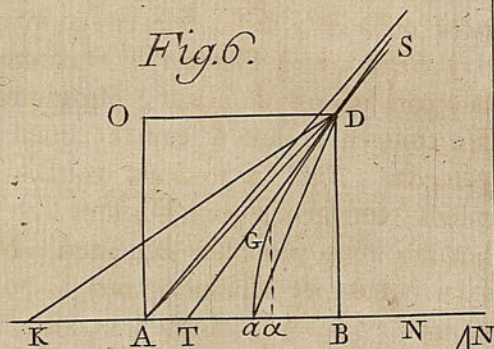

Fig. 1.
T
K
H
c
C
E
V
A
B
b
G
D
∂

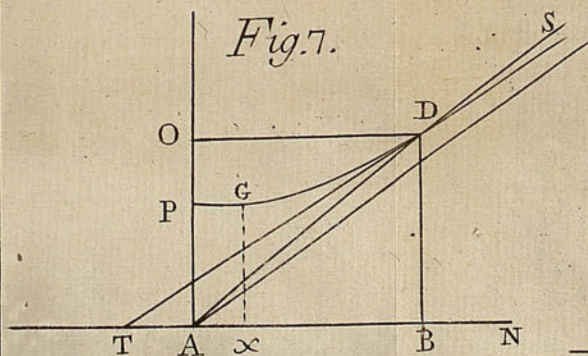

P
Fig. 2.
C
A
D
B
b

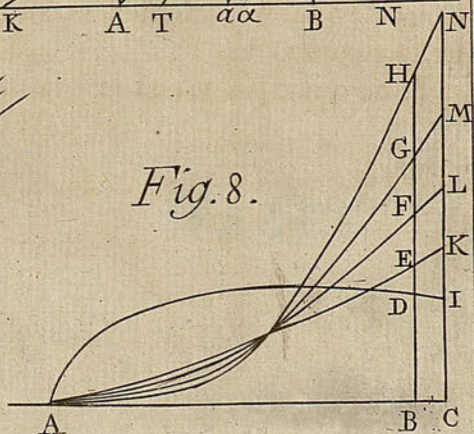

Fig. 3.
P
e
E
C
A
B
b

G
Fig. 4.
D
S
A
α
B
N

Fig. 5.
P
O
D
S
G
K
A
B
α
a
T

Fig. 6.
S
O
D
G
K
A
T
a
α
B
N

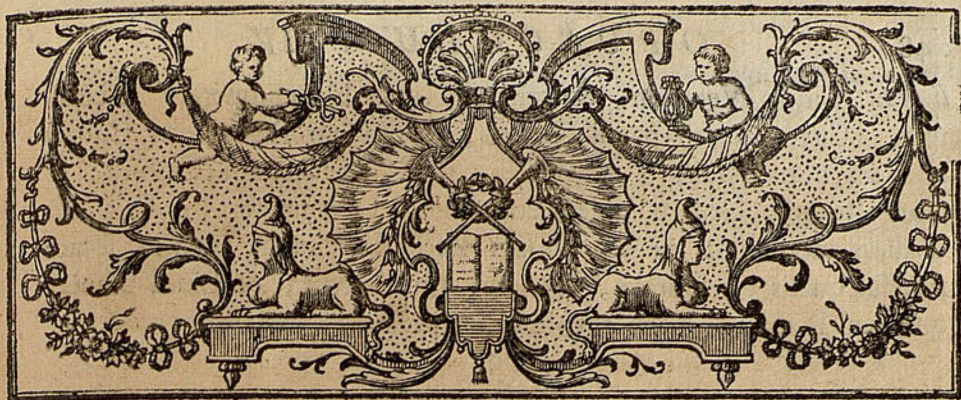

Fig. 7.
S
D
O
P
G
T
A
x
B
N

N
H
M
G
Fig. 8.
L
F
E
K
D
I
A
B
C

OPUSCULUM IV.

ISAACI NEWTONI
ENUMERATIO
LINEARUM
TERTII ORDINIS

Edita LONDINI 1706.

ISAACI NEWTONI ENUMERATIO LINEARUM TERTII ORDINIS.

I.

Linearum Ordines.

INEÆ Geometricæ ſecundùm numerum Dimenſionum Æquationis, quâ Relatio inter Ordinatas & Abſciſſas definitur, vel (quod perinde eſt) ſecundùm numerum Punctorum, in quibus à Lineâ recta ſecari poſſunt, optimè diſtinguntur in ordines. Quâ ratione Linea primi Ordinis erit Recta ſola; eæ ſecundi ſive quadratici Ordinis erunt Sectiones conicæ & Circulus; & eæ tertii ſive cubici Ordinis Parabola cubica, Parabola *Nei-*

liana,

liana, Cissois Veterum, & reliquæ, quas hic enumerare suscepimus. Curva autem primi Generis, (siquidem Recta inter Curvas non est numeranda,) eadem est cum Lineâ secundi Ordinis; & Curva secundi Generis eadem cum Lineâ Ordinis tertii. Et Linea Ordinis infinitesimi ea est, quam Recta in Punctis infinitis secare potest, qualis est Spiralis, Cyclois, Quadratrix, & Linea omnis, quæ per Radii vel Rotæ revolutiones infinitas generatur.

II.

Proprietates Sectionum conicarum competunt Curvis superiorum Generum.

Sectionum conicarum proprietates præcipuæ à Geometris passim traduntur. Et consimiles sunt proprietates Curvarum secundi Generis, & reliquarum, ut ex sequenti proprietatum præcipuarum enumeratione constabit.

1. *De Curvarum secundi Generis Ordinatis, Diametris, Verticibus, Centris, Axibus.*

Si Rectæ plures parallelæ, & ad conicam Sectionem utrinque terminatæ ducantur, Recta duas earum bisecans bisecabit alias omnes, ideòque dicitur *Diameter* Figuræ; & Rectæ bisectæ dicuntur *Ordinatim applicatæ* ad Diametrum; & concursus omnium Diametrorum est *Centrum* Figuræ; & intersectio Curvæ & Diametri *Vertex* nominatur; & Diameter illa *Axis* est, cui Ordinatim applicatæ insistunt ad Angulos rectos. Et ad eundem modum in Curvis secundi Generis, si Rectæ duæ quævis parallelæ ducantur occurrentes Curvæ in tribus Punctis: Recta, quæ ita secat has parallelas, ut summa duarum partium ex uno secantis Latere ad Curvam terminatarum æquetur parti tertiæ ex altero Latere ad Curvam terminatæ, eodem modo secabit omnes alias his parallelas, Curvæque in tribus Punctis occurrentes Rectas, hoc est, ita ut summa partium duarum ex uno ipsius Latere semper æquetur parti tertiæ ex altero Latere. Has itaque tres partes, quæ hinc inde æquantur, *Ordinatim applicatas*;

applicatas; & Rectam secantem, cui Ordinatim applicantur, *Diametrum*; & intersectionem Diametri, & Curvæ, *Verticem*; & concursum duarum Diametrorum *Centrum* nominare licet. Diameter autem ad Ordinatas rectangula, si modò aliqua sit, etiam *Axis* dici potest; & ubi omnes Diametri in eodem Puncto concurrunt, istud erit *Centrum generale*.

2. *De Asymptotis, & earum proprietatibus.*

Hyperbola primi generis duas *Asymptotos*, ea secundi tres, ea tertii quatuor, & non plures habere potest, & sic in reliquis. Et quemadmodum partes Lineæ cujusvis rectæ inter Hyperbolam conicam & duas ejus Asymptotos sunt hinc inde æquales: sic, in Hyperbolis secundi Generis, si ducatur Recta quævis secans tàm Curvam, quàm tres ejus Asymptotos in tribus Punctis, summa duarum partium istius Rectæ, quæ à duobus quibusvis Asymptotis in eandem plagam ad duo Puncta Curvæ extenduntur, æqualis erit parti tertiæ, quæ à tertiâ Asymptoto in plagam contrariam ad tertium Curvæ Punctum extenditur.

3. *De Lateribus rectis & transversis.*

Et, quemadmodum in conicis Sectionibus non Parabolicis Quadratum Ordinatim applicatæ, hoc est, Rectangulum Ordinatarum, quæ ad contrarias partes Diametri ducuntur, est ad Rectangulum partium Diametri, quæ ad Vertices Ellipseos, vel Hyperbolæ terminantur, ut data quædam Linea, quæ dicitur *Latus rectum*, ad partem Diametri, quæ inter Vertices jacet & dicitur *Latus transversum*: sic in Curvis non Parabolicis secundi Generis Parallelepipedum sub tribus Ordinatim applicatis est ad Parallelepipedum sub partibus Diametri ad Ordinatas & tres Vertices Figuræ abscissis, in Ratione quadam datâ: in quâ Ratione si sumantur tres Rectæ ad tres partes Diametri inter Vertices Figuræ sitas, singulæ ad singulas, tunc illæ tres Rectæ dici possunt *Latera recta* Figuræ; & illæ partes Diametri inter Vertices *Latera transversa*. Et, sicut in Parabolâ conicâ, quæ ad unam & eandem Diametrum unicum tantùm

habet Verticem, Rectangulum sub Ordinatis æquatur Rectangulo sub parte Diametri, quæ ad Ordinatas, & Verticem abscinditur & Rectâ quadam datâ, quæ *Latus rectum* dicitur: sic in Curvis secundi Generis, quæ non-nisi duos habent Vertices ad eandem Diametrum, Parallelepipedum sub Ordinatis tribus æquatur Parallelepipedo sub duabus partibus Diametri ad Ordinatas & Vertices illos duos abscissis, & Rectâ quâdam datâ, quæ proinde *Latus rectum* dici potest.

4. *De Ratione contentorum sub Parallelarum segmentis.*

Denique, sicut in conicis Sectionibus, ubi duæ parallelæ, ad Curvam utrinque terminatæ, secantur à duabus parallelis ad Curvam utrinque terminatis, prima à tertiâ, & secunda â quartâ, Rectangulum partium primæ est ad Rectangulum partium tertiæ, ut Rectangulum partium secundæ ad Rectangulum partium quartæ: sic, ubi quatuor tales Rectæ occurrunt Curvæ secundi Generis, singulæ in tribus Punctis, Parallelepipedum partium primæ Rectæ erit ad Parallelepipedum partium tertiæ, ut Parallelepipedum partium secundæ ad Parallelepipedum partium quartæ.

5. *De Cruribus Hyperbolicis, & Parabolicis, & eorum plagis.*

Curvarum secundi, & superiorum Generum, æquè atque primi, crura omnia in infinitum progredientia, vel *Hyperbolici* sunt generis, vel *Parabolici*. Crus *Hyperbolicum* voco, quod ad Asymptoton aliquam in infinitum appropinquat; *Parabolicum* quod Asymptoto destituitur. Hæc crura ex Tangentibus optimè dignoscuntur. Nam, si Punctum contactûs in infinitum abeat, Tangens cruris Hyperbolici cum Asymptoto coincidet, & Tangens cruris Parabolici in infinitum recedet, evanescet, & nullibi reperietur. Invenitur igitur Asymptotos cruris cujusvis quærendo Tangentem cruris illius ad Punctum infinitè distans. Plaga autem cruris infiniti invenitur quærendo positionem Rectæ cujusvis, quæ Tangenti parallela est, ubi Punctum contactûs in infinitum abit. Nam hæc Recta in eandem plagam cum crure infinito dirigitur.

III. Re-

III.

Reductio Curvarum omnium Generis secundi ad Æquationum casus quatuor.

Lineæ omnes Ordinis primi, tertii, quinti, septimi, & imparis cujusque, duo habent, ad minimum, crura in infinitum versus plagas oppositas progredientia. Et Lineæ omnes tertii Ordinis duo habent ejusmodi crura in plagas oppositas progredientia, in quas nulla alia earum crura infinita (præterquam in Parabolâ *Cartesianâ*) tendunt.

CAS. I.

Si crura illa sint Hyperbolici Generis, sit (*Fig.* 1.) GAS eorum Asymptotos, & huic parallela agatur Recta quævis CBc ad Curvam utrinque, (si fieri potest,) terminata, eadémque bisecetur in Puncto X, & locus Puncti illius X erit Hyperbola conica, (puta X Φ,) cujus una Asymptotos est AG. Sit ejus altera Asymptotos AB, & Æquatio, quâ Relatio inter Ordinatam BC, & Abscissam AB definitur, si AB dicatur x, & BC y, semper induet hanc formam $xyy + ey = ax^3 + bxx + cx + d$. Ubi Termini, e, a, b, c, d, designant Quantitates datas signis suis $+$, & $-$ affectas, quarum quælibet deesse possunt, modò ex earum defectu Figura in Sectionem conicam non vertatur. Potest autem Hyperbola illa conica cum Asymptotis suis coincidere, id est Punctum X in Rectâ AB locari: & tunc Terminus $+ ey$ deest. TAB. I.

CAS. II.

At si (*Fig.* 2.) Recta illa CBc non potest utrinque ad Curvam terminari, sed Curvæ in unico tantùm Puncto occurrit: age quamvis Positione datam Rectam AB Asymptoto AS occurrentem in A, ut & aliam quamvis BC Asymptoto illi parallelam, Curvæque occurrentem in Puncto C, & Æquatio, quâ Relatio inter Ordinatam BC & Abscissam AB definitur, semper induet hanc formam, TAB. I.

$$xy = ax^3 + bx^2 + cx + d.$$

CAS. III.

Quòd si crura illa opposita Parabolici sint Generis, Recta (*Fig.* 3.) CBc ad Curvam utrinque, si fieri potest, terminata in plagam crurum ducatur, & bisecetur in B, & locus Puncti B erit Linea recta. Sit ista AB, terminata ad datum quodvis Punctum A, & Æquatio, quâ Relatio inter Ordinatam BC & Abscissam AB definitur, semper induet hanc formam,

$$yy = ax^3 + bx^2 + cx + d.$$

CAS. IV.

TAB. I. At verò si (*Fig.* 4.) Recta illa CBc in unico tantùm Puncto occurrat Curvæ, ideóque ad Curvam utrinque terminari non possit; sit Punctum illud C, & incidat Recta illa ad Punctum B in Rectam quamvis aliam, Positione datam, & ad datum quodvis Punctum A terminatam, AB: & Æquatio, quâ Relatio inter Ordinatam BC & Abscissam AC definitur, semper induet hanc formam,

$$y = ax^3 + bx^2 + cx + d.$$

Nomina formarum.

Enumerando Curvas horum Casuum, Hyperbolam vocabimus, *Inscriptam*, quæ tota jacet in Asymptotôn Angulo ad-instar Hyperbolæ conicæ; *Circumscriptam*, quæ Asymptotos, secat, & partes Abscissas in sinu suo amplectitur; *Ambigenam*, quæ uno crure infinito inscribitur & altero circumscribitur; *Convergentem*, cujus crura concavitate suâ se invicem respiciunt, & in plagam eandem diriguntur; *Divergentem*, cujus crura convexitate suâ se invicem respiciunt & in plagas contrarias diriguntur; *Cruribus Contrariis præditam*, cujus crura in partes contrarias convexa sunt, & in plagas contrarias infinita; *Conchoidalem*, quæ Vertice concavo & cruribus divergentibus ad Asymptoton applicatur; *Anguineam*, quæ Flexibus contrariis Asymptoton secat, & utrinque in crura contraria producitur; *Cruciformem*, quæ conjugatam decussat; *Nodatam*, quæ

quæ ſeipſam decuſſat in orbem redeundo; *Cuſpidatam*, cujus partes duæ in Angulo contactûs concurrunt & ibi terminantur; *Punctatam*, quæ conjugatam habet Ovalem infinitè parvam, id eſt, Punctum; & *Puram*, quæ, per impoſſibilitatem duarum Radicum, Ovali, Nodo, Cuſpide & Puncto conjugato privatur. Eodem ſenſu Parabolam quoque *convergentem*, *divergentem*, *cruribus contrariis præditam*, *cruciformem*, *nodatam*, *cuſpidatam*, *punctatam & puram* nominabimus.

In Caſu primo ſi Terminus ax^3 affirmativus eſt, Figura erit (*Fig.* 5.) Hyperbola triplex cum ſex cruribus Hyperbolicis, quæ juxta tres Aſymptotos, quarum nullæ ſunt parallelæ, in infinitum progrediuntur, binæ juxta unamquamque in plagas contrarias. Et hæ Aſymptoti, ſi Terminus bx^2 non deeſt, ſe mutuò ſecabunt in tribus Punctis Triangulum (D d δ) inter ſe continentes, ſin terminus bx^2 deeſt, convergent omnes ad idem Punctum. In priori Caſu cape $AD = \frac{-b}{2a}$, & $Ad = A\delta = \frac{b}{2\sqrt{a}}$, ac junge Dd, Dδ, & erunt Ad, Dd, Dδ tres Aſymptoti. In poſteriori (*Fig.* 6.) duc Ordinatam quamvis BC, Ordinatæ principali AG parallelam, & in eâ utrinque productâ cape hinc inde BF, & Bf ſibi mutuò æquales, & in eâ Ratione ad AB, quam habet $\sqrt{a}$ ad 1, jungéque AF, Af; & erunt AG, AF, Af tres Aſymptoti. Hanc Hyperbolam vocamus *Redundantem*, quia numero crurum Hyperbolicorum Sectiones Conicas ſuperat. TAB. I.

In Hyperbolâ omni redundante, ſi neque Terminus ey deſit, neque ſit $bb - 4ac$ æquale $+ ae\sqrt{a}$, Curva nullam habebit Diametrum; ſin eorum alterutrum accidit, Curva habebit unicam Diametrum, & tres ſi utrumque. Diameter autem ſemper tranſit per interſectionem duarum Aſymptotôn, & biſecat Rectas omnes, quæ ad Aſymptotos illas utrinque terminantur & parallelæ ſunt Aſymptoto tertiæ. Eſtque Abſciſſa AB Diameter Figuræ quoties Terminus ey deeſt. *Diametrum* verò abſolutè dictam hìc & in ſequentibus in vulgari ſignificatu uſurpo, nempe pro Abſciſſâ, quæ paſſim habet Ordinatas binas æquales ad idem Punctum hinc inde inſiſtentes.

I V.

Enumeratio Curvarum.

1. *De Hyperbolis novem redundantibus, quæ Diametro destituuntur, & tres habent Asymptotos Triangulum capientes.*

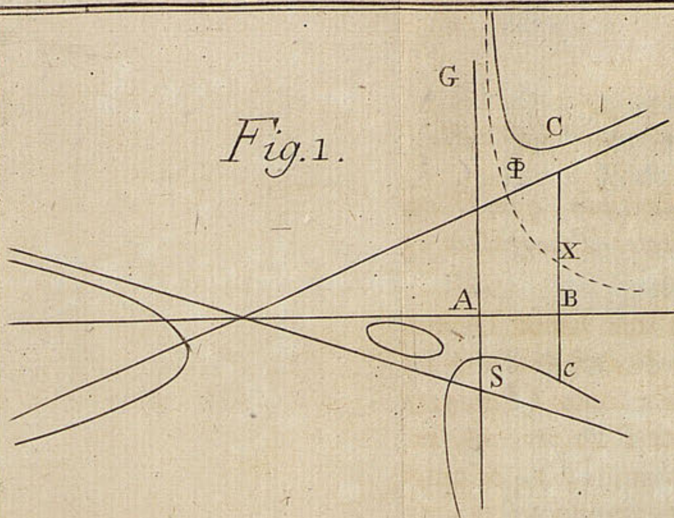
Si Hyperbola redundans nullam habet Diametrum, quærantur Æquationis hujus $ax^4 + bx^3 + cx^2 + dx + \frac{1}{4}ee = 0$ Radices
TAB. I. quatuor seu valores ipsius x. Eæ sunto (*Fig.* 5. *&c.*) AP, Aϖ,
& seq. Aπ, Ap. Erigantur Ordinatæ PT, ϖτ, π7, pt, & hæ tangent Curvam in Punctis totidem T, τ, 7, t, & tangendo dabunt Limites Curvæ, per quos Species ejus innotescet.

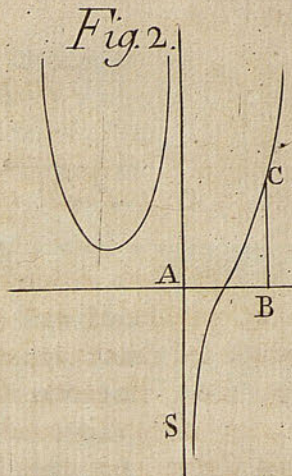
TAB. I. & II. Nam, si Radices omnes AP, Aϖ, Ap, (*Fig.* 5. 7.) sunt reales, ejusdem signi, & inæquales, Curva constat ex tribus Hyperbolis, (inscriptâ, circumscriptâ, & ambigenâ) cum *Ovali.* Hyperbolarum una jacet versùs D, altera versus d, tertia versùs δ, & Ovalis semper jacet intra Triangulum D d δ, atque etiam inter medios Limites 7 & τ, in quibus utique tangitur ab Ordinatis π7 & ϖτ. Et hæc est *Species prima.*

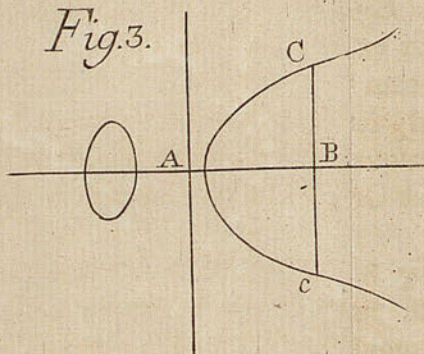
TAB. II. Si è Radicibus duæ maximæ Aπ, A*p*, (*Fig.* 8.) vel duæ minimæ AP, Aϖ (*Fig.* 9.) æquantur inter se, & ejusdem sunt signi cum alteris duobus, Ovalis & Hyperbola circumscripta sibi invicem junguntur, coeuntibus earum Punctis contactûs 7, & t, vel T, & τ, & crura Hyperbolæ sese decussando in Ovalem continuantur, Figuram *Nodatam* efficientia. Quæ *Species* est *secunda.*

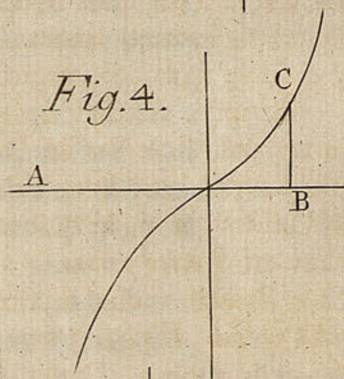
Si è Radicibus tres maximæ A*p*, Aπ, Aϖ, (*Fig.* 10.,) vel tres minimæ Aπ, Aϖ, AP (*Fig.* 11.) æquentur inter se, Nodus in *Cuspidem* acutissimum convertetur. Nam, crura duo Hyperbolæ circumscriptæ ibi in Angulo contactûs concurrent, & non ultra producentur. Et hæc est *Species tertia.*

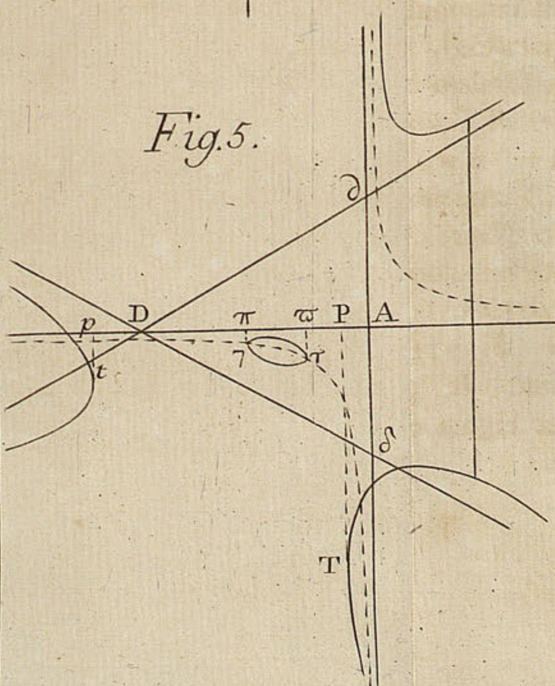
Si è Radicibus duæ mediæ Aϖ & Aπ (*Fig.* 12.,) æquentur inter se, Puncta contactûs τ, & 7 coincidunt, & propterea Ovalis interjecta in Punctum evanuit, & constat Figura ex tribus Hyperbolis

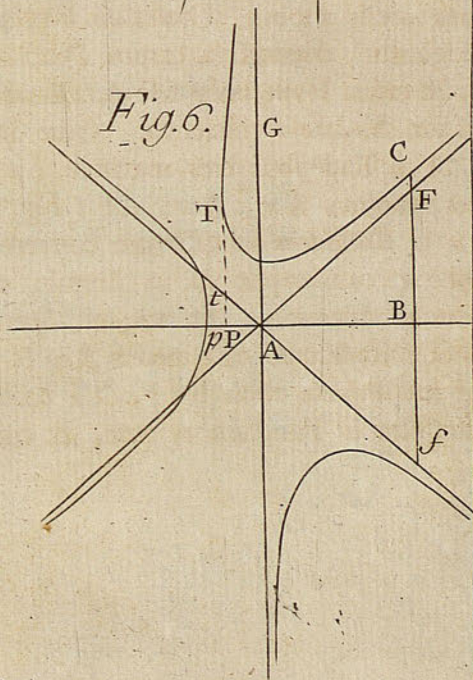

Fig. 1.
G
C
Φ
X
A
B
S
c

Fig. 2.
C
A
B
S

Fig. 3.
C
A
B
c

Fig. 4.
C
A
B

Fig. 5.
∂
p
D
π
ϖ
P
A
t
γ
τ
δ
T

Fig. 6.
G
C
T
F
t
B
pP
A
f

bolis, inscriptâ, circumscriptâ, & ambigenâ cum *Puncto* conjugato. Quæ est *Species quarta*.

Si duæ ex Radicibus sunt impossibiles & reliquæ duæ inæquales, & ejusdem signi (nam signa contraria habere nequeunt,) *Puræ* habebuntur Hyperbolæ tres sine Ovali, vel Nodo, vel Cuspide, vel Puncto conjugato, & hæ Hyperbolæ, vel ad latera Trianguli ab Asymptotis comprehensi, vel ad Angulos ejus jacebunt; & perinde *Speciem*, vel *quintam* (*Fig.* 12. 13.), vel *sextam* (*Fig.* 14. 15.) constituent. TAB. II.

Si è Radicibus duæ sunt æquales, & alteræ duæ, vel impossibiles sunt (*Fig.* 16. 18.), vel reales (*Fig.* 17. 19.) cum signis, quæ à signis æqualium Radicum diversa sunt, Figura *Cruciformis* habebitur, nempe duæ ex Hyperbolis se invicem decussabunt, idque, vel ad Verticem Trianguli ab Asymptotis comprehensi (*Fig.* 18. 19.), vel ad ejus Basem (*Fig.* 16. 17.) Quæ duæ *Species* sunt *septima* & *octava*. TAB. III. TAB. IV.

Si denique Radices omnes sunt impossibiles (*Fig.* 20.), vel si omnes sunt reales, & inæquales (*Fig.* 21.), & earum duæ sunt affirmativæ, & alteræ duæ negativæ, tunc duæ habebuntur Hyperbolæ ad Angulos oppositos duarum Asymptotôn cum Hyperbolâ *Anguineâ* circa Asymptoton tertiam. Quæ *Species* est *nona*.

Et hi sunt omnes Radicum casus possibiles. Nam, si duæ Radices sunt æquales inter se, & aliæ duæ sunt etiam inter se æquales, Figura evadet Sectio conica cum Lineâ rectâ.

2. *De Hyperbolis duodecim redundantibus unicam tantùm Diametrum habentibus.*

Si Hyperbola redundans habet unicam tantùm Diametrum, sit ejus Diameter Abscissa AB, & Æquationis hujus $ax^3 + bx^2 + cx + d = 0$ quære tres Radices seu valores x.

Si Radices illæ sunt omnes reales, & ejusdem signi, Figura constabit ex *Ovali* intra Triangulum D d δ (*Fig.* 22.) jacente, & tribus Hyperbolis ad Angulos ejus, nempe Circumscriptâ ad Angulum D, & TAB. IV.

D, & Inscriptis duabus ad Angulos d, & δ. Et hæc est *Species decima*.

Si Radices duæ majores sunt æquales, & tertia ejusdem signi, crura Hyperbolæ jacentis versùs D (*Fig.* 23.) sese decussabunt in formâ *Nodi* propter contactum Ovalis. Quæ *Species* est *undecima*.

TAB. VI. Si tres Radices sunt æquales, Hyperbola ista fit *Cuspidata* sine Ovali (*Fig.* 24.) Quæ *Species* est *duodecima*.

TAB. V. Si Radices duæ minores sunt æquales, & tertia ejusdem signi, Ovalis in *Punctum* evanuit, (*Fig.* 25.) Quæ *Species* est *decima tertia*.

In Speciebus quatuor novissimis Hyperbola, quæ jacet versùs D, Asymptotos in sinu suo amplectitur, reliquæ duæ in sinu Asyptotôn jacent.

Si duæ ex Radicibus sunt impossibiles, habebuntur tres Hyperbolæ *Puræ*, sine Ovali, Decussatione, vel Cuspide. Et hujus Casûs *Species* sunt quatuor: nempe *decima quarta*, si Hyperbola Circumscripta jacet versùs D, (*Fig.* 25.) & *decima quinta*, si Hyperbola Inscripta jacet versùs D, (*Fig.* 26.) & *decima sexta*, si Hyperbola Circumscripta jacet sub Basi dδ Trianguli Ddδ, (*Fig.* 27.) & *decima septima*, (*Fig.* 28.), si Hyperbola Inscripta jacet sub eâdem Basi.

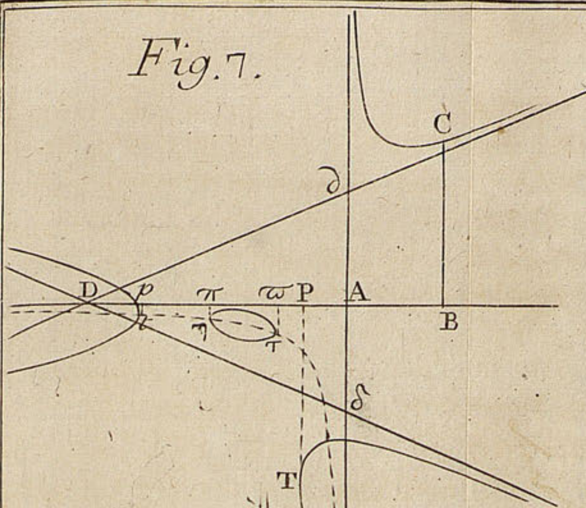
Si duæ Radices sunt æquales, & tertia signi diversi, Figura erit *Cruciformis*. Nempe, duæ ex tribus Hyperbolis se invicem decussabunt; ídque, vel ad Verticem Trianguli ab Asymptotis comprehensi, (*Fig.* 29.), vel ad ejus Basem, (*Fig.* 30.) Quæ duæ *Species* sunt *decima octava*, & *decima nona*.

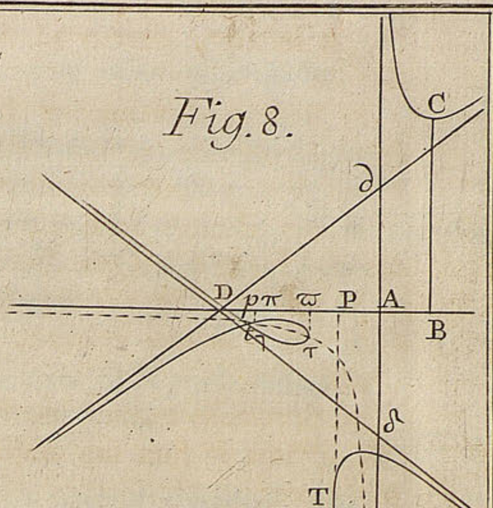
Si duæ Radices sunt inæquales, & ejusdem signi, & tertia est signi diversi, duæ habebuntur Hyperbolæ in oppositis Angulis duarum Asymptotôn cum *Conchoidali* intermediâ. *Conchoidalis* autem, vel jacebit ad easdem partes Asymptoti suæ cum Triangulo ab Asymptotis constituto, (*Fig.* 31.) vel ad partes contrarias; (*Fig.* 32.)

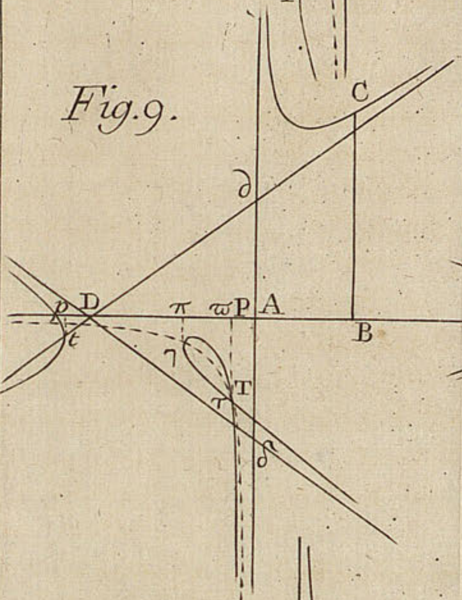
TAB. VI. Et hi duo Casus constituunt *Speciem vigesimam*, & *vigesimam primam*.

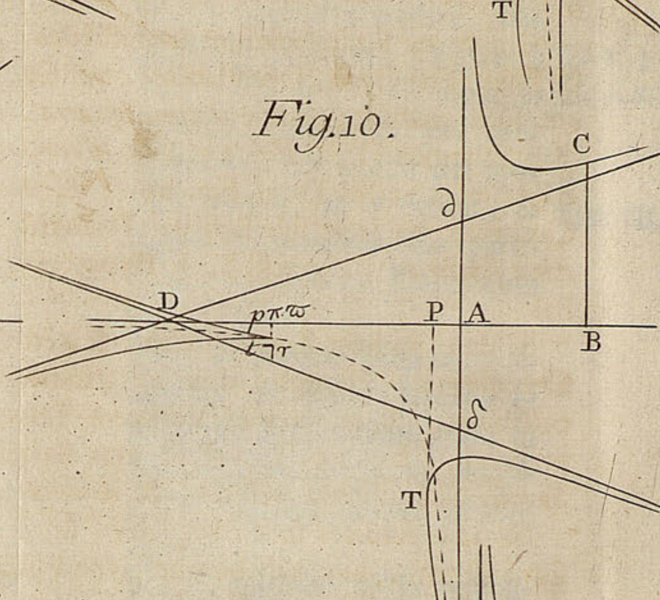
3 *De*

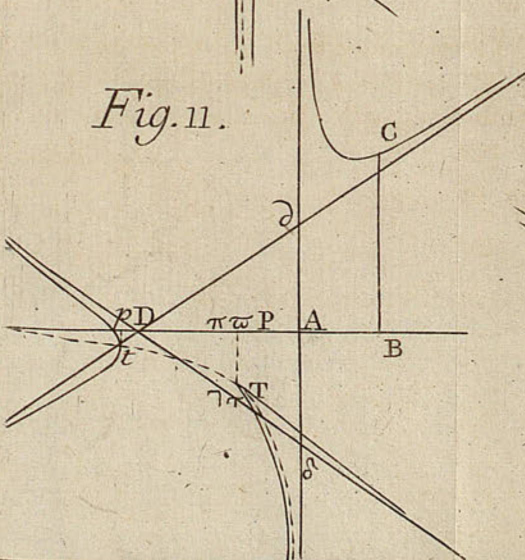
Opusc. IV. Tab. II _ *pag.* 256. *Tom. I.*

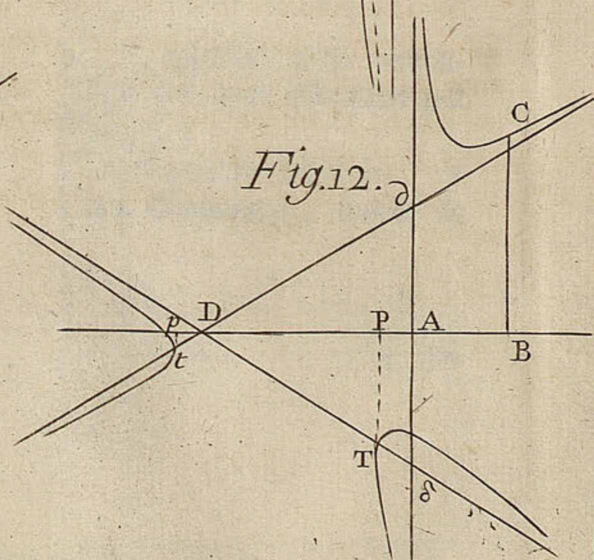

3 *De Hyperbolis duabus redundantibus cum tribus Diametris.*

Hyperbola redundans, quæ habet tres Diametros, constat ex tribus Hyperbolis in sinubus Asymptotôn jacentibus; idque, vel ad Angulos Trianguli ab Asymptotis comprehensi, (*Fig.* 33.), vel ad ejus Latera, (*Fig.* 34.). Casus prior dat *Speciem vigesimam secundam*, & posterior *Speciem vigesimam tertiam*. TAB. VI.

4. *De Hyperbolis novem redundantibus cum Asymptotis tribus ad commune Punctum convergentibus.*

Si tres Asymptoti in Puncto communi se mutuò decussant, vertuntur Species quinta, & sexta in *vigesimam quartam*; (*Fig.* 6.) TAB. I. septima, & octava in *vigesimam quintam*, (*Fig.* 35.) & nona in TAB. VI. *vigesimam sextam*, (*Fig.* 36.) ubi Anguinea non transit per concursum Asymptotôn; & in *vigesimam septimam*, ubi transit per concursum illum, (*Fig.* 37.), quo Casu Termini *b*, ac *d* desunt, & TAB. VII. concursus Asymptotôn est Centrum Figuræ ab omnibus ejus partibus oppositis æqualiter distans. Et hæ quatuor Species Diametrum non habent.

Vertuntur etiam *Species* decima quarta, ac decima sexta in *vigesimam octavam*; (*Fig.* 38.) decima quinta, ac decima septima in *vigesimam nonam*; (*Fig.* 39.) decima octava, & decima nona in *tricesimam*; (*Fig.* 40.) & vigesima cum vigesimâ primâ in *tricesimam primam*, (*Fig.* 41.) Et hæ Species unicam habent Diametrum.

Ac denique Species vigesima secunda, & vigesima tertia vertuntur in *Speciem tricesimam secundam*, cujus tres sunt Diametri per concursum Asymptotôn transeuntes (*Fig.* 42.).

Quæ omnes conversiones facillimè intelliguntur faciendo, ut Triangulum ab Asymptotis comprehensum diminuatur, donec in Punctum evanescat.

5. *De Hyperbolis sex defectivis Diametrum non habentibus.*

Si in primo Æquationum Casu Terminus ax^3 negativus est, Figura erit Hyperbola defectiva unicam habens Asymptoton, & duo tantùm crura Hyperbolica juxta Asymptoton illam in plagas contrarias infinitè progredientia. Et Asymptotos illa est Ordinata prima, & principalis AG. Si Terminus ey non deest, Figura nullam habebit Diametrum, si deest habebit unicam. In priori Casu Species sic enumerantur.

TAB.VIII. Si Æquationis hujus $ax^4 = bx^3 + cx^2 + dx + \frac{1}{4}ee$ Radices omnes Aπ, AP, Ap, Aϖ, (*Fig.* 43.) sunt reales, & inæquales, Figura erit Hyperbola Anguinea Asymptoton Flexu contrario amplexa, cum *Ovali* conjugatâ. Quæ *Species* est *tricesima tertia.*

Si Radices duæ mediæ AP, & Ap, (*Fig.* 44.) æquentur inter se, Ovalis, & Anguinea junguntur sese decussantes in forma *Nodi.* Quæ est *Species tricesima quarta.*

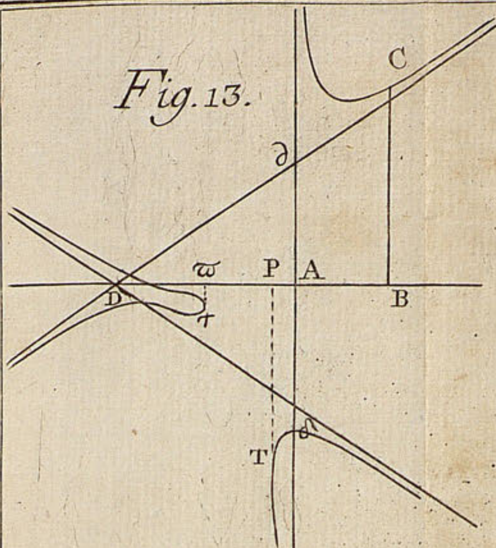
Si tres Radices sunt æquales, Nodus vertetur in *Cuspidem* acutissimum in vertice Anguineæ; (*Fig.* 45.) Et hæc est *Species tricesima quinta.*

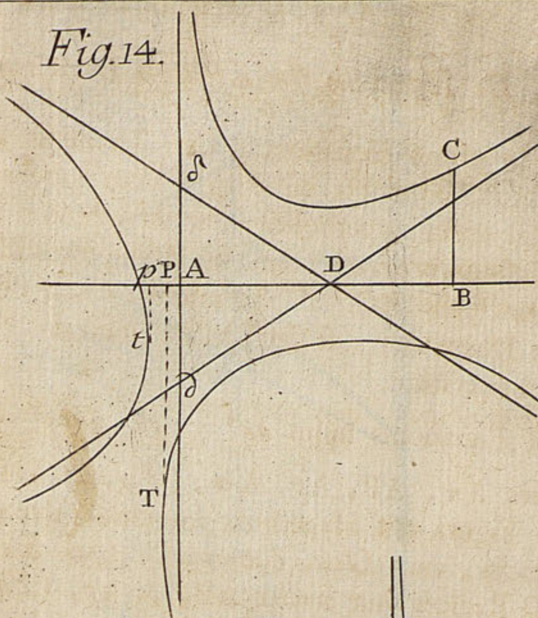
Si è tribus Radicibus ejusdem signi, duæ maximæ, Ap & Aϖ (*Fig.* 47.) sibi mutuò æquantur, Ovalis in *Punctum* evanuit. Quæ *Species* est *tricesima sexta.*

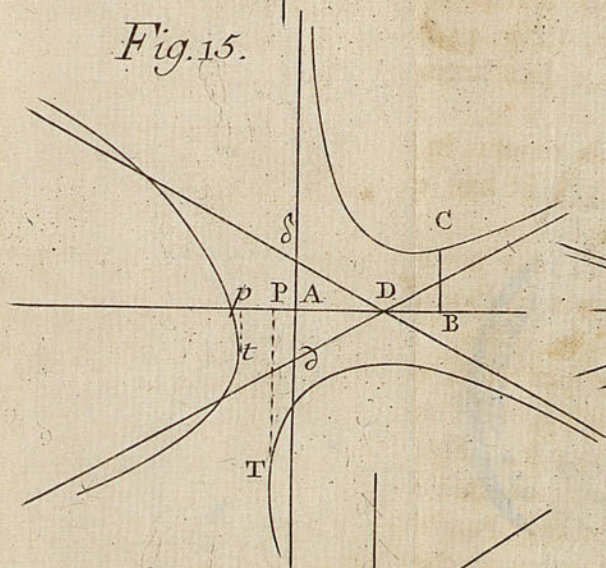
Si Radices duæ quævis imaginariæ sunt, sola manebit Anguinea *Pura* sine Ovali, Decussatione, Cuspide, vel Puncto conjugato. Si Anguinea illa non transit per Punctum A, (*Fig.* 46.) *Species* est *tricesima septima*; sin transit per Punctum illud A (id quod contingit, ubi Termini b, ac d desunt,) Punctum illud A erit Centrum Figuræ Rectas omnes per ipsum ductas, & ad Curvam utrinque terminatas, bisecans (*Fig.* 47.) Et hæc est *Species tricesima octava.*

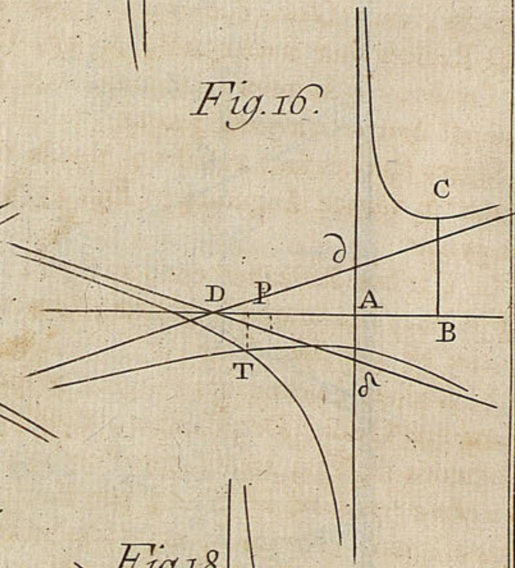
6. *De Hyperbolis septem defectivis Diametrum habentibus.*

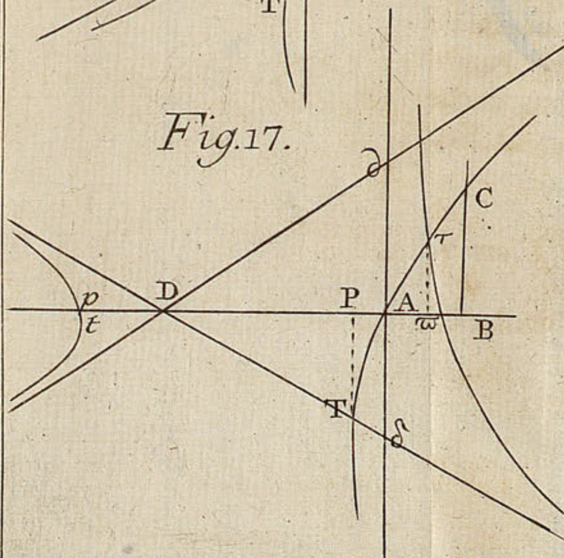
In altero Casu, ubi Terminus ey deest, & propterea Figura Diame-

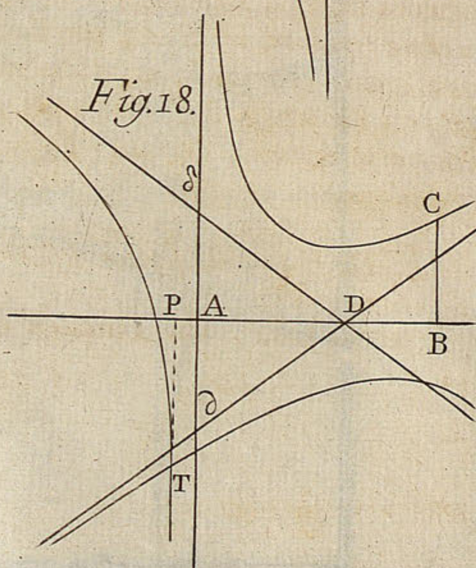

Fig.13.
C
∂
ϖ
P
A
D
B
τ
T
∂

Fig.14.
δ
C
p
P
A
D
B
t
∂
T

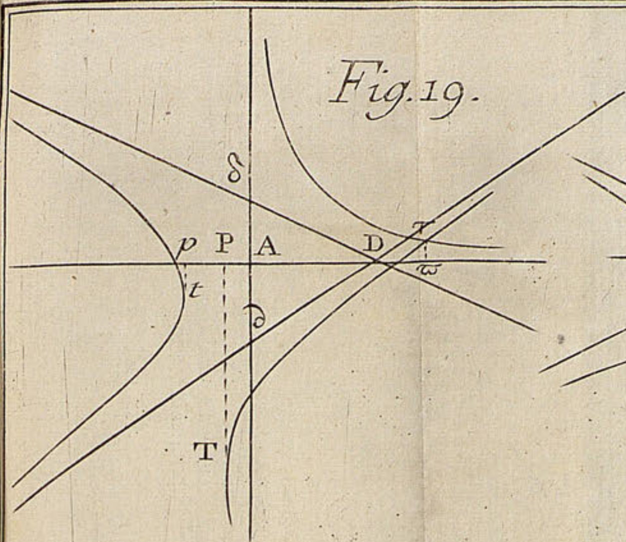

Fig.15.
δ
C
p
P
A
D
B
t
∂
T

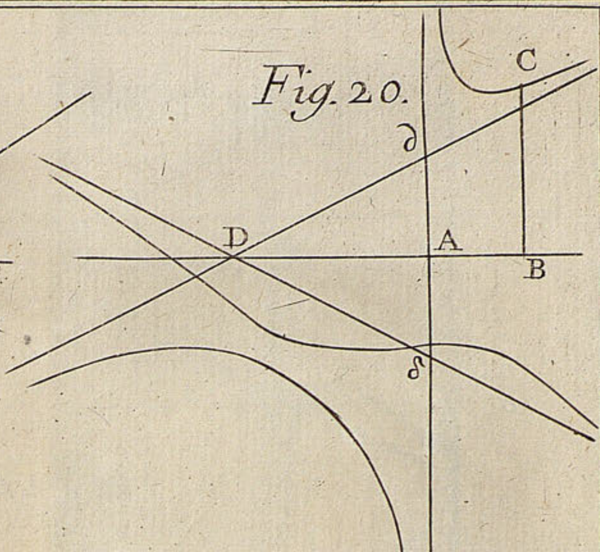

Fig.16.
C
∂
D
P
A
B
T
δ

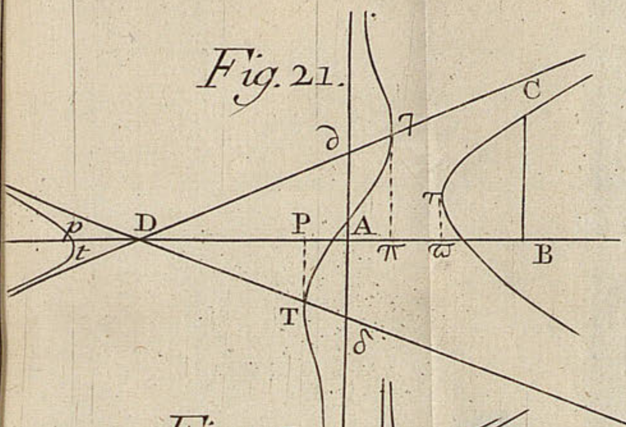

Fig.17.
∂
C
τ
p
D
P
A
t
ϖ
B
T
δ

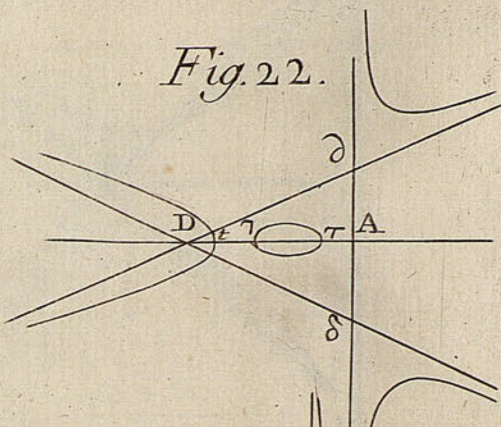

Fig.18.
δ
C
P
A
D
B
∂
T

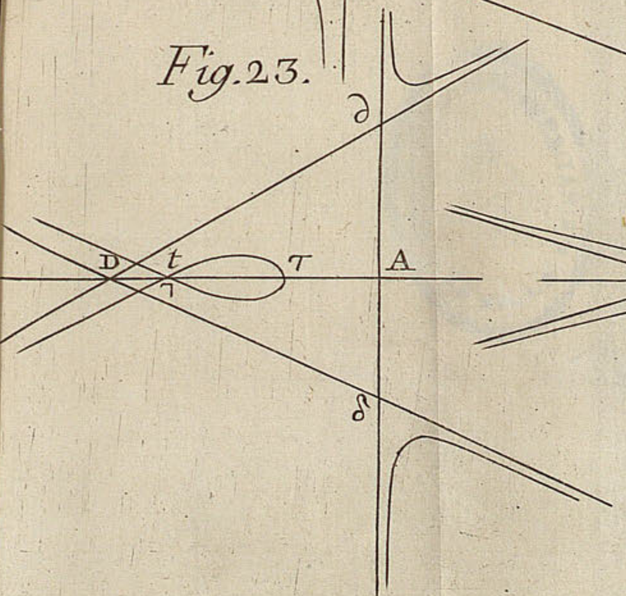

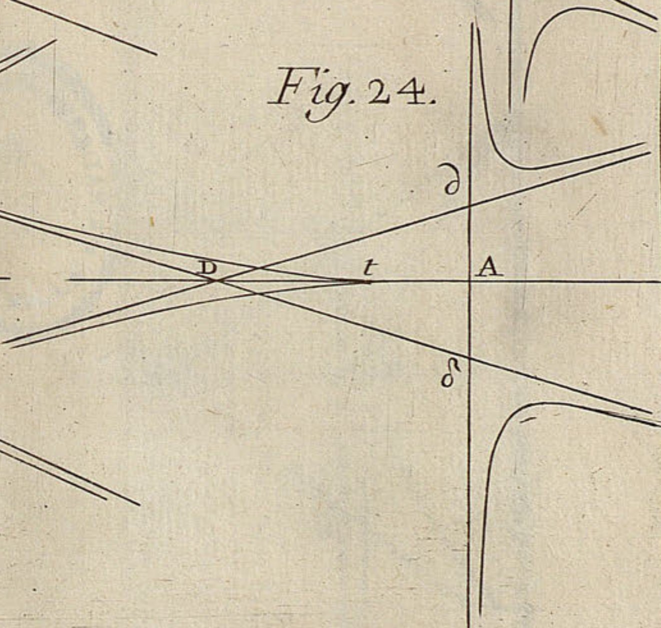

Fig. 19.
δ
p P A
D
t
∂
T

Fig. 20.
C
∂
D
A
B
δ

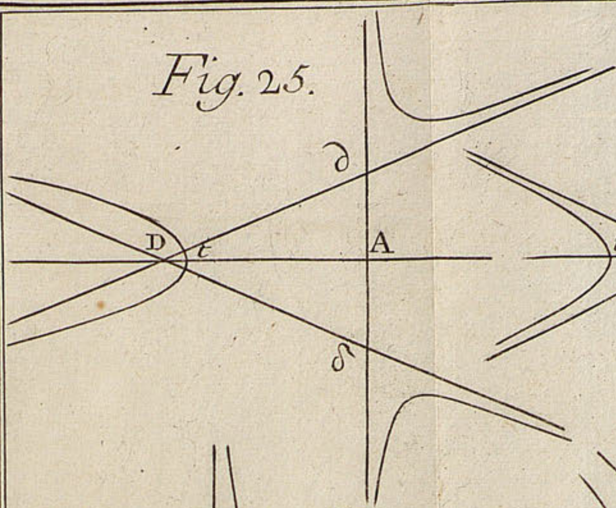

Fig. 21.
C
∂
p D
t
P A
B
T
δ

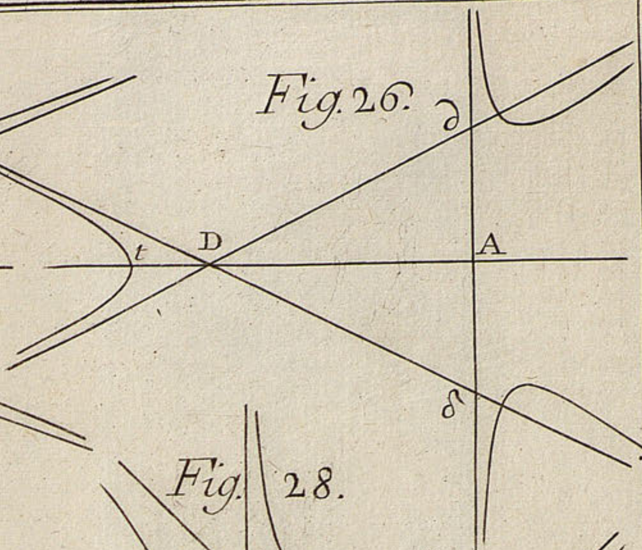

Fig. 22.
∂
D t
A
δ

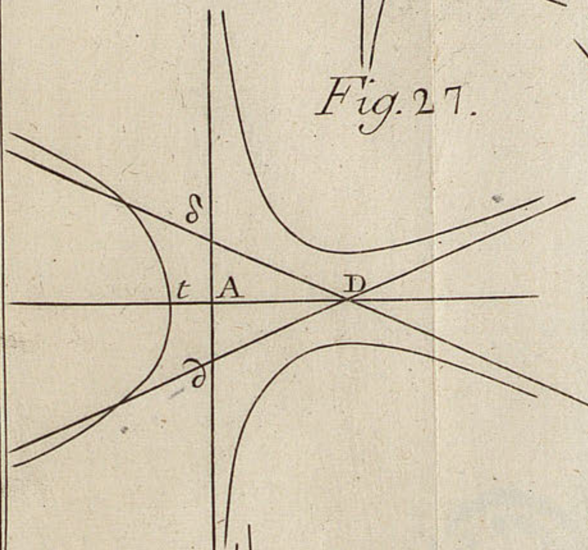

Fig. 23.
∂
D t
A
δ

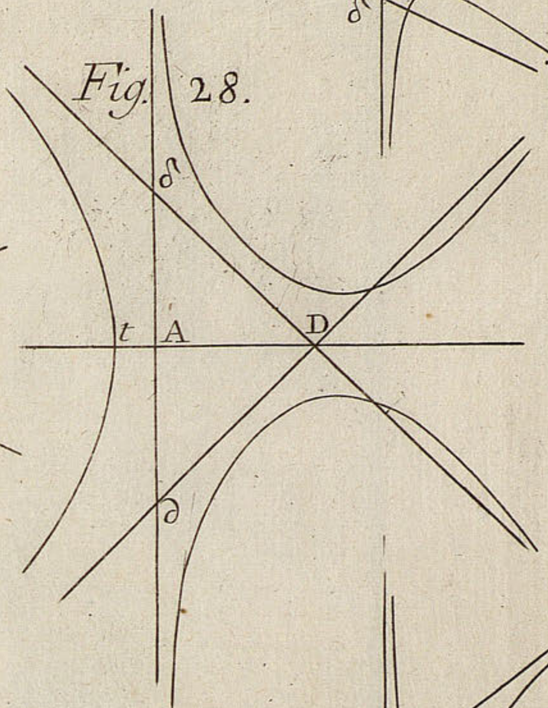

Fig. 24.
∂
D
t
A
δ

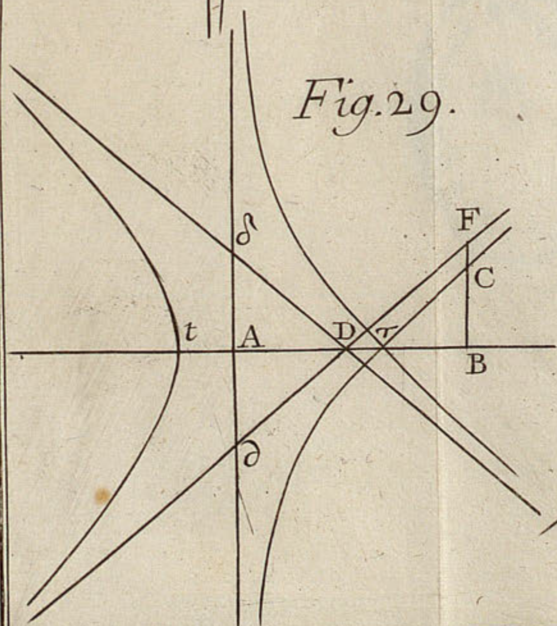

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA
SEVILLA

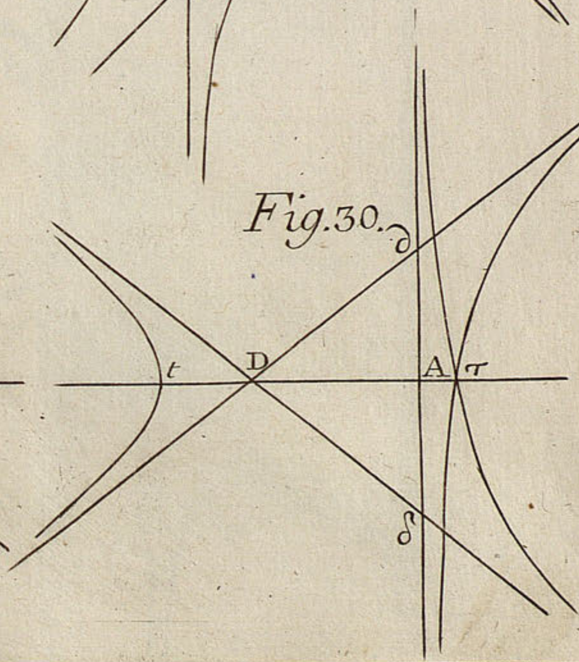

Fig. 25.
D
t
A
∂
δ

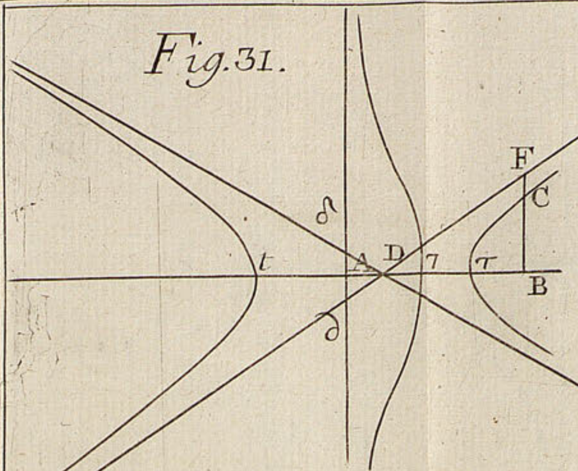

Fig. 26.
∂
t
D
A
δ

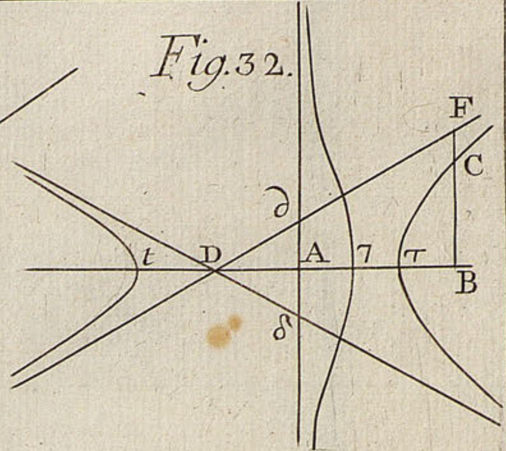

Fig. 27.
δ
t
A
D
∂

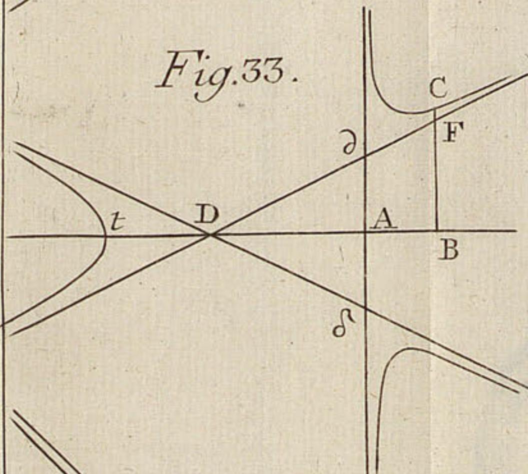

Fig. 28.
δ
t
A
D
∂

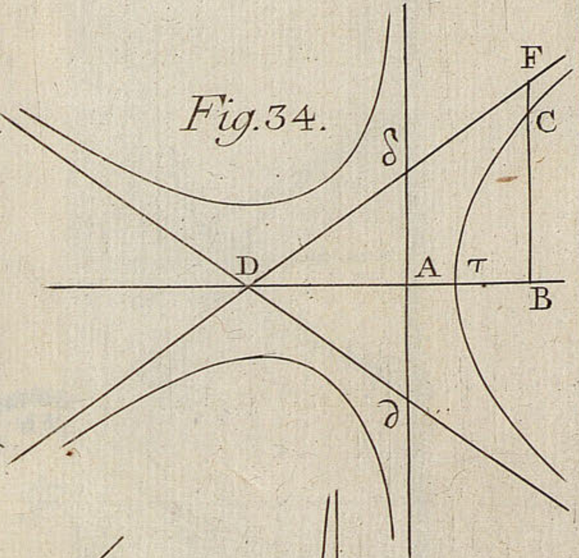

Fig. 29.
δ
F
C
t
A
D
τ
B
∂

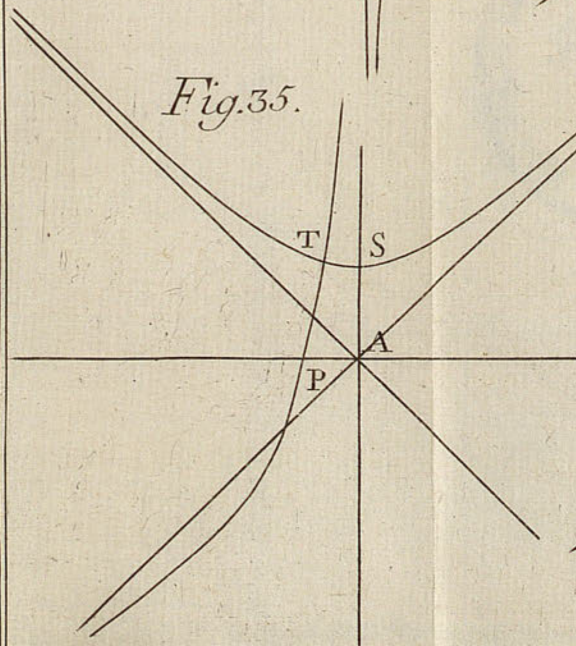

Fig. 30.
∂
t
D
A
τ
δ

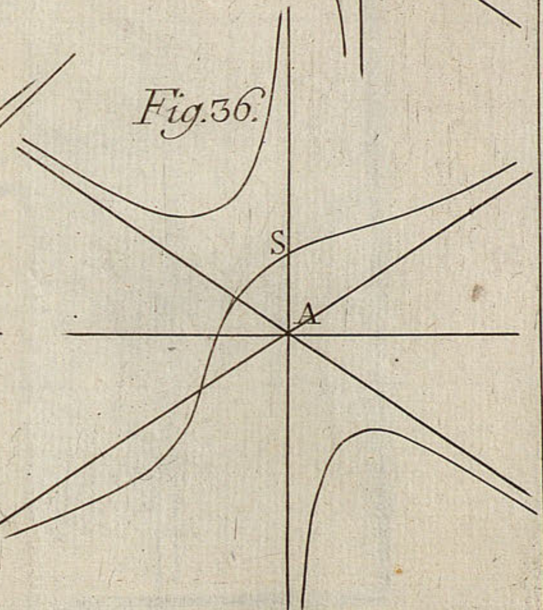

Fig. 31.
F
C
t
A
D
τ
B

Fig. 32.
F
C
t
D
A
τ
B

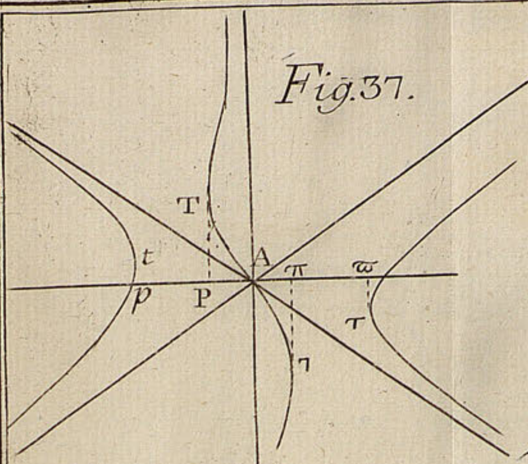

Fig. 33.
C
F
t
D
A
B

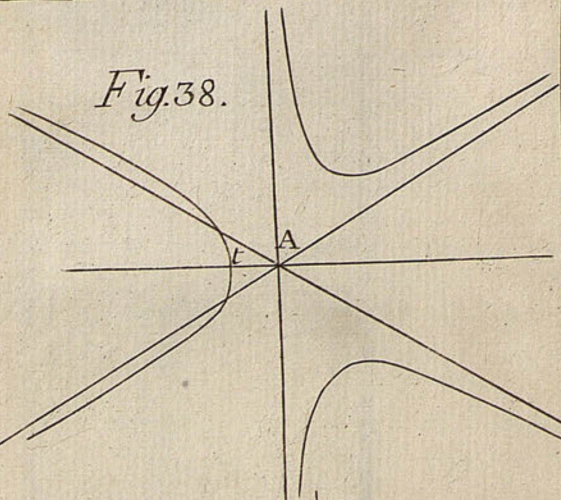

Fig. 34.
F
C
D
A
τ
B

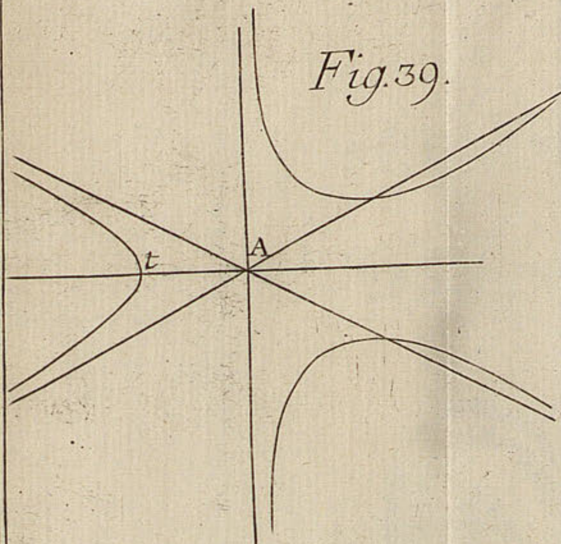

Fig. 35.
T
S
A
P

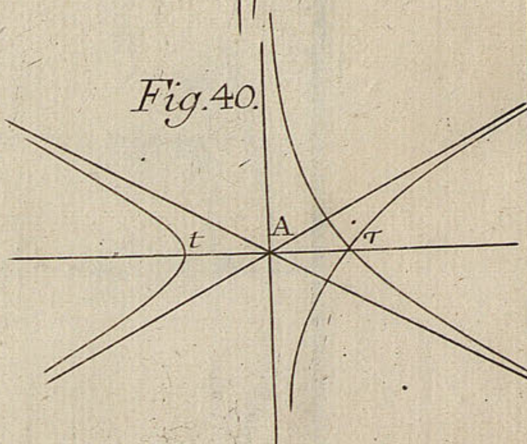

Fig. 36.
S
A

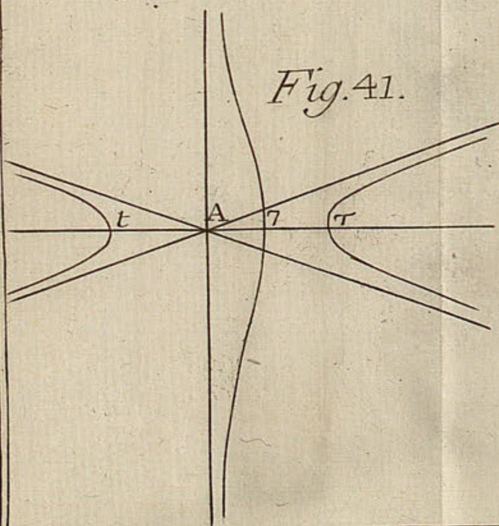

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

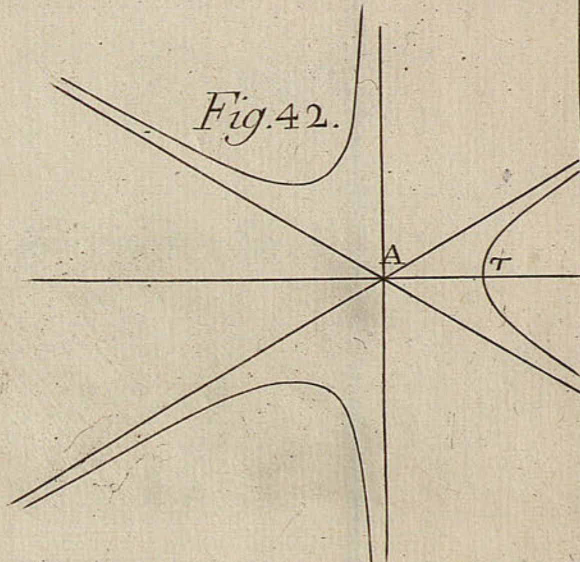

Fig. 37.
T
t
A
π
ϖ
p
P
τ
ˀ

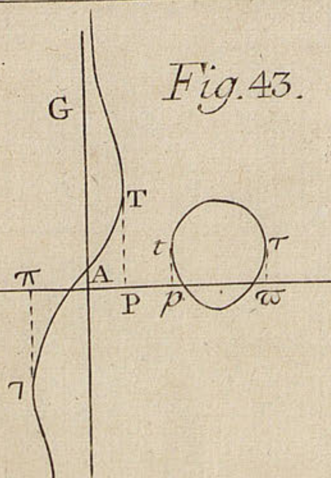

Fig. 38.
A
t

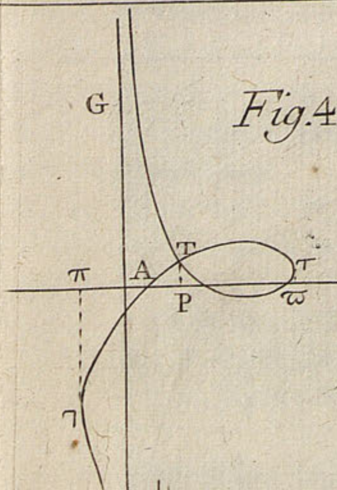

Fig. 39.
A
t

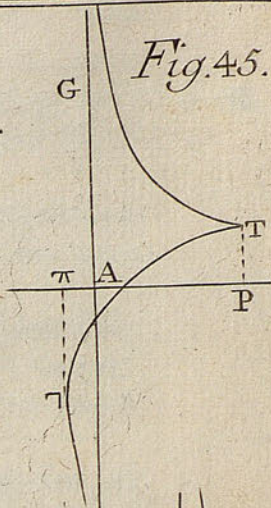

Fig. 40.
A
t
τ

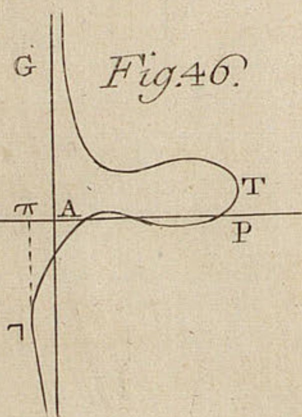

Fig. 41.
t
A
τ

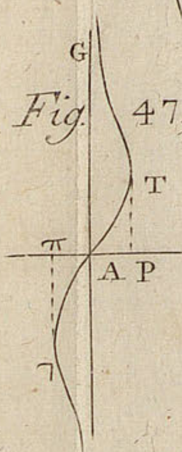

Fig. 42.
A
τ

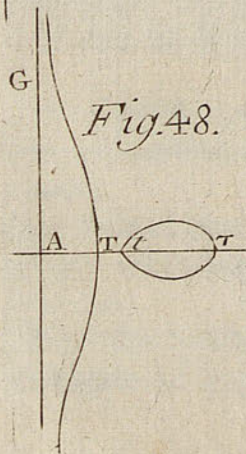

Fig.43.
G
T
t
τ
π
A
P
p
ϖ

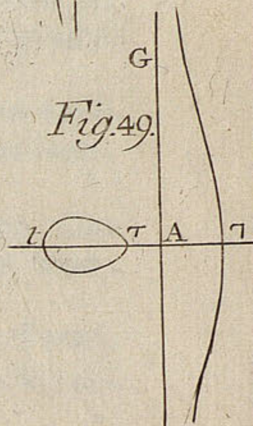

G
Fig.44.
T
τ
π
A
P
ϖ

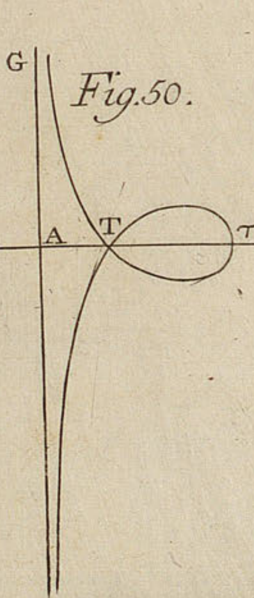

Fig.45.
G
T
π
A
P

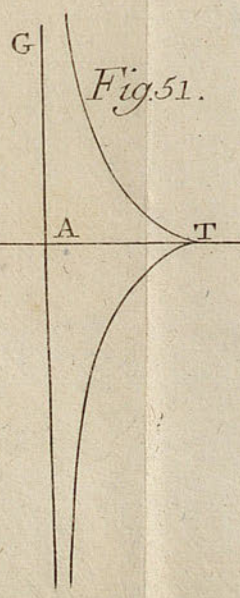

G
Fig.46.
T
π
A
P

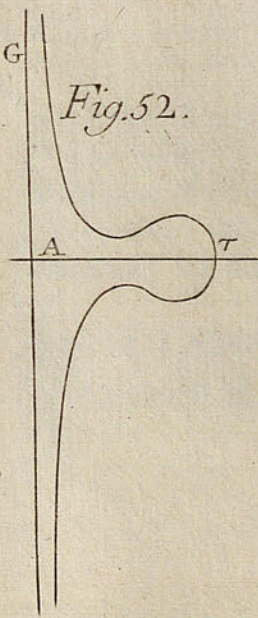

G
Fig. 47.
T
π
A P

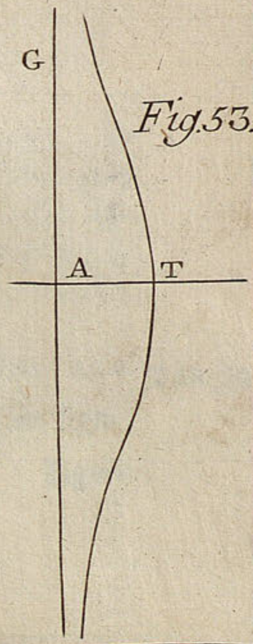

G
Fig.48.
A
T
t
τ

G
Fig.49.
t
τ
A

G
Fig.50.
A
T
τ

G
Fig.51.
A
T

G
Fig.52.
A
τ

G
Fig.53.
A
T

ECA UNIVERSITARIA
SEVILLA

Diametrum habet, si Æquationis hujus $ax^3 = bx^2 + cx + d$ Radices omnes AT, At, Aτ, (*Fig.* 48.) sunt reales, inæquales, & ejusdem signi, Figura erit Hyperbola Conchoidalis cum *Ovali* ad convexitatem. Quæ est *Species tricesima nona.* TAB. VIII.

Si duæ Radices sunt inæquales, & ejusdem signi, & tertia est signi contrarii, *Ovalis* jacebit ad concavitatem Conchoidalis; (*Fig.* 49.) Estque *Species quadragesima.*

Si Radices duæ minores AT, At, (*Fig.* 50.) sunt æquales; & tertia Aτ, est ejusdem signi; Ovalis, & Conchoidalis jungentur sese decussando in modum *Nodi.* Quæ *Species* est *quadragesima prima.*

Si tres Radices sunt æquales, Nodus mutabitur in *Cuspidem*, & Figura erit *Cissois Veterum*, (*Fig.* 51.) Et hæc est *Species quadragesima secunda.*

Si Radices duæ majores sunt æquales, & tertia est ejusdem signi; Conchoidalis habebit *Punctum* conjugatum ad convexitatem suam, (*Fig.* 52.) Estque *Species quadragesima tertia.*

Si Radices duæ sunt æquales, & tertia est signi contrarii, Conchoidalis habebit *Punctum* conjugatum ad concavitatem suam, (*Fig.* 53.) Estque *Species quadragesima quarta.*

Si Radices duæ sunt impossibiles habebitur Conchoidalis *Pura* sine Ovali, Nodo, Cuspide, vel Puncto conjugato (*Fig.* 52. & 53.). Quæ *Species* est *quadragesima quinta.*

7. *De Hyperbolis septem Parabolicis Diametrum non habentibus.*

Si quando in primo Æquationum Casu Terminus ax^3 deest, & Terminus bxx non deest, Figura erit Hyperbola Parabolica duo habens crura Hyperbolica ad unam Asymptoton SAG & duo Parabolica in plagam unam & eandem convergentia. Si Terminus ey non deest, Figura nullam habebit Diametrum; sin deest, habebit unicam. In Priori Casu Species sunt hæ.

Si tres Radices AP, Aϖ, Aπ (*Fig.* 54.) Æquationis hujus TAB. IX.
$bx^3 + cxx + dx + \frac{1}{4}ee = 0$ sunt inæquales & ejusdem signi,

 Figura

Figura constabit ex *Ovali*, & aliis duabus Curvis, quæ partim Hyperbolicæ sunt, & partim Parabolicæ. Nempe crura Parabolica continuo ductu junguntur cruribus Hyperbolicis sibi proximis. Et hæc est *Species quadragesima sexta.*

Si Radices duæ minores sunt æquales, & tertia est ejusdem signi; Ovalis, & una Curvarum illarum Hyperbolo-Parabolicarum jungun-
TAB.IX. tur & se decussant in formam *Nodi* (*Fig.* 55.) Quæ *Species* est *quadragesima septima.*

Si tres Radices sunt æquales, Nodus ille in Cuspidem vertitur (*Fig.* 56.) Estque *Species quadragesima octava.*

Si Radices duæ majores sunt æquales, & tertia est ejusdem signi; Ovalis in *Punctum* conjugatum evanuit (*Fig.* 57.) Quæ *Species* est *quadragesima nona.*

Si duæ Radices sunt impossibiles, manebunt *Puræ* illæ duæ Curvæ Hyperbolo-Parabolicæ sine Ovali, Decussatione, Cuspide, vel Puncto conjugato; & *Speciem quinquagesimam* constituent. (*Fig.* 57. & 58.)

Si Radices duæ sunt æquales, & tertia est signi contrarii; Curvæ illæ Hyperbolo-Parabolicæ junguntur sese decussando in morem crucis (*Fig.* 59.) Estque *Species quinquagesima prima.*

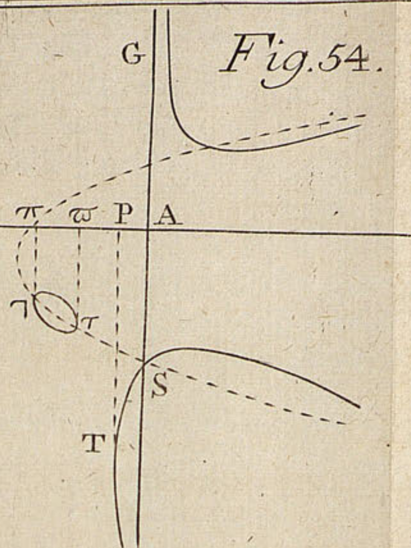
Si Radices duæ sunt inæquales, & ejusdem signi, & tertia est signi contrarii; Figura evadet Hyperbola Anguinea circa Asympton AG, (*Fig.* 60.) cum Parabolâ conjugatâ. Et hæc est *Species quinquagesima secunda.*

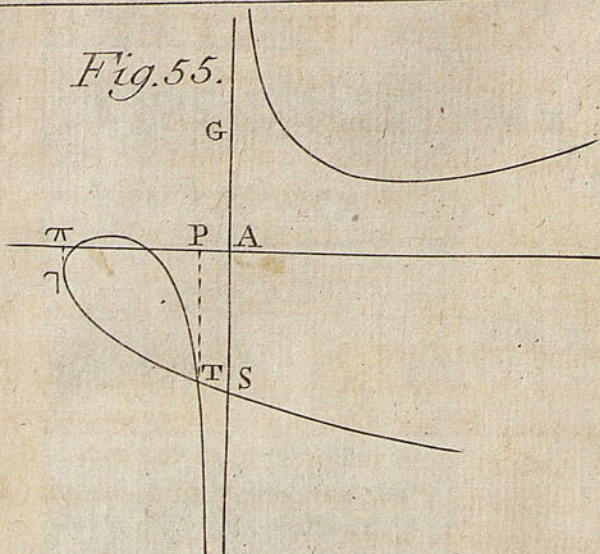
8. *De Hyperbolis quatuor Parabolicis Diametrum habentibus.*

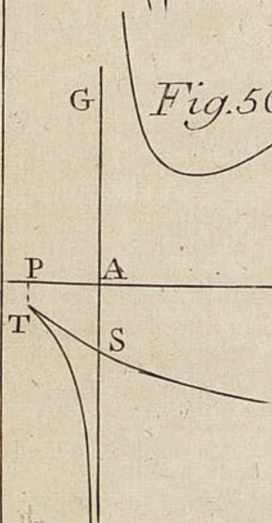
In altero Casu, ubi Terminus ey deest, & Figura Diametrum habet, si duæ Radices Æquationis hujus $bxx + cx + d = 0$ sunt impossibiles; duæ habentur Figuræ Hyperbolo-Parabolicæ à Diametro AB (*Fig.* 61.) hinc inde æqualiter distantes. Quæ *Species* est *quinquagesima tertia.*

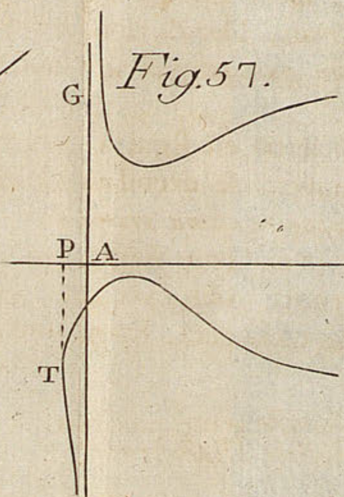
Si Æquationis illius Radices duæ sunt impossibiles, Figuræ Hyperbolo-Parabolicæ junguntur sese decussantes in morem crucis; &
TAB. X. *Speciem quinquagesimam quartam* constituunt. (*Fig.* 62.).

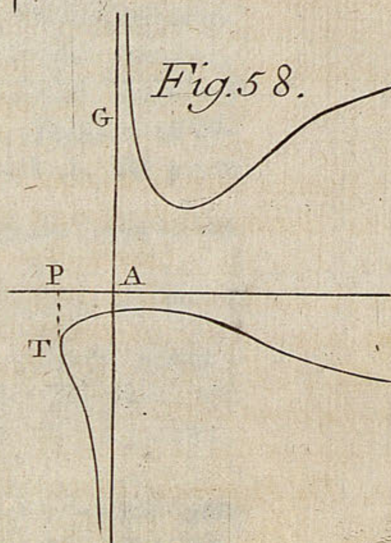
Si

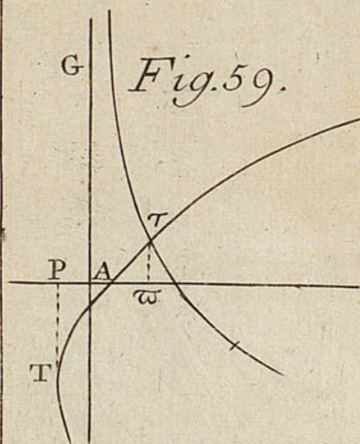

Fig. 54.
G
π
ϖ
P
A
S
T

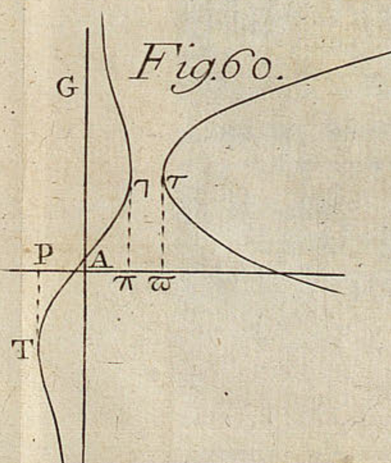

Fig. 55.
G
π
P
A
T
S

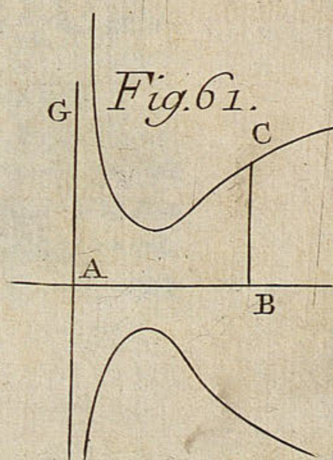

Fig. 56.
G
P
A
T
S

Fig. 57.
G
P
A
T

Fig. 58.
G
P
A
T

Fig. 59.
G
τ
P
A
ϖ
T

Fig. 60.
G
τ
P
A
π
ϖ
T

Fig. 61.
G
C
A
B

Si Radices illæ ſunt inæquales & ejuſdem ſigni; habetur Hyperbola Conchoidalis cum Parabolâ ex eodem latere Aſymptoti. (*Fig.* 63.) TAB. X. Eſtque *Species quinquageſima quinta.*

Si Radices illæ ſunt ſigni contrarii; habetur Conchoidalis cum Parabolâ ad alteras partes Aſymptoti (*Fig.* 64.). Quæ *Species* eſt *quinquageſima ſexta.*

9. *De Quatuor Hyperboliſmis Hyperbolæ.*

Si quando, in primo Æquationum caſu, Terminus uterque ax^3, & bxx deeſt; Figura erit Hyperboliſmus Sectionis alicujus conicæ. *Hyperboliſmum* Figuræ voco, cujus Ordinata prodit applicando contentum ſub Ordinatâ Figuræ illius & Rectâ datâ ad Abſciſſam communem. Hac ratione Linea recta vertitur in Hyperbolam conicam, & Sectio omnis conica vertitur in aliquam Figurarum, quas hic Hyperboliſmos Sectionum conicarum voco. Nam, Æquatio ad Figuras, de quibus agimus, nempe $xyy + ey = cx + d$, dat $y = \frac{e \pm \sqrt{ee + 4dx + 4cxx}}{2x}$; quæ generatur applicando contentum ſub Ordinatâ Sectionis conicæ $\frac{e \pm \sqrt{ee + 4dx + 4cxx}}{2m}$, & Rectâ datâ m, ad Curvarum Abſciſſam communem x. Unde liquet, quòd Figura genita Hyperboliſmus erit Hyperbolæ, Ellipſeos, vel Parabolæ, perinde ut Terminus cx affirmativus eſt, vel negativus, vel nullus.

Hyperboliſmus Hyperbolæ tres habet Aſymptotos, quarum una eſt Ordinata prima & principalis Ad, alteræ duæ ſunt parallelæ Abſciſſæ AB, ab eâdem hinc inde æqualiter diſtant. In Ordinatâ principali Ad, cape Ad, Aδ, hinc inde æquales Quantitati $\sqrt{c}$; & per Puncta d, ac δ age dg, $\delta\gamma$ Aſymptotos Abſciſſæ AB parallelas.

Ubi Terminus ey non deeſt, Figura nullam habet Diametrum. In hoc Caſu, ſi Æquationis hujus $cxx + dx + \frac{1}{4}ee = 0$ Radices duæ AP, Ap (*Fig.* 65.) ſunt reales & inæquales, (nam æquales eſſe nequeunt niſi Figura ſit conica Sectio, Figura conſtabit ex tri-

bus Hyperbolis sibi oppositis, quarum una jacet inter Asymptotos parallelas, & alteræ duæ jacent extra. Et hæc est *Species quinquagesima septima.*

Si Radices illæ duæ sunt impossibiles, habentur Hyperbolæ duæ oppositæ extra Asymptotos parallelas & Anguinea Hyperbolica intra easdem. Hæc Figura duarum est specierum. Nam, Centrum non TAB. X. habet, ubi Terminus d non deest: (*Fig. 66.*) sed si Terminus ille deest, Punctum A est ejus centrum (*Fig. 67.*) Prior *Species* est *quinquagesima octava*, posterior *quinquagesima nona.*

Quòd si Terminus ey deest, Figura constabit ex tribus Hyperbolis oppositis, quarum una jacet inter Asymptotos parallelas, & alteræ duæ jacent extra, ut in Specie quinquagesimâ quartâ, & præterea Diametrum habet, quæ est Abscissa AB (*Fig. 68.*) Et hæc est *Species sexagesima.*

10. *De tribus Hyperbolismis Ellipseos.*

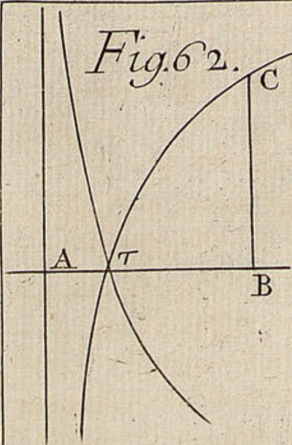
Hyperbolismus Ellipseos per hanc Æquationem definitur $xyy + ey = cx + d$, & unicam habet Asymptoton, quæ est Ordinata TAB XI. principalis Ad (*Fig. 69.*) Si Terminus ey non deest, Figura est Hyperbola Anguinea sine Diametro; atque etiam sine Centro, si Terminus d non deest. Quæ *Species* est *sexagesima prima.*

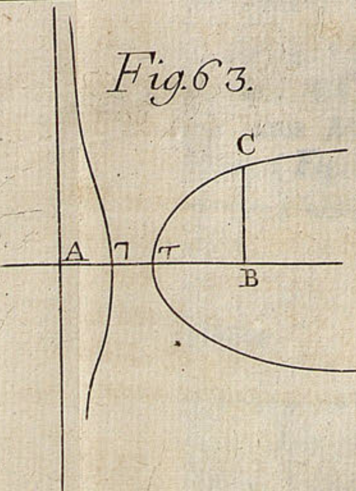
At si Terminus d deest, Figura habet Centrum sine Diametro, & Centrum ejus est Punctum A (*Fig. 70.*) *Species* verò est *sexagesima secunda.*

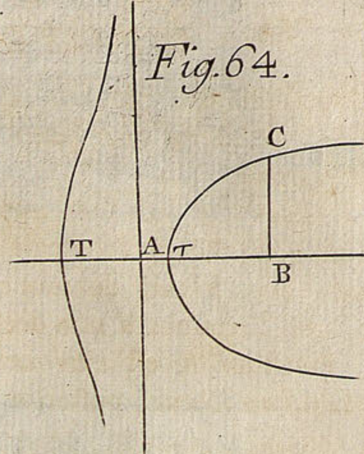
Et, si Terminus ey deest & Terminus d non deest, Figura est Conchoidalis ad Asymptoton AG (*Fig. 71.*,) habétque Diametrum sine Centro, & Diameter ejus est Abscissa AB. Quæ *Species* est *sexagesima tertia.*

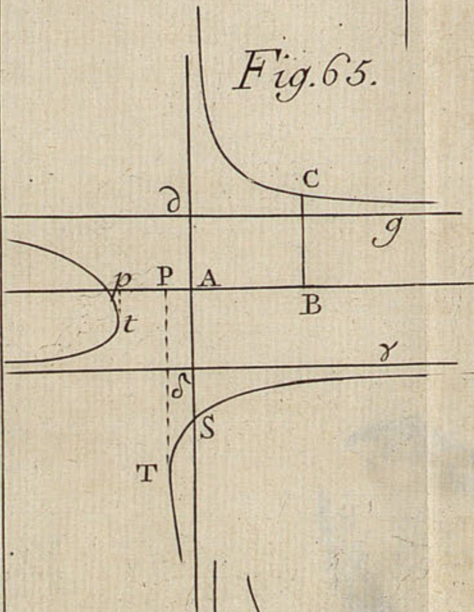
11. *De duobus Hyperbolismis Parabolæ.*

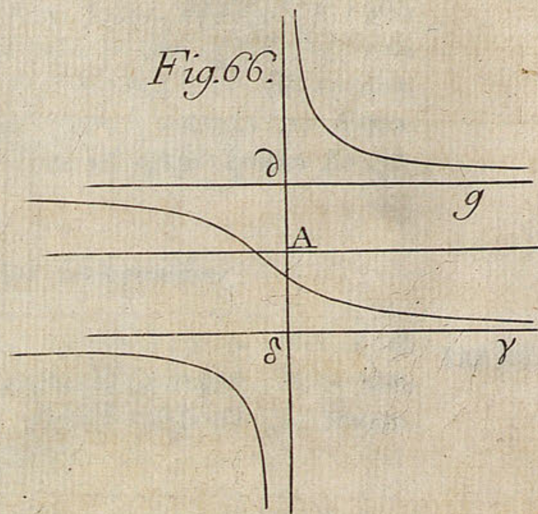
Hyperbolismus Parabolæ per hanc Æquationem definitur $xyy + ey = d$; & duas habet Asymptotos, Abscissam AB, & Ordinatam pri-

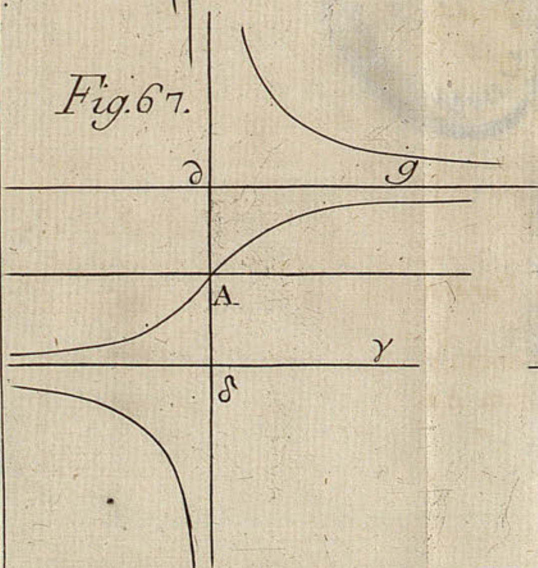

Fig. 62.
C
A
T
B

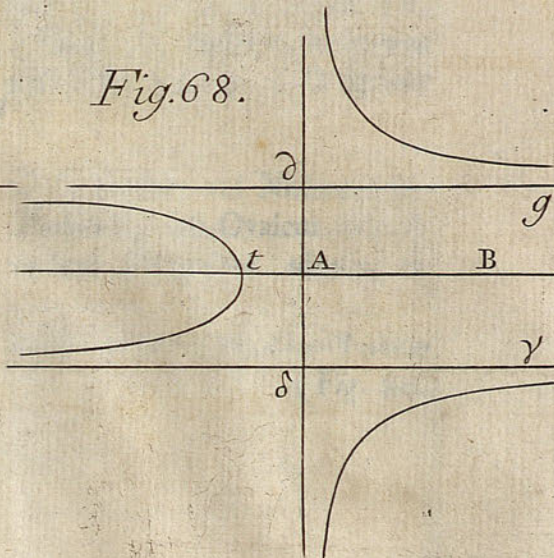

Fig. 63.
C
A
T
B

Fig. 64.
C
T
A
B

Fig. 65.
C
∂
g
p
P
A
t
B
γ
δ
S
T

Fig. 66.
∂
g
A
δ
γ

Fig. 67.
∂
g
A
γ
δ

Fig. 68.
∂
g
t
A
B
γ
δ

primam & principalem A G. Hyperbolæ verò in hac Figurâ sunt duæ, non in Asymptotôn Angulis oppositis, sed in Angulis qui sunt deinceps jacentes, ídque ad utrumque Latus Abscissæ A B, &, vel sine Diametro, si Terminus ey habetur, (*Fig.* 72.) vel cum Diametro, si Terminus ille deest, (*Fig.* 73.) Quæ duæ *Species* sunt *sexagesima quarta*, & *sexagesima quinta*. TAB.XI.

12. *De Tridente.*

In secundo Æquationum Casu habebatur Æquatio $xy = ax^3 + bxx + cx + d$. Et Figura in hoc Casu habet quatuor crura infinita, quorum duo sunt Hyperbolica circa Asymptoton A G (*Fig.* 76.) in contrarias partes tendentia, & duo Parabolica convergentia, & cum prioribus speciem Tridentis ferè efformantia. Estque hæc Figura Parabola illa, per quam CARTESIUS Æquationes sex Dimensionum construxit. Hæc est igitur *Species sexagesima sexta*.

13. *De Parabolis quinque divergentibus.*

In Tertio Casu Æquatio erat $yy = ax^3 + bxx + cx + d$, & Parabolam designat, cujus crura divergunt ab invicem, & in contrarias partes infinitè progrediuntur. Abscissa A B est ejus Diameter, & Species ejus sunt quinque sequentes. TAB.XII.

Si Æquationis $ax^3 + bxx + cx + d = 0$, Radices omnes A τ, A T, A t sunt reales & inæquales, Figura est Parabola divergens Campaniformis cum *Ovali* ad verticem (*Fig.* 74. 75.). Et *Species* est *sexagesima septima*.

Si Radices duæ sunt æquales, Parabola prodit, vel *Nodata* contingendo Ovalem (*Fig.* 77.), vel *Punctata*, ob Ovalem infinitè parvam (*Fig.* 78.). Quæ duæ *Species* sunt *sexagesima octava*, & *sexagesima nona*.

Si tres Radices sunt æquales, Parabola erit *Cuspidata* in Vertice (*Fig.* 80.

TAB.XI. (*Fig.* 80.) Et hæc eſt Parabola *Neiliana*, quæ vulgo *Semicubica* dicitur. Et eſt *Species ſeptuageſima*.

Si Radices duæ ſunt impoſſibiles, habetur Parabola *Pura* campaniformis (*Fig.* 78. 79.) *Speciem ſeptuageſimam primam* conſtituens.

14. *De Parabolâ Cubicâ*.

In quarto Caſu Æquatio erat $y = ax^3 + bxx + cx + d$, & hæc Æquatio Parabolam deſignat, quæ crura habet contraria; & *Cubica* dici ſolet (*Fig.* 81.) Et ſic *Species* omnino ſunt *ſeptuaginta duæ*.

V.

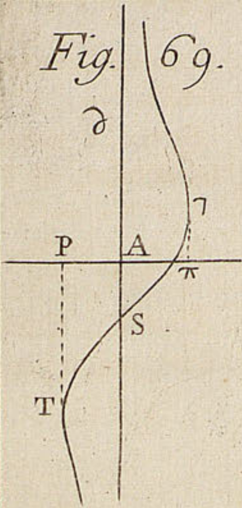
Geneſis Curvarum per Umbras.

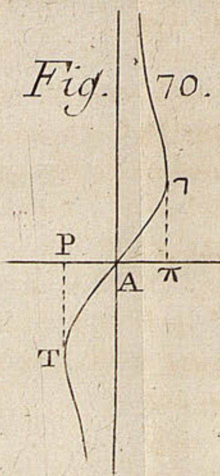
Si in Planum infinitum à Puncto lucido illuminatum Umbræ Figurarum projiciantur, Umbræ Sectionum conicarum ſemper erunt Sectiones conicæ; eæ Curvarum ſecundi Generis ſemper erunt Curvæ ſecundi Generis; eæ Curvarum tertii Generis ſemper erunt Curvæ tertii Generis, & ſic deinceps in infinitum.

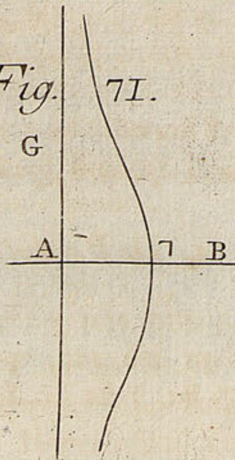
Et, quemadmodum Circulus, Umbram projiciendo, generat Sectiones omnes conicas, ſic Parabolæ quinque divergentes Umbris ſuis generant & exhibent alias omnes ſecundi Generis Curvas; & ſic Curvæ quædam ſimpliciores aliorum Generum inveniri poſſunt, quæ alias omnes eorundem Generum Curvas Umbris ſuis à Puncto lucido in Planum projectis formabunt.

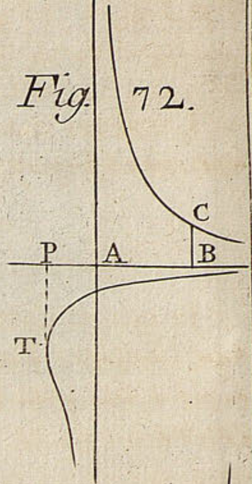
De Curvarum Punctis duplicibus.

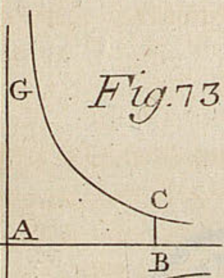
Diximus Curvas ſecundi Generis à Lineâ rectâ in Punctis tribus ſecari poſſe. Horum duo nonnunquam coincidunt. Ut, cùm Recta per Ovalem infinitè parvam tranſit; vel per concurſum duarum partium Curvæ ſe mutuò ſecantium, vel in Cuſpidem coeuntium, duci-

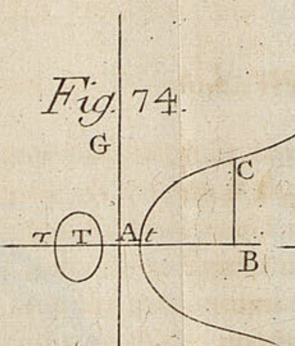

Fig. 69.
P
A
T
S
T

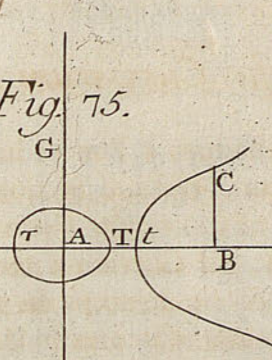

Fig. 70.
P
A
T

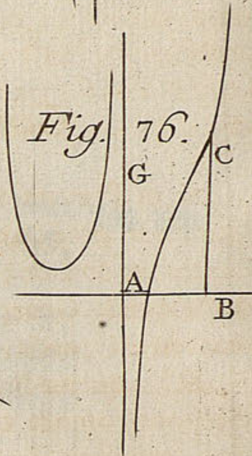

Fig. 71.
G
A
B

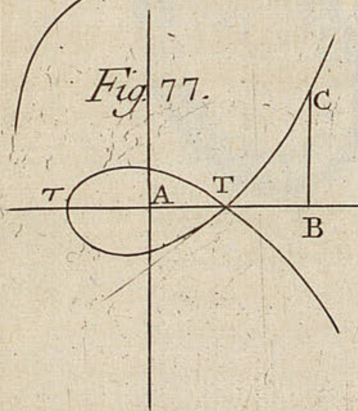

Fig. 72.
C
P
A
B
T

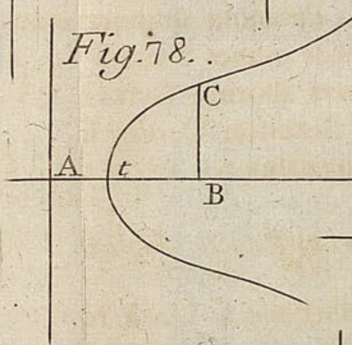

Fig. 73.
G
C
A
B

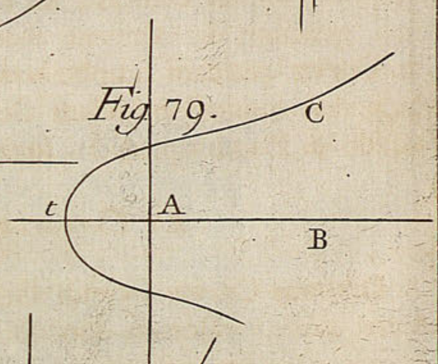

Fig. 74.
G
C
T
A
t
B

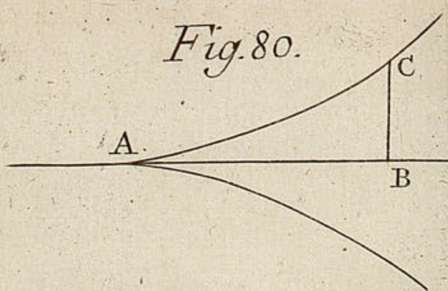

Fig. 75.
G
C
A
T
t
B

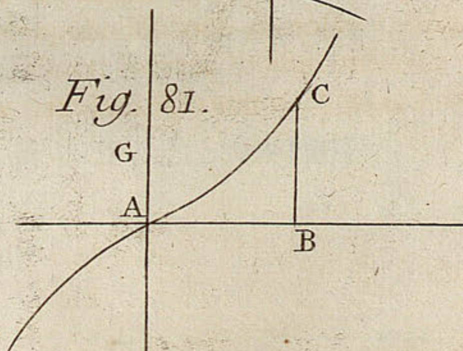

Fig. 76.
G
C
A
B

Fig. 77.
C
A
T
B

Fig. 78.
C
A
t
B

Fig. 79.
C
t
A
B

Fig. 80.
C
A
B

Fig. 81.
C
G
A
B

ducitur. Et, si quando Rectæ omnes in plagam cruris alicujus infiniti tendentes Curvam in unico tantùm Puncto secant, (ut fit in Ordinatis Parabolæ *Cartesianæ*, & Parabolæ cubicæ, nec non in Rectis Abscissæ Hyperbolismorum Hyperbolæ, & Parabolæ parallelis) concipiendum est, quòd Rectæ illæ per alia duo Curvæ Puncta ad infinitam distantiam sita (ut ita dicam) transeunt. Hujusmodi intersectiones duas coincidentes, sive ad finitam sint distantiam sive ad infinitam, vocabimus *Punctum Duplex*. Curvæ autem, quæ habent Punctum Duplex describi possunt per sequentia Theoremata.

V I.

De Curvarum Descriptione Organicâ.

Theor. I.

Si (*Fig.* 82.) Anguli duo magnitudine dati PAD, PBD, circa Polos positione datos A, B, rotentur, & eorum crura AP, BP, concursu suo P percurrant Lineam rectam; crura duo reliqua AD, BD concursu suo D describent Sectionem conicam per Polos A, B, transeuntem: præterquàm ubi Linea illa recta transit per Polorum alterutrum A vel B, vel Anguli BAD, ABD simul evanescunt, quibus in casibus Punctum D describet Lineam rectam. TAB. XIII.

Theor. II.

Si (*Fig.* 83.) crura AP, BP concursu suo P percurrant Sectionem conicam per Polum alterutrum A transeuntem, crura duo reliqua AD, BD concursu suo D describent Curvam secundi Generis per Polum alterum B transeuntem, & Punctum duplex habentem in Polo primo A, per quem Sectio conica transit: præterquàm ubi Anguli BAD, ABD simul evanescunt, quo casu Punctum D describet aliam Sectionem conicam per Polum A transeuntem.

THEOR. III.

At, si Sectio Conica, quam Punctum P percurrit transeat per neutrum Polorum A, B, (*Fig.* 84.) Punctum D describet Curvam secundi, vel tertii generis Punctum duplex habentem. Et Punctum illud duplex in concursu crurum describentium, A D, B D invenietur, ubi Anguli B A P, A B P simul evanescunt. Curva autem descripta secundi erit Generis, si Anguli B A D, A B D simul evanescunt, alias erit tertii Generis, & alia duo habebit Puncta duplicia in Polis A & B.

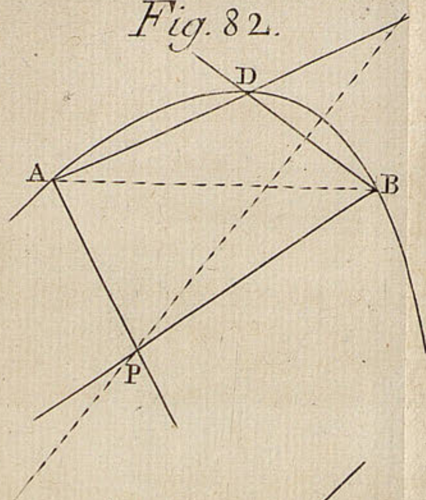
TAB. XII.

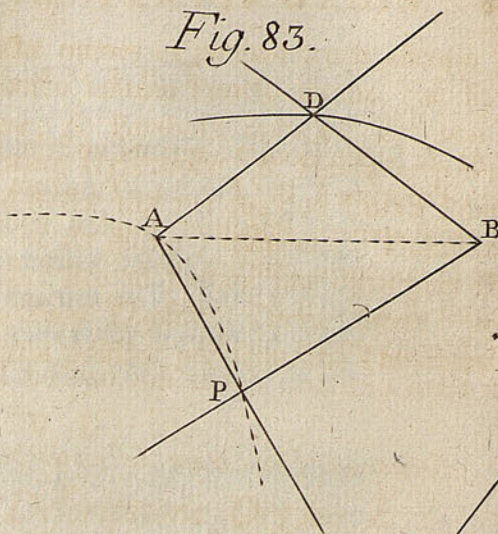
Sectionum Conicarum descriptio per data quinque Puncta.

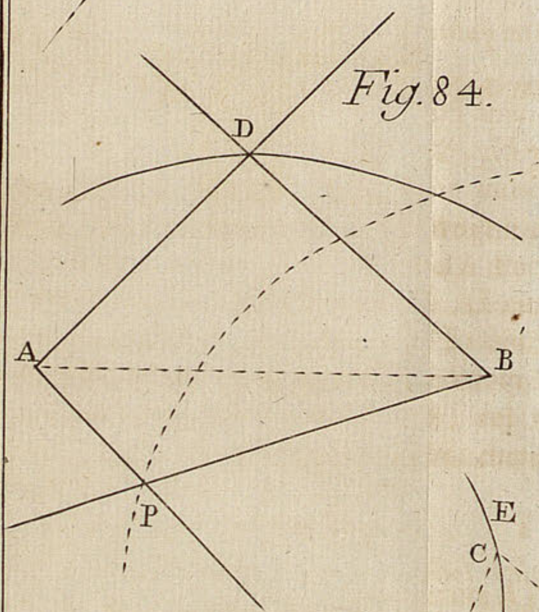
Jam Sectio conica determinatur ex datis ejus Punctis quinque, & per eadem sic describi potest. Dentur (*Fig.* 85.) ejus Puncta quinque A, B, C, D, E. Jungantur eorum tria quævis A, B, C, & Trianguli A B C rotentur Anguli duo quivis C A B, C B A circa Vertices suos A, & B; &, ubi crurum A C, B C intersectio C successivè applicatur ad Puncta duo reliqua D, E, incidat intersectio crurum reliquorum A B & B A in Puncta P & Q. Agatur & infinitè producatur Recta P Q, & Anguli mobiles ita rotentur, ut intersectio crurum A B, B A percurrat Rectam P Q, & crurum reliquorum intersectio C describet propositam Sectionem conicam per Theorema primum.

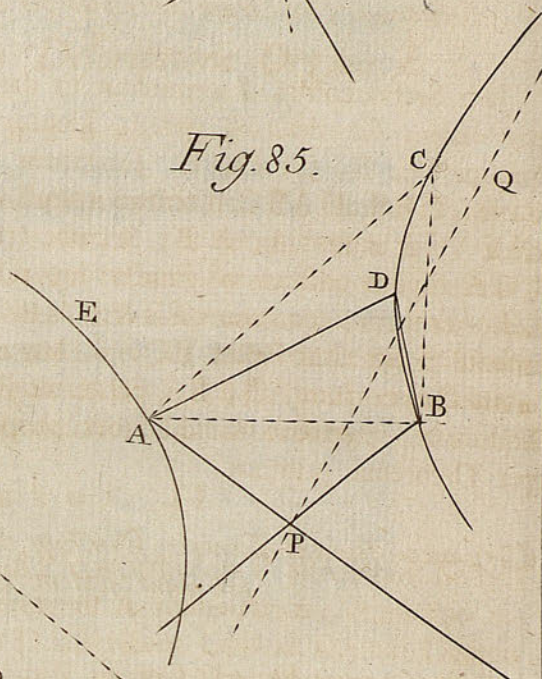
Curvarum secundi Generis Punctum duplex habentium Descriptio per data septem Puncta.

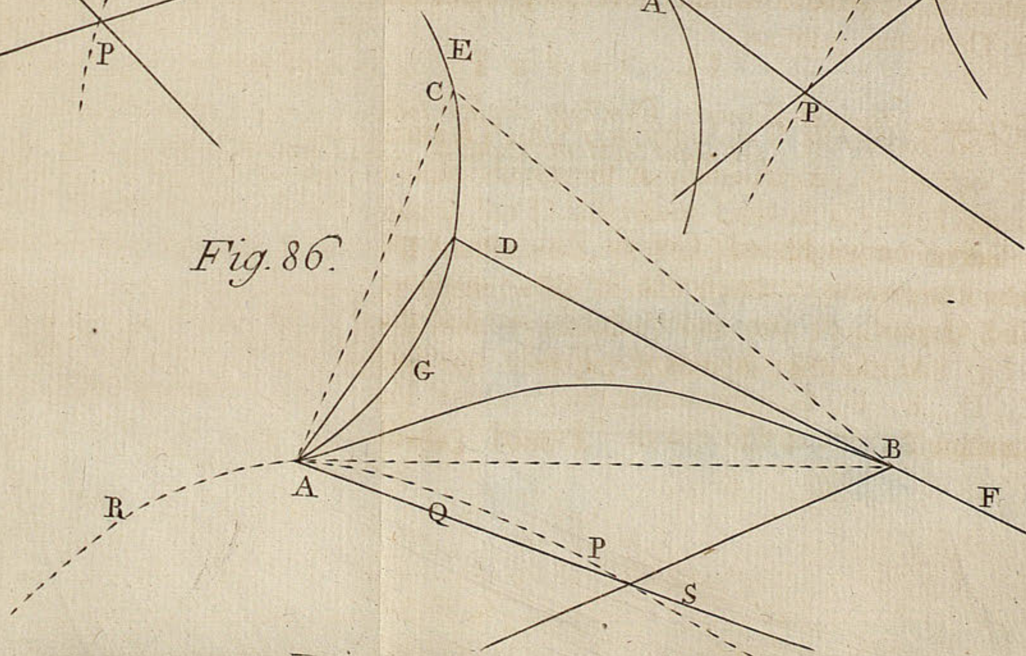
Curvæ omnes secundi Generis Punctum Duplex habentes determinantur ex datis earum Punctis septem, quorum unum est Punctum illud duplex, & per eadem Puncta sic describi possunt. Dentur (*Fig.* 86.) Curvæ describendæ Puncta quælibet septem A, B, C, D, E, F, G, quorum A est Punctum Duplex. Jungantur Punctum A, & alia duo quævis è Punctis, puta B, & C; & Trianguli

Fig. 82.
D
A
B
P

Fig. 83.
D
A
B
P

Fig. 84.
D
A
B
P

Fig. 85.
C
Q
D
E
A
B
P

Fig. 86.
E
C
D
G
A
B
F
R
Q
P
S

guli A B C rotetur tum Angulus C A B circa Verticem ſuum A, tum Angulorum reliquorum alteruter A B C circa Verticem ſuum B. Et, ubi crurum A C, B C concurſus C ſucceſſivè applicatur ad Puncta quatuor reliqua D, E, F, G, incidat concurſus crurum reliquorum A B, & B A in Puncta quatuor P, Q, R, S. Per Puncta illa quatuor & quintum A deſcribatur Sectio conica; & Anguli præfati C A B, C B A ita rotentur, ut crurum A B, B A concurſus percurrat Sectionem illam conicam, & concurſus reliquorum crurum A C, B C deſcribet Curvam propoſitam per Theorema ſecundum.

Si, vice Puncti C datur poſitione Recta B C, quæ Curvam deſcribendam tangit in B. Lineæ A D, A P coincident, & vice Anguli D A P habebitur Linea recta circa Polum A rotanda.

Si Punctum duplex A infinitè diſtat debebit Recta ad plagam Puncti illius perpetuò dirigi, & motu parallelo ferri interea dum Angulus A B C circa Polum B rotatur.

Deſcribi etiam poſſunt hæ Curvæ paulò aliter per Theorema tertium, ſed Deſcriptionem ſimpliciorem poſuiſſe ſufficit.

Eâdem Methodo Curvas tertii, quarti, & ſuperiorum Generum deſcribere licet, non omnes quidem, ſed quotquot ratione aliquâ commodâ per motum localem deſcribi poſſunt. Nam, Curvam aliquam ſecundi, vel ſuperioris, generis Punctum duplex non habentem commodè deſcribere Problema eſt inter difficiliora numerandum.

V I I.

Conſtructio Æquationum per Deſcriptionem Curvarum.

Curvarum uſus in Geometriâ eſt, ut per earum interſectiones

Problemata solvantur. Proponatur Æquatio construenda Dimensionum novem.

$$x^9 * + bx^7 + cx^6 + dx^5 + ex^4 + fx^3 + gxx + hx + k = 0.$$
$$+ m.$$

Ubi b, c, d, &c. significant Quantitates quasvis datas signis suis + & — affectas. Assumatur Æquatio ad Parabolam cubicam $x^3 = y$, & Æquatio prior, scribendo y pro x^3, evadet

$$y^3 + bxyy + cyy + dxxy + exy + my + fx^3 + gxx + hx + k = 0.$$

Æquatio ad Curvam aliam secundi Generis. Ubi m, vel f deesse potest, vel pro lubitu assumi. Et per harum Curvarum descriptiones, & intersectiones dabuntur Radices Æquationis construendæ. Parabolam cubicam semel describere sufficit.

Si Æquatio construenda per defectum duorum Terminorum ultimorum hx, & k reducatur ad septem Dimensiones, Curva altera, delendo m, habebit Punctum Duplex in principio Abscissæ, & inde facilè describi potest, ut supra.

Si Æquatio construenda per defectum Terminorum trium ultimorum $gxx + hx + k$ reducatur ad sex Dimensiones, Curva altera, delendo f, evadet Sectio conica.

Et, si per defectum sex ultimorum Terminorum, Æquatio construenda reducatur ad tres Dimensiones, incidetur in constructionem *Wallisianam* per Parabolam cubicam & Lineam rectam.

Construi etiam possunt Æquationes per Hyperbolismum Parabolæ cum Diametro. Ut, si construenda sit hæc Æquatio Dimensionum novem Termino penultimo carens,

$$\begin{array}{l} a + cxx + dx^3 + ex^4 + fx^5 + gx^6 + hx^7 + kx^8 + lx^9 = 0; \\ \qquad\qquad\qquad\qquad\qquad + m \end{array}$$

Assumatur Æquatio ad Hyperbolismum illum $xxy = 1$, & scribendo y pro $\frac{1}{xx}$. Æquatio construenda vertetur in hanc

$$ay^3 + cyy + dxyy + ey + fxy + m + g + hx + kxx + lx^3 = 0;$$

quæ Curvam secundi Generis designat, cujus descriptione Problema solvetur. Et Quantitatum m, ac g alterutra hic deesse potest, vel pro lubitu assumi.

Per Parabolam cubicam & Curvas tertii Generis construuntur etiam Æquationes omnes Dimensionum non plusquam duodecim, & per eandem Parabolam & Curvas quarti Generis construuntur omnes Dimensionum non plusquam quindecim; Et sic deinceps in infinitum. Et Curvæ illæ tertii, quarti, & superiorum Generum describi semper possunt inveniendo eorum Puncta per Geometriam planam. Ut si construenda sit Æquatio

$$x^{12} * + ax^{10} + bx^9 + cx^8 + dx^7 + ex^6 + fx^5$$
$$+ gx^4 + hx^3 + ixx + kx + l = 0,$$

& descripta habeatur Parabola cubica; sit Æquatio ad Parabolam illam cubicam $x^3 = y$, & scribendo y pro x^3, Æquatio construenda vertetur in hanc

$$\begin{array}{llll} y^4 + axy^3 & + cxxyy & + fxxy & + ixx = 0, \\ \quad + b & + dx & + gx & + kx \\ & + e & + h & + l \end{array}$$

quæ eſt Æquatio ad Curvam tertii Generis, cujus deſcriptione Problema ſolvetur. Deſcribi autem poteſt hæc Curva inveniendo ejus Puncta per Geometriam planam, propterea quod indeterminata Quantitas x non niſi ad duas Dimenſiones aſcendit.

OPUSCULUM V.

ISAACI
NEWTONI
METHODUS
DIFFERENTIALIS

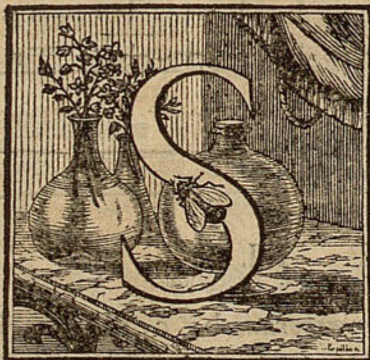
Edita LONDINI 1711.

ISAACI NEWTONI METHODUS DIFFERENTIALIS.

PROP. I.

SI Figuræ curvilineæ Abscissa componatur ex Quantitate quâvis datâ A, *& Quantitate indeterminatâ* x, *& Ordinata constet ex datis quotcunque Quantitatibus* b, c, d, e, *&c. in totidem Terminos hujus Progressionis geometricæ* x, x^2, x^3, x^4, *&c. respectivè ductis, & ad Abscissæ Puncta totidem data erigantur Ordinatim applicatæ: dico quòd Ordinatarum Differentiæ primæ dividi possint per earum Intervalla, & Differentiarum sic divisarum Differentiæ dividi possint per Ordinatarum binarum Intervalla, &*

harum Differentiarum sic divisarum Differentiæ dividi possint per Ordinatarum ternarum Intervalla, & sic deinceps in infinitum.

Etenim, si pro Abscissæ parte indeterminatâ x ponantur Quantitates quævis datæ p, q, r, s, t, &c. successivè, & ad Abscissarum sic datarum Terminos erigantur Ordinatæ α, β, γ, δ, ε, &c. Hæ Abscissæ, & Ordinatæ, & Ordinatarum Differentiæ divisæ per Abscissarum Differentias, (quæ utique sunt Ordinatarum Intervalla,) & Quotorum Differentiæ divisæ per Ordinatarum alternarum Differentias, &c. sic deinceps, exhibentur per Tabulam sequentem.

Abscissæ	Ordinatæ
$A+p$	$A+bp+cp^2+dp^3+ep^4=\alpha$.
$A+q$	$A+bq+cq^2+dq^3+eq^4=\beta$
$A+r$	$A+br+cr^2+dr^3+er^4=\gamma$
$A+s$	$A+bs+cs^2+ds^3+es^4=\delta$
$A+t$	$A+bt+ct^2+dt^3+et^4=\varepsilon$
Divisor. Diff. Ord.	**Quoti per Divisionem prodeuntes**
$p-q)\,\alpha-\beta$	$b+c\times\overline{p+q}+d\times\overline{pp+pq+qq}+e\times\overline{p^3+p^2q+pq^2+q^3}=\zeta$
$q-r)\,\beta-\gamma$	$b+c\times\overline{q+r}+d\times\overline{qq+qr+rr}+e\times\overline{q^3+q^2r+qr^2+r^3}=\eta$
$r-s)\,\gamma-\delta$	$b+c\times\overline{r+s}+d\times\overline{rr+rs+ss}+e\times\overline{r^3+r^2s+rs^2+s^3}=\theta$
$s-t)\,\delta-\varepsilon$	$b+c\times\overline{s+t}+d\times\overline{ss+st+tt}+e\times\overline{s^3+s^2t+st^2+t^3}=\varkappa$
$p-r)\,\zeta-\eta$	$c+d\times\overline{p+q+r}+e\times\overline{pp+pq+qq+pr+qr+rr}=\lambda$
$q-s)\,\eta-\theta$	$c+d\times\overline{q+r+s}+e\times\overline{qq+qr+rr+qs+rs+ss}=\mu$
$r-t)\,\theta-\varkappa$	$c+d\times\overline{r+s+t}+e\times\overline{rr+rs+ss+rt+st+tt}=\nu$
$p-s)\,\lambda-\mu$	$d+e\times\overline{p+q+r+s}=\xi$.
$q-t)\,\mu-\nu$	$d+e\times\overline{q+r+s+t}=\pi$.
$p-t)\,\xi-\pi$	$e=\sigma$

PROP. II.

Iisdem positis, & quòd numerus Terminorum b, c, d, e, *&c. sit finitus, dico quòd Quotorum ultimus æqualis erit ultimo Terminorum* b, c, d, e, *&c., & quòd per Quotos reliquos dabuntur Termini reliqui* b, c, d, e, *&c. & his datis dabitur Linea cur-*

væ

va generis Parabolici, quæ per Ordinatarum omnium Terminos transibit.

Etenim in Tabulâ superiore Quotus ultimus σ æqualis erat Termino ultimo e. Et hic Terminus ductus in Summam datam $\overline{p+q+r+s}$, & ablatus de Quoto ξ relinquit Terminum penultimum d. Et Quantitates jam datæ $d\times\overline{p+q+r}+e\times\overline{pp+pq+qq+pr+qr+rr}$, si auferantur de Quoto λ, relinquunt Terminorum antepenultimum c. Et Quantitates jam datæ $c\times\overline{p+q}+d\times\overline{pp+pq+qq}+e\times\overline{p^3+ppq+pqq+q^3}$, si auferantur de Quoto ζ, relinquunt Terminum b. Et simili computo si plures essent Termini, colligerentur omnes per Quotorum Ordines totidem. Deinde Quantitates datæ $bp+cpp+dp^3+ep^4$, si subducantur de Ordinatâ primâ α, relinquunt Abscissæ Terminum primum A. Et Quantitas $A+bx+cx^2+dx^3+ex^4+$ &c. est Ordinata Curvæ generis Parabolici, quæ per Ordinatarum omnium datarum Terminos transibit, existente Abscissâ $A+x$.

Ex his Propositionibus, quæ sequuntur facilè colligi possunt.

PROP. III.

Si (Fig. 1.) *Recta aliqua* AA9 *in æquales quotcunque partes* AA2, A2A3, A3A4, A4A5, *&c. dividatur, & ad Puncta Divisionum erigantur parallelæ* AB, A2B2, A3B3, *&c. Invenire Curvam geometricam generis Parabolici, quæ per omnium erectarum Terminos* B, B2, B3, *&c. transibit.*

Erectarum AB, A2B2, A3B3, &c. quære Differentias primas, b, $b2$, $b3$, &c.; secundas c, $c2$, $c3$, &c.; tertias d, $d2$, $d3$, &c; & sic deinceps usquedum veneris ad ultimam Differentiam, quæ hic sit i.

Tunc, incipiendo ab ultimâ Differentiâ, excerpe medias Differentias in alternis Columnis, vel Ordinibus Differentiarum, & arithmetica Media inter duas medias reliquarum, Ordine pergendo usque ad Seriem primorum Terminorum AB, A2B2, A3B3, &c. sint hæc k, l, m, n, o, p, q, r, s, &c. quorum ultimus si-

 gni-

gnificet ultimam Differentiam; penultimus Medium arithmeticum inter duas penultimas differentias; antepenultimus medium trium antepenultimarum Differentiarum, & sic deinceps usque ad primum, quod erit vel medius Terminorum A, A2, A3, &c. vel arithmeticus medius inter duos medios. Prius accidit, ubi numerum Terminorum A, A2, A3, &c. est impar; posterius ubi par.

CAS. I.

In Casu priori, sit A5B5 iste medius Terminus, hoc est, A5B5 $= k$; $\frac{b4 + b5}{2} = l$; $c4 = m$; $\frac{d3 + d4}{2} = n$; $e3 = o$, $\frac{f2 + f3}{2} = p$; $g2 = q$; $\frac{h + h2}{2} = r$; $i = s$: Et, erectâ Ordinatim applicatâ PQ, dic A5P $= x$; & duc Terminos hujus Progressionis $1 \times \frac{x}{1} \times \frac{x}{2} \times \frac{xx - 1}{3x} \times \frac{x}{4} \times \frac{xx - 4}{5x} \times \frac{x}{6} \times \frac{xx - 9}{7x} \times \frac{x}{8} \times \frac{xx - 16}{9x} \times \frac{x}{10} \times \frac{xx - 25}{11x} \times \frac{x}{12} \times \frac{xx - 36}{13x}$ &c. in se continuò; & orientur Termini $1.\ x.\ \frac{xx}{2}.\ \frac{x^3 - x}{6}.\ \frac{x^4 - xx}{24}.\ \frac{x^5 - 5x^3 + 4x}{120}.\ \frac{x^6 - 5x^4 + 4xx}{720}.\ \frac{x^7 - 14x^5 + 49x^3 - 36x}{5040}.$ &c., per quos si Termini Seriei k, l, m, n, o, p, &c. respectivè multiplicentur, Aggregatum Factorum $k + xl + \frac{xx}{2}m + \frac{x^3 - x}{6}n + \frac{x^4 - xx}{24}o + \frac{x^5 - 5x^3 + 4x}{120} \times p +$ &c. erit longitudo Ordinatim applicatæ PQ.

CAS. II.

In Casu posteriori, sint A4B4, A5B5 duo medii Termini, hoc est, sit $\frac{A4B4 + A5B5}{2} = k$; $b4 = l$; $\frac{c3 + c4}{2} = m$; $d3 = n$; $\frac{e2 + e3}{2} = o$; $f2 = p$; $\frac{g + g2}{2} = q$; & $h = r$. Et erectâ Ordinatim applicatâ PQ, biseca A4A5 in O, & dicto OP $= x$,

duc

duc Terminos hujus Progressionis $1 \times \frac{x}{1} \times \frac{xx - \frac{1}{4}}{2x} \times \frac{x}{3} \times \frac{xx - \frac{9}{4}}{4x} \times \frac{x}{5} \times \frac{xx - \frac{25}{4}}{6x} \times \frac{x}{7} \times \frac{xx - \frac{49}{4}}{8x}$, &c. in se continuò; & orientur Termini $1.\ x.\ \frac{4xx - 1}{8}.\ \frac{4x^3 - x}{24}.\ \frac{16x^4 - 40xx + 9}{384}.$ &c., per quos si Termini Seriei k, l, m, n, o, p, q, &c. respectivè multiplicentur, Aggregatum Factorum $k + xl + \frac{4xx - 1}{8} m + \frac{4x^3 - x}{24} \times n + \frac{16x^4 - 40xx + 9}{384} o +$ &c. erit longitudo Ordinatim applicatae P Q.

Sed hic notandum est, quòd Intervalla A A2, A2A3, A3A4, &c. hic supponantur esse Unitates, & quòd Differentiae colligi debent auferendo inferiores Quantitates de superioribus, A2B2 de A B; A3B3 de A2B2; $b2$ de b, &c., & faciendo, ut sint AB — A2B2 $= b$; A2B2 — A3B3 $= b2$; $b - b2 = c$; &c., adeóque, quandò Differentiae illae hoc modò prodeunt negativae, signa earum mutanda sunt.

P R O P. IV.

Si (Fig. 2.) *Recta aliqua in partes quotcunque inaequales* A A2, A2A3, A3A4, A4A5, *&c. dividatur, & ad Puncta Divisionum erigantur parallelae* A B, A2B2, A3B3, *&c. Invenire Curvam geometricam generis Parabolici, quae per omnium erectarum Terminos* B, B2, B3, *&c. transibit.*

Sunto Puncta data B, B2, B3, B4, B5, B6, B7, &c. & ad Abscissam quamvis A A7 demitte Ordinatas perpendiculariter B A, B2A2, &c.,

Et fac $\frac{AB - A2B2}{AA2} = b$; $\frac{A2B2 - A3B3}{A2A3} = b2$; $\frac{A3B3 - A4B4}{A3A4}$

$= b3$;

$= b3; \frac{A4B4 - A5B5}{A4A5} = b4; \frac{A5B5 - A6B6}{A5A6} = b5; \frac{A6B6 - A7B7}{A6A7}$
$= b6; \frac{- A7B7 - A8B8}{A7A8} = b7.$

Deinde, $\frac{b - b2}{A A3} = c; \frac{b2 - b3}{A2A4} = c2; \frac{b3 - b4}{A3A5} = c3$; &c.

Tunc, $\frac{c - c2}{A A4} = d; \frac{c2 - c3}{A2A5} = d2; \frac{c3 - c4}{A3A6} = d3$; &c.

Et, $\frac{d - d2}{A A5} = e; \frac{d2 - d3}{A2A6} = e2; \frac{d3 - d4}{A3A7} = e3$; &c.

Sic pergendum est ad ultimam Differentiam.

Differentiis sic collectis, & divisis per Intervalla Ordinatim applicatarum; in alternis earum Columnis, sive Seriebus, vel Ordinibus, excerpe medias, incipiendo ab ultimâ, & in reliquis Columnis excerpe Media arithmetica inter duas medias, pergendo usque ad Seriem primorum Terminorum, AB, A2B2, &c. Sunto hæc k, l, m, n, o, p, q, r, &c., quorum ultimus Terminus significet ultimam Differentiam; penultimus Medium arithmeticum inter duas penultimas; antepenultimus mediam trium antepenultimamarum, &c. Et primus k erit media Ordinatim applicata, si numerus datorum Punctorum est impar; vel medium arithmeticum inter duas medias, si numerus eorum est par.

CAS. I.

In Casu priori, sit A4B4 ista media Ordinatim applicata, hoc est sit $A4B4 = k$; $\frac{b3 + b4}{2} = l$; $c3 = m$; $\frac{d2 + d3}{2} = n$; $e2 = o$; $\frac{f + f2}{2} = p$; $g = q$. Et erectâ Ordinatim applicatâ PQ, & in Basi AA5 sumpto quovis Puncto O, dic $OP = x$, & duc in se gradatim Terminos hujus Progressionis

$1 \times \overline{x - OA4} \times \overline{x - \frac{OA3 + OA5}{2}} \times \frac{\overline{x - OA3} \times \overline{x - OA5}}{x - \frac{1}{2}\overline{OA3 + OA5}} \times \overline{x - \frac{OA2 + OA6}{2}} \times$ &c. & ortam Progressionem asserva; vel, quod

quod perinde est, duc Terminos hujus Progressionis

$1 \times \overline{x - OA4} \times \overline{x - OA3} \times \overline{x - OA5} \times \overline{x - OA2} \times \overline{x - OA6} \times \overline{x - OA} \times \overline{x - OA7} \times$ &c. in se gradatim, & Terminos exinde ortos duc respectivè in Terminos hujus Progressionis

$1.\ x - \frac{+OA3 + OA5}{2}.\ x - \frac{+OA2 + OA6}{2}.\ x - \frac{+OA + OA7}{2}$, &c., & orientur Termini intermedii, totâ Progressione existente

$1.\ x - OA4.\ xx - \frac{+OA3 + 2OA4 + OA5}{2} x + \frac{OA3 + OA5}{2} \times OA4$, &c.

Vel dic $OA = \alpha$; $OA2 = \beta$; $OA3 = \gamma$; $OA4 = \delta$; $OA5 = \varepsilon$; $OA6 = \zeta$; $OA7 = \eta$; $\frac{OA3 + OA5}{2} = \theta$; $\frac{OA2 + OA6}{2} = \chi$; $\frac{OA + OA7}{2} = \lambda$. Et ex Progressione

$1 \times \overline{x - \delta} \times \overline{x - \gamma} \times \overline{x - \varepsilon} \times \overline{x - \beta} \times \overline{x - \zeta} \times \overline{x - \alpha} \times \overline{x - \eta}$ &c. collige Terminos, quibus multiplicatis per $1.\ x - \theta$, $x - \chi$, $x - \lambda$, &c. collige alios Terminos intermedios, totâ Serie prodeunte

$1,\ x - \delta,\ xx - \overline{\delta + \theta} x + \delta\theta,\ x^3 - \overline{\delta + 2\theta}\, xx + \overline{\gamma\varepsilon + 2\delta\theta}\, x - \gamma\delta\varepsilon$, &c., per cujus Terminos multiplica Series k, l, m, n, o, &c. Et Aggregatum Productorum $k + \overline{x - \delta} \times l + \overline{xx - \overline{\delta + \theta}\, x + \delta\theta} \times m +$ &c. erit longitudo Ordinatim applicatæ PQ.

CAS. II.

In Casu posteriori, sint A4B4, A5B5 duæ mediæ Ordinatim applicatæ, hoc est, $\frac{A4B4 + A5B5}{2} = k$; $b4 = l$; $\frac{c3 + c4}{2} = m$; $d3 = n$; $\frac{e2 + e3}{2} = o$; $f2 = p$, &c. Et alternorum k, m, o, q, &c. Coefficientes orientur ex Multiplicatione Terminorum hujus Progressionis in se $1 \times \overline{x - OA4} \times \overline{x - OA5} \times \overline{x - OA3} \times \overline{x - OA6} \times \overline{x - OA2} \times \overline{x - OA7} \times$

x —

$\overline{x - OA} \times \overline{x - OA8}$, &c. Et reliquorum Coefficientes ex Multiplicatione horum per Terminos hujus Progressionis

$x - \frac{+OA4+OA5}{2}$, $x - \frac{+OA3+OA6}{2}$, $x - \frac{+OA2+OA7}{2}$, $x - \frac{+OA+OA8}{2}$, &c. Hoc est, erit $k + \overline{x - \frac{+OA4+OA5}{2}} \times l + \overline{xx - OA4 + OA5\, x + OA4 \times OA5} \times m$, &c. Ordinatim applicata PQ, vel PQ

$$= k + \overline{x - \tfrac{1}{2}OA4 - \tfrac{1}{2}OA5} \times l + \overline{x - OA4} \times \overline{x - OA5} \times m + \overline{x - OA4} \times \overline{x - OA5} \times \overline{x - \tfrac{1}{2}OA3 - \tfrac{1}{2}OA6} \times n, \text{ \&c.}$$

Sive dic $x - \frac{+OA4+OA5}{2} = \pi$, $\overline{x - OA4} \times \overline{x - OA5} = \rho$,

$\rho \times \overline{x - \frac{+OA3+OA6}{2}} = \sigma$, $\rho \times \overline{x - OA3} \times \overline{x - OA6} = \tau$,

$\tau \times \overline{x - \frac{+OA2+OA7}{2}} = \upsilon$, $\tau \times \overline{x - OA2} \times \overline{x - OA7} = \phi$,

$\phi \times \overline{x - \frac{+OA+OA8}{2}} = \chi$, $\phi \times \overline{x - OA} \times \overline{x - OA8} = \psi$,

Et erit $k + \pi l + \rho m + \sigma n + \tau o + \upsilon p + \phi q + \chi r + \psi s = PQ$.

PROP. V.

Datis aliquot Terminis Seriei cujuscunque ad data Intervalla dispositis, invenire Terminum quemvis intermedium quamproximè.

Ad Rectam positione datam erigantur Termini dati in dato Angulo, interpositis datis Intervallis, & per eorum Puncta extima, per Propositiones præcedentes, ducatur Linea curva generis Parabolici. Hæc enim continget Terminos omnes intermedios per Seriem totam.

PROP.

PROP. VI.

Figuram quamcunque curvilineam quadrare quamproximè, cujus Ordinatæ aliquot inveniri possunt.

Per Terminos Ordinatarum ducatur Linea curva generis Parabolici ope Propositionum præcedentium. Hæc enim Figuram terminabit, quæ semper quadrari potest, & cujus Area æquabitur Areæ Figuræ propositæ quamproximè,

SCHOLIUM.

Utiles sunt hæ Propositiones ad Tabulas construendas per Interpolationem Serierum, ut & ad solutiones Problematum, quæ à Quadraturis Curvarum dependent, præsertim si Ordinatarum Intervalla, & parva sint, & æqualia inter se, & Regulæ computentur, & in usum reserventur pro dato quocunque numero Ordinatarum. Ut, si quatuor sint Ordinatæ ad æqualia Intervalla sitæ, sit A summa primæ, & quartæ; B summa secundæ, & tertiæ; & R Intervallum inter primam, & quartam; & Ordinata nova in medio omnium erit $\frac{9B - A}{16}$, & Area tota inter primam & quartam erit $\frac{A + 3B}{8}R$.

Et nota, quòd ubi Ordinatæ stant ad æquales ab invicem distantias, sumendo Summas Ordinatarum, quæ ab Ordinatâ mediâ hinc inde æqualiter distant, & duplum Ordinatæ mediæ, componitur Curva nova, cujus Area per pauciores Ordinatas determinatur, & æqualis est Areæ Curvæ prioris, quam invenire oportuit. Quinetiam, si pro Ordinatis novis sumantur Summa Ordinatæ primæ, & secundæ; & summa tertiæ, & quartæ; & summa quintæ, & sextæ; & sic deinceps; vel si sumantur Summa trium primarum Ordinatarum, & Summa trium proximarum, & Summa trium, quæ sunt deinceps; vel si sumantur Summæ quaternarum Ordinatarum, vel Summæ quinarum: Area Curvæ novæ æqualis erit Areæ Curvæ

primò propositæ. Et sic, habitis Curvæ quadrandæ Ordinatis quotcunque, Quadratura ejus ad Quadraturam Curvæ alterius per pauciores Ordinatas reducetur.

Per data verò Puncta quotcunque non solùm curvæ Lineæ generis Parabolici, sed etiam Curvæ aliæ innumeræ diversorum generum duci possunt.

Sunto (*Fig.* 3.) CDE, FGH Curvæ duæ Abscissam habentes communem AB, & Ordinatas in eâdem Rectâ jacentes BD, BG; & Relatio inter has Ordinatas definiatur per Æquationem quamcunque. Dentur Puncta quotcunque, per quæ Curva CDE transire debet, & per Æquationem illam dabuntur Puncta totidem nova, per quæ Curva FGH transibit. Per Propositiones superiores describatur Curva FGH generis Parabolici, quæ per Puncta illa omnia nova transeat, & per Æquationem eandem dabitur Curva CDE, quæ per Puncta omnia primò data transibit.

OPUSCULA VI. & VII.

ISAACI NEWTONI SOLUTIONES

PROBLEMATUM QUORUNDAM,

EDITÆ

IN TRANSAC. PHILOSOPH.

Menſ. Jan. &c., Ann. 1697.

Num. 224. pag. 384.
Num. 225. pag. 424.
& Ann. 1716.
Num. 347. 399.

ART. I.

ISAACI NEWTONI EPISTOLA

MISSA AD

PRÆNOBILEM VIRUM

D. CAROLUM MONTAGUE

Armigerum, Scacarii Regii apud Anglos Cancellarii, & Societatis Regiæ Præsidem, ubi solvuntur duo Problemata Mathematica

A

JOHANNE BERNOULLIO

Math. Celeber. proposita.

Accepi, Vir Amplissime, hesterno die duo Problematum à Johanne Bernoullio Mathematicorum acutissimo exemplaria, *Groningæ* edita in hæc verba

Acutissimis qui toto Orbe florent Mathematicis S. P. D.

JOHANNES BERNOULLI

MATH. P. P.

CUm compertum habeamus, vix quicquam esse, quod magis excitet generosa ingenia ad moliendum quod conducit augendis Scientiis, quàm difficilium pariter & utilium Quæstionum proposition-

positionem; quarum enodatione, tanquam singulari, si qua alia via, ad nominis claritatem perveniant, sibíque apud Posteritatem æterna extruant monumenta: Sic me nihil gratius Orbi Mathematico facturum speravi, quàm si, imitando exemplum tantorum Virorum Mersenni, Pascalii, Fermatii, præsertim recentis illius Anonymi Ænigmatistæ *Florentini*, * aliorúmque, qui idem ante me fecerunt, præstantissimis hujus ævi Analystis proponerem aliquod Problema, quo, quasi lapide Lydio, suas Methodos examinare, vires intendere, &, si quid invenirent, nobiscum communicare possent; ut quisque suas exinde promeritas laudes à nobis, publicè id profitentibus, consequeretur.

Factum autem illud est ante semestre in *Actis Lipf. m. Jun.* pag. 269, ubi tale Problema proposui, cujus utilitatem cum jucunditate conjunctam videbunt omnes, qui cum successu ei se applicabunt. Sex mensium spatium à primâ publicationis die Geometris concessum est, intra quod, si nulla Solutio prodiret in lucem, me meam exhibiturum promisi. Sed ecce elapsus est terminus, & nihil Solutionis comparuit; nisi quod Celeb. Leibnitius, de profundiore Geometriâ præclarè meritus, me per litteras certiorem fecerit, se jam feliciter dissolvisse nodum pulcherrimi hujus, uti vocabat, & inauditi antea Problematis; insimúlque humaniter rogavit, ut præstitutum limitem ad proximum Pascha extendi pateretur; quo interea apud Gallos, Italósque, idem illud publicari posset, nullúsque adeò superesset locus ulli de angustiâ termini querelæ. Quam honestam petitionem non solùm indulsi, sed ipse hanc prorogationem promulgare decrevi; visurus num qui sint, qui nobilem hanc & arduam Quæstionem aggressuri, post longum temporis intervallum, tandem Enodationis compotes fierent. Illorum interim in gratiam, ad quorum manus *Acta Lipsiensia* non perveniunt, propositionem hic repeto.

PRO-

* *Vincentius* Viviani Ann. 1692. Ænigma Geometricum proposuit, de miro opificio Testudinis quadrabilis Hemisphericæ; Videantur *Acta Eruditorum* hujus anni, mense Junio, *pag.* 274. vel Vita Viviani in Hist. Acad. Reg. Scient. Paris. Ann. 1703.

PROBLEMA
MECHANICO-GEOMETRICUM
De Lineâ celerrimi descensûs.

Determinare Lineam curvam data duo Puncta, in diversis ab Horizonte distantiis & non in eâdem Rectâ verticali posita, connectentem, super quâ mobile, propriâ gravitate decurrens & à superiori Puncto moveri incipiens, citissimè descendat ad Punctum inferius.

SENSUS Problematis hic est: Ex infinitis Lineis, quæ duo illa data Puncta conjungunt, vel ab uno ad alterum duci possunt, eligatur illa, juxta quam, si incurvetur lamina tubi canalísve formam habens, ut ipsi impositus globulus & liberè dimissus, iter suum ab uno Puncto ad alterum emetiatur tempore brevissimo.

Ut verò omnem ambiguitatis ansam præcaveamus; scire B. L. volumus, nos hic admittere GALILÆI hypothesin, de cujus veritate, sepositâ resistentiâ, jam nemo est saniorum Geometrarum qui ambigat, *Velocitates, scilicet, acquisitas, Gravium cadentium esse in subduplicatâ Ratione Altitudinum emensarum*; quamquam aliàs nostra solvendi Methodus universaliter ad quamvis aliam hypothesin sese extendat.

Cùm itaque nihil obscuritatis supersit, obnixè rogamus omnes & singulos hujus ævi Geometras, accingant se promtè, tentent, discutiant quicquid in extremo suarum Methodorum recessu absconditum tenent. Rapiat qui potest præmium, quod Solutori paravimus; non quidem auri, non argenti summam, quo abjecta tantùm & mercenaria conducuntur ingenia, à quibus ut nihil laudabile, sic nihil, quod Scientiis fructuosum, expectamus; sed cùm Virtus sibi ipsi sit merces pulcherrima, atque Gloria immensum habeat calcar, offerimus præmium, quale convenit ingenui sanguinis Viro, con-

sertum

fertum ex honore, laude, & plausu; quibus magni nostri Apollinis perspicacitatem, publicè & privatim, scriptis & dictis coronabimus, condecorabimus, & celebrabimus.

Quòd si verò festum Paschatis praeterierit, nemine deprehenso, qui Quaesitum nostrum solverit; nos quae ipsi invenimus publico non invidebimus: Incomparabilis enim LEIBNITIUS Solutiones tum suam, tum nostram, ipsi jam pridem commissam, protinus, ut spero, in lucem emittet; quas si Geometrae, ex penitiori quodam fonte petitas perspexerint, nulli dubitamus, quin angustos vulgaris Geometriae limites agnoscant, nostráque proin inventa tanto pluris faciant, quanto pauciores eximiam nostram Quaestionem soluturi extiterint, etiam inter illos ipsos, qui per singulares, quas tantoperè commendant, Methodos, interioris Geometriae latibula non solùm intimè penetrasse, sed etiam ejus pomoeria, Theorematibus suis aureis, nemini, ut putabant, cognitis, ab aliis tamen jam longè priùs editis, mirum in modum extendisse gloriantur.

PROBLEMA ALTERUM

PURE GEOMETRICUM

Quod priori subnectimus, & Strenae loco Eruditis proponimus.

AB EUCLIDIS tempore vel Tyronibus notum est, ductam utcunque à Puncto dato rectam Lineam, à Circuli Peripheriâ ita secari, ut Rectangulum duorum Segmentorum, inter Punctum datum & utramque Peripheriae partem interceptorum, sit eidem constanti perpetuò aequale. Primus ego ostendi, in eodem *Actorum Jun.* pag. 265, hanc proprietatem infinitis aliis Curvis convenire, illámque adeò Circulo non esse essentialem: Arreptâ hinc occasione, proposui Geometris determinandam Curvam, vel Curvas, in quibus non Rectangulum, sed Solidum sub uno & Quadrato alterius Segmentorum aequetur semper eidem: sed à nemine hactenus solvendi modus prodiit; exhibebimus eum, quandocumque desiderabitur. Quoniam autem non nisi per Curvas transcendentes Quaesito satisfacimus;

fatisfacimus; en aliud, cujus Solutio per merè algebraicas in noſtrâ eſt poteſtate.

Quæritur Curva ejus proprietatis, ut duo illa Segmenta, ad quamcunque Potentiam datam elevata & ſimul ſumta, faciant ubique unam eandémque Summam.

Caſum ſimpliciſſimum, exiſtente ſcilicet numero Potentiæ 1, ibidem in *Actis*, pag. 266. jam ſolutum dedimus; generalem verò Solutionem, quam etiamnum premimus, Analyſtis eruendam relinquimus.

Dabam Groningæ, ipſis Cal. Jan. 1697.

Hactenus BERNOULLIUS; Problematum verò Solutiones ſunt hujus modi.

A dato Puncto A (*Fig.* 1.) ducatur Recta infinita APCZ Horizonti parallela & ſuper eâdem Rectâ deſcribatur, tum Cyclois quæcunque AQP Rectæ ABC ductæ, & ſi opus ſit, (productæ) occurrens in Puncto Q, tum Cyclois alia ABC, cujus Baſis, & Altitudo ſit ad prioris Baſem & Altitudinem reſpectivè, ut AB ad AQ. Et hæc Cyclois noviſſima tranſibit per Punctum B, & erit curva illa Linea, in quâ Grave à Puncto A ad Punctum B vi Gravitatis ſuæ citiſſimè perveniet. Q. E. I.

PROBLEMA II.

Problema alterum, ſi rectè intellexi, (nam, quæ in *Actis Lipſ.* ab Auctore citantur ad id ſpectantia nondum vidi,) ſic proponi poteſt. Quæritur (*Fig.* 2.) Curva KIL eâ lege, ut ſi Recta PKL à dato quodam Puncto P, ceu Polo, utcunque ducatur, & eidem Curvæ in Punctis duobus K, & L occurrat, Poteſtates duorum ejus Segmentorum PK, & PL à dato illo Puncto P ad occurſus illos ductorum, ſi ſint æquè altæ, [id eſt, vel Quadrata, vel Cubi, vel Quadrato-quadrata, &c:] datam Summam PK*q* + PL*q* vel PK *cub.* + PL *cub*, &c: (in omni Rectæ illius poſitione) conficiant.

SOLUTIO.

Per datum quodvis Punctum A ducatur Recta quævis infinita po-

ſitione data ADB Rectæ mobili PKL occurrens in D, & nominentur AD, x; & PK, vel PL, y; ſintque Q, & R Quantitates ex Quantitatibus quibuſcunque datis, & Quantitate x quomodocunque conſtantes, & Relatio inter x, & y, definiatur per hanc Æquationem $yy + Qy + R = 0$. Et ſi R ſit Quantitas data, Rectangulum ſub Segmentis PK & PL dabitur. Si Q ſit Quantitas data, Summa Segmentorum illorum (ſub ſignis propriis conjunctorum) dabitur. Si $QQ - 2R$ datur, Summa Quadratorum, ($PKq + PLq$,) dabitur. Si $Q^3 - 3QR$ data ſit Quantitas, Summa Cuborum ($PK\,cub. + PL\,cub.$) dabitur. Si $Q^4 - 4QQR + 2RR$ data ſit Quantitas, Summa Quadrato-quadratorum ($PKqq + PLqq$) dabitur. Et ſic deinceps in infinitum. Efficiatur itaque ut R, Q, $QQ - 2R$, $Q^3 - 3QR$, &c. datæ ſint Quantitates, & Problema ſolvetur. Q. E. F.

Ad eundem modum Curvæ inveniri poſſunt, quæ tria, vel plura abſcindent Segmenta, ſimiles proprietates habentia. Sit Æquatio $y^3 + Qyy + Ry + S = 0$, ubi Q, R, & S, Quantitates ſignificant ex Quantitatibus quibuſcunque datis, & Quantitate x utcunque conſtantes, & Curva abſcindet Segmenta tria. Et ſi S data ſit Quantitas contentum Solidorum illorum trium dabitur. Si Q ſit Quantitas data Summa trium illorum dabitur. Si $QQ - 2R$ ſit data Quantitas, Summa Quadratorum ex tribus illis dabitur.

OPUS-

OPUSC. V.

Fig. 1.

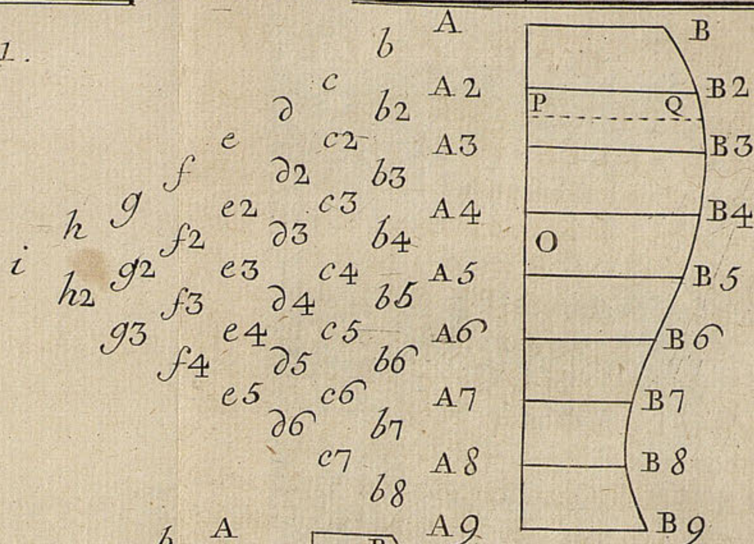

Fig. 2.

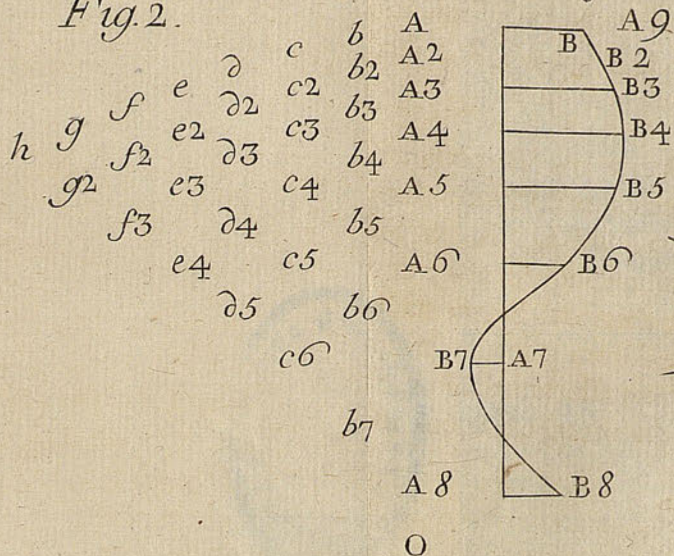
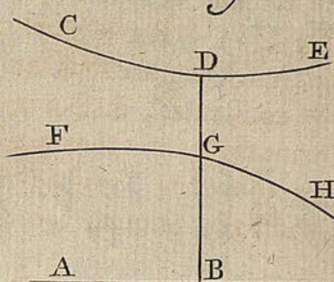

Fig. 3.

OPUSC. VI.

Fig. 1.

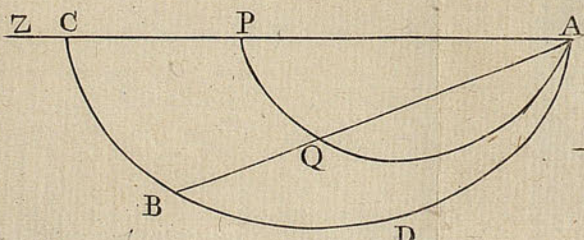
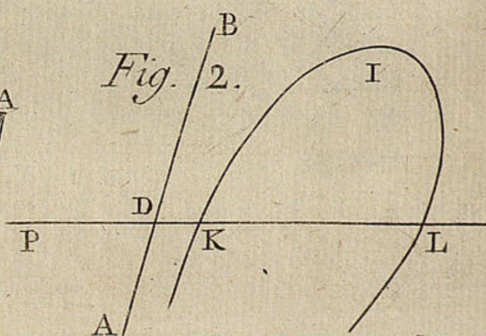
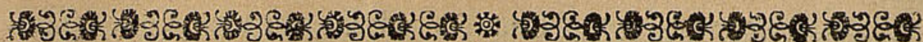

Fig. 2.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA
SEVILLA

OPUSCULUM VI.

ART. II.

De Ratione Temporis, quo Grave labitur per Rectam data duo Puncta conjungentem ad Tempus brevissimum, quo, vi Gravitatis, transit ab horum uno ad alterum per Arcum Cycloidis.

THEOREMA.

SI (*Fig.* 3. hujus Opusculi) *in* Cycloide AVD, *cujus Basis* AD *est Horizonti parallela, Vertice* V *deorsum spectante, ex* A *ducatur utcunque Recta* AB Cycloidi *occurrens in* B, *ex quo ducatur Recta* BC *Curvæ* Cycloidis BD *in* B *normalis, ad quam ex* A *demittatur perpendicularis Recta* AC. *Dico Tempus, quo Grave è quiete cadens ex* A, *vi suæ Gravitatis, decurrit Rectam* AB, *esse ad Tempus, quo percurrit Curvam* AVB, *sicut Recta* AB *ad Rectam* AC. Transf. Philos. Mens. Februar. Ann. 1697. Num. 225. pag. 424.

Per B ducatur BL parallela *Cycloidis* Axi VE; & BK, Basi AD parallella occurrens Axi in G, &, Circulo super Diametrum EV descripto, in F & H; *Cycloidi* denique in K. Ducatur Recta EF, quæ, ex *Cycloidis* naturâ, parallela est Rectæ BC. Unde BM est æqualis EF, & EM æqualis BF; quæ, propter *Cycloidem*, æquatur Arcui VF; & proinde AM est æqualis Arcui EHVF.

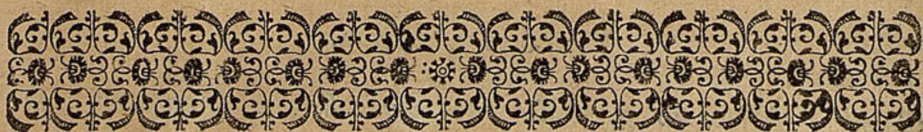
Per Prop. XXV. Part. II. *Horologii Oscillatorii* HUGENII, Tempus, quo Grave è quiete cadens percurrit AV, est ad Tempus Casûs per EV, ut Semicircumferentia ad Diametrum; &, per dictæ Partis Propositionem ultimam, Tempus, quo Grave percurrit VB, post decursam AV, (nempe æquale Tempori, quo Grave percurrit KV, post decursam AK,) est ad Tempus Lapsûs per AV, sicut Arcus VF ad semicircumferentiam; adeòque ad

Tempus Casûs per EV, ficut FV ad Diametrum, Quare Tempus, quo Grave percurrit Curvam AVB, eft ad Tempus Casûs per EV, ficut Arcus EHVF, ad Diametrum EV. Sed, Tempus Casûs per EV, eft ad Tempus Cafus per LB, (five EG,) ficut EV ad EF. Igitur, ex æquo, Tempus, quo Grave percurrit AVB, eft ad Tempus Casûs per LB, ficut Arcus EHVF ad Subtenfam EF; hoc eft ut Recta AM, ad Rectam MB. Rurfus, Tempus Casûs per LB eft ad Tempus Lapfûs per AB, ut LB ad AB. Ergo, Ratio Temporis, quo Grave percurrit AVB, ad Tempus, quo percurrit AB, componitur ex Ratione AM ad MB, & Ratione LB ad BA; adeóque æqualis eft Rationi $AM \times LB$ ad $MB \times BA$. Sed $AM \times LB$ eft æquale $MB \times AC$; quia utrumque æquatur duplo Trianguli ABM. Et igitur, Tempus, quo Grave è quiete cadens percurrit Curvam *Cycloidis* AVB, eft ad Tempus, quo percurrit Rectam AB, ficut $MB \times AC$, ad $MB \times BA$; id eft, ficut AC ad AB. *Q. E. D.*

Similitérque procedet Demonftratio, fi Punctum B, fit inter A & V.

OPUS-

OPUSCULUM VII.

PROBLEMATIS

Olim in Actis Eruditorum Lipsiæ *propositi*

SOLUTIO GENERALIS.

IN *Actis Eruditorum* pro menſe *Octobri* Anni 1698 pag. 471. D. *Johannes* BERNOULLIUS hæc ſcripſit. Methodum, quam optaveram generalem ſecandi Curvas ordinatim poſitione datas, ſive algebraïcas, ſive tranſcendentales, in Angulo recto, ſive obliquo, invariabili, ſive datâ lege variabili, tandem ex voto erui: cui, LEIBNITIO approbatore, ne γρῦ addi poteſt ad ulteriorem perfectionem, & vel ideo tantùm quòd perpetuò ad Æquationem deducat: in quâ ſi interdum indeterminatæ ſunt inſeparabiles, Methodus non ideo imperfectior eſt, non enim hujus ſed alius eſt Methodi indeterminatas ſeparare: Rogamus igitur Fratrem ut velit ſuas quoque vires exercere in re tanti momenti. Suſcepti laboris non pœnitebit, ſi felix ſucceſſus fructu jucundo compenſaverit. Scio relictum ſuum, quem nunc fovet, modum, qui in pauciſſimis tantùm exemplis adhiberi poteſt. *Tranſact. Philoſ. 1716. Janu. Fevr. & Mart. N°. 347. pag. 399.*

Hi tres Viri Celeberrimi ſeſe, jam ab annis quatuor vel quinque, circiter, in ſolvendis hujuſmodi Problematibus exercuerant. Abſque ſpiritu divinandi eandem Solutionem cum *Bernoullianâ* tradere difficile fuerit. Sufficit quòd Solutio ſequens ſit generalis, & ad Æquationem ſemper deducat.

PROBLEMA.

Quæritur Methodus generalis inveniendi Seriem Curvarum, quæ Curvas in Serie aliâ quâcumque datâ constitutas, ad Angulum, vel datum, vel datâ lege variabilem secabunt.

SOLUTIO.

Natura Curvarum secandarum dat Tangentes earundem ad intersectionum Puncta quæcunque: & Anguli intersectionum dant Perpendicula Curvarum secantium; & Perpendicula duo coeuntia, per concursum suum ultimum, dant Centrum Curvaminis Curvæ secantis ad Punctum intersectionis cujuscunque. Ducatur Abscissa in situ quocumque commodo, & sit ejus Fluxio Unitas; & positio Perpendiculi dabit Fluxionem primam Ordinatæ ad Curvam quæsitam pertinentis; & Curvamen hujus Curvæ dabit Fluxionem secundam ejusdem Ordinatæ. Et sic Problema semper deducetur ad Æquationes. Quod erat faciendum.

SCHOLIUM.

Non hujus, sed alius est Methodi Æquationes reducere, & indeterminatas separare, absolutè, si fieri possit, sin minus, per Series infinitas. Problema hocce, cum nullius fere sit usûs, in *Actis Eruditorum* annos plures neglectum & insolutum mansit. Et eâdem de causâ Solutionem ejus non ulteriùs prosequor.

OPUSCU-

OPUSCULA VIII. & IX.

EXCERPTA

EX EPISTOLIS

AUT

ISAACI NEWTONI

AUT

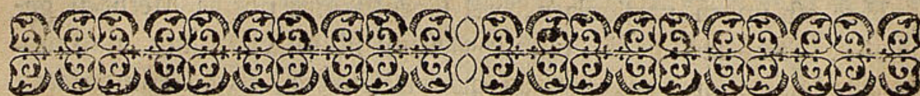
AD EUM SPECTANTIBUS,

Editis in

COMMERCIO EPISTOLARI

COLLINSII &c.

OPUSCU-

OPUSCULUM VIII.

EXCERPTUM EX EPISTOLA

ISAACI NEWTONI

AD

COLLINSIUM

A. D. 10. Decemb. Ann. 1672.

EX animo gaudeo D. BAROVII amici noſtri Reverendi Lectiones Mathematicis exteris adeò placuiſſe, neque parum me juvat intelligere eos [SLUSIUM & GREGORIUM] in eandem mecum incidiſſe ducendi Tangentes Methodum. Qualem eam eſſe conjiciam ex hoc exemplo percipies. Pone (*Vide Figuram hujus Opuſculi*) CB Applicatam ad AB in quovis Angulo dato terminari ad quamvis Curvam AC; & dicatur AB $= x$, & BC $= y$; habitudoque inter x & y exprimatur qualibet Æquatione, puta, $x^3 - 2xxy + bxx - bbx + byy - y^3 = 0$, quâ ipſâ determinatur Curva. Regula ducendi Tangentem hæc eſt; multiplica Æquationis Terminos per quamlibet Progreſſionem arithmeticam juxta Dimenſiones y, puta

Com. Epiſtol. ſecund. Edit. pag. 104. & ſeq. Num. XXVI.

$$\begin{array}{cccccc} x^3 & -2xxy & +bxx & -bbx & +byy & -y^3, \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 2 & 3 \end{array}$$

ut & juxta Dimenſiones x, puta,

$$\begin{array}{cccccc} x^3 & -2xxy & +bxx & -bbx & +byy & -y^3. \\ 3 & 2 & 2 & 1 & 0 & 0 \end{array}$$

Prius Productum erit Numerator, & poſterius, diviſum per x, Denominator Fractionis, quæ exprimet Longitudinem BD, ad cujus extremitatem D ducenda eſt Tangens CD: eſt ergo Longitudo BD

$$= \frac{-2xxy + 2byy - 3y^3}{3xx - 4xy + 2bx - bb}$$

Hoc eſt unum particulare, vel Corollarium potiùs Methodi generalis, quæ extendit ſe, citra moleſtum ullum Calculum, non modò ad ducendum Tangentes ad quaſvis Curvas, ſive Geometricas, ſive Mechanicas, vel quomodocunque rectas Lineas, aliáſve Curvas reſpicientes; verùm etiam ad reſolvendum alia abſtruſiora Problematum genera de Curvitatibus, Areis, Longitudinibus, Centris Gravitatis Curvarum, &c. Neque, (quemadmodum Huddenii Methodus de *Maximis*, & *Minimis*,) ad ſolas reſtringitur Æquationes illas, quæ Quantitatibus ſurdis ſunt immunes.

Hanc Methodum intertexui alteri iſti, quâ Æquationum Exegeſin inſtituo, reducendo eas ad Series infinitas. Memini me ex occaſione aliquando narrâſſe D. Barrovio, edendis Lectionibus ſuis occupato, inſtructum me eſſe hujuſmodi Methodo Tangentes ducendi: Sed neſcio quo diverticulo ab eâ ipſi deſcribendâ fuerim avocatus.

Slusii Methodum Tangentes ducendi brevi publicè prodituram confido: quamprimùm advenerit, exemplar ejus ad me tranſmittere ne grave ducas.

OPUSCULUM IX.

ART. I.

EXCERPTUM

Ex Epiſtolâ OLDEMBURGII ad SLUSIUM.

In quâ continetur

PARS EPISTOLÆ

AB

ISAACO NEWTONO

AD

Eundem OLDEMBURGIUM datæ.

A. D. 10. Julii 1673.

EN tibi, Vir illuſtriſſime, impreſſum modum tuum demonſtrandi Methodum tuam ducendi Tangentes ad quaſlibet Curvas, quemadmodum poſtremis tuis litteris eum mihi communicaveras: ſubticui viri nomen, offenſionis evitandi cauſâ. ſcripſit mihi D. NEWTONUS in hanc ſententiam. Ibidem pag. 107. Num. XXIX.

Ex priori tuâ Epiſtolâ ſubdubitabam, exiſtimarétne celeberrimus SLUSIUS per ea, quæ ipſi de me ſcripſeras, me mihi tribuere Methodum ipſius ducendi Tangentes; donec intelligerem à D.

Collinsio, te ipsi significasse, eam, ex opinione tuâ, seriùs hìc inventam fuisse. Tibi quippe videtur, eam D. Slusio perspectam fuisse aliquot annis priusquàm ederet Mesolabum suum, proïndéque antequàm ego eam intelligerem. At, si res secus se haberet, cùm tamen eam primus communicaverit Amicis suis & litterato Orbi, jure merito ipsi debetur. Quoad Methodos illas, eædem sunt, quanquam, crediderim, ex principiis diversis derivatæ. Nescio tamen num ipsius principia eam largiantur adeò generalem ac mea; quæ ad Æquationes Terminis surdis affectas se extendunt, absque eorum ad aliam formam Reductione.

Hæc ille, quæ in bonam partem à te acceptum iri confido.

ART. II.

EXCERPTUM

Ex Epistolâ Leibnitii ad Oldemburgium

A. D. 30. Martii An. 1675.

Ibidem pag. 117. Num. XXXV.

Scribis clarissimum Newtonum vestrum habere Methodum exhibendi Quadraturas omnes, omniúmque curvarum Superficierum & Solidorum ex revolutione genitorum Dimensiones, & Centrorum Gravitatis inventiones, per appropinquationes scilicet, ita enim interpretor. Quæ Methodus si est universalis & commoda, meretur æstimari; nec dubito fore ingeniosissimo Auctore dignam. Addis tale quid Gregorio innotuisse.

ART. III.

EXCERPTUM

Ex Epistolâ Oldemburgii ad Leibnitium, quâ superiori respondetur.

A. D. 15. Aprilis An. 1675.

D. Collinsius, præmissâ salute, quæ sequuntur remittit. Primo Clarissimum Gregorium in postremâ suâ ad Illustrem Hugenium responsione, Seriem suppeditâsse ad Semicircumferentiam Circuli inveniendam, quæ talis. Ibidem pag. 118. Num. XXXVI.

Pone Radium $= r$, dimidium Latus Quadrati inscripti Circulo $= d$, & Differentiam inter Radium & Latus Quadrati $= e$, Semicircumferentia æqualis est

$$\frac{4rr}{2d - \frac{e}{3} - \frac{ee}{90d} - \frac{e^3}{756dd} - \frac{2e^4}{113400d^3} - \frac{260e^5}{7484400d^4} - \&c.}$$

in infinitum; quæ Series adeò produci potest, ut à Semicircumferentiâ minùs differat, quàm ulla Quantitas assignabilis.

Editum hoc fuit à D. Gregorio postquam D. Mercatoris Logarithmotechnia jam extabat, quæ, quàm-primùm viderat lucem, ad D. Barrovium à me fuit transmissa; qui observato in ea infinitæ Seriei usu ad Logarithmos construendos, rescribebat Methodum illam jam aliquandiu excogitatam fuisse à Successore suo Newtono, omnibúsque Curvis, earúmque portionibus geometricis, æquè ac mechanicis, universim applicatam, cujus rei specimina quædam subjecit, videlicet.

Positâ pro Radio Unitate, datóque x pro Sinu, ad inveniendum Arcum Series hæc est $z = x + \frac{1}{6}x^3 + \frac{3}{40}x^5 + \frac{5}{112}x^7 + \frac{35}{1152} \times x^9$ &c. in infinitum. Et, extractâ Radice hujus Æquationis, Me-

thodo ſymbolicâ, ſi dederis z pro Arcu, ad inveniendum x Sinum Series hæc eſt $x = z - \frac{1}{6}z^3 + \frac{1}{120}z^5 - \frac{1}{5040}z^7 + \frac{1}{362880} \times z^9$ — &c. Atque hæc ſeries facilè continuatur in infinitum. Prioris beneficio ex Sinu triginta Graduum CEULENII numeri facilè ſtruuntur. &c.

Conſimiliter, ſi ponas Radium R, & B Sinum Arcûs: Zona (*vide Figuram hujus Opuſculi*), inter Diametrum & Chordam illi parallelam eſt $= 2RB - \frac{B^3}{3R} - \frac{B^5}{20R^3} - \frac{B^7}{56R^5} - \frac{5B^9}{576R^7} - \frac{7B^{11}}{1408R^9}$ —, &c. Atque eadem Series, mutatis ſignis Termini ſecundi, quarti, & ſexti, &c., inſervit aſſignandæ Areæ zonæ æquilateris Hyperbolæ, videlicet $AFGB = 2RB + \frac{B^3}{3R} - \frac{B^5}{20R^3} + \frac{B^7}{56R^5} - \frac{5B^9}{576R^7} + \frac{7B^{11}}{1408R^9}$ — &c.

ART. IV.

EXCERPTUM

Ex Epiſtolâ OLDEMBURGII ad LEIBNITIUM

A. D. 24. Junii 1675.

Ibidem pag. 123. Num. XL.

DOMINUS NEWTONUS, beneficio Logarithmorum graduatorum in Scalis παραλλήλως locandis ad diſtantias æquales, vel Circulorum concentricorum eo modo graduatorum adminiculo, invenit Radices Æquationum. Tres Regulæ rem conficiunt pro Cubicis, quatuor pro Biquadraticis. In harum diſpoſitione reſpectivi Coefficientes omnes jacent in eâdem Lineâ rectâ; à cujus Puncto tam remoto à primâ Regulâ ac Scalæ graduatæ ſunt ab invicem, Linea recta iis ſuperextenditur, unà cum præſcriptis conformibus genio Æquationis, quâ in Regularum unâ datur Poteſtas pura Radicis quæſitæ.

ART. V.

ART. V.

EXCERPTUM

Ex Epiſtolâ LEIBNITII ad OLDEMBURGIUM

Pariſiis, A. D. 12. Maii 1676.

CUm *Georgius* MOHR *Danus*, in Geometriâ & Analyſi verſatiſſimus, nobis attulerit communicatam ſibi à Doctiſſimo COLLINSIO veſtro expreſſionem Relationis inter Arcum & Sinum per infinitas Series ſequentes:

Poſito Sinu $= x$, Arcu $= z$, Radio $= 1$.

$$z = x + \frac{1}{6}x^3 + \frac{3}{40}x^5 + \frac{5}{112}x^7 + \frac{35}{1152}x^9, \text{ \&c.}$$

$$x = z - \frac{1}{6}z^3 + \frac{1}{120}z^5 - \frac{1}{5040}z^7 + \frac{1}{362880}z^9, \text{ \&c.}$$

Hæc, * inquam, cùm nobis attulerit ille, quæ mihi valde ingenioſa videntur, & poſterior inprimis Series elegantiam quandam ſingularem habeat, ideo rem gratam mihi feceris, Vir Clariſſime, ſi Demonſtrationem tranſmiſeris, ... Oro, ut Clariſſimo COLLINSIO multam à me ſalutem dicas: is facilè tibi materiam ſuppeditabit ſatisfaciendi deſiderio meo.

* Hæ Series NEWTONI ſunt Vide Articulum ſuperiorem, & Opuſc. I. pag. 22. hujus &c. & ratio inveniendorum Coefficientium, quæ infra traditur, item Newtoniana eſt. Opuſc. I. pag. 23. hujus.

OPUS-

OPUSCULUM IX.

ART. VI.

EXCERPTUM

Ex Epiſtolâ COLLINSII ad OLDEMBURGIUM, quâ ſuperiori reſpondetur.

A. D. 14. Junii 1676

Ibidem pag. 126. 127. Num. XLV.

RESPONDEAS, ſi placet, ad ea quæ quærit D. LEIBNITIUS in Litteris ejus 12 Maii datis, Seriei primæ numeros Coefficientes $\frac{1}{6}$, $\frac{3}{40}$, $\frac{5}{112}$, $\frac{35}{1152}$, hoc modo compoſitos eſſe, $\frac{1\times1}{2\times3} = \frac{1}{6}$, & $\frac{1}{6}\times\frac{3\times3}{4\times5} = \frac{3}{40}$, & $\frac{3}{40}\times\frac{5\times5}{6\times7} = \frac{5}{112}$, & $\frac{5}{112}\times\frac{7\times7}{8\times9} = \frac{35}{1152}$, & $\frac{35}{1152}\times\frac{9\times9}{10\times11} = \frac{63}{2816}$, atque ita deinceps in infinitum: unde intelligi poſſit hanc Seriem elegantiâ minimè cedere converſæ ejuſdem, quæ tamen illi magis arridet. Meditata ejus de eodem Argumento, cùm fundamentis planè diverſis innitantur, non poſſunt nobis non eſſe acceptiſſima; atque exoptamus ea fidem noſtram exſuperare poſſe. Hujus autem Methodi ea eſt præſtantia, ut, cùm tam latè pateat, ad nullam hæreat difficultatem. GREGORIUM autem aliófque in eâ fuiſſe opinione arbitror, ut quicquid uſpiam antea de hac re innotuit, quaſi dubia diluculi lux fuit, ſi cum meridianâ claritate conferatur.

OPUS-

OPUSCULUM X.

ISAACI NEWTONI EPISTOLA PRIOR

AD

OLDEMBURGIUM.

Edita in COMMERCIO EPISTOLICO. &c.

OPUSCULUM X.

Epistola prior ISAACI NEWTONI *Matheseos Professoris in Celeberrimâ Academiâ* CANTABRIGIENSI; *ad* HENRICUM OLDEMBURGIUM, *Regalis* SOCIETATIS LONDINI *Secretarium*; 13. *Junii* 1676. *cum Illustrissimò Viro* GODOFREDO GUILIELMO LEIBNITIO (*eo mediante*) *communicanda. Literis* OLDEMBURGII, (26. *Junii*) ad LEIBNITIUM *missa*.

QUanquam D. LEIBNITII modestia, in Excerptis, quæ ex Epistolâ ejus ad me nuper misisti, Nostratibus multùm tribuat circa speculationem quandam *Infinitarum Serierum*, de quâ jam cæpit esse rumor; nullus dubito tamen, quin ille, non tantùm, (quod asserit,) Methodum reducendi Quantitates quascunque in ejusmodi Series, sed & varia Compendia, fortè nostris similia, si non & meliora, adinvenerit. Comm. Epist Secun. Edit. pag. 131. Num. XLVIII.

Quoniam tamen ea scire pervelit, quæ ab Anglis hac in re inventa sunt, & ipse ante annos aliquot in hanc Speculationem inciderim; ut votis ejus aliquâ saltem ex parte satisfacerem, nonnulla eorum, quæ mihi occurrerunt, ad te transmisi.

Fractiones in infinitas Series reducuntur per Divisionem; & Quantitates Radicales per Extractionem Radicum: perinde instituendo Operationes istas in Speciebus, ac institui solent in Decimalibus Numeris. Hæc sunt Fundamenta harum Reductionum.

Sed Extractiones Radicum multùm abbreviantur per hoc *Theorema*.

$$\overline{P+PQ}|^{\frac{m}{n}} = P^{\frac{m}{n}} + \frac{m}{n}AQ + \frac{m-n}{2n}BQ + \frac{m-2n}{3n}CQ + \frac{m-3n}{4n}DQ + \&c.$$

Ubi $P+PQ$ significat Quantitatem, cujus Radix, vel etiam Dimensio quævis, vel Radix Dimensionis, investiganda est. P, primum Terminum Quantitatis ejus; Q reliquos Terminos divisos per primum. Et $\frac{m}{n}$ numeralem Indicem Dimensionis ipsius $P+PQ$; sive Dimensio illa sit integra; sive, (ut ita loquar,) fracta; sive affirmativa, sive negativa. Nam, sicut Analystæ, pro aa, aaa, &c. scribere solent a^2, a^3, &c. sic ego, pro $\sqrt{a}$, $\sqrt{a^3}$, $\sqrt{C.a^5}$, &c. scribo $a^{\frac{1}{2}}$, $a^{\frac{3}{2}}$, $a^{\frac{5}{3}}$; & pro $\frac{1}{a}$, $\frac{1}{aa}$, $\frac{1}{aaa}$, scribo a^{-1}, a^{-2}, a^{-3}. Et sic pro $\frac{aa}{\sqrt{C:a^3+bbx}}$, scribo $aa\times\overline{a^3+bbx}|^{-\frac{1}{3}}$; & pro $\frac{aab}{\sqrt{C:a^3+bbx\times a^3+bbx}}$ scribo $aab\times\overline{a^3+bbx}|^{-\frac{2}{3}}$. In quo ultimo casu, si $\overline{a^3+bbx}|^{-\frac{2}{3}}$ concipiatur esse $\overline{P+PQ}|^{\frac{m}{n}}$ in Regulâ: erit $P=a^3$, $Q=\frac{bbx}{a^3}$, $m=-2$, & $n=3$. Denique, pro Terminis inter operandum inventis in Quoto, usurpo A, B, C, D, &c. Nempe A pro primo Termino $P^{\frac{m}{n}}$; B pro secundo $\frac{m}{n}AQ$; & sic deinceps.

Ceterùm usus Regulæ patebit Exemplis.

Exemplum I.

Est $\sqrt{cc+xx}$, (seu $\overline{cc+xx}|^{\frac{1}{2}}$), $= c + \frac{xx}{2c} - \frac{x^4}{8c^3} + \frac{x^6}{16c^5} - \frac{5x^8}{128c^7} + \frac{7x^{10}}{256c^9} - \&c.$ Nam, in hoc casu, est $P=cc$; $Q=\frac{xx}{cc}$; $m=1$; $n=2$; A ($=P^{\frac{m}{n}}=\overline{cc}|^{\frac{1}{2}}$) $=c$; B ($=$

$\frac{m}{n}$

$\frac{m}{n}$ AQ) $= \frac{xx}{2c}$; C $(= \frac{m-n}{2n}$ BQ$) = \frac{-x^4}{8c^3}$. Et sic deinceps.

Exemplum II.

Est $\sqrt[5]{c^5 + c^4x - x^5}$:, (id est, $\overline{c^5 + c^4x - x^5}|^{\frac{1}{5}}$) $= c + \frac{c^4x - x^5}{5c^4} - \frac{2c^8xx + 4c^4x^6 - 2x^{10}}{25c^9}$ + &c. Ut patebit substituendo in allatam Regulam, 1 pro m, 5 pro n, c^5 pro P, & $\frac{c^4x - x^5}{c^5}$ pro Q. Potest etiam $-x^5$ substitui pro P, & $\frac{c^4x + c^5}{-x^5}$ pro Q; & tunc evadet $\sqrt[5]{c^5 + c^4x - x^5} = -x + \frac{c^4x + c^5}{5x^4} + \frac{2c^8xx + 4c^9x + c^{10}}{25x^9}$ + &c.

Prior modus eligendus est, si x valde parvum sit; posterior, si valde magnum.

Exemplum III.

Est $\frac{N}{\sqrt[3]{y^3 - aay}}$, (hoc est, $N \times \overline{y^3 - a^2y}|^{-\frac{1}{3}}$) $= N \times \frac{1}{y} + \frac{aa}{3y^3} + \frac{a^4}{9y^5} + \frac{7a^6}{81y^7}$ + &c. Nam, $P = y^3$; $Q = \frac{-aa}{yy}$; $m = -1$; $n = 3$; A$(= P^{\frac{m}{n}} = y^{3 \times -\frac{1}{3}}) = y^{-1}$, hoc est, $\frac{1}{y}$: B$(= \frac{m}{n} \times AQ = \frac{-1}{3} \times \frac{1}{y} \times \frac{-aa}{yy}) = \frac{aa}{3y^3}$; &c.

Exemplum IV.

Radix cubica ex Quadrato-Quadrato ipsius $d + e$, (hoc est, $\overline{d+e}|^{\frac{4}{3}}$) est $d^{\frac{4}{3}} + \frac{4ed^{\frac{1}{3}}}{3} + \frac{2ee}{9d^{\frac{2}{3}}} - \frac{4e^3}{81d^{\frac{5}{3}}}$ + &c. Nam, $P = d$; $Q = \frac{e}{d}$; $m = 4$; $n = 3$; A $(= P^{\frac{m}{n}}) = d^{\frac{4}{3}}$ &c.

EXEMPLUM V.

Eodem modo simplices etiam Potestates eliciuntur. Ut, si Quadrato-cubus ipsius $d+e$, (hoc est, $\overline{d+e}|^5$, seu $\overline{d+e}|^{\frac{5}{1}}$) desideretur: erit, juxta Regulam, $P=d$; $Q=\frac{e}{d}$; $m=5$; & $n=1$; Adeòque $A(=P^{\frac{m}{n}})=d^5$; $B(=\frac{m}{n}AQ)=5d^4e$; & sic $C=10d^3ee$; $D=10dde^3$; $E=5de^4$; $F=e^5$; & $G(=\frac{m-5n}{6n}FQ)=0$, Hoc est, $\overline{d+e}|^5=d^5+5d^4e+10d^3ee+10dde^3+5de^4+e^5$.

EXEMPLUM VI.

Quinetiam Divisio, (sive simplex sit, sive repetita,) per eamdem Regulam perficitur. Ut, si $\frac{1}{d+e}$, (hoc est, $\overline{d+e}|^{-1}$; sive $\overline{d+e}|^{-\frac{1}{1}}$) in Seriem simplicium Terminorum resolvendum sit: Erit, juxta Regulam, $P=d$; $Q=\frac{e}{d}$; $m=-1$; $n=1$; & $A(P^{\frac{m}{n}}=d^{-\frac{1}{1}})=d^{-1}$, seu $\frac{1}{d}$; $B(=\frac{m}{n}\times AQ=-1\times\frac{1}{d}\times\frac{e}{d}=-\frac{e}{dd}$; & sic $C=\frac{ee}{d^3}$; $D=-\frac{e^3}{d^4}$, &c., Hoc est, $\frac{1}{d+e}=\frac{1}{d}-\frac{e}{dd}+\frac{ee}{d^3}-\frac{e^3}{d^4}+$ &c.

EXEMPLUM VII.

Sic & $\overline{d+e}|^{-3}$, (hoc est, Unitas ter divisa per $d+e$, vel semel per Cubum ejus,) evadit $\frac{1}{d^3}-\frac{3e}{d^4}+\frac{6ee}{d^5}-\frac{10e^3}{d^6}+$ &c.

EXEM-

EXEMPLUM VIII.

Et $N \times \overline{d+e}|^{-\frac{1}{3}}$, (hoc est, N divisum per Radicem cubicam ipsius $d+e$) evadit $N \times \frac{1}{d^{\frac{1}{3}}} - \frac{e}{3d^{\frac{4}{3}}} + \frac{2ee}{9d^{\frac{7}{3}}} - \frac{14e^3}{81d^{\frac{10}{3}}} + \&c.$

EXEMPLUM IX.

Et $N \times \overline{d+e}|^{-\frac{3}{5}}$, hoc est, N divisum per Radicem Quadrato-Cubicam ex Cubo ipsius $d+e$, sive $\frac{N}{\sqrt[5]{d^3 + 3dde + 3dee + e^3}}$ evadit $N \times \frac{1}{d^{\frac{3}{5}}} - \frac{3e}{5d^{\frac{8}{5}}} + \frac{12ee}{25d^{\frac{13}{5}}} - \frac{52e^3}{125d^{\frac{18}{5}}} + \&c.$

Per eandem Regulam Geneses Potestatum, Divisiones per Potestates, aut per Quantitates radicales, & Extractiones Radicum altiorum in Numeris etiam commodè instituuntur.

Extractiones Radicum Æquationum affectarum in Speciebus imitantur earum Extractionem in Numeris; Sed Methodus VIETÆ, & OUGHTREDI nostri huic negotio minùs idonea est: Quapropter aliam excogitare adactus sum, cujus specimen exhibent sequentia Diagrammata. Ubi dextra Columna prodit substituendo in mediâ Columnâ Valores y; p; q; r; &c. in sinistrâ Columnâ expressos.

Prius Diagramma exhibet Resolutionem hujus numeralis Æquationis $y^3 - 2y - 5 = 0$. Et hìc in supremis Numeris Pars negativa Radicis, subducta de Parte affirmativâ, relinquit absolutam Radicem 2,09455148.

Et posterius Diagramma exhibet Resolutionem hujus litterariæ Æquationis $y^3 + axy + aay - x^3 - 2a^3 = 0$.

$y^3 -$

$y^3 - 2y - 5 = 0$		$+2, 10000000$ &c. $-0, 00544852$ $+2, 09455148$; &c. $= y$
$+2 + p = y$	$+y^3$ $-2y$ -5	$+8 + 12p + 6pp + p^3$ $-4 - 2p$ -5
	Summa	$-1 + 10p + 6pp + p^3$
$+0, 1 + q = p$	$+p^3$ $+6pp$ $+10p$ -1	$+0, 001 + 0, 03q + 0, 3qq + q^3$ $+0, 06 + 1, 2 + 6,$ $+1, \quad +10,$ -1
	Summa	$+0, 061 + 11, 23q + 6, 3qq + q^3$
$-0, 0054 + r = q$	$+q^3$ $+6, 3qq$ $+11, 23q$ $+0, 061$	$-0, 0000001 + 0, 000r$; &c. $+0, 0001837 - 0, 068$ $-0, 060642 + 11, 23$ $+0, 061$
	Summa	$+0, 0005416 + 11, 162r$
$-0, 00004852 + s = r$		

$y^3 +$

$y^3+axy+aay-x^3-2a^3=0\ (a-\frac{x}{4}+\frac{xx}{64a}+\frac{131x^3}{512aa}+\frac{509x^4}{16384a^3}$; &c.		
$+a+p=y$	y^3 $+axy$ $+aay$ $-x^3$ $-2a^3$	$a^3+3aap+3app+p^3$ $+aax+axp$ $+a^3\ +aap$ $-x^3$ $-2a^3$
$-\frac{1}{4}x+q=p$	p^3 $+3app$ $+axp$ $+4aap$ $+aax$ $-x^3$	$-\frac{1}{64}x^3+\frac{3}{16}xxq$; &c. $+\frac{3}{16}axx-\frac{3}{2}axq+3aqq$ $-\frac{1}{4}axx+axq$ $-aax+4aaq$ $+aax$ $-x^3$
$+\frac{xx}{64a}+r=q$	$+3aqq$ $+\frac{3}{16}xxq$ $-\frac{1}{2}axq$ $+4aaq$ $-\frac{65}{64}x^3$ $-\frac{1}{16}axx$	$+\frac{3x^4}{4096a}$; &c. $+\frac{3x^4}{1024a}$; &c. $-\frac{1}{128}x^3-\frac{1}{2}axr$ $+\frac{1}{16}axx+4aar$ $-\frac{65}{64}x^3$ $-\frac{1}{16}axx$
$+4aa-\frac{1}{2}ax)$	$+\frac{131}{128}x^3-\frac{15x^4}{4096a}\ (+\frac{131x^3}{512aa}+\frac{509x^4}{16384a^3}$	

In priori Diagrammate, primus Terminus Valoris ipſorum p; q; r, in primâ Columnâ, invenitur dividendo primum Terminum Summæ proximè ſuperioris, per Coefficientem ſecundi Termini ejuſdem Summæ, (ut -1 per 10, aut 0,061 per 11,23,) & mutando ſignum Quoti.

Et idem Terminus eodem ferè modo invenitur in ſecundo Diagrammate. Sed hìc præcipua difficultas eſt in inventione primi Termini Radicis. Id quod Methodo generali perficitur: ſed hoc, brevitatis gratiâ, jam prætereo; ut & alia quædam, quæ ad concinnandam Operationem ſpectant: neque enim hìc compendia tradere vacat. Sed dicam tantùm in genere, Quòd Radix cujuſvis Æquationis ſemel extracta, pro Regulâ reſolvendi conſimiles Æquationes aſſervari poſſit: quòdque ex pluribus ejuſmodi Regulis, Regulam generaliorem plerumque efformare liceat; & quòd Radices omnes, ſive ſimplices ſint, ſive affectæ, modis infinitis extrahi poſſint; de quorum ſimplicioribus itaque ſemper conſulendum eſt.

Quomodo ex Æquationibus, ſic ad infinitas Series reductis, Areæ, & Longitudines Curvarum, Contenta, & Superficies Solidorum, vel quorumlibet Segmentorum Figurarum quarumvis, eorùmque Centra Gravitatis determinantur; & quomodo etiam Curvæ omnes mechanicæ ad ejuſmodi Æquationes infinitarum Serierum reduci poſſint, indéque Problemata circa illas reſolvi, perinde ac ſi geometricæ eſſent; nimis longum foret deſcribere; ſufficiat ſpecimina quædam talium Problematum recenſuiſſe: Inque iis, brevitatis gratiâ, litteras A; B; C; D, &c. pro Terminis Seriei, ſicut ſub initio, nonnunquam uſurpabo.

EXEMPLUM I.

Si ex dato Sinu recto, vel Sinu verſo, Arcus deſideretur: Sit Radius $= r$, & Sinus rectus $= x$. Erítque Arcus $= x + \frac{x^3}{6rr} + \frac{3x^5}{40r^4} + \frac{5x^7}{112r^6}$; &c., hoc eſt, $= x + \frac{1 \times 1 \times xx}{2 \times 3 \times rr} A + \frac{3 \times 3xx}{4 \times 5rr} \times B + \frac{4 \times 5xx}{6 \times 7rr} C + \frac{7 \times 7xx}{8 \times 9rr} D +$; &c.

Vel,

Vel, sit d Diameter, ac x Sinus versus; & erit Arcus æqualis

$$d^{\frac{1}{2}}x^{\frac{1}{2}} + \frac{x^{\frac{3}{2}}}{6d^{\frac{1}{2}}} + \frac{3x^{\frac{5}{2}}}{40d^{\frac{3}{2}}} + \frac{5x^{\frac{7}{2}}}{112d^{\frac{5}{2}}} +; \&c.;$$ hoc est, $= \sqrt{dx}$ in

$$1 + \frac{x}{6d} + \frac{3xx}{40dd} + \frac{5x^3}{112d^3}; \&c.$$

Si vicissim, *ex dato Arcu desideretur Sinus*: Sit Radius $= r$ & Arcus $= z$; eritque Sinus rectus $= z - \frac{z^3}{6rr} + \frac{z^5}{120r^4} - \frac{z^7}{5040r^6} + \frac{z^9}{362880r^8} -$; &c.; hoc est, $= z - \frac{zz}{2\times 3rr}A - \frac{zz}{4\times 5rr}\times B - \frac{zz}{6\times 7rr}C -$; &c. Et Sinus versus $= \frac{zz}{2r} - \frac{z^4}{24r^3} + \frac{z^6}{720r^5} - \frac{z^8}{40320r^7} +$; &c.; hoc est, $= \frac{zz}{1\times 2r} - \frac{zz}{3\times 4rr}A - \frac{zz}{5\times 6rr}\times B - \frac{zz}{7\times 8rr}C -$; &c.

EXEMPLUM II.

Si Arcus capiendus sit in ratione datâ ad alium Arcum: Esto Diameter $= d$, Chorda Arcûs dati $= x$, & Arcus quæsitus ad Arcum illum datum, ut n ad 1; Eritque Arcûs quæsiti Chorda $= nx + \frac{1-nn}{2\times 3dd}xxA + \frac{9-nn}{4\times 5dd}xxB + \frac{25-nn}{6\times 7dd}xxC + \frac{49-nn}{8\times 9dd}xxD + \frac{81-nn}{10\times 11dd}xxE +$; &c.

Ubi nota, quòd, cùm n est Numerus impar, Series desinet esse infinita, & evadet eadem quæ prodit per vulgarem Algebram, ad multiplicandum datum Angulum per istum Numerum n.

EXEMPLUM III.

Si in Axe alterutro (*Fig.* 1.) AB Ellipseos ABD, (cujus Centrum C, & Axis alter DH,) detur Punctum aliquod E, circa quod Recta EG occurrens Ellipsi in G, motu angulari feratur; & ex datâ Areâ Sectoris elliptici BEG, quæratur Recta GF, quæ à Puncto G ad TAB. I.

 Axem

Axem normaliter demittitur: Esto $BC = q$; $DC = r$; $EB = t$; ac duplum Areæ $BEG = z$; & erit $GF = \frac{1}{t}z - \frac{q}{6rrt^4}z^3 + \frac{10qq - 9qt}{120r^4t^7}z^5 - \frac{280q^3 + 504qqt - 225qtt}{5040r^6t^{10}}z^7 +$; &c. Sic itaque astronomicum illud KEPLERI Problema resolvi potest.

In eâdem Ellipsi, si statuantur $CD = r$; $\frac{\overline{CB}|^2}{CD} = c$; & $CF = x$; erit Arcus ellipticus DG

$$\begin{array}{llllll} = x + \frac{1}{6cc}x^3 & + \frac{1}{10rc^3}x^5 & + \frac{1}{14rrc^4}x^7 & + \frac{8}{18r^3c^5}x^9 & + \frac{1}{22r^4c^6}x^{11}; & + \text{\&c.} \\ & - \frac{1}{40c^4} & - \frac{1}{28rc^5} & - \frac{1}{24rrc^6} & - \frac{1}{22r^3c^7} & \\ & & + \frac{1}{112c^6} & + \frac{1}{48rc^7} & + \frac{3}{88rrc^8} & \\ & & & - \frac{5}{1152c^8} & - \frac{5}{352rc^9} & \\ & & & & + \frac{7}{2816c^{10}} & \end{array}$$

Hic numerales Coefficientes supremorum Terminorum ($\frac{1}{6}$; $\frac{1}{10}$; $\frac{1}{14}$; &c.) sunt in musicâ Progressione. Et numerales Coefficientes omnium inferiorum in unaquâque Columnâ prodeunt multiplicando continuò numeralem Coefficientem supremi Termini per Terminos hujus Progressionis $\frac{\frac{1}{2}n - 1}{2}$; $\frac{\frac{3}{2}n - 3}{4}$, $\frac{\frac{5}{4}n - 5}{6}$; $\frac{\frac{7}{5}n - 7}{8}$; $\frac{\frac{9}{2}n - 9}{10}$; &c. Ubi n significat Numerum Dimensionum ipsius c in Denominatore istius supremi Termini. *Ex.gr.* ut Terminorum infra $\frac{1}{22r^4c^6}$ Numerales Coefficientes inveniantur, pono $n = 6$, ducóque $\frac{1}{22}$, (numeralem Coefficientem ipsius $\frac{1}{22r^4c^6}$) in $\frac{\frac{1}{2}n - 1}{2}$; hoc est, in 1; & prodit $\frac{1}{22}$, numeralis Coefficiens Termini proximè

ximè inferioris: Dein duco hunc $\frac{1}{22}$ in $\frac{\frac{3}{3}n - 3}{4}$; ſive in $\frac{n - 3}{4}$; hoc eſt, in $\frac{3}{4}$; & prodit $\frac{3}{88}$ numeralis Coefficiens tertii Termini in iſtâ Columnâ. Atque ita $\frac{3}{88} \times \frac{\frac{5}{5}n - 5}{6}$ facit $\frac{5}{352}$, numeralem Coefficientem quarti Termini; & $\frac{5}{352} \times \frac{\frac{7}{7}n - 7}{8}$ facit $\frac{7}{2816}$, numeralem Coefficientem infimi Termini. Idem in aliis ad infinitum uſque Columnis præſtari poteſt. Adeóque valor ipſius DG per hanc Regulam pro lubitu produci.

Ad hæc, ſi BF dicatur $= x$, ſitque r latus rectum Ellipſeos, & $e = \frac{r}{AB}$; Erit Arcus ellipticus BG $= \sqrt{rx}$ in:

$$1 \left.\begin{array}{l} +2 \\ -\frac{3}{2}e \\ \hline 3r \end{array}\right\} x \left.\begin{array}{l} -2 \\ +3e \\ -\frac{5}{8}ee \\ \hline 5rr \end{array}\right\} xx \left.\begin{array}{l} +4 \\ -9e \\ +\frac{23}{4}ee \\ -\frac{7}{16}e^3 \\ \hline 7r^3 \end{array}\right\} x^3 \left.\begin{array}{l} -10 \\ +30e \\ -\frac{123}{4}ee \\ +\frac{91}{8}e^3 \\ -\frac{45}{128}e^4 \\ \hline 9r^4 \end{array}\right\} x^4;$$

Quare, ſi ambitus totius Ellipſeos deſideretur; biſeca CB in F, & quære Arcum DG, per prius Theorema, & Arcum BG per poſterius.

Si, vice verſâ, *ex dato Arcu Elliptico* DG, quæratur Sinus ejus CF; tum dicto CD $= r$, $\frac{\overline{CB}|^2}{CD} = c$, & Arcu illo DG $= z$; Erit

$$CF = z - \frac{1}{6cc}z^3 \begin{array}{l} -\frac{1}{10rc^3} \\ +\frac{13}{120c^4} \end{array} z^5 \begin{array}{l} -\frac{1}{14rrc^4} \\ +\frac{71}{420rc^5} \\ -\frac{493}{5040c^6} \end{array} z^7 - ; \text{ \&c.}$$

Quæ autem de Ellipſi dicta ſunt, omnia facilè accommodantur

ad Hyperbolam, mutatis tantùm signis ipsorum c, & e, ubi sunt imparium Dimensionum.

EXEMPLUM IV.

TAB. I. Præterea, (*Fig.* 2.) si sit CE Hyperbola, cujus Asymptoti AD, AF, rectum Angulum FAD constituant; & ad AD erigantur utcunque Perpendicula BC, DE, occurrentia Hyperbolæ in C, & E; & AB dicatur $= a$; BC $= b$; & Area BCED $= z$; Erit BD $= \frac{z}{b} + \frac{zz}{2abb} + \frac{z^3}{6aab^3} + \frac{z^4}{24a^3b^4} + \frac{z^5}{120a^4b^5} +$; &c. Ubi Coefficientes Denominatorum prodeunt multiplicando Terminos hujus arithmeticæ Progressionis, 1; 2; 3; 4; 5; &c. in se continuo.

Et hinc ex Logarithmo dato potest Numerus ei competens inveniri.

EXEMPLUM V.

TAB. II. Esto (*Fig.* 3.) VDE *Quadratrix*, cujus Vertex est V, existente A Centro, & AE Semi-diametro Circuli, ad quem aptatur, & Angulo VAE recto: Demissóque ad AE Perpendiculo quovis DB, & actâ Quadratricis Tangente DT occurrente Axi ejus AV in T: Dic AV $= a$; & AB $= x$.

Erítque BD $= a - \frac{xx}{3a} - \frac{x^4}{45a^3} - \frac{2x^6}{945a^5} -$; &c.

Et VT $= \frac{xx}{3a} + \frac{x^4}{15a^3} + \frac{2x^6}{189a^5} +$; &c.

Et Area AVDB $= ax - \frac{x^3}{9a} - \frac{x^5}{225a^3} - \frac{2x^7}{6615a^5} -$; &c.

Et Arcus VD $= x + \frac{2x^3}{27aa} + \frac{14x^5}{2025a^4} + \frac{604x^7}{893025a^6} +$; &c.

Unde vicissim, ex dato BD, vel VT, aut Areâ AVDB, Arcúve VD, per Resolutionem affectarum Æquationum erui potest x seu AB.

EXEM-

Fig. 3. *OPUSC. VI.*

C

D L M E A

B F G H K

V

Fig. *OPUSC. VIII.*

C

D A B

Fig. *OPUSC. IX.*

F B Z G

Z

A R B

OPUSC. X. Tab. I.

Fig. 1.

D

G

C

A E F B

H

Fig. 2.

F

C

E

A

B D

Exemplum VI.

Esto denique (*Fig.* 4.) A E B Sphæroides revolutione Ellipseos A E B circa Axem A B genita, & secta Planis quatuor, A B per Axem transeunte, D G parallelo A B, C D E perpendiculariter bisecante Axem, & F G parallelo C E: sitque Recta C B $= a$; C E $= c$; C F $= x$; & F G $= y$. TAB. II.

Et sphæroideos segmentum C D G F, dictis quatuor Planis comprehensum, erit

$$+2cxy - \frac{x}{3c}y^3 - \frac{x}{20c^3}y^5 - \frac{x}{56c^5}y^7 - \frac{5x}{576c^7}y^9 - ;\ \&c.$$

$$-\frac{cx^3}{3aa} - \frac{x^3}{18caa} - \frac{x^3}{40c^3aa} - \frac{5x^3}{336c^5aa} - ;\ \&c.$$

$$-\frac{cx^5}{20a^4} - \frac{x^5}{40ca^4} - \frac{3x^5}{160c^3a^4} - ;\ \&c.$$

$$-\frac{cx^7}{56a^6} - \frac{5x^7}{336ca^6} - ;\ \&c.$$

$$-\frac{5cx^9}{576a^8} - ;\ \&c.$$

$$- ;\ \&c.$$

Ubi numerales Coefficientes supremorum Terminorum ($2;\ -\frac{1}{3};\ -\frac{1}{20};\ -\frac{1}{56};\ -\frac{5}{576};$ &c.) in infinitum producuntur multiplicando primum Coefficientem 2 continuò per Terminos hujus Progressionis $-\frac{1\times1}{2\times3};\ \frac{1\times3}{4\times5};\ \frac{3\times5}{6\times7};\ \frac{5\times7}{8\times9};\ \frac{7\times9}{10\times11};$ &c. Et numerales Coefficientes Terminorum in unaquâque Columnâ descendentium in infinitum producuntur, multiplicando continuò Coefficientem supremi Termini in primâ Columnâ per eandem Progressionem; in secundâ autem per Terminos hujus $\frac{1\times1}{2\times3};\ \frac{3\times3}{4\times5};\ \frac{5\times5}{6\times7};\ \frac{7\times7}{8\times9};$ &c., in tertiâ per Terminos hujus $\frac{3\times1}{2\times3};\ \frac{5\times3}{4\times5};\ \frac{7\times5}{6\times7};\ \frac{9\times7}{8\times9};$ &c.; in quartâ per Terminos hujus $\frac{5\times1}{2\times3};\ \frac{7\times3}{4\times5};\ \frac{9\times5}{6\times7};$ &c.; in quin-

tâ

tâ per Terminos hujus $\frac{7\times1}{2\times3}$; $\frac{9\times3}{4\times5}$; $\frac{11\times5}{6\times7}$; &c. Et sic in infinitum. Et eodem modo Segmenta aliorum Solidorum designari, & valores eorum aliquando commodè per Series quasdam numerales in infinitum produci possunt.

Ex his videre est, quantùm fines Analyseos per hujusmodi infinitas Æquationes ampliantur: Quippe, quæ, earum beneficio, ad omnia, penè dixerim, Problemata, (si numeralia DIOPHANTI, & similia excipias,) sese extendit.

Non tamen omninò universalis evadit, nisi per ulteriores quasdam Methodos eliciendi Series infinitas. Sunt enim quædam Problemata, in quibus non liceat ad Series infinitas per Divisionem, vel Extractionem Radicum simplicium, affectarúmve, pervenire. Sed quomodo in istis casibus procedendum sit, jam non vacat dicere; ut neque alia quædam tradere, quæ circa Reductionem infinitarum Serierum in finitas, ubi rei Natura tulerit, excogitavi. Nam, parciùs scribo, quòd hæ speculationes diu mihi fastidio esse cæperint, adeo ut ab iisdem jam per quinque ferè annos abstinuerim.

Unum tamen addam: quòd postquàm Problema aliquod ad infinitam Æquationem deducitur, possint inde variæ approximationes in usum Mechanicæ, nullo ferè negotio, formari; quæ, per alias Methodos quæsitæ, multo labore, temporísque dispendio, constare solent.

Cujus rei exemplo esse possunt Tractatus HUGENII, aliorúmque de Quadraturâ Circuli. Nam, ut ex datâ Arcûs Chordâ A, & dimidii Arcûs Chordâ B, Arcum illum proximè assequaris; finge Arcum illum esse $=z$, & Circuli Radium $=r$; juxtáque superiora, erit A (nempè duplum Sinûs dimidii z) $= z - \frac{z^3}{4\times6rr} + \frac{z^5}{4\times4\times120r^4} -$; &c.

Et $B = \frac{1}{2}z - \frac{z^3}{2\times16\times6rr} + \frac{z^5}{2\times16\times16\times120r^4} -$; &c.

Duc jam B in Numerum fictitium n, & à Producto aufer A, & residui secundum Terminum, (nempè $-\frac{nz^3}{2\times16\times6r} + \frac{z^3}{4\times6rr}$,) eo ut evanescat, pone $=0$; indéque emerget $n = 8$, & erit

8B

$8B - A = 3z * - \frac{3z^5}{64 \times 120 r^4} +$; &c., hoc est, $\frac{8B - A}{3} = z$; errore tantùm existente $\frac{z^5}{7680 r^4}$ —; &c., in excessu. Quod est Theorema *Hugenianum*.

Insuper, si (*Fig.* 5.) in Arcûs Bb Sagittâ AD indefinitè producta, quæratur Punctum G, à quo actæ Rectæ GB, Gb, abscindant Tangentem Ee quamproximè æqualem Arcui isti: Esto Circuli Centrum C, Diameter AK $= d$; & Sagittâ AD $= x$: Et erit TAB. II.

$$DB \left(= \sqrt{dx - xx}\right) = d^{\frac{1}{2}} x^{\frac{1}{2}} - \frac{x^{\frac{3}{2}}}{2d^{\frac{1}{2}}} - \frac{x^{\frac{5}{2}}}{8d^{\frac{3}{2}}} - \frac{x^{\frac{7}{2}}}{16d^{\frac{5}{2}}} - ; \&c.$$

$$\text{Et } AE \; (= AB) = d^{\frac{1}{2}} x^{\frac{1}{2}} + \frac{x^{\frac{3}{2}}}{6d^{\frac{1}{2}}} + \frac{3x^{\frac{5}{2}}}{40d^{\frac{3}{2}}} + \frac{5x^{\frac{7}{2}}}{112d^{\frac{5}{2}}} + \&c.$$

Et AE — DB : AD : : AE : AG; Quare AG $= \frac{3}{2} d - \frac{1}{5} x \times x - \frac{12xx}{175d}$ —, vel +; &c.

Finge ergo AG $= \frac{3}{2} d - \frac{1}{5} x$; & vicissim erit DG $\left(\frac{3}{2} d - \frac{6}{5} x\right)$: DB : : DA : AE — DB. Quare AE — DB $=$ $\frac{2x^{\frac{3}{2}}}{3d^{\frac{1}{2}}} + \frac{x^{\frac{5}{2}}}{5d^{\frac{3}{2}}} + \frac{23x^{\frac{7}{2}}}{300d^{\frac{5}{2}}} +$; &c. Adde DB; & prodit AE $= d^{\frac{1}{2}} x^{\frac{1}{2}}$ $+ \frac{x^{\frac{3}{2}}}{6d^{\frac{1}{2}}} + \frac{3x^{\frac{5}{2}}}{40d^{\frac{3}{2}}} + \frac{17x^{\frac{7}{2}}}{1200d^{\frac{5}{2}}} +$; &c. Hoc aufer de valore ipsius AE supra habito, & restabit error $\frac{16x^{\frac{7}{2}}}{525d^{\frac{5}{2}}}$ +, vel —; &c. Quare, in AG, cape AH quintam partem DA, & KG $=$ HC, & actæ GBE, Gbe, abscindent Tangentem Ee quamproximè æqualem Arcui BAb; errore tantùm existente $\frac{16x^3}{525d^3}\sqrt{dx}$ +, vel —; &c. multò minore scilicet, quàm in Theoremate HUGENII. Quod si fiat 7AK : 3AH : : DH : n; & capiatur KG $=$ CH — n, erit error adhuc multò minor.

Atque ita, si Circuli Segmentum aliquod BAb per Mechanicam designandum esset: primò reducerem Aream istam in Infinitam Seriem, puta, hanc, $BbA = \frac{4}{3} d^{\frac{1}{2}} x^{\frac{3}{2}} - \frac{2x^{\frac{5}{2}}}{5d^{\frac{1}{2}}} - \frac{x^{\frac{7}{2}}}{14d^{\frac{3}{2}}} - \frac{x^{\frac{9}{2}}}{36d^{\frac{5}{2}}}$ $-$; &c. Dein quærerem Constructiones mechanicas, quibus hanc Seriem proximè assequerer: cujusmodi sunt hæ: Age Rectam AB, & erit Segmentum $BbA = \frac{2}{3}\overline{AB+BD} \times \frac{4}{5} AD$; proximè; existente scilicet errore tantùm $\frac{x^3}{70dd}\sqrt{dx} +$; &c. in defectu: Vel proximiùs, erit Segmentum illud, (bisecto AD in F, & actâ Recta BF,) $= \frac{\overline{4BF+BA}}{15} \times \overline{4AD}$; existente errore solummodò $\frac{x^3}{560dd} \times \sqrt{dx} +$; &c., qui semper minor erit quàm $\frac{1}{1500}$ totius Segmenti, etiamsi Segmentum illud ad usque semicirculum augeatur.

TAB. II. Sic, (*Fig.* 5.) & in Ellipsi BAb, cujus Vertex A, Axis alteruter AK, & Latus rectum AP; cape $PG = \frac{1}{2} AP + \frac{\overline{19AK - 21AP}}{10AK} \times \overline{AD}$.

In Hyperbolâ verò, cape $PG = \frac{1}{2} AP + \frac{\overline{19AK + 21AP}}{10AK} \times \overline{AD}$.

Et actâ Rectâ GBE abscindet Tangentem AE quamproximè æqualem Arcui elliptico, vel hyperbolico AB; dummodò Arcus ille non sit nimis magnus.

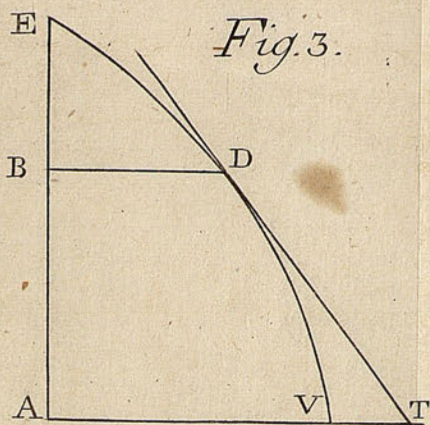
Et pro Areâ Segmenti hyperbolici (*Fig.* 6.) BbA; in DP cape $MD = \frac{3\overline{AD}|^2}{4AK}$, & ad D, & M erige Perpendicula $D\beta$, MN, occurrentia Semicirculo super Diametro AP descripto: eritque $\frac{\overline{4AN + A\beta}}{15} \times 4\overline{AD} = BbA$ proximè: Vel, proximiùs, erit $\frac{21AN + 4A\beta}{75} \times \overline{4AD} = BbA$; si modò capiatur $DM = \frac{5\overline{AD}|^2}{7AK}$.

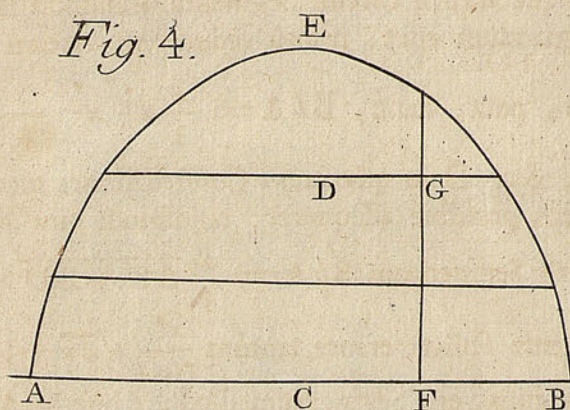
Cantabrigiæ Junii 13. 1676.

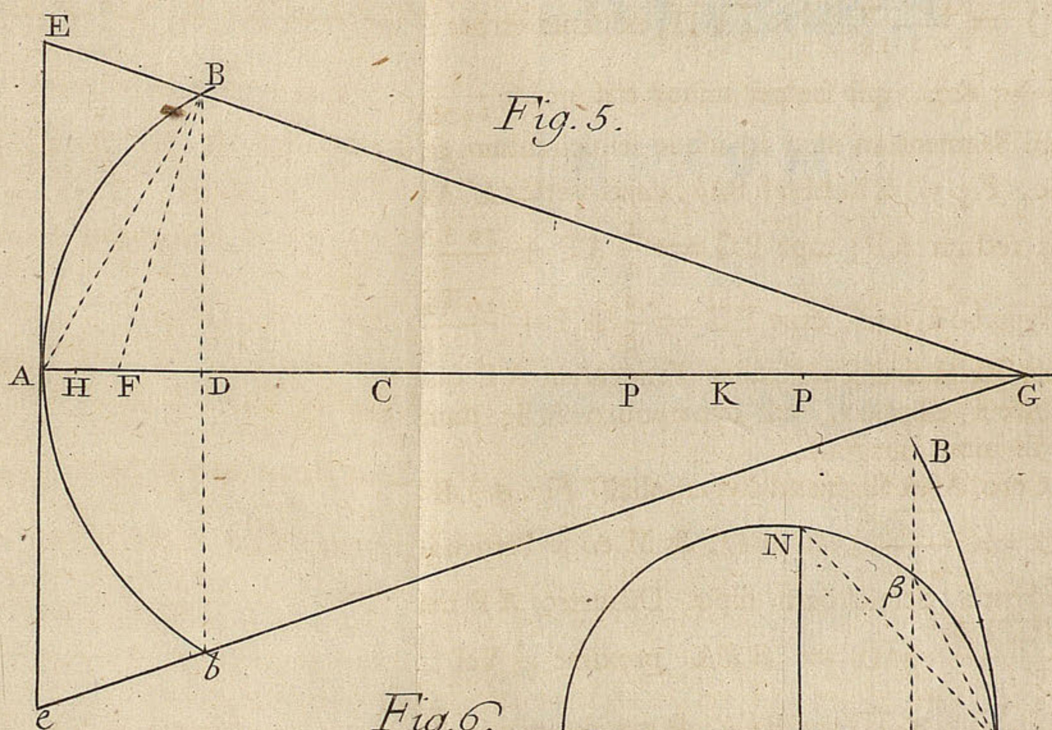
Tuus &c.

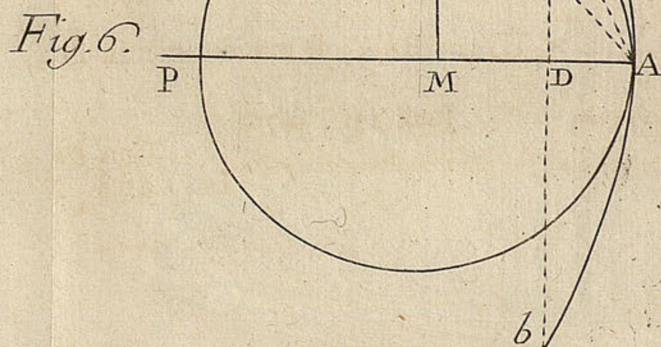
ISAACUS NEWTON.

OPUS-

Fig. 3.
E
B
D
A
V
T

Fig. 4.
E
D
G
A
C
F
B

E
B
Fig. 5.
A
H
F
D
C
P
K
P
G
b
e

B
N
β
Fig. 6.
P
M
D
A
b

OPUSCULA XI. & XII.

ISAACI

NEWTONI

EPISTOLA POSTERIOR

AD

OLDEMBURGIUM

Edita in

COMMERCIO EPISTOLICO.

ET

EJUSDEM EPISTOLA AD COLLINSIUM

Edita LONDINI Anno 1711.

ART. I.

EXCERPTUM

Ex Epistolâ LEIBNITII ad OLDEMBURGIUM

CUM

NEWTONO

COMMUNICANDA.

A. D. 27. Augusti 1676.

CLARISSIMO VIRO

Henrico OLDEMBURGIO *Godofredus Guilielmus*

LEIBNITIUS.

Litteræ tuæ die 26. Julii datæ, plura ac memorabiliora circa rem analyticam continent, quàm multa Volumina spissa de his rebus edita. Quare tibi pariter ac Clarissimis Viris NEWTONO ac COLLINSIO gratias ago, qui nos participes tot meditationum egregiarum esse voluistis.

Commerc. Epist. Edit. secund. pag. 129. N°. LI.

Inventa NEWTONI ejus ingenio digna sunt, quod ex Opticis Experimentis & Tubo Cata-dioptrico abunde eluxit.

Ejúsque Methodus inveniendi Radices Æquationum & Areas Figurarum, per Series infinitas, prorsus differt à meâ; ut mirari liceat diversitatem itinerum, per quæ eòdem pertingere licet.

Mercator Figuras rationales, seu, in quibus Ordinatarum valor ex datis Abscissis rationaliter exprimi potest, (ut scilicet indeterminata Quantitas in Vinculum non ingrediatur,) quadravit & ad infinitas Series reducere docuit per Divisiones; Newtonus autem per Radicum Extractiones. Mea Methodus Corollarium est tantùm Doctrinæ generalis de Transformationibus; &c. *

Sed desideraverim, ut Clarissimus Newtonus nonnulla quoque ampliùs explicet; ut, originem Theorematis, quod initio ponit; item, modum, quo Quantitates p, q, r, in suis Operationibus invenit; ac denique, quomodo in Methodo Regressuum se gerat; ut, cùm ex Logarithmo quærit Numerum. Neque enim explicat quomodo id ex Methodo suâ derivetur.

Nondum mihi licuit ejus litteras, quâ merentur, diligentiâ legere; quoniam tibi è vestigio respondere volui. Unde non satis nunc quidem affirmare ausim, an nonnulla eorum, quæ suppressit, ex solâ earum lectione consequi possum. Sed optandum tamen foret, ipsum ea potiùs supplere Newtonum; quia credibile est non posse eum scribere, quin aliquid semper præclari nos doceat, Vir (ut apparet,) egregiarum meditationum plenus. &c.

Quod dicere videmini, plerasque difficultates, (exceptis Problematibus *Diophantæis*,) ad Series Infinitas reduci; id mihi non videtur. Sunt enim multa usque adeò mira & implexa, ut neque ab Æquationibus pendeant, neque ex Quadraturis. Qualia sunt; (ex multis aliis,) Problemata Methodi Tangentium inversæ; quæ etiam Cartesius in potestate non esse fassus est.

In Tomo III. Epistolarum, una habetur ad Beaunium; in quâ ad propositas à Beaunio, Curvas quasdam invenire conatur; quarum una est † Ludus Naturæ, ut intervallum inter Tangentem ad (Axem) Directricem usque productam & Ordinatim applicatam ex Curvâ ad Directricem, sit semper idem; Recta scilicet constans. Hanc

* Hîc Leibnitius explicat Methodum suam, quam explicationem, quia longiuscula est & minimè necessaria, omisi.

† Hîc (testante Leibnitio, vide infra Opusc. XVI. Art. I.) legendum est *hujus naturæ*, non, *Ludus Naturæ*; sed, cùm hic error locum dederit Newtono respondendi, *inter* Ludos Naturæ *vix numeraverim* &c. (vide infra hoc ipso Opusculo Art. III.) illum reliquimus.

Hanc Curvam nec CARTESIUS, nec BEAUNIUS, nec quisquam alius, (quod sciam,) invenit. Ego verò quâ primùm die, imo horâ, cæpi quærere, statim certâ Analysi solvi. Fateor tamen nondum me, quicquid in hoc genere desiderari potest, consecutum: quanquam maximi momenti esse sciam. Ac de his quidem nunc satis, &c.

ART. II.

EXCERPTUM

Ex Epistolâ TSCHÜRNHAUSII ad OLDEMBURGIUM.

Parisiis. A. D. 1. Septembris 1679.

ADmodum oblectatus fui, hisce conspectis, quæ ad LEIBNITIUM exarâsti; maximéque me tibi devinxisti, quod me participem volueris facere tam ingeniosarum inventionum, & promotionis Geometriæ, tam pulchræ, quàm utilis. * * Comm. Epist. Edit. secundæ pag. 141. Num. LIV.

Verùm, ut ad specimina perquàm ingeniosa NEWTONI revertar, hæc non potuêre mihi non placere, tam ob utilitatem, quâ se tam latè ad quarumvis Quantitatum Dimensiones, ac alia difficilia enodanda in Mathematicis extendunt, quàm ob deductionem harum à fundamentis non minùs generalibus, quàm ingeniosis, derivatam: non obstante quòd existimem, ad Quantitatem quamvis ad infinitam Seriem æquipollentem reducendam, fundamenta adhuc dari & simpliciora & universaliora, quàm sunt Fractionum & Irrationalium reductio ad tales Series, ope Divisionis aut Extractionis, quæ mihi tale quid, non nisi per accidens, præstare videntur; cùm hæc successum quoque habeant, licèt non adsint Fractiones aut irrationales Quantitates. Similia porrò, quæ in hac re præstitit eximius ille Geometra GREGORIUS, memoranda certè sunt, &c.

ART.

ART. III.

ISAACI NEWTONI EPISTOLA POSTERIOR

AD

OLDEMBURGIUM

Cum LEIBNITIO communicanda

A. D. 24. Octob. 1676.

VIR DIGNISSIME

QUantâ cum voluptate legi Epistolas Clarissimorum virorum LEIBNITII & TSCHÜRNHAUSII vix dixerim.

Perelegans sanè est LEIBNITII Methodus perveniendi ad Series Convergentes: & satis ostendisset ingenium Auctoris, etsi nihil aliud scripsisset. Sed quæ alibi per Epistolam sparsit suo nomine dignissima, efficiunt etiam ut ab eo speremus maxima. Diversitas modorum, quibus eòdem tenditur, eo magis placuit, quòd mihi tres Methodi perveniendi ad ejusmodi Series innotuerant; adeò ut novam nobiscum communicandam vix expectarem.

Unam è meis priùs descripsi: jam addo aliam; illam, scilicet, quâ primùm incidi in has Series. Nam, incidi in eas, antequàm scirem Divisiones, & Extractiones Radicum, quibus jam utor. Et hujus explicatione pandendum est fundamentum Theorematis sub initio Epistolæ prioris positi, quod LEIBNITIUS à me desiderat.

Sub initio studiorum meorum Mathematicorum, ubi incideram in

in Opera Celeberrimi WALLISII nostri, considerando Series, quarum intercalatione ipse exhibet Aream Circuli, & Hyperbolæ; utpote, quòd in Serie Curvarum, quarum Basis, seu Axis communis sit $= x$, & ordinatim Applicatæ $= \overline{1-xx}|^{\frac{0}{2}}$; $\overline{1-xx}|^{\frac{1}{2}}$; $\overline{1-xx}|^{\frac{2}{2}}$; $\overline{1-xx}|^{\frac{3}{2}}$; $\overline{1-xx}|^{\frac{4}{2}}$; $\overline{1-xx}|^{\frac{5}{2}}$; $\overline{1-xx}|^{\frac{6}{2}}$; &c. si Areæ alternarum, quæ sunt x; $x - \frac{1}{3}x^3$; $x - \frac{2}{3}x^3 + \frac{1}{5}x^5$; $x - \frac{3}{3}x^3 + \frac{3}{5}x^5 - \frac{1}{7}x^7$; &c., interpolari possent, haberemus Areas intermediarum, quarum prima $\overline{1-xx}|^{\frac{1}{2}}$ est Circulus: ad has interpolandas notabam, quòd in omnibus, primus Terminus esset x, quòdque secundi Termini $\frac{0}{3}x^3$; $\frac{1}{3}x^3$; $\frac{2}{3}x^3$; $\frac{3}{3} \times x^3$; &c. essent in arithmeticâ Progressione; & proinde, quòd duo primi Termini Serierum intercalandarum deberent esse $x - \frac{\frac{1}{2}x^3}{3}$; $x - \frac{\frac{3}{2}x^3}{3}$; $x - \frac{\frac{5}{2}x^3}{3}$; &c.

Ad reliquas intercalandas considerabam, quòd Denominatores 1; 3; 5; 7; &c. erant in arithmeticâ Progressione; adeóque soli Numeratorum Coefficientes numerales essent investigandæ. Hæ autem in alternis datis Areis erant Figuræ Potestatum Numeri undenarii; nempe 11^0; 11^1; 11^2; 11^3; 11^4; Hoc est primò 1; deinde 1, 1; tertiò, 1, 2, 1; quartò 1, 3, 3, 1; quintò 1, 4, 6, 4, 1; &c.

Quærebam itaque, quomodo, in his Seriebus, ex datis duabus primis Figuris reliquæ derivari possent. Et inveni, quòd positâ secundâ Figurâ m reliquæ producerentur per continuam multiplicationem Terminorum hujus Seriei, $\frac{m-0}{1} \times \frac{m-1}{2} \times \frac{m-2}{3} \times \frac{m-3}{4} \times \frac{m-4}{5}$; &c.

Exempli gratia; sit, (Terminus secundus), $m = 4$, & erit $4 \times \frac{m-1}{2}$, hoc est 6, tertius Terminus; & $6 \times \frac{m-2}{3}$, hoc est,

(4) quartus; & $4 \times \frac{m-3}{4}$, hoc eſt, 1, quintus; & $1 \times \frac{m-4}{5}$, hoc eſt, 0, ſextus; quo Series in hoc caſu terminatur.

Hanc Regulam itaque applicui ad Series interferendas. Et, cùm, pro Circulo, ſecundus Terminus eſſet $\frac{\frac{1}{2}x^3}{3}$, poſui $m = \frac{1}{2}$; & prodierunt Termini $\frac{1}{2} \times \frac{\frac{1}{2}-1}{2}$, ſive $-\frac{1}{8}$; $-\frac{1}{8} \times \frac{\frac{1}{2}-2}{3}$, ſive $+\frac{1}{16}$; $+\frac{1}{16} \times \frac{\frac{1}{2}-3}{4}$, ſive $-\frac{5}{128}$; & ſic in infinitum. Unde cognovi deſideratam Aream Segmenti circularis eſſe $x - \frac{\frac{1}{2}x^3}{3} - \frac{\frac{1}{8}x^5}{5} - \frac{\frac{1}{16}x^7}{7} - \frac{\frac{5}{128}x^9}{9}$; &c.

Et eâdem ratione prodierunt etiam interferendæ Areæ reliquarum Curvarum: ut & Area Hyperbolæ, & ceterarum alternarum in hac Serie $\overline{1+xx}|^{\frac{0}{2}}$; $\overline{1+xx}|^{\frac{1}{2}}$; $\overline{1+xx}|^{\frac{2}{2}}$; $\overline{1+xx}|^{\frac{3}{2}}$; &c.

Et eadem eſt ratio intercalandi alias Series; ídque per Intervalla duorum, pluriúmve, Terminorum ſimul deficientium.

Hic fuit primus meus ingreſſus in has meditationes, qui è memoriâ ſanè exciderat, niſi oculos in adverſaria quædam ante paucas ſeptimanas retuliſſem. Ubi verò hæc didiceram, mox conſiderabam Terminos $\overline{1-xx}|^{\frac{0}{2}}$, $\overline{1-xx}|^{\frac{2}{2}}$, $\overline{1-xx}|^{\frac{4}{2}}$, $\overline{1-xx}|^{\frac{6}{2}}$, &c.; hoc eſt, 1, $1-xx$, $1-2xx+x^4$, $1-3xx+3x^4-x^6$, &c.; eodem modo interpolari poſſe ac Areas ab ipſis generatas: & ad hoc nihil aliud requiri, quàm omiſſionem Denominatorum, 1, 3, 5, 7, &c., in Terminis exprimentibus Areas; hoc eſt, Coefficientes Terminorum Quantitatis intercalandæ $\overline{1-xx}|^{\frac{1}{2}}$, vel $\overline{1-xx}|^{\frac{3}{2}}$, vel generaliter $\overline{1-xx}|^{m}$, prodire per continuam Multiplicationem Terminorum hujus Seriei $m \times \frac{m-1}{2} \times \frac{m-2}{3} \times \frac{m-3}{4}$ &c.

Adeò-

Adeóque (exempli gratiâ) $\overline{1 - xx}|^{\frac{1}{2}}$, valeret $1 - \frac{1}{2}xx - \frac{1}{8}x^4 - \frac{1}{16}x^6$, &c.; Et $\overline{1 - xx}|^{\frac{3}{2}}$ valeret $1 - \frac{3}{2}xx + \frac{3}{8} x^4 + \frac{1}{16}x^6$, &c., Et $\overline{1 - xx}|^{\frac{1}{3}}$ valeret $1 - \frac{1}{3}xx - \frac{1}{9}x^4 - \frac{5}{81}x^6$, &c.; Sic itaque innotuit mihi generalis Reductio Radicalium, in infinitas Series, per Regulam, quam posui initio Epistolæ prioris, antequam scirem Extractiones Radicum.

Sed, hac cognitâ, non potuit altera me diu latere. Nam, ut probarem has Operationes, multiplicavi $1 - \frac{1}{2}xx - \frac{1}{8}x^4 - \frac{1}{16}x^6$, &c., in se; & factum est $1 - xx$, Terminis reliquis in infinitum evanescentibus per continuationem Seriei. Atque ita $1 - \frac{1}{3}xx - \frac{1}{9}x^4 - \frac{5}{81}x^6$, &c., bis in se ductum produxit etiam $1 - xx$. Quod, ut certa fuerit harum conclusionum Demonstratio, sic me manuduxit ad tentandum è converso, num hæ Series, quas sic constitit esse Radices Quantitatis $1 - xx$, non possent inde extrahi more arithmetico. Et res benè successit. Operationis forma in quadraticis Radicibus hæc erat.

$$1 - xx \left(1 - \frac{1}{2}xx - \frac{1}{8}x^4 - \frac{1}{16}x^6 \text{ \&c.} \right.$$
$$\underline{1}$$
$$0 - xx$$
$$\underline{-xx + \frac{1}{4}x^4}$$
$$-\frac{1}{4}x^4$$
$$\underline{-\frac{1}{4}x^4 + \frac{1}{8}x^6 + \frac{1}{64}x^8}$$
$$-\frac{1}{8}x^6 - \frac{1}{64}x^8.$$

His perſpectis neglexi penitus interpolationem Serierum, & has Operationes tanquam fundamenta magis genuina, ſolummodo adhibui. Nec latuit Reductio per Diviſionem, res utique facilior.

Sed & Reſolutionem affectarum Æquationum mox aggreſſus ſum, eámque obtinui. Unde ſimul ordinatim Applicatæ, Segmenta Axium, aliæque quælibet Rectæ, ex Areis Curvarum, vel Arcubus datis innotuêre. Nam, regreſſio ad hæc nihil indigebat præter Reſolutionem Æquationum, quibus Areæ, vel Arcus, ex datis Rectis dabantur.

Eo tempore peſtis ingruens, (quæ contigit annis 1665, 1666,) coëgit me hinc fugere, & alia cogitare. Addidi tamen ſubinde condituram quandam Logarithmorum ex Areâ Hyperbolæ, quam hìc ſubjungo.

Sit (*Fig.* 1.) *d*FD Hyperbola, cujus Centrum C, Vertex F, & Quadratum interjectum CAFE $= 1$. In AC cape AB, A*b*, hinc inde $= \frac{1}{10}$, ſeu, 0, 1: Et, erectis Perpendiculis BD, *bd*, ad Hyperbolam terminatis, erit ſemi-Summa ſpatiorum AD, & A*d* $= 0{,}1 + \frac{0{,}001}{3} + \frac{0{,}00001}{5} + \frac{0{,}0000001}{7}$, &c.; & ſemi-differentia $= \frac{0{,}01}{2} + \frac{0{,}0001}{4} + \frac{0{,}000001}{6} + \frac{0{,}00000001}{8}$, &c. Quæ reductæ ſic ſe habent,

0, 1000000000000	0, 0050000000000
3333333333	25000000
20000000	1666666
142857	12500
1111	100
9	1
0, 1003353477310	0, 0050251679267

Horum Summa 0, 1053605156577 eſt A*d*; & Differentia 0, 0953101798043 eſt AD. Et eâdem ratione, poſitis AB, A*b*, hinc inde $= 0{,}2$; obtinebitur A*d* $= 0{,}2231435513142$; & AD

AD = 0, 18232155 67939. Habitis sic Logarithmis hyperbolicis Numerorum quatuor decimalium 0, 8; 0, 9; 1, 1; & 1, 2; cùm sit $\frac{1,2}{0,8} \times \frac{1,2}{0,9} = 2$; & 0, 8 & 0, 9 sunt minores Unitate; adde Logarithmos eorum ad duplum Logarithmi 1, 2; & habebis 0, 69314 71805597, Logarithmum hyperbolicum Numeri 2; Cujus triplo adde Logarithmum 0, 8, (siquidem sit $\frac{2 \times 2 \times 2}{0,8} = 10$,) & habebis 2, 30258509 29933, Logarithmum Numeri 10: Indéque per Additionem simul, prodeunt Logarithmi Numerorum 9, & 11; Adeòque omnium primorum horum 2, 3, 5, 11, Logarithmi in promptu sunt. Insuper, ex solâ depressione Numerorum superioris computi per loca decimalia, & Additione, obtinentur Logarithmi Decimalium 0, 98; 0, 99; 1, 10; 1, 02; ut, & horum 0, 998; 0, 999; 1, 001; 1,002. Et inde, per Additionem & Subductionem, prodeunt Logarithmi primorum 7, 13, 17, 37, &c. Qui unà cum superioribus, per Logarithmum Numeri 10 divisi, evadunt veri Logarithmi in Tabulam inserendi. Sed hos postea propiùs obtinui.

Pudet dicere ad quot Figurarum loca has computationes otiosus eo tempore produxi. Nam, tunc sanè nimis delectabar inventis hisce. Sed ubi prodiit ingeniosa illa *Nicolaï* MERCATORIS Logarithmotechnia, (quem suppono sua primùm invenisse,) cæpi ea minus curare; suspicatus, vel eum nosse Extractionem Radicum æquè ac Divisionem Fractionum; vel alios saltem, Divisione patefactâ, inventuros reliqua, priusquàm ego ætatis essem maturæ ad scribendum.

Eo ipso tamen tempore, quo Liber iste prodiit, communicatum est per Amicum BARROW (tunc Matheseos Professorem Cantabrigiensem) cum COLLINSIO Compendium * quoddam Methodi harum Serierum; in quo significaveram Areas, & Longitudines Curvarum omnium, & Solidorum Superficies, & Contenta, ex datis Rectis; & vice versa, ex his datis Rectas determinari posse, & Methodum ibi indicatam illustraveram diversis Seriebus.

Tt 3 Subo-

* Hoc compendium est Analysis per Æquationes numero Terminorum infinitas supra impressa.

Suborta deinde inter nos Epistolari consuetudine; Collinsius, Vir in rem Mathematicam promovendam natus, non destitit suggerere, ut hæc publici juris facerem. Et ante annos quinque (1671) cùm suadentibus Amicis consilium ceperam edendi Tractatum de Refractione Lucis, & Coloribus, quem tunc in promptu habebam, cœpi de his Seriebus iterum cogitare, & Tractatum de iis etiam conscripsi, ut utrumque simul ederem.

Sed, ex occasione Telescopii Catadioptrici, Epistola ad te missa, quâ breviter explicui conceptus meos de naturâ Lucis, inopinatum quiddam effecit ut mei interesse sentirem ad te festinanter scribere de impressione istius Epistolæ. Et subortæ statim per diversorum Epistolas (objectionibus aliisque refertas) crebræ interpellationes me prorsùs à consilio deterruerunt, & effecerunt ut me arguerem imprudentiæ, quòd, umbram captando, eatenus perdideram quietem meam, rem prorsùs substantialem.

Sub eo tempore *Jacobus* Gregorius, ex unicâ quâdam Serie è meis, quam Collinsius ad eum transmiserat, post multam considerationem, (ut ad Collinsium rescripsit,) pervenit ad eandem Methodum, & Tractatum de eâ reliquit, quem speramus ab Amicis ejus editum iri. Siquidem, pro ingenio, quo pollebat, non potuit non adjicere de suo nova multa, quæ rei Mathematicæ interest ut non pereant.

Ipse autem Tractatum meum non penitus absolveram, ubi destiti à proposito; neque in hunc diem mens rediit ad reliqua adjicienda. Deerat quippe pars ea, quâ decreveram explicare modum solvendi Problemata, quæ ad Quadraturas reduci nequeunt, licèt aliquid de fundamentis ejus posuissem. Ceterùm, in Tractatu isto, Series infinitæ non magnam partem obtinebant.

Alia haud pauca congessi, inter quæ erat Methodus ducendi Tangentes, quam solertissimus Slusius ante annos duos, tresve, tecum communicavit; de quâ tu (suggerente Collinsio) rescripsisti eandem mihi etiam innotuisse. Diversâ ratione in eam incidimus. Nam, res non eget Demonstratione, prout ego operor Habito meo fundamento, nemo potuit Tangentes aliter ducere, nisi volens de rectâ viâ deviaret.

Qui-

Quinetiam non hìc hæretur ad Æquationes Radicalibus unam, vel utramque indefinitam Quantitatem involventibus utcunque affectas; sed absque aliquâ talium Æquationum Reductione, (quæ opus plerumque redderet immensum,) Tangens confestim ducitur. Et eodem modo se res habet in quæstionibus de *maximis* & *minimis*; aliisque quibusdam, de quibus jam non loquor.

Fundamentum harum Operationum, satis obvium quidem, (quoniam jam non possum explicationem ejus prosequi), sic potius celavi *6accdæ 13eff7i3l9n4o4qrr4s9t12vx*. *

Hoc fundamento conatus sum etiam reddere speculationes de Quadraturâ Curvarum simpliciores; perveníque ad Theoremata quædam generaliora. Et, ut candidè agam, ecce primum Theorema.

Ad Curvam aliquam sit $dz^{\theta} \times \overline{e+fz^{\eta}}|^{\lambda}$ Ordinatim Applicata, Termino Abscissæ seu Basis z normaliter insistens: ubi litteræ d, e, f, denotant quaslibet Quantitates datas; & θ, η, λ, Indices Potestatum sive Dignitatum Quantitatum, quibus affixæ sunt.

Fac $\frac{\theta+1}{\eta}=r$, $\lambda+r=s$, $\frac{d}{\eta f}\times\overline{e+fz^{\eta}}|^{\lambda+1}=Q$, & $r\eta-\eta=\varpi$; Et Area Curvæ erit Q in $\frac{z^{\varpi}}{s}-\frac{r-1}{s-1}\times\frac{eA}{fz^{\eta}}+\frac{r-2}{s-2}\times\frac{eB}{fz^{\eta}}-\frac{r-3}{s-3}\times\frac{eC}{fz^{\eta}}+\frac{r-4}{s-4}\times\frac{eD}{fz^{\eta}}$, &c., Litteris A, B, C, D, &c., denotantibus Terminos proximé antecedentes; nempe.

A Terminum $\frac{z^{\varpi}}{s}$.

B Terminum $-\frac{r-1}{s-1}\times\frac{eA}{fz^{\eta}}$; &c. Hæc Series, ubi r Fractio est vel Numerus negativus, continuatur in infinitum; ubi verò r integer est & affirmativus, continuatur ad tot Terminos tantùm, quot

* Hoc est; *Datâ Æquatione quotcunque Fluentes Quantitates involvente, Fluxiones invenire; & vice versâ.*

quot sunt Unitates in eodem r, & sic exhibet geometricam Quadraturam Curvæ. Rem exemplis illustro.

E x e m p l. I.

Proponatur Parabola, cujus ordinatim Applicata sit $\sqrt{az}$. Hæc, in formam Regulæ reducta, fit $z^0 \times \overline{0 + az^1}|^{\frac{1}{2}}$. Quare, $d = 1$, $\theta = 0$, $e = 0$, $f = a$, $\eta = 1$, $\lambda = \frac{1}{2}$. Adeóque $r = 1$, $s = 1\frac{1}{2}$, $Q = \frac{1}{a} \times az^{\frac{3}{2}}$, $\pi = 0$. Et erit Area quæsita $\frac{1}{a} \times az^{\frac{3}{2}}$ in $\frac{1}{1\frac{1}{2}}$; hoc est, $\frac{2}{3}\ z\sqrt{az}$. Et sic in genere, si cz^{η} ponatur ordinatim Applicata, prodibit Area $\frac{c}{\eta + 1}\ z^{\eta + 1}$.

E x e m p l u m II.

Sit ordinatim Applicata $\frac{a^4 z}{c^4 - 2cczz + z^4}$. Hæc, per Reductionem, fit $a^4 z \times \overline{cc - zz}|^{-2}$; vel etiam $a^4 z^{-3} \times \overline{-1 + ccz^{-2}}|^{-2}$. In priori casu est $d = a^4$, $\theta = 1$, $e = cc$, $f = -1$, $\eta = 2$, $\lambda = -2$. Adeóque $r = 1$, $s = -1$, $Q = -\frac{a^4}{2} \times \overline{cc - zz}|^{-1}$, hoc est, $-\frac{a^4}{2cc - 2zz}$; $\pi = 0$. Et Area Curvæ Q in $-\frac{z^0}{1}$, id est, $= \frac{a^4}{2cc - 2zz}$. In secundo autem casu, est $d = a^4$, $\theta = -3$, $e = -1$, $f = cc$, $\eta = -2$, $\lambda = -2$, $r = 1$, $s = -1$, $Q = -\frac{a^4}{2cc} \times \overline{-1 + ccz^{-2}}|^{-1}$, id est, $-\frac{a^4 zz}{2c^4 - 2cczz}$, $\pi = 0$. Et Area $=$ Q in $-\frac{z^0}{1}$, hoc est, $\frac{a^4 zz}{2c^4 - 2cczz}$. Area his casibus diversimode exhibetur, quatenus com-

computatur à diversis finibus, quorum assignatio per hos inventos valores Arearum facilis est.

EXEMPLUM III.

Sit ordinatim Applicata $\frac{a^5}{z^5}\sqrt{bz+zz}$; hoc est, per Reductionem ad debitam formam, vel $a^5 z^{-\frac{9}{2}} \times \overline{b+z}|^{\frac{1}{2}}$, vel $a^5 z^{-4} \times \overline{1+bz^{-1}}|^{\frac{1}{2}}$. Erit in priori casu $d = a^5$, $\theta = -\frac{9}{2}$, $e = b$, $f = 1$; $\eta = 1$, $\lambda = \frac{1}{2}$. Adeóque $r = -\frac{7}{29}$ &c. Quare, cùm r non sit Numerus affirmativus, procedo ad alterum casum. Hic est $d = a^5$, $\theta = -4$, $e = 1$, $f = b$, $\eta = -1$, $\lambda = \frac{1}{2}$. Adeóque $r = 3$, $s = 3\frac{1}{2}$, $Q = -\frac{a^5}{b} \times \overline{1+bz^{-1}}|^{\frac{3}{2}}$, seu, $-\frac{a^5z+a^5b}{bzz} \times \sqrt{zz+bz}$, $\pi = -2$. Et Area Q in $\frac{z^{-2}}{3\frac{1}{2}} - \frac{2}{2\frac{1}{2}} \times \frac{z^{-1}}{3\frac{1}{2}b} + \frac{1}{1\frac{1}{2}} \times \frac{z}{2\frac{1}{2}} \times \frac{z^0}{3\frac{1}{2}bb}$, hoc est, $= \frac{-30bb+24bz-16zz}{105bbzz}$ in $\frac{a^5z+a^5b}{bzz} \times \sqrt{zz+bz}$.

EXEMPLUM IV.

Sit denique ordinatim Applicata $\frac{bz^{\frac{1}{3}}}{\sqrt[5]{c^3 - 3accz^{\frac{2}{3}} + 3aacz^{\frac{4}{3}} - a^5zz}}$. Hæc, ad formam Regulæ reducta, fit $bz^{\frac{1}{3}} \times \overline{c - az^{\frac{2}{3}}}|^{-\frac{3}{5}}$. Indéque est $d = b$, $\theta = \frac{1}{3}$, $e = c$, $f = -a$, $\eta = \frac{2}{3}$, $\lambda = -\frac{3}{5}$, $r = 2$, $s = \frac{7}{5}$, $Q = -\frac{3b}{2a} \times \overline{c - az^{\frac{2}{3}}}|^{\frac{2}{5}}$, $\pi = \frac{2}{3}$. Et Area $Q \times \frac{5z^{\frac{2}{3}}}{7} - \frac{5}{2} \times -\frac{5c}{7a}$, id est, $-\frac{30abz^{\frac{2}{3}} + 75bc}{28aa} \times \overline{c - az^{\frac{2}{3}}}|^{\frac{2}{5}}$.

Quòd,

Quòd, si res non successisset in hoc casu, existente r vel Fractione, vel Numero negativo, tunc tentâssem alterum casum, purgando Terminum $- az^{\frac{2}{3}}$ in ordinatim Applicatâ à Coefficiente $z^{\frac{2}{3}}$; hoc est, reducendo ordinatim Applicatam ad hanc formam, $bz^{-\frac{1}{15}} \times \overline{-a + cz^{-\frac{2}{3}}}|^{-\frac{3}{5}}$. Et, si r in neutro casu fuisset Numerus integer & affirmativus, conclusissem Curvam ex earum numero esse, quæ non possunt geometricè quadrari. Nam, quantùm animadverto, hæc Regula exhibet in infinitis Æquationibus Areas omnium geometricam Quadraturam admittentium Curvarum, quarum ordinatim Applicatæ constant ex Potestatibus, Radicibus, vel quibuslibet Dignitatibus Binomii cujuscunque; licèt non directè, ubi Index Dignitatis est Numerus integer.

At quando hujusmodi Curva aliqua non potest geometricè quadrari; sunt ad manus alia Theoremata pro comparatione ejus cum conicis Sectionibus, vel saltem cum aliis Figuris simplicissimis, quibuscum potest comparari: ad quod sufficit etiam hoc ipsum unicum jam descriptum Theorema, si debitè concinnetur.

Pro Trinomiis etiam, & aliis quibusdam Regulas quasdam concinnavi.

Sed in simplicioribus vulgóque celebratis Figuris vix aliquid relatu dignum reperi, quod evasit aliorum conatus, nisi fortè Longitudo Cissoidis ejusmodi censeatur. Ea sic construitur.

Sit (*Fig.* 2.) V D Cissois, A V Diameter Circuli, ad quem aptatur, V vertex, A F Asymptotos ejus, ac D B perpendiculare quodvis ad A V demissum. Cum semi-axe A F $=$ A V, & semi-parametro A G $= \frac{1}{3}$ A V, describatur Hyperbola F k K; & inter A B & A V sumptâ A C mediâ proportionali, erigantur ad C & V Perpendicula C k, V K, Hyperbolæ occurrentia in k & K; Et agantur Rectæ K T, $k t$, tangentes Hyperbolam in eisdem K, & k, & occurrentes A V in T & t, & ad A V constituatur Rectangulum A V N M æquale Spatio T K $k t$. Et Cissoidis V D Longitudo erit sextupla Altitudinis V N. Demonstratio perbrevis est. Sed ad infinitas Series redeo.

Quam-

Quamvis multa restent investiganda circa modos approximandi, & circa diversa Serierum genera quæ possunt ad id conducere: tamen vix cum TSCHÜRNHAUSIO speraverim dari posse, aut simpliciora, aut magis generalia fundamenta reducendi Quantitates ad hoc genus Serierum, de quo agimus, quàm sunt Divisiones & Extractiones Radicum, quibus LEIBNITIUS & ego utimur; saltem non generaliora: quia pro Quadraturâ & εὐθύνσει Curvarum, ac similibus, nullæ possunt dari Series ex hisce simplicibus Terminis algebraïcis, (unicam tantùm indefinitam Quantitatem involventibus,) constantes, quas non licet hac Methodo colligere.

Nam, non possunt esse plures convergentes Series ad idem determinandum, quàm sunt indefinitæ Quantitates, ex quarum Potestatibus Series conflentur: & ego quidem ex adhibitâ quacunque indefinitâ Quantitate Seriem novi colligere; & idem credo LEIBNITIO in potestate esse.

Nam, quamvis meâ Methodo liberum sit eligere, pro conflandâ Serie, Quantitatem quamlibet indefinitam, à quâ Quæsitum dependeat; & Methodus, quam ipse nobiscum communicavit, determinata videatur ad electionem talium indefinitarum Quantitatum, quibus opus commodè deduci potest ad Fractiones; quæ per solam Divisionem evadant Series infinitæ: tamen aliæ quæcunque indefinitæ Quantitates pro Seriebus conflandis adhiberi possunt, per Methodum istam, quâ affectæ Æquationes resolvuntur; dummodo resolvantur in propriis Terminis; hoc est, conficiendo Seriem ex solis Terminis, quos Æquatio involvit.

Præterea, non video cur dicatur his Divisionibus & Extractionibus Problemata resolvi *per accidens*: siquidem hæ Operationes eodem modo se habeant ad hoc genus Algebræ, ac vulgares Operationes Arithmeticæ ad Algebram vulgò notam.

Quod autem ad simplicitatem Methodi attinet; nolim Fractiones, & Radicales absque prævià Reductione semper resolvi in Series infinitas: Sed ubi perplexæ Quantitates occurrunt; tentandæ sunt omnimodæ Reductiones; sive fiat augendo, minuendo, multiplicando, vel dividendo Quantitates indefinitas; sive per Methodum transmutatoriam LEIBNITII, aut alio quocunque modo, qui oc-

 currat.

currat. Et tunc Resolutio in Series per Divisionem & Extractionem opportunè adhibebitur.

Hìc autem præcipuè nitendum est, ut Denominatores Fractionum, & Quantitates in Vinculo Radicum, reducantur ad quàm paucissimas, & minimè compositas; & ad tales etiam, quæ in Seriem abeunt citissimè convergentem, etsi Radices neque convertantur in Fractiones, neque deprimantur. Nam, per Regulam initio alterius Epistolæ, Extractio altissimarum Radicum æquè simplex, & facilis est, ac Extractio Radicis quadraticæ, vel Divisio: & Series, quæ per Divisionem eliciuntur, solent minimè omnium convergere.

Hactenus de Seriebus unicam indefinitam Quantitatem involventibus locutus sum. Sed possunt etiam, perspectâ Methodo, Series ex duabus, vel pluribus assignatis indefinitis Quantitatibus pro arbitrio confici. Quinetiam, beneficio ejusdem Methodi possunt Series ad omnes Figuras efformari, *Gregorianis* ad Circulum & Hyperbolam editis affines; hoc est, quarum ultimus Terminus exhibebit quæsitam Aream. Sed calculum hìc onerosiorem nolim lubens subire.

Possunt denique Series ex Terminis compositis eâdem Methodo constitui. Quemadmodum, si sit $\sqrt{aa - ax + \frac{x^3}{a}}$ ordinatim Applicata Curvæ alicujus; pono $aa - ax = zz$, & ex Binomio $zz + \frac{x^3}{a}$ extractâ Radice, prodibit $z + \frac{x^3}{2az} - \frac{x^6}{8aaz^3}$ &c. Cujus Seriei omnes Termini quadrari possunt per Theorema jam antè descriptum. Sed hæc minoris facio, quòd ubi Series simplices non sunt satìs tractabiles, aliam nondum communicatam Methodum habeo, quâ pro libitu acceditur ad quæsitum.

Ejus fundamentum est commoda, expedita, generalis Solutio hujus Problematis.

Curvam geometricam describere, quæ per data quotcunque Puncta transibit.

Docuit EUCLIDES descriptionem Circuli per tria data Puncta. Potest etiam conica Sectio describi per quinque data Puncta: Et Cur-

va trium Dimensionum per septem data Puncta: adeò ut in potestate habeam descriptonem omnium Curvarum istius ordinis, quæ per septem tantùm Puncta determinantur. Hæc statim geometricè fiunt, nullo calculo interposito. Sed superius Problema est alterius generis: & quamvis primâ fronte intractabile videatur, tamen res aliter se habet. Est enim ferè ex pulcherrimis quæ solvere desiderem.

Seriei à Leibnitio pro quadraturâ conicarum Sectionum propositæ, affinia sunt Theoremata quædam, quæ pro comparatione Curvarum cum conicis Sectionibus in catalogum dudum retuli.

Possum utique cum Sectionibus conicis geometricè comparare Curvas omnes, (numero infinities infinitas,) quarum ordinatim Applicatæ sunt.

$$\frac{dz^{n-1}}{e+fz^{n}+gz^{2n}} \text{ vel } \frac{dz^{2n-1}}{e+fz^{n}+gz^{2n}}\text{; \&c.}$$

$$\text{Aut } \frac{dz^{\frac{1}{2}n-1}}{e+fz^{n}+gz^{2n}} \text{ vel } \frac{dz^{\frac{3}{2}n-1}}{e+fz^{n}+gz^{2n}}\text{; \&c.}$$

$$\text{Aut } \frac{d}{z}\sqrt{e+fz^{n}+gz^{2n}} \text{ vel } dz^{n-1}\times\sqrt{e+fz^{n}+gz^{2n}}\text{; \&c.}$$

$$\text{Aut } \frac{dz^{n-1}}{\sqrt{e+fz^{n}+gz^{2n}}} \text{ vel } \frac{dz^{2n-1}}{\sqrt{e+fz^{n}+gz^{2n}}}\text{; \&c.}$$

$$\text{Aut } \frac{dz^{n-1}\times\sqrt{e+fz^{n}}}{g+hz^{n}} \text{ vel } \frac{dz^{2n-1}\times\sqrt{e+fz^{n}}}{g+hz^{n}}\text{; \&c.}$$

$$\text{Aut } \frac{dz^{n-1}}{g+hz^{n}\times\sqrt{e+fz^{n}}} \text{ vel } \frac{dz^{2n-1}}{g+hz^{n}\times\sqrt{e+fz^{n}}}\text{; \&c.}$$

$$\text{Aut } \frac{d}{z}\,\frac{\sqrt{e+fz^{n}}}{g+hz^{n}} \text{ vel } dz^{n-1}\,\frac{\sqrt{e+fz^{n}}}{g+hz^{n}}\text{; \&c.}$$

Hic d, e, f, g significant quasvis datas Quantitates cum suis signis + & — affectas; z Axem, vel Basem Curvæ; & n, $2n$, $\frac{1}{2}n - 1$, $\frac{3}{2}n - 1$, $n - 1$, $2n - 1$ Indices Potestatum vel Dignitatum z, sive sint affirmativi vel negativi, sive integri, vel fracti, & singula bina Theoremata sunt duo primi Termini Seriei in infinitum progredientis.. In tertio & quarto, $4eg$ debet esse non majus quàm ff, nisi e & g sint contrarii signi. In ceteris nulla est limitatio. Horum aliqua, (nempe, secundum, tertium, quartum, quintum & decimum tertium,) ex Areis duarum conicarum Sectionum conjunctis constant. Alia quædam, (ut nonum, decimum, & duodecimum,) sunt aliter satis composita. Et omnia quidem in continuatione Progressionum citò evadunt compositissima; adeò ut vix per Transmutationem Figurarum, quibus *Jacobus* GREGORIUS, & alii usi sunt, absque ulteriori fundamento inveniri posse putem.

Ego quidem hand quicquam generale in his obtinere potui, antequàm abstraherem à contemplatione Figurarum, & rem totam ad simplicem considerationem solarum ordinatim Applicatarum reducerem. Sed, cum hæc, & hisce generaliora, sint in potestate; non dubitabitur, credo de Binomialibus longè facilioribus, quæ in his continentur, & prodeunt ponendo Litteram aliquam e vel f vel $g = 0$, & $n = 1$ vel 2; etsi Series, in quas ista resolvantur, non posuerim in Epistolâ priori, nedum fortè computaverim; intentus, non in omnia particularia enumeranda, sed in illustrandam Methodum per unam & alteram in singulis rerum generibus instantiam, quæ ad ostendendam ejus generalitatem sufficere videbatur.

Ceterùm, hæc Theoremata dant Series plusquàm uno modo. Nam, primùm, si ponatur $f = 0$, & $n = 1$, evadit $\frac{d}{e + gzz}$; unde prodit Series nobis communicata. Sed, si ponatur $2eg = ff$, & $n = 1$; inde tandem obtinemus hanc Seriem $1 + \frac{1}{3} - \frac{1}{5} - \frac{1}{7} + \frac{1}{9} + \frac{1}{11} - \frac{1}{13} - \frac{1}{15}$; &c. pro Longitudine quadrantalis Arcûs,

cûs, cujus chorda est Unitas: vel, quod perinde est, hanc $\frac{1}{2}+\frac{1}{15}$ $-\frac{1}{63}+\frac{1}{143}-\frac{1}{255}$, &c. pro Longitudine dimidii ejus. Et has fortè, quia æquè simplices sunt ac alteræ, & magis convergunt, non repudiabitis.

Sed ego rem aliter æstimo. Illud enim melius quod utilius est, & Problema minori labore solvit. Sic, quamvis hæc Æquatio $x^4 - x = 1$ appareat simplicior hacce $yy - 2y\sqrt{\frac{81}{25} - \sqrt{20}} = \sqrt{20}$; tamen in confesso est posteriorem reverâ simpliciorem esse, propterea quod Radicem ejus y Geometra faciliùs eruit.

Et ob hanc rationem, Series pro obtinendis Arcubus Circuli vel, (quod eodem recidit,) pro obtinendis Sectoribus conicarum Sectionum, pro optimis habeo, quæ componuntur ex Potestatibus Sinuum.

Nam, siquis vellet per simplex computum hujus Seriei $1+\frac{1}{3}-\frac{1}{5}$ $-\frac{1}{7}+\frac{1}{9}$, + &c. colligere Longitudinem Quadrantis ad viginti Figurarum loca decimalia, opus esset 5. 000 000 000. Terminis Seriei, circiter; ad quorum calculum milleni anni requirerentur. Et res tardiùs obtineretur per Tangentem 45 Graduum. Sed, adhibito Sinu recto 45 Graduum, quinquaginta quinque vel sexaginta Termini hujus Seriei $\sqrt{\frac{1}{2}} \times 1+\frac{1}{12}+\frac{3}{160}+\frac{5}{896}$, &c. sufficerent: quorum computatio tribus, ut opinor, vel quatuor diebus absolvi potest.

Et tamen hic non est optimus modus computandi totam Peripheriam. Nam, Series ex Sinu recto 30 Graduum, vel Sinu verso 60 Graduum conflata, multò citiùs dabit Arcum suum; cujus sextuplum, vel duodecuplum est tota Peripheria. Neque majori labore eruitur Area totius Circuli ex Segmento, cujus Sagitta est Quadrans Diametri. Ejus computi Specimen, siquidem ad manus est, visum fuit apponere; & unà adjungere Aream Hyperbolæ, quæ eodem calculo prodit.

Posito

Posito Axe transverso $= 1$, & Sinu verso, seu Segmenti Sagittâ $= x$; erit Semi-segmentum

$$\left.\begin{array}{l}\text{Hyperbolæ}\\ \text{Circuli}\end{array}\right\} = x^{\frac{1}{2}} \text{ in } \frac{2}{3}x \pm \frac{xx}{5} - \frac{x^3}{28} \pm \frac{x^4}{72}, \text{ \&c.}$$

Hæc autem Series sic in infinitum producitur; sit $2x^{\frac{3}{2}} = a$, $\frac{ax}{2} = b$, $\frac{bx}{4} = c$, $\frac{3cx}{6} = d$, $\frac{5dx}{8} = e$, $\frac{7cx}{10} = f$; &c.; Et erit Semi-segmentum

$$\left.\begin{array}{l}\text{Hyperbolæ}\\ \text{Circuli}\end{array}\right\} = \frac{a}{3} \pm \frac{b}{5} - \frac{c}{7} \pm \frac{d}{9} - \frac{e}{11} \pm \frac{f}{13}, \text{ \&c.},$$

Eorùmque semi-Summa $\frac{a}{3} - \frac{c}{7} - \frac{e}{11} -$, &c. & semi-Differentia $\frac{b}{5} + \frac{d}{9} + \frac{f}{13} +$, &c. His ita præparatis, supono $x = \frac{1}{4}$, Quadrantem nempe Axis; & prodit $a\left(= \frac{1}{4}\right) = 0{,}25$; $b\left(= \frac{ax}{2} = \frac{0{,}25}{1\times 8}\right) = 0{,}03125$; $c\left(= \frac{bx}{4} = \frac{0{,}03125}{2\times 8}\right) = 0{,}001953125$; $d\left(= \frac{3cx}{6} = \frac{0{,}001953125}{8}\right) = 0{,}000244140625$. Et sic procedo usquedum venero ad Terminum depressissimum, qui potest ingredi opus. Deinde hos Terminos per 3, 5, 7, 9, 11, &c. respectivè divisos dispono in duas Tabulas: ambiguos cum primo in unam; & negativos in aliam; & addo, ut hìc vides;

0,0833333333333333	0,0002790178571429
6250000000000	3467906605 1
27126736111 1	834465027
513516939 6	2628535 4
14462891 7	96129 6
495458 1	3867 6
19094 8	166 3
796 3	7 5
35 2	4
1 6	0,0002825719389575
1	
0,0896109885 64661 8	

Tunc

Tunc à priori Summâ aufero posteriorem, & restat 0,0893284 166257043, Area semi-Segmenti Hyperbolici. Addo etiam eas Summas, & Aggregatum aufero à primo Termino duplicato 0,166 6666666666666, & restat 0,07677310616304 73, Area semi-Segmenti circularis. Huic addo Triangulum istud, quo completur in Sectorem, hoc est, $\frac{1}{32}\sqrt{3}$, seu 0,05412658773652 74, & habeo Sectorem sexaginta Graduum, 0,13089969389957 47, cujus sextuplum 0,785398163397448 2 est Area totius Circuli. Quæ divisa per $\frac{1}{4}$, sive Quadrantem Diametri, dat totam Peripheriam 3,141.592.653.589.7928; si alias artes adhibuissem, potui per eundem Numerum Terminorum Seriei pervenisse ad multò plura loca Figurarum, puta, viginti quinque aut ampliùs: sed animus fuit hic ostendere, quid per simplex Seriei computum præstari posset. Quod sanè haud difficile est, cùm in omni opere Multiplicatores ac Divisores magnâ ex parte non majores quàm 11, & nunquam majores quàm 41 adhibere opus sit.

Per Seriem Leibnitii etiam, si ultimo loco dimidium Termini adjiciatur, & alia quædam similia artificia adhibeantur, potest computum produci ad multas Figuras. Ut, & ponendo Summam Terminorum $1 - \frac{1}{7} + \frac{1}{9} - \frac{1}{15} + \frac{1}{17} - \frac{1}{23} + \frac{1}{25} - \frac{1}{31} + \frac{1}{33}$; &c. esse ad totam Seriem $1 - \frac{1}{3} + \frac{1}{5} - \frac{1}{7} + \frac{1}{9} - \frac{1}{11} +$, &c., ut $1 + \sqrt{2}$ ad 2. Sed optimus ejus usus videtur esse quando, vel conjungitur cum duabus aliis persimilibus, & citissimè convergentibus Seriebus, vel sola adhibetur ad computandum Arcum 30 Graduum, positâ Tangente $\sqrt{\frac{1}{3}}$. Tunc enim Series illa evadit $1 - \frac{1}{3\times3} + \frac{1}{5\times9} - \frac{1}{7\times27} + \frac{1}{9\times81}$, &c., quæ citò convergit. Vel, si conjunges cum aliis Seriebus, pone Circul

Diametrum = 1, & $a = \frac{1}{2}$; & Area totius Circuli erit Summa harum trium ſerierum $\frac{a}{1} - \frac{a^3}{3} + \frac{a^5}{5} - \frac{a^7}{7} + \frac{a^9}{9} - \frac{a^{11}}{11} +$, &c.

$\frac{aa}{1} + \frac{a^5}{3} - \frac{a^8}{5} - \frac{a^{11}}{7} + \frac{a^{14}}{9} + \frac{a^{17}}{11}$, &c.

$\frac{a^4}{1} - \frac{a^{10}}{3} + \frac{a^{16}}{5} - \frac{a^{22}}{7} + \frac{a^{28}}{9}$, &c.

Hìc conſideravimus Series, quatenus adhibentur ad computandum totum Circulum. Sed, quando computandæ ſunt partes ejus, tunc quælibet Series habet proprium uſum, & in ſuo genere optima eſt. Si datur Tangens ſatìs parva, vel ſatìs magna, non recurrendum erit ad Sinum aliquem, ut inde computetur Arcus, neque vice verſâ. Series dato congruens eſt Æquatio pro ſolvendo proprio Problemate.

Credo Cl. LEIBNITIUM, dùm poſuit Seriem pro determinatione Co-ſinûs ex Arcu dato, vix animadvertiſſe Seriem meam pro determinatione Sinûs verſi ex eodem Arcu; ſiquidem hæc idem ſunt.

Neque obſervâſſe videtur morem meum generaliter uſurpandi Litteras pro Quantitatibus cum ſignis + & — affectis, dùm dividit hanc Seriem $\frac{z}{b} + \frac{zz}{2abb} + \frac{z^3}{6aab^3} + \frac{z^4}{24a^3b^4} +$, &c. Nam, cùm Area hyperbolica (*Fig.* 3.) BE, hìc ſignificata per z ſit affirmativa vel negativa, prout jaceat ex unâ vel alterâ parte ordinatim Applicatæ BC; ſi Area illa in Numeris data ſit l; & l ſubſtituatur in Serie pro z, orietur vel $\frac{l}{b} + \frac{ll}{2abb} + \frac{l^3}{6aab^3} + \frac{l^4}{24a^3b^4}$, &c., vel $-\frac{l}{b} + \frac{ll}{2abb} - \frac{l^3}{6aab^3} + \frac{l^4}{24a^3b^4}$, &c., prout l ſit affirmativa, vel negativa; hoc eſt, poſito $a = 1 = b$, & l Logarithmo hyperbolico, Numerus ei correſpondens erit $1 + \frac{l}{1} + \frac{ll}{2} + \frac{l^3}{6} + \frac{l^4}{24}$, &c., ſi l ſit affirmativus; & $1 - \frac{l}{1} + \frac{ll}{2} - \frac{l^3}{6} + \frac{l^4}{24}$, &c., ſi l ſit negativus. Hoc modo fugio Multiplicationem Theorematum,

rematum, quæ aliàs in nimiam molem crefcerent. Nam, verbigratiâ illud unicum Theorema, quod fupra pofui pro Quadraturâ Curvarum, refolvendum effet in triginta duo Theoremata, fi pro fignorum varietate multiplicaretur.

Præterea, quæ habet Vir clariffimus de inventione Numeri Unitate majoris per datum Logarithmum hyperbolicum, ope Seriei $\frac{l}{1} - \frac{ll}{1\times 2} + \frac{l^3}{1\times 2\times 3} - \frac{l^4}{1\times 2\times 3\times 4} +$, &c., potiùs quàm ope Seriei $\frac{l}{1} + \frac{ll}{1\times 2} + \frac{l^3}{1\times 2\times 3} + \frac{l^4}{1\times 2\times 3\times 4}$, &c., nondum percipio. Nam, fi unus Terminus adjiciatur ampliùs ad Seriem pofteriorem, quàm ad priorem, pofterior magis appropinquabit. Et certè minor eft labor computare unam vel duas primas Figuras adjecti hujus Termini, quàm dividere * Unitatem per Numerum prodeuntem ex Logarithmo hyperbolico ad multa Figurarum loca extenfum, ut inde habeatur Numerus quæfitus Unitate major. Utraque igitur Series, (fi duas dicere fas fit,) officio fuo fungatur. Poteft tamen $\frac{l}{1} + \frac{l^3}{1\times 2\times 3} + \frac{l^5}{1\times 2\times 3\times 4\times 5}$, &c., Series, ex dimidiâ parte Terminorum conftans, optimè adhiberi; fiquidem hæc dabit femi-Differentiam duorum Numerorum, ex quâ, & Rectangulo dato uterque datur. Sic, & ex Serie $1 + \frac{ll}{1\times 2} + \frac{l^4}{1\times 2\times 3\times 4}$, &c., datur femi-Summa Numerorum, indéque etiam Numeri. Unde prodit Relatio Serierum inter fe, quâ ex unâ datâ dabitur altera.

Theorema de inventione Arcûs ex dato Co-finu ponendo Radium $= 1$, Co-finum $= c$, & Arcum $= \sqrt{6 - \sqrt{24c + 12}}$; minùs appropinquat quàm primâ fronte videtur. Pofito quidem Sinu

 verfo

* Hæc Epiftola habetur etiam in WALLISII Operibus Mathematicis Tom. III. pag. 634. Ibi autem legitur, *quàm dividere Unitatem per prodeuntem Logarithmum hyperbolicum ad multa Figurarum loca extenfum, ut inde habeatur Logarithmus hyperbolicus quæfitus.*

verso $= v$, error erit $\frac{v^3}{90} + \frac{v^4}{194} +$ &c. Poteſt fieri, ut $120 - 27v$ ad $120 - 17v$, ita Chorda $(\sqrt{2v})$ ad Arcum; & error erit tantùm $\frac{61v^3\sqrt{2v}}{44800}$, circiter; qui ſemper minor eſt quàm $5\frac{1}{4}$ Minuta ſecunda, dum Arcus non ſit major quàm 45 Grad. Et ſingulis etiam biſectionibus diminuitur 128 vicibus.

Series $\frac{a^3}{1\times2\times3} - \frac{a^5}{1\times2\times3\times4\times5} + \frac{a^7}{1\times2\times3\times4\times5\times6\times7}$, &c. applicari poſſet ad computationem Tabulæ Segmentorum, ut obſervat Vir Clariſſimus; ſed res optimè abſolvitur per Canonem Sinuum. Utpote, cognitâ Quadrantis Areâ, per continuam Additionem nonæ partis ejus, habebis Sectores ad ſingulos decem Gradus in Semicirculo: deinde per continuam Additionem decimæ partis hujus, habebis Sectores ad gradus; & ſic ad decimas partes Graduum, & ultra procedi poteſt. Tunc, Radio exiſtente $= 1$, ab unoquoque Sectore & ejus Complemento ad 180 Gradus, aufer dimidium communis Sinûs recti, & relinquentur Segmenta in Tabulam referenda. Ceterùm, quamvis Series hìc non proſint, in aliis tamen locum obtinent. Et quoniam hoc ad earum uſum ſpectat, non gravabor in aliquibus attingere.

Conſtructionem Logarithmorum non aliunde peti debere credetis fortè, ex hoc ſimplici proceſſu, qui ab iſtis pendet. Per Methodum ſuprà traditam quærantur Logarithmi hyperbolici numerorum 10; 0, 98; 0, 99; 1, 01; 1, 02: id, quod fit ſpatio unius & alterius horæ. Dein, diviſis Logarithmis quatuor poſteriorum per Logarithmum Numeri 10, & addito Indice 2, prodibunt veri Logarithmi Numerorum 98; 99; 100; 101; 102; in Tabulam referendi. Hi per dena Intervalla interpolandi ſunt, & exibunt Logarithmi omnium Numerorum inter 980, & 1020: & omnibus inter 980, & 1000 iterum per dena Intervalla interpolatis, habebitur Tabula eatenus conſtructa. Tunc ex his colligendi erunt Logarithmi omnium primorum Numerorum, & eorum multiplicium, minorum quàm 100: ad quod nihil requiritur præter Additionem

&c.

& Subtractionem. Siquidem, sit $\sqrt[10]{\frac{9984 \times 1020}{9945}} = 2$; $\sqrt[4]{\frac{8 \times 9963}{984}}$ $= 3$; $\frac{10}{2} = 5$; $\sqrt{\frac{98}{2}} = 7$; $\frac{99}{9} = 11$; $\frac{1001}{7 \times 11} = 13$; $\frac{102}{6} = 17$; $\frac{988}{4 \times 13} = 19$; $\frac{9936}{16 \times 27} = 23$; $\frac{986}{2 \times 17} = 29$; $\frac{992}{32} = 31$; $\frac{999}{27} = 37$; $\frac{984}{24} = 41$; $\frac{989}{23} = 43$; $\frac{987}{21} = 47$; $\frac{9911}{11 \times 17} = 53$; $\frac{9971}{13 \times 13}$ $= 59$; $\frac{9882}{2 \times 81} = 61$; $\frac{9849}{3 \times 49} = 67$; $\frac{994}{14} = 71$; $\frac{9928}{8 \times 17} = 73$; $\frac{9954}{7 \times 18} = 79$; $\frac{996}{12} = 83$; $\frac{9968}{7 \times 16} = 89$; $\frac{9894}{6 \times 17} = 97$. Et habitis sic Logarithmis omnium Numerorum minorum quàm 100; restat tantùm hos etiam semel atque iterum per dena intervalla interpolare.

Constructionis Tabulæ Sinum, à quâ pendet tota res Trigonometrica, fundamentum optimum est continua Additio dati Anguli ad seipsum vel ad alium datum. Utpote, in Angulo (*Fig.* 4.) addendo BAE, inscribantur HI, IK, KL, LN, MN, NO, OP, &c., æquales Radio AB, & ad opposita Latera demittantur perpendiculares BE, HQ, IR, KS, LT, MV, NX, OY, &c. Et Angulorum HIQ, IKH, KLI, LMK, &c., differentiæ erunt Angulus A, Sinus HQ, IR, KS &c., & Co-sinus IQ, KR, LS, &c. Detur jam aliquis eorum LMK, & ceteri sic eruentur. Ad SV, & MV, demitte Perpendicula T*a* & K*b*; &, (propter similia Triangula ABE, TL*a*; KM*b*, ALT, AMV, &c.;) erit AB. BE :: TL. L*a* $\left(= \frac{SL - LV}{2}\right)$ :: KT $\left(= \frac{1}{2} KM\right)$. $\frac{1}{2}$ M*b* $\left(= \frac{MV - KS}{2}\right)$. Et AB. AE :: KT. S*a* $\left(= \frac{SL + LV}{2}\right)$ :: TL. T*a* $\left(= \frac{KS + MV}{2}\right)$. Unde dantur Sinus & Co-sinus KS,

MV, SL, LV. Et ſimul patet ratio continuandi Progreſſiones. Nempe, AB. 2AE :: LV. TM + MX :: MX. VN + NY, &c. :: MV. TL + XN :: XN. MV + OY; &c.; vel AB. 2BE :: LV. XN — TL :: MV. TM — MX :: MX. OY — MV :: XN. VN — NY, &c. Et retrò AB. 2AE :: LS. KT + RK, &c. Pone ergo AB = 1, & fac BE × TL = L*a*; AE × KT = S*a*; S*a* — L*a* = LV; 2AE × LV — TM = MX, &c. ſed nodus eſt inventio Sinûs & Co-ſinûs Anguli A. Et hìc ſubveniunt Series noſtræ. Utpote, cognitâ ex ſuperioribus quadrantalis Arcûs Longitudine 1, 57079, &c., & ſimul Quadrato ejus 2, 4694, &c., divide Quadratum hoc per Quadratum Numeri exprimentis Rationem nonaginta Graduum ad Angulum A; &, Quoto dicto z, tres vel quatuor Termini hujus Seriei $1 - \frac{z}{2} + \frac{zz}{24} - \frac{z^3}{720} + \frac{z^4}{40320}$, &c., dabunt Co-ſinum iſtius Anguli A. Sic, primò quæri poteſt Angulus quinque Graduum, & inde Tabula computari ad quinos Gradus; ac deinde interpolari ad Gradus vel dimidios Gradus per eandem Methodum. Nam, non convenit progredi per nimios ſaltus. Duæ tertiæ partes Tabulæ, ſic computatæ, dant reliquam tertiam partem, per Additionem vel ſubtractionem, more noto. Siquidem, poſito KT Co-ſinu ſexaginta Graduum, ſit AE = SV, & BE = M*b*. Tunc ad decimas & centeſimas partes Graduum pergendum eſt per aliam Methodum: ſubſtitutis tamen priùs Logarithmis Sinuum inventorum, ſi ejus generis Tabula deſideretur

Ad computum Tabularum aſtronomicarum KEPLERI, poſui fundamentum aliquod in alterâ Epiſtolâ. Ejus Seriei tres primi Termini, & aliquando duo ſufficiunt. Sed ad diverſas partes Ellipſeos diverſæ ejuſmodi Series aptari debent. Vel potiùs tales Series computandæ ſunt, quæ ex datâ Areâ Sectoris elliptici BGE, immediatè exhibeant Aream Sectoris Circuli, cujus Angulus eſt BEG, Radius CB. Et habitis hiſce, computum earum ad duos, tres, aut fortè quatuor Terminos, beneficio Logarithmorum, haud gravius erit quàm ſolita Reſolutio tot Triangulorum in aliis hypotheſibus: Imò fortè minus grave, ſi Series priùs debitè concinnentur; ſiquidem unus Logarithmus è Tabulâ petitus determinet omnes iſtos Ter-

Terminos, addendo ipsum & ejus multiplices ad Logarithmos datarum Coefficientium in promptu habitos.

Quæ de hoc genere Tabularum dicuntur, ad alias transferri possunt, ubi ratiocinia Geometrica, locum non obtinent. Sufficit autem per has Series computare triginta, vel viginti, aut fortè pauciores Terminos Tabulæ in debitis distantiis: siquidem Termini intermedii facilè interseruntur per Methodum quandam, quam in usum Calculatorum ferè hìc descripsissem; Sed pergo ad alia.

Quæ Cl. LEIBNITIUS à me desiderat explicanda, ex parte supra descripsi. Quod verò attinet ad inventionem Terminorum p, q, r in Extractione Radicis affectæ: primùm p sic eruo. Descripto Angulo recto BAC, Latera ejus BA, CA, divido in partes æquales; & inde Normales erigo distribuentes Angulare spatium in æqualia Parallelogramma, vel Quadrata,

B

x^5	x^5y	x^5yy	x^5y^3	x^5y^4	x^5y^5	x^5y^6	x^5y^7
x^4	x^4y	x^4yy	x^4y^3	x^4y^4	x^4y^5	x^4y^6	x^4y^7
x^3	x^3y	x^3yy	x^3y^3	x^3y^4	x^3y^5	x^3y^6	x^3y^7
xx	xxy	$xxyy$	xxy^3	xxy^4	xxy^5	xxy^6	xxy^7
x	xy	xyy	xy^3	xy^4	xy^5	xy^6	xy^7
o	y	yy	y^3	y^4	y^5	y^6	y^7

A C

quæ concipio denominata esse à Dimensionibus duarum indefinitarum Specierum, puta, x, & y regulariter ascendentium à Termino A; prout vides in Figurâ superiore, inscriptas. Ubi y denotat Radicem extrahendam; & x alteram indefinitam Quantitatem, ex cujus Potestatibus Series conficienda est. Deinde, cùm Æquatio aliqua proponitur, Parallelogramma singulis ejus Terminis correspondentia insignio notâ aliquâ; & Regulâ ad duo, vel fortè plura, ex insignitis Parallelogrammis applicatâ, (quorum unum sit humillimum in Columnâ sinistrâ juxta AB, & alia ad Regulam dextrorsum sita, ceteráque omnia non contingentia Regulam supra eam jaceant,) seligo Terminos Æquationis per Parallelogramma con-

tin-

tingentia Regulam designatos, & inde quæro Quantitatem Quotienti addendam.

Sic, ad extrahendam Radicem y, ex $y^6 - 5xy^5 + \frac{x^3}{a}y^4 - 7aaxxyy + 6a^3x^3 + bbx^4 = 0$; Parallelogramma hujus Terminis respondentia signo notâ aliquâ *; ut vides in Fig. quintâ. Dein applico Regulam DE ad inferiorem è locis signatis in sinistrâ Columnâ; eámque ab inferioribus ad superiora dextrorsum gyrare facio, donec alium similiter, vel fortè plura è reliquis signatis locis, cœperit attingere. Videóque loca sic attacta esse x^3, $xxyy$, & y^6. Et Terminis itaque, $y^6 - 7aaxxyy + 6a^3x^3$, tanquam nihilo æqualibus, (& insuper, si placet, reductis ad $v^6 - 7vv + 6 = 0$, ponendo $y = v\sqrt{ax}$,) quæro valorem y, & invenio quadruplicem, $+\sqrt{ax}$, $-\sqrt{ax}$, $+\sqrt{2ax}$, & $-\sqrt{2ax}$, quorum quemlibet pro primo Termino Quotientis accipere licet, prout è Radicibus quampiam extrahere decretum est.

Sic, Æquatio $y^3 + axy + aay - x^3 - 2a^3 = 0$, quam resolvebam in priori Epistolâ, dat $-2a^3 + aay + y^3 = 0$, & inde $y = a$, proximè: Cùm itaque a sit primus Terminus valoris y, pono p pro ceteris omnibus in infinitum, & substituo $a + p = y$, (Obvenient hìc aliquando difficultates nonnullæ; sed ex iis, credo, LEIBNITIUS se proprio Marte extricabit.) Subsequentes verò Termini q, r, s, &c., eodem modo ex Æquationibus secundis, tertiis, ceterísque eruuntur, quo primus p è primâ, sed curâ leviori; quia ceteri valores y solent prodire dividendo Terminum involventem infimam Potestatem indefinitæ Quantitatis x per Coefficientem Radicis p, q, r, aut s.

Intellêxti, credo, ex superioribus, regressionem ab Areis Curvarum ad Lineas rectas, fieri per hanc Extractionem Radicis affectæ. Sed duo alii sunt modi, quibus idem perficio.

Eorum unus affinis est computationibus, quibus colligebam approximationes sub finem alterius Epistolæ, & intelligi potest per hoc Exemplum. Proponatur Æquatio ad Aream Hyperbolæ $z = x + \frac{1}{2}xx + \frac{1}{3}x^3 + \frac{1}{4}x^4 + \frac{1}{5}x^5$, &c. Et, partibus ejus multiplicatis

tiplicatis in se, emerget $zz = xx + x^3 + \frac{11}{12}x^4 + \frac{5}{6}x^5$, &c., $z^3 = x^3 + \frac{3}{2}x^4 + \frac{7}{4}x^5$, &c.; $z^4 = x^4 + 2x^5$, &c.; $z^5 = x^5$, &c. Jam, de z aufero $\frac{1}{2}zz$, & restat $z - \frac{1}{2}zz = x - \frac{1}{6} \times x^3 - \frac{5}{24}x^4 - \frac{13}{60}x^5$, &c. Huic addo z^3, & fit $z - \frac{1}{2}zz + \frac{1}{6}z^3 = x + \frac{1}{24}x^4 + \frac{3}{40}x^5$, &c. Aufero $\frac{1}{24}z^4$, & restat $z - \frac{1}{2}zz + \frac{1}{6}z^3 - \frac{1}{24}z^4 = x - \frac{1}{120}x^5$, &c. Addo $\frac{1}{120}z^5$, & fit $z - \frac{1}{2}zz + \frac{1}{6}z^3 - \frac{1}{24}z^4 + \frac{1}{120}z^5 = x$ quamproximè; sive $x = z - \frac{1}{2}zz + \frac{1}{6}z^3 - \frac{1}{24}z^4 + \frac{1}{120}z^5$, &c.

Eodem modo, Series de unâ indefinitâ Quantitate in aliam transferri possunt. Quemadmodum si posito r Radio Circuli, x Sinu recto Arcûs z, & $x + \frac{x^3}{6rr} + \frac{3x^5}{40r^4} +$ &c. Longitudine Arcûs istius; atque hanc Seriem à Sinu recto ad Tangentem vellem transferre; Quæro Longitudinem Tangentis $\frac{rx}{\sqrt{rr - xx}}$, & reduco in infinitam Seriem $x + \frac{x^3}{2rr} + \frac{3x^5}{8r^4} +$ &c. Vocetur hæc Quantitas $= t$. Colligo Potestates ejus $t^3 = x^3 + \frac{3x^5}{2rr}$, &c.; $t^5 = x^5 +$ &c. Aufero autem t de z, & restat $z - t = - \frac{1}{3}x^3 - \frac{3}{10}x^5 -$ &c. Addo $\frac{1}{3}t^3$, & fit $z - t + \frac{1}{3}t^3 = \frac{1}{5}x^5 +$ &c. Aufero $\frac{1}{5}t^5$, & restat $z - t + \frac{1}{3}t^3 - \frac{1}{5}t^5 = 0$, quamproximè. Quare est $z = t - \frac{1}{3}t^3 + \frac{1}{5}t^5 -$ &c. Sed, siquis in usus

trigonometricos me jussisset exhibere expressionem Arcûs per Tangentem; eam non hoc circuitu, sed directâ Methodo quæsivissem.

Per hoc genus computi colliguntur etiam Series ex duabus vel pluribus indefinitis Quantitatibus constantes; & Radices affectarum Æquationum magnâ ex parte extrahuntur. Sed ad hunc posteriorem usum adhibeo potiùs Methodum in alterâ Epistolâ descriptam, tanquam generaliorem, &, (Regulis pro Elisione superfluorum Terminorum habitis,) paulò magis expeditam.

Pro Regressione verò ab Areis ad Lineas rectas, & similibus, possunt hujusmodi Theoremata adhiberi.

Theorema I.

Sit $z = ay + byy + cy^3 + dy^4 + ey^5$, &c.

Et vicissim erit $y = \frac{z}{a}$

$$- \frac{b}{a^3} zz$$

$$+ \frac{2bb - ac}{a^5} z^3$$

$$+ \frac{5abc - 5b^3 - aad}{a^7} z^4$$

$$+ \frac{3aacc - 21abbc + 6aabd + 14b^4 - a^3e}{a^9} z^5 + \&c.$$

Exempli gratiâ. Proponatur Æquatio ad Aream Hyperbolæ, $z = y - \frac{1}{2}yy + \frac{1}{3}y^3 - \frac{1}{4}y^4 + \frac{1}{5}y^5$, &c. Et, substitutis in Regulâ 1. pro a, $-\frac{1}{2}$ pro b, $\frac{1}{3}$ pro c, $-\frac{1}{4}$ pro d, & $\frac{1}{5}$ pro e; vicissim exurgit, $y = z + \frac{1}{2}zz + \frac{1}{6}z^3 + \frac{1}{24}z^4 +$ &c.

THEOR. II.

Sit $z = ay + by^3 + cy^5 + dy^7 + ey^9$, + &c. Et viciſſim

erit $y = \frac{z}{a}$

$$- \frac{b}{a^4} z^3$$

$$+ \frac{3bb - ac}{a^7} z^5$$

$$+ \frac{8abc - aad - 12b^3}{a^{10}} z^7$$

$$+ \frac{55b^4 - 55abbc + 10aabd + 5aacc - a^3e}{a^{13}} z^9, + \&c.$$

Exempli gratiâ. Proponatur Æquatio ad Arcum Circuli $z = y + \frac{y^3}{6rr} + \frac{3y^5}{40r^4} + \frac{5y^7}{112r^6}$, &c., Et, ſubſtitutis in Regulâ, 1 pro a; $\frac{1}{6rr}$ pro b; $\frac{3}{40r^4}$ pro c; $\frac{5}{112r^6}$ pro d; &c. orietur $y = z - \frac{z^3}{6rr} + \frac{z^5}{120r^4} - \frac{z^7}{5040r^6}$ + &c.

Alterum modum regrediendi ab Areis ad Lineas rectas celare ſtatui.

Ubi dixi omnia penè Problemata ſolubilia exiſtere, volui de iis præſertim intelligi, circa quæ Mathematici ſe hactenus occupârunt, vel, ſaltem, in quibus ratiocinia mathematica locum aliquem obtinere poſſunt. Nam, alia ſanè adeò perplexis conditionibus implicata excogitare liceat, ut non ſatís comprehendere valeamus; & multò minùs tantarum computationum onus ſuſtinere, quod iſta requirerent.

Attamen, ne nimiùm dixiſſe videar, inverſa de Tangentibus Problemata ſunt in poteſtate, aliáque illis difficiliora. Ad quæ reſolvenda uſus ſum duplici Methodo; unâ concinniori, alterâ generaliori. Utramque viſum eſt in præſentiâ litteris tranſpoſitis conſignare, ne propter alios idem obtinentes, inſtitutum in aliquibus mutare cogerer * *5accdæ 10effh 12i4l3m10n6oqqr7s11t 10u3x: 11ab3cdd10eæg10ill4m7n6o3p3q6r5s11t 7ux, 3acæ4egh6i4l4m5n8oq4r3s6t4u, aaddæ eeeee iii mm nn oo p rrr sssss tt uu.*

Inverſum hoc Problema de Tangentibus, quando Tangens inter Punctum Contactûs, & Axem Figuræ eſt datæ Longitudinis, non indiget his Methodis. Eſt tamen Curva illa mechanica, cujus determinatio pendet ab Areâ Hyperbolæ.

Ejuſdem generis eſt etiam Problema, quando pars Axis inter Tangentem, & Ordinatim applicatam datur Longitudine.

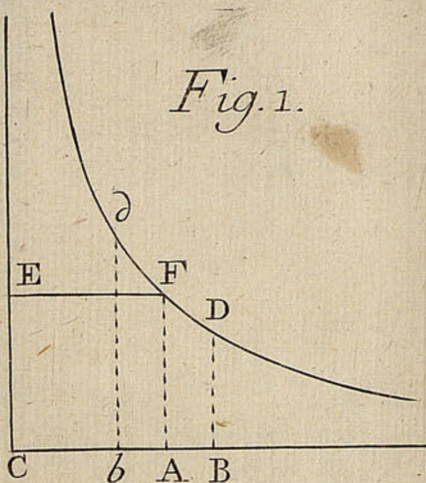
Sed hos caſus vix numeraverim inter † Ludos Naturæ. Nam, quando in Triangulo Rectangulo, quod ad illâ Axis parte, & Tangente, ac Ordinatim applicatâ conſtituitur, relatio duorum quorumlibet Laterum per Æquationem quamlibet definitur, Problema ſolvi poteſt abſque meâ Methodo generali: Sed, ubi pars Axis ad Punctum aliquod poſitione datum terminata ingreditur Vinculum, tunc res aliter ſe habere ſolet.

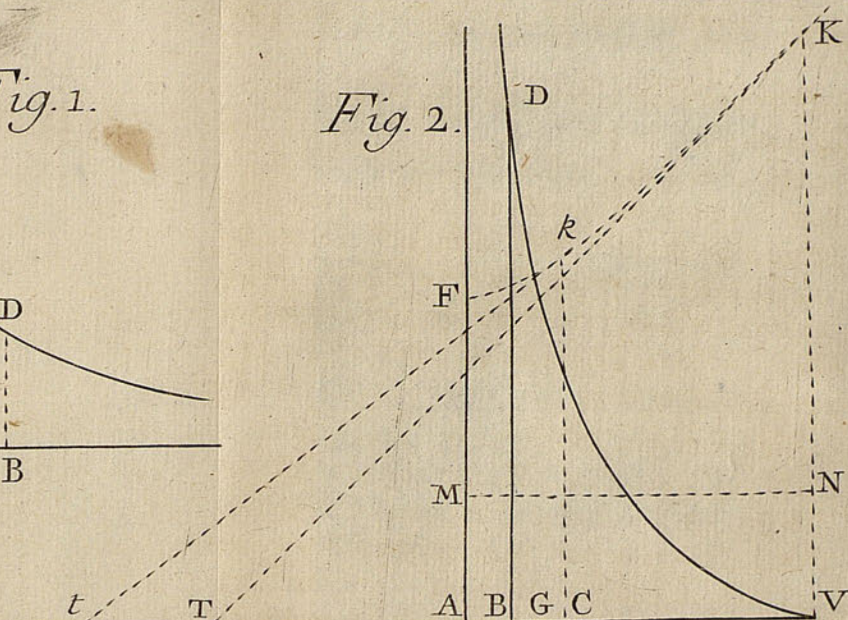
Communicatio Reſolutionis affectarum Æquationum per Methodum Leibnitii pergrata erit; juxta & explicatio quomodo ſe gerat, ubi Indices Poteſtatum ſunt Fractiones; ut in hac Æquatione, $20 + x^{\frac{3}{7}} - x^{\frac{2}{3}}$ § $- y^{\frac{7}{11}} = 0$, aut ſurdæ Quantitates, ut in hac

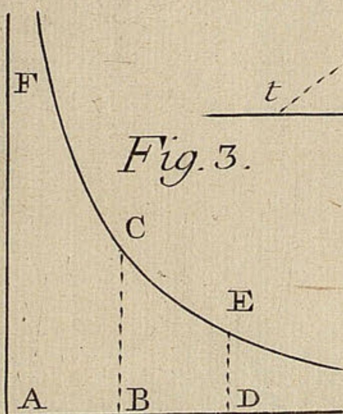
* Id eſt; *Una Methodus conſiſtit in Extractione fluentis Quantitatis ex Æquatione ſimul involvente Fluxionem ejus. Altera tantùm in aſſumptione Seriei pro Quantitate quâlibet incognitâ, ex quâ cetera commodè derivari poſſint, & in collatione Terminorum homologorum Æquationis reſultantis ad eruendos Terminos aſſumptæ Seriei.*

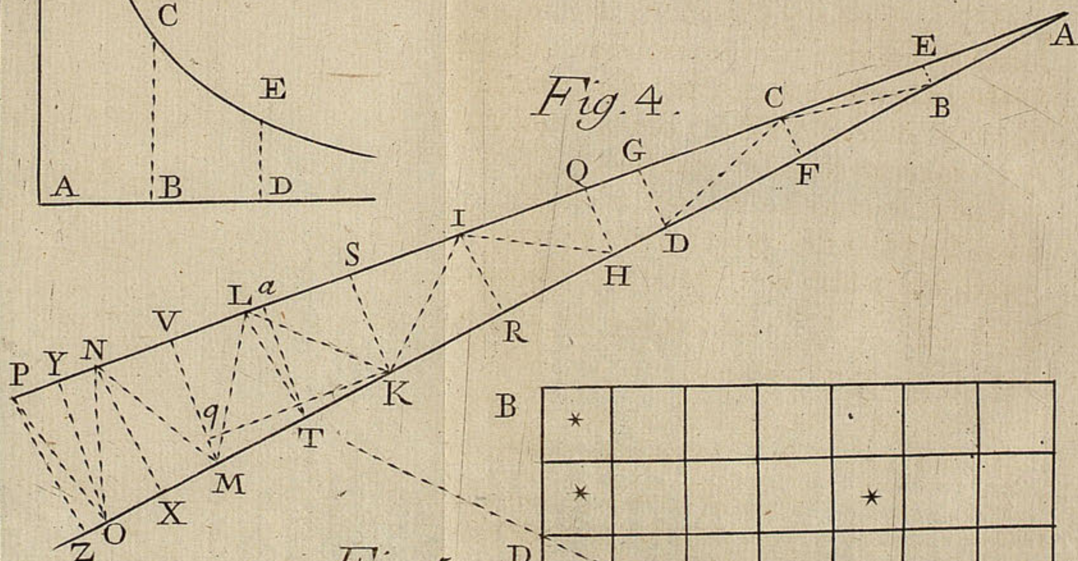
† Vide ſupra Opuſculo hoc Art. 1. pag. 326.

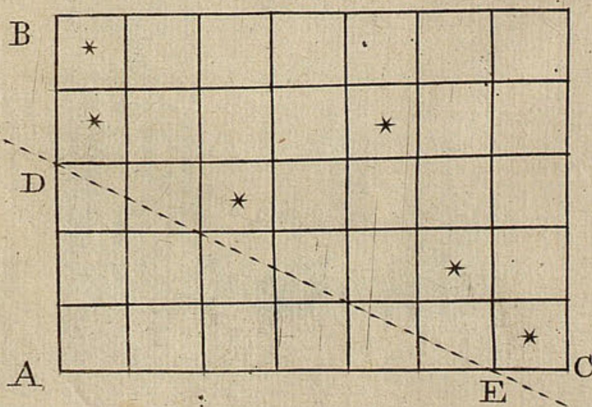
§ In Walliſii Operibus mathematicis Tom. III. pag. 645 habetur pro hoc Termino $- x^{\frac{6}{5}} y^{\frac{2}{3}}$.

Fig. 1.
∂
E
F
D
C
b
A
B

Fig. 2.
K
D
k
F
M
N
t
T
A
B
G
C
V

F
Fig. 3.
C
E
A
B
D

Fig. 4.
A
E
B
C
F
G
Q
D
I
H
S
R
L
a
V
K
N
Y
P
q
T
M
X
O
Z

Fig. 5.
B
D
A
C
E

hac $\overline{x^{\sqrt{2}} + x^{\sqrt{7}}}\Big|^{\sqrt[3]{\frac{2}{3}}} = y$; ubi $\sqrt{2}$, & $\sqrt{7}$, non deſignant Coefficientes ipſius x, ſed Indices Poteſtatum, aut Dignitatum ejus; & $\sqrt[3]{\frac{2}{3}}$ Indicem Dignitatis Binomii $x^{\sqrt{2}} + x^{\sqrt{7}}$. Res, credo, meâ Methodo patet; aliter deſcripſiſſem.

Sed meta tandem prolixæ huic Epiſtolæ ponenda eſt. Litteræ ſanè excellentiſſimi Leibnitii valdè dignæ erant, quibus fuſiùs hoc reſponſum darem. Et volui hac vice copioſior eſſe, quia credidi amœniora tua negotia ſeveriori hoc ſcribendi genere non debere à me crebrò interpellari.

Tui Studioſiſſimus

Is. Newton.

OPUSCULUM XII.

FRAGMENTUM EPISTOLÆ ISAACI NEWTONI AD COLLINSIUM.

A. D. 8. Novembr. 1676.

NUlla extat Curva, cujus Æquatio ex tribus constat Terminis; in quâ, licèt Quantitates incognitæ se mutuò afficiant, vel Indices Dignitatum sint surdæ Quantitates, (verbi gratiâ, $ax^{\lambda} + bx^{\mu}y^{\sigma} + cy^{\tau} = 0$, ub x designat Basim; y Ordinatam; λ, μ, σ, τ, Indices Dignitatum ipsius x, & y; & a, b, c Quantitates cognitas unà cùm signis suis $+$, vel $-$,) nulla, inquam, hujusmodi est Curva, de quâ, an quadrari possit, nec-ne, vel quænam sint Figuræ simplicissimæ, quibuscum comparari possit, sive sint conicæ Sectiones, sive aliæ magis complicatæ, intra horæ octantem respondere non possim. Deinde Methodo directâ, & brevi, imò Methodorum omnium generalium brevissimâ, eas comparare queo. Quin etiam, si duæ quævis Figuræ per hujusmodi Æquationes expressæ proponantur, per eandem Regulam, eas, modò comparari possint, comparo.

Affirmatio, quidem, videri potest temeraria, propterea quod perdifficile sit dictu, an Figura quadrari, vel cum aliâ comparari possit, nec ne; mihi autem manifestum est ex eo, unde deduxi, fonte; quanquam id aliis demonstrare in me suscipere nollem. Eadem Methodus Æquationes quatuor Terminorum, aliásque complectitur, haud tamen adeo generaliter.

OPUS-

OPUSCULUM XIII.

EXCERPTUM

EX

DUABUS EPISTOLIS

ISAACI NEWTONI

AD

JOHANNEM WALLISIUM.

EXCERPTUM
EX
DUABUS EPISTOLIS
AB
ISAACO NEWTONO
AD
JOHANNEM WALLISIUM,

Datis A. D. 27. Augusti & 17. Septembris 1692.

JAmque † (NEWTONUS) in Litteris ad me datis Aug. 27; & Sept. 17. 1692, scribit Progressiones esse horum Theorematum, (de Curvis quadrandis) in infinitum pergentes; quæ tamen omnia in hujusmodi Theorematis generalioribus comprehendi possunt. Wallis. Oper. Math. Tom II. pag. 391.

Si Curvæ Abscissa sit $=z$ & pro Terminis hujus Seriei $a+bz^{\eta}+cz^{2\eta}+dz^{3\eta}+\&c.$ hujúsque $e+fz^{\eta}+gz^{2\eta}+hz^{3\eta}+\&c.$ vel pro eorum quotlibet, scribantur Q & R respectivè; nempe, Q pro primis, & R pro secundis: Sit autem Ordinatim applicata $z^{\theta-1}\times QR^{\lambda-1}$, & ponatur $\frac{\theta}{\eta}=r$; $r+\lambda=s$; $s+\lambda=t$; $t+\lambda=u$ $\&c.$ erit Area Curvæ

† Harum Epistolarum, quod scire potuerim, exemplar vulgatum non est; sed hoc excerptum exhibuit WALLISIUS plerumque suis (NEWTONI scilicet) verbis. Vide Elenchum contentorum *Tom. II. pag.* 3. sub Num. XCV.

$$z^{\theta} R^{\lambda} \text{ in } \frac{\frac{1}{\eta} a}{r e}$$

$$+ \frac{\frac{1}{\eta} b - s f A}{\overline{r+2} \times e} z^{\eta}$$

$$+ \frac{\frac{1}{\eta} c \overset{\overline{\quad}\, s}{\underset{-\, 1}{}} f B - t g A}{\overline{r+2} \times e} z^{2\eta}$$

$$+ \frac{\frac{1}{\eta} d \overset{\overline{\quad}\, s}{\underset{-\, 2}{}} f C \overset{\overline{\quad}\, t}{\underset{-\, 1}{}} g B - v h A}{\overline{r+3} \times e} z^{3\eta}$$

$+$ &c.

Ubi A, B, C, &c. denotant Coefficientes datas Terminorum Seriei cum signis suis, nempe

A primi Termini Coefficientem $\frac{\frac{1}{\eta} a}{r e}$,

B secundi Coefficientem $\frac{\frac{1}{\eta} b - s f A}{\overline{r+1} \times e}$, & sic deinceps.

Quâ Methodo in hujusmodi Series incidit, minimè explicuit. Eandem tamen litteris quibusdam celavit, quæ recto ordine dispositæ conficiunt hanc sententiam, *Datâ Æquatione, Fluentes quotcunque Quantitates involvente, Fluxiones invenire: & vice versâ.* Per *Fluentes Quantitates* intelligit indeterminatas, id est, quæ in generatione Curvarum per Motum localem perpetuò augentur vel diminuuntur; & per earum *Fluxionem* intelligit Celeritatem Incrementi vel Decrementi. Nam, quamvis *Fluentes Quantitates* & earum *Fluxiones* primâ fronte conceptu difficiles videantur, (solent enim

enim nova difficiliùs concipi,) earundem tamen notionem citò faciliorem evasuram putat, quàm sit notio *Momentorum* aut *partium minimarum* vel *differentiarum infinitè parvarum*; propterea quòd Figurarum & Quantitatum generatio per Motum continuum magis naturalis est, & faciliùs concipitur, & Schemata in hac Methodo solent esse simpliciora, quàm in illâ partium. Attamen, non negligit Theoriam talium partium, sed eâ etiam utitur, quoties ipsa, vel opus brevius reddit, & magis perspicuum, vel ad rimandas Fluxionum proportiones conducit. Abscissam Curvæ, aliámve aliquam Quantitatem Fluentem, uniformiter augeri supponit, & pro ejus Fluxione Unitatem ponit; pro reliquis autem Quantitatibus Fluentibus ipsas ponit Quantitates Punctis notatas in hunc modum. Sint v, x, y, z Fluentes Quantitates, & earum Fluxiones his Notis $\dot{v}, \dot{x}, \dot{y}, \dot{z}$, designabuntur respectivè. Et, quoniam hæ Fluxiones sunt etiam indeterminatæ Quantitates, & perpetuâ mutatione redduntur majores, vel minores, considerat velocitates, quibus augentur, vel diminuuntur, tanquam earum Fluxiones, & Punctis binis notat in hunc modum $\ddot{v}, \ddot{x}, \ddot{y}, \ddot{z}$, & perpetuum Incrementum, vel Decrementum harum Fluxionum considerat ut ipsarum Fluxiones, & Punctis ternis sic notat $\dddot{v}, \dddot{x}, \dddot{y}, \dddot{z}$, & harum Fluxiones Punctis quaternis sic $\ddddot{v}, \ddddot{x}, \ddddot{y}, \ddddot{z}$. Quâ Ratione $\dot{v}$ est Fluxio Quantitatis v, & $\ddot{v}$ Fluxio ipsius $\dot{v}$, & $\dddot{v}$ Fluxio ipsius $\ddot{v}$. Et, si Quantitates Fluentes, vel fractæ sunt vel surdæ, Fluxiones earum sic notat, Quantitatum $\frac{yy}{b-x}$, & $\sqrt{aa-xx}$, Fluxiones sunt $\frac{yy}{b-x}$ with a dot, i.e. $\dot{\overline{\frac{yy}{b-x}}}$ & $\dot{\overline{\sqrt{aa-xx}}}$, & harum Fluxiones sunt $\ddot{\overline{\frac{yy}{b-x}}}$ & $\ddot{\overline{\sqrt{aa-xx}}}$ & sic porrò. His autem expositis, Methodum suam in Propositione hacce problematicâ fundat.

PROBL. I.

Datâ Æquatione Fluentes quotcunque Quantitates involvente, invenire Fluxiones.

SOLUTIO.

Multiplicetur quilibet Æquationis Terminus ſeparatim per Indices ſingulos Dignitatum Quantitatum omnium Fluentium, quæ in Termino illo continentur; & in ſingulis Multiplicationibus mutetur Latus unum Dignitatis in ejus Fluxionem; & Aggregatum Productorum omnium ſub propriis ſignis componet Æquationem novam, quæ Relationem Fluxionum involvet.

EXPLICATIO.

Sint a, b, c, d, &c. Quantitates determinatæ & immutabiles; & proponatur Æquatio quævis Quantitates Fluentes x, y, z, &c. involvens, puta, $x^3 - xyy + aaz - b^3 = 0$. Multiplicentur Termini primò per Indices Dignitatum ipſius x in ipſis contentarum reſpective; & in quâlibet Multiplicatione pro uno Latere Dignitatis, (hoc eſt, pro x unius Dimenſionis) ſcribatur $\dot{x}$ & Summa Productorum erit $3\dot{x}xx - \dot{x}yy$. Idem fiat in y, & producetur $-2xy\dot{y}$. Idem fiat in z, & producetur $+aa\dot{z}$. Summa Productorum omnium æquetur nihilo; & habebitur Æquatio $3\dot{x}xx - \dot{x}yy - 2xy\dot{y} + aa\dot{z} = 0$. Dico, quòd hæc erit Æquatio Relationem Fluxionum involvens.

DEMONSTRATIO.

Sit enim o Quantitas infinitè parva, & ſint $o\dot{z}$, $o\dot{y}$, $o\dot{x}$ ſynchrona Momenta, ſeu Incrementa momentanea, Quantitatum fluentium z, y, & x: & hæ Quantitates proximo Temporis momento

to per acceſſum Incrementorum momentaneorum evadent $z + o\dot{z}$, $y + o\dot{y}$, $x + o\dot{x}$; quæ in Æquatione primâ pro z, y, & x, ſcriptæ, dant hanc Æquationem $x^3 + 3xxo\dot{x} + 3xoo\dot{x}\dot{x} + 3\dot{x}^3o^3 - xyy - \dot{x}oyy - 2xo\dot{y}y - 2\dot{x}oo\dot{y}y + xoo\dot{y}\dot{y} + \dot{x}o^3\dot{y}\dot{y} + aaz + aao\dot{z} - b^3 = 0$. Subduc Æquationem primam, & reſiduum diviſum per o erit $3\dot{x}xx + 3\dot{x}\dot{x}ox + \dot{x}^3oo - \dot{x}yy - 2x\dot{y}y - 2\dot{x}o\dot{y}y + xo\dot{y}\dot{y} + \dot{x}oo\dot{y}\dot{y} + aa\dot{z} = 0$. Terminos multiplicatos per o, tanquam infinitè parvos, dele, & manebit Æquatio $3\dot{x}xx - \dot{x}yy - 2x\dot{y}y + aa\dot{z} = 0$. *Q.E.D.*

Simili Methodo Æquatio $x^3 - xyy + aa\sqrt{ax - yy} - b^3 = 0$. Evadit $3\dot{x}xx - \dot{x}yy - 2x\dot{y}y + aa\dot{\overline{\sqrt{ax - yy}}} = 0$. Ubi, ſi Fluxionem $\dot{\overline{\sqrt{ax - yy}}}$ eliminare velis, pone $\sqrt{ax - yy} = z$, & per conſequens $ax - yy = zz$, & Propoſitio dabit $a\dot{x} - 2\dot{y}y = 2\dot{z}z$ id eſt, $\frac{a\dot{x} - 2\dot{y}y}{2z} = \dot{z}$ ſeu $\frac{a\dot{x} - 2\dot{y}y}{2\sqrt{ax - yy}} = \dot{\overline{\sqrt{ax - yy}}}$. Et inde Æquatio primò inventa fit $3\dot{x}xx - \dot{x}yy - 2x\dot{y}y + \frac{a^3\dot{x} - 2aa\dot{y}y}{2\sqrt{ax - yy}} = 0$.

Et eâdem Methodo pergere licet ad Fluxiones ſecundas ac tertias. Ponatur Æquatio $zy^3 - z^4 + a^4 = 0$, & Propoſitio inde dabit $\dot{z}y^3 + 3z\dot{y}yy - 4\dot{z}z^3 = 0$, & hæc Æquatio, per operationem repetitam, evadet $\ddot{z}y^3 + 6\dot{z}\dot{y}yy + 3z\ddot{y}yy + 6z\dot{y}\dot{y}y - 4\ddot{z}z^3 - 12\dot{z}\dot{z}zz = 0$; & ſic deinceps.

Ut applicetur hæc Methodus ad Quadraturam Curvarum, NEWTONUS pro Fluxione Abſciſſæ, uniformi poſitâ, Unitatem aſſumit; & Ordinatam ponit pro Fluxione Areæ; deinde Relationem inter

Abſciſſam & Aream per Æquationem quamvis aſſumptam definit; & inde colligendo earum Fluxiones obtinet Æquationem novam, quâ Relatio inter Abſciſſam & Ordinatam definitur; & tum demum ad quadrandas Curvas efficit, ut hæc Æquatio formam quamvis deſideratam acquirat. Et hac Methodo dicit ſe computo breviſſimo & facillimo Theoremata ſupra poſita inveniſſe. Sed & eâdem Methodo comparat diverſas Curvas inter ſe, ponendo, ſcilicet, earum Ordinatas Fluxionibus Abſciſſarum reciprocè proportionales.

Sub finem Epiſtolæ anni 1676 ſcribit etiam Problema determinandi Curvas per conditiones Tangentium in ſuâ poteſtate eſſe, unà cum aliis difficilioribus; ad quæ ſolvenda ſe uſum eſſe dicit duplici Methodo, unâ concinniore, alterâ generaliore: & utramque litteris tranſpoſitis celat: quæ, in ordinem redactæ, hanc ſententiam exhibent. *Una Methodus conſiſtit in Extractione fluentis Quantitatis ex Æquatione ſimul involvente Fluxionem ejus. Altera tantùm in aſſumptione Seriei pro Quantitate quâlibet incognitâ, ex quâ cetera commodè derivari poſſunt; & in collatione Terminorum homologorum Æquationis reſultantis ad eruendos Terminos aſſumptæ Seriei.* Harum Methodorum ſecunda ex verbis jam recitatis abſque ulteriore explicatione intelligi poteſt; priorem ab Auctore jam accepi, ut ſequitur.

Hæc Methodus, ait, ejuſdem eſt generis cum eâ pro extrahendo Radices ex Æquationibus affectis ſuperiùs deſcriptâ. Pone, quòd Problema reſolvendum reducatur ad Æquationem fluentes Quantitates y, & z, unà cum earum Fluxionibus $\dot{y}$ & $\dot{z}$ involventem, & quòd Fluxio ipſius z uniformis ſit. Ut hæc Fluxio ex Æquatione evaneſcat, pro eâ ponatur Unitas, & manebit Æquatio ſolas y, z, & $\dot{y}$, involvens, *quam Reſolvendam* vocat. Proponitur inventio ipſius y in Serie infinitâ convergente, quæ ſolam z involvet. Hoc in aliquibus Æquationibus impoſſibile eſt, in aliis præparationem Æquationum requirit, ubi verò directè confici poſſit, Reſolutio eſt hujuſmodi.

PRO-

PROBLEMA II.

Ex Æquatione, Fluxionem Radicis involvente, Radicem extrahere.

RESOLUTIO.

OPERATIO PRIMA.

Termini omnes, ex eodem Æquationis latere consistentes, æquentur nihilo, & ipsarum y, & $\dot{y}$, Dignitates, (si opus sit,) exaltentur vel deprimantur, sic ut earum Indices nec alicubi negativi sint, nec tamen altiores quàm ad hunc effectum requiritur; & sit kz^{λ} Terminus infimæ Dignitatis eorum, qui neque per y, neque per ejus Fluxionem $\dot{y}$, neque per earum Dignitatem quamvis, multiplicantur. Sit $lz^{\mu}y^{\alpha}\dot{y}^{\beta}$ Terminus alius quilibet, &, omnes ordine Terminos percurrendo, collige ex singulis seorsim numerum $\frac{\lambda - \mu + \beta}{\alpha + \beta}$ sic, ut tot habeas ejusmodi Numeros, quot sunt Termini. Horum Numerorum maximus vocetur v, & z^{v} erit Dignitas primi Termini Seriei. Pro ejus Coefficiente ponatur a, & in Æquatione, quæ *resolvenda* dicitur, scribe az^{v} pro y, & vaz^{v-1} pro $\dot{y}$; ac Termini omnes resultantes, in quibus z ejusdem est Dignitatis ac in Termino kz^{λ}, sub propriis signis collecti, ponantur æquales nihilo. Nam, hæc Æquatio, debitè reducta, dabit Coefficientem a. Sic habes az^{v}, Terminum primum Seriei.

OPERATIO SECUNDA.

Pro reliquis omnibus hujus Seriei Terminis nondum inventis pone p, & habebis Æquationem $y = az^{v} + p$, & inde etiam (per Problema I.) Æquationem $\dot{y} = vaz^{v-1} + \dot{p}$. In Resolvendâ pro y, & $\dot{y}$, scribe hos eorum valores; & habebis resolvendam novam, ubi p officium præstat ipsius y: & ex hac Resolvendâ primum extrahes Terminum Seriei p eodem modo atque Terminum primum Seriei totius $y = az^{v} + p$ ex Resolvendâ primâ extraxisti.

OPERA-

Operatio Tertia, et Sequentes.

Dein, tertiam Resolvendam eâdem ratione invenies atque secundam invenisti, & ex eâ Terminum tertium Seriei totius extrahes. Et similiter Resolvendam quartam invenies, & ex eâ quartum Seriei Terminum, & sic in infinitum. Series autem sic inventa erit Radix Æquationis, quam extrahere oportuit.

Exemplum.

Operatio Prima.

Ex Æquatione $\dot{y}\dot{y}zz - zzz\dot{y} - ddzz + dzzz = 0$, extrahenda sit Radix y. Pone $\dot{z} = 1$, & Æquatio evadet $\dot{y}\dot{y} - zz\dot{y} - dd + dz = 0$, quæ est Resolvendâ. Jam verò Terminus infimus, in quo nec y neque $\dot{y}$ reperitur, est dd, qui, ipsi kz^{λ} æquatus, dat $\lambda = 0$. Terminis reliquis $\dot{y}\dot{y}$, $-zz\dot{y}$, pone $lz^{\mu} y^{\alpha} \dot{y}^{\beta}$ æqualem successivè, & inde in primo casu habebis $\mu = 0$, $\alpha = 2$, $\beta = 0$; & in secundo $\mu = 2$, $\alpha = 0$, & $\beta = 1$. Et hinc $\frac{\lambda - \mu + \beta}{\alpha + \beta}$ fit in primo casu 0, in secundo -1. Unde ν est 0, & az^{ν}, & $\nu az^{\nu - 1}$, sunt a, & 0; quarum ultimæ duæ, a, & 0, in Resolvendâ pro y, & $\dot{y}$, scriptæ, producunt $aa + ozz - dd + dz$; & Termini aa, & $-dd$, in quibus Index Dignitatis z est λ seu 0, positi æquales nihilo dant $a = d$. Unde primus Seriei Terminus az^{ν} evadit d.

Operatio Secunda.

Pro Terminis reliquis pone p, & habebis Æquationem $y = d + p$, & inde (per Problema I.) $\dot{y} = \dot{p}$; qui valores in Resolvendâ pro y, & $\dot{y}$, substituti dant Resolvendam novam $2d\dot{p} + \dot{p}\dot{p} - zz\dot{p} + dz = 0$, ubi p, & $\dot{p}$, vices subeunt ipsarum y & $\dot{y}$. Terminus unicus, in quo nec p neque $\dot{p}$ reperitur, est dz, qui cum Termino kz^{λ} collatus, dat $\lambda = 1$. Terminis reliquis $2d\dot{p}, \dot{p}\dot{p}$ & $-zz\dot{p}$ pone $lz^{\mu} p^{\alpha} \dot{p}^{\beta}$ æqua-

æqualem succeſſivè; & inde in primo caſu habebis $\mu = 0$, $\alpha = 1$, & $\beta = 0$; in ſecundo $\mu = 0$, $\alpha = 2$, & $\beta = 0$; & in tertio $\mu = 2$, $\alpha = 0$, & $\beta = 1$. Et hinc $\frac{\lambda - \mu + \beta}{\alpha + \beta}$ evadit primo caſu 1, in ſecundo $\frac{1}{2}$, in tertio 0. Unde ν eſt 1, & az^{ν}, & $\nu a z^{\nu - 1}$, ſunt az, & a. Termini duo ultimi az, & a, in Reſolvendâ pro p, & $\dot{p}$, reſpectivè ſcripti, producunt $2daz + aazz - azz + dz$. Et Termini $2daz$, & dz, in quibus Index Dignitatis z eſt λ ſeu 1, poſiti æquales nihilo, dant $a = -\frac{1}{2}$. Unde az^{ν}, Terminus primus Seriei p, fit $-\frac{1}{2}z$.

Operatio Tertia.

Pro Terminis reliquis nondum inventis pone q; & habebis Æquationem $p = -\frac{1}{2}z + q$, & inde (per Problema I.) $\dot{p} = -\frac{1}{2} + \dot{q}$: Qui valores, pro p, & $\dot{p}$, in Reſolvendâ noviſſimâ ſubſtituti, producunt Reſolvendam novam $2d\dot{q} - zq + qq + \frac{3}{4}zz - zz\dot{q} = 0$. Ubi q, & $\dot{q}$, vices ſupplent ipſorum y, & $\dot{y}$. Terminus unicus, in quo neque q nec $\dot{q}$ reperitur, eſt $\frac{3}{4}zz$, qui, cum kz^{λ} collatus dat, $\lambda = 2$. Terminis reliquis, $2d\dot{q}$, $-zq$, $+qq$, $-zz\dot{q}$, pone $lz^{\mu}q^{\alpha}\dot{q}^{\beta}$ æqualem ſucceſſivè; & inde, in primo caſu habebis, $\mu = 0$, $\alpha = 1$, & $\beta = 0$; in ſecundo, $\mu = 1$, $\alpha = 1$, $\beta = 0$; in tertio, $\mu = 0$, $\alpha = 2$, $\beta = 0$: in quarto $\mu = 2$, $\alpha = 0$, $\beta = 1$: & inde, $\frac{\lambda - \mu + \beta}{\alpha + \beta}$ evadit in primo caſu, 2; in ſecundo, tertio, & quarto, 1. Et hinc ν eſt 2, vel az^{ν}, & $\nu a z^{\nu - 1}$, ſunt azz, & $2az$: qui valores in Reſolvendâ pro q, & $\dot{q}$, ſubſtituti, dant $2dazz - az^3 + aaz^4 + \frac{3}{4}zz - 2az^3$; & Termini $2dazz + \frac{3}{4}zz$, in quibus Index Dignitatis z eſt λ ſeu 2, poſiti

positi æquales nihilo, dant $a = -\frac{3}{8d}$. Unde, az^{v}, Terminus primus Seriei q, evadit $-\frac{3zz}{8d}$.

Operatio Quarta.

Pro reliquis Seriei Terminis nondum inventis pone r; & habebis Æquationes $q = -\frac{3zz}{8d} + r$, & $\dot{q} = -\frac{3z}{4d} + \dot{r}$; & inde Resolvendam novam $2dr + \frac{9z^3}{8d} - zr + \frac{9z^4}{64dd} - \frac{3zzr}{4d} + rr - zzr = 0$; & ex eâ, per Methodum superiorem, habebis $-\frac{9z^3}{16dd}$, Terminum primum Seriei r. Et sic pergitur in infinitum.

Est igitur Radix extrahenda $y = d + p = d - \frac{1}{2}z + q = d - \frac{1}{2}z - \frac{3zz}{8d} + r = d - \frac{1}{2}z - \frac{3zz}{8d} - \frac{9z^3}{16dd} -$, &c. Et, operationem continuando, producere licet Radicem ad Terminos plures.

Et eâdem Methodo, dicit Newtonus, Radices Æquationum, Fluxiones secundas, tertias, quartas, $(\ddot{y}, \dddot{y}, \ddddot{y},)$ aliásque involventium, extrahi posse.

His utitur Radicum Extractionibus ubi aliæ Methodi nil prosunt. Nam, in Epistolâ prædictâ anni 1676 docet, quòd in Solutione Problematum de Tangentibus inversorum, casus aliqui dantur, in quibus hæc Methodus generalis non requiritur: & particulariter, si in Triangulo rectangulo, quod ab Ordinatâ, Tangente, & interjacente parte Abscissæ constituitur, Relatio duorum quorumlibet è Lateribus tribus per Æquationem quamvis definiatur, Problema absque Methodo hacce generali solvi poterit.

Methodi autem hæ omnes, tam particulares quàm generales, collectim sumptæ, Solutionem exhibent secundæ partis Problematis, quod Newtonus sub initio istius Epistolæ his verbis proposuit. *Datâ Æquatione, quotcunque Fluentes Quantitates involvente, Fluxiones invenire, & vice versâ.* Nam, tota Fluxionum Methodus in hujus directâ & inversâ Solutione consistit.

OPUSCU-

OPUSCULUM XIV.

ISAACI NEWTONI EPISTOLA

AD

CHAMBERLAYNUM.

ART. I.

EXCERPTUM

EX

EPISTOLA LEIBNITII

AD

CHAMBERLAYNUM

LONDINI degentem.

Vindobonæ A. D. 28. Aprilis An. 1714.

GRATIAS ago tum ..... cùm de eo, quod tam benignè te offers ad resarciendam amicitiam inter me, & NEWTONUM. Ego quidem eam non discidi. Sed KEILLIUS quidam, cùm aliqua mihi contraria inseruisset *Transactionibus* vestris *Philosophicis*, obstupui, & ut hæc repararentur petivi per Epistolam à SLOANE Societatis à secretis, qui mihi misit scriptum quoddam KEILLII, in quo jus suum ita tuebatur, ut fidem meam aggrederetur. Privatum hominis stomachum id effecisse sum arbitratus, nullo pacto suspicans Societatem aut NEWTONUM ipsum hujus negotii participes esse; & litigare nolens cum homine rerum anteactarum ignaro, & opinans, NEWTONUM ipsum, res gestas meliùs cognoscentem, laboraturum, ut jus meum mihi servaretur, persecutus sum satisfactionem mihi debitam.

Sed quidam, nescio quâ captiunculâ & nimis callidâ juris interpretatione, perfecerunt, ut ego putarer causam dicere apud Societatem, méque ejus jurisdictioni submittere, quod nunquam mihi venerat in mentem. Insuper justitia postulat, ut certior fierem de eo, quod Societas rem penitùs discutere volebat, & ut mihi liceret decla-

rare, an illi rationes meas exponere vellem, & an non aliquis ex Judicibus mihi foret suspectus. Itaque sententia dicta fuit unâ tantùm parte auditâ, ita ut nullitas fit manifesta. Ego tamen non credo, quod sententia hæc haberi possit tanquam Societatis decretum.

Nihilo-minus hanc ipsam sententiam NEWTONUS per totum Terrarum orbem divulgandam curavit libro quodam * ad hoc ipsum edito, ut nomini meo nota inuretur, & misso, tanquam à Societate, in Germaniam, Galliam, & Italiam. Hoc, (ut vocatur,) Judicium, & injuria hæc, quâ immeritò appetitus est Vir, qui jamdudum in Societatem hanc receptus fuit, eámque non dedecoravit, multis certè non approbabitur, & plures è Societate ipsâ, ut spero, dissentient. Docti nonnulli, Galli, Itali, & aliarum gentium hæc apertè improbant, & mirantur, ac futilia, (de quibus rebus Epistolæ apud me sunt,) judicant, quæ contra me fuerunt allata.

Ego quidem semper humanus, & comis, quàm maximè potest, in NEWTONUM fueram, &, quanquam nunc vehementer dubitari possit, utrùm habuerit Methodum, quam ego inveneram, antequàm illam ex me didicisset, attamen locutus fueram, tanquam si proprio ingenio sibi parâsset aliquid meæ Methodo simile. Ille verò, inconsultis quibusdam Adultatoribus malè credens, se adduci eò sivit, ut me acerbè lacesseret. Tu nunc vide, sis, uter nostrûm præcipuè facere debeat, quod necessarium est ad litem hanc terminandam.

Cùm sim Vindobonæ, id est, in ultimam Germaniam, nondum vidi librum contra me divulgatum; huc enim quàm serò hujuscemodi libri afferuntur; nec dignatus sum eum per Tabellarios publicos mihi ferendum curare; itaque nondum facere potui Apologiam negotio convenientem; non desunt tamen, qui meæ famæ jam rationem habuerunt.

Eruditos homines acriter & duriter inter se concertare molestissimè fero, &, ne in turbas hujus generis inciderem, semper diligentissimè curavi: nunc autem omnibus artibus ad certandum compulsus sum; si tuâ operâ, quam adeò benignè polliceris & offers, malum hoc sanari posset, profectò gauderem; & jam nunc de hoc valde te amo, &c.

ART. II.

* Intelligit *Commercium Epistolicum* COLLINSII & aliorum.

ART. II.

EPISTOLA NEWTONI AD CHAMBERLAYNUM

A. D. 11. Maii 1714. V. S.

LINGUAM Gallicam non adeò penitus novi, ut sentire possim totam vim verborum, quibus utitur LEIBNITIUS in Epistolâ suâ; tamen intelligo, quòd putat injuriam sibi allatam esse à Regiâ Societate, & à me.

Quæ FATIUS in eum scripsit, (a) scripta sunt me prorsus ignaro.

Ante, circiter, novem annos LEIBNITIUS famam meam læsit, (b) insinuans, me ab illo mutuâsse Methodum Fluxionum. KEILLIUS (c) me defendit: & ego penitùs ignoravi, quæ LEIBNITIUS ediderat in Actis Lipsiensibus, donec huc pervenit primum ejus responsum ad KEILLIUM, in quo reipsâ petebat LEIBNITIUS, ut earum rerum, quæ divulgaveram, (d) palinodiam canerem.

Si quid indicare potes, in quo illum injuriâ affecerim, curabo ut ei satisfaciam, sed palinodiam canere nolo rerum, quas veras scio. Opinor autem Conventum Regiæ Societatis iniquè in illum se non gessisse.

(a) In *geometricâ Investigatione Lineæ brevissimi descensûs.*

(b) Vide Acta Lipsiensia Mensis Januar. An. 1705.

(c) Trans. Philos. Mensium Septemb. & Octob. An. 1708.

(d) In introductione ad *Curvarum Quadraturam.* Vide pag. 204. hujus.

OPUSCU-

OPUSCU-

OPUSCULUM XV.

ISAACI NEWTONI EPISTOLA

AD

ABBATEM CONTI.

ART. I.

PARS EPISTOLÆ SCRIPTÆ A LEIBNITIO AD ABBATEM CONTI *

EN Epistolam, quâ uti poteris, si voles. Nunc ad rem. Gaudeo te esse in Britanniâ, ubi proficere licet; fatendum enim est quòd ibi sunt doctissimi, & acutissimi viri, qui tamen haberi vellent ferè soli Inventores; at ut opinor, voti compotes non fient. Non constat NEWTONUM habuisse ante me Characteristicam & Algorithmum infinitesimalem, ut optimè censuit BERNOULLIUS; quanquam facilè *habere potuisset, si animum advertisset*, ut facilè APOLLONIUS pervenisset ad *Cartesianam* Curvarum Analysin, si animum advertisset. Ii, qui contra me scripserunt, cùm non veriti sint aggredi sinceritatem meam interpretationibus longè remotis à verbis meis, & fundamento destitutis, impetrare non potuerunt, ut respondeam futilibus rationibus hominum tam malignè se gerentium, & ceteroquin à scopo aberrantium. Agitur enim de Calculo Differentiali, at illi ad *Series* se divertunt, in quibus NEWTONUS mihi sine dubio præivit. Tamen denique inveni Methodum generalem, quâ *Series* eruo, & eâ repertâ, opus ampliùs non habui Extractionibus, ad quas ille confugit. Meliùs fecissent, si in-

* Data fuit hæc Epistola sub finem anni 1715. Comm. Epist. ad Lectorem in principio.

tegras Epiſtolas edidiſſent, ut me conſentiente VALLISIUS, qui nullam litem mecum habuit, ut homines illi credi vellent. Adverſarii noſtri illam *Commercii Epiſtolici Collinſiani* partem luci dederunt, quam non repugnare malis eorum interpretationibus exiſtimàrunt. Novi COLLINSIUM, cùm iterùm eſſem in Britanniâ; nam, cùm primò, ibi brevi moratus ſum, quia Miniſtrum publicum comitabar, & Geometriam abſtruſiorem prorſus ignorabam, ac ne verbum quidem audieram de mutuis COLLINSII, GREGORII, & NEWTONI litteris; ut ſatìs patebit ex meis Epiſtolis ad OLDEMBURGIUM, & OLDEMBURGII ad me, quæ ſcriptæ fuerunt circa tempus illud, & paulò poſt.

Sed, cùm ſecundò veniſſem in Britanniam, COLLINSIUS mihi oſtendit Commercii ſui partem, ubi obſervavi NEWTONUM ipſum faſſum eſſe ignorantiam ſuam circa plura, &, inter cetera, eum dixiſſe nihil ſe inveniſſe de Dimenſionibus Figurarum Curvilinearum celebrium, præter *Ciſſoidis* dimenſionem. Sed omnia hæc ſuppreſſa fuerunt. Ægrè fero NEWTONUM, tantum Virum, nimis aſſentiendo conſiliis nonnullorum Adulatorum, qui eum mihi inimicum reddere voluerunt, incidiſſe in Doctorum cenſuram.

Ejus Philoſophia aliquantiſper paradoxa videtur, & dubito an Sectatores inventura ſit. Si omne Corpus grave eſt, *Gravitas* neceſſariò (licèt multa dicant ejus Patroni, & multùm excandeſcant) eſt aut *qualitas occulta ſcholaſtica*, aut *miraculi* effectus. Olim BAYLIO probavi miraculoſum eſſe quidquid ex Creaturarum naturâ nequit explicari. Satìs non eſt dixiſſe, Deus hanc Naturæ Legem inſtituit, ergo res naturalis eſt. Oportet, ut Creaturarum vires legem hanc exequi valeant. Si Deus, exempli gratiâ, Corpori libero hanc legem impoſuiſſet, ut verteretur circa aliquod Centrum, oporteret ut, aut adderet alia Corpora, quæ illud impellendo ſemper retinerent in orbe circulari; aut Angelum illi alligaret; aut denique Deus ipſe ratione quâdam extraordinariâ ad hoc faciendum concurreret; nam, per ſuam naturam Corpus illud ab Orbe per Tangentem dilaberetur. Deus perpetuò agit in Creaturis earum naturas ſervans, & hæc ſervatio eſt continua productio earum rerum, quæ Creaturarum perfectiones ſunt. Deus eſt *Intelligentia ſupramundana*, non eſt enim Anima Mundi, & *Senſorio* non eget.

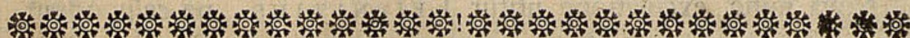
Rationes à Newtono ejúsque Sectatoribus allatæ demonstrare mihi non videntur *Vacuum*; non inquam, magis quàm Gravitatem illam, quam sibi universalem persuadet, aut Atomos. Tenuitate dumtaxat ingenii impellimur in Vacuum, & Atomos. Clarkius disputat contra *Cartesianorum* sententiam, affirmantium Deum destruere non posse materiei partem, ut Vacuum efficiatur; sed miror eum non videre, quòd, si spatium est substantia à Deo diversa, eadem redit difficultas. Asserere autem Deum esse spatium est Deo partes tribuere. Spatium est quidem aliquid, sed ut Tempus; utrumque enim est generalis rerum ordo; nempe spatium Ordo rerum simul existentium, & Tempus Ordo rerum successivè existentium; vera quidem sunt hæc, sed phantastica, ut Numeri.

Materies ipsa substantia non est, sed tantùm *substantiatum*, Phænomenum benè fundatum, & quod nunquam fallit eos, qui progrediuntur ratiocinando juxta Leges phantasticas Arithmeticæ, Geometriæ, Dynamicæ, &c. Omnia, quæ de his affero, demonstrata videntur. Sed ecce alia quædam, quæ mihi in mentem revocat mentio, quæ injecta est de Dynamicâ, aut virium scientiâ. Miror Newtonum, ejúsque Discipulos sibi persuasisse, quòd Deus ita malè machinam suam constituit, ut, nisi extra ordinem ei manus admoveat; automatum moveri quàm primùm desiturum sit. Extraordinariam voco omnem Dei operationem, quæ versatur circa aliud quàm circa Creaturarum naturas conservandas. Igitur, quanquam eorum methaphisica suppellex curta, & mathematica satìs parabilis mihi videatur, attamen plurimi facio Phisico-Mathematicas Newtoni Meditationes; túque, optimè de Publico merebis, si magnum hunc Virum exorabis, ut edat ipsas conjecturas suas de Physicâ. Optimum consilium puto educere, ut ille facit, è Phænomenis, omnia, quæ inde confici possunt, nihil supponendo, quanquam aliqua non liceret assequi nisi per conjecturas. Tamen, quando *Data* non sufficiunt, fas est, (ut aliquando fit cùm explicantur incognitæ Epistolarum notæ,) Hypotheses fingere, quæ, si felices sunt, interim retinentur, quoad nova experimenta sufficiant nobis *nova Data* aut ea, quæ Baconus appellat *Experimenta Crucis*, quibus optima Hypotheseôn seligitur. Cùm mihi relatum fuerit aliquos *Anglos* meam Philosophiam malè

repreſentâſſe in eorum *Tranſactionibus*, non dubito, quin his quæ nunc ſcribo, defendi poſſim. Valde faveo Philoſophiæ experimentali, ſed ab eâ NEWTONUS longè aberrat, aſſerens omnem materiem eſſe gravem, (aut quamcunque materiæ partem aliam attrahere,) quod experimenta nullo pacto confirmant, ut optimè cenſuit HUGENIUS. Materia gravifica habere non poteſt hanc gravitatem, cujus cauſa eſt, & NEWTONUS nullum affert experimentum, nullam rationem ſufficientem, unde probentur aut Vacuum, & Atomi, aut mutua generalis Attractio, ſed non ideo, quia non hactenus perfectè, & ſigillatim novimus, quomodo efficitur gravitas, aut vis elaſtica, vel magnetica &c., non ideo, inquam eas referre licet inter qualitates occultas ſcholaſticas, aut inter miracula; & multò minùs licet terminis circumſcribere Dei ſapientiam, & potentiam, illíque tribuere *Senſorium* aliquod, & ſimilia. Ceterùm, miror NEWTONI ſectatores nihil edere, quod fidem faciat eos ab illo accepiſſe bonam Methodum. Felicior quidem fui Diſcipulis. &c.

ART. II.

ART. II.

EPISTOLA
SCRIPTA A
NEWTONO
AD
ABBATEM CONTI

Quâ respondetur superiori Epistolæ LEIBNITII.

Londini 26. Febr. 1716. V. S.

HAUD ignoras *Commercium Epistolicum* continere Epistolas, & alia scripta jam antiqua, quæ aliquo pacto pertinent ad negotium, de quo disputant LEIBNITIUS, & KEILLIUS, & quæ servata fuerunt, aut in Tabulariis *Regiæ Societatis*, aut in COLLINSII Bibliothecâ; neque ignoras hæc scripta collecta, & edita fuisse à frequenti Virorum illustrium ex diversis nationibus conventu, quem ad hanc rem convocaverat Regia Societas. LEIBNITIUS hactenus responsum huic commercio negavit, optimè sciens res de facto nullâ responsione posse infirmari. Silentium suum excusaturus principio causatus est se non vidisse librum hunc, nec sibi satìs otii esse ad illum perlegendum: dixítque se curam hujus rei commisisse celebri cuidam Mathematico. Responsum, quòd Mathematicus ille, verus aut fictus, dederat die 7 *Junii* 1713, insertum fuit Libello famoso scripto die undetricesimo Mensis Julii ejusdem anni, & edito in *Germaniâ*, sine nomine nec Auctoris, nec Typographi, nec loci, quo excusus fuerat. Omnia hæc deinde in gallicam linguam versa fuerunt, & inserta Epistolæ ejusdem stili, &, ut videtur, ejusdem Auctoris; hisce respondit KEILLIUS mense Julio 1714; neque hactenus huic quidquam responsum fuit.

Novâ

Nová nunc excusatione utitur LEIBNITIUS, ne respondeat; non vult scilicet adeò *Anglis* morem gerere, ut respondeat futilibus eorum rationibus. Nihilominus, ut me in diverticulum conjiciat, conatur me disputationibus Philosophicis implicare, & mihi proponit Problemata solvenda, sed hæ disputationes, & hæc Problemata nihil ad rem.

Si quis vellet ad examen revocare ejus Philosophiam, non difficulter ostendere posset LEIBNITIUM ab usu communi detorquere significationem verborum, dum exempli gratiâ, appellat *Miracula*, ea, quæ fiunt, naturâ leges suas, ut solet, servante; dum notat nomine *Qualitatum occultarum*, ea, quarum causæ latent; aut dum vocat *animam*, id quod non animat corpora humana.

Ostendi posset, quod ejus *Harmonia præstabilita*, est verum miraculum, & adversatur experientiæ omnium hominum; cùm quisque gaudeat facultate videndi suismet oculis, & movendi suum corpus, ut libet. Meritò reprehendi possit, quòd post-habeat Hypothesibus inductiones ductas ab experimentis; quòd me criminetur, mihi tribuens sententias, in quas nunquam fui, & quòd proponat Hypotheses, quas recipi vult antequàm ponderentur; cùm proponere deberet quæstiones experimentorum examini subjiciendas, priùsquàm in Phisicâ recipiantur. Sed hæc nihil ad *Commercium Epistolicum*.

Quæritur Consensum se non æquum prodidisse, dum omittit quædam contra me facientia; sed quærimoniam suam non probat. Affert ille quidem verba desumpta ex unâ mearum Epistolarum, quibus fatebar ignorantiam meam, & quæ omissa fuisse asserit; sed hæc verba sunt in *Commercio* pag. 74. * versic. 10. 11, nec me hujus confessionis pudet. Cùm tamen COLLINSIUS LEIBNITIO iterum Londinum visenti mense Octobri 1676. hæc verba ostenderit, patet LEIBNITIUM eundem vidisse Epistolam, in quâ scripta erant hæc verba, & quæ data fuerat A. D. vicesimum quartum. Octob. 1646. Hæc autem Epistola, quin-etiam aliæ præcedentes, continent descriptionem meæ Methodi Fluxionum. Insuper

* Primæ editionis, scilicet; sed secundæ pag. 153, versiculo penultimo & ultimo. & Opusc. XI. pag. 338. hujus.

per hâc ipsâ Epistolâ continetur descriptio duarum Methodorum generalium pro *Seriebus* obtinendis, in quarum alteram jus aliquod modò sibi vindicat LEIBNITIUS.

Certè persuasum habes; quòd Æquitas postulat ut LEIBNITIUS sibi constet, & nunc fateatur, quæ ante hos quindecim annos fatebatur, nec inficias eat quæ tunc concedebat.

In Epistolâ datâ A. D. vicesimum Maii 1675. fatebatur se ab OLDEMBURGIO accepisse litteras datas A. D. decimum quintum Aprilis, quæ complectebantur plures Series convergentes; idémque nunc eum fassurum spero. Plures Clari Viri ex *Italiâ*, *Galliâ*, & *Germaniâ*, & tute inter alios, vidistis litteras autographas, & eas quæ hinc desumptæ fuerunt, & quæ simul repositæ fuerunt in thecâ papyrorum Regiæ Societatis; igitur diffiteri non potest se vidisse Seriem *Gregorianam*, quæ est in ipsis OLDEMBURGII litteris datis A. D. decimum quintum Aprilis 1675, & in *Gregorianis* datis A. D. Decimum quintum Februarii 1671.

In Epistolâ datâ A. D. duodecimum Maii 1676. quæ lecta fuit ab iisdem Viris, fatebatur se non compotem esse Methodi, quâ extunditur ea Series, quæ exprimit Arcum ex Sinu, nec quæ Sinum ex Arcu; Hoc autem erat fateri, se has Series ignorâsse, cùm daret Epistolam A. D. vicesimum sextum Octobris 1674., idem nunc eum fassurum spero.

In responsione, quam dederat ad FATIUM, & quam impressam videmus in Actis *Lipsiensibus* Maii 1700, cùm FATIUS dixisset me esse primum Inventorem, & LEIBNITIO pluribus annis præivisse, LEIBNITIUS fatetur, se neminem scire, qui habuerit Methodum Fluxionum, aut Differentiarum ante me, & ipsum, & neminem editis libris probâsse, sibi hanc Methodum innotuisse; me hanc Methodum habuisse, antequàm ille eam vulgâsset, quin-etiam antequàm in *Germaniâ* nemini illam tradidisset. Fatetur meum librum de *Principiis* ostendere, me hâc Methodo frui, eundémque continere prima, quæ edita essent, specimina applicationis Methodi hujus ad difficiliora Problemata. Spero igitur LEIBNITIUM semper idem fassurum. Non negabat tunc, quæ asseveraverat FATIUS; si nunc negat, dici poterit eum malâ fide agere.

In unâ ex ejus Epistolis datâ A. D. septimum Maii 1693, quæ nunc est in Scriniis Regiæ Societatis, legi possunt hæc verba. *Mirificè ampliaveras Geometriam tuis Seriebus, sed edito Principiorum Opere, ostendisti patere tibi, quæ Analysi receptæ non subsunt. Conatus sum ego quoque, notis commodis adhibitis, quæ Differentias, & Summas exhibent, Geometriam illam, quam Transcendentem appello, Analysi quodammodo subjicere; nec res malè processit.* Debet nunc quoque mihi tribuere, quæ tunc tribuebat.

In Epistolâ datâ A. D. vicesimum primum Junii 1677, quâ respondet ad meam datam A. D. vicesimum quartum Octobris 1676, ait mecum sentire, quòd Methodus, quâ Slusius utebatur ad Tangentes ducendas, perfecta nondum erat, quâ occasione descripsit Methodum Differentialem, quâ Tangentes determinat, & quæ ipsissima est, quam Barovius divulgaverat anno 1670; sed, quia hanc Methodum sibi tribuebat, eam aliquantisper texit novâ notatione, ac ostendit, quòd magis extendi, & Methodo à me descriptæ æquari poterat; Inde inferens Methodum suam à meâ non adeò differre; cùm prefertim ea quoque Quadraturas faciliores redderet. Hujus Elementa tradidit in Actis *Lipsiensibus Octobris* 1684, addens eam se extendere ad Problemata difficiliora, quæ facilè solvi non possent sine hac, aut aliquâ simili Methodo. Tunc igitur temporis fatebatur, me, cùm scriberem Epistolam de quâ supra, datam A. D. vicesimum quartum Octobris 1676, compotem esse Methodi æquè vastæ ac sua; quapropter id, ut æquum est, nunc pariter fateri debet, præsertim, cùm jam explicatæ sint tùm secretæ notæ, quæ erant in hac Epistolâ, tum quædam alia, quæ ad hanc Methodum referuntur, & cùm Compendium, de quo ibi mentio fit, editum sit.

Dicebat in Epistolâ datâ A. D. vicesimum septimum Augusti 1676, se non credere meas Methodos tam esse generales, quàm ego affirmabam in Epistolâ à me datâ A. D. decimum tertium Junii præcedentis, & dari Problemata adeò difficilia ut neque Æquationibus, neque Quadraturis subjicerentur, quale, inter cetera, est inversum Problema de Tangentibus; His verbis patet Leibnitium fateri se nondum invenisse rationem revocandorum Problematum ad Æquationes

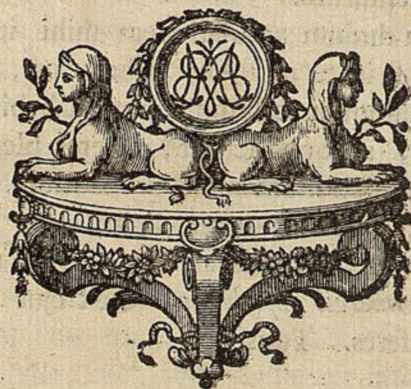
tiones Differentiales. Quod tunc ipse fatebatur, fatentur etiam Acta *Lipsiensia* Aprilis 1691 paginâ 198, & ipse nunc pariter, ut æquum est, fateri debet.

WALLISIUS in Præfatione ad duo prima suorum Operum Volumina edita anno 1695 indicat me meis Litteris scriptis per annum 1676 explanavisse LEIBNITIO Methodum, ut eam voco, Fluxionum, &, ut ille, Differentialem, méque invenisse hanc Methodum decem annos antea (id est, anno 1666, aut antea). Cùm autem LEIBNITIUS ex illo tempore habuerit cum WALLISIO Commercium Epistolicum, nec iis, quæ WALLISIUS asseruerat, repugnaverit, imò nihil, quod reprehenderet, invenerit, spero eum nunc quoque consensurum.

Sed, quia jam-dudum accusationem mihi intentavit, quâ Plagiatûs insimulor, si in eâ persistit, debet eam, juxta leges constitutas, probare, alioquin calumniæ reus habebitur. Hactenus satis duxit dare ad eos, ad quos scribit, litteras plenas affirmationum, querelarum, & cogitationum nihil probantium. Sed Actor est, & probare debet id, cujus reum me dicit.

Ab his singillatim tractandis abstineo, quia rem totam cognoscere potes ex *Commercio Epistolico*; & ex ejus *Recensione*, ad quæ remitti non ægrè feres. Tuus &c.

OPUSCULUM XVI.

ISAACI NEWTONI NOTÆ

IN EPISTOLAM

LEIBNITII

AD

ABBATEM CONTI.

ART. I.

EPISTOLA LEIBNITII AD ABBATEM CONTI

Quâ respondetur superiori NEWTONIANÆ

Hannoveræ A. D. 9. Aprilis An. 1716.

AMORE procul-dubio Veritatis provinciam suscepisti mihi mittendi quendam, quasi libellum provocatorium à NEWTONO. Manum conserere nolui, cum militibus emissariis, quos in me compulerat, nempe, neque cum eo, qui se Accusatorem gessit *Commercio Epistolico* innixus, neque cum eo, qui Præfationem acerbitatis plenam præmisit recenti Editioni ejus *Principiorum*; nunc autem, cùm ipse in Arenâ descenderit, illi satisfacere gestio.

Hujus disputationis initio miratus sum me dici Aggressorem; non enim memineram me de NEWTONO minùs humaniter & officiosè locutum. Sed deinde vidi in hunc sensum detorqueri quædam verba, quæ sunt in *Actis Lipsiensibus* Januarii 1705; scilicet: Pro *Differentiis* Leibnitianis D. NEWTONUS *adhibet, sempérque adhibuit Fluxiones*. Ubi Auctor Observationum in *Commercium Epistolicum* ait, *pag.* 108.* *Sensus verborum est, quòd* NEWTONUS *Fluxiones Differentiis* Leibnitianis *substituit*. Sed hæc est maligna interpretatio hominis rixandi causam aucupantis; cui obviam ire voluisse

* Editionis prioris; & pag. 223. Editionis secundæ.

voluisse videtur Auctor verborum, quæ in Actis Lipsiensibus sunt; dicit enim, quasi ob id ipsum, *adhibet*, *sempérque adhibuit*; innuens Newtonum, non post visas Differentias meas, sed jam antea, Fluxiones usurpavisse. Quis unquam tribuere poterit his verbis, *sempérque adhibuit*, sensum à meo diversum, nec rationi aversantem? sed verbum *substituit* adhibetur, cùm sermo est de iis, quæ P. Fabrius fecit post Cavallerium. Unde sequitur, quòd, aut Newtonus se decipi passus est ab aliquo, qui acerbiorem significationem subfinxit his Actorum verbis, quæ divulgata me conscio putabantur, séque credidit Plagiatûs accusari; aut libentur arripuit oblatam ansam sibi tribuendi, vel curandi, ut alii tribuerent ipsi, ceteris exclusis, inventionem novi hujus Calculi, (quem benè vertisse, & totum Orbem implevisse videbat,) contra ea, quæ sciebat, & fassus erat in suis *Principiis paginâ* 253 primæ Editionis. Si quis se scrupulum, aut quærimoniæ causam in verbis *Actorum Lipsiensium* invenisse testatus esset, persuasum habeo, eos, qui ad hæc *Acta* scribenda conveniunt, scrupulum omnem remoturos fuisse; sed putares quæsitam esse causam concertandi.

De frequenti Virorum Illustrium è diversis Nationibus conventu, *quem ad hanc rem convocaverat Regia Societas*, ne verbum quidem audieram; Nam, de eo certior factus non fueram, & hodie quoque ignoro nomina plurium ex iis, quibus constat, & præsertim eorum, qui ex Insulis Britannicis non sunt. Non credo iis probari omnia, quæ sunt in libro in me edito.

Facilè potest intelligi, quòd *Commercium Epistolicum* ad me *Vindobonæ* morantem delatum fuerit aliquandiu, postquàm editum fuerat, licèt de eo mihi renuntiatum fuisset; quod sciens Amicus quidam non minùs mei studiosus quàm Newtoni ejusdem adjutores, edidit scriptum à Newtono vocatum *famosum*; cujus tamen meritò queri non potest Newtonus, cùm vehementius non sit iis, quæ contra me divulgata fuerant. Si Scripti hujus Auctor, & locus quo impressum fuerat, silentio teguntur, satis nota sunt nomen, & domicilium egregii illius Mathematici, qui scripsit Epistolam ibi relatam, & qui, à me rogatus, sententiam de Commercio dixit; quod sufficit; Newtonus, (cujus sectatores

res non latet hujus Mathematici nomen, ut ipsi ostenderunt,) eum appellat Mathematicum verum aut fictum, & cùm totis viribus, sed incassum, ad sua castra illum trahere conatus fuerit, eum sprenit, contra omnium, hunc inter primi ordinis Mathematicos referentium, sententiam & contra rerum evidentiam, quas ejus inventa confirmant.

Cùm tandem in manus venit *Commercium Epistolicum*, vidi nihil esse in illo, quod ad rem faceret, litterásque, quas complectitur ne verbum quidem habere, unde dubitari possit quin ego invenerim Calculum Differentialem, de quo agitur. Eo negotio prætermisso, observavi quòd totus liber versatur circa *Series*, quarum gloria Newtono permittitur, & quòd observationes constant interpretationibus insulsis, aliquando ridiculis, aliquando etiam contra conscientiam aliquorum ex iis, qui eas fingebant vel probabant, fictis, quibus quærebatur, ut ego futilibus suscipionibus lacerarer.

Ut ergo de verbo ad verbum responderem libro in me edito, opus fuisset alio libro magno, saltem, æquè ac ille erat; opus erat singillatim retractare innumeras pusillas res gestas ante hos triginta, aut quadraginta annos, quarum fermè oblitus fueram; opus erat requirere veteres Epistolas, quarum plures, (ne dicam, quòd plerumque mearum exemplaria non servavi,) amissæ sunt; reliquæ autem sepultæ jacent sub magno chartarum acervo, quem ut in ordinem redigerem, opus habebam otio & patientiâ. Otium autem deficiebat me occupationibus alterius generis distentum.

Præterea, observavi, quòd in *Commercii Epistolici* editione suppressa fuerant Loca, quæ contra Newtonum facere poterant, cùm nihil prætermissum fuerit, quod in me converti posse putaretur interpretationibus à verborum sensu alienis. Cùm non dignatus fuerim attentiùs legere *Commercium Epistolicum*, mirum non est me exemplum perperam attulisse, quia scilicet illud non videram, aut me vidisse oblitus fueram. Sed aliud afferam. Newtonus in quâdam ex suis Epistolis ad Collinsium datis fatebatur se conficere non posse Problema de sectionibus secundis, (aut segmentis secundis) sphæroidum aut solidorum similium; sed locus hic, vel hæc Epistola desideratur in *Commercio Epistolico*. Candidiùs erga Disputantes, & utiliùs erga Publicum editum fuisset *Commercium Epistolicum* Collinsii totum, saltem, ubi contine-

bat aliquod ſcitu dignum, Epiſtolis præſertim non mutilatis; perpaucæ enim reſtant inter mea ſcripta, aut quarum Exemplaria habeam.

Omnibus itaque conſideratis, tot indiciis perſpiciens eos malignè ſe præſtare, nodùmque in ſcirpo quærere, rem me indignam facturum putavi, ſi manum conſerem cum hominibus tam fædè ſe gerentibus. Videbam, quòd in iis refellendis difficile fuiſſet abſtinere ab objurgationibus, & verbis acerbitatis plenis, qualia debebantur eorum inſtituto, neque hoc ſpectaculum Populo dare volebam, ad meliora deſtinans Tempus, cujus ſumma ratio mihi habenda eſt, & ſatis contemnens judicium eorum, qui hoc libro innixi, contra me ſententiam dicere non verebuntur; præſertim cùm ipſa Regia Societas nihil ſtatuere voluerit, ut didici ex Epitome ejus Tabularum.

Non puto me dixiſſe, (quòd NEWTONUS mihi tribuit,) quòd *nolo* Anglis *adeò morem gerere, ut reſpondeam futilibus eorum rationibus*; non enim, opinor, omnes *Angli* ſuam ducunt NEWTONI cauſam; nam, non deſunt, qui tam polleant ingenio & comitate, ut ſe totos tradere nolint affectibus, quibus nonnulli ex ejus Fautoribus urgentur.

NEWTONUS præterea me incuſat, quòd eum in diverticulum conjicere voluerim ſuam Philoſophiam impugnans, & Problemata proponens; ſed de Philoſophiâ, meorum Principiorum partem edidi, ſua non aggreſſus; aliqua tantum verba de iis injeci nonnullis Epiſtolis, cum id occaſio poſtularet, & anſa mihi data fuerit. De Problematibus autem; longè abſum ab iis NEWTONO proponendis; cùm egomet ea recuſaturus ſim, ſi mihi proponantur: ab iis abſtinere nobis per ætatem licet; ſed nobis ſunt amici, qui vicem noſtram implere poſſunt.

Hic ſingillatim recenſere nolo; ea, quæ acerbiùs in meam Philoſophiam, aut pro ſuâ loquitur NEWTONUS. Hujus Diſputationis locus hic non eſt. *Miraculum* appello omne id, quod fieri nequit niſi Creatoris potentiâ, cùm Creaturarum natura ejus Rationem non complectatur, &, quando hoc nihilo-minus tribuitur qualitatibus, aut viribus Creaturarum, tunc voco hanc Qualitatem *Qualitatem occultam Scholaſticam*, quæ ſcilicet detegi non poteſt. Hujus generis eſſet Gravitas primitiva. Nam, Qualitates occultæ, quæ fictitiæ non ſunt, eæ ſunt, quarum cauſam ignoramus quidem, ſed

ſed non excludimus. *Animam hominis* appello ſubſtantiam illam ſimplicem, quæ percipit ea, quæ fiunt in Corpore humano, & cujus appetitus, aut voluntates ſubſequuntur Corporei conatus. *Hypotheſibus* non poſthabeo *Argumenta* ducta per inductionem ab experimentis; ſed nonnunquam obtruduntur peculares obſervationes tanquam inductiones generales, & inter Hypotheſes rejiciuntur propoſitiones demonſtrativæ.

Harmonia mea præſtabilita, quam hic NEWTONUS repræſentat, eadem non eſt, ac illa, quam norunt plures acuti Viri extra Britanniam; nonnulli etiam in ipſâ Britanniâ: túque ipſe, opinor, eam hoc vultu non vidiſti, neque hodie vides, niſi fortè vehementer mutatus ſis ab illo, qui quondam.

Nunquam inficiatus ſum me, dum iterùm eſſem in Britanniâ, vidiſſe apud COLLINSIUM aliquas NEWTONI Epiſtolas; ſed nullas vidi, nec dum video in *Commercio Epiſtolico*, ubi NEWTONUS ſuam Fluxionum Methodum explicuerit.

Sed neque vidi ab eo explanatam Methodum ad *Series* ſpectantem, quam mihi vindico; puto eum intelligere de illâ, quæ conſiſtit in aſſumptione *Seriei* alicujus ad libitum; hanc Methodum uſurpaveram antequàm iterum Britanniam petiſſem; neque tamen affirmo NEWTONUM eam habere non potuiſſe; quinimo non ita difficile erat illam inveniſſe.

Vult NEWTONUS, ut fatear, & concedam, quæ faſſus ſum, vel quæ conceſſeram ante hos quindecim annos; quod ſi negem, confici, inquit, poterit me agere malâ fide. Idem ab ipſo expectari, poterit jam enim prætererierunt bis quindecim ànni, ex quo in primâ ſuorum *Principiorum* Editione *paginis* 253, 254, concedit me inveniſſe Calculum Differentialem, ſine ſuæ inventionis auxilio; ſed poſtea, neſcio quomodo, animum induxit, ut per alios huic conceſſioni adverſaretur.

Sciendum eſt, quòd, cùm primò eſſem in Britanniâ anno 1673, prorſus ignorabam *Series infinitas*, quales MERCATOR nuper ediderat, æquè ac alia pertinentia ad Geometriam novis Methodis ampliatam; nequidem ſatis verſatus eram in Analyſi *Carteſianâ*. Mathematica tractabam tanquam *Parergon*, & pauca noram præter *Cavallerianam* indiviſibilium Methodum, & quendam librum Patris

 LEO-

LEOTALDI, in quo erant Quadraturæ Lunularum, & similium Figurarum, unde mihi quoddam ulteriora cognoscendi desiderium. Sed maximè delectabar Numerorum Proprietatibus, quarum perscrutandarum occasio fuerat Libellus, quem penè puer edideram, Anno 1666 de Arte Combinationum. Et, cùm jam tum animadvertissem quàm utiles essent Differentiæ ad inveniendas Summas, has Differentias ad Series Numerales traduxi. Primæ ex mutuis litteris *Oldemburgicis*, & meis, satis ostendunt me tunc vix ulteriùs progressum. Neque tum COLLINSIUM noveram, ut malignè fingitur.

Cùm *Lutetiæ Parisiorum* familiariter HUGENIUM inviserem, is me paulatim his mysteriis initiavit; Hæc institutio, & MERCATORIS liber, quem ex Britannia mecum attuleram, quia mihi de eo PELLIUS locutus fuerat,) viam aperuerunt ad inveniendam sub finem anni 1673 meam arithmeticam Circuli Quadraturam, quam valdè HUGENIO approbavi, & de quâ sermonem feci OLDEMBURGIO in litteris anni 1674. Tunc autem HUGENIUS, aut EGO ne verbum quidem audiveramus de *Seriebus Newtonianis*, vel *Gregorianis*. Itaque me primum credidi, (credidit etiam HUGENIUS), exposuisse Aream Circuli Serie Numerorum rationalium. Hujus sensûs Epistolas ad OLDEMBURGIUM dedi, qui respondit jam hujusmodi *Series* notas esse in Britanniâ; cujus rei me tunc ignarum esse facilè judicari potest ex Epistolâ à me datâ A. D. decimum quintum Julii An. 1674 & ex eâ, quam ad me rescripsit OLDEMBURGIUS A. D. octavum Decembris An. itidem 1674. Nam, si OLDEMBURGIUS, & COLLINSIUS, antea de his Seriebus me monuissent, ille id ipsum mihi in mentem revocâsset. Tunc igitur tantùm aliqua de *Seriebus* audivi; sed adhuc nesciebam tùm rationem extrahendi Radices Æquationum per Series, tùm Regressiones, aut Extractionem Æquationis infinitæ. Aliquantisper tunc eram harum rerum rudis. Attamen, statim inveni meam Methodum generalem per *Series* arbitrarias; & demum perveni ad meum Calculum Differentialem, ad quem penitiùs introspiciendum non inutilia fuerunt ea, quæ, penè puer, observaveram de Differentiis Serierum numeralium; Nam, ad hunc Calculum perveni, non per Linearum Fluxiones, Sed per Numerorum Differentias, animadvertens tandem, quòd hæ Differentiæ applicatæ Quantitatibus perpetuò crescentibus, evanescunt relativè

adi

ad Quantitates differentes, quanquam ſuperſint in Seriebus numerorum. Et hanc viam magis analyticam exiſtimo. Cùm geometricus Differentiarum Calculus, qui idem eſt ac Calculus Fluxionum, ſit caſus peculiaris Calculi analytici Differentiarum in genere, qui caſus peculiaris commodior fit ob Differentias evaneſcentes.

Deinde NEWTONUS affert loca, in quibus concedo eum noviſſe Calculum meo Differentiali ſimilem; ſed meminerit, quæſo, ſe mihi tantundem tribuiſſe; ſi verò illi palinodiam canere licet, cur ego veter? Præcipuè poſt veriſimilitudines à BERNOULLIO obſervatas. NEWTONUM adeò candidum putaveram, ut nudum ejus verbum fidem apud me faceret; ſed dubitare, (ut æquum eſt,) cœpi, & ex quo illum conniventem vidi in accuſationibus, quas ipſemet falſas ſciebat.

Hodie non poſſum neque fateri, neque diffiteri me ſcripſiſſe, aut recepiſſe Epiſtolas datas ante hos quadraginta annos, ejuſdem tenoris, ac quæ editæ ſunt. Cogor me referre ad ea, quæ ſunt in ſcriptis allatis, ſed nihil contra me invenio in Epiſtolis datis A. D. decimum quintum Aprilis, & viceſimum Maii An. 1675, ac viceſimum quartum Octobris An. 1676, quas NEWTONUS allegat, præter Interpretis mendacia. Si quas Demonſtrationes, aut Methodos perveniendi ad aliqua, ad quæ proprio Marte pervenire facilè potuiſſem ab OLDEMBURGIO petivi, ideo tantùm, puto, feci, quia tunc rebus à Matheſi valde diverſis me totum dabam, vivens ſcilicet *Lutetiæ Pariſiorum*, & quia à Calculis, quorum longitudine terrebar, vehementer abhorrebam. Exempli gratiâ, credo me ante diem duodecimum Maii An. 1676 adeptum fuiſſe meam Methodum *Seriei* arbitrariæ, quâ manuduci potuiſſem ad *Series*, quarum Demonſtrationem poſtulabam. Nam, Serie arbitrariâ utor in veteri illo libello de Quadraturâ Arithmeticâ, quem perfeceram antequam è Galliâ exiiſſem. Tamen eſto; alteri debeam *Series* de quibus meminit hæc Epiſtola, & quas me etiam ignoràſſe credo Anno 1674.

Cùm non ſatis intelligerem, quæ NEWTONUS dicit de *Actis Lipſienſibus* Maii Ann. 1700, librum illum conſului, & perſpicio eum non benè, quæ ibi dicta ſunt, percepiſſe. Nam, illic ne verbum quidem de inventione novi Calculi Differentialis; ſed agitur de arte quadam peculiari pro *maximis*, & *minimis* determinandis,

quæ ab eo non pendet, & mihi in mentem venerat multo antequam BERNOULLIUS proponeret Problema de breviori descensu, & quam existimaveram NEWTONO quoque in mentem venisse, cùm daret Figuram suæ navis in *Principiis* suis. Itaque volui dicere eum se palàm ante me ostendisse hujus Artis compotem, quod affirmare nequibam de Calculo Differentiarum, & Fluxionum, quia ejus utilitatem propalaveram ante libri illius editionem. Hæc ars peculiaris de *Maximis, & Minimis*, necessaria non est, quando agitur de Quantitate simplici, tunc enim FERMATII Methodus, perfectior reddita novis Calculis, sufficit; sed aliud quid requiritur, cùm petitur tota Figura, quæ omnium optimè efficere debet id, quod postulabatur.

Hìc NEWTONUS novam accusationem temerè intentat, quæ in eum recidet. Affirmat quòd, quæ ipsi communicanda scripseram ad OLDEMBURGIUM Anno 1677, omnino sunt Methodus *Baroviana* personata. Cùm autem NEWTONUS fateatur in primâ *Principiorum* suorum Editione, *paginis* 253, & 254 me *ipsi* (tunc *Methodum commmnicâsse à Methodo ipsius vix abludentem, præter quàm in verborum, & notarum formulis*; sequitur quòd ejus Methodus pariter nihil est nisi *Baroviana* personata.

Existimo illum, & me facilè absolutos iri ab hac accusatione; nam, vah! Quot legent librum *Barovianum*, nec in eo nostrum Calculum deprehendent! Verum quidem est, quòd TSCHÜRNAUSIUS, qui paulò seriùs hujus Calculi commoda perspexit, contendit omnia hæc adipisci posse Methodis *Barovianis*: Ut Abbas CATELANUS Gallus dixit Analysim *Cartesianam* ad hæc omnia sufficere; quod facilius dici quàm ostendi poterat.

Si quis autem nostrûm aliquid est à BAROVIO mutuatus, verisimiliùs est id fecisse NEWTONUM, qui eo præceptore usus est, quàm me, qui, (ni malè recordor,) libros BAROVII non videram antèquàm iterùm essem in Britanniâ, & qui eos nunquam attentè legi, quia, cùm in iis oculos injecissem, perspexi, quòd considerans Triangulum Characteristicum, (cujus Latera sunt Elementa Abscissæ, Ordinatæ & Curvæ,) simile alicui Triangulo assignabili, perveneram quasi ludens ad Quadraturas, Superficies, & Solida, quæ conficiunt unum ex majoribus Capitibus Lectionum *Barovianarum*. Præterquàm, quod ad meum Geometricum Differentiarum Calcu-

Calculum non veni, quàm post cognitam earum utilitatem, (quemlibet minoris momenti,) in Numeris; ut indicare possunt primæ meæ Litteræ, quæ sunt in *Commercio Epistolico*. Fieri potest, ut Barovius, plura sciens, quàm quæ Libro mandârat, vias, quas ignoramus, Newtono aperuit. Et si audaculis quibusdam similis essem, puris, & levibus indiciis nixus, affirmare possem, quòd Newtonus à Barovio Calculum Fluxionum, (quicunque demum illi sit,) didicerat.

Quæ Anno 1676 dixi de Problematibus, quæ resolvi non poterant neque per Æquationes, neque per Quadraturas, intelligenda certè sunt de Æquationibus tum vulgatis, de iis videlicet, quas præbet Analysis communis; cujus indicium est, quòd addo Quadraturas, velut quid majus his Æquationibus: at Æquationes differentiales etiam ultra Quadraturas extenduntur; & satìs constat me loqui voluisse de Problematibus ipsis, qui egent harum Æquationum, tum ignotarum. Hæc objectio jam erat inter Adnotationes ad *Commercium*; sed Newtonum huc usque descendere posse non credideram.

Est in Epistolâ à me datâ ad Diem vicesimum septimum Augusti An. 1676. *pag.* 65.* in *Commercio Epistolico*,) quo inducor ad credendum me tunc esse compotem Calculi Differentialis; ibi enim affero me statim *certâ Analysi* resolvisse Problema (*certâ Analysi solvi*), quod Beaunius Cartesio proposuerat. Hæc autem Analysis erat Calculus Differentialis; sine quo tamen solvi potest illud Problema; & solvissent, puto, Hugenius, & Barovius, si opus fuisset, ut plura alia; sed merus jocus est meâ Notatione. Exiguum mendum perspicio in hac paginâ; legitur enim † *Ludus naturæ*, pro hujus naturæ; sed hoc vetus est, & esse puto in meæ Epistolæ exemplo ad Newtonum misso; Newtonus enim huic Epistolæ respondens litteris datis A. D. vicesimum quartum Octobris An. 1676. (*paginâ* 86. *in Commercio*) ait *Hos casus vix numeraverim inter ludos naturæ.* Non intellexeram, quæ dicere voluerat, sed nunc perspicio erroris fontem.

Hodie nequeo dicere, utrùm animadverterim verba Wallisii, in quibus asserit Newtonum jam anno 1666. cognovisse Methodum Fluxionum ††. Sed, etiamsi animadvertissem, nihil contra puto,

* Primæ editionis, secundæ verò pag. 129. †† Hæc sunt infra.
† Vide supra Opusc. XI. Art. I. pag. 336.

puto, dixissem. Tunc enim unum NEWTONI verbum fidem faciebat, sed ejus facta me de hoc cautiorem reddiderunt.

NEWTONUS ait se à me plagiatûs insimulari. Sed ubi hoc feci? imò ejus Fautores visi sunt hanc accusationem in me intentare, & ipse in hoc connivit. Nescio an omnino consentiat omnibus iis, quæ illi ediderunt; sed assentior ei dicenti, quòd malignitas accusantis de hoc, & non probantis, Accusatorem calumniæ reum facit.

In extremo suæ Epistolæ capite, me aggressorem appellat; ego verò in hujus initio contrarium ostendi. Hoc præludium facilè terminari poterit. Malè aliquid intellectum fuit, sed non meus est error.

Tuus &c.

POST-SCRIPTUM.

Solvisti Problema, quod NEWTONI Asseclæ solvere hactenus non potuerant; nam, responsum à me extorsisti missâ Epistolâ ipsiusmet NEWTONI. Quo facto, adhortationes omnes supervacaneæ sunt. Si Quæstio fuisset tantùm, uter NEWTONUS, an ego, prior invenisset Calculum, de quo disputatur, planè non laborâssem. Difficile est enim definire, quid, & quandiù uterque silentio texisse potest. Sed quidam NEWTONI Fautor contendit, me à NEWTONO Calculum hunc didicisse; attamen postea verisimilius visum est nonnullis, & ipsi BERNOULLIO, rationem computandi, quam NEWTONUS edidit in WALLISII operibus fabricatam esse ad mei Differentialis Calculi jam editi imitationem. Nec vola nec vestigium Calculi Differentiarum, vel Fluxionum apparet in veteribus NEWTONI Epistolis, quas vidi; nisi fortè in eâ, quam dederat A. D. vicesimum quartum Octobris An. 1676; ubi etiam per ænigmata loquitur; & horum ægnimatum solutio, ab eo data decem post Annis, ostendit quidem aliquid, sed non omne id, quod postulari posset. Nihilominus, in NEWTONUM propensus, olim adeò facilis fui, ut loquerer tanquam si omnia ab eâ detegerentur, & me secuti alii idem dixerunt. Sed humanitas mea malè remunerata fuit. &c.

ART. II.

ART. II.

ANIMADVERSIONES NEWTONI

In superiorem LEIBNITII *Epistolam* AD ABBATEM CONTI.

A. D. $\frac{19}{27}$. Maii 1716.

DEfendit LEIBNITIUS in Epistolâ datâ A. D. undetricesimum Decembris An. 1711. locum, qui est in *Actis Lipsiensibus Januarii* 1705. *paginis* 34. & 35.; & sic proprium fecit, † nunc autem illum molliorem reddere frustra conatur, contendens verba *adhibet, sempérque adhibuit* malignè interpretari verbo *substituit*; sed ab explicatione, quam obtrudere vellet, arcet vim terminorum *igitur*, & *quemadmodum*, à quorum primo verba, *sempérque adhibuit*, fiunt præcedentium consectarium; ab ultimo verùm æquivalentia ipsi *substituit*; si autem reponas hæc omissa, videbis sustineri non posse sensum, quem his verbis nunc tribuere conatur. Meritò igitur dixi eum se accusatorem in me gessisse. In duabus Litteris ab eo datis ad SLOANE A. D. quartum Martii, & undetricesimum Decembris An. 1711, urgebat Regiam Societatem ad KEILIUM condemnandum, & me volebat cogere ad sententiam meam aperiendam, licèt ab hoc negotio prorsùs abstinuissem.

En

† In hac Epistolâ ait LEIBNITIUS. *Frustra ad Exemplum* Actorum Lipsiensium *provocat* (KEILIUS,) *ut sua dicta excuset; in illis enim circa hanc rem quicquam cuiquam detractum non reperio, sed potiùs passim suum cuique tributum.* Commerc. [illegible]istol. N°. LXXXV. pag. 239. Edit. secundæ.

En verba secundæ Epistolæ * : *itaque vestræ æquitati committo, an non coercendæ sint vanæ, & injustæ* Keilii *vociferationes, quas ab ipso* Newtono, *Viro insigni, & gestorum optimè conscio, improbari arbitror ; ejúsque sententiæ suæ libenter daturum indicia mihi persuadeo.* Honestissima verba; sed quæ sibi volunt, oportere, ut aut damnem Keilium, aut cum Leibnitio contendam, quod accidit. Ille igitur Aggressor est. Hìc enim omnes optimè norunt, me semper diligenter has lites vitavisse, quoad Regia Societas, & ego nos iis immiscere coacti fuimus.

In Epistolâ datâ A. D. quartum *Martii* 1711. N. S. à Regiâ Societate enixè rogavit, ut partibus inauditis Keilium condemnaret; & cùm Keilius † pro causâ suâ dixisset, Leibnitius se responsurum negavit **, & contendit iniquum esse instare ut responderet; at interea ipse pervicaciter instabat, ut Keilius damnaretur. †† Ratio hæc, quâ Leibnitius se gerebat, coegit Societatem ad convocandum Consessum compositum ex ejus Membris, expensurum vetera Scripta, quæ ad rem facere poterant, & de hoc relaturum. Quod si eo inscio factum est, ejus culpa est. Nam, quæ ratio habenda erat hominis, qui à Societate vi rem extorquere volebat, contendens iniquum esse petere, ut *candorem* suum Apologiâ defenderet, & apud eam, *tanquam pro Tribunali* litigaret ? si ei copia facta non est indicandi eos, quos à Consessu remotos vellet; id ideo factum est, quia se defendere recusabat; quia Consessum cogere, vel eo non assentiente, licebat; quia ipsi jus nullum erat criminandi quæ gesta sunt, ut ante-facta cognoscerentur. In eum nihil hactenus decretum est, quia Consessus non erat hominum sub jurejurando sententiam dicentium conventus, neque *Regia Societas* Collegium Judicum. Consessus satis habuit examinare Epistolas, & alia vetera

* En verba primæ. Keilius *in hoc ipso volumine* (Transact. Philosoph.) mense Sept. Oct. 1708. pag. 185. *renovare ineptissimam accusationem visus est, cùm scripsit* Fluxionum Arithmeticam à Newtono inventam, mutato nomine, & notationis modo à me editam fuisse. . . . Id quidem quàm falsum sit nemo melius ipso Newtono *novit*... æquum esse vos ipsi, credo, judicabitis, ut Keilius testetur publicè, non fuisse sibi animum imputandi mihi, quod verba insinuare videntur. Comm. Epistol N°. LXXX. pag. 224. Edit. secund.

† Vide Comm. Epistol. N°. LXXXI. pag. 226. Edit. sec.

vetera Scripta, de iis folùm judicavit, & LEIBNITIO reliquit plenam libertatem fe defendendi fi poteft. Satìs eft *Regiam Societatem* curaviffe edendam hujus confeffûs relationem unà cum Scriptis, quibus innititur; & LEIBNITIUM nihil probare potuiffe contra KEILIUM, licèt jam ab horum editione fluxerint tres anni, & quatuor menfes.

Ait LEIBNITIUS, quòd, cùm ejus Epiftola, quam famofam nominavi, acerbior non fit iis, quæ in eum edita funt, de eâ queri nullo modo poffum: fed acerba eft ea Epiftola, quia referta accufationibus, & confiderationibus injuriofis, omni probatione deftitutis; quæ fcribendi ratio femper habita eft indigniffima: & ufurpata in malis caufis defendendis. *Commercium* verò acerbum non eft, nifi quia continet facta, quæ divulgari permittunt jus & æquum. Epiftola edita fuit clàm, & quafi per infidias; ut paffim fit de libellis *famofis*; compreffum fuit nomen Auctoris, & *Mathematici*, cujus Epiftola illi adnexa fuerat; æquè ac Typographi & Urbis, ubi impreffa fuerat, & vix poft duos ab editione annos audivimus Mathematicum, illum, qui dederat Epiftolam junctam illi de quâ agitur, effe *Johannem* BERNOULLIUM. *Commercium* autem palam editum fuit *Londini* juffu Regiæ Societatis.

LEIBTINIUS ponens me non ignorare, quòd Epiftola data A. D. feptimum Junii 1713, & inferta ei, de quâ memini, erat à BERNOULLIO, ægre fert me eum dixiffe *Mathematicum*, aut *qui dicitur Mathematicus*; quod certè non dixi ut BERNOULLIUM deprimerem. Sed, cùm *Mathematicus* ille, cujus hæc Epiftola eft, BERNOULLIUM memorans, (& quidem cum elogio, eum enim dixerat *eximium Mathematicum*,) fe ipfe à BERNOULLIO diverfum feciffet; & cùm LEIBNITIUS nuper

Eee 2 rurfus

** Vide Comm. Epiftol. N°. LXXXV. pag. 239. Edit. fec.

†† Ait enim. *Quæ* Johannes KEILIUS *nuper ad te fcripfit, candorem meum apertiùs, quàm antè oppugnant; quem ut ego hac ætate, poft tot documenta vitæ, Apologiâ defendam, & cum homine docto, fed novo, & parum perito rerum ante actarum cognitore, nec mandatum habente ab eo, cujus intereft, tanquam pro Tribunali litigem, nemo prudens æquúfque probabit.* Comm. Epiftolic. N°. LXXXV. pag. 239. Edit. fecund.

rurſus edens hanc Epiſtolam ſub nomine BERNOULLII, & citationem ſupprimens, aſſeruiſſet eam à BERNOULLIO datam; quem crederem? An *Mathematicum*, qui ſe BERNOULLIUM non eſſe innuebat? An LEIBNITIUM, qui *Mathematicum* hunc eſſe BERNOULLIUM ipſum contendebat?

BERNOULLIUS LEIBNITIO debet Methodum differentialem; eſt princeps ejus Diſcipulorum; pro eo pugnavit in *Actis Lipſienſibus*, antequàm vidiſſet *Commercium Epiſtolicnm*: Tunc ergo erat *homo novus*, *& rerum ante-actarum parùm peritus*, ut LEIBNITIUS KEILIO objecerat. Ad ſe ipſum defendendum ſcripſit, quæ ex illo tempore ſcripſit, & tota ejus Matheſeum peritia non obſtat, quin ad partes acceſſerit in hac contentione; igitur in hac cauſâ Judex integer ſedere non poteſt.

Queritur LEIBNITIUS Confeſſum à ſcopo aberraſſe, cùm ſe ad *Series* infinitas convertit; ſed in mentem revocare debuerat duas Methodos, quibus utor, eſſe velut duos ramos unius ejuſdémque generalis Methodi Analyticæ. Eas junxeram in libello de Analyſi, quem BAROVIUS miſerat COLLINSIO Anno 1669; eas invicem miſcueram in Opuſculo, quod ſcripſeram Anno 1671, ut monueram in Litteris A. D. decimum Decembris An. 1672. & viceſimum quartum Octobris An. 1676. In Epiſtolâ à me datâ A.D. decimum tertium Junii An. 1676. dixeram meam Methodum *Serierum* ſe extendere ad ferè omnia Problemata; ſed eam generalem non evadere ſine auxilio aliarum Methodorum; quibus intelligebam, ut declaratum eſt in Epiſtolâ ſequenti, * Methodos Fluxionum, & Serierum ad arbitrium aſſumptarum. Nunc autem auferre mihi has duas Methodos, nihil aliud eſt quàm me rejicere ad Methodum Serierum, id eſt, ad Methodum minùs generalem. In Epiſtolâ meâ datâ A. D. viceſimum quartum Octobris An. 1676 omnes has Methodos ſimul ſumptas appello meam Methodum generalem, ut videri poteſt in *Commercii Epiſtolici paginâ* 86, lineâ 6. ** Cùm autem LEIBNITIO placuerit meam Methodum generalem in fruſta diſcerpere, & mihi eripere nunc partem hanc, nunc illam, & hoc

* Datâ A. D. 24. Octobris An. 1676. Vide ſupra paginâ. 356.
** Primæ Edition., & ſecundæ pag. 189. lin. 14. vide ſupr. Opuſc. XI. pag. 356.

hoc pacto reliquum mutilare, legitimam occasionem præbuit *Regiæ Societati*, ut Methodum hanc totam simul perpenderet. Animadvertendum etiam est, quòd semper sibi ipsi testis est; Sed Testium fides ad trutinam revocari solet.

Contendit Conventum à Regiâ Societate convocatum omisisse plura, quæ faciebant contra me, & edidisse omnia, quæ in eum converti poterant *interpretationibus à verborum sensu alienis*. Hæc probaturus affert in penultimis Litteris monumentum meæ ignorantiæ, quod à Confessu compressum dicit; sed editum nunc fatetur, séque per errorem contra affirmavisse. Habet autem aliud, quod afferat, me scilicet falsum esse in quâdam Epistolâ ad COLLINSIUM datâ, quòd invenire non poteram secunda sphæroidum segmenta; quem locum prætermissum asserit in Commercio. Meliùs quidem, puto, prætermissus fuisset; nihil enim ad rem facit; sed res longè aliter se habet; Siquidem COLLINSIUS in Epistolâ datâ ad *Jacobum* GREGORIUM A. D. vicesimum quartum Decembris An. 1670, & in alterâ ad BERTETUM datâ A. D. vicesimum primum Februarii An. 1671., (quæ ambæ sunt in Commercio paginis 24; & 26 †,) ait Methodum meam ire ad secunda segmenta Solidorum Rotatione genitorum. Idem LEIBNITIO significaverat OLDEMBURGIUS Epistolâ ad Leibnitium datâ A. D. octavum Decembris An. 1674, ut videri potest ex *Commercio paginâ* 39 ††. Igitur LEIBNITIUS accusavit Conventum à *Regiâ Societate* convocatum, licèt certus non esset de suæ accusationis veritate; quæ est summa temeritas, ne quid acerbius dicam. Adeò abfuit Confessus ad se iniquum LEIBNITIO præstandum, ut tacuerit eum tunc Geometriæ ignarum, & omiserit plura, quæ contra eum fecissent; qualia sunt duæ Epistolæ quæ tum apud me erant * nec non pars Præfationis additæ à VALLISIO 1. Tomo suorum Operum Mathematicorum **. Insuper observare poterant, quòd Exemplum

Eee 3 Episto-

† Primæ Edit., secundæ verò paginis 96, & 100.

†† Primæ Edit., & secundæ pag. 116.

* Hæ duæ Epistolæ datæ ad NEWTONUM à LEIBNITIO & WALLISIO Annis 1693. & 1695. sunt in adnexâ Appendice. Vide infra.

** Hæc etiam est in Appendice. Vide infra.

Epistolæ à GREGORIO datæ A. D. 5. Septembris Ann. 1670. missum fuit ad LEIBNITIUM mense Junio An. 1676. cum collectione Epistolarum *Gregorianarum*.

Confessus affirmat in Relatione suâ, quòd omnia, quæ pertinebant ad negotium iis commissum, extracta fuerant ex Epistolis, Scriniis, & aliis veteribus Scriptis, quæ habebat pro fidelibus, & authenticis. LEIBNITIUS eum criminatur, quòd non ediderit Epistolas totas, tum quæ spectabant ad negotium de quo agitur, tum quæ ab eo prorsùs erant alienæ; tanquam si non liceret afferre, aut extrahere locum aliquem è libro quopiam, ipso toto libro non allato. Queritur ergo non satìs amplum esse *Commercium Epistolare*; quod tamen nimis amplum ei videtur, cùm respondere debet, & ait illud postulare responsum ejusdem voluminis. Oportet igitur removere omnes authenticas tabulas, ut quæstio degeneret in frivolas contestationes de Philosophiâ, & aliis rebus nihil ad rem facientibus. Oportet, ut eximius Mathematicus ille, qui, ut meliùs videatur Judex integer, abscondit nomen suum in Epistolâ ad LEIBNITIUM datâ A. D. septimum Junii An. 1713., nunc in apertum prodeat, se certamini immisceat, per LEIBNITIUM omnes *Britanniæ* Mathematicos provocet; tanquam si prælium singulare, aut forte pugna inter eos, quos ille vocat meos Milites emissarios, & illum Discipulorum exercitum, quem LEIBNITIUS jactat, meliùs definire posset utrius causa melior est in hac contentione, quàm vetera & authentica Scripta; & tanquam si in posterum Mathesis referta esse deberet amplissimis Equitum errantium gestis, & non rationibus, ac demonstrationibus.

Fatetur LEIBNITIUS, quòd, cùm iterum esset in Britanniâ, vidit apud COLLINSIUM nonnullas ex meis Epistolis, & inter alias, illas, in quibus agitur de *Seriebus*, & nominatim meminit de duabus, nempè de illâ, quæ data fuerat A. D. vicesimum quartum Octobris An. 1676. & de illâ, in quâ fateor, ut ipse dicit, ignorantiam meam circa secunda Segmenta. Unde sequitur, quòd non potest dubitari, quin præcipuè optaverit videre Epistolam, in quâ erant præcipuæ meæ Series, eæ præsertim, quæ pertinebant ad rationem inveniendi *Arcûs* è *Sinu*, & *Sinûs* ex *Arcu*, earúmque Serierum Demonstrationem; quam quidem Epistolam, (quæ inscri-

inſcribitur *Analyſis per Æquationes numero Terminorum infinitas,*) ut ſibi à COLLINSIO impetraret, OLDEMBURGIUM obſecraverat paucos ante menſes. Nihilominus dicit ſe neſcire, ubi applicaverim Methodum Fluxionum, nec ejuſdem veſtigium ſe videre in *Commercio Epiſtolico*; in quo tamen ſunt tum hæc *Analyſis*, cum Epiſtolæ à me datæ A. D. decimum Decembris An. 1672; decimum tertium Junii An. 1676; & viceſimum quartum Octobris Anni pariter 1676. Puto eum ideo dicere, quòd hanc Methodum ibi non videt, quia nulla ibi eſt Littera puncto aucta. Eodem ratiocinio ipſe, & BERNOULLIUS, conficere poſſunt, quòd Methodus Fluxionum omninò abeſt ab Introductione ad meum Libellum *de Quadraturis*.

Aſſerit quoque ſe non videre, ubi explicuerim Methodum, quam mihi tribuo, ſumendi ſcilicet Series Arbitrarias; ſed, ſi perſpicere dignatur Commercii Epiſtolici paginas 56, & ſequentes uſque ad 86, videbit me compotem fuiſſe hujus Methodi Anno 1676. ſive potius quinque Annis antè. Vidiſſe etiam poteſt in ſecundo volumine Operum WALLISII *paginâ* 393, lineâ 32. quòd hæc Methodus non eget explicatione ampliori, quàm illâ, quæ à me data, & ibi relata eſt. Fieri quidem poteſt, (non inficior,) ut LEIBNITIUS hanc Methodum proprio ingenio detexerit; ſed certè poſtquam ego inveneram, & omnes norunt ſecundis Inventoribus nullum in inventa jus eſſe.

Contendit, quòd in meo *Principiorum* Libro, *paginis* 253. *&* 254. conceſſi eum habuiſſe Calculum Differentialem ſine me, & ait, quòd mihi nunc tribuens ejus inventionem, revoco, quæ conceſſeram; ſed in Articulo, quem citat, nec verbum quidem invenio, quod pro eo faciat. Quinimo ibi ſignifico, me de meâ Methodo monuiſſe LEIBNITIUM antèquàm ipſe me de ſuâ monuiſſet; & ei neceſſitatem impono probandi ſe hanc Methodum inveniſſe ante diem, ad quem data fuerat mea Epiſtola, id eſt, octo menſes ſaltem ante diem, ad quem ipſe ſuam dederat. Inſuper, cùm ibi rejiciam ad Epiſtolas, quæ inter me, & LEIBNITIUM interceſſerant decem annis antè, Lectoribus relinquo curam conſulendarum harum Epiſtolarum, quæ explicare poſſunt Articulum, de quo diſputatur. Ex his

his enim Epiſtolis videre poterant, me quinque annis antequàm ſcriberentur, (id eſt, anno 1671,) compoſuiſſe librum de hac, & Serierum Methodis ſimul junctis. Itaque Articulus ille, quem affert, ſatìs indicat, quid de hac re ſentiendum ſit; ſed paucis verbis, quia libri illius ſcopus non erat hujus negotii diſcuſſio.

Ait, quòd, cùm primò eſſet Londini menſibus Januario, & Februario Anni 1673, prorſus ignorabat Series infinitas, & Geometriam ſublimem, neque Collinsium noverat, ut *malignè fingitur.* Sed qui finxit, aut quæ fingendi neceſſitas? Prorſùs neſcio. Tunc temporis jam Pellius ei locutus fuerat de Serie, quam Mercator invenerat pro quadrandâ *Hyperbolâ*; ſecum *Lutetiam Pariſiorum* attulit Mercatoris Librum, quamquam Geometriam ſublimiorem adhuc ignorabat, & ii, quibus Collinsius communicaverat meas, & *Gregorianas* Series, poterant aliquid de illis ei dixiſſe, licèt Collinsium ipſum non noſceret.

Dicit, quòd, poſtquam è *Londino Lutetiam* ſe contuliſſet, priùs ſcripſit Epiſtolas de rebus à Geometriâ alienis, donec hanc eum Hugenius docuiſſet; quòd invenit Circuli *Quadraturam Arithmeticam* ſub finem Anni 1673; quòd de illâ ſcribere cœpit ad Oldemburgium Anno ſequenti; quòd paulò poſt invenit Methodum generalem Seriei ad libitum aſſumptæ, & *Calculum Differerentialem* Anno 1676, quem deduxerat è Seriebus numerabilus, ubi Differentiæ conſiderantur; & quod verba *Certâ Analyſi*, quæ ſunt in Litteris ab eo datis A. D. viceſimum tertium Auguſti Ann. 1676, intelligenda ſunt de Analyſi differentiali. Sed nonne, & ego æquè benè mihi teſtis eſſe poſſum, & affirmare, quòd inveneram Methodum Serierum & Fluxionum Anno 1665; quòd eam protuli Anno 1666; quòd etiam nunc apud me ſunt plura ſcripta mathematica, Annorum 1664, 1665, & 1666; quorum nonnullis dies adſcriptus eſt, & inter quæ unum, datum A. D. decimum tertium Novembris 1665, continet Methodum directam Fluxionum his verbis.

PRO-

PROBLEMA.

Datâ Æquatione exprimente Relationem duarum, aut plurium, linearum x; y; *&* z &c. *ſimul deſcriptarum à duobus, aut pluribus Mobilibus* A; B; C; &c. *invenire Relationem celeritatum* p; q; r; *earumdem.*

SOLUTIO.

Pone omnes Æquationis Terminos ad unam eandémque partem, ita ut ſint æquales nihilo; multiplica quemque Terminum per toties $\frac{p}{x}$, quot Dimenſiones habet x in illo Termino; Deinde, multiplica quemque Terminum per toties $\frac{q}{y}$, quot Dimenſiones habet y in illo Termino; Tertiò multiplica quemque Terminum per toties $\frac{r}{z}$, quot Dimenſiones habet z in illo Termino &c. & Summa horum Productorum erit æqualis nihilo; quæ Æquatio dat Relationem ipſarum p; q; r; &c.

Addere poſſum, quòd hæc Solutio ibi illuſtratur pluribus Exemplis; demonſtratur; applicatur ad Problemata, quæ pertinent ad Tangentes, & Curvaturas Curvarum; quod aliud ſcriptum, datum A. D. decimum ſextum Maii Ann. 1666, continet generalem Methodum reſolvendi Problemata ad Motum ſpectantia explicitam ſeptem Propoſitionibus, quarum ultima eſt ipſum Problema, de quo ſupra, ſcriptum A. D. decimum tertium Novembris An. 1665; quòd in Libello, ſcripto menſe Novembri 1666, eædem ſeptem Propoſitiones repetuntur, ſed ſeptima ita extenditur, ut eam non morentur neque Fractiones, neque Quantitates ſurdæ, neque demum eæ, quæ nunc dicuntur Tranſcendentes; quòd hic Libellus inſuper continet octavam Propoſitionem, quæ complectitur inverſam Fluxionum Methodum, qualem tunc temporis habebam; id eſt, quatenus pendet à Figurarum curvilinearum Quadraturis; à tribus Regulis, quibus innititur mea Analyſis *per Æquationes numero Terminorum infinitas*, & à ferè omnibus aliis Theorematibus, quæ ſunt in *Scholio* decimæ Propoſitionis mei Libri *de Quadratu-*

draturis; quòd in eo Libello Area proveniens ab aliquo ex Ordinatæ Terminis, quoties exprimi nequit Analysi vulgari, exponitur symbolo | | ante hunc Terminum scripto; Exempli gratiâ, si Abscissa est x, & Ordinata $ax - b + \frac{bb}{a+x}$, Area totalis est $\frac{1}{2} \times axx - bx +$ | | $\frac{bb}{a+x}$; quòd ibi aliquando usurpavi litteras unico Puncto notatas pro Quantitatibus Fluxiones primas involventibus, aliquando easdem litteras, sed duobus Punctis auctas pro Quantitatibus Fluxiones secundas involventibus; quòd huic Libello innitebatur majus quoddam opus, quod scripseram Anno 1671 & de quo memineram in Epistolâ datâ A. D. vicesimum quartum Octobris An. 1676, & quod initium ducebat à Reductione Quantitatum finitarum in Series convergentes, & à Solutione horum duorum Problematum.

I.

Relatione Quantitatum Fluentium inter se datâ, Fluxionum Relationem determinare.

II.

Expositâ Æquatione Fluxiones Quantitatum involvente, invenire Relationem Quantitatum inter se; & quòd hunc Librum scribens adeò generalem, Methodis Serierum, & Fluxionum simul junctis, Analysim meam effeceram, ut ferè ad omnigena Problemata se extenderet; quod innueram in Litteris datis A. D. decimum tertium Junii An. 1676; & quòd hæc est Methodus, quam descripseram in Epistolâ à me datâ A. D. decimum Decembris An. 1672.

Anno 1684. Leibnitius vulgavit tantùm Elementa Calculi Differentialis, quem applicavit ad aliquas Quæstiones de Tangentibus, & ad quasdam alias, quæ pertinent ad Methodum de *Maximis, & Minimis*, quod Fermatius, & Gregorius fecerant ante eum; & ostendit quomodo in his Quæstionum generibus procedi possit non sublatis Quantitatibus irrationalibus; sed Problemata sublimioris Geometriæ non attigit. Liber de *Principiis Mathematicis* continet prima specimina, (quæ quidem edita sint,)

hujus

hujus Calculi applicati ad profundiora Problemata; & ſic acceperam, quæ LEIBNITIUS dixerat in *Actis Lipſienſibus* Menſis Maii An. 1700 *paginâ* 206. Sed LEIBNITIUS animadvertit, quòd ea, quæ tunc dixerat, intelligenda ſunt de peculiari quâdam Arte circa *Maxima*, *&* *Minima*, quam mihi patuiſſe fatetur, cùm indicarem in meis *Principiis* Figuram Navis, aut Solidi minimè omnium reſiſtentis. Sed, cùm hæc Ars Methodum Differentialem cognitam ſupponat, quinimò cùm ultra ejus fines progrediatur; cùm alioquin huic Arti LEIBNITIUS, ejúſque Diſcipuli debeant Solutionem Problematum, quæ pluris ille facit, cùm denique LEIBNITIUS appellet hanc Artem Methodum maximi momenti, & vaſtiſſimæ extenſionis, mihi ſatis eſt eum falſum eſſe, quòd ego primus opere vulgato oſtendi me hanc Artem noviſſe.

Anno 1689. LEIBNITIUS pro ſuis edidit præcipuas Propoſitiones libri *de Principiis*, ídque tribus ſcriptis, quorum tituli *Epiſtola de Lineis Opticis*: *Schediaſma de Reſiſtentiâ medii*, *&* *motu Projectilium gravium in medio reſiſtente*; & *Tentamen de Motuum Cæleſtium Cauſis*: has Propoſitiones à ſe inventas contendens ante editionem Libri de Principiis; &, ut meliùs ſibi vindicaret præcipuam ex his Propoſitionibus, cenſuit addendam Demonſtrationem, quam ipſe extruxerat; quæ cùm erronea eſſet, ipſe ſuam cauſam prodidit, & oſtendit ſe non intellexiſſe rationem procedendi ad ſecundas Differentias. Hoc fuit ſecundum ſpecimen palàm editum hujus Methodi applicatæ ad ſublimiorem Geometriam. Hactenus parum cognita fuerat, ſed uno, aut altero Anno præ omnium manibus eſſe cœpit.

Vulgaverat BAROVIUS Anno 1670. differentialem ſuam Methodum pro Tangentibus; GREGORIUS hanc Methodum ſuæ conferens ſibi comparavit Methodum generalem, quæ Calculo non indigebat, de quâ COLLINSIUM certiorem fecit Epiſtolâ datâ A. D. quintum Septembris An. 1670. SLUSIUS menſe Novembri An. 1672. cum OLDEMBURGIO communicavit Methodum ſimilem. Ego verò ad COLLINSIUM miſi Methodum iis proximam Litteris datis A. D. decimum Decembris 1672, & addidi me de eâ locutum fuiſſe BAROVIO dum *Lectiones* ſuas *Geometricas* ex

cudendas curabat, & intellexisse Methodos GREGORII & SLUSII cum meâ convenire; hanc autem nihil esse nisi Ramum, aut Corollarium cujusdam Methodi generalioris, quæ sine molesto computo complectebatur non solùm Tangentes, sed alia Problemata abstrusiora, ut sunt, quæ spectant ad Curvarum Curvaturas, Areas, Longitudines, Centra Gravitatis &c.; & id quidem non remotis ab Æquatione Quantitatibus irrationalibus. Addidi etiam me hanc Methodum conjunxisse cum Methodo Serierum infinitarum, in Libello scilicet, quem scripseram An. 1671. OLDEMBURGIUS, mense Junio 1676. ad LEIBNITIUM misit Exempla harum duarum Epistolarum cum Excerptis ex GREGORII Litteris; pro quibus nihil non jam factum aut hisce ipsis Litteris renuntiatum rependit LEIBNITIUS Litteris datis A. D. vicesimum primum Junii 1677; cùm Methodus differentialis pro Tangentibus, quam tunc misit esset ipsissima *Baroviana*, quam celaverat novâ notatione, & extenderat ad Methodos *Gregorianam* & *Slusianam* pro Tangentibus, ad Æquationes Quantitatibus irrationalibus implicatas, & ad simpliciorem casum mearum Quadraturarum. Mihi verò idem objici nequit; nam, BAROVIUS viderat libellum meum de Analysi Anno 1669, & sibi placuisse testatus fuerat; & è meâ Methodo generali deduxeram Methodos GREGORII, & SLUSII pro Tangentibus, antequam *Lectiones Geometricæ* ederentur. Tùnc LEIBNITIUS ignorabat non solùm Geometriam sublimiorem, sed etiam Algebram vulgarem.

Ejus Epistola data A. D. vicesimum septimum Augusti 1676. continet hæc verba; *Quod dicere videmini plerasque difficultates* (*exceptis Problematibus* Diophanteis) *ad Series infinitas reduci, id mihi non videtur. Sunt enim multa usque adeò mira, & implexa, ut neque ab Æquationibus pendeant, neque ex Quadraturis. Qualia sunt, ex multis aliis, Problemata Methodi Tangentium inversæ.* Cùm autem respondissem hæc Problemata esse in meâ potestate, reposuit Epistolâ datâ A. D. vicesimum primum Junii 1677. quòd ego forte intelligebam per Series infinitas, sed quòd ipse locutus erat de Æquationibus vulgaribus; quod autem responsum fuerit videri potest in *Commercio Epistolico paginâ* 92.

Dicit

Dicit intelligi posse, quòd, cùm scriberet Epistolam A. D. vicesimum septimum Augusti 1676, aliquatenus progressus erat in Calculo Differentiali, quia in hac Epistolâ ipse indicat se solvisse Problema *Beaunianum certâ Analysi*. Sed quid? si ostendero hoc Problema solvi posse *certâ Analysi* non adhibitâ Methodo Differentiali. Ad hoc enim nulla alia requiritur Analysis, quàm hæc; quòd scilicet oportet, ut Ordinata ad Curvam petitam crescat, aut descrescat in continuâ geometricâ Proportione, dum Abscissa crescit in continuâ Proportione arithmeticâ; & idcirco ut Abscissa, & Ordinata eandem inter se Relationem habeant, ac Logarihmus, & Numerus ei respondens. Sed hinc inferre, quòd Methodus Differentialis penitus LEIBNITIUM non latebat, idem planè esset ac asserere eam ARCHIMEDI notam fuisse, quia scivit Tangentes ducere ad Spiralem, quadrare Parabolam, & invenit Rationem Sphæræ ad Cylindrum; sive eam non fugisse CAVALLERIUM, FERMATIUM, & WALLISIUM, quia confecerunt plura ejusdem generis.

APPENDIX.

Cùm Confessus à *Regiâ Societate* convocatus edidit *Commercium Epistolicum*, non viderat Epistolas, & alia scripta, quæ apud me erant. Habebam autem duas Epistolas, alteram à LEIBNITIO datam A. D. $\frac{7}{17}$ Martii 1693, alteram verò a WALLISIO datam A. D. 10. Aprilis 1695, quæ, re postulante, jam duo sunt Anni, productæ fuerunt, perpensæ, & repositæ in Scriniis *Regiæ Societatis*. Prima palàm facit, quæ LEIBNITIUS de hac re sentiebat, cùm mea symbola ignorabat; de Methodo Fluxionum nihil sciebat, nisi quæ didicerat ex meis litteris, aliisque scriptis Anno 1676, aut antea, compositis, aut ex meis *Principiis* Mathematicis, id est, cùm nondum in mentem mihi venisse poterat voluntas eum decipiendi. Ex eâ apertè patet, quòd tunc me sibi anteferebat. Secunda verò, si conferatur cum præfatione Operum Mathematicorum WALLISII, ostendet, quid censerent Mathematici tum *Angli*, tum exteri, cùm audierunt hanc Methodum differentialem percrebrescere in Hollandiâ, & ejus inventionem tribui LEIBNITIO; Hìc addidimus primam Epistolam totam, & alterius partem.

EPISTOLA
LEIBNITII
AD
NEWTONUM

ILLUSTRI VIRO

ISAACO NEWTONO

GODEFRIDUS GUILLELMUS LEIBNITIUS S.P.D.

Hannoveræ $\frac{7}{17}$ Martii 1693.

QUantùm tibi Scientiam rerum Mathematicarum, totiúſque Naturæ debere arbitrer occaſione datâ, etiam publicè ſum profeſſus. Mirificè ampliaveras Geometriam tuis Seriebus; ſed, edito Principiorum Opere, oſtendiſti patere Tibi etiam quæ Analyſi receptæ non ſubſunt. Conatus ſum ego quoque, Notis commodis adhibitis, quæ Differentias & Summas exhibent, Geometriam illam, quam Tranſcendentem appello, Analyſi quodammodo ſubjicere; nec res malè proceſſit. Sed à te adhuc magni aliquod expecto ad ſummam manum imponendam; tum ut Problemata, quæ ex datâ Tangentium proprietate quærunt Lineas, reducantur optimè ad Quadraturas; tum ut Quadraturæ ipſæ, (quod valdè vellem,) reducantur ad Curvarum Rectificationes; ubique Superficierum, aut Corporum dimenſionibus ſimpliciores.

Sed ſuper omnia optem, ut, Geometricis abſolutis, Naturam, ut cœpiſti, mathematicè tractare pergas; in quo genere certè tu unus cum pauciſſimis ingens operæ pretium feciſti. Mirificum eſt, quòd inveniſti Ellipſes *Keplerianas* prodire, ſi tantummodo Attractio,

tio, five Gravitatio & Trajectio in Planetâ concipiantur. Tametfi enim eo inclinem, ut credam hæc omnia Fluidi ambientis motu five effici, five regi; analogia Gravitatis, & Magnetifmi apud nos, nihil tamen ea res dignitati & veritati inventi tui detraxerit.

Quæ fummus & ipfe Mathematicus *Chriftianus* HUGENIUS in fuâ notavit Appendice Libelli de causâ Luminis & Gravitatis, expenfa tibi non dubito; & fententiam tuam viciffim velim. Veftrâ enim amicâ collatione potiffimùm, qui in hoc genere eminetis, erui Veritas poteft.

Cùm verò maximum tu quoque lumen ipfi Dioptricæ intuleris, explicatis Colorum Phænomenis inexpectatis, velim quid fentias de *Hugenianâ* explicatione Radiationis, utique ingeniofiffimâ, cùm feliciter adeò prodeat Lex Sinuum. Significavit mihi HUGENIUS, nefcio quæ nova Phænomena Colorum fibi à Te communicata. Ego valde optem, ut ratio Colorum, quos fixos vocant, ex apparentibus deduci poffit; feu, ut oftendatur ratio efficiendi per Refractiones, ut tota aliqua Superficies certum Colorem oftendat.

In Librorum apud Anglos editorum indicibus, occurrêre mihi aliquoties Libri mathematici Auctore NEWTONO, fed dubitavi an à Te effent, quod vellem, an ab alio homonymo.

HEINSIUS nofter redux teftis fuit benevolentiæ erga me tuæ. De cultu verò meo erga Te, non ille tantùm teftari poteft; fed & STEPNEIUS, tecum ejufdem olim Collegii habitator, nunc Magnæ Britanniæ Regis negotia apud Cæfarem, nuper apud Sereniffimum Electorem Brandeburgicum, curans.

Hæc fcribo magis, ut ftudia erga Te mea intelligas, quæ nihil tot annorum filentio amifêre, quàm ut Tua ego ftudia, quibus auges humani Generis opes, interrumpere velim vacuis Litteris & fupervacuis, vale.

EXCERP-

EXCERPTUM EPISTOLÆ A WALLISIO AD NEWTONUM

Datæ Oxoniæ A. D. 10. Aprilis An. 1695.

UTinam typis ederes prolixas illas duas Epiſtolas Junii & Auguſti (Octobrem *dicere debuit*) 1676. Ex Hollandiâ certior factus ſum amicos ibi tuos hoc poſtulare; quia notiones tuæ (de Fluxionibus) LEIBNITIO ibi aſcribuntur, ſub nomine *Calculi Differentialis*. Hoc ex *Hollandiâ* accepi cùm totus hic Tomus, præter partem Præfationis, jam prælo ſubjectus eſſet, ita ut nihil aliud inſerere hìc potuerim, dum ceſſarent operæ, præter brevem illam, quam ibi reperies, narrationem. Non tam æquus es vel tuo vel Gentis tuæ honori, quàm oportebat; cùm res quantivis pretii tamdiu in Scriniis celas, donec alii honorem tibi debitum præripiant. Conatus ſum *in eo negotio debitum tibi reddere.*

En Præfationis *Walliſianæ*, editæ menſe Aprili An. 1695, locum de quo ſupra mentio facta eſt.

Quæ in ſecundo Volumine habentur, in Præfatione eidem præfixâ dicitur. Ubi (inter alia) habetur NEWTONI Methodus de *Fluxionibus*, (ut ille loquitur,) conſimilis naturæ cum LEIBNITII, (ut hic loquitur,) *Calculo Differentiali*, (quod qui utramque Methodum contulerit, ſatis animadvertat, utut ſub loquendi formulis diverſis,) quam ego deſcripſi (*Algebræ Cap.* 91. &c. præſertim *Cap.* 95.) ex binis NEWTONI Litteris, (aut earum alteris,) *Junii* 13. & *Octob.* 24. 1676. ad OLDEMBURGIUM datis, cum LEIBNITIO tum communicandis, (iiſdem ferè verbis, ſaltem leviter mutatis, quæ in illis Litteris habentur;) ubi Methodum hanc LEIBNITIO exponit, tum ante decem annos, nedum plures, ab ipſo excogitatam. Quod moneo ne quis cauſetur de hoc *Calculo Differentiali* nihil à nobis dictum eſſe.

FRAGMEN-

FRAGMENTUM BREVIARII OPERUM WALLISIANORUM

DATI IN

ACTIS ERUDITORUM

Menſ. Jun. An. 1696. Pag. 257; 258.

CEterùm ipſe NEWTONUS, non minùs candore quàm præclaris in rem mathematicam meritis inſignis, publicè & privatim agnovit LEIBNITIUM tum, cùm (interveniente celeberrimo Viro *Henrico* OLDEMBURGIO *Bremenſi* Societatis Regiæ *Anglicanæ* tunc Secretario) inter ipſos, (ejuſdem jamtum Societatis ſocios,) Commercium intercederet, id eſt, jam ferè annos viginti, & ampliùs, Calculum ſuum differentialem, Seriéſque infinitas, & pro iis quoque Methodos generales habuiſſe; quod WALLISIUS in Præfatione Operum factæ inter eos communicationis mentionem faciens, præteriit; quoniam de eo fortaſſe non ſatìs ipſi conſtabat.

Ceterùm Differentiarum conſideratio *Leibnitiana*, cujus mentionem facit WALLISIUS, (ne quis ſcilicet, ut ipſe ait, cauſaretur de Calculo Differentiali nihil ab ipſo dictum fuiſſe,) meditationes aperuit, quæ aliunde non æquè naſcebantur. Eſt enim Differentia Analyticum quiddam, & Calculi capax, &, quod rei caput eſt, Summæ reciprocum.

ANIMADVERSIONES NEWTONI

In ſuperius Actorum Lipſienſium Fragmentum.

Aſſerueram quidem in Epiſtolis à me datis A. D. decimum tertium Junii, & viceſimum quartum Octobris An. 1676. me adeptum fuiſſe Methodum Fluxionum aliquot Annos antè; ſed nunquam faſſus

ſum LEIBNITIUM habuiſſe Methodum differentialem ante Annum 1677. Neſciebam, quid ſibi tunc tribueret, cùm patefacere animum ſuum cœpiſſet ſolummodo Epiſtolâ datâ A. D. viceſimum primum Junii eodem Anno. Nunquam conceſſi ſuam Tranſmutationum Methodum generalem eſſe pro Seriebus, neque tunc ſciebam eum recepiſſe Anno ſuperiore ab OLDEMBURGIO Seriem à LEIBNITIO mihi miſſam, nec illam inventam fuiſſe à GREGORIO Anno 1611. Methodus Tranſmutationum non eſt Methodus obtinendi Series, ſed Theorema peculiare, quo una Figura in aliam tranſmutatur. Talia ſunt Theoremata GREGORII, & BAROVII. Scholium adnexum ſecundo Lemmati ſecundi libri meorum *Principiorum Mathematicorum*, quod toties malè allatum eſt contra me, ſcriptum non fuit, ut hujus Lemmatis gloria LEIBNITIO tribueretur, ſed ut mihi aſſereretur. Utrùm LEIBNITIUS illud poſt me invenerit, aut ex me mutuatus fuerit, quæſtio eſt nullius momenti, nam ſecundis Inventoribus nullum jus in Inventa eſt.

WALLISIUS Litteris datis Kalendis Decembribus An. 1696, & editis in tertio ſuorum Operum Tomo LEIBNITIUM monuit de verbis, quæ inſeruerat Præfationi primi voluminis, & de quibus ſupra meminimus; neque tunc LEIBNITIUS inficiatus eſt, quæ WALLISIUS dixerat, nempè à me illi explicatam fuiſſe Anno 1676. Methodum Fluxionum, quam inveneram decem, aut pluribus Annis antè; neque de WALLISIO queſtus eſt. Ait in Epiſtolâ datâ A. D. undetriceſimum Martii 1697. *De te autem queri nunquam mihi in mentem venit, quem facilè apparet noſtra in Actis Lipſienſibus prodita non ſatis vidiſſe.* Fatebatur has Methodos eſſe ſimiles †, ut *Walliſius* affirmaverat; quamobrem in Epiſtolâ datâ A. D. duodetriceſimum Maii 1697. ait ſe *itaque communi nomine deſignare ſolere Analyſeos Infiniteſimalis.* Deinde addit, *quemadmodum, &* Vietæa, & Carteſiana *Methodus* Analyſeos Specioſæ *nomine venit; diſcrimina tamen nonnulla ſuperſunt: ita fortaſſe &* Newto-

† En ejus verba *Methodum* Fluxionum *profundiſſimi* NEWTONI *cognatam eſſe Methodo meæ* Differentiali *non tantùm animadverti, poſtquam opus ejus, & tuum prodiit, ſed etiam profeſſus ſum in* Actis Eruditorum, *& alias quoque monui.* Epiſt. ad Wall. 28. Maii 1697. Vide Comm. Epiſt. N°. LXXVI. pag. 216. Edit. ſecundæ.

Newtoniana, *&* mea *differunt in nonnullis.* Sic innuens ea differre Additionibus, quibus hæc cumulaverat. Quapropter excusat WALLISIUM, qui de his Additionibus non meminerit, quia ea *in Actis Lipsiensibus prodita non satis* viderat, & testatur sibi de WALLISIO *queri nunquam in mentem venisse* quâcumque aliâ de causâ.

Sed, si CARTESIUS nunquam se asseruit Auctorem *Analyseos speciosæ Vietææ*, aliter se gessit LEIBNITIUS circa Methodum Infinitesimalem, quam semper appellavit suam Methodum; unde FATIUS impulsus est ad sequentia scribenda.

EXCERPTUM

E Libro Nicolai FATII DUILLERII *inscripto*

Investigatio Geometrica Solidi rotundi, in quod minima fiat resistentia.

Et edito An. 1699.

QUæret forsan Cl. LEIBNITIUS, unde mihi cognitus sit iste Calculus, quo utor. Ejus equidem fundamenta, ac plerasque Regulas proprio Marte anno 1687., circa Mensem Aprilem, & sequentes, aliisque deinceps annis, inveni; quo tempore neminem eo Calculi genere, præter me ipsum, uti putabam. Nec mihi minùs cognitus foret, si nondum natus esset LEIBNITIUS. Aliis igitur glorietur Discipulis, me certè non potest. Quod satìs patebit, si olim Litteræ, quæ inter Clarissimum HUGENIUM méque intercesserunt, publici juris fiant. NEWTONUM tamen primum ac pluribus annis vetustissimum hujus Calculi Inventorem, ipsâ rerum evidentiâ coactus agnosco; à quo utrùm quicquam mutuatus sit LEIBNITIUS, secundus ejus Inventor, malo eorum, quàm meum sit Judicium, quibus visæ fuerint NEWTONI Litteræ, aliíque ejusdem Manuscripti Codices. Neque modestioris NEWTONI silentium, aut prona LEIBNITII sedulitas, inventionem hujus Calculi sibi passim tribuentis, ullis imponet, qui ea pertractârint, quæ ipse evolvi, Instrumenta.

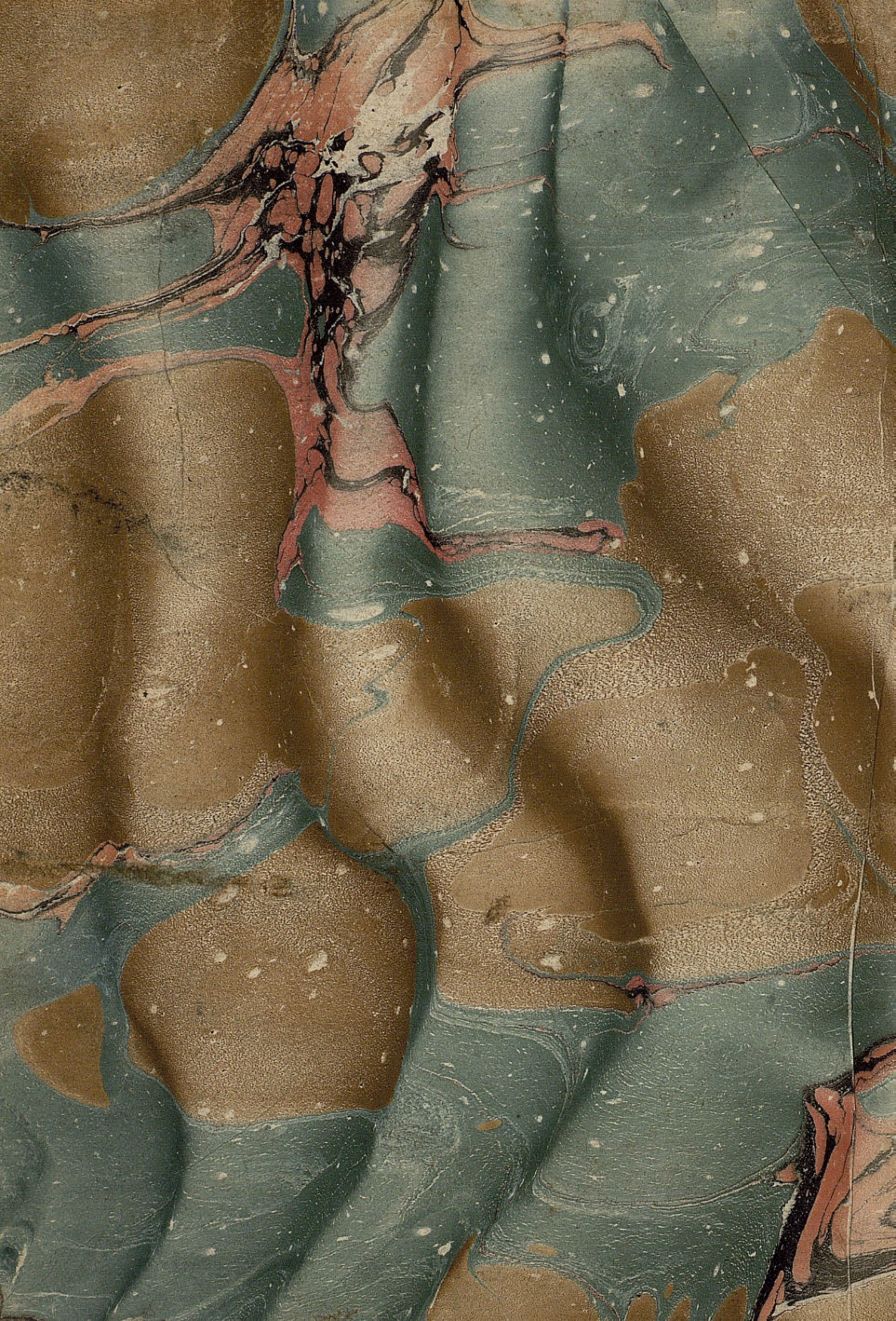
ANIMADVERSIONES NEWTONI

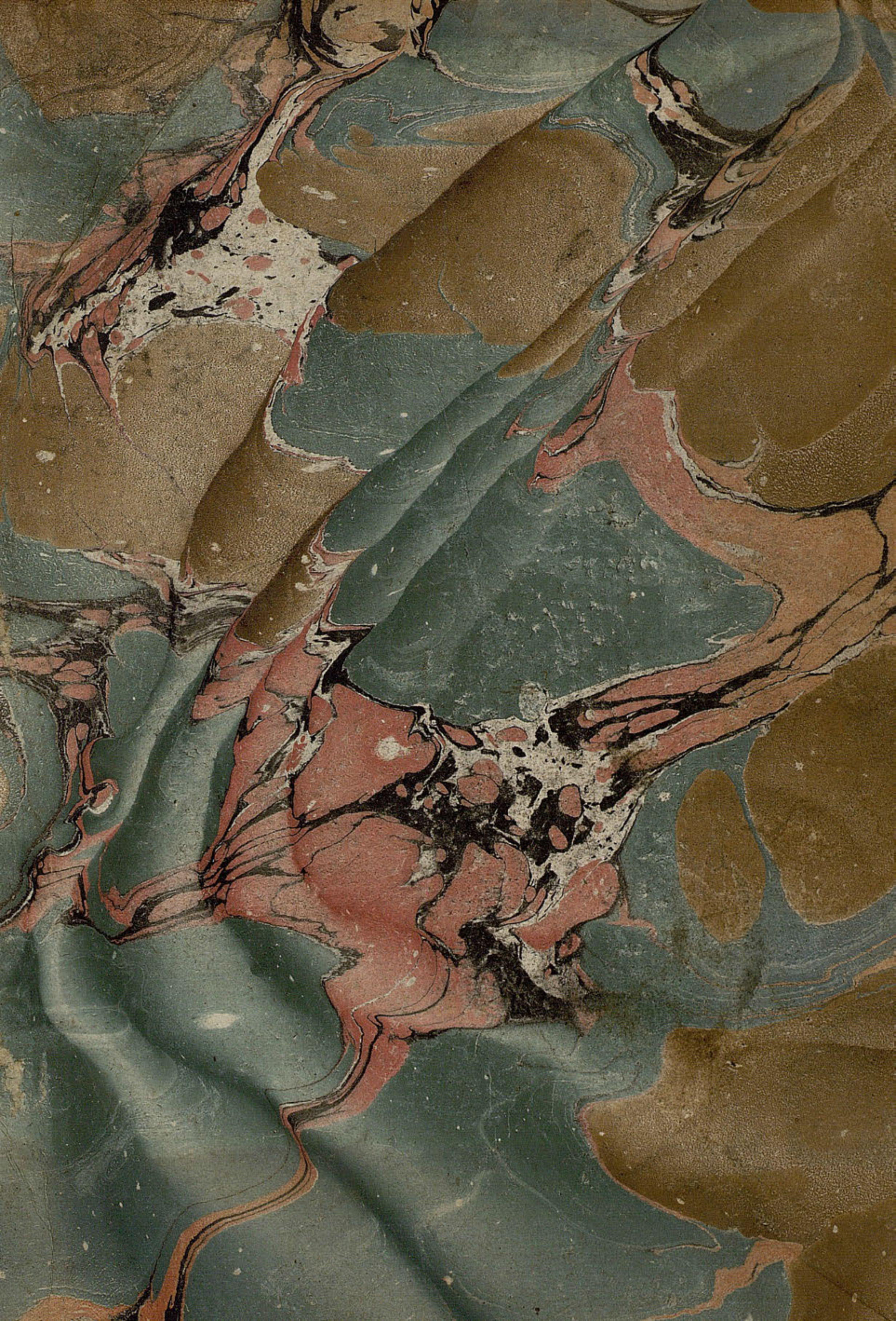
In superiora FATII *verba.*

HIc testis est FATIUS & narrat quæ viderat, ac eò magis fidem facit, quòd magis contra se ipsum loquitur, & quò-minus, cùm Anglus non sit, credi potest mihi favere. Noverat Methodos nostras, & fretus iis, quæ viderat, & perspexerat, rectè judicare poterat.

FINIS TOMI PRIMI.

NEUTON
OPUSCULA
MATHEMA'

I